

ПЕРЕДПЛАТА НА „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор., на рік 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на рік 4 карб., на чверть року 2 карб., на місяць 50 коп.
в інших державах: на цілий рік 32 шр., на рік 16 шр.

Передплата на „Буковину“ разом із тимчасовим „Русна Рада“

на цілий рік 18 кор. (т.б. 9 рублів або 34 шр.)
а на рік 9 кор., т.б. 4 шр. 50 коп. або 17 шр.
Поодинокі числа 10 естаків.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція „Буковини“

в Чернівцях ул. Петровська ч. 2.
Ч. телефону 178.
Адрес для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 сот. від стрічки. „Надіслані“ по 40 сот. від стрічки. При частійших замовленнях відповідний rabat. Рекламний неопечатаний візні від порта. Рукописи нагортає редакція лише за попереднім застереженням і залученням належності почтової.

В справах редакційних можна устатити нерозуміти ся що дня від 9—10 рано і 2—3 по пол. при неділі і святі.

СУМНІ ЧИСЛА.

II.

Побіч великої неграмотності в нашій народі, яку вказали ми недавно, — найбільшим горем нашого народу є його земельна неволю. Одно і друге лихо очевидно тісно пов'язані між собою. Матеріальна неволя сприяє просвіті і неграмотності не владує ніякого шляху, яким би можна вийти з важкого гора матеріального. Найважливішим лихом в тій матеріальній неволі нашого народу є те, що народ має надто мало землі. Приймім же, що говорять в тім напрямі знов оті невісті і сумні числа!

Не маємо наразі даних, які відносять ся спеціально до посідачів русинів на Буковині, але маємо статистичні дані для цілого нашого краю без розділу на нації. І так: 77.156 господарств на Буковині не має більше, як по пів гектара; — 40.814 господарств складають ся із малих земельних частин між пів а одним гектаром; 48.223 господарств обіймає посідачів між 1—3 гектарів; — лиш 9.759 господарств обіймає посідачів від 3—5 гектарів; 15.138 господарств обіймає посідачів від 5—20 гектарів а 8.963 господарств займає посідачів від 20—25 гектарів.

Як живуть ці люди на тій землі? Се теж відповісти нам треба. Відповісти нам аж в двох напрямках, коли розглянемо, як то чимраз більше розпадають ся сімейні господарства і які довги тамуть на тих ґрунтах. Що сімейні господарства безпосередньо дроблять ся в наслідок податків і зростаючих, свідчать о тім табеле, яка подає число парцель господарських в цілій Буковині. І так в р. 1883. мали ми в Буковині 915.573 парцель. В р. 1885 число парцель зросло на 920.690. В р. 1890 було їх вже 936.401, — в році 1893 мали ми 976.120 парцель, а в три роки остільки, то є в 1906 р. було вже тих парцель 1.131.506. Отже число говорить дуже багато. Бачимо з низ, що чимраз швидше і чимраз більше дробить ся мужицька посідачість! І коли ми приглянемо ся відповідним даним статис-

тичним у всіх краях австрійських, то переконанімо ся, що в тім напрямі Буковина стоїть на першій місці. Тут найшвидше дробить ся сімейна посідачість!

Одною із дуже важких причин, які впливають отсюди на дроблення сімейного власництва, — є обтяження землі податками. Приглянемо ся йому трохи ближше.

Подаємо ось тут табеле, яка на се питає відповідала цілком верно. Числа цієї табелі відносять ся до 1905 року.

Процент	число гіпотечних довгів позичок	сума в коронках
над 3 до 3½ проц.	1	16.000
4 проц.	1272	4.077.406
понад 4 проц.	7	2.345.000
4 ½ проц.	182	4.133.097
понад 4½ а менше як 5 проц.	260	3.148.765
5 проц.	104	790.324
понад 5 до 5½ проц.	2	241.500
„ 5½ до 6 проц.	520	713.742
„ 6 до 7 проц.	773	728.794
„ 7 до 8	985	1.231.508
„ 8 до 10	906	675.820
„ 10 до 12	69	48.779

Що гірше представляють ся оті справи в Галичині. Там найбільша частка зашитабульованих на ґрунті позичок є в рубриці: 7 процент, — у нас, на Буковині, домінує 4 процент.

Коли до сих гіпотечних довгів додамо великі особисті довги землевласців, титарів податковців і т. д.,

тоді ще краще зрозуміємо, чому так страшно дробить ся мужицька посідачість, чому робочий сімейний наріж витіснений за море, чому в останніх чотирьох роках до 3000 земельних дрібних власників на Буковині перейшло в ряди безземельного пролетаріату.

Передвиборчі вісти.

Із виборничого отура.

Велике народне віче для громади Вижеянів і Рівнів, скликане місцевим надучителем Ю. Гордіячуком і парохом о. І. Осташиком відбуло ся дня 7. квітня на площі церковній нижньосей. З ініціативи прибули судія Іван Іванович і н. управитель шк. Меленко. Число присутніх перевищило 1000 осіб. Перший заправ голос протоєрей о. Осташик. Его доповідь була основана була на тім як і хто послужав в нашого повіту. Повалилий народ пригадав старим даним часам, а молодіжці поучив о бунувальності. Далше перейшов до особи нашого заслуженого депутата п. Ник. Василя. Бесіда показав заслуги які поклали для нас дороги і послужили в селі і наріжні, зважаючи, що Василью — се наша слава, его завдячують нам не лиш на Буковині але й закарпатській народі. Тому честь від нас і покласти найглибше неустрашимому борцю за права народу русинів. „Слава! слава Василю“ гомоніло з мужицьких грудей, аж луна горами розійшлася. „Ми всі як один за п. Василя!“ — Описав резервуар п. Іванович про нове право голосування. Бесіда в дуже докладній і собі виступав спосіб покласти аграрним, як при надблизляючих ся виборах мають люди поступати. Далше точку, про будову школи обговорив п. Ю. Гордіячук. Бесіда зображала родичам сумні наслідки для їх наддорожнього скарбу себ-то дітей, які виростають в тісних задуринках сільських, далше подав спосіб як найшвидше прийняти до будови сільських шкіл, до нової школи. На виборі бесіда вище вибрав спеціальний комітет, (в котрий увійшли наступні громадяни: Гордіячук, Клим П., Клим С., Вільдан В., Клим К., Семала Т., Клим М.), обов'язком которого є постаратись о прискорення будови школи і закупки площі під будову „На-

Василь Пачевський.

Українці, як народ.

Голова на анкеті в справі святкування 250-літніх роковин галицьких поступатів гетьмана Івана Мазепи.

(Далше).

Українець, теоретично, несправедливий, лінивий і добродушний, м'якої вдачі, під впливом жінки замкнеть ся в своїй кружній родинній, доброй батько, але як народна одиниця — ледяний! Немає почуття національної гідності і єдності і спільного інтересу нації, невіддільний до організації серед явра, хіба аж під тисом болючої труби, матеріальної до зривної анархістичної держави і то не до пера, але на волютаріанстві, на односторонній, що живе і для на десь, живучи в своїй своїй високій чи низькій мрії.

Той характер відбиває ся і там, де він тепер може мати владу, — в родинній житті. Як увійде в подружжя з жінкою, знайомою нації, тої його домови надале жінчина, що своєю перебіжністю уміє використати його злих сорів і надблизити і наловити його діти на одиниці чужого народу!

Такий характер нашого народу! Безперечно, що на те зможнає з одної сторони ліквідувати, з другої сторони недовідати зматі — що в народі занепадо з одної сторони почуття єдності і гідності, з другої предпримчивість і почуття масової народної єдності, яка мусить потворити на рішучий і надблизити і наловити його діти на одиниці чужого народу!

Такий характер українського народу для людства дуже хосенний, бо для матеріальної життєвої для загальної польської нації, що приносить для людства найвище розумову ідею націоналізму, — далі для матеріальної життєвої для Росії, що приносить для людства розумову економічно-аграрних ідеї, — але характер такий для України як нації є дуже шкідливий!

III.

Українці, як нація.

Ізза вище наведених причин Українці як нація так підупали, живуть розсипані на атоми, цілий народ складаєть ся з самих родів, а родів з самих хат, а кожда хата — то особняк республіки. Для здійснення стремління якого небуди народу важко є почути національної єдності і гордості на своє „я“ — на „я“ народу, що має відіграти якусь роль в історії світової культури. Та самосвідомість занепадо серед нас, а з поміж інтелігентів знають ся дуже слабою струєю. Українська інтелігенція в царській Україні просиїла, молодіж пішла в ряди інтернаціоналістів без огляду на се, чи не вступити в борбі в паратом на горінь другої нації своє національно „я“, у цілім народі немає почуття своєї вартості, але нації і національної гордості.

Українська інтелігенція переняла чужу мову навіть в родині (!), що в не в іспраці спровола отримав з тої ганьби і прийшла до свідомості, що мово є найважливішим елементом існування народу; части інтелігентів заривалась пошестою москвофілією, не свідомо того, що характер малоруського народу не підходить під централістичний устрій Московії; кращі одиниці в людях в царській Україні самі собі поставили цілі бути, витворили братство „Християнських братів“, ітундистів; поглиблюючи у свою душу серед темряви деспотизму — заступили актуальний новий ідеал оборони православної віри реалістичною зріною перетворення людей на братів на основі комуністичного устрою...

Так цілий народ на цій затраті на якийсь час почуває ідеалу особної організації, поставленого Хмельницьким, Богданом, Дорошенком, Гордієнком, Мазепою, Орлом і т. д., організації держави, що поособлила б розвій цілого національного організму, та змушувала партизанські гурти до єдності нації і стремління.

А хоч галицька молодіж 900 рр. мніла націю стег самостійної України, тої ідеал далеко не досягнув

що інтелігенції в царській Україні, не говорячи уже про широкі маси, які тодішню складають ся на українську націю. З розгарту ідей тої молодіжки виникли ся тої ідеал самостійної України в літературній творі Пачевського: „Сон української мови“. Як небуди сей твір має технічні ваги, навіть дуже ваги, та все таки сама тема створення національного ідеалу — знаємо важна і могоча, аби збути її осудом Франка, що назвав сей твір „абсурдом“. Міг Франко знизити автора до пада за техніку, за неослаблений арсеналом символів та романтизм, — але навіть Франко не міг не зазначити, що дотормає всіх струн нашого існування або нації.

І правдива свідомість себе нація була б відповіла чимось небуди утиском колонізації, що трантує молоді таланти гірше найбогачішого прованса, що поступ культури народу стоїть вище над монополією і диктаторством хоч як заслуженою одиниці в літературі. Твір наш є перед починком нової ери в Росії і як би називав був дискусією над питанням єдності нації, хоч би і на все переняв як твір красний — був би сповнив свою задачу; хто знає, чи тепер прийшла б ся суперечка галицькофілів в царській Україні о мову, о галицький заклад, що гідна нації темного закладу, а не свідомість народу!

Всі особисті інтереси, партизанство, оборона інтересів гуртів аргументом автономності — відносять ся у народі, що не має почуття своєї єдності, свого суцільного стремління, свого громадного ідеалу, перед яким клонить голову ціла нація.

В українській народі якраз бракує тої свідомості інтересу цілої нації іза недостатні почуття своєї вартості або нації для розвитку людства, що зумовило всь сил до інтенсивного розвитку єї особної культури.

Чому се стає, що народ, який має таку виразну єдність своєї душі, затратив почуття своєї вартості як особної нації і надале свого гоні в гіршо розвитку чужих народів — чому се стає?...

(Далше буде).

Ціна оголошень на односторонній їх розмір: Ціна сторони 40 К., $\frac{1}{2}$ сторони 60 К., $\frac{1}{4}$ стор. 80 К., $\frac{1}{8}$ стор. 20 К., $\frac{1}{16}$ сторони 10 К., $\frac{1}{32}$ сторони 5 К., $\frac{1}{64}$ сторони 2 К., 50 в. — Дрібні оголошення обчислюються по ціні об'єму ліній не підлягаючи знижці.

ОГОЛОШЕННЯ.

За рубрику: Надіслані і Оголошення редакція не відповідає.

При кількості оголошень або при річних замовленнях, значний економ.

Дрібні Оголошення написати друком (рукописи не приймаються).

Надходження на адресу редакції поштою не приймаються.

Аби піднести артистичний домашній промисл, домашню працю і пильність, аби підперти штуку і штучний промисл на Буковині, Бук. Виділ кр. запроваджує

БУКОВИНЬСКИЙ БАЗАР КРАЄВНИЙ

який небавом отворить ся

в Чернівцях при ул. Лажьській ч. 11.

В краєвм базарі продавати муть:

1. вироби всяких буковинських артистичних і промислових шкіл фахових та вироби тих, що покінчили сї школи;
2. всякі вироби буковинського домашнього промислу;
3. вироби буковинської домашньої праці і пильности і
4. вироби буковинських артистів і промисловців.

Краєвий базар перебирає такі товари в коміс, але буде також закуповувати такі товари за готівку і продавати на власний рахунок як ціна їх покаже ся відповідною.

Отсим запрошає ся всіх мешканців нашого краю, а особливо високодостойних отців парохів, хвальні заряди шкіл і всечесні жіночі товариства, аби підпомагали заходи Виділу краєвого для піднесеня краєвого домашнього промислу і штуки таким способом, що перебирати муть товар від поодиноких продуцентів і пересилати муть его до краєвого базару.

Близні пояснення в справі базара уділяє радо **заряд краєвої школи ткацької в Чернівцях при улиці Нового-Сьвіта ч. 10.** або краєвий концевіст **Кешман** в канцелярії Виділу краєвого.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор., на пів року 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 шт.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на пів року 4 карб., на місяць 1 карб.

в інших державах: на цілий рік 32 шр., на пів року 16 шр.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Русин Рада“

на цілий рік 18 кор. (на 9 рублів або 94 шр.)
на пів року 9 кор., на 4-80 р., або 17 шр.
Поодинокі числа 10 сотиків.

БУКОВИНА

Виходить кождої середи, п'ятниці і неділі.

Редакция, адміністрація і експедиція

„Буковина“

в Чернівцях ул. Петровицька ч. 2.

Ч. телефону 176.

Адрес для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся на 20 сот. від стрічки. „Надіслане“ по 40 сот. від стрічки. При частійшій намовленні відносини раба. Рекламний помістачі платять від шорта. Русини не зберігають редакції за неперекладу настановлення і залучення власності почтовий.

В справах редакційних можна ужити порозуміння з шорта від 0—10 рубль і 2—3 по шорта. Крім шорта і шорта.

На шляху до самостійного українського університету.

Львів, 15. с. м. (н. ст.)

Остаточно постановлено знову почати виклади на львівському університеті... Від понеділка відбуваються сесії при приміненні невеликих надзвичайних заходів в тій справі. Студентам наділяють особливі значки при вступі до університету і то лише найбільш для гуртка із 60 академіків на кождий раз. Як довго ті 60 не починають формальностей впису, так довго далі студентів до впису не допускають. Навколо цього університету веде ся піна, кінна, а на всіх університетських коритарах і тайна поліція. Ціле місто і севат очікують трівожно, що стане ся? Як поводити меть ся тепер українська молодь, — вона, яку все провокувало і гноблено в негідний спосіб, а яка в так недавній минульщині виказала по своїй стороні тільки посьвяти, тільки сильної свідомості, тільки підваги і рішучості? В цім місті повсюди і тривога. Навіть „Słowo Polskie“ притихло і не містить своїх обридливо блазеньських адмоніцій. Сенат рад би щось позитивного довідати ся, — але годі. Студентство українське, як все відважне і рішуче, готове до всякої дальшої борби — жде теж. По його стороні видно однак сей спокій, який все йде від певності постанов і від кріпкого почуття гідності своєї. Студентство українське розуміє при тім всю вагу своїх рішень і тому в таку невичайно важку хвилю запросило до себе на довірочні збори, які відбули ся в понеділок вчорашній, свого певного друга і помічника в борбі о самостійний університет, pana посла Николая Василька з Чернівців. Перед порішенням так невичайно важкої справи, як прийняти в ся хвилю такої або иншої тактики в борбі, постановила молодь українська у Львові вислухати поради того чоловіка, який в часі найвищої істеклости ворогів аглідом

наших студентів найшов для оборони їх все, що лише можна було знайти для дальшого триумфального вислідку послідньої фази борби нашої о своє право в квесті університетській.

І тепер зробив п. Н. Василько для справи сеї все, що лише можна було зробити. Прямо із виборчого терену виїхав сейчас до Львова, тут порозумів ся із представителями українського студентства, обговорив гідно і ясно всю справу із замісником Потоцьким, виїхав и порозумів ся і обравши справу з українськими професорами львівського університету і з 6. парламентарними поєзми українськими в Галичині, а на конець пішов на віче нашого студентства і висловив тут свою, як воєнну і реальну цілі борби на увазі маючи промову, чим певно немало причинив ся до одностайного порозуміння і одностайних постанов всіх молодіж нашої в справі тактики її на найближній час.

Які-ж се постанови? Не подаючи покищо дословних рішень ізза надостачі місця, треба розділити ці постанови після їх напрямку на кілька точок. І так: в справі відповіди міністрів недавнім депутатним упр. професорів ухвалено, що ся відповіди, є лише нічим не загарантованим менше або більше солодким словом, яке само в собі нічим не дозволяє молодіж ані її не успокоює. Молодь буде далі борити ся о свої справді права, буде всіма силами підпомагати зріст політичної сили в українським народі, бо лише в тій силі бачить, молодіж заперу, що правительство буде мусіло спонинти остаточно справедливі жадання нашого народу. З другої сторони молодіж ще раз викинула хоче свою добру волю і якийсь час ждати ме, чи за приреченнями правительства саїдувати муть реальні добутки. Молодь викинула ся проте на університет — лише собі однак в разі несповнення реальних приречень правительства свободу дальшої борби так, як сего нимагати буде потреба будучої хвилі.

В справі самих вписів молодіж жадає, щоб тільки її було вписуватись лише в українській мові. Сего права добиватись ме молодіж до крима. Щодо найближших вписів молодіж, що найбільше се рішити може, що українські студенти можуть дати властям університетским польський переклад під українським текстом. Се друга справа. А третя: молодіж жадає від університетських властей застановити великого слідства проти тих товаришів, яких суд звільнив від відповідальності. — З категоричним зазначенням тих домагає молодіж рішила вписатись на виклади і викидати, що реального та позитивного принесе правительство нашому народови в університетській справі.

З натиском зазначити годить ся, що загальний настрій серед студентів наших у Львові був дуже противний навіть такий гідний резерв. Сенат і польська молодіж і польські професори надто провокували нашу молодіж від довгих вже літ, — правительство надто мало намагло собі до недавня наші домагає, щоб воно инакше могло бути. Довірю молодіж до п. Н. Василька і його поважній інтервенції надячати треба, що угадані инше рішення одностайно перейшли по довір'ї і палкій дискусії, в якій із професорів промовляв між иншим др. К. Студинський. Можна і треба мати надію, що і правительство з тим числиться буде і як найскорше звернеть до позитивних дій в користь наших університетських домагає.

(О. Л.)

Передвиборчі вісти.

З черновецького округу.

В неділю, дня 14. с. м. о год. 12. в полудне відбули ся передвиборчі збори в Нових Мажай-

Василь Пачоський.

Українці, як народ.

Голов на згадку в справі святкування 250-літних роковин галицьких конституційних діячів Івана Пачоського.

(Далі).

То почуте своєї вартості яко нації і національну гордість підняло в Україні ця крайно любля і гонимий нацією чужинцями історично нинішнє. Задля російським історикам і пересадній критикі з допущенням в історії нової демократичної течії, Українці образовані з його героїчної історії, об'єднуючи великі індивідуальності його нашої бєлотом за одну хвилю, — аз їх не демократизм. Задля російським „нації“ приложена мірку демократичних ідей XIX. віку до гетьманів XVII—XVIII віку і образовано їх з заслуженої апрозі, на яку заслужили мученики і борці самостійності української нації, що наладали головою на волю ідею. Найближній поет назвав їх „гражданами Москви, варшавським самітом“, а вої „мужі науки“ і публіцисти та доморослі критики в знаці демократичним трохи не занути гетьманам, що вони не соціальні і не владі людини Маркса і Енгельса. А притім Людвіг XIV їх сучасники хіба не був демократ а лаявся ся на все в пошані у французької конституційної нації на великий чоловік!

Аби їх належно оцінити, треба увійти в духа їх часу, в сучасну організацію держав — а щойно тоді вони стануть в правдивій світлі. Як зазначить ся сучасну їх Європу в абсолютним шизофреничним прав-

ліннями — то хіба треба подивитись їх, як дзвонили ви передчасний сучасний культурний світ. Не треба прикладати до усього шаблон нашого демократизму, а мірити тих людей по їх життю, по їх страданню, по їх намірах, буди вони незалежні любля нам, чи противним стремлінням, як тільки ті наміри людські, освічені саможертвою — належить ся їм пошана!

Всі гетьмани, крім може одного двох — владіли буйними головами чи у бою чи на засланні за своєї ідеї — честь їм і слава за се, а не ошановані їх за те, що вони не були демократи. Не дуже багато мав нинішних демократів, щоб так рішуче і сміливо ставали за своєї ідеї, як стояли наші гетьмани за ідею свого часу! Та разом болить, болять нас тин більше, що самі їх окупи були тим средством ворожого нашого розвитку режиму, тим средством, що озброило чолу великим нашим борцям і відбравши народова пошану до своєї нинішності, позбавили його традиції! Тільки вродженому ідеалізму нашого народу можна зазначувати се, що не змінив ся він у сміх, що не живе а дня на день!

Народ що не знає своєї історії, не поважає її, не є гордий на свою минульщию — не може створити ідеалу на будуче, живе як слепий коник, який, трапляє ся і негугує бездумно, а спосібніші одиниці сотнями переходять в ряди народів, що виють унітати чин помертвеною славкою, що виють творити історію і дають місце їм одиниці, зазначуючи свою роль в історії всевітній культури.

Таке стало ся і з українським народом — загав зробив ся байдужим до перенесення свого національного ідеалу створення модерної організації з найбільшою свободою розвитку індивідуалізму, з почутем

свого національного „я“, утративши Українці на якийсь час той свій ідеал, а спосібніші одиниці загинули в ряди загинувшої нації Польської, що заступала в культурі найбільше розвинену ідею націоналізму — і вносилась критично шизофреничного режиму; переходять громадно в ряди Великоросів, що створили централістичну державу — вносять до її проблемів істотно аграрної справи, до розв'язання якої покликалися судилом що дво хліборобський український народ в будучій народній своїй державі анархістичного характеру... І знають ся такий куріоз, що український історик ладає вислов: „Масова зарада Росії“; український поет ушмає найбільшим гнобителям свого народу Петра Великого і Катерину II. добродіями супроти великих героїв національної незалежності України, українського патріота і письменника діти по розумінню ні слова своєї рідної мови і говорять між собою мовою гнобителя; українські світличі урядують концерт в честь свого поета, говорять на нім мовою тих, що звільнили йому ціле життя, болюче звільняють свій національний гнів; українські таланти видають свого генія, який обдарував їх наш високий душею народ — в гирло ворожого народу, аби йому дати силу проти своєї рідної нації! Українські аступники 30 мільйонного народу авертають ся з запитом до різних величностей хвилі з запитом: „Бути, Українцем, чи не бути? — як Ви кажете?...

Слава нам, сини української інтелігенції, а не тільки палить ся курявою від естади, як почую що за великий діал творить!...

Не диво, що тому народови міг російський уряд чинити на 40 літ унів заборони надання літератури! Представте собі, чи можливо, аби Палади дали

них. На збори єї перебув і Чернівець славний і таке дуже діяльний п. посол Никодим Василько, а з ним прийшли і кандидат п. Іван Сивула та редактор п. О. Луцький. Уже на границі села помітали достойні гості долати із громади, а підійшли при вистрізах із монархії привитали нас посла Василька і нашу кандидата хлібом та собою. Збори, в яких брало участь найменше сім сот душ, відбули ся під голим небом перед громадним будинком. Отримавши вітання промовою п. надуч. Іванівича, а промови зборам начальни громади п. Д. Мотрович. Перший промовляв п. редактор Луцький, який привитав вітання від „Національної Ради Русинів“, розповів всю нагу несправності виборів і поручив як кандидата п. Сивула. Вітати виголошено довшу програмову бесіду сам п. кандидат Сивула. Щира промова його про се як діяльну нашою народом кохав і що має тепер робити будучий посол для народу дуже подобалась виборцям. Третій промовляв п. посол Василько. Він дуже ясно представив народом, чому треба дбати нам, щоб послом з чорно-вешного округу вишшов лиш п. Сивула. На питання п. Василька, хто є за кандидатуру п. Сивула, всі вібрали піднесли руки на знак згоди. Останній промовляв п. надуч. Загадин. На його вносене прийняли вібрані одностайно такі ухвали: „Вибірці села Нових Мамайових вібрані на віку дня 14. квітня с. р. виславають на Василькович, Стоцькому і С. Пігуляку подати за їх дотеперішню працю на політичній полі і висказують їм своє повне довіре. 2. Одностайно одностайно кандидатуру п. Н. Сивула на повіт Чернівець, Сторожинець і Сорет і висказують надію, що і другі села сего повіту дадуть свої голоси лиш на сего кандидата.“

На тім віче покінчено. Були се перші збори в тім селі під несприятливими часами. Треба надіятися, що від тепер і в Нових Мамайових віде жива праця, що і тут народ наш сам заохочує своїми саравами на своє добро та на свою славу і честь.

Того самого дня о год. 2. по полудні відбули ся збори в Старих Мамайових. Тут повітали гостей хлібом та собою п. наш гром. Бура і нач. екс. О. Вайчук. Зійшлося на віче понад тисяч людей. Присутній був на віку також місцевий панотець Караджє. Проводив зборам місцевий начальник громади п. В. Бура. Перший промовляв оам кандидат п. Сивула. Навеселені теперішню хвилину до давних часів розказав п. кандидат про всі кривди робучого народу, про всі обвину і падчі посла, про нову реформу виборчу і привів розбіжності всієї потреби народної, що він, як стало лиш послом, має брало дбати про мужиків, бо сам він проди ся на селі, як мужиків сів і рідні брати його є ще мужиками. Бесіду п. кандидата питали вібрані дуже часто своїми щирими питаннями, а господар п. Вісників закликав нубачно се питання в імені всієї громади, сейчас по промові п. кандидата. Відтак промовляв що п. Никодим Василько, який звертає увагу на те, що будучи послом русів мусить йти на руку в руку, а такий буде лиш п. Сивула, за який є і мирді, а не буде таким ніяким несприятливим самозванцем. На вносене промовляв що п. редактор Луцький висказує всю вагу теперішніх виборів і висказує надію, що всі чесні та розумні виборці певно віддадуть свої голоси на мужичого сина, щирого привитали мужиків похвалити на ювілей Сивула славний по вітанням, щоб мав „вигляд європейський“. Чому Палам не самі уряд наважувати такого уряду, чому не привернути ніякого писемництва і шкоти мовою тирині, чому не змуся їх жінок говорити до діти по російськи, чому не випер похвалити мови з уст навіть найбільше заможного урядника, чому не виразити з грудей ніякого поляка почути свої національної гордості?!

Полки бо мають традицію свого історичного життя, перед якою не бути чужим, хоч вона далеко не така гарна і гордовата як українська! Полки робили млі 4 подвигів: похвалили і охоронили і освітлом цілу габону свою історію, а подвиги своїм опирали славою — Українці робили відродження і не тільки не створили з них своєї великої історії та не зміг пошанувати ні одного із горів!

Полки має почути вартості свого „а“ — хоч він далеко не такий слабий і спосібний як Українець; Полки почуває себе гордим як син мати, хоч він далеко не має як чорт того патна індивідуальності, що має від свого народу кождий Українець.

Чому нам не бути гордим на себе, на своїх героїв, на свою минулість, коли вона така велична і наша віра святоточними ріжками характерів і стрімких? Чому нам оглядати ся круг себе, що як має слава той або сей і стосувати ся до його ласки? Відійти ся в себе, побачити себе, єдинийм своє „а“ знесо з природи, перебувати себе, перебувати селом тут у природу своєю — а тоді до нас сто, сунати ся будуть і прийдуть до нас учити ся, бо в нашій душі є велике творче зерно духа, на яке ми повинні і можемо бути горді!

(Далше буде).

жиків, п. Сивула. Кандидатуру п. Сивула прийняли вібрані одностайно.

3 Кучурова від пишуть нам: В неділю дня 14. с. м. коло полудня прийшли до нашої громади власний кандидат, Гамман, та скликав тут перед виборче віче. На збори прийшло понад сто виборців. Прийшли самі мужики, бо місцева інтелігенція від сего зборів очинило відступити. Голови зборів не вибрано навіть. Коли Гамман почав говорити, зачалась велика буча, бо ніхто не хотів його слухати. „Гамман Гамманович! — гамман гамманом! — привітання!“ — гуляло на зборах. „Ми йдемо за народним кандидатом п. Сивулом, — най живіше п. Василько! — ось як витали у нас казана. Мужики із Каменці Сидорак проголосив свою кандидатуру, коли хоч і мити Гамман. Його мови слухали вібрані тільки час сносійно. Колиж Гамман знов хотів говорити, вібрані знов прийняли його протестуючими олімпіями. На вносене побачив сарака, що небезпечно бути таким діяльним, до людей мудрі, і закликав собі жандармів для оборони від мужиків. Гарний „мужичий“ кандидат! Під охороною жандармерії виїхав Гамман на дворець і з соромом втік з громади. Так витав вже наш наряд капітан.

В північ, дня 12. квітня с. р. прибув із Бурдєв о 2. години по пол. кандидат до державної Ради др. Гамман у супроводі „Арагаса“-ста духовного Паламича і трабатом ніяк церковного Бульбука до Ревені, де у канцелярії громадської вишдали з учасником Пігуляком не більше чим 50 виборців, між котрими були два жиди, зямовно три сторонники так званої старої партії, а решта свідомі громадяни свого народного відродження.

Настрій був, справити параз на стрічу немилій привіт, але умирюванням удадо ся пристроїти громаду до гідної пошани судейської особи. Полащено опрачаний русий Іван привитав кандидата гідною подяку вітаннями.

Майже цілу годину викладав др. Гамман свою програму досить значно ловиним моментами, із котрих значаючи би, що жадане поділу землі ділячин між мужиками не можна підтримувати, бо се мовляв — власні слова: „не вірно!“ Так само після виводів кандидата не можна з успіхом жадати заведення податкового податку почавши від 1200 порон, бо тоді би майже жадан мужик не платив податків, а держава не мала би звідси покращати потреби на військові, як говорив кандидат. Не здержував ся про конечну потребу зменшення військової тримайної служби, за те виводив яко вибраний посол жадати з так званої нім до тепер що до широти впливаючої на контроль державної військової талас підшолованя у повній повноті кождому населеному повноті. Вініце закликав, що не поступав кандидатом проти „учителів“ Сивула, але проти Сивула яко кандидата. Не наслідє ся кандидатом з ашис до зрілої розвиги виборців вибір Гаммана або Сивула.

Громада висладала програму мовби у перші а учитець Пігуляк почав свою інтерпретацію записаним, що не має ні він, ні громада кандидатури яко особи нічо ніякого в шийт поставити як лиш се, чому др. Гамман приложує ся в одне московський партії, коли хоч з успіхом кандидатури би і на виборах виборці виступити в однім клуб з Русиними послами і як се погодити. У відповіді виступив др. Гамман, що стара партія не підлягає, на що знов учитець Пігуляк зарекаючись уживав до баламучених народа по московських газетат „тарабарщина“. Сему знов закликаючи еще з початку стійливо уособлений люд одностайним як з одної губи закликав: „Сумно!“

У живійшій розвигі ділячоту, котрої тривав з четверть години, закликав др. Гамман, що він ділячоту кандидат, бо кандидатура Сивула є учитець, а жадан чого покликне ся на учитець збори, підчас коли уталося кандидатуру Сивула, що знов учитець Пігуляк опренив у тім розумованні, що кандидатуру Сивула ухвалила „Національна Рада“, собі учитець і хлібороби і урядники і всі на Буковині са-ступлені, промовляючи євям Русинів.

Сам і закінчив се передвиборчий збір без підданя під голосованє кандидатури.

Гідно як і перед збором розпрощав ся з др-ром Гамманом громади, котра як раз скликала по 12. годній учитець Пігуляком творила кандидатуру „андиторю“.

3 зашівського округу.

В північ, 12. с. м. зійшли о. Богатирец в наше село до Кабін, щоб скликати виборчі збори, але не шло ся. Він відїхав у суботу з Кабін з тим, з чим прийшов, значить з нічим, бо міг і 10 людей вібрати. Оброхуємо в селі, що би міг на него свій голос віддати, та не можна бігло, як 11 — пали і пили: одинадцять — значить, вже з сего татом! Бо о. Богатирец в Кабіні роджений! Видко, що Кабін єго найближе знає! Сам чесний і загально поважаний батко о. Богатирец відряджує синови кандидувати, але дарма, каже: „я єму казав тай просив: лишні дитино, то не для тебе, але не слухав, ширта дитина!“

Лиш о. Богатирец відїхав, громада зявсала. Дивно ся „Січ“ виширює по жовтирках на готар селі. Трубка сурмани розлягає ся по селі. Надїхав наш посол Пігуляк. Вітають хлібом і собою, уводять, як ками в село.

В неділю, по службі Божій зійшла ся майже ціла наша не велика громада в селі старенького і човного начальника громади, п. Андронати Барбіра, рідного брата місцевого пароха.

По півтора годинній бесіді посла Пігуляка, котру наряд з найбільшим одушевленням вислухав, забрав слово начальник громади, п. Андр. Барбірі і сказав таке: Про посла Пігуляка мусали протипити такі неспокійні чуття, що я сам признаю ся, до поспідної зливи п. Пігуляком не довіряв і коли він перший раз тут був, а сторонив від него. Але тепер на підставі того, що моїми власними очима видів а власними утами чув, переконав ся, що всі ті по-голки про посла Пігуляка лиш безпідставні видумки. Яко наш начальник зямовно висказати п. Пігулякови за єго дотеперішню заслуженість повне довіре і подяку тай преречи, що на 14. мая не дамо на нікого ніякого наш голос, як на посла Пігуляка, яко нашого щирого депутата до Ради державної! Се вносене прийняли збори піднесением рук одностайно з гримними словами і подяками. Старенький начальник за-просив потім п. Пігуляка до себе на обід. По обіді прибули на подіря всі кабіньські Жиди, щоб ще окремішню висказати п. Пігулякови своє довіре і за-несити єго, що всі свої голоси віддадуть на него і пишуть в селі унесє свій вплив в користь посла Пігуляка.

Відсе відїхав п. Пігуляк в супроводі п. надучителя Барбіра, котрий виширивше заходить ся по лиш в Кабін але і в сусідніх селах, щоб промолити і записати вибір п. Пігуляка, до Ко-стивця.

На костьянській готарі очікувала посла Пігуляка багдєрїя костьянської шляхти і сила народу. Пам Тодар Тудан привитав посла хлібом і собою. В супроводі костьянської багдєрїї і Кабіньської „Січ“ та посми-сального народу виступив посол Пігуляк в село. Коло школи витала перебуваючий ціла жидівська громада устами начальника свого кузтуса, п. Манса Корна, теплячи словами признани і записаня довіри. Народу напанивало чимраз більше. Збори відбули ся в домі п. Сарнаського, костьянського діляча. На широкім подірю вібрало ся з півтора тисячі народу, а в самім домі не було до шийлику пустити між густо набитим народом.

Під той час мав в сусідстві також і о. Богатирец свої виборчі збори в Костивцях, куда сирокі люди по службі Божій. Пішло тудя яких 50, але і ті оустали єго, єнор надїшов величаний похід народу з послом Пігуляком. Годить ся зазначити, що євріан о. Богатирец жиди на наряд кабінь і травив одного кабіньського євєвєка в русу. Крім того казав ся і зя-тувал і жиди ся кабіньський дик, як обеселена гадина, котрій губи тріпні вирило.

Посол Пігуляк промовляв до нечисленного на-роду понад годину. Бесіду переривало гучними „сала-вами“. На вносене п. Сарнаського висказали збори по-слви Пігулякови повне своє довіре і прийняли єго кандидатуру одностайно. Заряджено також вивести і контролю сего рішення, хто протія кандидатури посла Пігуляка, най підойма руку, але не майшов ся ані один між нечисленим народом, щоб би підняв руку. На зборах брало участь і місцевий начальник громади п. Дмитрій Тудан і вишвовий та пона-жаний в селі енергійний пан надучитель Іван Барбір.

Підчас бесіди посла Пігуляка, смитнув о. Богатирец поври величаний збори доречено до своїх горіш-них Станішів, в залузі: „гай, гай наша адла ся всі тоті брїхї?! Най ту шийлуту шийт трайті! Але добрий шийт!“

Із засталинського округу.

В неділю, 14. с. м. відбули ся передвиборче віче в Кучурові маїм, в котрім взяли участь всі виборчі громади. По привитанні п. Лукашєвича хлібом і собою через начальника громади і гримними олімпіями „салаво“, удад ся п. Лукашєвич до обшир-ної столови, де очікувала єго батлом наповнена маса народа. На вносене п. Бурди вибрано председателем надуч. п. Рахмєвського, котрий за згодою прис-тупив покликати п. Івана Веґрича, Матон-ського і Цукєра на виступники. Післям вибрано уч. Івана Сикоту. По отворенні зборів забрав п. Лукашєвич слово. Виводи бесідана прийнято з великим вдовольненнєм і на вносє надучителя Ра-хмєвського ухвалено одностайно кандидатуру Івана Лукашєвича до Ради державної. Післям Василь-ковий і др-они Смак-Стоцькому висказано подя-ку за їх дотеперішню діяльність. По кандидатській програмі говорив ще п. Іван Павліа, котрої Фє-дунчик і Нотомі Цукєр, котрий казав, щоб всі памтали на 14. мая. По вичерпанні дняного по-рудку закінчив председателем збори многоталестом писаря. П. Лукашєвич посєво на руках, справлено оєдні і вішриважено до близького села Вер-бівнів. Се була заслужена подяка, справлена з кан-дидатури, що коло громади Кучурівської велико за-служив ся.

Берім ся до промислу.

(Допові.)

Під прамієм, щирою зацікавленістю промислом домашнім, товариством „Жіноча Громада“ і його відомості в „Буківині“ в справі промислу, спортів і мене в сія справі діяльність свою оканчиваю.

Справа промислу краєвого, промислу кожного народа се незначайно важке діло, се найголовніша і найтрудніша підлягає розвитку певних народів і кому згирати дожити на серці добра народа, праця, сей повинен ширко зацікавитися нам, с. с. піднесено промислу, старатися о його розвиток і посту, промислу щиро в сія праці, може і чи не більше, як в інших справах, так знаменит „народних“. Як ми будемо промислово сильно розвинені, як наш промисловий фабричний і домашній буде сильно укріплені та буде все ширше ся наперед, то і нам тоді ніхто нікого діла не віді, ми тоді не потребуємо нікого заступити. Подивім ся на західні краї, де промисел є сильно репрезентований. Чому там не чути про таку велику свідомість тих мужиків мужиків, як приміром в нас у Галичині? Чому вони багаті? Бо в них є промисел, в них є де заробити. Приміром в Німеччині, то ім аж та мало рук працюючих своїх і тільки то соток Мазурів і Русинів в Галичині їде до них до праці. Там мужики не хотілось би сидіти на таких маленьких кусинку землі, як інші мужики. Він, коли не має великого назу поля, з якого би міг по людски жити і черпати доходи, то їде у фабрику, їде до робіт фабричних і там заробляє. Має він діти, то і вони працюють. Дітята одна, друга і третя їде різнож до різних фабрик і дістає відносно знати. Син скінчить народну школу, також береть до ремесла, або робіт по фабриках так, що часом з одної ріди четверо, п'ятеро або й шестеро душ працює і заробляє. І чи ж таким людям діє ся лихо? Чи і там люди можуть так з голоду примирати як у нас? Застановім ся, що стає ся у нас з такого мужика, котрий має маленький кусинчик поля. З него мужик безсумнісно не може жити враз з цілою родиною! Заробити — нема де. У діти, то ще піде на чуже поле за пару шукток працювати. А в земі? Серце болить дивити, ся яка маса сеїх жінк через шлуку зиму самісіньки напроваджені і то часто не своїми. І як від такого чоловіка можна жалати характерности? Як можна від него намагати чогось сповна обов'язків передніми і громадськими, коли в него жолюнок перекопаний, а він як лижко доброї справи ніколи би і самому чортину на усяку. А голод, се ж річ першої ваги для голодного, чим він вищий справді? Чи він не піде на руку ворогого свого народа, такому, котрий дає йому стабільний заробок, пр. у фабриці, котрий кормить всю його родину? Чи мужик не буде його уявляти своїм першим добродієм? До чого то допроваджує та страшна нужда, той голод, до яких нещастій? Кілько то дітяк наших нинішніх нужди і голоду з під батьківської стріхи у наїм і то що молоді, котрі не в силі ще самі собою заохуватися. До чого вони очинюють ся... у них людей поназ домих справ відіде себе на великі послуги. Як тоді стає велика різниця між людиною п'яном, а людиною скупинкою. Така дівчина тратить повну відданість людській, вона немалу худобу, приймає і годить ся зі своїм за мирні гроші, за кілька хліба, піді поводи, до її судиба жалко. І вже по коротнім часі такого молодого ся по жінці, представити собі, яку карість моральну мають у нашій суспільності такі одиниці, вимушені вже за молоді самісінькі. А одиниці такі не мало. Подивім ся на хлопців, Олей пера, другий зрабує, третій в приміській гоні, четвертого судить. І ми з повторно на нього дивимся, кажемо се молоді. І що-ж ми маємо тому, що він згодий? Що він має заробити, щоб він перел до того праджемо два дні не їв. І що-ж він тому вимі, що рідичі не мали знати його у школі поспіхати, не могли сорох таких гірких обставин жити, дати йому витонання, але людина мити повинна. Не маємо тут ні чиний перед, не маємо ні релігії, тільки та нужда великих має народа.

(Даліше буде.)

НАДІСЛАНО.

(За сьм уривку редакція не відповідала.)

Заява. Коли в візвані, що не могу погодити ся в ідеїх акад. тов. „Союз“, виступивши з того товариства дні 17. жовтня 1906 р., і подав причину мого вступу в акад. до акад. і в перошній книж товариства. На загальних зборах товариства, які відбули ся 21. жовтня 1906 р., акад. тов. „Союз“ до акад. тов. товариства „Січ“, „Зеліра“ і „Буківини“ в Чернівцях, „Академічна Громада“ і „Основа“ у Львові, „Січ“ і „Кружок товариств“ у Відні писав, (засвідчено початком тов. „Союз“ і підписави голови п. Індора Цуркановича і секретаря п. Василя Костенюка), що акад. збори рідили мене не як члену з товариства „Земля і воля“ і „Інформація“, а як члену нечесний і академія негідний поступовий, як також, що я „шкідливий член для цілої суспільності, а не для її часті“. За се справно порушено мої чести потягнув в голову і секретаря на правних заступників товариства до відданості

перед карний суд. Та поки ще карний суд міг погодити мою справу, — за порадою наших патріотів піддав ся я і п. Цуркановича дні 6. лютого с. р. мировому суду, до якого вийшли як мої заступники: Ви. п. проф. Антін Камі і проф. Роман Цегельський, як заступники п. Цуркановича: Ви. п. Максим Ганишин, урядник дворянський дїбр. і член „Союза“ студ. прав Костя Левицький, а з чотирь судів вибравши одного голови Ви. п. посла Євгена Пігуляка на голову мирового суду. Перед мировим судом з'явили ся обі сторони безсумнісно піддати ся за судом. Засуд був такий: я мав віддати мою справу до акад. і в перошній книж о причини мого вступу як обиджачу товариство „Союз“ і віддати судову справу проти них. Цуркановича і Костенюка, що я безсумнісно свинина. П. Цурканович мав в імені тов. „Союз“ віддати перед всіма явше поданнями товариствами мене обиджачу книж і зажадати із звороту. П. Цурканович акад. свинини засуду аж до загальних зборів „Союза“ з дні 7. лютого с. р. і аж по виборі нового голови написав п. Цуркановича віддати до поодиноких акад. тов. товариства, підписуючи ся як „голова акад. тов. „Союз““. Той відлік не може бути наміром, позаяк п. Цурканович пишучи сего вже не був головою ані членом тов. „Союз“. Дні 12. лютого с. р. записав п. Левицький в присутності інших членів мирового суду, що п. Цурканович і Костенюк надужали своєї влади, бо не мали дозволу від тов. „Союз“ в імені товариства порушати мої чести і явше наведений спосіб. За правдивість сих моїх висновків ручає: Головою акад. тов. п. посла Пігуляка і інші члени мирового суду.

Поступована п. Цуркановича даю під осуд загальному. — Стефан Кораленко, студ. акад.

НОВИНКИ.

Чернівці, 15. червня 1907.

Посол Николай Василько у Львові. В неділю вечор виїхав ся п. Василько до Львова запрошений туди українськими студентами. На днірні з'їзди він повів ся п. Василько численно відрізняє українське з'їзди студентство (іменем якого промовляв студ. філь. Тихонський) — і професор з'їзди з'їзди університету п. др. О. Колесса. Сейчас по приїзді до Львова відбув посол Василько в готель „Жорж“ нараду із представниками українських акад. тов. і з українськими університетськими професорами — почин удав ся до намістника п. Потоцького, щоб представити йому всю нагу ситуацію і щораз обговорити існуючі реальні налади нашого народу в університетській справі. По доповіді акад. тов. у п. Потоцького удав ся п. Василько на притом, але встановив йому в реставрації „Жорж“ члена відомої депутатії до міністрів. В притомі тим взяли участь: Ви. п. посол Юліан Романчук, проф. унів. др. Кома-ришівський, проф. унів. др. О. Колесса, проф. унів. др. Н. Студийський і п. Олександр Луцький. Вечером з'їзди ся п. Василько на доповіді зборів молодіжних. Тут акад. тов. йому знову надіслав опанію. Витав п. посла бувши голови „Академічної Громади“ студ. Назарук. Так само перед промовою і по промові п. Василько читав п. босівника невиннованчів опаніювання. Разом з п. Васильком приїхав до Львова акад. тов. українських студентів чернівецького університету. Із нагоди, що у Львові їде ще на пана Василько багато великих з'їзди народних справ, приїде п. Василько до Чернівців щодня в четвер.

Вісті з Росії. Дивовижно потужно відомість, що небагом повноті ся в Росії новий виборчий закон. Нове се виборче право буде подібне до давнішого австрійського виборчого закону. — „Рід“ наше, що головний зародок і тезисів позитивних чорносо-теїстичних союзів порозумівається надібно широкими диспозиціями. Се слідство о крайній акад. і горі. — Редактор чорносо-теїстичного „Віща“ надіслав в Москві на час воєнного стану. — Шеє тайний політик в Києві візав до себе редактора поступового „Київського Голосу“ і поручив йому, щоб стеріг ся, бо чорна сотня встановила заборону вати його. — В Єврейському місті 2. робітників в акад. тов. 1. гімназіста і 1. робітника за те, що наложили до чорної сотні. — В політичній і бір-жених осягах в Парижі думають, що грає Вітте приїде знов до влади.

Загальні збори стоваришени для випасу худоби, „Січ“ і „Читальня“, що відбули ся дні 7. с. м. в Бразі, ухвалили єдиногласно подякувати послам п. С. Пігуляку, двоє Смай-Стопкому і Н. Васильку за їх дотеперішню діяльність на користь для руського народу і висказали своє до-віря. — Чи. пос. Пігуляку і двоє Смай-Стопкому ухвалили загальні збори єдиногласно акад. тов. особливу подяку на вибори позитивні для громади Бразі. — Загальні збори просить і даліше опікувати ся руськими людьми в Бразі. — Е. Смай-чук, голова читальні; Іван Гринюк, кошований і голова стоваришени для випасу худоби.

Подорож цесаря до Праги. Дні 15. с. м. виїхав цесар з Відня до Праги на дводенний побут в прасіні замку. Приїжджені міста в нагоди приїзду цесаря вже полічилося. Тисячі товня народу переко-дило вчора удиними міста і приїжджали ся приїр-жені. Нанали приїжджені в провінції величезний. Біржа буде замкнена в дні приїзду цесаря. Архи-епископ Франц Фердинанд приїде до Праги імовірно в середу. В второк вечером дає намістник грає Ку-денгове приїжджає в честь президента міністрів і поро-бувачих в Празі міністрів. Намістник виїхав вже наперед цесаря до Віттинга. Приїжджали цесаря до Праги приїжджають Чехи велике політичне значіння.

В справі адміністрації церковної в Нових Ма-малівцях. На вічу, яке відбуло ся в Нових Мамалівцях в неділю, дні 14. с. м. скаржилися перед редактором „Буківини“ тамшні люди на неспокій, яку мають они тепер із адміністратором своєї парохії. І так по смерті місцевого парохія о. Андрейчука надіслав о. протонопа Везагорський адміністрацію в Нових Ма-малівцях свого сина Василя, парохія із Вітебсь-ким. Коли акад. тов. з Вітебським до Нових Мамалів-ців є шість кілометрів, то зрозуміло стає пон не-спокій для людей і їх жалі по тім причині. Вітебсь-кий парох Василь Везагорський має перед тим прим своєї парохії адміністрацію в Валіві. Та се видно, йому було да мало і тому тепер дає йому шину Нові Мамалівці. Най би там і дістав собі о. Василь по-дішню адміністрацію, але чому-ж має в тим визитись неспокій для певних людей? Чому не надіслано прим. сьм адміністрацію о. парохія в Старих Мамалів-цях, якому Нові Мамалівці під боком і під оком? Чи заради сьм тому, що батько о. Василя Везагор-ського є протонопа, чи стало ся се може нарочно тому, щоб парохія мав наву неспокій? Сподіємось, що справа ся діждеться праведного поладження!

Німіці про українські народні пісні. В артистич-ній часоні „Die Musik“, виданий в Берліні, подає Бернгард Шарфті кілька проб українських народ-них пісень в німецькій перекладі, при рівночасній по-данні дотичних мелодій в нотах. Шарфті каже, що для музики і поезії втора ся тут багато жерело народної лірики, про яке має знає поперхонно знає навіть Карол Еміль Францос, що в своїх „культу-рних начерках“ вже перед десятиліттями їм визнавав на прасу народної української пісні.

Оповідки, іменовані і т. п.

3 „Бук. Бонна“. Сей субота, дні 20. лютого о год. пів до 8-ї вечером відбуло ся проба шлого-хору „Бонна“. Підчас проби також нарада в одній важкій справі, тому просимо всіх членів від разу лягти ся на час і в комітеті на пробу. — Виді.

Звичайні загальні збори стоваришени для ви-пасу худоби в Бродній відбули ся в неділю, 21. с. м. о 1-ї год. по полудні в місцевій шкільній будинку з таким дивним порядком: 1. справдане класно і пролірено річних образунів; 2. устані пасо-ниша на літо 1906. р.; 3. доповідний вибір одного члена старшини; 4. вибір ради надзорчої; 5. з'їзди про вступови до стоваришени; 6. візні висови. — Селек Терця, начальник.

Заряд дівочої бурси в Чернівцях пошукує ін-телігентної вистоятельні. Зголошєня у о-вітніна М. Галіна, ул. Св. Тройці ч. 15.

Із штуки і літератури.

Літературно-науковий Вістник. Книжка III, за март 1907. Зміст: Христо Адамовський: Поезія. — Маруся Волочанина: Стомин української свинини. — Мля. Грушевський: Справа українських катод і памі наукові потреби (конеч). — С. Черкашенко: На добра-літ! (поезія). — Іван Фелоренко: Хліб? (оповідані). — Козачка: Не гнівай ся! (поезія). — Олександр Гру-шевський: Сучасна українська письменство в його ти-пових представниках (Панас Мирний). — Оповідання на династич: Е. Василько. З'їзди собі з ним! (бойні-сний діалект). Грит. Григорієвич. Я се не бою (зем-ліський діалект). — Ін. Франко: Середні віки і їх історія. — М. Старичин: З останних віршів. — М. Ло-винецький: З польсько-українських відносин. „Славян-ські політики“ — чи „історична Польща“? — М. Чер-вильський: В останній реві. (поезія). — Верштарне Бер-нгард: Млір (роман). — Тесе Готте: Не жмуться (по-еція). — Ін. Франко: Джоуе Кардуччі. — С. Г. Фруг: Дні трійки (поезія). М. Грушевський: На українські теми. „О любові із отечеством в народній горластості“. — Міріам Гарті: З'їзди Ерусалима (роман). — Чер-вильський: Королева (поезія). — М. Левицький: З ав-стрійської України. З Бразі до український універ-ситет у Львові. — Ф. Матушевський: З російського життя. — Закардонний: Зі границю. — Вілліс-Гарті.

Рассказы В. Стефаніна, переводь ся українською Н. Козиненко; предисловія Г. Алоєвського. С.-Пете-рбург, 1907. XXI+194. Ціна 60 коп.

Переписка Редакції.

Вп. Львів. Поруб. Німполонг. Ваше 37. число „Буківини“ навіридула пошта із дописом: Адресат unbekannt.

Ціна оголошень: за одноразове їх поширення: Ціна сторони 80 К., $\frac{1}{2}$ сторони 40 К., $\frac{1}{4}$ сторони 20 К., $\frac{1}{8}$ сторони 10 К., $\frac{1}{16}$ сторони 5 К., $\frac{1}{32}$ сторони 2 К. 50 с. — Довісно обчислює ціну після обсягу місця на після якого терміну.

ОГОЛОШЕННЯ.

За рубрикою: Надіслані і оголошені редакції не відповідає.

При хвилюванні або при річних намоєннях, значний окуп.

Дрібні Оголошення мають друкувати (petit), числять на них 4 с. від слова.

Написаний на інших мовних початках не приймає ся.

Загальні збори каси пож. і щадн. для громади Звеничів відбулись 21. цвітня 1907. о 3. попол. в домі п. Тодора Лисюка з таким денним порядком: Справоздані касові за рік 1906. 2. Приняте обрахунку і білнису за рік 1906. 3. Вибір Старшини і ради надзорчої. 4. Вільні внесення і наради. *Тодор Лисюк, начальник.*

Замчайні весняні загальні збори каси пож. і щадн. для громади Суховерхів стонарешени зареєстрованого з необмеженою порукою відбулись 28. цвітня 1906 о 1. год. попол. в шкільнім будинку з таким денним порядком: 1. Прочитані протоколи з послядних загальних зборів. 2. Справоздані касові за рік 1906. 3. Вибір старшини. 4. Вільні внесення. *Старшина.*

Хлопця до практики склепової

понукує

„Читальня“ в Топорінцях.

Панські улюблені також.

73 (4-5)

**Найлучше і вже випробоване
средство на ревматизм есть
NERVOL**

„Назва правдо забезпечена“
антикара др. Ю. Францова
в Тернополі.

Се єдине ліки, усуваюче средство до
нахвату проти всяких ревматичних
болях, простудних, лямпах, плев-
ний, гістич і нервових болу. Примує
жати на ліки „Nervol“ і не при-
ймає інших „Перестані“.

Ціна флаконів 80 сот. 10 флаконів (за-
казати) 8 зор. з оплатою і обробкою.
Тисячі листів в подяку. — Висока
2 рази донос до всіх країн.

В Чернівцях на складі у Шайда
і Фонтана.

Працюйте і щадіть!

Вкладки ощадности на 4%

приймає

Товариство взаємного кредиту

„ДНІСТЕР“

стотарин. зареєстров. з обмеженою порукою у Львові.

Кожного дня (в годинах урядових перед полуднем можна кожну
визаду вибрати).

Позички у ділях Товариство „Дністер“ на 6 проц. на істабу-
плені; на кошта позички даються на 5 проц. Оплата розкладає ся
на 10 до 15 літ; при 30 ратах пірничих виносить рата амортиза-
ційна (на капітал і відсотки) 5 зор. 08 сот. від кожних 100 К., позички.

Парцелянти на купно землі можуть в „Дністрі“ подати по-
зицію під довідними установами.

Членами можуть бути тільки члени обсервовані в „Дністрі“.

З весні у ділях „Дністер“ на публічні добродійні ціли кошту
37.275 порон.

Стан 31. грудня 1906:

визади	2.561.541-81 К	позички у ділях	2.512.635-62 К
уділи членів	193.659-52 „	цінні папери	138.534-20 „
е. реверсійні і інші	37.338-07 „	збожжя	267.364-04 „

Купуйте землю при парцеляціях.

Видання „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“

можна купити у всіх

філіях „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“,

в друкарні „Рускої Ради“ і в книгарні І. Рехенберга.

Г. ФАЙЛЕР

усувач нагнітон

Чернівці, улица Руска ч. 8.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

має на складі

Книги і друк для Каси райфайзенських.

СКЛАД ТОВАРІВ Б. БАЛЬТИНЕСТРА МОЛОДШОГО

Чернівці, улица Головна-Винценберга ч. 3.

Отрим подіє Вп. П. Т. Найсентей до ласанові відомості що надходять найновіші артикули весняні:

Склад

Накладів з п. п. надіраних фабрик І. Генрих Іта у Відні, Чернівці з п. п. надіраних фабрик Автона Чисака у Відні,
Оскар Шайер і Сина в Грацу, Ф. М. Попера в Хрудніцко Прага.

Дамські і діточі обуви.
Дамські і діточі пальтеньки.
Дамські і діточі рушнички.
Дамські і діточі парасолі від сонця і дощу.
Дамські і діточі рушнички і парасолки.
Дамські і діточі парасолки.
Дамські і діточі гробівки і шити.
Дамські і діточі шкільники.
Дамські і діточі панталони.
Дамські і діточі шкільники.
Дамські і діточі шкільники.
Діточі убрания і жакети.
Парасолки з т. п.

Артикули до подорожжя, спортивні і Теніс.

Найліпші тукрасі і за-
граничні фабрики

Мужські біли.
Мужські пальтеньки, шкільники і шкільники.
Мужські шкільники.
Мужські рушнички.
Мужські панталони.
Мужські панталони червоні.
Мужські парасолі і шкільники.
Мужські шкільники.
Мужські шкільники.
Мужські шкільники.
Мужські шкільники.
Мужські шкільники.

Ремізавери, стрілки до підпалки і акційки.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під надзором Івана Захаря.

За редакцією відповідає: Віктор Стріч.

ПЕРЕДПЛАТА НА „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор., на шість років 8 кор., на чотири роки 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 5 карбованців, на шість років 4 карб.
в інших державах: на цілий рік 32 гр., на шість років 16 гр.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (або 9 рублів або 34 гр.) а на шість років 9 кор., або 4-50 р., або 17 гр.
Щодня число 10 сотиків.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція „Буковини“ в Чернівцях ул. Петропавла ч. 2.

Ч. телефону 176.
Адреса для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 сот. від стрічки. „Надіслані“ по 40 сот. від стрічки. При частійших замовленнях відпускають рахув. Рекламний неопечатаний візніт від черта. Рукописи звертає редакція лише на попередній авторський і залучення належності почтові.
В справах редакційних можна устатковувати ся по днях від 9—10 рано і 2—3 по пол. крім неділі і свят.

Україна в російському державному бюджеті. *)

Кажу українських послів в Думі постановили не брати участі в дискусії при першій читанні бюджету а рішили виступити в відповідну залу аж при новій дебаті перед повною палатою послів, розібравши вперёд докладно позицію України в російському державному бюджеті. Кажу вибран спеціальну комісію до цієї справи і ця комісія займає ся тепер студиозо потрібного статистичного матеріалу в тім напрямі.

Як я догадуєсь, декларація українського клубу звернеть ся проти експлуатації України в користь північної Росії і жадати те, щоб всі доходи податкові, які в Україні пливуть до державної каси (стопи податкова в на Україні значно менша, ніж в російській Росії!) — не йшли на потреби других провінцій, але виключно служили потребам самої тільки України. Головно зверне декларація увагу на просвіту народну, на людську гігієну і на средства комунікації, бо в тих напрямках Україну все дуже крияджено.

Щоб краще порозуміти сказане менше, звернути треба увагу на розу України (то є її чотиринадцять цільовитих або в значній мірі українських областей) агадом російського державного бюджету. Областями тими є губернії: подільська, волинська, бесарабська, херсонська, київська, полтавська, чернігівська, курська, вороніжська, харківська, скатеринославська, таурийська, область чорноморська і кубанська.

В моїх виводах опираюсь на офіційні дані державних приходів і розходів, як їх подає сировою державної контролі із 1903. р., бо нормальні відносини ще більш на-

рушились в 1904. р. наслідком російсько-японської війни і новіших дат статистичних ще нема.

Переконаємось, що вся сума стягнених в Україні приходів державних виносить 519.6 мільонів рублів або 26 проц. всіх державних приходів, — а натомість сума видатків державних для України виносить лиш 279.5 мільонів рублів, або незначно більше понад 15 процентів всіх державних розходів. Всі доходи державні в Росії виносить 2031.8 мільонів рублів, а всі розходи 1847.3 міль. рублів.

Як видно із сего, надлишка приходів на самій українській території виносилась в 1903 р. 240.1 мільонів рублів, а в цілій Росії ся надлишка виносилась лиш 184.5 мільонів рублів. Надлишка державних приходів понад державні видатки на Україні була отже о 55.6 мільонів рублів більша, ніж в цілій Росії. Із статистичних даних виходить далі, що в 1903 р. із державних доходів з України (519.6 міль. руб.) около 44 процентів (226.7 міль. руб.) аужито на покрити дефіцитів в усіх інших провінціях держави.

Наведені дані статистичні долазують, що заповнення міністра фінансів Коконцева, який в дискусії бюджетній повторив стару байку про приклад центра держави в користь окраїн, — є брехвєю. Цenne лиш те, що якраз на конті окраїн, передовсім на конті найбогатшої в продуктах природи України, підійє ся і зріє в силу центр держави, між тим коли на Україні понимо її незначайного природного багатства щорічно мруть тисячі людей із голоду а анальабетів більше тут тепер, ніж перед дніста роками.

Посол до Думи, ськляч. Гриневич.

Резолюції

ухвалені на довірочних зборах української акад. молодіжні дня 15. цвітня 1907 у Львові.

Перша резолюція в справі становлення укр. акад. молодіжні супроти послідньої декларації і центрального правителства. Реч. Я.р. Весоловський, кандидат праш. Односточно ухвалено:

1. Українська акад. молодіжні констатує, що підпори центрального правителства дана депутатам укр. послів, професорів і представників нашої науки, не дає ніякої заборони сповненні наслідковий культурної потреби нашого народу: кресави самостійного українського університету у Львові та навіть не подає ніякої кації на те, щоб змінили ся обставини, які викликали вісні події 23. січня 1907 і сідуючих днів.

2. Молодіжні домагає ся, щоб акад. акад. в найбільшій часті існуючі на львівській університеті українські катедри в окремо автономне тіло, доповнення їх різноманітним спеціалізаціям усіх дальших катедр та щоб правителство привернуло різноманітне управління укр. мови на теперішній, по-закону утративши, університеті у Львові. Якиме таким чином будуть слова міністрів задокументовані дією на те, щоб українська акад. молодіжні не мучилась в противній акад. борбю за найвищу школу в-виду безумовних прешаляцій виста чин раз острійшими способами і то такими, яких уживаєть ся тільки в державах крайнього гіету національного в успішного та крайньої самоволі.

3. Українська акад. молодіжні, розумючи добре необхідність наукової праці як кожному уловину для основанні українського університету, визнає різноманітне, що рішєне про його утворєня є тісно зв'язано зі зривом нашої політичної сили, якої висловом між іншим є сила чисельна і квалітативна парламентарна репрезентація. З того приводу визнає всіх товаришів до найбільш енергійної акції в напрямі освідомування народних мас.

Друга резолюція в справі становлення укр. акад. молодіжні супроти акад. сенату львівського університету. Реч. тов. О. Назарук студ. праш. Ухвалено:

Вітє української акад. молодіжні а дня 15. цвітня 1907.: а) осуджує поведєня сенату, котрий не демонстрації дня 23. січня відіє ся до початку галицької адміністрації з прошенєм, щоб він спричинив усі підлийні політичні і судові безправства, які в опієся до укр. акад. молодіжні фактично примієно; осуджує далі дискримінаційні вироки сенату, якими безправно

проваляв би ся триюме нашої сили, нашого чину. Після мене таким чином день триюме нашої сили в іду Богдана Хмельницького по такій битвах як: Жолті Воля, Корсунь, Шанів, Зборів — в'їх до Києва в присутності єрусалимського патріарха, в'їх гетьмана, що фактично трає тоді єдиною Європою, а український народ учинив паном на своїй акад. При проголошенні того сьвята належить підняти та сьв. події, аби хваба подіти Богдана не ослабила акад. того чину в очах людю.

Сам триюме, сам сьмєни великих побід потрає кождим серцем, научить усі версти одним трамом сьвятості того дня, киме думи усіх в минулість, зверне уми і стремління в будучність з сьвятим: Чи буде що коли український народ таким паном на своїй землі? — Буде! — прогосенить кожне серце в той сьвятый день кожного року. Так і сотворить ся почутє сьвятості національної і всіх одиниць, повнієть себе, горієть на свій народ, до якого належати нині вже увамаєть ся честію.

Членів „Союза“, „Союза“ і „Сеча“ та закордонних товаришів повинні знати на сьв. перевєдєня того сьвята у всіх селах, містах і оточаї кожного року.

Таким чином в радю зробити день триюме нашої сили в іду Богдана до Києва, як прова нашої сили — щорічним сьвятим, а сьвяткувати роковини Галицьких постулатів — як прова нашої національної сьвідомості що десять літ, починаючи від 250-літних роковин 1908 року.

Справа торжественного вшанування могили Івана Виговського насправе мені гадку, але порекомендє в чин може мати велике значєня для національного вшанування нашого народу. Тому даруєть, що при тій нагоді поставлю справу ширше а акад. українського становлення...

(Кожко було.)

Василь Пачовський.

Українці, як народ.

Гадюка на акад. в справі становлення 250-літних роковин та гадюки постулатів гетьмана Івана Виговського.

(Далі.)

IV.

Задачею протє гадючого повозина є розабігнутати пошану і честь великих подвижників в XVII і XVIII. віку, правити в пам'ять або у сьвідомість серед найвишайших мас традицію історичного життя та боротьби українського народу, аинути перед очі людю постати гетьманів та героїв України в червонім освітленю страданья за автономні стремління, за ідею „Волю України...“

Першим промом до звороту українського відродження на шлях сповити минулих віків з будучністю України, на шлях національного освідомування людю традицією самостійного життя України з XVIII віку, був-б народна маніфєстація з нагоди 250-літнього ювілею „Галицької угоди“, над якою саме склалась нинішня акад.

Як небудь оцінювати сєй факт історичний — все така постулати гадюки своєю далєкослєдствієм ставатєть подвижників П. Виговського і Непровача в ряд найсильайших наших провідників. — Сам фактом виявила Україна такі стремління, які до нині не стратили своєї актуальності, сєй фактом постулатиєть такий монумент нашої самосьвідомості від перших починів мовитного нашого історичного життя, який не може поведичати ся в тім часі ніяка нація. Цякава річ, що народ, який перший на сьвітї поставив постулат національної держави, не тільки не має до нині самостійної управи, але що стоїть відлюджений від права, навіть від імені особної нації.

Гадючі постулати — се найвишайший шикль нашого освідомування акад. нації — та всеж така сьвятості того сьвяту щорічним сьвятим повинне. Мє сєй факт своєю Ахилєву п'яту, яка подавала нинішє велику ідею в її подвижниками, а до нині не засьвідчилась її рана. Гадючу угоду уложєно в Польським не уїю. Вініє жите научило наш народ, як оцінювати хоч би які ідеальні умови з тою зарозумією на своє панство нацією. Серед мас п'яторилась ненависть до „Ляхів“, якої до нині затерти не можик. Як піднесємо факт Гадючої угоди як воляне діє — заходять потрібна небезпека:

1. Партия угодова з Польським може піднести сєй факт як сьвітєло нашого дальшого поступованя в акад. з Польським, що гросить нинішє самостійний екзистенцій супроти нахальності польського ослабєного в сєбї режиму.

2. Партия москвофільська піднесе в очіх мас освідєня того сьвяту ворожого Росії як прова української хради Польським свого народу і вплиє до мас: Проч а Українцями!

3. Сам люд не прийме того сьвята як своє національне сьвято іназ того, що сєй факт був компромісом старшини з найбільшим його ворогом, Польським, яка вілами інших насильств виробила в масах ненависть до усього, що польське.

Як небудь антирало-б ся угодово-польський характер Гадючих постулатів перед людом смертю Виговського, розстріляного Польським — всеж така тому історичному фактові не достєє сили, не достєє акад. слави, що порівняєть маси що року в означений день смерті Виговського.

Гадючу угоду можна сьвяткувати починаючи від 250-літньої річниці що 10 літ, але що року сьвяткувати її не владєєть ся так, як вимагала би потреба освідомування людю великими народними сьвятами.

Аби що року привати маси до висоти національного одушенєня, потреба вшанувати такий факт, в яким

реалізацію з університету кількох найкращих товаришів без дозволу їм вийти; б) домагаєся, щоб сенат застановив дисциплінарне судство проти тих товаришів, яких прокураторія університету від обжалювала; в) виступає до сенату, щоб той в інтересі науки і правильної науки на львівському університеті віднісся до централізації властей з представленням, що єдиним способом усамоустроювання є: як найкращим спосібом домагання укр. акад. молодіжці, які не прихильні до відібраних прав польської мови на львівському університеті, тієї ж до кресання самостійного українського університету у Львові.

Попри те ухвалено наступні висновки:

1. Українська акад. молодіж узяла конкретну потребу з'організувати у Львові прасово бюро для інформовання своєї і чужої преси про свої справи. В склад бюро входять товариші: Баран, Веселовський, Карманський, Кокотівський, Панейко і Солодуха.

2. Українська акад. молодіж протестує проти безосновного застосування діяльності товариства „Академічна Громада“, яке триває вже три місяці, вважаючи це актом адміністративної самовлади і визнає галицьке намісництво до безпосередньої пологоди своїм справі.

3. Українська акад. молодіж вимагає всіх товаришів з інших університетів, щоб вони перемістилися у Львівський сенаторі на львівський університет.

4. Збори ухвалюють перевести статистику своєї укр. акад. молодіжці.

5. Виследи привіти до письменника Березона, до українського клубу в думі і до українських студентів у Києві.

Передвиборчі вісти.

Черновецькі місні округи.

В неділю, дня 14. с. м. відбули ся збори руских виборців в „Народній Домі“, на яких промовляв пан інженер-маршалок краю, проф. др. Ст. Смаль-Стоцький. В довгій двогодинній промові розібрав п. промовець новий закон виборчий і всю передвиборчу констеляцію. Приклавши соц.-демократичної партії старався ся протиставити бесіді п. д-ра Стоцького. Не хотючи входить в горіткою соц.-демократичні в дальні дискусії, др. Стоцький закінчив, що єдиною в тій справі ще другої річчю, на яку заиреєкти місцевих членів народної рускої партії. На тім зборі покінчено.

3 черновецького округу.

Із Стрілецького Кута пишуть нам: 3 Ревної удає ся Галиман на Стрілецький Кут, де думав, що встане великий адвент народу, бо ся громада унажить ся кандидатами за нього, она й видала двоє кандидатів та дала Бульбу, що мріють про якийсь великий світ на людей. Та Галиман і його требачи дуже розчарувалися, бо коли приїхали до грона, кандидатів, де мали вибрати ся люди, виставили там місцевого дика та привезеного ним що одного чоловіка. Наци „кандидат“ почав трохи та відсидів, що нічого нема, відійшов в ніч до Чернівців. Ну, як др. Галиман велько наділо тільки слухачів, як в Стрілецькому Куті, то може з певністю чекати, що буде поспом. — Присутній.

3 нічманьського округу.

В неділю, дня 14. с. м. скликали місцевий комітет виборчий в Ставчанках передвиборчі збори на 2 години по обіді в нар. школі. На збори, котрі відбулися при великій участі народу, прибув також наш кандидат п. Іван Семак. По короткій вступній промові п. надуч. Буцурв забрав слово місцевий адвент і почавши громадою п. барона Кохановського, котрий представив присутнім нашого кандидата радника п. Івана Семака, та промовляв про реформу виборчу. Потім розпочав кандидат п. Іван Семак в довгій бесіді свою програму, котру збори з увагою і зрозумінням вислухали. По промові наша судія Бурачківський і по закінченні свідок складу звернувся до кандидата, призначив збори одноголосно і єдинократно кандидатуру п. радника Івана Семака на посаду до Ради державної. По гостинній прийняттю в домі п. барона Кохановського, котрий справді дуже сердечно відносився до нашого кандидата, поступив п. Іван Семак до „Рускої Бесіди“ поміщеної в власній домі. Тут уміщено „Каса“ і „Сча“ а також і руский клас Василь Сухолюбів. Як серпо радує ся, як в Ставчанках наші люди пішли ся до праці, і справді тут видно, як ми в попередній раз поступили наперед. Каса числить 170 членів, „Сча“ має протарну силанку а в читальні жите, рух. Се зазначити також трудолюбивості членів та праводарів. Зазначити належить, що головною „Сча“ єсть учитель Георгій Руснак, головною жасю господар Іван Ойстра з сивавою завідує Дмитро Скулар Оговані. Честь їм за їх труд! Ставчанки вже не ті, що перед 10-ма роками були, они рухнулися наперед. Майже ціла громада шкує нашу організацію і так всі не одом муж поставили в день вибору (дня 14. мая с. р.) віддати голоси на нашого кандидата радника суду п. Івана Семака із Кіцманів.

Із заставницького округу.

В неділю дня 14. с. м. відбуло ся велике передвиборче віче в громаді Вербівцях. Уже перед означеним часом зібрав ся було не мало місцевих і ополічних виборців, якіхдалося нетерпляче свого

кандидата до парламенту п. Лукашеняча, котрий пробув між зібраним на 2 години по пол. в супроводі великого потоку сільського з Малого Бучурова. Перед збором зборів приїхали п. Лукашеняча начальником громадою Івритій Шеленяко і пан надучитель К. Томюк ширими словами, а на знак більшої поваги передали по старім звичаю хліб і сіл. Збори отворили довгою промовою п. надуч. Томюк, навіс ціл зборів та їх вагу і навіс парі до того та солідарності при виборах. Потім представив бесіднику народним кандидата із заставницького округу п. Лукашеняча. На зборах президувал п. нач. грона Шеленяко а освятарував прибувший гість п. Д. Падуря. Перший промова на зборах сам кандидат до парламенту п. Лукашеняч. У довгій та гарно обдуманій бесіді висказав кандидат свою програму, о що буде дбати, коли виберуть его послом. Нарід вислухав дуже уважно бесіду і одобрив гриняни окладами „схвалю!“ Перший по кандидатській промові забрав слово у двогодинній виступі перех народом пан В. Сірмал, виступив в Юрківці, а по тім бесідував п. Д. Падуря, котрий звернув увагу на невідповідно поступованні п. д-ра Галимана у своїй, що був відсутній від мужицької справи при ухваленню мужицьких законів. По сім промові бесідували пани: Іван Циганюк із Заставки, А. Зибачинський, В. Радомський, Гр. Шеленяко і Панкін. Они одобривши довгими виводами кандидатуру п. Лукашеняча, на що віче одностайно шодило ся та зазначило, єї всіма силами підтримати, а поборювати кандидатуру протинного кандидата. На високі п. Томюка висказали збори подяку широму рускому аспетувинню п. Васильяков за его труд в користь руского народу. — Схвалю.

Доводять нам з Дорешівців, що закінчили панотчик Уаїліє Ніхитовічі вігую між людьми в дуже поважній демократичній спосіб. Нині панче людині поодинокі до себе, говорює в них, що п. Лукашеняч не наш чоловік і радить їм, щоб були на збір за ним, але щоб при виборі дали свій голос на Галимана, бо про те не буде знати ніхто. — Рускомському панотчичові говоримо: „заї! Вам, панотче! Перестаньте каринити у нас і йдіть з тим до своїх Румунів!“

Політичний перегляд.

Гостина цесаря в Чехах.

Цесареві справляють в Чехах величаві обрани, а в особливим задоволенням гандить монарх на ту обставину, що оба народи заучили ся на те, щоб справити цесареві найкращий прийом. Мимо диму панувало на улицах Праги великий рух. Зібрали ся тисячі народу, вижидючи приїзду цесаря. О год. 3 по полудні розпочали творити шпалір уздовж міста. На чирні нижидали цесаря: маршалок краю кн. Любонович, міністер торговлі Фершт, посадині міста з членами ради і іншішні достойники. Серед оклику „слава“ в'їхав поїзд на перон. Музика заграла народний гимн. З вола вистів цесар а за ним генеральні ад'ютанти, президент міністерів Бек, міністер Палак і був. посол Крамарж, а в кінці намісник. Цесар подав руку маршалкові Любоновичові і довго з ним розмовляв. Описав говорив з бушим міністром Рандою, з міністром Ферштом, президентом місцевого суду, віцезаконодательним намісництвом і директором поліції. Посадив грона поїзда цесаря бесідую в часті часом, в часті німечкою, вивинюючи його в незотятий любові і широпідданчій почуваннях наслідки. Цесар відмовив народом по часом, описав по ім'єнню, дикуючи як сердечний прияті і вказуючи на неможливість одностайності і мирної діяльності всіх народностей замешкуючих Чехію. Потім всіа цесар до поїзда, при котрим усталилася горозильська сторожа. В поїзмі поїзду Іван посадині грона, за ним намісник Куденцово а в третім цесар в товаристві генерал-ад'ютанта Пера. Дальше Іван міністри і іншішні члени цесареного товариства. На улиці Фердинанда усталило ся около 300 дівч в гарній славянських народних стріках. На подібро замку Градчані зібрани ся штабні офіцери, відомі аджари, анжатори і військові урядники урвської залози. Серед грона армат і звуку дзвонів в'їхав поїзд на замок і удає ся до своїх компан, до його омидали арматів Карла Франц-Йосефа і кріданца Сербенського, який нігрозосив арматів бесіду. В слідуючій дні осядали двор будинок хоросенської сляти в Празі, дальше народну шпалю на прамістий Карани, як також місто під будову нового чеського і німечкого університету.

Зїзд королів Едварда з королем Віктором Емануїлом.

Европейські монархи сего року, щось дуже горітково подорожують, а вже найбільше з між них їдуть анжійський король Едвард. Бував він у Франції, бував в Іспанії, а вождано, заїхав і до Італії. Тамі стрічи монархів дають субстрат під політичні комбінації. А вже найбільше обговорюють стрічу короля Едварда з королем Італ. Віктором Емануїлом — відомий часовник. Довгі дивинки говорять, що король Едвард хоче допровадити до романьско-анжійського союзу, в якого склад мають увійти: романьскі держави — Франція, Іспанія, Італія та германьскі Англія. Таким чином захитав ся тридиржавний союз налученом в нього Італії, а що найбільше — Німеччина остане ся сама, бо з Австрією має вона дуже мало спільних інтересів. З такою то причиною має король Едвард від-

бути подорож до романьских володарів. Італійські міродійні часовники не приписують ніякого політичного значіння стрічі обох королів, і акцентують, що Італія і надалі держить ся кріпко при традержаннім союзі.

Події в Росії.

Подадане непорозуміння.

Непорозуміння між президентом міністрів Столицином а президентом Думи Голосином можна вважати пологодженням, бо в ширій присутності знатоків і комісій Думи прийшло вже до приваної угоди між обома президентами. Знатокі будуть могли з'ясувати в Думі, представити там свої погляди, — мусять однак сейчас потім віддалюватися, бо беручи участі в обрадах комісії.

З російської Думи.

Дума радила даліше над аграрною справою. Довго, як годину говорив посол Пурішкєвич. В своїй бесіді виступив проти діяції тому, що вона протиставить ся поняттю власності а єдиною узяла поняти держави. Позика повинні йти в аграрній справі разом з Росією і не мішати до сего політич. — Як звично, черносотенного посла Пурішкєвича вислухано з одного засідання за се, що ждав від Думи, щоб она повстання з місць вшанувала всіх із чорної сотні, що погубля в борбі з революціонерами. Сей ганебний виступ Пурішкєвича мав такий наслідок, що тенер виступив із клубу крайних правих п'ятнадцять послів. Між нимиш виступив граф Бобринський, описав. Емелой і он. Плятон. Всі сепарсїоністи вступили до партії умірнованих послів. Крайна правина має тенер отже лиші омих членів, між тим Крушовина, Пурішкєвич і Шульгіна. — Комісія Думи виготовила інтервєкцію до міністра внутрішних справ проти генерал-губернатора Москви Гершєзмана в напрямі надужити власти. — Найновіші телеграми подають відомість, що на останнім засіданні Думи внесено інтервєкцію о заворушеннях в Рязі. При тій нагоді черносотенний посол Шульгіна і він звернув ся до послів діяції а словами: „Протестують проти зарі смерті, але завітть, чи не маєте бомб в кишеньках!“ За єї слова президент Думи викликав Шульгіна з засідання. Члени крайної правини вийшли з Шульгіном а самі. Протест їх проти сего заридження додучено до протоколу. — Інтервєкцію проти надужити власти Гершєзманою прийнято одностайно.

Дрібні вісти.

Правителство на Сибірі залунило 10 мільонів рублів збіса, котро показало ся зисуттєм і шидким для здоровля. Мимо того правителствєнні агенти роздають се збісо членам. Комісія аложена з представителів товариства гігієнічного звернула на се увагу управителствєніа, та правителство до тенер віче не відповіло. — Депутати правеславних членів в Волинні під впливом монаха о. Іліодора приїхали до Петербурга пресати царя, щоб вигнав з Росії всіх нехристиян, котрі хотять посидити в поїзду почайний монастир. Столицин обідав, що поспрає ся їм о відвєкненні у царя. — „Berliner Tagblatt“ доносить, що 14. с. м. арештовано в Петербурзі чотирох важних політичних загонівників. Двох з них мало назвати до тіх, які тамтого року виконали знаний атентат на вілю Столицина. — На останній зборах ераційних послів до державної Думи радизав, чи правителство повинно тенер розганяти Думу. Виявилось, що Пурішкєвич та „союз руського народу“ самі, без дозволу сєї ерації розпочали агітацію, щоб розганяти Думу. Тенер на сія нараді вступило дуже багато членів ерації проти того, щоб розганяти Думу. Великою більшістю голосів присутніх ухвалено, щоб спалити сю агітацію. — Дня 14. швітня почла відсиджувати адмірал Небогатен своє доклаттєну кару в петропавловській кріпості. — В анжійсьім „Times“ помістив проф. Мартен сензацийну статю, в якій докзав, що і друга Дума не є спроможна до праці, що введене загального голосованя є парадималною потребою російського правителствєніа і що в Росії треба знести вибори куріанні.

Берім ся до промислу.

(Довіда).

(Довіда).

Проте щоб іх ратувати перед моральною загиблею нам виче треба старатися, щоб кожному дати якийсь занят, якийсь чесний заробок, навчити його якогось ремесла, а до сего виче потрібні промислові школи. Тамі школи, для поодиноких галузій промислу, мають дати провід всім ремісникам в праю, мають дбати о вступі і улічності тохатній інституції, геді нам обіцувати, щоб ремісник, часто неспроможний чоловік, сам ине ся, сам поступав, сам улічнював свої виробі. Закладане шкіль промислових є чи не важнішою справою, як закладане гімназій. Школа промислова є добре для великої маси народа бідного, гімназія для певного ограниченого числа суспільности. Що має зробити селянин аї споті

свом, для которого не має грошей, щоб його у гімназії слати, а в дома має наладити поля, на котрий росте 6 до 8 днів. Що такий хлопець має робити, що з нього буде? А ось для такого не раз школа промишляла. Хлопець побудує 2 до 3 рази єдиний шматок і вийде, як не то пам'яті, своїм паном. Все годно, чи то в право, чи навіть за границю вийде, та заробити на себе, на спос удержання, ба ще й родичам з допомогою приїде. А з гімназією — як-раз тота найбільшійша користь люду користати по може. Нас, — наші краві, не пробавля гімназію багатими, тільки промишля. Вудьмо бідні у всякого рода бюро краві, а за те будьмо багаті в фабрики, а школа промишля, а промишля. Водим під уягу, кізко то в році писавши Буконини запотребовує всяких знарядів, меблів, одягу, наполюхити, начиня, ужити, павору і много, много иншого. А чи ті не продукти, се який виріб? Ні. То все з заграниччя. А если би то все було виготовляне в наших фабриках, паротатах і робітнях, подумайте кізко би то рух мусило працювати, кізко людей мало би заробити, кізко гроши задержалися в країні, а не виводилося би за границю. Хто би тоді нарікав на бідну, коли всякий має можливість всюди до праці отати і заробити. То-ж берім се самі до промишля, заохочуємо се ним, не чепаймо аж зтоєс який непрошений приїде і зачне описуватись нашими людьми та промишля, аж зтоєс який стане добродієм нашого селянина.

Тако саме діалоє і дієть у нас в Галичині. При міром жив собі в Косові галичар, незначайно талановитий і своїм заводі, сотворителем свого вірнішого стану декоративна начиня, ба. п. Олексій Вайсметек. Робив горшки і продавав як кожний по наву гребінарів, тай жия якийсь бідозла в нужді. Ніхто зі своїх не звертан на нього, на його артистичній виробі уваги. Аж знайшовся Політик, котрі ним зацікавився. Виводили його виробі перед світ і показали, який талант вийшов на його виробі. Почали урештукати вистави з його виробів, нагороджувати медаллями, ба навіть сам цесар дав йому устие признание. Начали його читати і писати (був аналіз-роботом) розумієсь по польськи, та врешті і перекрестили на Буквинського. Урядник с. Буквинський, а номер Буквинський. Чи думайте, що він руський селянин, живуче праміром що й до тепер, не був би вже стоїв в радзі імператорської „Ліги поміщицько-землемисловців“, а вважалих тих добродієв які Політик для нього подолжували? Політик галичарі добре пізнали, що промишля се найбільшійше діло народне. І стали робити заходи, щоб його в свої руші заложити. І се їм повелось. Неї фабрики галичарі, неї паротата стоїть під покровом і в них в львівсько „Лігою поміщицько-землемисловців“, на чолі котрої стоїть найбільшійший поміщицько-землемисловців. Немало навіть описують се нашим гуцульським промишля домашнім. (Вистави гуцульська в Косові в р. 1904). Вони побачили, що діло діло їм добре у Галичині, абиж та-кож ратувати „краси історичні“ під покровом „ушпо-мисленого краю“ на Буквині. І ось в ч. 586 „Слова Польського“ з р. 1906 заповідають вони, що вважали „Лігу“ даче заложити в Чернівцях свого єдиного, котра би там репрезентувала галичарів промишля. Згодом же в тім самім „Слові Польському“ з дня 18. січня 1907. р. оден з поміщицько-землемисловців рахує, щоб галичарі виробі призначили для Буконини підписувати по руски, німцями і румунськи. Тут в Галичині безпартійно такі виробі галичарі, котрих фірма спробув в чім побуду ужити німцями зана. Але для „сходних красу“, для інтересу, то і зана „русської галичарі“ уживають не зазначають. З початку будуть вони тільки репрезентувати галичарів промишля, а пізніше стануть описувати місцевих ремісників, стануть тини, котрі собі займають се цимро доведи бувовинського ремісника.

Перед підписом ділим розказав згадану „Лігу“ по всіх галичарів заводних фабричних ось такий обіймає:

Szanowna Firma! Agencja handlowa dla wprowadzenia wyrobów przemysłu galicyjskiego na Bukowinę, jest już założona. Pozwalamy sobie publicznie powiadomić na ten fakt uwagę Szanownej Firmy w przekonaniu, że Szanowna Firma nie ominięła skontaktować się z tak dobrą propozycją nadającą się ku rozszerzeniu rynku zbytu dla naszych wyrobów.

Zgłaszania w tej sprawie (w języku niemieckim) należy obywateli pod adresem: Gabriel Fischer, Bank und Kommissionär in Czerniowce. Z powołaniem Dyrektora Biura „Ligi pomocy przemysłowej Olkowskiej“.

І так буквинський діло неслася з голоду тини, а Політик будуть іх засипувати своїми виробами, а пізніше будуть заводити „польські przemysły na Bukowinę“.

(Даліше буде).

Для жертв на львівській університеті зложив д-р. Володимир Кобиланський 10 К.

Українські академіки перед судом. „Новоє Пр.“ пише, що більше чим сумніває, аби оспарюване українським академікам в справі об'єднання політич на університеті розширено на інших, котрі не були об'єднані доки дохідним парком. Пропос, не підбуде се перед даною присягати, але перед значайним трибуналом, а кожнім разі підбуде се не скоро, бо перекладене актів слідчих на німецьку мову забере багато часу.

Соціал-демократична часопись в Ісландії. Як далеко розширено се соціал-демократичний рух, свідчить найбільше се обставина, що навіть в так даленій Ісландії з початком р. 1906. почала виходити соціал-демократична часопись. Спершу виходила вона в протигу незначеного часу, а тепер уже тижнявня.

Вісті з російської України. Український клуб постановив на засіданні д. 3. цвітня прилучити до клубу автономістів, а втім Українці творити муть національну національну групу. — В київській університеті вибрано нову студентську раду. За представою нової ради об'єднано д. Вол. Виноградника, за товаришів представою д. Левицького та Завадника, за секретарів Болдиря та Кудубовського. Президія Ради, як бачимо, майже в цілості є в руках свідомих українських студентів. — В Петербурзі спеціальний чиновник присланий від Синоду робить слідство у справі українського журналу, котрий видавав учні місцевої семінарії. Включено 20 учнів. Серед семінаристів рух.

Руский патріархат. „Zolot“ подає за „Słowo i Półka“, що у Ватикані із сторони руського духовенства обвинувачувало польське духовенство о ширені національного шовінізму, який польське духовенство ставило понад церковні інтереси. Сего засаду уживано як аргументу, щоб викласти konieczność проєкції руського патріархату, який руску націю за її церковну вірність хоронив би перед Польським. Засад проти польського духовенства аж малто справедливий.

Утеча Хрусталева з Сибіру. Звісний колишній представель ради робітників в Петербурзі, Хрусталева-Носсар, які в Березові на Сибірі свого місця заточили і перебували тепер в Берліні. Хрусталева-Носсар грав в історії російської революції значну роль. Він організував робітників Росії до політичних мислових страйків і увів в життя раду робітників, яка приготувала оружжя повстання. З кінцем 1903 р. поїхав се в Петроградському тирму, а перед підписом місцевими владними його на Сибір. Перед підписом диним втік з того самого засадни притоні Хрусталева, Троніа.

Десінекція цілої армії. Японське правительство зарядило десінекцію манджурської армії, зложеної з 800,000 людей, по її повероті в північній. Радуміє се, що не десінекція цілої армії відразу, а в міру того, як она вертала домі. Десінекція обіймала людей, одіж і оружжя. Люди розбавляли се до наги, а їх річі вложено до спеціальних мішків, а котрих підано їх десінекції через шипарів. Вони пилили до басонів з гарячою водою, а по кувалі вложено на себе широкі плащі, а котрих мусили остатись так довго, аж їх одіж висохла. Десінекцію перекладено формальною. Навіть перетворили на палатки підібно десінекції, а напереві гроші відінали на нові банноти. Все то відбувало се вночі і кожний воєк порав се 75 мінут. Десінекція мала на цілі недопустити до того, щоб повстала армія отинула до краю всілякі недуги, як се було по всіх війнах. Отже злов молоді і воєм поспушним уладженням прибутку японська держава дала примірну науку старій консервативній Європі.

По 20 роках. Між особами, що вратували се підчас землетресення в Сан-Франціско, наводило се особа десінекції зана італійської пошани. Розходять се в італійські Римоні в Луїж, якого італійські суди на побити двоє карабінерів засудили 27. марта 1887 р. на доживотну каторгу. Римоні втік тоді з Італії, а вважав дармо за ним пошукували. Землетресення грядило його місце перебування. Італійські власті замалали видати, бо вже по 27. марта 1907 р. застаріла би се ціла справа. Однак Американці підказали видати за видки владними Римоні, який в Америці став се тимчасом підписом. По таких обороті справи, по укладі 20-ох років пошуків Римоні о своїх повороті жіноку і діти, який в протигу двоє десятків років не дав найменшого знаку свого життя, бо поліція була-б допіддала се о його притоні.

В справі замордовання Андрія Колотила одержали на такі вісти: Мисленій зостанови Маравієвич знає, що тижень перед мордом дістав бл. пан. А. Колотило лист із заступом смерті так, як і місцеві учители. Знає вже й се, що ті одивлялись, які пали в Колотилом в вечер перед його смертю, сперечались з ним про вибори та про кандидатури. — Для 14. с. м. зголосив се до слідчого суду і до жандармерії О. Вад і звання, що Мат. Фрундза (гр. пріє.) і Георгій Тован (дів. тодішн напівської читальні і павс) дали йому 20 К. або він вважав вілля учителям. Видно з того, що в Валанчу мусить істнувати ціла банда заговорників. Слідчий о тім і се, що (як доносить нам) Ів. Керонаташій (дівий замордував вже чоловіка) грозив публічно в нормі, що учителям не допоможуть і революції. — Слідчий судив

приходить часто до Валанча, та, як доносить нам, люди так боять се розбійників, що сміливо не підійдуть до нього слідчому суду. Се вже смішно і так не міжно поступати!

Руский урядовий лизн в Галичині. Мимо закону Абрагамовича заведено в Галичині руського урядового лизна по руских громадах (де в скорім теїло. Доси заведено 1188 громад в себе руский урядовий лизн.

Приют для сліпих. В Чернівцях має се заложити приют для сліпих. Властитель більшої пошлости ш. ради. Г. Вайсметек зацвин готовність підступити місце під будову згаданого інституту.

Оповідки, іменовані і т. п.

На зборі! Віце-маршалок д-р. Ст. Стоцький просить всіх управленців до голосування Русинів чернівцями, щоб вийшли се певно і точно на важку нараду в справі виборів до Ради державної в міста Чернівці, яка підбуде се в неділю, дня 21. цвітня с. р. о 12 ій годни в полудні в сали „Народного Дому“.

З правительств. Креський президент ініціював описаний учеників середньої школи п. Петра Кляшкого і п. Євгена Пігузана практикантами рахунковими при бувовинському правительстві.

Церковне. Гр. кат. адміністратор в Брошнівцях Николай Володзький вістав іменованій парохом тим-же.

Запомога з каси шадничей. Виділ тутешньої каси шадничей на засіданні 10. с. м. надав бурі імени О. Федьковича запомоту в висоті 300 К. а також таку саму касу „Руському православному Народному Домові“.

Виділ тов. „Руська Школа“ уряджує в суботу, дня 20. цвітня с. р. о 8. вечором в комнатах „Народного Дому“ конференцію членів товариства, що служать при писних школах. На дневнім порядку: виступ д-ра Ст. Стоцького про наву рускої мови і інші справи, що дотичать писного шкільництва. — Проф. А. Клям, голова.

Проба цілого хору „Буквинського Бояна“ і важна нарада відбудуть се в суботу, дня 20. с. м. точно о год. 12 до 8-ої вечором.

Зарад дівочої бурси в Чернівцях пошукує інтелігентної настоятельни. Зголошення у осібних М. Галіна, ул. Сав. Троїці ч. 16.

Із штуки і літератури.

Ruthenische Korrespondenz, ч. 3. зміст: Erweiterung der Landesautonomie Galiziens. — Deutsche und Ruthenen im künftigen Parlament. — Berichte aus dem ukrainischen Reichstagsklub. — Die Bezirkshauptleute-willfür. — Ruthenische Saisonarbeiter. — Ein polnisches Preßbureau. — Telegramme. Редакція і адміністрація: Віден, XVII/3, Frauenfelderstraße 2.

„Буквинський руский народний театр.“ під дирекцією Івана Заларка. — В неділю дня 14. с. м. відбулася дружина згаданого театру стару, та বেশ така вічно мова і співу на нашім споні штуку Котляревського „Наталія Полтавка“. Гра акторів була сам разом надісодівана. Та мимо того саз „Народного Дому“ була порожня, лише там та не-там видно було дитя з мішан, та як звичайно в більшім числі шкільну молодіж. Із старої брати і з сільською бун би нікого не знайшли. Се пали не киче порасно свідать на наше мішанство, яке своєю байдужістю не лише матеріально, але також і морально вбиває нго в зародку так коєсону і потрібну для нашого народу інституцію як народний театр. Та байдужість до власної штуки тим більше трімає нашу громаду, бо на місцевих представленнях все її повно. Гра, як вже згадано, вилала добре. Головна гра спочивала в руках панни Остроївської (Наталія), а дівчі цілі відраївала просто по містечку. Пані Кордасевич грали як все, так і тепер добре, а публіка не могла відраїватися ширістю старої Терпаники. Во менше одушевляла публіку гра п. Созанського в ролі польного, а його чудернацька мова та зацікавила до Наталії викликала цілу бурю однесів. Ролу Петра грав п. Робачев. Він грав не але, півала його шматочка, та за те бракує йому рухів і для того виходять такі сцени, як стріча з Наталією, не так, як мали би бути. Так само не дуже мило вправє ух його занадто монотонний спів, але при частійших вправах адлять се повороті і ті трудності, а „Народний театр“ може мати в особі п. Робачева гарну силу. Добре грав також п. Рушій (Микола) а так само і п. Маріяніський (наборний), який відісодівав особливо місно „Діа рудий“ просто зазначено. В кінці треба, щоб деякі актори докончи навчили се акцентувати слова, а навіть і цілі речення. Зло акцентує сам себе не лише партією гри, але також і самої штуки і на се повинні деякі панове актори звернути більше уваги. Та згачом кажучи, гра вилала добре і публіка була із представлення цілком задоволена; звання се нездоволеній одні лише директор, бо в касі було подобору близько 50 К. — І. Д.

НОВИНКИ.

Чернівці, 18. цвітня 1907.

Ігнац Ауер помер. Оден з провідників німцями соціал-демократів, Ігнац Ауер, помер. Цимілий павс-жало до тих „старих“, які згодом ідуть до гробу. Над жондиро наголосили горічі промови товариші помершого: Бебел, Зінгер та д-р. Алер.

Вписи на львівській університеті відбуваються се в українській мові. Тільки ми і напевно подають наші студенти також латинськими буками.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на пів рік 16 кор.,
на рік 32 кор., на чотири роки
4 кор., на вісім 1 кор. 50 сот.
в Росії: на пів рік 8 карбованців, на рік
16 карб., на чотири роки 4 карб.,
на вісім 1 карб.

Передплата на „Буковину“ разом із
тижневником „Руска Рада“

на пів рік 18 кор. (або 9 рублів або 34 фр.)
а на рік 36 кор., або 18 руб., або 68 фр.
Поодинокі числа 10 сотиків.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція

„Буковина“
в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.
Т. телефону 178.
Адрес для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 30 сот. від
строки. „Нахлістало“ по 40 сот. від строки.
При частійших замовленнях відносна робота.
Редакція неоплатні візити від журналістів.
Грудинок заперток редакція не приймає.
Реклама вношується і надруковується на
коштові почтивою.

В справах редакційних зміни речей по-
розуміти ся що дня від 9—10 рано і з—3
по пол. крім неділі і свят.

Панове виборці і організатори!

В справі близьких виборів просимо сей-
час подбати о належний вибір трох
згідно двох членів виборчої комісії
і п'ятих мужів довіря від кожної гро-
мади! Близні інформації в тій справі
містять виборча брошура д-ра Л. Ко-
гута і стаття в останній „Рускій Раді“.

Центральний виборчий комітет.

Земельне питання на Україні.

(Примовка декутата Ойкис від імені української трудо-
вої фракції в Думі 11. цвітня 1907.).

Докори крестіям в тому, що вони до їх по-
рейді землі, то повинні ся культура, не мають ніякої
ранці. Вся річ в тому: чи будуть лісами. Коли їх
буде мало, все піде добро. Мало пішло сюди знайти,
що втому краю, який лісовий XII. віку назвали
благодатною Україною, про який писали: „Він нем все
облагодіть, а ріки мають чини сребра“. Я
скажу де-кілька слів про живущому сего краю. Ще
не так давно земля на Україні належала тому, хто її
пирав. Начальство було виборним. Вел були рівні;
добре жилось тоді. Дозволю собі сказати нашу уагу
на віднос з журналі закладі потаємного сільско-
господарства, до на одному засіданні, між
нимим докладувалося: „Тільки при повній місній
автономії самобитності, трудоспособності ого по-
лучили найвище напруження, чини обуславлюється
високою культурою із області автономних ередетів ся
земельної централізації“. Переход волого в постанову
Україну в період її автономії. Тут в прощу особлив-
увагу звернути на те, в якому становищі була Укра-
їна в другій половині XVIII. віку. На сей случай
в пригадує подорожні мандрівки в другій половині
XVII. віку патрварха Малара, писаний діяком Павлом
Алеником. Він сюди зазначував високу культуру,
великий добробут і владність до праці Українців за
того часу, рівняння з Московією. Павло Аленик го-
ворить, що дух в Московії такий був великий, що на-
віть дитяти було важко, навіть треба було стерегти
ся, що вникне візанське слово буде нерозуміне в другій
бік, і, тільки переступивши границю України, вони
дихнули візанськими грудьми. Сей чужоземець особливо

підкреслює, що на Україні майже всі були грамотні;
дали, що Українці не тільки знали ся в сільско-
господарській культурі, але і вільно досліджували її, і вона
стоїла там доволі високо. Доказом сего є ось який
факт. В Полтавині не було ніякого „світлого“
поля, ні навіть який би то не було прикмет воєнної
агрономної науки. Полтавські хлібороби вже впливали
ранній нар. Значить, нашим предкам були знамі річ,
про які тільки так недавно довідались наука, а се
свідчить про високу культуру людності нашої Укра-
їни за минулого часу. Прочитайте два записки чужо-
земця Павла Аленикого. Я скажу: по всій землі україн-
ській ми зустріли одну чудову прикмету, що викли-
кала наше здивування. Вел вони, за винятком небагатих,
навіть крестіян, їх жінки і дочки вмів читати. Він
дівується ся. „Уміють читати!“ Такий порадок був
у нас, бо Українці, заперомні козали, люблять Україну
і мірно і чесно обороняли свою землю і волю. За
кожлий сажень сажуло голови досвідкою оборонній сла-
вої України, Україна не дозволяла, панове. Україна
прилучилася до московського царства, з ним подруж-
илася, як річка, як вільний з вільним і тільки в остан-
ній час царина Катерина приказувала: „весь народ
зрішати від один елсон, змилити українську авто-
номію з її республіканськими порядками“. Ои, що
найбільше заперило Катерину. І от 1775 р. почали
роздавати українській землі царські прибічниками
тільки за одну солодку утмисту. Роздакувалися ті
самі землі, які ковали оборонили, не покладаючи руи,
за сажень яких звалося дівчина козачих годин.
Всього на Україні земель роздакувало більше як 10
мільонів десятин, а саме в губеріях: Херсонській,
Катеринославській і інших. І от, панове, з того часу
для України все міняється; наука, економічний добро-
бут закладаються. Від того часу земля селить, чорні
хмара нависла над Україною. І от в жалібних ніснях
козачих засідали: „Гей, царю Катерини, що ти па-
робади, степ широкі, праї вельми планом роздарила.
Гей, царю, Катерини, змилуй ся над нами, віддай
землю, верни волю“. Але голою України зостає ся
голодом „вопючого в пустині“. Тепер ми бачимо, що
український 25 мільонний народ наліхати ся від мало-
земель і неграмотності. Я вказу Полтавинцю, предста-
вником якої вказуюсь я. Тут доброї землі 4,234,000 де-
сятин поділяють ся таким способом: від 500 десятин
до 1000 — в руках 345 власників; загалом 235,285
десятин. Від 1000 і більше десятин — у 226 влас-
ників, разом у всіх — 562,622 десятин. Поруч з сям
ми бачимо, що в сій губерії 107,096 посемейств, що
не мають ніякої землі. Тих, що мають менше одної
десятини — 32,082 посемейств; що мають від одної
до двох десятин — 60,682.

Ось як розділено землі в полтавській губерії.
В Полтавині престало що до землі пробувають

в таких самих становищах, як пролетарії в городі. Коли
я жив у Москві і Петербурзі, то в бачив величезні,
російські крамниці з сількою всяких припасів. Преле-
тарій, що проходить коло крамниці, може подивитись
на них тільки у вікно. В Москві я бачив таке: один
пролетарій стоїть коло крамниці, і, сам без чобіт, пере-
стувая з ноги на ногу. Так само у нас на Україні
народ бачить землю і, як пролетарій, не може вникти
сю землю, хоти на ділі вона належить йому. Друга
причина, що Україна зубоніла, така. З одчоту дер-
жавного контролю за 1903 рік видно, що правительством
взяло з українського народу 519,6 мільонів рублів,
а витратило на місцеві нужди тільки 270,5, значить
всього 46 процентів. А кудя поділась решта грошей?
Замість того, щоб вникти їх на місцеві нужди, пра-
вительство переводить їх на руйнування царства поль-
ського, Кавказу і кармі ескадри в прибалтій-
ському краю.

Українська Трудова Громада про земельне питання.

Парламентські ерації трудової групи і крестіян-
ської емії в своїй програмі в § 1. говорять: „Зе-
мельне законодавство повинно йти до того, щоб за-
нести такі порядки, при яких вся земля, з усім, що
є в ній і водами, належала б всьому народові, при
чому земля, потрібна для сільського господарства, могла-б
віддавати ся на користування тільки тим, хто буде
сам її порати. Вел громада повинні мати рівно право
на тале користування нею“.

На сей париграф українська ерація зосім при-
стає. Що ж до § другого, де говорять ся, що „для
сего повинні бути закладені всенародний земельний
фонд, в який повинні увійти всі класні, удільні, кабі-
нетні, монастирські і церковні землі; що в той-же
фонд повинні бути сількою відібрані поміщицькі і шильні
приватно-владні землі, наскільки розміри окремих
маєтнів передвизують встановлену для даної місце-
вості трудову норму“, то тут українська група слова
„всенародний земельний фонд“ заміняє словами: „кра-
євий національний земельний фонд, що мусить послу-
жити основою соціального ладу“.

§ 4. говорять: „Плата за примусом відібрані і по-
добрі охоті віддані у всенародний фонд землі при-
ватні повинні робити ся за коштом держави. Розмір сей
плати і умови про те, як її виплачувати, а також ті
судачі, коли земля переходить безплатно, можуть бути
завдані не перше, ніж се питання і вся земельна ре-
форма будуть обміршовані народом на місцях“.

Українська ерація пристає на сю думку, не
міркуючи про те, варто, чи не варто платити нікуди:
про се сам народ мусить рішити на місцях.

Українська ерація вказує найбільшою напраз-
дою на сьвітлі приватну власність на землю, її окарби
і води її. А щоб довести, що Українці зовсім при-

Василь Пичовський.

Українці, як народ.

Голов на виставі в справі святкування 300-літних роковин га-
лицьких конституційних урядів Івана Витовського.

(Ковче).

Правда, як що найдуть ся моці Івана Витов-
ського в Галичині, яка не много має таких пам'яток
лучності з царською Україною, — в інтересі цісарської
України в задержати їх у себе, спровадити до Львова
як народний талісман, що досі пригадував би Гали-
чанам їх звязі з царською Україною, вони стреміли
до сподути всі землі „Вільної України“ не стане
ся чиним.

Надєм ся, що ціла українська інтелігенція при-
ложить руку до того, щоб підчас великого свята
не було ні одного міста, ні одного села, ні одного
товариства, що не вислало-б своїх заслужених в пра-
вором від себе, або за монами великого гетьмана
Великого Князівства України інов увесь український
народ. Не узяте сумнію, що і закордонна Укра-
їна вникне з усіх усядів своїх послів на велике свято.

Не знаю, як скоро дасть ся перевести та сама
думка в царській Україні, але вже тепер повинна вона
падатись світляними огнями по усьї країні:

Україна мусить вникати свою ідею самостійно-
сти на зони монументальним чином, що не тільки
був би протестом проти царського централізму, але
ще дучин би цілий народ одним святим місцем, кудя
завули-б думати усьї Українці в найдавнішій справі
царській і царської України.

Національний український Пантеон!

Так, у Києві мусить стати Національний укра-
їнський Пантеон, музеєм пошарити і зложити в Києві
кости усьїх борців-мучеників, розсипаних по цілій
престорі від Візого до Чорного моря! Музеєм поста-
вити святиню в півтарю ідеї, яка має пронавати ся
всем всім одином нашого народу!

Пошарити кости наших героїв видані тирами
по чужих країнах і глумити закутих, збудуємо ім
пантеон в Києві, осягати їх постати і діла величавим
світлом в очах нас, спровадити їх серед гомону
труб і дзвонів до матори наших героїв! А потім
вислаємо наші жінки і діти до тої святині, нехай
матори покажуть дітм кости наших героїв, нехай
запалюють серця грядучого покоління огнем великої
ідеї, за яку вони наклали голови! Приводім до
очей людю моці нашого великого товариства, або про-
пріз, хто ми, чийх батьків діти!

І цілий масі стане серце бити ся живіше, як
під впливом не менше важких економічних елчів, а
на її чолі стане поволіне горді на своє „я“, на свою
народність, на душу свою високу і зговорить на-
шою мовою гей, що дрімать в габані нашого го-
нільного народу!

Тоді певно не буде говорити мужик, що він
тільки православний чоловік, а цілий інтелігентна
мат не буде кормити свої діти чужою мовою, що не-
сподівана виконати нашого духа. Хто чує душу від
словами нашої мови, той до ний до відрі ся своїм
моя; а хто в крої і кість свої дітчини, — будь він
навіть „український патріот“ (!) — вказує чужу му-
жанку слова, — сей робить злочин проти розвитку

своїєї нації, а тим самим проти розвитку цілої куль-
тури...!

В інтересі поступу культури лежить розвій но-
вого молодого народу, що має таку нирвану єдино-
мію; приналежний до сумішши з чужими собі елемента-
ми сусідніх народів, впроваджує тільки дієсповно
в культуру, яку заступають оба народи: польський
і російський. Завдання своїй окремі єдино-мію, своїй
душі, вості чужий обом народам — український ге-
ній метить ся за насильство на обох наших, розсе-
дкуючи їх держави. Повалив Польщу, розточив цен-
тралістичний устрій Росії республіканським духом, а
до ний вникне мечем Демоклі над обома народами.
Що елемент української душі чужий їм, доказом хочби
і се, що обі нації за пізно, або зовсім не розуміють
тої струї, яку вносять немирний український дух в їх
організм, (Бортнянський, Гоголь, Короленко, Ружков-
ський, Словачинь, Вернагора, Залеский і много ви-
них) і сходять завдані тієї струї на дороги, що про-
тиляти їх національному характерові, або набирають
ся ділої залежності на чуже, негідної культурні
людей...!

Україна позбавлена спроможності самостійного роз-
витку не дасть адекватні себе, як не дала через тіліли
сотні літ, що має готовий протест, недоволене та
бунт — все буде елементом деструктивним! Щойно
повага свобода розвою українського духа задоволює
велику Тугу народу, який має відорвати визначну
ролю в історії культури.

Народ що витворив такі високі чутки і артизмом
нісїт та душі, що в члї своїй сили позадної має най-
вищу проваїту з усьїх Славян, що в життя родинний
антирив таке культурно право і погляд на подружжя,

знають се, снажу от що, в 1905 р. в Полтавщині було скликано економічні з'їзди; на сих з'їздах при губернській земській управі не повноважні, вибрані своїми громадами, зазначили, що несправедливо бути приватної власності на землю, що вона повинна перейти в національний земельний фонд. У Великоросії або не мають приватної власності на землю, або вона там ходить до 10—12 процентів; а у нас на Україні — від 40 до 94 проц., а в винятком південної України — бесарабської, херсонської, катеринославської і таверської губ., де приватна власність надле до 13 проц.

В § 9. сказано: „Ренти землі наслідки вона може бути дана для господарства, дасть се для користування всім, хто хоче обробити її своїми руками, при чому, що до порядку, то тутешніми людьми дасть се перевагу, так само як і хліборобам перед нехліборобами. В кожнім разі „поміщик трудящий має право на землю для садиби в тій місрності, де він живе, і право на наділ там, де є лишня земля“.

Але у нас на Україні, одріч місцевого пролетаріату, а до 5 міль. зайнятого сілсько-господарського пролетаріату, який своїм потогм озиває поміщиків лани. Вона гадки, сей пролетаріат, коли стоїть, повинен подучити землю.

Далі, куроварні. Вагу їх всі признають, і вони повинні перейти до рук народу і урядитись місцевими органами самоуправля.

Залив української Франції.

Дивлячись на справу тиними очима, парламентська українська Франція знала: вона було домогтися не гайкого складування земельних законів, виданих в порядку 87 от. до скликання Думи; вона було стояти за те, щоб християнський банк спинив свою роботу, за негайно занедає на місцях земельних комітетів, вибраних всеюдином, рівним правом і тайним виборчим правом; щоб земельний закон був розроблений комітетою, не гаючись, але в самій загальній оормі, докладає розроблене мусить бути переведено на місця; за правдиво розділені бюджетних сум, особливо по народній пресвіті, і, нарешті, за негайно занедає широкій місцевій самоуправі, занедає на основі вселюдного, прямого, рівного і тайного голосування, яке і наближить до відрадженого відрадженого автономного заду на Україні.

Що до земельного питання, то мала парламентська Франція внесо сими днями законку в земельну комісію.

Передвиборчі вісти.

Німецькі округи.

Що до німецьких округів, то їх розділ між обіцями, німецьку і жидівську після кільця 2:2 були продовжувати для обох народностей. Однак Німці ніяк не хотять послухати голосу справедливості, а задумують захитати для себе всі чотири округи. Там в Чернівцях поставлено в обох округах жидівським кандидатам контркандидатури. Проти д-ра Штрайзера кандидатів унів. проф. др. Рамшман, — ein christlicher Wahlkandidat, як ніщо дотична відозва — в західних Чернівцях виступає проти д-ра Вендлера унів. проф. др. Шарінер. В міській округі Серет-Сучава-Радичів мав др. Оседа не змішався, а в міському об'їздовому округу геть виникло маї. дир. Відманна. О вибраний маїдхат убігав се староста Кемман, начальник бюро президентального. Що в християнській соціальній агітують по трохи в сім округі, однак не мають ніяких вигадок.

якого швидко тепер добивається се західна Карона; народ, що перший в повній культурі поставив індивідуалізм за основу етики (Сковорода), народ, що перший внісши сьог революцій демократичної і опроміг се на такі величаві рухи, народ, що перший не ставив воступит національної держави (Вигонський), народ, що надан мистецтвами такі великі індивідуальності на всіх полях, які не по домішено іла вузкої точни малого елітотизму — такий народ не дасть засмілювати себе народам зовсім протилежного характеру і має перед собою будучність, бо літа його життя іде в гору і прийдє час його слави серед людства — а від нього не відійти, чи се буде скорше чи пізніше...

Кінчив свій голос образом теперішньої полі українського народу, яку замалював італійський поет-революціонер Раміарді:

Dietro, un immane colosso ch'agita
Cioè il flagel sanguinoso.
E se' morti ulula ghignando: pita!

Ma nel diverso martirio, indomito
Scava il rutelo Eucelato.
Scava dell' orrido colosso il picco...*)

Mario Rapisardi, „Poesie Religiose“.

З черновецького округу.

В нитице, дня 19. нитице с. р. гостин кандидат на посаду до Ради державної п. Николай Синиула із п. послом Николай Васильком в Стрішенім Куті і в Ревні. Гадать се смалати, що заті в нитице бун або наперед кандидат Синиула Гамман, то мнго того теперішній збори вніла в обох громадах всамчано. Коли Гамман прийшов до громадської канцелярії, так в одній як і в другій громаді, говорив лише з одним чоловіком і забирає се ділі з тим, з чим прийшов, то намах паніа потала в обох громадах громадах ведичною слас народу з начальниками, відомими і секретарем громадським на чолі, хоч в агаданім дни була страшна ніногода, богато людей було заняті при роботі в поблизькім лісі, а знов богато віділао садів нальних сирів до Черновців на торг. Коли п. Василько і п. Синиула приїздили до громадської канцелярії в Стрішенім Куті, привітав їх тут начальник громадський п. Оленчук хлібом і солю. Потім отворив збори п. надучитель Іван Данилович, а лібрани вибрани головною зборіа начальника п. писарями п. секретаря громадського і п. учителя Храпко. Наперед розвину п. кандидат Синиула свою думку, привітав членів зборіа, програму, потім говорив що п. надучитель Дарій Пігуляк, уч. Евелій Прокопич, уч. Іза Храпко, іза Николай Василько а на нитице сам председателю п. начальника Оленчука, котрий зазначав, аби ні один голос сеї громади не пішов в бік, а лише на нашого широго заступника п. Синиула, за котрим стоїть весь руский народ, за котрим всі рускі послы. Коли він ситав се, що із зібраних за кандидатуру пана Синиула, то зодіймав всі руки як один муж і дає се чути голоси: „Ми хочемо мати наших послы лаше п. инспектора Синиула“.

Потім потіла оба п. до селського села Ревня. І тут привітав їх п. начальник Катрюк в канцелярії громадській хлібом і солю. Отворив збори сам п. кандидат, який повитав всіх зібраних. Проводив збори вибрав п. начальника п. писарями п. секретаря громадського і п. уч. Володимира Пігуляка. По довшій бесіді п. кандидат говорив що і напаминати наряд до єдності п. налуч. Дарій Пігуляк, п. Николай Василько і п. председателю, на котрого зали, щоб всі виборці так в Ревні як і в Кута Бурлоа послухали аго або доплатити начальника сеї громади і як один муж голосували на п. Синиула, а дойшли всі руки і роздали се голоси „єдино“. Гадать се ще ігдати, що на сї збори прибули також ин. Юрій Мартинюк, налуч. Іван Валеторський, уч. Гальгера Завиховський і жидівські виборці.

З ніцманського округу.

Телеграфують м. п. Передвиборчі збори в Васильковцях, які відбули ся дня 17. с. м., висказувати одностайно своим дорогам проводирим ин. Н. Василькович, дром Сила Стопкомому і проф. Пігулякович немо довіре за їх невсипущу працю і дякують зирком за поворте кандидатури п. радника суду Іза Семанна на посаду до Ради державної, на котру збори одностайно згодили ся. — Пасаж, Підгорний, Любимський.

В середу, дня 17. с. м. відбули ся в Васильковцях в шкільнім будинку збори передвиборчі при значній участі народа і місцевої інтелігенції. В сурпроводі медичної бандери, яку вела громада Василькович, прибув о год. 2. по полудні кандидат п. Іза Семанна із Кішмані. Кирпатини привітала аго перед шкорою місцевою „Січ“, а начальник громади Георгій Любомирський хлібом і солю по старому звичаю. По вислуханню промови програмової постановили збори на нитице господаря Дмитра Підгорного повирати рівно кандидатуру п. радника Іза Семанна на посаду до Ради державної. Промовали ин. налуч. Влад і Павло та господар Василько Ростопчий із Кішмані, котрий в своїй бесіді отворив людям очі, зазначивши, що до Ради державної всі народи шлють своїх найближчих людей, отже так само Русия повинна не зазначити на всім підпирати ворогів, вступати се за кандидатури поставлені „Національною Радою“. Противники наші висувають против нашого широго кандидата для зближчюна народу мужина сирдана. Вважайте люди, чи під тим сирданом не криє ся ланка! П. радник Іза Семанна є знаний приятель руского народа і тому віннаме народна честь, щоб він був повирати на посаду до Ради державної. По сїй горчій промові народ з одушевленням шлюбував через нитице рух повирати повирати кандидатуру п. радника суду Іза Семанна. — Дроби.

Політичний перегляд.

Результат стрічи короля Едварда з королем Альфонсом в Картагені.

Як король Едвард відішов се в Картагені з іспанським королем Альфонсом, то всенний був переломний, що стріча обох королів має несподіванічно тло. І в дійсності повстає, що тут зли ся королів Едварда найстерекій тат. Король Едвард має привітати короля Альфонсона, що він допоможе Іспанії відбудувати колишню так сильну еліоту. Як погодити собі крон короля з думками прем'єра Ванермана, який

задумує на найближшій мировій конференції в Гаї поставити внос на загальне розоруження? Німецька преса пояснює се в способі, який є дуже правдоподібний. Англія лані зате уходить у очік шлого світла на мировію державу, однак вона про мир так не важко думає, як і Німеччина. Коли Англія буде зближати свою збройну силу і внос також гадку про розоруження, то се готово Англію скомпромітувати, бо се бува би планом нині протиріччям. Щоб оминути се, сиріньт вона на свою збройну силу, але сувійної Іспанії, відбудувавши її еліоту, щоб в случай війни з Німеччиною мати по своїм бої сильного союзника.

Мировий конгрес в Нью-Йорку.

На днях відбув ся в Нью-Йорку мировий конгрес, що є менше промовою до зближних мирових конференцій в Гаї. Зісний еліотрон Андрей Карнежі прочитав довше писмо Рузвельта, в яким президент справу про загальний мировий суд ушав на найважливіше питанне для другої мирової конференції в Гаї і сподіє ся, що наші згодять ся на таку угоду. Що до ставовиска Сполучених держав, то се держава не зближувє свої збройні сили, але доритьт їх лише готовими. Друга конференція в Гаї має повести далі діло лачити першою конференцією. Президент зазначив, щоб від мирових параз в Гаї не жадати нічого допомогливого. Пров. Міністерборі в газетного університету повели нитице ставовиску на мировій ідеї. Він говорив, що всенний рух, що зближувє миру силу, надде завсіді в Німеччині горчичні притизання.

Берім ся до промислу.

(Допиє).

(Конті).

Нам не вільно на се крізь пальці дивитись. Ми мусим рішуче встати до діла і голодні маси народа освідомлювати не тільки політично, але і економічно. Народови передусім треба дати кавадок хліба, треба йому подати способ, в який він би міг жити і заробити. Треба домогтися закладання ший промислових, помагати ремісникам в закладанню варятів і робітень і сипуватись ними.

Кілько то у нас Русинів полизалося часописній політичній, тижневій, двотижневій, місячній? А кільки то до 2, 3 числах ушав, поростали виходити? Чому се так? Бо люд білий, люд голодний, а голодному і політика не миль. А чи повстає у нас коли часописів, виходять зате би раз на місяць, посвячені домашньому промислові, ремісникам, часописів, в котрих зазначало-б се до розвитку того промислу, в котрих розбуджувало би се зазначуване до наших так гарних, та цінних орнаментів на вилимах, на висаках, на рішбах в дереві, котрі то зачинають се все манерувати, часописів в котрих зазначало-б се, в який спосіб і до може созинати свої виробы найефективніше продати і до їх вислати. Такого діла у нас нікого не пробувал. Можливо, що і яка часопись не удержала-бсь (здала малого числа передиздатників), але если може повстати часопис політична і зараз унасти, тога-б і така своіх прих спробувати.

На найважшій шобли артизму в промислі домашнім нашего народа, стоить безперечно гучульсь виробу з дерева, ширібаників і виробу тилкі всенного рода. Дуже позпальне і добродійне діло зробив Видіа крамний бусонинський, закладаючи перед підлоком аттате в Вижини школу промислову для виробів з дерева, що ужин аго учителя до той школи, саних тили майстерів гучульсь, як Ширібани.

Вироби вижвинської школи заслужують уваги на те, щоб їх навчати артистичними, а для сего, гра тих напюрот і орнаментів висажуванних вишним деревом є так нильою, що чоловік дини би се на те і дини, тай не хочес відійти від того предмету. Минувшого року заснував знов Видіа крамний школу промислову для виробів тилких в Чернівцях. Школа та молоденька ще, доверла 5—6 місяця як заснована, про те богато про не ще говорити не можна. Що она позпальне велике добро приносє народом і тилкому промислові, о сїм нема що сумніватись. Коби лиш оверла свої виробы вижвинської на мотвах відродити, на тих, які бачимо на тилках і домашнім промислі тилким.

Вироби сих двох галузей промислу можуть мати незначний збут поза границями краю надли своєї оригінальності, богатства орнаменту і яраско. Третя галузь промислу, котра повинна стоїти рівнож не позаду, є гончарство, котро на жаль майже цілковито занедал і то там, де вже сама природа обдарувала бусонинських гончарів ярасним і дуже адбаним на виробу гончарки. Гончарство (Караміна) є безперечно одним із найстарших галузей промислу. В старинних часох, коли перший раз чоловік пізнав соду і триність глини вигаденої і коли вперше відкривши се власність глини, зачав в руках, без жадних знарядів ушлювати всім посудина ужиткові, нитрі пізнавши виналяти, тоді то жадного ще промислу не знали і не урядили. Се гончарство зачало позначально оро розвиватись, знаходивсь люди, котрі з найбільшим посильчєм віддавалисе сому промислові яке найефективнішому і найпожиточнішому, та старались його чимраз більше розвинути, ушлювати та урядити. Як старий є сей промисл, свідчить хотє би і се, що

*) Пошуку величавий колос, що ливає на сїлі промислу кутом і лад жерниці рою жон славний: урра! Та серед ріжкорозного т-рїна не-корамий український Епикадо змалє і коже відстає під каваком страшиком...

Ціна оголошень за одне місце їх розміщення: Ціна сторони 20 К., $\frac{1}{2}$ сторони 40 К., $\frac{1}{4}$ стор. 20 К., $\frac{1}{8}$ стор. 10 К., $\frac{1}{16}$ сторони 5 К., $\frac{1}{32}$ сторони 3 К. 50 с. — Анонси обчислюють за ціною обсягу місця не після кожного тексту.

ОГОЛОШЕННЯ.

За рубрику: Надіслані і Оголошені на редакції не відшкодують.

При літературних або при річних оголошеннях, значний сукуп.

Дрібні Оголошення малим друком (petit), часомати ся по 4 с. від слова. Платежностей на днім жарнаки почтовими не приймають ся.

Аби піднести артистичний домашний промисл, домашню працю і пильність, аби підперти штуку і штучний промисл на Буковині, Бук. Виділ кр. запроваджує

БУКОВИНЬСКИЙ БАЗАР КРАЄВИЙ

який небавом отворить ся

в Чернівцях при ул. Лажьській ч. 11.

В краєвім базарі продавати муть:

1. вироби всяких буковинських артистичних і промислових шкіл фахових та вироби тих, щопокінчили сї школи;
2. всякі вироби буковинського домашнього промислу;
3. вироби буковинської домашньої праці і пильности і
4. вироби буковинських артистів і промисловців.

Краєвий базар перебирає такі товари в коміс, але буде також закуповувати такі товари за готівку і продавати на власний рахунок як ціна їх покаже ся відповідною.

Отсим запрошає ся всіх мешканців нашого краю, а особливо високодостойних отців парохів, хвальні заряди шкіл і всечесні жіночі товариства, аби підпомагали заходи Виділу краєвого для піднесеня краєвого домашнього промислу і штуки таким способом, що перебирати муть товар від поодиноких продуцентів і пересилати муть его до краєвого базару.

Близші поясненя в справі базара уділяє радо **заряд краєвої школи ткацкої в Чернівцях при улиці Нового-Сьвіта ч. 10.** або краєвий концевіст **Кешман** в канцелярії Виділу краєвого.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

- Анастро-Угорціані: на цілай рік 16 зар., на пів року 8 зар., на чверть року 4 зар., на місяць 1 зар. 50 коп.
- Рубай: на цілай рік 8 карбованих, на пів року 4 карб.
- Інвентарі держанок: на цілай рік 32 ср., на пів року 16 ср.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (або 9 рублів або 84 гр.)
а на ціл року 9 кор., або 4-50 р., або 17 гр.
Поодинокі числа 10 сотиків.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Реданция, адміністрація і експедиція
в Чернівцях, вул. Петропавлівська, 2.
Т. 9. телефону 176.
Адреса для телегр.: „Буковина — Чернівці“

Оголошення урядова: на 20 сот. від селіща, „Надіслани“ по 40 сот. від селіща. При чистійшій заволодінні відношійній робот. Редіаційній оновити цілі від порта. Рудиний вкортя редіація дамо за поновити застерешенні і залученні належності початку.

В сираних редіаційних можна устпо перешукава на іпо днах від 9—10 разів і 2—3 по над. крім невід і ємк.

Падеревский до Берназона.

В 1642 г. віденьського днясника „Zeit“ находимо отвіртий лист польського фортеяніста І. Надєрєського до знаменитого письменника і політика Бернгарда Верігола.

Як же? В північ Польщі не найшовся другий чоловік до сього? Політиком на його політичний аспект, Березонові — із сторони Польців відповідало не носити, не політик, ані ніякий „батько народу“, — але еротичніст, Падеревський? Се не лиш цікаво, а й смішно! В загальні Польщі цікаво новодяться ся із Березоном і його останніми гримками протестом проти польського гнету і насилля. Зразу маємо такі нани від кожних в редакції польських диспансій думали, що можна буде зняти Березона аттракцією усмішного і тому раді були зникати у себе і у своїх людях „einige gute Miene zum bösen Spiel“. Дяко згод із них можна радом клидувал се на великого і єдиного оберника всієї європейсько-польської природи і на великого порежського письменника. Згодом побачили ознак польські напони, що тим способом до краю відносять себе в очак всього світа і тому тепер починають говорити а Березоном оберниківше. В тій дискусії старають ся прийти такий тон, в яким все найшиш би се ще нахід для доброї слави Березона а разі, коли-б він хоч в дечім відхилив свої попередні думки, — а відтак все старають ся Польня промовляти нини і рішучо, щоб всім несвідомим хоч троха могло здаватися, що правда по стороні... еротичністів.

Щож говорить Березняков — Надорєвський? Говорить цікаві речі. Годі їм подякувати тут комунду думку, як подімо лийи візла із них, аас в ті не-старічать, щоб вімалати том всієї відомости автора "Майор" і "мислуста".

Передо мною іритує Падеревського, чому Веризон міняєть ся в комедіст Поліція із Русянами? Чи Поліція міняєть ся до комедиста між истинною Веризона з Швецією? Наві Падеревський! Його маленький отсей Ваш каутизм! Вел, що мали гарне слово для Поліції проти Росій пр, ті у Вас єдині і знамениті, а хто я в історії польсько-руській проти Поліції, — той у Вас не потрібні міняєть ся в справу. Очевидно для Поліції — не потрібні... А відтак що знамениті отсе прирінання норвежсько-шведського комедисту до вашої справи. Там в розширанню величезної, засадничої історії, в радості спільної вітчани, не прохоті ні капаї прови, а в польсько-руській комедисті галицько-польська історія має за собою труни мужици!

при наголах там невідомих остаточно, як пошлі майже набоїри! Там була культура, а тут едика сила! тому там обійшлося без інтересних сорочинистів, а тут треба, щоб їх усіх усюди відна- лась людська совість, треба щоб заговорили: Беризон. Розумієте п. Палерський?

Та як з н. Падеревським говорити, коли у нього конзакт польсько-руський — се така собі звичайна „Familienangelegenheit“? Велі шкратитися в новім виборчим законі і амтирүүлї соборній установі, велі насилатися галицько-польські старости і „лидзівці“, морди і прешти при виборах, все поправдане в школах і уряді, все польське зарисовство і насильє в університетській сирани, все єдинизм руської культури і велика панська адирство русского правдоушого народу, все та польско-руска равна не винніша лаша, але відмінна, — вело се у Падеревського — „eine Familienangelegenheit!“ — Щоб тако називати, треба очевидно здобути ся на неславу неправду. Треба так, як се робить Падеревський, заворочити, що є на світі 30 мільонів українського народу, треба наговорити багато дурняків про рускі народні школи, хоч се є лиш псевдорускі школи в Галичині і Краковині і з неслоною рукою „Вжесеню“, — треба ще раз наговорити коницю сміншностей про те, що львівський університет завжди польський народ Ян Казимір і що тому се чисто польська інституція, — треба вмовляти, що Польским годі йти з Русинами в угоді, коли они бурять ся і грохнуть, так як би то Русини по тому бурялись і грохнули, що Польши насильно хотять адавати Русинів, як слышать а тім вси ідеології найбемалійшої польської елроназаніо - демократичної партії, — треба пустити тузаня про нерівність Русинів що до мови (смыкала жана Шваччина і Гоголь!) — треба всю польську літературу представляти авидом так, як хотять всего фортунисти, а не так, як гадають на цю тямий навіть чоловіки, як слашний полський историк Вожжиновский, — треба всіх Жидів дечислити в Галичині до Польників і т. д., і т. д., . Розуміється се треба при тім всю авреодоу прикрасити пальснимі послами в першій Думі, хоч про їх крайню погане ставлення знає весь світ, а не лиш думські посели і єврей автономісти. Треба замовчати про фантом историчної Польщі в усій політиці польській і перед світовым ставити як оборонуць полї і свобода не лиш для себе але і для всїх! — Такихи шляхами йде відповідь Падеревського. Найм се шлях — аж надто ясно!

Та є ще інші знаменні право самішності в асєті Падеревського. Він пише: „Загрозітьте насє гнєвом, а Пальца жє щє! Обижуєтьте насє кнїжамї, та тїм додаєтьте нам бєзсмертної слави!“ — гра-

туляємо Подіям той безсмертної слави, яку додав їм лист Верізіана! Такі сльозини і певне небажані речі виходять, коли поштішня польської почини боронити майстер від падаєж...

На дві ще дрібнички в листі Падеревського хотіли-б ми звернути увагу. Перша: со запросили Веризона до Галичини, за якими обставинами і Падеревський і каже, що Позини прийняти Веризона з належним пошаном. Чи з такою, як приймали пр. Врандоса, забороняючи йому відвідати Русинів, щоб не побачили і не почув свої правди? — Друга справа — со особистий погляд Падеревського на нашу університетську інвестию. Сам він заявляє, ся за як найскоршим отворенням самостійного руського університету. — Со гарно. Ми одні читали і чули такі слова вже не раз. Все одні по лімсь часі і „Слово“ і „Słowo Polskie“ і — що найважливіше — офіційна політична репрезентация польська відбирали нам останні двірки до таких самих польських шкіл в справі руського університету.

Треба ще багато часу, щоб Польня зрозуміла, що для Русинів не адусять, що згадом Русинів мусять они вистіти на шлях правди і справедливости, — що згадом Русинів не можна насильно виставляти образу історичній Польні з всіма її приметами, що на Русинів мусять Польня глядіти як на рівноправних суспільств, які теж хочуть свободно, вісно жити. Тоді доперва загони ся всі болячки, тоді «непродуманно і глибоко почути несправедливості» зникне раз на все і оставить місце згадному поважанню і виробленості.

Скитаться со, пано Падеревский, своим земанкам!

Передвиборчі вісти.

Черновецькі міські округи.

В Чернінцях відбули ся в неділю, дня 21. с. м. в залі „Народного Дому“ збори руских виборців сім'яні „Національною Радою Русинів на Буковині“. По повитанню вибрано наглядника Калитовського предсідателем. По одногоддиній промові д-ра Смал-Стоцького, в котрій бесідник висловив план національну програму, вказав на щирий союз Русинів з Жидами і захвалив для Чернівців кандидатуру д-ра Штраухера і д-ра Вендера, ухваленню одноголосно ці кандидатури підпорити. На обійшло ся однак без того, щоби і на ті збори не прийшло кілька соціал-демократів, котрі разі були нинді.

КОНТРАСТИ.

[illegible]

— Але ти все таки мене любиш і будеш любити так вічно-вічно... не правдаж?

У відповідь, він притиснув її сильно до грудей, а вона поспішно дитинним зором дивилася на йому в очі.

— І хто то вигадав ті всі напів на світлі? — шепотіла дівчина. — Чя і без них не могли б люди жити і вільно розвивати ся? А менше було б злоби, менше ненависти, менше антигуману...

— Так на нашім небосклоні менше було би хмаринок і цим би ті доті контрасти. — додав він.
Хвиля довгої, приурої мовчання. Обов гадали і кождо по своєму.

— Скажи мені, ти дуже любиш свою полість
напиво?

По тых словах, не злати чому, понадав в шк
білшы адуу і, здавалось, сумнівавші. Чого? — сам

не знав ніяк се відповісти. Він був ширим Українцем і, яко поступивши, бажав добра і самостійного розвитку всім народностям. З якої причини ці слова Полькину до того так сильно зболіли, його дразнили? Св. традиції історичні вишривались в його поступову душу і при кожній такій нагоді блимали озлобу, косяком подолую ненависті. Та він що сего не розумів... не знав причини...

Вачучи свого малого в сумнім, надучиннім па-
строю, вона мучила своє врануване чоло і надувала
свої поразені губи; іноді робила йому легкі домори
а знов часами попадала в спазматичний плач. То-
ді, успокоюючи її, говорив про будуче, недалеке іти-
щає, про велику ідейну любов, яка зведем нао-
світє в високо понад ріжними картинами і всіма на-
цїями і своїми білими кращими зєсь, наїрід пригорти
і тувить до себе.

Моя та дитина, якій стара, сива бабуня спові

дає якусь зачаровану пелюку і давник літ, являючись своєю очисною, з подвійною своєю дитинячої уяви скарбазі і не порушуючи ні слова, — так і вона, забувши свій плач, неворушимо гляділа в його поважно лице і з задоволенням саулага, здавалася, пожегала його нерешотичі слова.

А він, немаче любуючись у власних словах,
візньо говорив, перемонувал П і... себа.
І в правду тих слів вірили свято обоє.

Від їхнього візиту минуло сім місяців. Сім мі-

олиці повного, неперервного пласта. Обидь були як пла-
стинки, відозвонили, значайно як такі, що не та-
длі в значно матеріальній користі а йшли лише
за покликом і бажанням своєї серця. Мешкали в однім
в провінціонолізмі міст. Він там був урядовим і
суді. І кожного дня, коли з бюра переходив домів, нем
очікувала його в увічній веранді і приходом його
гнізався там, мов би вже гітани свого любого на ба-
ччя. Вітла ся була щира, правдива.

Він був також вдоволений, так до тепер... але поспідиними часами... Ах, ті контрасти! По що вони знова починають заволодувати його тілом, щастям, життю? По що знова його переслідують? Часто його душа провадила язвистий біл і ним, тим родичними порогам і по довгій напруженості, з'увижиши ні се всі свої сили, поборювала їх і тим невідче відтворювала жерело щастя і вдоволення, але поринало з собою ціле його іство. Тоді він почував себе таким щасливим, що, здавалось, весь світ пригортан би був до swojego серця.

Настали довгі, зимові вечори. На дворі студіюють, а зимний вітер озлоблено втісняє ся до хат, мов би хотів загріти ся.

В теплій світлиці сидять вони за чашечками
Він потапує в українській епопеї, вона скоро

кати бучу. Се їм не вдалося, а по енергичним штурму дра Смаля Стоцького мусили відступити. Далі організували всі наші виборці і померли кандидатури Штраухера і дра Вендлера виборці до комітету: Йосиф Милан, Андр. Левицький, Андр. Лещенко, Антін Дучак, Волод. Ясний, др. Конст. Казим, проф. Антін Казим, Іван Довганчук, Ник. Григоренко, Теодор Степановський, Мих. Кораленко, Ник. Бондас, Пилип Федоренко, Євот. Пігулик, Йосиф Зарішівський, Жигалюк, Хоміцький, о. Іван Луцький, др. Смаля-Стоцький, Тимасій Печук, Іван Ясний, Олена. Велигорський, Ник. Костенко, Іван Кашенко, Николаєнко, Іван Юрчук, Йосиф Свіданський, Едвард Добровольський, Ник. Мартинюк, Теодор Бридзак. — Русини червоного мусили і при своїх виборах показати, як уміють цінити шкуру приваби своїх союзників і всі свої голоси повинні віддати на дра Штраухера у західній частині Чернівиць, а на дра Вендлера в західній частині Чернівиць.

3 червоного округу.

У вівторок, дня 16. червня с. р. відбулося в Сирчу, середнього повіту, західного місцевого комітету передвиборче віче, на якому прийшли із Червоного кандидати на посади п. ісен. Н. Сивула. На преставленні привітав его п. дир. школи Деметр Елестейніч. На вход до зала привітали п. Н. Сивула: дідич Готліб і рада громади під проводом начальника п. Василя Царина. При вході до шкільного будинку привітав п. кандидата п. Івана Гайдука, его голова п. ісен. і читали. Простора шкільна кімната наповнилася народом по береги. З інтелігенції явилися п. дідич Готліб, упр. школи Д. Елестейніч, омер. грим. п. Алери і упр. шк. із Слободин-Варшави Т. Вачинський. Збори отворив гарною промовою п. упр. шк. Д. Елестейніч і промову на передвіборчі почавши громадою п. Василя Царина, на его заступників п. Григорія Данилюка і Івана Никитюка, на що збори одностайно згодилися. Секретарі зборів були п. Алери і Вачинський. Перший забрав голос сам п. кандидат і передав ораторський привіт від нього на всю Русь славного посла п. Н. Василья, котрий піднімаючи наші справи націоналістично до Львова, не міг прийти на віче. В свій довіт промови розповідав, як наші справи теперішню дуже важку зміну до західної частини, про всі приклади мужності, які робилися в біду народона і вказав на те, чому і хто ті приклади чинили. Далше говорив п. кандидат про обов'язки і задачі посла та про нове виборче право і прирешуванням докладно програму „Національної Ради“, що він, як став зник послон, все буде дбати о доброту мужичів, а то там більше, що він сам продав ся на своїм мужичийм сні і его рідні брати є ще мужичами. Бесіду п. кандидата питали збори часто словами приваби і осласками „славно!“. Відтак промовляв що п. Вачинський, який зворушив увагу зборів на кандидатів і на себе, всі справи їх робота руському народові; а обіцяючи, чому обіцяють казати ріжники насветами нашім щирим послам і учелецтвам, закликав присутних, щоб не дали ся на обману тим казачим зловим, що годять від себе до себе і протин кандидата „Національної Ради“ айгують, а щоб вибрати послом лиш кандидата п. Н. Сивула. По сім забрав слово сам предвіборчий збори і обговорюючи всім недостатком мужичийм алаючи на те, чому не може домогати ся для поліпшення долі мужичий, запитав ся, хто за кандидатуру п. Сивула а хто протин неї. Всі ж оден закликали ся за кандидатуру п. Н. Сивула і ухвалено одностайно лиш его кандидатуру підтвержи. На исені п. Вачинського прийняли збори такою резолюцією: Передвиборчі збори в Сирчу дякують своїм щирим послам п. Н. Василья, др. Смаля-Стоцькому і П. Пігуляку за їх дотеперішню працю на користь руського народу і висловлюють їм своє пошану вступом довіри. Резолюцію писано телеграфічно на руки п. Н. Василья. — Учасники.

Величчя передвиборчі збори в Кучурові величчя.

В неділю, дня 21. с. м. відбулося знамените, величчя передвиборче віче в одній із найбільших бучацьких громад, в Кучурові величчя. В сю гарну повітряну днину витягли з Чернівиць до Кучури: п. посол Николай Василья і кандидат на посаду з червоного руського округу п. ісенітор Николай Сивула. Побіч них явилися на зборах деякі румунські гості з Чернівців і редактор „Буквини“ О. Зудий. Зібралися з давних чиселних досвідів, ином великою любові і пошаною чинили ся у наших людях п. Николай Василья, а побіч него і наш кандидат, — ино вперді догадували ся ми, що мешканці Кучури великою поважкою наших гостей так величали і сердечно, як питанні значають їх всі прочі громади на Буквині. Та прийняти, яке зготували їм кучуринські панове громади, перейшло всім сподівання. На готари громади викладали привіт п. Василья і п. Сивула представителі Кучури великого враз і численною кількістю і піною бандерою руського товариства „Січ“ і румунського тов. „Бистичини“ „Армаш“. Неможовою осласками: „славно!“ і „Să trăiească“, та безконечними вістрілами з гістолими пошану наших гостей. Іменем Русин-громади Кучури великого витягли п. Николай Василья і п. Ник. Сивула: господар Олександр Мітенью, нахучитель Толуцка і господар Іван Микойчук. Іменем Румунів витягли наших гостей: місцевий панотець Іван Марко, ур. Кожокар і дир. возової каси Беженар. Промовляв: о. І. Марко. Розуміючи ся, що не бракувало також представителів наших політичних союзників-Жидів. Іменем останніх промовляв місцевий лікар др. Розенцвайг. Три народности вібрали ся, щоб поважати наших исеніторів провідників, а се як вибирали свідчать о політичній наші і о поважці, яко зловбули собі у всіх ті названі провідники наші.

По тім повстанню на готари громади, ухвалено, о. гості і в тасичню тонію народу, який вже тут зібрав ся, до шкільного будинку. Проводила їх бандера „Січ“ і румунські „Армаш“ у найбільшій згоді і при яким одностайно всім зборили. При вході до самої громади (ї відтак відтак передвиборчі наради знов зупинили ся з модріми і гістолими в честь привітання. Тут привітали їх з любов'ю та осласками: начальник громади п. Прокоп Сущенський іменем громади, — п. А. Карча іменем руських товариств, відтак що писар прокладений Давид Гіц і іменем Жидів п. професор Крайнін. Бергер. На величчя шкільним піднімаючи зібрався тимчасом понад два тисячі народу так руського, як і румунського, а надто прийшли всі ісені урядники кучуринські і решта місцевої інтелігенції. Поблизу дороги заповнилися виставили гурти народу, на яких дивили ся на дахках осласки домі найшли ся теж люди, щоб хоч звідси поскупити вічних образ.

І справді сечасе приступили до отворення зборів. Почалися они руською і румунською промовою п. Івана. Озвучивши, зчим вибрано до президії зборів: на передвіборчі о. І. Марко а на заступників його: п. ісен. білоруської п. Казієвича, др. Казієвича, ич. грим. п. Н. Сущенського, госп. І. Микойчука і др. Розенцвайга. — Перший зголосив ся до слова п. Василья. В довгий претарий промови, яку вголосили високоповажаний наш босонин і румунський і руський мови, подякував п. Василья за знамените і величчя прийняте, яке зготували своїм гостям кучуринські збори і відтак згадав про цілі свого привітання і предстванні зборів п. Сивула, кандидата на посаду із червоного округу до державної Ради. Промову пана Василья прийняли збори немовою осласками, серед голосних привітань великого клонили. Що раз поспало ся, яку велику популярність і яку пошану має п. Н. Василья та у свого руського, як і у румунського народу. Другий промовляв п. кандидат Сивула. В румунській і руській мові розповів пан Сивула свою політичну програму, розказав, як думає він боронити мужичий справи в відоміснім парламенті і закликав, що яко мужичий сні ином не відступити від справи робуного народу, без огляду на се, якої він віри і народности. І сю промову прийняли збори з великим захопленням, бо всім до серця промовляла ширістю сні п. кандидата і правду, з якою звернувся він до зборів. — Що п. Сивула промовляв на оточі М. Марко. В певній температурі промови своїй піднімаючи п. Василья і промовляв за тим, щоб в день 14. маж виборчі кучуринські віддали свій голос своїм п. Сивула. Що раз зголосив ся до слова п. Василья. Він розповів зборам, що пан Сивула не є кандидатом учелець, але від всього народу. Коли послом стане исенітор шкільний, то аж

тоді можна буде надіятися, що всі невідомі для народу постанови шкільні змінять ся в користь народу. По промові і інтервенції кількох босонинів оден приступив до голосування. Всі присутні, а було їх понад два тисячі, закликали одностайно за кандидатуру п. Сивула а проти кожного иншого кандидата. Предвіборчі віча, подякувавши зборам за таку поважкою пошану участь, ламину по сім збори. Панове гості серед осласки та вістрілів відішли до панотці І. Марко на обід, до зібрався також всі місцеві інтелігенції. По ширій гостині відішли наші гості до Чернівців. Місцеві „Славни“ і „Армаш“, представителі місцевої громади і інтелігенції: о. Марко, п. Прокопів, Кожокар, Ів. Микойчук і другі відірвали їх знов аж до готари. Там витягли і привітали збори кучуринські всіх народности — чеських і правдинських оборонців і привітали руського народу. А відтак годять ся, що перед тим же мусили тут зібратися Гайман ховатися від ошкі жандармерії, бо виборчі гостині не допустили його у себе навіть до слова. Скрізь пізнають ся люди на кацавські „кандидати“. Вибір п. Сивула — заповнений. — Виборці.

Події в Росії.

Дума.

Дума працює і від якогось часу у всіх зростає надія, що її не розженуть. Правда, досі не позитивна Дума ніякої позитивної справи, але становить її владу бюджету, земельної kwestii та розв'язання нещасного голодуючого населення все ж таки каже, що Дума може працювати. Конєдкт Століпін з Думою теж вже позитивний. Тим більше неврозумілим являється ся голос чина ради міністрів для чужоземних справ проф. Мартенса, який висловлює, що Думу треба розв'язати, бо она веде дія до праці. Петербурзьке агентство розіслав телеграму в чужоземні газети про те, що в листі Мартенса висловлена тільки привітання його думи, що вона не відповідала дійсності і що привітальство докладає всіх сил, щоб працювати поруч з Думою. Не треба одиноким думати, що Дума вже рішуче і имено не розв'язує. Напівна в Росії все можливе. Побіч протистоячої надії на одержання Думи ростуть також вже тепер поголоси про недалеку смерть Думи. Зирати до сего мають військові круги. Є вже поголоси, що в разі розв'язання Думи Століпін уступить, а його наслідником стане славний ретрорград, редактор „Кієвлянина“, д. Пітєв. На одній із останніх засідань Думи промовляв „прані“ послом про земельне питання в Росії Пурішкін і г. р. Бобринський боронили святого права приватної власности. Білий шкільний булз годин мужичий і в праві в земельній справі. На засіданні 19. го червня з сего привітання висловився „прані“ славний: Петроченко (від Вятки, губ.) та Шинявський (Полки). Петроченко закликав: „Тут говорив, що земля під приватні власники неможливо віддати по закону. І на се пристало: закон треба додержувати, а щоб забезпечити селянському власності — треба вилучити такий закон, щоб все се робити по закону.“ Шинявський — теж „прані“ славний — в своїй промові наговорив поминаний не мало привітальний і радий обіцяти їх землі великими податками. Такий чиню обіда „прані“ оратори в своїх речах по земельному питанню виступали проти своїх партійних програм і наблизився до крайних злих партій. Се було для черної сотні великим скандалом. — Інтернаціональний етичний союз писав до Думи адресу, в якій закликав її на обов'язок зирати до милосердя почути людські праці і обіцяючи у всім наслоні Росії. Адреса, підписана секретарем Г. Шнізером, має дату: Лондон-Варша, в швітні 1907 р. — Президент Думи, головні одержує вічно життя з погрозами.

Цар дякує козакам за їх діла в „славних“ битвах.

В суботу, дня 20. с. м. відбула ся в Петербурзі нарада полку козакської гвардії в присутності царя Николай II. Цар звернувся до козаків з промовою, в котрій зазначив свою велику утіху і за того, що його бажаю, жити в гарді заступників всіх козаків підданців, айбенилося. Цар дякує всім козакам за їх вірну службу, особливо тим, що взяли участь у війні, на їх діла в славних битвах. Потім подякував цар офіцерам за блискучу парадну і військову часту на славу полку і на здоров'я козаків.

Демісія московського предсідателя судової палати Арнольда.

Того самого дня, як міністр судівництва Щегловіч оборонив суд і писав, що в Росії є „демократичність“ судів, — того сего дня для старшого предсідателя московської судової палати, Арнольда, звався відомого серед судів за людяну чесноту, справедливу і неспадну, а також міністрівського велено скупити з посади! За що саме д. Арнольд звався піти в відставку, поки що невідомо, але догадати ся не трудно. Міністри, очевидно, прийняли ся не до владобачности і справедливості Арнольда. Міністр справедливості очевидно не розуміє того, що такий чинілими він викликає не пошану до суда, а страшний анархію.

перечитав сторони славнийшого французького роману в польських перекладах.

— Знаєш, масова еміграція нашого народу, — говорив він звертаючи ся до неї, — се велика сего невідомого положення економічного, але...

Не довівши. Вона його не слухала. Омер свою гашку і здухав ся. І знов з'явив ся контрасти, які перебрала дивовижні форми, переказали ся в різні фантастичні створіння. Тут щось нове гадина з догматичним ідеологічним змістом, який ся на нього і який немилосердно його серцю, там знов омер, червоно і такий страшний, роздирав його тіло і напичкав кров, яка також напичка на не підлогу. Так, се його кров, він добре знає! Нарешті щось черне, страшно знало ся йому на груди. Такий, дрізкий стогін вилізав його уст.

— А який! Таки оженив ся з мною! — закричала вона гірко.

Глянувши на неї сумними очима. Всі опудя новонайденим і мисли.

— Не шкода часу трітяти на читанні таких хурини?

Вона надудав губи.

— А що буду читати?

— До вибору маю в мене десятки книжок, може трохи змінити, як і твої пусті романи.

— Я вже тобі раз казала, що руські книжки не люблю і не буду читати.

На се нічо не відпові. Закурив папіроску і, алава се був якийсь неясний.

Того самого вечора, цілуючи її на добре-ніч, спостеріг перший раз, що робив се біля з формальності, а привички.

І її наші поцілути адавали ся йому, вперше студентки, котрі якісь дивно бодючі пята витискали на його плечах.

Наша почта в Терешенах.

(Довісь).

Вже не один із наших господарів скаржився на безправство, які діють як із сторони деяких упертих поштових урядників, що не хотять знати ні нашої рускої мови, ні писем. Через їх то таке несправедливе до нашої рускої мови вандрують наші листи, газети і інші писемні тижнями по... Бог знає, куди закінчат! Та най, се минає річ. Але от послухайте, що діється на почті в Терешенах, яку веде там паніч Паук.

На 19. марта с. р. доручено із почти Терешен через тут. поштову складицю господареві і начальнику каси, Петрові Стрільчуху лист від его сина, що служить при військ. Лист був адресований двома листами марками по 5 сот. Лист сей значиний. Коло призначення марок засланого листа призначено урядова марка ще за 20 сот. Проводили тут. складицю і Іванію Турчан, старенький наладатор, отримавши пошту разом із урядовою картою, датованою з дня 19. марта с. р. у лотрий написано було, щоб стягнути від Петра Стрільчука 20 сот. за лист, мігав листомна Василя Романюка з сям листом до Петра Стрільчука, щоб за заплатою 20 сот. передати лист адресатові.

Василь Романюк, ученик контористської науки, сям найбільшій родичин із Кичери, доручивши собі лист, зажадав від жони Петра Стрільчука, бо господар не було дома, 20 сот. за лист. Хлопці Петра Стрільчука, що ходять до вишніх підділь тут. народ. шови, побачили, що на листі були марки поштові і сказали, що лист вже оплачений. Василь Романюк державшись розказу свого шова, не хотів дати із рух лист. Жона Петра Стрільчука мусіла завадити на лист, але не мавши готівки, дала листомна 3 відн. Листомна отримавши в натурі заплату, передав лист. Ізучи попри крамницю Івана Собичинського вступив там, щоб замінити його за гроші. Складар для листомнашів за 8 відн. днів 18 сот. хотів той жалуван сям, що привів їх за 20 сот. Щоб би більш швидко не потерпіти, привів бідний хлопчина 18 сот., а передуючи їх оному шови, додав своїх 2 сот., які дав ему тото же, щоб купити бірнєні.

П. Турчан виводячи другий день на 20. марта пошту до Терешен, залучив 20 сот. від Петра Стрільчука й записав в службову карту. Так отже поштастер в Терешенах отримав 20 сот. від Петра Стрільчука. На другий день на сям приходять Петро Стрільчук як начальник до каси з дотичним листом і жалують ся на таке безправство. П. Іван пав сям лист з конвертом і післям на пошту до Терешен в якийсь поміщик. Сей лист застав на раз контористської урядника із Чернівців в терешенській почті. Сей конторист отворив лист від п. Івана і казав зараз возд шукати, щоб самому переконатися о такім безправстві свого підвизного. Там часом склало ся нічине: на місце до Кичери приїхав сам паніч постмайстор Паук і заармував старенького наладника есе, який проводив передвборчими нарадами, щоб в той час випа сям в почтній складиці. Не знаючи о що йде, побіг зляканий на розказ паніча Паука на призначене місце. Що на казали жителем, що то я прабия марку? То на самі прибили марку або тпос вийши. Дивіть ся! Бо на в нас запаржу до суду, то побачити, що буде. Отсе наміст паніч зазвотаному господареві в тут загав ся сараку, бо сям писав у карті, — щоб стягнути 20 сот.

На таке безправне поштування із сторони паніча Паука, написав п. Іван на другий день, як переконат ся о пем на почтній складиці, до зарозу мілого паніча постмайстра тавий лист: „Пане постмайстер! Як би то був сям Стрільчук, або его діти, або хто вишній урядову пошту марку вадливо призначити, то не що наказали ви в службовій карті до тут. почт. склади. стягнути від п. Стрільчука 20 сот. за лист?

На се поважне запитанє п. Івана відповів паніч постмайстер: Покананий пане! Ваша заподанисть ожедо урядових справ є дуже потрібна! Але таке розслідування із нашої сторони є несподібно, бо в сп справу особисто вже споряди. Далеко лядує мене, що ви в такі справи мішаєте ся, котрі нас в нічим не обходять (було підчеркнено). Поминаючи все то, хочу нас, яно старого пана остерегти, щоб ви не підсували господарних мотинів урядови, бо можемо за таке позначити ся в п. к. прокуратурі. Терешени, 2. квітня 1907. Паук, постмайстер. — Р. S. Прому мені на будуче таку писаню не докупати!

Як видно із листу паніча постмайстра Паука в Терешенах, ему не сміло, як тпос упоминати ся за бідним і темним хліборобом. Він радби сарава господарити на свій зад, а тут біда, що є люди, котрим лежить незалежна доля муніца на серню. Він пише, що особисто зажадав справу. Та як? Що наймо надер бідному чозовіков 18 сот. з 2 сот. другому, що мав їх на бірнєні?

Що скаже на таке безправство п. к. надвирочина почт в Чернівцях? Цікава річ!

Петро Стрільчук, пластитель листа. Свідки: Іванію Турчан, Володимир Турчан, Василь Романюк, Ля Кузунський.

НОВИНКИ.

Чернівці, 28. квітня 1907.

Бернстерне Бернзон і Поляни. Польський посол в Дні Владислав Грабскі, якому Бернзон в статі „Польки-гнобителями“ записує, будучи би їм сказав, що в разі автономії Польши згинути їй ревнозмовно нери сего краю — не реагував на се твердження, довн польнофільська „Русь“ його в тій справі прямо на інтерпелювала. Добр. Грабскі тепер аж заявив, що задумує пореформного письменника потягнути за се через суд. Однє з Петербурга доносять до „Kithenische Correspondenz“, що посол Грабскі мав винуватого року лібав убити такж сям, які в були комитовані російськими, німецькими, ба навіть польськими часописами, а Грабскі не уважав тої панічі за відповідно оборонитись.

Дорожничий додаток для місних учителів. На засіданні ради міської 20. с. м. постанови др. Норст нагай внесок, щоб поіндраліному подерженю червононого міського училища забезпечити призначенням дорожничого додатку, нещасно урегулюєсь остаточно іна платня. Референт вносить, щоб в 1. квітні 1907 призначити учителям місним дорожничий додаток в сумі по 200 К, так, що кожний учитель врахувавши призначити 6 лютого 1905 суму, мав би тепер додатку 400 К річно. Однє др. Квятковський постанови вносить, щоб назначений додаток виплатити учителям ступу від 1. січня с. р. При голосуванні, при чім українські ради міста пн. Василько, Галін і др. Клим голосували за внесенням д-ра Квятковського, а п. Ясоницкий за внесенням д-ра Норста, вийшла рівність голосів, 19:19. Містобурмистр барон Фірт, який мав рішити, заявив ся за внеском д-ра Квятковського.

Прелімінар міста Чернівці. На засіданні ради міської 18. квітня 1907 предположи референт др. А. Норст таке прелімінарне експозе: Водатим місті ро-стуть в року на рік. Водатим на управу вносить сего року в кругліз першад 800.000 К, між тим коли ще в 1902 р. вносили они 450.000 К. Потреби урядові і санітарійні проси в протягу того самого часу з 27.000 на 38.000 К, водатим на дороги і їх чищенє з 134.000 на 225.000 К, проценти від довгів з 330.000 на 418.000 К. Під той сям час збільшились потреби для учительського персоналу з 200.000 на 300.000 К, а водатим доінтнєна регуляція учительської платні збільшилась дотичні виплати ще о 30 процентів. Платня саугам шкільним збільшилась в 7.000 на 13.000 К, а значайні потреби шкільні з 49.000 на 65.000 К. При-тм не врахує се будинки шкільні, а також не бере ся вгаду на будову шк і на побільшенє учительського персоналу і т. д. Головні доходи міста в протягу названого часу підніслись ось так: армаркоп гроші з 22.438 на 30.000 К, оплати за річниц і наливні з 32.142 на 36.000 К, за горівку з 130.872 на 142.018 К, за пиво з 144.436 на 174.488 К, за вино з 129.856 на 162.072 К, рогатки з 37.236 на 45.000 К, податки чиншові з 175.000 на 230.000 К, доходи з заводу електричного підніслись з 16.900 на 47.000 К і дохід з санітарійних робіт з 91.192 на 162.563 К. Номі-п о а п ц т: догляд над мисом (прелімінарно 6.200 К) і наленітє за іммобілі (прелімінарно 6000 К). До г т м міста вноситься з днем 1-го січня 1908 року 7.000.883 33 К. Від того часу аррєс в суму 7.884.665 64 К, а не зазначеною одні часті в платі 101.479 06 К вно-сять довги міста 7.783.186 58 К. — Потреби міста вноситься 1.642.948 К, а на їх покрите є лише 1.522.853 К, отже недостає 120.095 К, що покривє ся наложеним 11-5 процентного доходу. На покрите на-датків на наукові заводи в сумі 388.292 К пропонує прелімінарна комісія наложити 34-5 процентного до-датку а маленку недостачу в сумі 8.792 К покривє ся в міського фонду. Оплати за воду і канали будуть як досє нимірені 4 процентами від чиншу, агадно 8-9 год. від квадратного метра забудованого простору.

Нова часопись. В Радівцях вийшло перше число часопису „Freie Deutsche Werte“. Се часопись є ор-ганом христ.-соціального сторонництва. Часопись по-дає звістку, що 27. с. м. приїде на Буковину радник двору др. Гессман в товаристві бун. посла Аке-мана і Губера і Волжєра на відзначений побут. Приїзд їх має на цім містачію за інженером Гарбером з сільського німецького округу, якого напас, а відху висуєна складатурі Кешмана, відшан до зора.

Студентом буча в Відні. Між клерикальними а національно-німецькими студентами прийшло в Відні до біди. Почин до біди дала обставина, що націо-налізм їм. студенти не хотіли допустити клерикаль-них студентів у барнах до апл. Обі партії трапу-вались палицями і кулками. Паніча раина перед уні-верситетом бундиком он алеркала великого малюру і звалилась майже 5 метрів в діх, при чім одиак не було ніякого нещастя. Далше... що було далше? Приїхав поїзник і роздімла корони табора. Націо-налізм їм студенти співали „Die Wacht am Rhein“ та гуляли по містачу на адресу клериків, що он „statt mit Kriegen mit Rosenkränzen in den Händen zu zwei und zwei mit Lilienblättern in Fingerringen ziehen.“

„Alte Hebe rostet nicht.“. Важку сензачню пи-ше в Н-Йорку близький маюб любовної пари, що разом числять понад 300 літ. „Молодий“ зоєє сям Джон

Бундрон. який числять 101 літ, а його наречена Міє Меґіре 100 літ. Маючи двадцять років, они зару-чилися, однак родичі не дозволяли на подружжє. Не данно побачились старі залюблені і постановили пі-братись.

Опони́стки, іменованя і т. п.

На руский „Народний Дім“ вносили членські вкладки Ви. пн. Юрій Костюк і Ол. Сидягурский по 20 К; Р. Цегельский, Нр. Клим, Ант. Лукашевич і др. Вох. Мізькович по 10 К; О. Прескурійский 6 К, 1. Манастирский 4 К 50 сот., 1. Рубули і Ем. Мінтєч по 4 К. — На буреу тов. імени Федькопича жертво-вали Ви. пн. Вох. Митальский 24. Із. Яровий з Жа-дони за „Касу“ і „Читайськи“ і Маринчук, подуче-тель з Іванківців по 10 К; др. Силь-Стоцкий, В. Ясоницкий, Ер. Шуган, др. Кимет. Клим і др. С. Городицький по 8 К; др. Вох. Кобилянський 7 К. Нив. Дорогирський 6 К, Іван де Брага і Ів. Дро-донский по 3 К, Теофіл Бриндзан 2 К, Р. Цегельский 1 К 35 сот., В. Шиндрю 1 К. — Сердечну подяку складає Ангел Клим, клерер.

З дивенції руху. З причини зміни плану Іван, яка наступить з 1. мая 1907, потяг ч. 314, що від-ходить о 9 год. 30 мін. ввечерю з Чернівців, не буде курсувати. На його місце введуть ся в рух в ночи з 30. квітня на 1. мая поїзний особоний потяг ч. 322, який вийде з Чернівців о 12 год. 10 мін. в ночи.

Заходом научного кружка тов. укр. студ. „Січ“ в Чернівцях відбуло ся у четвер, дня 25. с. м. відчит п. проф. Р. Цегельського на тему: „Про снітдо зучів“. Початок о год. 8-ій ввечерю в докладі товариства. Гостям дуже раді. — М. Ревлюк, голова науч. кружка.

Загальні збори тов. споживного „Взаїмнє вигода“ стов. зареєстрованого з об. порувою в Шинжонат, від-будуть ся дня 28. квітня 1907 о 1. годіні по полудни в домі Івана Митальчука з отрим порядком денним: 1. отворенє „Взаїмної вигоди“ і вишаймленє згодом для товариства; 2. вибір діловодця і установаєна платні его; 3. вішній внесок. — Старшима.

Помилки. З нагоди надходження 60-літнього впа-деє славного панована Єро п. к. Аностольского Вели-чества пашого Найвишестейшого цісара зоєє і Бу-ковина, відповідно до бажань висказаних кілька разів на найвишнім місці унести в життя інституцію, котра би саугила страждачому єуєнізету. Населєня Бу-ковини найповніше люблять до Найвишнього дому і Ва-ської особи Єго Величества схоє в повности при-чинити ся до шалхотних зусиль, щоб таке діло лю-бови ближнього здійснило ся. Доказом сям зусиль має бути заложено інституту для сліпих і глухо-німих. З великим одушевленням всі особи в краю, до котрих ініціатори звернули ся з просьбою о номі і співучасті, прирєкли старати ся всіми си-лами підорти їх в зусиллях, щоб адвигнути такий інститут. Ходить тут о інституцію, якої потребу і вагу не треба аж вразно означувати. Вистарчить сказати, що вгадний інститут має на меті промо-етити дорогу до життя найбільшійшим з номі бідних, найнещасливішим з номі нещасних, котрим судьба відобраз найшалхотній і найшалхотній змісли, має ім бодей в часті осолодити їх нещасну і тяжку долю. Той великий задачі і праці підіймає ся підняєно „То-варство опіки над сліпими і глухо-німими“, яке сто-ить під протекторатом Вискокованого Пана д-ра Октавіана Регієра о. Бзайдебена, п. к. прови-дєнта краю; сему товариству принаде також дои опікувати ся сям інститутом, який в номіцію Бога маємо надію не задовго адвигнути. Щоб одиак сям велику задачу можна опонити, треба до сего помочи і співдільни цілого краю. Щоб кождому дати спиро-му ту задачу товариства підорти і не менше до-казати, що адвигненє талого заведеєє є високим патростичним почувань кошанців цілого краю, уста-новєно річну виплату для членів товариства лиш на дві корони. Підписанє товариство просить отсим всім о своєму приступленє в членів товариства. Зголошенє з заявою приступленє до товариства в членів основ-ної або спонсачої або лібєні річнєж і дати і над-ілати приймає провадя п. к. правительства правого і п. к. суду правого, відан Ви. п. радник вишнього суду правого Альберт Сальтер, уліца павіска ч. 26. і Ви. п. Константин Мандичевский п. к. директор гр. ор. вишньої школи реаліної, уліца семи-городєна ч. 48. — В Чернівцях, д. 20. квітня 1907. — Товариство опіки над сліпими і глухо-німими.

Панове виборці і організатори!

В справі близьких виборів просимо сей-час подбати о належний вибір трох агадно двох членів виборчої комісії і п'ятох мужів довіри від кождої гро-мади! Близні інформації в тій справі містять виборча брошурка д-ра Л. Ко-гута і статя в останній „Рускій Раді“.

Центральний виборчий комітет.

Ціна оголошень: за односторонню 1х поміщення: Ціна сторони 80 К., 1/2 стор. 40 К., 1/4 стор. 20 К., 1/8 сторони 10 К., 1/16 сторони 5 К., 1/32 сторони 2 К. 50 с. — Агенція обчислює ціну після обсягу місця на після якого темпу.

ОГОЛОШЕННЯ.

За рубрики: На діло і в Огн. з оми і редакції не відповідає.

При кількох сторінках або при рішучих намірах, визначити опус.

Дрібні Оголошення називаються друком (реклама), чималим чи не 4 с. від епістоли. Найкращий з усіх інших журналів початку не приймає їх.

Значний загальний збори каси пож. і шк. для громади Шиниці відбулись 28. квітня 1907 о 1 год. позов. з отриманням порядку: 1. Отримання товариства. 2. Вибір (Кремар) ліквідації. 3. Вибір висування. За старшини Адольф Цейс.

Надзвичайні загальні збори каси пож. і шк. для громади Корчешти відбулись 28. квітня 1907. о 2 год. позов. в селі "Вароного Дому" з наступним денним порядком: 1. Вибір начальника. 2. Вибір двох членів старшини ради надзорної. 3. Підписання платні касиром. 4. Вибір висування і запитання. — Старшина.

Надзвичайні загальні збори каси пож. і шк. для громади Панка-Забачна і нова Олександрів-Комарівці с. з. в. п. відбулись 28. квітня 1907. о год. 3. позов. в домі Якова Гаврилюка ч. 68. 1. Справоздає старшини про стан товариства і загальної рахунок бізнесу. 2. Уваження і вибір старшини. 3. Зміна однієї третини ради надзорної. 4. Призначення заступника. 5. Вибір касира. 6. Вибір стани пропонує і дивіденд. 7. Прийняття і виконання вказівки надзорних. 8. Чи приєднати до товариства "Сіліка" в Чернівцях. 9. На рік 1907 платити за приміщення каси. 10. Розширення повноважень для членів. 11. Провірка касира читальні о поличку для "Народного Дому" 12. Ухвала про який сумі каси може існувати. Іван Гаврилюк, начальник.

Найлучше і вже випробоване средство на ревматизм есть NERVOL

"Назва правдою забезпечена" аптекаря д-р Ю. Францова в Тернопілі.

Це є анкіматичне, універсальне средство до лікування проти всіх ревматичних болей, простудних, запальних, плевральних і нервових і т. д. Препарат у вигляді ліквідує "Nervol" і не приймає жодних інших "Nervol". Ціна флакона 80 коп. 10 флаконів (оплатити) 8 коп. з оплатою і оплатою. Технічна література з описом. — Випускає 2 рази на день до всіх країн. В Чернівцях на складі у Шиниці і Фонтана.

Г. ФАЙЛЕС

усувач нагнітон Чернівці, ул. Руска ч. 8.

В 6 днях до Америки,

Порейд подорожних до

Канади і Аргентини

жадайте пояснень

Напишіть лист картку кореспонденту до

Falek & Comp.

Гамбург, Raboisen 30 Amerikahaus.

Кореспонденція у всіх мовах.

Певною річечю є, що до

КАНАДИ або АМЕРИКИ

найліпше їхати переправою

М. Г. ФРЕЙДБЕРГА в Антверпії,

бо то є однією справедливою, найкоротшою і найдешевшою дорогою до заморських країв! — Є то перша переправа, котра узнала народом за найліпшу! — Звичайно укладайтеся сюди і посилайте запитки на шікарти до

M. G. Freudberg, Antwerpen

10. Van Leriusstraat. (BELGIA.)

23 16—20

Важне для управителів шніл.

Знамість дружеского

„Jahresausweis“

красна Рада шніл припоручила виготовити нову дружеского

„FRAGEBOGEN“

яку можна вже тепер набувати в друкарні „Рускої Ради“ (Чернівці ул. Петровича ч. 2) по ціні

6 сотників за арнуш.

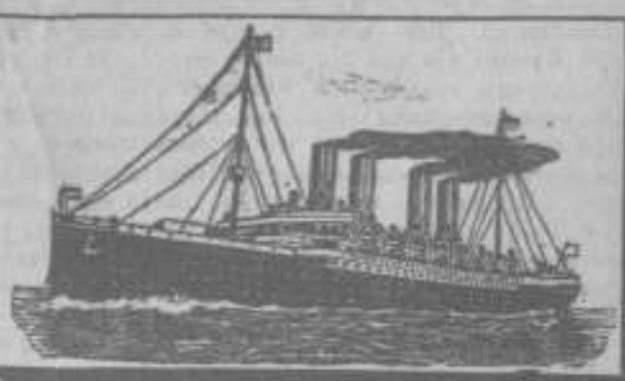
Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

має на складі

Книги і друк для Каси райфайзенських.

В КАНАДУ і АМЕРИКУ

Не купуйте шікарти, доки не напишете до

Уважайте на номер 14 ул. Ратушова 60-211-111

Міжнародні Бюро подорожжя Глобус в Нью-Йорку!

Виходить ся Бюро Подорожжя Глобус 28 16—200. н.

прямо без пересіданя

переправляю найкорше і найдешевше

Вис. п. в. Провідником поштових міжнародних

БЮРО ПОДОРОЖИ

Глобус

Чернівці,

ул. Ратушова ч. 14.

(Букварна).

СКЛАД ТОВАРІВ Б. БАЛТИНЕСТРА МОЛОДШОГО

Чернівці, улица Голубина-Ендрексберга ч. 3.

Телефон ч. 301.

самостійних ц. н. складів

Рік заложення 1873.

Обуви: Антоан Чалова у Відні, Ф. Л. Понера в Хрулжі. Капелюхів: Г. Гонрика Іта у Відні, Окта Шизара і Сніта в Грину.

Товари в альпани і хіньского срібла В. Бахмана і Сіліни у Відні.

Найбільший вибір тукраєвих і заграничних фабрикатів:

Капелюхи в альпу для панів, хлопців і дітей. Капелюхи оздоблені для панів, хлопців і дітей. Різноманітні шапки для панів, хлопців і дітей. Денні сорочки для панів і хлопців. Сорочки для туристів і до три „Tenis“ для панів і хлопців.

Консерви і консерви для панів і хлопців. Пам'ятки і шкварти для панів і дітей. Хусточки до шкварти для панів і дітей. Кувери до подорожжя і танки для панів і дітей. Різноманітні аргументи до подорожжя. Кошки до подорожжя. Горни для хлопців і дітей. Жакети для хлопців і дітей. Різноманітні, рушники і асепти асепти.

Черпаки для панів, хлопців і дітей. Миски для панів, хлопців і дітей. Сидячки для панів, хлопців і дітей. Денні сорочки для панів, хлопців і дітей. Парасольки для панів, хлопців і дітей. Парасольки від дощу для панів, хлопців і дітей. Пальчики для панів. Краватки для панів і хлопців.

Шкіряні рукавички для панів, хлопців і дітей. Шкіряні рукавички для панів, хлопців і дітей. Тали і портирники для дам і панів. Носки для панів, хлопців і дітей. Перушки і шкварти. Штани до рішуч, до голів і губів. Тейс-Ракети. Тейс-черпаки.

Видат товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під надзором Івана Заларка.

За редакцію відповідає: Віктор Устроїч.

ПЕРЕДПЛАТА НА „БУКОВИНУ“

в Австро-Галиції: на північ рік 16 вер.,
на південь рік 8 вер., на чотири роки
4 вер., на місяць 1 вер. 50 сот.
в Росії: на північ рік 8 рубованців, на пів-
день рік 4 руб.
в інших державах: на північ рік 32 вер.,
на південь рік 16 вер.

Передплата на „Буковину“ разом із
тижневником „Руска Рада“

на північ рік 16 вер. (за 9 рублів або 34 вер.)
а на південь рік 9 вер., за 4-60 р., або 17 вер.
Повсякденне число 10 сотників.

БУКОВИНА

Виходить кождої середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція

„Буковини“
в Чернівцях уз. Петровица ч. 2.
Ч. телефону 170.
Адрес для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 сот. від
стрічки. „Надіслані“ по 40 сот. від стрічки.
При застібках змозжених відповісти на роботу.
Рекламний персонал візьме від порту.
Рекламні запити редакція дає за попе-
реднім застереженням і залученням малю-
вства поштою.
В справних редакційних листах устатко-
вувати ся що дня від 9—10 рано і 2—3
по пол. крім неділі і свят.

ВИБОРИ.

Від дил, в яким розписано вибори до Ради державної, — по нинішній день — йде неспі-
вуча праця кандидатів і наших провінціо-
нальних організаторів. Нема вже майже села, де
не скликано б досі передвиборчих зборів, де-б
не роз'яснено народонадвісей теперішньої ситуації.
Отже агітація передвиборча напевно при-
несе народонадвісей не одну користь, бо
не в однім місці агітує людей наших під
знаменем правди, під знаменем тих усіх змагань,
якими мусить перенестись весь наш народ, коли
маємо певно і рішучо скоро і неминухо дійти
до красної будучності!

Напевно ще ніяка попередня передвиборча
агітація не заворушила так умів нашого се-
лянства, як теперішня. Треба однак дальшої
горячої, ширшої праці! Ні на хвилину не мі-
лимо випустити з рук золоту нитку, яка вже тепер
в однієї всієї серця і уми нашого люду! З без-
личною брехнею йдуть у наші села місні лже-
пророки, тому всім нам не мі-лимо відступити
тепер від неспівної праці! В одній Буко-
вині, завдяки трудом щирих працівників на
народній ниві, живуть ся нашому народонад-
вісей так дуже гірко, як на інших землях
руських, — треба отже всіма силами перти
наперед, щоб в житті наше народонадвісей не
дістались ніякі ворожі сили! Великі зазачі, які
ждуть наших будучих послів у всіх напрямках народ-
ної праці, вимагають сего, щоб за всяку ціну
вийшли послани кандидати „Національної
Ради Русинів на Буковину“! Никтох народних по-
слів з Буковини — се конечно відмога нашим на-
родонадвісей з Галичини і тому тепер, коли
перший раз допущено весь нарід до рівного
голосовання, мусить ся відмога тим певніше
прийти до галицьких наших послів від буко-
винських братів. — Та не лиш праця в пар-
ламенті, але престиж дальшої народної роботи
в нашій країні, вимагає сего, щоб заступниками
народа нашого були лиш ті люди, які все та
всюди піхуть в народ для широкого труду в хо-
сеє покращення братів-селян, які пости муть
наш нарід до народної свободи, до світла і до

розцвітту! В теперішній хвилі не мі-лимо пам-
ятувати ніякої дрібниці, не мі-лимо по-
ходити в ніякі дрібнікі згадки, а всім треба
однодушно і в зацілю взявшись до роботи, щоб
виборче діло довести до гарного кінця!

По нинішній день йде така шира і го-
ряча праця. Вет народні кандидатура наші
стоять певно і добре! Се говоримо радо
і твердо. Звертаємось однак в просьбу до
всіх наших людей, щоб краще тепер, в остан-
ніх тяжких борбах, що сильніше кинулись до
праці, що живішу акцію розвинули, бо перед
всіма нами все бути повинна та певність, що
побіда наших кандидатів, се не лиш їх осо-
биста побіда, але побіда народної ідеї, здобу-
того, широкого терену для народної, так по-
трібної праці. В отсих найблизших днях поба-
чимо хто жиний, а хто для праці помер, хто
береться за діло, а хто кінчить на словах. Ва-
жаємо собі однак — і ми певні того, що
в наших кругах нашіть ся досить молодечої
сили, щоб день 14. мая понести всі буко-
винські Русини, як день тріумфу і великої
побіди!

Передвиборчі вісти.

із вижницького округу.

Збори мужів довіри судового по-
віта Вижниця. В віторок, 23. с. м. відбули ся
в Вижниці передвиборчі збори, в яких на запро-
шене посла на сойм п. Н. Василька взяли участь
всі мужи довіри сего судового повіта. В президію
зборів обрано: протопопа Осташика, нач. гром.
Андрія Матіоса, містобурмістра Антона Дан-
бара і нач. гром. Матеячука; писарями були
надуч. Гордійчук і скар. гром. Вайчук. Посол
Н. Василько наголосом справляння з своїм діла-
вості в парламенті і сойм і наголосив задачу заступ-
ників мужицьких в новім парламенті навілі сліду-
ючі програми: Заведення прогресивного податку від до-
ходу при урівнянні від податку річного доходу в сумі до
1200 к.; розпарцелювання великої поміщицької ділячки
між селян; введення державного кредиту для
них; забезпечення мужицьких в разі слабости і нещастя;
переворот татарів нашої в народних школах держа-
вних; відшкодування громад за роботи порученого
круга ділянки; спрощення служби військової, згадкою

заведення дворічної служби. — Русини і Румуни
в краю мусять в інтересі мушницкого населення дома-
гати ся: щоб у всіх школах, урядів і церквах
були учителі, урядники і священики їх націй,
мужі, які б союдили інтерес держави і інтересом
своїх власної нації. Обов'язком також і мушницких
послів є заступатись за піднесення торговлі
і промислу в краю, щоб спролетаризованому му-
шницкому дати жерело зарібку і доходу. З тої самої
причини є обов'язком мушницких послів Буковини, як
найгорячіше поводити заклади, що мають на цілі по-
ліпшення долі робітників. Бук. рускі послі мусять
з своїми товаришами в Галичині іти рука в руку, бо
лише в порозумінні всіх заступників руского народу,
закляти для Русинів в Австрії красна будучність. За-
ложено середних шкіл для Русинів як також основані
самоствітного руского університету буде одною з основ-
них цілей діяльности руских послів. Доложить ся ста-
рала, щоб адміністрація найважливіші бажання мушницких,
які в управленні доріг і зносини покоток. Далше по-
дключав п. Василько за скарбні скарбні, якими
його наділили виборці в протигу его довільної
праці в парламенті, та звернув ся до вибраних в прось-
бу, щоб заклали йому об'явлення поодиноких
громад округу, щоб він міг свій час і свою агіта-
ційну силу посвятити підмоці інших руских
кандидатів. Вості супроводжено голосними окликами
признання, а коли п. Василько снісся, піднялась
справляння буря оплесків. Потім говорили що на-
чальні грам. А. Матіос, протоп. Осташик, епископ
Семанюк, народ др. Брідзан, скар. громади
Гіршгорн і надуч. Гордійчук; всі бесідники
висказали п. Василькові необмежену довіру за його
дотеперішню діяльність і просили в іма зборів є
приняти мандат. Асиміляцій збори, заклали п. Ва-
силько готовість обійти однодушно приворочний
йому мандат. Потім ухвалювали ся зібрані мужі
довіри громад в повітовий виборчий комітет, який
перевірає на себе переведення виборчої акції.

З черновецького округу.

В неділю, 21. с. м. відбуло ся віче в Вашків-
цях п. С. на котрі прибули ан. посол на сойм М.
Лизик, гр. прав. народ Грігорівч, надуч. Вер-
шингора, надуч. Олександрчук і Серету, надуч.
Носевич як також учитель Галика і Тото-
ска. По адресній бесіді п. Малика порішено
одноголосно поводити лівно кандидатуру п. С.
Лизика, а поборювати асаму иншу. Про се рішено
необмежено п. Спинула, який через перешкоду на
зборі не явив ся, і запрошено його на близькі нові
збори в Вашківцях п. С. в цім оголошенні програ-
мової бесіди.

На просьбу уч. з Кучурова великого, п. Ке-
жугара, помічимо отес:

НАШ АЛЬБОМ.

В. Верховинський.

На елегійний мотив.

Я був в тім місті. Там шептали люди:
„Вона, небоже, — дуже-дуже хоро!“
Сирінь улицями розстріляна Зморо
Ішла за мною — говорила сумно:
„Я смерть, — щось буде, щось буде,
Се в мій сил!“

І я шав в із жалю і розпину!
То бачи стая в з даних хвил!
Таку чудову... то десь грали сумно
Шалені тони вічної розпину...

І суваюсь за мною чорно труино...

Як в беженстві глузував зі смерті:
„Відами кохану!... жінками вічними
Зв'язай живого з тією кохану
Любовою вічною, що душа смерті!“
Та все за мною Страх іде чорно труино.

8/III. 1907.

Дмитро Максименко.

КОНТРАСТИ.

(Контраст).

Час, найблизший дикор, — кажуть. Та він сего
до себе не міг пристосувати. Час забрав з собою
галиць, забрав діл, але не ударив його зраненого
серця.

Контрасти вно виступали.

А ступали вони пошними гранітними скарбами
і все в боки ширшали. По однім боці скарби стонда
вона, молода, гарна його жінка, а по другим боки він,
молодий мужчина, пошній шкуру, любови, пошвати.

І скарби ширшючи розділяли їх що раз то біль-
ше. Обидва вони провадили бій з тою скарбою, розбивали
погані, били виступом, товчав голубово, — та дарма!
Вони розходили ся в протинні сторони.

Хто бачив смертельно ранену дичину, яка ві-
бравши всі свої сили відкинула ся, щоб утіти від
ворога?

Висока, тверда спала була там їхнім ворогом.
Як умиравого до послідної хвилі його протинності
потішав ся гадкою спадковості, так і вони мали на-
дію, що розбійць скарбу і знав етамути біля себе
близько-близько як давніше.

А надію сю підтримувала тонка, золота нитка,
що переходила крізь тверду скарбу і лущила їхні серця.
Вони віддалилися, нитка довжала і ставала тоншою.

Одного дня прийшов найблизше в уряд до дому
як значливо і в ліній настрою. Вона посиділа його
о причину співаня.

— Ах, сей радник! який поганій шовініст!

— Що з тобою? — загонорил джигонка.

— Кенче старий ся мене переконати, що сенат
має радню і що я не заслужив на університет...
Погана гниль...

— Та гонори-ж до річи, що сталося?

— Правда, тобі ще невідомо вчорашня джигонка
пошла на університет. Маєш часопись, прочитай собі
докладнийшо.

Вхотила часопись і скоро перебігла скарби стрічки
вступної статі. Читачи, що раз то більше черволила
а її дрібна рука мимової стиснула в кулак.

— Ах, сей радник! — в відразою прошептів
він знова.

— Має пошу радню! скарбила вона в патнемом.

— Вам університет? Та-ж ви сей безчастите
і мов та дичини нищити і руйнуєте його... А поштин
їх випустива... Ім парта всім голови постичати, во
то що...

В кім занікла кров. Вже хотів кинути ся на
неї, потягувати, роздерти її, та в послідній хвилі
вотамував ся. Вона була його жінкою, котру вози-
сь так ширю любові і тепер, так, що тепер нитка любови
важе його в нью.

— І ти до мене се говориш? — процідив джигонка.
Шанала, що вискозала його своєю бесідкою.

— Не гнівай ся на мене! — джигонка прошепо-
тїла, і нахилила ся, щоб його поцілувати.

Події в Росії.

Поголосни про розв'язання Думи.

Поголо і для західної Європи планом несподівано, через неперіодичність, що нещастя вже минуло, наразі вперше в останній час знову привернуло увагу. Це і другу Думу привертало розв'язання. Вей найважливіші думки російські заговорили вже про сподівання розв'язання Думи. Хоч ніхто не поділяв до сьогодення причини, все-ж така думка про розв'язання Думи ширяться і збуджують собі широкую популярність. Само привертало увагу наразі на привертало проти виступу проє. Мартенс в його статті в "Times" при розв'язанні Думи і вказує, що вона все хоча широкую привертати поруч з Думою, — а одним чинником сильнішого впливу є адогд про безуспішність всіх заходів умиротворення зливих поєсів Думи, щоб охороняти конституційний російський конституціоналізм від нового катастрофізму. В останній часі "Zeit" наголошує в тім напрямі і вказує експлицітно Столініна, яку ухвалює він своєї загрозливої пореспондентом. Столінін розв'язує тут справу конвенту правительств з Думою, що до знатності в російській Думі і говорять, що більшість теперішніх поєсів се крайній політичний аналіз-кабети, які самі в нім не орієнтують ся. З такими поєсами годі працювати, бо після їх праці мушкетерів ринуться — нулі. Щоб парадити сену і щоб відвертатися при житті, Дума постановила запрошувати до комісії експертних знань і експертів в важких питаннях. Сену протривало правительством. Остаточно планувалося справу так, що в комісії Дума можуть з'ясувати знання, а остально на се при кождім відданню згодиться ся Столінін. О що йде тут правительством? Природнодібно справа має ся так: Правительство доважало всіх стараних, щоб до другої Думи не увійшли ті люди інтелектуальні і повашні поєси, яких бачили ми в першій Думі. Се правительство в більшість частин удало ся. Дума осталась без більшості розумних і інтелектуальних давних поєсів і Столінін з очевидною підмогою голосить тепер перед всім сенатом, що Дума без інтелектуальних поєсів не може працювати, отже — щоб демократичний сенат — не має рахувати до життя. Дума хоче придбати для комісії експертних знань і експертів як державних і в той спосіб повести роботу. Правительство одне мудрий елаборат в комісії не хоче, бо тоді годі вже думати про розв'язання Думи. Ось тут, в тім екстремній ситуації найважливіше призначення, можна побачити виступи російського правительств згадком Думи. Коли Столінін має рішення про доушешення сенату знатності до комісії (а парламенту зазначити Європи зазначити се сенат), то дуже можливо, що при таких висходах прийде найважливіше до конвенту між Думою і правительством і останнє розв'язує другу Думу, як розв'язує першу. Тоді оглядаючи би що дати російське право виборче і дозго Росії віддано би третій Думі. Остання публікація в Росії починає вже чекати з такою можливістю. — "Vossische Zeitung" одержала телеграму з Петербурга, що Думу розв'язують дня 30. цвітня і що сечас повинні ся нові виборчі право. Вона Дума мала би бути сформована вже до двох місяців по розв'язанню другої Думи.

Праця в Думі.

До аграрної комісії обрано 15 членів і їх російських, 18 українців, 12 сол. демократів, 5 сол. революціонерів, 5 сол. парламентів, 5 Макометанів, 10 Польців, 15 умиротворених та експертів і 5 безпартійних. Давших нинішній членів вибере Дума найбільше. Із складу комісії давно мавши догадуватися, що примусове акціонерне приватизація поєсів несподівано перейде в комісії під назвою сенату. Коефіцієнт діяльності ся ще справа наважоруджені. — На параді двох днів згадано в дня 22. с. м. прийшла побіч давшої земельної дискусії інтервенція в справі осудження політичних акцій. По горній дискусії за внесенням правничого голосування "правні" поєси і соціалісти, — проти голосування на лези. Внесення унало (128 гол. проти 245.) — Інтервенція в справі акцій зазначити над важкими прийнято одностайно. — Президент Думи Голосін бун на аліменту у дня 23. с. м. — Дня 23. с. м. 46 поєсів пропонує проект устави в справі акцій. Поєси ці: Курішнінський прихильник при тім: "Се так, би, як Дума займатися з такими акціонерними." — Дня 24. с. м. Останні нинішні (більше, як 120 людей). Дохід призначений для акціонерів "Прогресс". — По-

ділянка "Прогресс" одержала дозвіл відкрити в Жданівській бібліотеці читальню. — В скієвській університеті на практичних занятках у професора Перотта прочитав своєї однієї студентів реферат українською мовою на тему: "З історії українського землеробства." — Дума ухвалила членів такий же виступати поєсаром. У ній брати мушкетерів участь однієї поєсар у Державній Думі української інтелігенції: Волков, Савінінський, Чижовський та інші. — Українська опера. Артист М. Савінінський складає своє товариство так, щоб можна було ставити й опери. Дума ставить опери Лисенка, Арсеня, Яковського, та опера чужоземних композиторів і українському інтерпретувати. — Відділ української державної виробів має бути дозвіл виставити на господарській виставі в Єкатеринбурзі, що має відкрити ся 25. квітня. Податкова земська упряма поєсар на ту виставу богато виробів своїх майстерень, що мають вже певну славу. — Червоногрудий оратор в українській селі. З м. Галицького (на Подолі) конвентуальні: сечас дини прийшли сюди член "союз р. н.", маючи на меті організувати місцевий відділ союзу. Зібравши перед народним членом сечас, оратор почав їм докорити, що перед ним являються патрістичні почуття. Причина сего "думного" явища наголошує на думку оратора "я жидизм", який уна, можна, знайти богато розв'язує по селі та містечках... Тільки що оратор розпачувався на цю тему, як до него підходить повашний дядько й каже заборати ся "бісовому батьку". Аудиторія являється своє почуття до дядька пропонує. Ораторові нічого не лишило ся робити, як мерщій утікати.

З галицького виборчого руху. В міській округі Борожани-Ходорів-Рогатин виступав до двох кандидатів з ринку української соціал-демократичної партії др. Володимир Старовозський. Коли однієї провідники української соціал-демократії в Австрії д. Микола Галицький поєсар в останній часі до цілковитого звороту, др. Старовозський віддав особисті публікації писемом свою кандидатуру із сего округу та відступив її д. М. Галицькому. Кандидатура має певні добрі нагоди. — В останній часі "Діла" читаємо, що "Народний Комітет" нічого не має проти сего, щоб в брідській округі кандидатував побіч др. Петрушевського (нап. демокр.) бувший заступник і потрібний поєсар д. Олександр Барвінський.

Руска мова урядова в галицьких громадах. До двох заведено у себе 1347 громад руску мову урядову. Савінінський законпроект Абрамівського дан почини до сего поступу.

Замасковане підманя. "Bukowiner Deutsche Zeitung" оголошує лист писав Василя, до д-ра Сієдла, який наголошує характеризувати "політику" підманя: "Чернівець, 1. цвітня 1906. Високоповажний пане Товаришу! Згадую на нашу устну розмову, яку Вам відповів до моїх переповань, щоб зазначити, що, що тверджу, являю: перед всім форум заступати. — Сечасуюче подати до добродільного ужитку: Коли сечасуюче розв'язує ся о кандидатуру наг. др. п. Відманна, ухвалюючи його статтю в "Bukowiner Post", в ній він являється ся проти сечасного поступовання Вімманна з рус. великою несподіванкою, був а за Відманна, тим більше, що його горіло поєсар редактор Штенкель. Товаришу Штенкель-р. мовляв Вімманна, через що сечас являється мене перелік в моїм помешканні а ціл російська сумніш Штенкель і в часті в чотири очі, що в цілкі рази і приєднується редактор Штенкель, маючи своє родиною і т. н., говорив мені, що його сечасуюче поступоване з християнсько-німецьким напрямом має лише на ціл, кандидатів собі дати провіант сего стороництва, зміняючи своє ставлення а німецьким товариством, щоб однієї се товариство чи то прийняти жидівських членів зрештештати в ліберальнім змислі, чи то дозвіл знищити і на певний раз розв'язати християнсько-німецького стороництво. Адміністраційного радника Вольфа називаю свого часу часто у важке дурним, проє. Вольфа відісторює політиком найгіршої сорти. Любий сечасуючий хотів Відманна — як він тоді виражав ся — "коли лише візьме верт у Вімманна, поєсарує як ісея, виконувати в партії". Сей від його виступу проти християнсько-німецького напрямку, ухвалюючи що його потвердження під приношенням, яку він зазначив дозвучує до своїх сечас, який мене на думку, що він дієсно задуває політику Вімманна Буківської поєсарі наголошує а ліберальний табір і в сечас переконаний а д-ра Штенкель. Як а іже на початку спілку, уповашую Вас, повашаний пане Товаришу, зробити ві віксту сего дечас ужиток по Вашій волі, а в тогочас в кожній хвилині все потверджувати навіть перед судом. З ухвалою Ваш Николоз Васильєв."

Бійка на вічу. По виборчій вічу в неділю дня 21. с. м. прийшло до бійки на ринку між стороництвами Штенкель і Василя. Ситуація була така грізна, що Вадштайн сховав ся до каварні "Габсбург". Однієї товчів одержав ся до каварні і там прийшло до бійки. Згадую сечас і тим способом ухвалює Вадштайнові утону. Поліція ухвалює богато осіб.

Субсидія. Министерство різництва ухвалило Раді культури рускої на рік 1907 такі субсидії: 1. На закупку машини 8000 К. 2. На штучний гніз 3500 К. 3. На заложене наїрденних місць гроши 2500 К. 4. На

господарській пробі справі 2000 К. 5. На закупку господарських машин і знарядів 4000 К.

З учит. семінарії. Проє. тутешнього учительського семінарія, п. Василь Сієдла, який падає слабости пробував цілий рік на відпустці, обрав вже свій чин навою.

Шкільні ферії. Министерство просвіти заарядив, щоб шкільний рік 1906/7 в середніх школах, учительських семінаріях, а також в школах промислових, торговельних і подібних заведений, до доси пінчав ся аж 15. липня, в сечас році закінчив ся шкільного шкільного в суботу 6. липня під ухвалою, що науковий матеріал до того часу буде вичерпаний і що відкрити ферії в причини сечас. Се розпоряджене важне лише на рік 1906/7. Принципіально рішення, що до постійної зміни ферій западе аж по ухваленню відповідних доєсів.

Жидівські народні пісні. Жидівське нап. являю товариство "Зоріра" звернуло ся перед кількома місяцями до мін. просвіти в меморандум, в ній вказує на відданню министерством видання збірника народних пісень всіх націй Австрії і просить, щоб министерство принало в збірник також і жидівські народні пісні. До сечасі сечасі дозвучує проє. уна. др. Фріда-лагієр, на якого руси передало просьбу, давши призначений реферат. Недавно поєсар ся відповісти від министерства, яка цілкім принало домагана "Зоріра" і обіцяє дозвучити жидівські народні пісні в згаданий збірник. Тов. "Зоріра" робить тепер всіма можливіми заходами, щоб таке важне для жидівської нації діло привести до гарного кінця.

Пересторога перед виселенням. Ромінінський, торговельний послужник і а., відраджує ся виїжджати до Ріо Гранде до Суд. Також господарські робітники не мають там ніякого зарібку. Невеличким виграшом для вичуженого знання, як для прививання, філософів, інженерів, ветеринарів і інших, давши для артистів і учителів народних шкіл. Одні лікарі можуть числитися на добрі нагоди тоді коли знайдуть ся виконувати свою практику а середній праю. Загрозливий лікар не потребує в Ріо Гранде до Суду віддаватися іспитам, лише мусять свої дипломи, зазначити бразильським заступником в Європі, дати зареєструвати а також у сечасній власті віддати собі дозвіл на практикування. Також приватні учителі, що можуть ухвалити науки латини, французького і математики, як також і учителі музики найдуть зарібку в місті Порто Алегре, коли вони дібні, образовані а нагдо не мають аніж а приношення. Мушкетерів родили з маленьким майном (800—1000 К) могли би виїжджати ізза незгоди знати землі і дешасі ціни за ґрунт лаяти по ціл умови до освободження, одні поєси і в підраджує ся виїжджати, а то ві згадую на ціл виконувати відношення в цілкім краю а передусім в нових, від важкої торговельної місцевості віддаються вичужені, так що кождіма відібрана всяка спромога, доставити свої продукти на торг або збути їх в який який спосіб.

Жидівська катастрофа в Румунії. На ліпні Яс-Паша і а. вичужа ся в почі в понеділок на вичужує велике нещасте, якого жертвою стали чотири особи, а чотири понесли тяжкі рани і борять ся зі смертю. Тигровий потег зійшов з ший, через що ескальовувала цілкі обидві машини, що тигри бігли по 40 возів. Кілька возів а однієї зазначили. Однієї вичужа роторованість. Причиною катастрофи унало змінене фундаменту під дорожкою.

Наслідки гри в Монте Карло. Віденський математик д-р Арманда Черіола знайшов сечас перед полуднем в його помешканні в Парижі — неживого, сечасного перед канвою печю. Др. Черіола отворив курок від проноду гнзогого і в той спосіб дознав самоубійства за поміччю затроща гнзогого. В передній комнаті знайдено карточку, на котрій було написано: "Дозорче, біжи бего на поліцію, а сечас поєсар і дини". Дозорче знайшов його неживого і зазначив сечасуюче ратуновою, але тогочас не поєсар його відрадувати. Поєсар ся, що др. Черіола був недавно тому в Монте Карло і програв там 15.000 франків. Тоту отрату він собі так до сечас, що постановив відібрати собі життя.

Зміна льокалю товариства укр. студ. "Січ". Отримавши до публікації відомості, що наше товариство ескальовує ся від 1. ма 1907 на вулицю павліву, ч. 22 у подвійно. — За Ваді тов. укр. студ. "Січ": 1. Рокоса, голова, К. Киретюк, писар.

З тов. "Руска Школа". Пригадуємо, що в суботу, дня 27. с. м. о 8. год. вечером відбуде ся в комнатах "Народного Дому" другий вистав проє. др. Стопнича про науку рускої мови. За ваді: А. Камі.

Заряд ділової бурми в Чернівцях поєсар інтелігентної властотельні. Зголошена у сечасі М. Галіна, ул. Сав. Троїд ч. 18.

Кукуй книжечку: "Приписи про вибори до Ради державної", видану д-ром Когутом. Ціна примірника 50 сот. Набути можна в друкарні "Рускої Ради", Чернівці, ул. Петронича ч. 2.

НОВИНИ.

Чернівці, 25. цвітня 1907.

Вісти з російської України. Неважко у Харкові має виходити українська щотижнева газета: "Українське життя". Редакція має на думку пристосувати свою газету до потреб широких верств народу, як змістом і формою, так і дешевою ціною. — В Києві відбуде ся дня 20. с. м. концерт в пам'ять 60 роковин смерті Т. Шевченка. В концерті вважати участь трупа Микола Садковського і артисти: О. Мандуга, М. Старицький, Н. Зайковський, М. Савінінський і другі. Співав великий хор (більше, як 120 людей). Дохід призначений для акціонерів "Прогресс". — По-

Ціна оголошень: за одне місце 1/2 помітки: Ціна сторони по К. 1/2 сторони 40 К., 1/2 стор. 40 К., 1/2 стор. 30 К., 1/2 сторони 10 К., 1/2 сторони 6 К., 1/2 сторони 2 К. 30 с. — Анонси обчислюються після обсягу мови на цілому тексті.

ОГОЛОШЕННЯ.
Варування: Надіслані Ого-
лошення редакція не відмовляє.

При підписуванні або при рішучій замовленні, значний опус.
Дрібні Оголошення малю друком (рей), чотирьох ліній по 4 с. від слова.
Надходження за анонси марками поштовими не приймаються.

Запрошеє

на

Загальні збори „Рускої Каси для ошадн. і пож.“

стотаришене зареєстроване з ограниченою порукою

в Чернівцях

що відбудуться **в суботу, дня 11. мая 1907. о годині 5-ій по полудни в сали „Народного Дому“**, при участі щонайменше всіх членів, а колиб загальні збори не могли відбутися через то, що не явилось відповідне число членів, то о годині 6-ій без огляду на число явившихся членів з отсим порядком денним:

1. Прочитане протоколу;
2. Справозданє касове;
3. Внесення старшини;
4. Вибір ради надзорчої;
5. Відкриті внесення.

Чернівці, в маю 1907.

Др. Стефан Смаль-Стоцкий.

I. Рахунок оборотів за рік 1906.

Приходи				Розходи	
К	с			К	с
118643	53	Виплачені паї	Виплачені паї	5107	43
14104	69	Фонд резервний	Виплати	419991	72
697404	15	Вкладки	Пожички на векслі	1443948	—
816145	—	Сплата векселів	Пожички на скрипта	186070	87
30431	90	Сплата скриптів	Виплачені відсотки	17930	55
51111	60	Пібрані відсотки	Зворот кредиту банкового в Б. Б. кр.	276880	—
441975	—	Кредит банковий в Бук. Банку кр.	Зворот кредиту банкового в С. К.	183450	—
392820	—	Кредит банковий в Сол. Касі	Виплачені дивіденди від паїв	1801	70
4086	—	Дивіденди від паїв	Виплачено на адміністрацію	3915	49
11471	08	Провізи	Інвентар	1000	—
			Ріжні паї	5632	50
			Плати урядників	3490	—
			Чини	390	—
			Податки	643	90
			Відсотки від вкладок щадничих	11931	16
			Готівка в кінцем 31. XII. 1906. р.	4009	63
2566192	95			2566192	95

Оборот в р. 1906 вносить: кор. 5,132.385.90

II. Рахунок страт і зисків.

Страти			Зиски	
К	с		К	с
17930	55	З рахунку відсотків	51111	60
3915	49	" " адміністрації	11471	08
11931	16	" " відсотків від вкладок	—	—
7206	58	" " побраних	—	—
3490	—	" " плати	—	—
390	—	" " чини	—	—
643	90	" " податків	—	—
17075	—	" " чистого зиску	—	—
62582	68		62582	68

Чернівці, дня 31-го грудня 1907.

III. Рахунок білянсу.

Актив				Пасив	
К	с			К	с
4009	63	Готівка	Довг банк. в Б. В. К.	165095	—
5632	50	Ріжні паї	" " " С. К.	209370	—
627803	—	Веколі	Дівіденди	2284	30
155638	97	Скрипта	Паї	111536	10
1000	—	Інвентар	Фонд резервний	14104	69
			Вкладки	267412	43
			Побрані відсотки	7206	58
			Чистий зиск	17075	—
794084	10	Разом		794084	10

ПОДЯКА.

До глибини серця горем тронутий стратою мого дорогого батька, який упокоївся минулого тижня у Львові, почуваючи до милого обов'язку отсею дорогою Веїм подякувати за будь-що надіслані листи кондоленційні, будь-що за оказане мені жичливости та висказане слів потіхи та розради в хвили розпуки, будь-що за участь в похороні а особливо дякую сердечно Ви. Др. Л. Когутуви, який не жалуючи трудів, прибув до Львова в цілі віддання дорогому покійникови послідної прислуги. — Спасибіг.

ЧЕРНІВЦІ, дня 25. н. ст. цвітня 1907.

Омелян Могильницький

каспер „Рускої Каси“.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: за рік 16 кор.,
за рік 8 кор., за чверть року
4 кор., за місяць 1 кор. 30 сот.
в Росії: за рік 5 карбованців, за рік
4 карб.
в українських державах: за рік 32 ар.,
за рік 16 ар.

Передплата на „Буковину“ разом із
тижневником „Руська Рада“

за рік 18 кор. (за 9 рублів або 34 ар.)
а за рік 9 кор., за 4-50 р., або 17 ар.
Подвигове число 10 етиків.

БУКОВИНА

Виходить кождої середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція

„Буковина“
в Чернівцях у д. Петровська ч. 2.
Ч. телефону 176.
Адрес для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 стр. від
першого „Надїслого“ по 40 стр. від стрічки.
При часі виходу газети відносився робити.
Рекламація неоплачена ніколи від неї.
Рекламація вартість редакції лише за помо-
редним вистереженням і залученням влас-
ності початку.
В справах редакційних можна бути по-
розуміти ся по днях 9—19 рані і 2—3
по пол. крім вихідів і свят.

Поляки і Українці в Думі.

Полаємо нашим читачам дві релії про
українських і польських послів в Думі. Першу
з них беремо із п'ятого числа „Ruthenische
Korrespondenz“, яка помістила в тій справі
таку заяву від підліу трудової фракції укра-
їнських послів:

Клуб автономістів із послів версифікації
кладні опоністи для 20. с. м. свою програму
із такими найважливішими точками: 1. клуб
автономістів стремить до здобути терито-
ріально-національної автономії; 2. стоїть на
станіоніску нерозділності
російської держави. Програму сю під-
писав провісничий виділ клубу, який скла-
дається із двох Литовців, одного Костомарова,
одного Жиди і двох Українців (Рубіс і Бог-
данович).

Українська група запротестувала
проти того, щоб до клубу прийняти і По-
ляків і поставила за умову від себе таку аль-
тернативу: або українські виступи-
ники робучого народу, або По-
ляки. Наслідок сего був такий, що польських
послів до союзу автономістів не прийнято.

Тактика польського клубу в Думі визна-
чала велике недопущення у всіх опозиційних
виступів, так як Польки отверто заявили, що
жодні вони, Польки, довірили вже політично на-
стільки, що могли б використуватись автономією.
Співали акції в Польках є вже з того агляду
виключена, що польські послів на все глядять
із точки свого вузконаціонального егоїзму, як
се виявилось пр. в промові посла Стецького,
котрий автономію Польщі назвав кончеюстю,
а притім виразно зазначив, що Україна, Литва
і Біла Русь можуть вдовольнитись лише розши-
реною самоуправою. Си заина польського посла
включала обурення в кругах автономістів, бо
кої зрозуміли сю промову так, що Польки хо-
тять своїм ворожим становищем проти других

націй, позискати заску правительств для своїх
цілей.

Тільки говорить заина виділу українських
послів. Слова се такі: вони, ситуація наших
і польських послів так виразно в словах сих
пробивається, що ми не дохали до них від
себе ніяких вже заміток.

За те подалимо ще один образок, який за-
галівно вже малює польських і українських по-
слів. Картинку сю змалював кореспондент ки-
ївської „Ради“, д. Писенський. Він пише:

В кутку зібралась „невеличка але чесна
компанія“ із польського кола. Співробітник
октябристського „Слова“ умовляв їх обмежитись
тільки широким самоуправом. Головний мо-
тив той, що Візросія і Західна Україна, ли-
шившись без автономії, зразу же підляють си
під великої Польщі. Треба помаленьку їх при-
борювати. А для сего не треба ставити великої
різниці між корінною Польщею і некорінною.
І в співробітника і в Польків є задушевні
думки. Через се Польки довго міркують. По-
тім згоджують ся з октябристом. І радять ся,
як би на днях прибрати до рук „малороссов
і білороссов“.

Гай, гай панове! „Дурний нас під хри-
стия...“ Ізза „великої, великої і нехлібної
Польщі“ вони готові поступитись навіть влас-
ним божком — автономією. Не даром при-
казка каже — „за двома зайцями погоним ся,
ні одного не спіймає...“ Висловлює панове
бікати аж за грома: — капіталізмом, автоно-
мією і польонізацією... „Будем пошматити“,
як кажуть Німці, що з того вийде!

Далі зібралась подолани. Їх закидають
з Поділи листами. Одні просять поради, чи ку-
пувати польську землю, чи ні? Другі не знають,
чи приставати до чорної сотні, чи „дати їй ко-
ліно...“ чи навіть виняти „істинно-руський“
моторчик, а потім „коліно...“ Найбільше жалю
завдають чинишники. Їм і до Думи немає ні-
кого діла. У них одна біда — „пани заграбили
землю, хай повертають, бо наші діди-прадіди
її потім і кровію поливали...“

Ось молодий, живаний Рогожа з кучкою
листя. Два приятелі — один грамотний,
а другий ні — благословляють его „руками
і ногами“ на бій з бюрократією!

Чистою українською мовою з глухого мі-
стечка з під Каменця пишуть вони своєму обо-
ронцеві:

„Не сні, друже, бо сонних, темних і глу-
хих ще є багато і без нас! Бодрствуй і пий
гірку чашу до дна! Хай солодку пють Пу-
ришківці, Крушовани, Крушенські, Сінздіни
та інші „істинно руськіє“ — то їм тільки
треба. Такий вже бачим світ, що паршиву
скотину продаючи, треба завжди багато хва-
ляти і показувати, що вона ніби чиста і гарна.
Учись брате-ораз і підтримуй своє товариство.
Гірко, що багато з нас темного брата туди по-
пало. Але якось то буде. Виведе наша сіра,
як не головою, то хвостом, аби дружна була
та любила ся. Кланяємось нашим трудовикам,
шануємо чепуристий центр і динуємось ліва-
кам. Славні, чесні, розумні і завазні хлопці
вони, та тільки гірко, що не прав тигнуть і мі-
шають одні другим на втіху „істинних“
в добрім ділі, якого всі однаково добивають ся.
Нехай над тобою буде благословенство Богдана,
Мазени, Дорошенка, Палія, Заїзника, нашого
сусіди Наливайка та інших. Нехай покрийте
тебе від всякої халепи, одностайно і твоїх те-
варів і отсех чесних депутатів тієї всіх
інших пресланих, підборканих за волю, за
землю і правду родичів. Амінь“.

Рогожа читає дружне послання землякам
і теплом рідної хати ніє з сторінок білого па-
перу, списаного незначною до пера рукою.

„Не бійтеся розгону! Добивайтесь землі,
волі, амністії тим, що постраждали за правду,
і скасованя смертної кари! Не втеч же на-
род — барани та папамарі!“ закінчують се-
ляни другого листа. І знов електрична іскра
енергії пробігає по гурткови.

Підбігає Василь Хвист. Він перується си
уже третій вбори. Нік не дочекається си своєї

Іван Підгорецька.

ПЕРЕПОНИ

Хто бере ся до читання сльдючих стрічок, най-
же хуває собі, що прочитав плує власну трагедію
або сльдючу комедію; се прось таке, що читави-
лось, коли сподобало ся в одне трагедію і комедію.

Хочу в тут докладно розрахуватись з моїм дла-
ким життям, а головне з тими, завдяки яким взяло те
життя такий небажаний мій оборот. Завинила тому
всему моя палка алава. Бувало, як де побачу яку
гарну дівчину, то так зотів би до неї таї на при-
хоті мій розділював би її, ані то біда, що в нас
на жаль такий закон що доси немає. Та що з того,
що в такий закон, коли в дівчатами не має ніякого
миста, а в їх новоліпна супроти мене завела авто-
даха, що дівчатам від мене ніякого — студено! Бу-
вало на почорнидах з мене ролами ніх тече, а палка
Ола чи Пала чи там чорт знає, каже: але ту сту-
дін, перепрошам, хай возму собі від мамі поцім...
І вже не верталася...

Оттак то з мене. Може я родив ся до чого
вишнього, але до дівчат і не мав шаста. Чотирі ро-
ки в длаві і сль Вету, ані при одній дівчати не вдер-
жав ся. Хто се читав, тому може захоче ся поспі-
шити з мене, але мої з жалю серце пуває як оріх
володі. Я на сльдуху палю бажав, але співчуття.
Прочитайте та скажіть: О сарану, тото раз хотів лю-
бити, а дола всому супротивлялась. Дай му Боже на
тім сльді ото дівчат!

От тепер я починаю плакати за цілю пилу
своїх любові і то за дождю з окрема, а ви подивіть
мені, любі читачі в головні читачи, та заводіть та

кий гоїм, який може заглушити всі мої спомини тіх
всех нещаст.

Перша подія стрінула мене дуже скоро, так
в сімнадцятому році. Побачив я гарну Чешку таї
пропає хлопця. Така, горіла не чин і їсти не їв, а
за тою дівчиною так готі здурів. І який час воно
йшло не асо, опирали нам не лише всі греді боги,
але таке й палі. Але галете, довго воно так тигло?
Ні! Бог би її знав. Муху вларити себе не роти, щоб
не вилетіло щось не тое...

Отта Чешка, як би то сказати з поетичним ви-
тисненням? — взаємно перед зранила мою чутливу серце
і алава в нього вперу, яка провала мою душу.
„Він, — каже — поганій, чорний як хідко, загово-
рять не вже як сльді, все до мене по руски та по
руски, от мужик.“

— Таке ти казала з початку, що має гарні
очи...

— Е! що очі! Коли я него все чорно: очі
чорні, волос чорний, лице чорне, ало чор... ні вуса
нію не має, от що й без вуса, що ми за панич, що
в нас йому що не доріє. Над лише не чінась, бо як
вону відізнаю, то відпочити на маю від мене, той
зісодний бодяк...

— Але він буде професором, а та будеш пани
професорова...

— Ну... се вже рани... Але ні, ні... Доки він
отане професором, то я вже йому три рази підла-
тась!

От каляте, ся Чешка була ще ідеальною люди-
ною; не хотіла знаменити на то, що в мені бути про-
фесором. Вона ніби вірала в правдиву любов... І ще
я доси не є професором, а вона вже точе віддавати
ся. А найшла собі тепер такого, що було його на-
толом бити по палі. Ну, може палтолом ні, бо, як
я довідуюсь з автентичного жерела, палтолом вона

що не пристарала; буде думати таїх тридцяти-
роком обидом. Таке вона сама говорила, а в дові-
давшись про його, то аж озвонув в долозі, що за
ласкою сльотого Юра — се знаєте мій патрон — збув
ся такої „любові“ палтолом, хоч все таїх мене
демоди серце забавити за тою Чешкою, а се палкою
себі приповідкою: „Перше хотання не ржівіє.“

Се була би палка мої першій любові. А то-
пер приступаю з великим почтенієм до другого роману,
який теж має викликати палі у читачів, поли лише
асує ся заваляса. Се то заваляса собі коротка
одповідь, а в ній беруть участь видно три особи,
а четверта виступає за кулісами; (допалось: та не-
видна особа найважніша гра). Взагалі заваляса гра-
лає ся заваляса. Особи сль трагедії отсі: а, мій при-
тез, палка Пала, се видна особа, а четверта особа
виступає за кулісами, про котру ми доперва по па-
тастрої довідали ся, що в нова виступала...

Найважливішою особою була самовиступа Пала.
Гарне собі дівчинка з чорними очима, брустна таї
до того ще Русинка. Що а до неї не заваляса, що не
побивається, — усьду дуже мало, страх мало. Мій
приятель також сль провадити, паробігав мені дорогу.
Прийдемо на гуляння і тут вже загалом ся відомі-
житись там гарним поглядом бананої дівчини, а то
дарма.

— Сльмію просити до кадріа? — питаю.
— вже заваляса.
— То до гавота може?
— Також вже!
— А на лансєр палка певно візнає?
— Ні! і тут ні!
— То може сльмію питати, хто-такий?
— От таїх ваш приятель!
Добрий мені приятель, думаю собі, най те дун-
дер саване!...

Ціна оголошень. За одностороннє їх розміщення: Півна сторона 60 К., $\frac{1}{2}$ сторони 40 К., $\frac{1}{4}$ сторони 20 К., $\frac{1}{8}$ сторони 10 К., $\frac{1}{16}$ сторони 5 К., $\frac{1}{32}$ сторони 2 К. 50 п. — Анонси розміщують ся після об'єму містять по цінах малого тексту.

ОГОЛОШЕННЯ.
За рубрики: На дехані і ого-
лошення розміщення не відзначає.

При відкритті або при рішучих заходах, оголошенні вноситься.
Дрібні Оголошення жовтих дружок (petit), розмість ся по 4 п. від об'єму.
Навчальності на анонси жарнаки почтові не приймає ся.

Аби піднести артистичний домашній промисл, домашню працю і пильність, аби підперти штуку і штучний промисл на Буковині, Бук. Виділ кр. запроваджує

БУКОВИНЬСКИЙ БАЗАР КРАЄВИЙ

який небавом отворить ся

в Чернівцях при ул. Лажьській ч. 11.

В краєвім базарі продавати муть:

1. вироби всяких буковинських артистичних і промислових шкіл фахових та вироби тих, що покінчили єї школи;
2. всякі вироби буковинського домашнього промислу;
3. вироби буковинської домашньої праці і пильности і
4. вироби буковинських артистів і промисловців.

Краєвий базар перебирає такі товари в коміс, але буде також закуповувати такі товари за готівку і продавати на власний рахунок як ціна їх покаже ся відповідною.

Отсим запрашає ся всіх мешканців нашого краю, а особливо високодостойних отців парохів, хвальні заряди шкіл і всечесні жіночі товариства, аби підпомагали заходи Виділу краєвого для піднесення краєвого домашнього промислу і штуки таким способом, що перебирати муть товар від поодиноких продуцентів і пересилати муть его до краєвого базару.

Близні пояснення в справі базара уділяє радо **заряд краєвої школи ткацької в Чернівцях при улиці Нового-Сьвіта ч. 10.** або краєвий концевіст **Кешман** в канцелярії Виділу краєвого.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор., на рік року 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 5 рубльовців, на рік року 4 руб., на місяць 1 рубльовець, на рік року 10 руб.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (або 9 рублів або 14 руб.)
а на рік року 9 кор., або 4-50 р., або 17 руб.
Поодинокі числа 10 сотинків.

БУКОВИНА

Виходить кождої середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція „Буковини“

в Чернівцях уз. Петропавла ч. 2.
Ч. телефону 176.
Адреса для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 коп. від стрічки. „Надходження“ по 40 коп. від стрічки. При частійших надходженнях відносно рахує. Рекламний неопечатаний вісник від порту. Рукописи чергові редакції лише на попередньому попередженні і налученні мажорити почткою.

В справах редакційних можна ужити по-рокувати ся по днях від 9—10 рані і 2—3 на під. прімі подат і сьвіт.

Гостина посла Николая Василька у гірських виборців.

Передвиборчі збори в Бродинах, в Селетині, в Шиноті камеральні, в Молдаві, в Боні і в Врані. Дня 27. с. м. вітхав посол Николай Василько в делегатом „Національної Ради Русинів“ п. редактором О. Луцьким у знамені півного гірської громади, щоб представитись тамешним своїм виборцям та щоб на місці пізнати ті потреби народні, о які прийде ся йому дбати в будучій Державній Раді. Як відомо, неюди де являть ся між народом нашим посол Н. Василько, витягують його всі неспокійно ширі, сердечно та величаво. Нікого посла в Буковині не витягав народ так славно, як Н. Василька. В громадах, де вінз тогор вибрал ся наш пан посол, домі він що ніколи не був. Та само понукав і славно їм його сильним голомом дамо вже відбавля і в оточа далекіх гір, а при нити, яке зготували йому тутешні люди, було оспранді королівське. На днірні колісних в Бродинах ждало на прийід посла Василька відвагою Гудулі і всі місцеві і околичні інтелігенції, із потрої домі вже від кількох стайніх козличих товаришів п. Васильковим в його подорожі. В імені руских товаришів, повитав тут посла Василька п. надуч. Найда, від Жидів заст. днір. п. І. Міл, іменом промисловців п. дир. Вайсман, іменом робітників п. Салю Шеє. Вандеря Січ місцеві товаришів п. послав в далішій його дорозі. Здержав ся весь сей величний похід при першій великій тартані. При гарно прибраній хоругвою вхідній брамі привітала його дирекція тартану, весь урядничий і робітничий персонал та фабрична сторожа пожежна. По знамені весь фабричний п. Василько подавляв дирекції на привіт а відтан в іменній і румунській мові промовляв до вібранных чужеземно робітників, які промову п. Василька приймали тучними окликами адовося. Відан звернув ся весь похід до широк в Садові, де іменом виборців повитав п. Василька гарною промовою та хлібом і солюю п. Гавр. Териди. Пан Василько в довгий промові подякував за привіт, обяснив цілі свого приїзду, почим він вібралі одноступно і з одушевленням залізав, що в дні 14. маі віддадуть всі голоси свої п. Васильковим. По тім привіт звернув ся величний наш похід в напрямі до Селетина. На границі селі громади привітала п. Василька нова селетинська січова бандера із п'ятдесятю членами. Тут на готарі громади повитав також п. Василька іменом селетинської громади секретар громадський п. Дашкович. Чудесно

виглядала бандеря селетинська „Січ“! На тіл прекрасні гір — 50 іздів на конях, а сивожовтими хоругвами — се само вже було справді надзвичайно гарне. Та ніжна екстрим розширилася і набрала ще більше привади, коли весь похід наблизив ся до осередка Селетина, де до походу прилучили ся ніжа селетинська „Січ“ під проходом поштового п. Івана Кислянич. Веконяючи виступав з похідом витали тут п. Василька, потім п. Кислянич виголосив дуже гарну промову, на яку ширим слухом відповів п. Василько. Оган ніжа селетинська „Січ“ — сама численна перева 200 членів. Можна собі представити, як величаво виглядав тепер весь похід з обома відділами „Січ“ — все на прекрасній таї сивом окретих верши. Похід сей спинав ся в Селетині при трумундальних, гарно прибраних поротих, де знизалися привіт п. Василька похвх тиєччя тутешніх і околичних Гудулі, представителі тутешньої урядничої і купецької інтелігенції, робітників і сторожа пожежна околичних тартанів. Віснє громади повитав тут п. Василька нач. гром. Трісон Гігнатюк передаючи йому хліб та сіл, відтан витали ще славного п. посла п. надуч. Ельсгольц, від Жидів лікар др. Відріш, іменом промисловців п. Тайхтін. Пан Василько подякував сердечно на величний привіт гарною промовою в рускій і німецькій мові, привіт особно промовив ще до вібранных чужеземно робітників. Від трумундальної брами звернув ся весь величний похід до місцевої почти, де зачепили п. Василька. Тут промовив ще п. Луцький, дякуючи за щирий і гарний привіт, який зготувала громада і „Січ“ своему будучому послові п. Васильковим. Та на тім привіт не спінчив ся. В вечер, не знаваючи на страшний ден, зготувала місцева „Січ“ гарний похід із смолоскипами перед домом Ва. п. Чіпані, до вечерів п. Василько.

На другий ден, в селі, відбулось велике віче під голім небом. Через сь час зборів надал густий дощ, та німо того приїзду на збори до тисяч мужиків виборців не було із самого Селетина, але і з околичних далекіх громад: з Ілокси, Путилово, Сергіїв і т. д. Огворив збори п. надуч. Ельсгольц, до президії покликав через аламанцію на председателя п. нач. гром. в Селетині, Гігнатюка, на заступника нач. гром. в Путилово п. М. Грайбца, а на секретарів п. надуч. Ельсгольца і лека. Зоммера. Перший промовив на зборі п. редактор О. Луцький, який повитав вібранных від червонової „Національної Ради“ і розмовив новий закон виборчий. З огляду на тривожні вісті про заворушення в тіл околиці бесіди були дуже довго розібрали неї страшний наслідок такого поступку і в широкій бесіді вяснє вибранным, що лиш трудом посів може

тепер варіт наш діти до свого права. На лишу дорогу хотіли-б може вороги наші виставити наших людей, але треба і можна мати певність, що наші люди не дадуть затуманити себе нікому і ніколи. Промову п. Луцького витали вібранными окликами привітання і адовося. Відтан промовляв неспокійно плучно, п. Маркєвич із Садові, який представив вібранным славно дотепершню діяльність п. Василька, напавляючи свою промову також до знаних поголосок в тутешній околиці, які то поголоски ширять тут хтось, щоб знизити організацію руску, рускі товариства і наших людей. Як третій бесідник виступив сам п. посол Н. Василько. Розібравши докладно програму послів руских, п. бесідник залізав, що як до тепер, так і далі все буде боронити у Відні мужичної справи. На запитання п. уч. Гайбца всі вібранны одноступно залізали за кандидатурою пана Василька.

(Конець буде.)

Передвиборчі вісті.

З черновецького округу.

З Каменики пишуть нам: В неділю, дня 28. квітня с. р. прибув до нашої громади кандидат на посла п. інспектор Сивинух і товаристві судючого радника п. Малика і много товаришів-учителів із докопачних громад. Передвиборчі збори, які відбули ся в нашій громадській канцелярії, отворив начальником громади Николай Князюк. В склад президії зборів увійшли п. радник Малик, начальник гром. Князюк і его заступник Евгений Карличує. Радник Малик повитав виборців і удрив слово кандидатури на посла п. інс. Сивинухови. П. Сивинух повяснив вібранным перше в рускій мові а описав і у полєській нове виборче право, говорив про Раду державну та розмовив свою програму по майстерстві, бо всі присутні прислухували ся его бесіді з найбільшою увагою. Замітно, що й всі присутні противники згодили ся з его програмою, хатий їхня душа шє ся до камєньєного кандидата Василя Сидорика. Описав бесідувал голзона тутешньої старорускої читальні господар Евг. Карличує, який повяснив людям, що було-б добре, аби обидві рускі партії на Буквині погодили ся, захвалював програму п. Сивинуха й зазівав своїх прихильників, щоб не віддавали своїх голосів на гоєв. В. Сидорика, позвав сей не прорєкційний і виступав против шкідливих та впадал против всякого поступку. За повійним Галиманом не обізвав ся в сій кріпості кандидатів відрєв голзос.

Іван Платонов.

ПЕРЕПОНИ.

(Конець.)

Причина моєї першої невдачі — думав я собі — лежала в тім, що по перше, вона була Чешка, а я Русин, даліше в був в неї поганьки. Тут муну сказати, що вона при останнім твердженні мала рацію, бо я сам дотично моєї уроди не так внон дуже привильно думав. Кілько в першій в серіалі не обираюсь, кілько не надизляюсь, а віде на моїм обличчю не можу вижити красної черти. Тому я не маю надії по тількох невдачах, щоб мене коли яка дівчина полюбила, от хайби я не накути дурна була. Але я забавляв ся над дрібничками, а моя возишча Ольга жде на мене, щоб я і її спінну „по алим тихим словом.“ Причина моєї другої невдачі була в тім, що нас аж два убігало ся о ту саму дівчину, а судило хотіла так, щоб она віному з нас не дістала, третю невдачу свичинило щось, що мені ще досі не вяснілось. Зі всіх була Ольга найкрасшою. Така собі, знаєте, чудова, блондинка, а в мене блондинки мають першесть, навіть єнтя ся мені вилючно руски.

Наші душі, адалавсь, дивуть гармонійно. Вона любила дуже поезію, а в таєм, може знаєте, а я не знаєто, то пізнаєто, теж не від того. Від помі став надизитись до дівчат, від тоді починаєть моя поетична діяльність. Мій біограф колись мусить шукати за тою особою, який я присвятив свій перший вірш, коли хоче подати докладно початок мого поетизма. Я писав поезії, люди говорили, що вони неказали, а мені здає ся ще й нині, що вони є важним вкладом в скарбницю нашої літератури. Оттан знаєте,

і в поетичній і вона поетична, відшли ся як раз до пари. Нераз мн собі щось побалакав про дучону творість, при чім дивав ся в її сині очі — а коли відійду, лише про їх вірю, і там доклади цілу ніч передежу а думав, не приминувши й она, а рано встаю як синашений, невідхо хто мені жоюм по голові нараздував. І тоді думаю собі: ну, та любов в дечім ігладі. Але вже як відду, де мешкає Ольга, то всі такі думи буном жєну від себе. Вона грає на цитрі, а в сиджу та прислухуюсь тай не знаю, чи в на лемки, чи на небі. Коби, думаю, в небі, тоб ніколи на земю не візав.

Гража, гража... Я поважно думав, а вона — гража комедію; коли до неї приступив з серйозним заняттям, то вона вяснінулася, кажучи: мємо що час про се побалакати.

Одного разу вертаючи домі, прашаюсь, а вона тапила моїми плечима важо матір: Я мартую, а він гадає, що в такі за ним гину.

Ну, думаю собі, небогоно, ти так як кожда дитинь підбита. От Німака кажу, як зачавмо Русин не має до них талану. А вона, [знаєте, була отгана Німака: Ватко В Русин, ожєнна ся з Мадяркою; аби було не одному та не другому, завєли в себе Німечину, а доклади вірють лише про Волохін і тіляко бувають у волосних товариствах. Валихонська нека! Коли в сїмі тако замотана, то в дівчат певно намотавсь в голзєні цілі клуби дурілки.

Нєма мені виходу з тими дівчатами. Одна каже що погань, друга, що не гарний, трєта не хоче любити, четверта не може, пята заручена, шєста віддана, сєма померла, а осьмої нємає, девятої я не хочу, десєта мені не подобає ся, одинадєта не має грошей, дванадєта не має краси, тринадєта має гроші і красу, та дурна як чіп! Нєма мені ратуни!

Тут мала би закінчитись моя трагедія, бо в шє гєть зєсїрив ся в свою судбу.

Але вона не так стало ся. Ще і в моє віночє заєнало сонєко, хоч в дїйности, в моїх хаті тако віноч, що в нього ніколи не заглиє луч сонєця, та все таки, як кажу, заєналу, але в мєє серцєво віночєко, а се трошки біліше.

Перша була Чешкою, хоч рускою, не малаєсь, надала тієї хибі, що Чешка; друга Русинка, брунєтна, а брунєток в шєсь неовчє; трєта Німака, руська, а Німаки однак мені не годить. Далєго далєша любов моя має напавтись: в Русинкою тай то в руською. Тако в собі медитував, хотючи павті повєсєне для кождої невдачі.

Right! Нагодивсь дїчина; Русинка і руська, а гарна, і приваля мені до серця, як нєчєла до мєду. Тут в ажє оєягує — думаю — найкрасний шебєль шєста. А що за гарне їм має! Не хочу назвати її їмє так, як воно в дїйности є, але даю його в перекладі. Воно греєть і значить по пашому виначити. Прому, хто думє цїкавий знати правдєне її їмє, хай перекладає виначити на греєть.

Русинка, руська, подобалась мені, має гарне їмє, шєм біліше треба. Вєру ся такі вєсємє серєзно до справи. Вєскуновувал карт перєвєсєних по цілому місті, гарних, поганих. Думаю собі так: прєсті буду посєлати тоді, як єї повєсєли супроти мєнє буде привильнєше, а поганьнєші тоді, як буде щєсь не тєє..

Щєсь ніби бачу, що справа досєть добре йєє. А щоб павті найбільше вістєк з єї оєружєна, то я оєружєв єї цілою жєбєю своїх повєрєннєв і вони мені доєсєли, що єїє під мїтєм.

Пішу я нини та все чєкаю, що може щєсь дїстачу в під її нєра, але що дїшнє мєє сєрєнєна зєстоєла порожиє і все „мєнє не привєзла нічєго почтє“. Але єдного разу бачу, дїєтє щєсь в сєрєнєнєчє, єтєно-

новітній Рада мусіла додати ось який пункт: „По 21 статуту для виборів членів товариства потрібна присутність на зборах не менш $\frac{2}{3}$ числа членів, що живуть у Чернівцях“. І ось двох третин на перший і на другий раз — не було!

Ходить до читальні товариства людей мало і то більшість ті самі, а стрімким його новим (розуміється членами) гостем, черговим членом Ради з радістю усім оновлює, що він бачив сьогодні д. Н., або д. Р. — Так цікавить ся справою громада.

„Просьвіта“ має нині більше як 150 членів, при того заснувала ся філія в Ніжині, про діяльність якої ще нічого не чути.

Чернівці, дня 11. березня 1907.

М. Ж.

НОВИНКИ.

Чернівці, 30. цвітня 1907.

Бурмістр др. Едвард Райс.

Чернівці постиг тижний удар долі. Помер бурмістр др. Райс! Ще в суботу вчорашню доносили часописи, що став заоревати д-р Райс подійши ся, а вже в неділю рано повила з ратуши чорна хвортка, занепокоєно кажучи до кожного в місті. І не один питав: Хто то? Хто се помер? Др. Райс! — відповідало. І не хотіло ся вірити, всім видавалося се несподіваним, а вірити треба було. — Нагря смерть піддала одну з найкрасніших сил нашого міста. Також нагря формація на то, щоб виразити все, чим був для міста др. Райс чорна перх двадцять літ — як чоловік, як особистість і як нестомимий правдивий для загального добра громади. Уже за бурмістра Котляревського, будучи першим містобурмістром, працював др. Райс понад свої сили і тому, коли ему по уступленню барона Котляревського передано правління міста, великий знав, що провід сей переходить в руки певного, широго робітника. Двадцять років посвятив др. Райс службі громадській. Він прийшов з своєю молодістю, з своєю розумовою мужністю, прийшов як умілий бесідач з родів адвокатів, принісши з собою знав до реалізації всього можливого. Ще в молодій часі по повній виборі його на бурмістра Чернівців, виступив др. Райс з певними планами, певними проектами, які мали на цілі підвищити нашу столицю на стовіть років міст заходу. І се буде найкраснішим збереженням його пам'яті, коли рада міста переводить в діло ті величаві для міста плани пошійники. Не омечкаємо його заслуги, ага вгадаємо не гуманітарні, не артистичні інститути, яких утворено є чималою заслугою д-ра Райса. В пошійнику осягає місце утрату вічної, талановитої особистості, жерело гуманності, культурну цінність, які з ним пішли в могилу.

Вісти про антииндівські заворушення в наших гірських селах. Від якогось часу ширять ся вісти, що в деяких гірських громадах наших збирають ся наряд до переробки в часі Воззодження євангелія. Сі вісти дібали вже до часописів, до централізованих наших газет, праси і т. д. Якраз нині повернув ся з тих місцевостей, де різноманітно скликувані свої передвиборчі збори н. посол Н. Василько. Може протіє цілком певністю уясувати всіх зацікавлених, що рішучо в горах наших не прийде до ніяких заворушень! Правда є, що в деяких селах заговорили о розривах дохто із молодіжчів, але ті люди і їх слова не повинні спантовувати нікого із розсудливих і обізнаних з місцевими обставинами тутешнього життя. Наші „Січ“, асі Галич і всі виділові чинники мислять стоять на сторожі суспільства. На вічах в Селетині і в Шиноті ніхто не дозволив дати мн людям нашим новітню пересторогу перед наслідками перорозумних заворушень і можна бути певним, що сьвіта минають суспільно, тим більше, що о ніяких заворушеннях нікому тут і не поминали людей не сьвітє сні! Деніє нашою купці завадо поважно зацікавлені безпідставними вістями. По моїх думці всім надзвичайно предствіє озорони (як пр. спрощення війни на час євангелія) не лише не потрібні, але навіть несподівані, бо перше се зворушує увагу людей на се, від чого тут люди даліє. При тім всім знамо, що н. Н. Василько вписав до всіх „Січей“ гірських листів, в яких роз'яснює всю справу протіє їх, щоб стояли на сторожі невинно потрібного євангелія. Се повинно всіх заспокоїти. Нині небезпека нема і не буде! — Редактор Оскар Луцький.

До українських видавництв в Австрії. Редакція „Буковина“ дістала від бібліотеки Наукової Академії в Петербурзі ось писемко: Величавий пан Редактор! В сей час, коли грунтовно знаємо, що розвитком української думки стаєть ся вродливою умовою правильного розуміння українського питання, гурт осіб, не маючи змоги стежити за всіма виданнями, які виходять в Галичині і Буковині, звертаєть ся до Вас, шановний пане Добродію, з засильним проханням послидати видаваний Вами часопис (по можливості з першого числа видання) в Інтернетську Академію Наук в Петербурзі. Академія Наук є єдиним місцем, де можливо мати більш-менш просторий матеріал, але на жаль, вона майже не має галицьких видань (крім „Діла“, „Зоряла“, та видань Товариства „Шевченка“ та й то не всі). Сподіємось одержати

від Вас сю невеличку, але велику користну допомогу українській справі, а також надікувати цього нашого листу у своєму часописі до відома всіх, хто хоче безпристрасно ніти на зустріч нашому баченню. Гурток осіб з бібліотекарем відділу славянських мов при Академії Наук у Петербурзі. Адреса: Інтернетська Академія Наук 1-го Олександрівського бібліотеки. С. Петербург. В. О. Уніа. Набери. № 8 в 5.

Галич западаєть ся. До „Діла“ доносили, що ринок в містечку Галич — запав ся на значнім просторі. Причиною катастрофи, котра не потягнула за собою жертв, є підземні води. Школи і міський будинок гроїть завалом.

Вибір президента міста Львова. В четвер вчорашню відбуло ся засідання міської ради у Львові в цілі вибору нового президента міста на місце померлого Міхальського. Голосовано аж три рази. При першій голосованні на 84 голоси одержав Славослав Цюхнівський (дотеперішній другий віцепрезидент, асистент біжарської робітні) 49 голосів, а д-р Тадей Рутковский дотеперішній перший віцепрезидент) 35 голосів; білий картон віддано 11. Супротив того, що ані оден з кандидатів не одержав 51 голосів, вважаних статуту міста Львова, заряджено по підготовленій назві другої голосованні, при котрій 49 голосів уніало на Цюхнівського, 33 голосів на Рутковского, 2 голоси на Гамбінського а 5 картон віддано білий. Покази і сей вибір показав ся безумісним, заряджено тієї ж вибір між Цюхнівським і Рутковським. Одержали голосів: Цюхнівський 50, Рутковский 34. Над тим повинала ся гаряча дискусія, бо міщанська партія або т. зв. стріляючи домогалась признання свого кандидата Цюхнівського вибраним, протіє того запропонував єдинодушно сторони Рутковского, покинувшись на міській статут. Остаточно вирішено зарядити ще оден вибір, який відбуде ся ві второн.

Нова заворушка на львівській університеті? Сенат не прийняв вже в останніх днях вишеї по українській (з польським перекладом). З тієї причини студенти українські скликали ніч і вивалили депутатів до ректора. Посол Василько інтерв'ював в тіє сирі у галицьких газет, на просьбу українських львівських студентів.

Українці в Америці. „Канадійський Фармер“ доносить, що Українці поступили у Вініпегу завоювати владичу сільку ім. М. Драгановича на уділах по 25 доларів один. Цілю Січів є видаване популярних книжочок української часописи.

Русини в Боснії. В Боснії іменовано новарно двоє Русинів, Маріана Турчанського в Бігачу та Василя Вусовича в Пуззіє окружними судними президентами. Цілю, що в Боснії в шістьох окружних президентів судонів є два Німці, два Русини, один Кронт і один Італієць.

Понарана кириля. Дня 26. цвітня с. р. відбулаєсь голодна розправа в чернівцях кириль суді пана Ізюка, який засудивши бачущого дїрника Мудрака разом з виділенням і Колупом за обиди, уопонені в минулих роки. Розправа тягавсь дві і пів години. Всі присутні обжаловані крикали ся тїє п. Ізюкові обвинувачувачі і просили уніально дарувати їх бачу. „А драба, що такі заводи понависували, май грим трієно“ — мавши обжаловані, Колупа стояв як законаний; мовчав як нем на такі запити. По довшій миміє сів між обома партіями, прийшло до мирної угоди; бо п. Ізюк щирий народоловець не хотів тоїє би і свого ворога карати арештами. Всі обжаловані перепросили п. Ізюка в Георгій Мудрак, бувший дїрник разом з Чоботарем, заплатили 150 кор. судових витів. Мабуть відхочеть ся Мудракові і Чоботареві даліє навадити чесних людей. — Свідок.

З дирекції залізничного руху. Повітовий лікар в Кіровограді, д-р Еміль Кобринський, вистав іменованій лікарю залізничний для санітарного повіта Кіровограду.

Американські присяги і жіноча краса. Одна із американських часописів для правоправності доносить оцілючий оцілюч з практики суду, преситант в Америці. Властитель заборані заважав свою жінку до суду з причини подругної невірності. Гарні очі обжалованої стояв в протіє розправи в контакті з присяжними, які мовчав сагулюють виводі заступників партій, а більше звертають увагу на оцілючню погляду жінки забораного властителя. По короткій нараді відхилиють присяги скаргу властителя заборані. Суддя оголошує нєтїм: „Варон погляда менше на розвазі моріторичних обставин сего случаю, а більше на вражінню, яке зробила на присутніх обжалована. Тому цілу справу відсуваю на найближню сесію присяжних.“ При оцілючній розправі адвокат спариктала побачив, що очі обжаловані роблять знова вражіння на присяжних. Тому зажадав, щоб вона підчас розправи сиділа обернена плечем до присяжних. Сі оборонці запропонував протіє сего. Оцілюч суддя заважав, що варон не протівить ся такому зарядженню. Тоді присяжні видали вирок в користь спариктала.

Цікава обманьство. Михайло Мірош, що мешкає в Чернівцях при улиці Каминь ч. 13, будучи на ярмарку в Станіславі, оповів там візничові Василю Ценгерові в Воложж, що він задумує в Чернівцях переселитися до Станіславі. В протіє розмови заважав Ценгер готовити перевезти Міроша, за що собі мав би йому завадити 8 корон. Мірош зарез таки

заплатив, передавши Ценгерові пашір, який називав стокороніаком. Тому, що то ділає ся вже смерею а пашір шо де єорин і, є сільсько буває нидно в темноті, також шо до барви, був подібний до стокороніаки, то властитель воза дав Мірошові решту: 92 корон. Потім поїхав на віз і поїхав до Чернівців, куди прибув в год. 3. рано. На одній з чернівцях улиці кляв Мірош Ценгерові завадити, а він піде тимчасом приготувати річи до перевозу. По двох годинах повернув ся Мірош і заважав, що він сьогодні не може шо вибратися, бо жінка його нема дома і шо він пізнійше повідомить візничика о часі перевозу. Се вважавось Ценгером трохи підозрілим і він зажадав, щоб Мірош показав йому пашероні бачиноти, яких у нього бачив більше. Ценгер іменово заважав свою бачиноту в Станіславі. Коли Мірош показав „тріє“, пізнав Ценгер, шо його опущено, бо не була то ніяка стокороніака, лише картка реалізована одної з тутешніх фірм. Мірош аустив ся на утечу, однак опущаний візничик дістав його і зажадав 92 корон напад. Притиснений Мірош дав Ценгерові 4 двадцяткороніаки, а решту 12 корон вже не мав. Між тим виявилось позичив та арештувала Міроша. Перед позичкою заважав Мірош, шо він одержав дві такі карточки від незнакомого і уважав їх за правдиві стокороніаки... З ними пішов на село людей дурити. До сего вже очевидно не хотів признатися.

Вистава образів Івана Труша. У Львові „польське товариство красних штук“ має в недалекій часі влаштувати виставу картин відомого українського маляра Ів. Труша. Вистава буде містити ся в трох залах. Між иншим будуть виставлені нові картини: „Зимовий вечір“, „Вечір над морем“, „Ніч в Криму“, „Via Appia“, „Рамси півнірсьє“ та инші.

Загальні збори наші пошійкової і шадничої для громади Южинець, сторіжешні з необхідною порувою, відбудуть ся дня 12. мая 1907 о годі 11-ій перед обідом в місцевій шадничій будинку в слідуючим денним порядком: 1. Відчит протоколу попереднього загального збору; 2. пропозиції замкнені рахунки за рік 1906; 3. вильовування і вибір двох членів старшини; 4. вибір надворчої ради і 5. візні вписи. — Старшина.

Загальні збори читальні „Рускої Бесіди“ і „Січ“ в Шиноті прив. відбудуть ся в вівторок, дня 7. мая в місцевій школі з значаїним денним порядком. — Старшина.

Заряд дівочої бурди в Чернівцях пошукує інтегрітної настоятельки. Зголошани у світніку М. Галіца, ул. Св. Тройці ч. 16.

Із штуки і літератури.

Світ, ілюстрована часопис для руских родин, ч. 7. Зміст: П. Кузім: Найвищий дар (поема). Старицькі (отець і доньки): Богдан Хмельницький (історична повість). С. Яричевський: Вітчина, рідная мати! (поема). Гадички пошудати і Гетьман Виговський (анекдот). Ол. Галичанка: Поема. Юрій Кміт: Забавну сира. Микола Курчуба: Стрелець (поема). Вєлічина. — Ілюстрації: Монета Ярослава Мудрого, Богдан Хмельницький (портрет). Київське військо в Х і XIV в. Русні дружинники в XI в. Русні рицарі в XIV в. Руске писемство в часі знаву стокороніаки. — Виходить два рази на місяць, кожного 15-го і 30-го і коштує річно 10 К.

Писемко з „Просьвіти“, ч. 4. (за цвітень). Зміст: Ярослав Вєселовський: Із відродної давнини. П. Кузім: „...“ (вірш). Я. В.—ий: Пантелеймон Куліш. Рубанія. Я. В.—ий: Візні диваріє. В. Лужанська: Ярмарок в хаті. Я. Конрад і Я. Лєдєзні: Далієке молочарство в давнині. Народна дума про козака Гомету. Наш народник. Вісти з „Просьвіти“. — Ілюстрації: Портрет Пантелеймона Куліша, ст. 4. Могола П. Куліша, ст. 5. Нічний вир диваріє, ст. 8. — Виходить між 10-им а 20-им кожного місяця. Річна передплата для членів 2 кор.; для нечленів 3 кор. Редакція і адміністрація Львів, Ринок ч. 10.

Посмертні вісти.

В Вашніпазі н. Ч. уночіє ся 22. с. м. вісний і поважаний господар Іван Лєсєн. Хоч старший він не дозволяв пошійникові брати діяльної участі в громадальнім життє, то за те виховав двоє синів, що знав з ревною організаційної праці, а молодший Георгій, при яким батько пошійно жив, є загальною поважаний і впливовий дієч. Похорони відбули ся дуже величаво, взяли участь тов. „Січ“ і місцеві інтегрітні та значний адитіє народа, а єдиний винюван хор „Вашнівського Воєна“. На гробі промовляв пан І. Стрийський іменован тов. „Січ“.

Переписка Редакції.

Іа. Карб. в Ст. „Рада“ на щастє все шо живє. Ми одержуєм п все правильно. Вамі ємола очевидно пропадуть в хорозі. Прєє, д-ра М. Коруби нема шо в Чернівцях.

Ів. Борд. в Гол. Вашого перевладу тепер по можемо печатати, бо єоблетом на доншій час маємо занятий иншими творами, які вже довго ждуть на своє місце. Може пізнійше.

Ціна оголошень за одворозово їх розміщення: Ціна сторони 80 К., $\frac{1}{2}$ сторони 40 К., $\frac{1}{4}$ стор. 20 К., $\frac{1}{8}$ сторони 10 К., $\frac{1}{16}$ сторони 5 К., $\frac{1}{32}$ сторони 2 К. 50 с. — Анонси обчислює ся після обсягу місця на цілці милого тижня.

ОГОЛОШЕННЯ.

Варування: Надіслані і оголошені редакцією не підлягають.

При відкоректурі або при рішучих виправленнях, значний сукуп.

Дрібні Оголошення наліки друком (petit), числять ся по 4 с. від слова.

Назвистотий на динеса жарлики почтонами по прийманн ся.

Замість особистих повідомлень.

Низше підписані отсею дорогою подають сумну трогаючу вістку що їх муж, згідно тато, тесть, вуйко і швагер пан

Д^Р ЕДВАРД РАЙС

радник ц. к. правительства, властитель ордену Франца Йосифа, містопосадник столиці Чернівців, краєвий і судовий адвокат і пр. і пр.

по довгій недужі упокоїв ся дня 27. н. ст. цвітня с. р. о годині 4-тій пополудни в 57-ім році свого трудящого життя.

Тлінні останки дорогого покійника прибудуть до Чернівців на дворець дня 30. н. ст. цвітня а звідси будуть перевезені на тутешнє місце вічного супокою.

Чернівці, дня 28. н. ст. цвітня 1907.

Полковий лікар
Др. Оскар Штайнгавс

Дини. инж.
Альфред Штайнгавс
непоти.

Данило рицар Поляков
росс. радник двору
вять.

Всі швагри і проца рідня.

Фани Райс
жінка
Альма риц. Поляков
Др. Філь. Йосиф Райс
дїти.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор.,
на рік року 8 кор., на чверть року
4 кор., на місяць 1 кор. 50 ест.
в Росії: на цілий рік 8 карбованих, на рік
року 4 карб.,
в інших державах: на цілий рік 82 ер.,
на рік року 16 ер.

Передплата на „Буковину“ разом із
тижневником „Руска Рада“
на цілий рік 18 кор. (ска. 9 рублів або 84 ер.)
а на рік року 9 кор., ска. 4-50 р., або 17 ер.
Щодня число 10 естиков.

БУКОВИНА

Виходить кождої середи, п'ятниці і неділі.

Реданція, адміністр. і експедиція
„Буковини“
в Чернівцях уз. Петропавла ч. 2.
Ч. телефону 178.
Адрес для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 ест. від
стрічки. „Надслано“ по 40 ест. від стрічки.
При частійших замовленнях відносної рабят.
Рекламний поштовий відділ під порта.
Рухомим застосовує редакція лише за непо-
редним застереженням і наданням назва-
ності поштовий.
В справах редакційних можна усього по-
розуміти ся по дня від 9—10 ранку і з—5
по пол. при неділі і святі.

Українці в Думі.

(Лист посла А. Гриневича до ред. „Буковини“, д. О.
Луцького.)

Великошановний Пане Редакторе!

Привітний divide et impera, якого вплив істо-
ричні пороби України-Руси, шматуючі її меж Росією,
Австрією та Венгрією, дав оладу сибителам украї-
нської нації над матеріальною українською культурою
і, безпорочно, дуже затримав її поступ. Але цей
привітний, як і вся ворожа політика не довела Україн-
ців до морального роспаду. Скажу більше — утвари,
котрі прийшлися терпіти нашим братим як в Росії,
так і Австро-Венгрії — то в формі національної зна-
ваги, то в формі економічного рабства, що більше
зміцнювала лідерів, ніж розширювала Україною
і ми дійсно бачим, що Українці російські, як Укра-
їнці австро-венгрії пам'ятали один про другого і навіть
оден другому співчували, були солідарні між собою.
Славні ймена Тараса Шевченка, Маріїни Шашковича
Осипа Фоліонича, Сидора Воробкевича, Олі Коби-
лянського, Михайла Драгоманова, Івана Франка, Ми-
хайла Грушевського і інших, яких тепер вже не мало
на славу України, — є славними і рідними еспі-
ри, до яких чути „мою рідну“ деінде не „камінь“ а
„серце“ мають. Скажу ще більше. Ці ймена будуть
рідними і нашими аголом і серед ширшого кола чу-
жих націй, бо вони ймені національні герої; бувши
пророками національного визволення України разом
з тим несли в світ ідею демократизації суспільства,
соціального, економічного і політичного ладу держа-
вного, ту ідею, котра завжди була провідною для Укра-
їни і котра останніми часами отає провідною ідеєю
для всіх націй культурного світу.

Можли повернутися до тих славних братів наша
парламентська українська громада не може нічого
діншого надумати, як прилучити ся до їх ширшого
і благородного програму. Через це ми, члени украї-
нського парт., кождоу вважаємо своїм завданням
діяти в Росії національної „свободи і найповні-
шої демократичної державного ладу“.

Вам, шановний брате, добре відомо, що в Росії
є чимало умов і таких же стану як Україна. Поса-
дих націй складають союз автономістів. В цій союзі
беруть участь і члени української парламентської гро-
мади, котрі в купі з товаришами інших націй розро-

звивають питання відносно перебудовання Росії на осно-
вах федеративного ладу. Союз автономістів буде дбати
про демократичну автономію приналежних до Росій-
ської держави націй при умові нерозривності їх меж
собою і спільності в найголовніших державних інте-
ресах.

Прагнень в союзі автономістів не вичерпують ся
діяльність української парламентської громади. Громада
степить на кожним питанням починаючи в Думі і дбав
про його освітлення з боку інтересів українського
народу. Головні питання обговорюють ся попорядно
на зборах, де доручають ся тому чи іншому членові
виступити з промовою (в Думі) від української гро-
мади. Ще більше приходять ся думати членам гро-
мади про піднесення національної і політичної свідомо-
сти в народній масі, для чого надають ся часо-
писи „Народна Справа — думський вісник“. Ця часопис,
дана в пору так довго не давав уряд, буде зна-
сати собою Українців з роботою їх послів в Думі.
Відповідно такій межі вона буде печатати ся попу-
лярною мовою і містити сповіщення про такі питання,
котрі приналежні до селітні. Ця газета буде
висвітлює ся і шановний редакції „Буковина“. Що до
політичного стану української громади в питаннях
спільних для всієї Росії, то їх вона підтримує солі-
дарно з іншими думськими партіями. Вам є відомо,
що в російській Думі знаходять ся багато партій. Меж
іншими там є досить численна (100 деп.) партія „Тру-
довиків“. Ця партія зів'язана з центром і польського поля
і коніроується від соціал-демократів та соціал-ре-
волюціонерів, котрі шалують. Думу зли в такій мірі,
в якій вона може бути способом консулдувати
доктрину їх партій серед ширшої людності. Близькість
членів української громади належить до трудовиків.

В думській українській громаді 40 депутатів
з різних місць України. (Консервативні Українці
і с.д. більшість в громаду не приймають ся). В цій
числі найбільш послів приналежні до селітні. Голо-
вою громади Михайло Константинович Рубіс з Черні-
гівщини, по професії лікар. За півсара — я. З низнач-
ливих членів громади можна назвати д. Донцова,
вибранного від Нижнього Новгороду — по відомий
дич визвольного руху в Росії, д. Воин-Корачевський
широко освічений і красномовний, д. Богуславський,
д. Лесь-Колідазін з Туркестанського краю, д. Сайко
з Подлящини, д. Хвост, Почтаєв, Чигарик. Останні
три дуже вишарпані селітні. Народ жде від всієї Думи
і разом з тим від українських послів „а о м л і в о л і“.
Обкурники і вороги демократизму під заступом уряду
отаркують ся обговорити перед народом думських по-
слів. Російська преса як от „Новоє Время“, „Росія“,

„Кієвлянин“, не кажучи вже про хуліганську пресу
ин „Русско Знамя“, „Віче“ та інші, дуже ворожо ста-
влять ся до нас, та про те народ засидав до нас
своїх злотів і паслів, в котрих ми знаєм, що нас на-
род розуміє і поважає. Питання: „Що можна буде
тепер для України адобути?“ для нашого часу, коли
там багато говорять про роспуску Думи дуже важне.
Тим часом можна зазначити, що як зли Думи змінять
ся, українська школа і церква, свобода української
печати, самоуправління українських губерній на більшо-
мечо демократичних, а через те і національних осно-
вах може сепаратись забовненієм.

Вибачайте, шановний пане редакторе, що пишу
Вам коротко, та щею оканці. За щирі бажання дя-
кую пош по від себе, бо громаді не доводив про
Вашого листа, — не було вібрания.

Остаюсь з щирим поважанням
Депутат селітський Антін Гриневич.

С.-Петербург, Тавр. пал., 14. квітня 1907.

Гостина посла Николая Василька у гірських виборців.

(Ковч.)

Сейчас по мічу в Селітній вїхав н. Василько
и супроводі селітської „Січ“ до Шинюта камераль-
ного. По дорозі зустрічав ся похід при новім тартану,
який прибрано шаками і залези на привіт н. Василю-
кові. Тут ждали на його від урядників від тартану, ро-
бітники і сторожа огнеса. Повітав н. посла директор
тартану н. Вайда, на що відповів н. Василько
вигодовання при тім гарну промову до вібрания ро-
бітників. Висловлюючи оклич „свободо“ залунали по
примові н. посла. При тім тартану ждали вже на
н. Василька „Січ“ з Шинюта. Іменем всі гро-
мади привітав тут н. Василька н. надуч. Даш-
кевич, сепр. громадський н. Ровінський і два члени
Ради громадської. Коли відтан вїздав вже н. посла до
осередка громади Шиніт, привітав його тут при
тримувальних поротах новими вистрілами з мовдів.
Начальник громади Дронюк передав н. послови
хліб і сік по старім звичаю а в нині витали ще
н. посла гарними промовами н. надуч. Дульгир, від
Жидів н. Калій н. міщов „Січ“. Відтан всі нішли
на віче, яке змен мимо дощу відбуло ся під годин
небом тому, що вібрало ся дуже много народу. Отво-
рив віче н. надуч. Дульгир а на передсідателя збо-
рів похвалив н. двірника Дронюка. Перший про-
мовив н. редактор О. Луцький а який розвинув про-

НАШ АЛЬБОМ.

П. Карманыч. В Гетсмані.

Сіон захрімав ся у зеленях ночи,
Гора Оливна крила ся в тумані,
А в шинаресах, в темнім Гетсмані,
Росів ся смутком. На гірському збоці
Журчали ежі сонного ручаю,
Переливались в тихій шепіт гаю
І шипіли дивний чар снопою.

Зближалась ніч. Тихою холодою
Отуляв учила по траві і цвіттах,
Будав цинами на олівних літах
І страши в торію шипірен і сови.
Ішов як ангел смутку і терпіння.
Одхліл ноги різало каміня
І на піску черпався каплі вропи.

Учав на камінь. На самітну душу
Знаждалась чорна, безгранична скута,
І він одхонив ся, гей вдова забута,
І гірко плавав.

Крізь таємну глушу
Носив ся есербні, жалісні ридани,
А теплі сльозам піднімали сльозу.

І хто розв'яжить ся мою пустоту
І осолодить ся вайні страждани?
Вне амазку живи в самоті і труді,
Служив громаді, хорим і убогим
І не ворив ся доми та облуді —
А живи для правди і для облого брата.
Мої розбиті та невтомні ноги
Сходили кождий залуток Юдої

І новда, навіть найбільшша, гата
Благословляла шедроту Ісуса.
Я вік ся всього: кинув для ідеї
Старого батла і сумну Марію,
Прегнав від себе світлову покусу
І ніе страждання віру на надію.
А сам ситав ся по пісках пустині,
Зносив нурту і терпін до слоу —
А все для ближніх, для братів. А нині...“

В корчах преснув ся асегіт. Від Сіону
Носив ся тихі, таємничі шуми
І шлувались в плескотом Нордану;
А незлетки старої сикомери
Дивились любим запахом тімалу
І навітали тихі сні і думи.

Ісус молив ся. Як ватавні змори
В його уяві малювались муни
І в серці планав чорний жаль і туга.

Він бачив ясно, що його торпіна:
Вінок торіював, хрест, страшна зигурта
І воскресне — се оружі думів,
Символи власти для царів-деснотів
І сльозі пута для слабих гелотів.

І він одхонив ся на тверде каміня
І шипіли: „Отче! чи не мож віддати
Від мене сії прегірної чара? —
Та ні! не хочу проти Тебе стати:
Нехай сьнятять ся дивна воля Бога“.

І душу Ісуса обняла трілога,
А під кровавий плах з чола струмками.

На небі стали прудиратись хиари,
А з шмар дивни ся, як отворта рава,

Руманий місяць і багряв корною
Вершок Голгофти. Тимчасом від брами
Скравав ся нинішом до свого Пана
Зрадливий Юда з диною юрбою.

Крісхаті палми сумно щось шептали,
А ширі други від корою спали...
Іва, 28. квітня 1907.

В. Пановський.

Різьбарь Михайло Парашук.

(Нарис).

Ми увійшли до його скромного атеїя в „Апа-
демичнім Домі“. Довкола за покривалими стонами по-
виннічені різьби, а він сам на середній відляв ся
в свій твір, торкав ся легенькою рукою лица найбіль-
шого музичного поета...

Між його рукою кинув ся нам у вічі темною
смугою його плач недопаланий, його сльозі недося-
мний з глибоки великої душі. В наших очах ожив
Василь Стєсанич і глядів своїм наболілим зидом та
білими губами у вінголю сльоз казати на себе... „А як
я плавав, то нама ридати: —

— Ти сам з собою будь, бо плач тебе не прий-
муть. Не покладати було мене.“

І лишав ся я сам як корч дуги серед пола.
І понурилась буїна голова з чорними кудрами
у задуму, немало смутна дрімала у шмарах. Та всім
блиском заблосав гей близькава з його піднятого чола
і загворила внос душа його білими устами:

— Я сотворив собі нинішній світ. У серці моїм
мій світ, шовком тьманий, сріблом білим мережаний
і перлами обшуканий.

У своїх царстві...

граму праці Русинів на Буковині і представив вірним п. кандидатом Н. Василька. Другий говорив сам п. Василько, який розказав, що і як буде робити для мужиків у Відні, коли стане по-езом. Обі промови припали зібрані немовкомочими слухачами „сильно!“ — На запитання п. надуч. Дани-євича всі заважили за одноголосно за кандидату-рою п. Василька, Відтак тин, як і на вічу в Се-летині, люди відносились до п. Василька з ріжними місцевими своїми просьбами і жалобами. На зборах в Шиноті був також місцевий панотеч о. др. Ан-тимонич.

З Шиноти, витавив по дорозі в трачці п. Штейн-герца, від'їхав п. Василько до Молдави, де переночував у п. надуч. Воротинця. В понеділок рано від-було ся тут передвиборче віче, на якому вплив ся і місцевий панотеч Грібонський. Він то і повитав тут п. Василька гарною рускою промовою. Пан Ва-силько висловив гарну бесіду, в якій розібрав всі справи мужиків, за які як посол буде мусти дбати. По промові п. надуч. Воротинця, о. Грібо-нського і численних господарів всі одноголосно за-явилися за кандидатурою пана Василька. З Молдави від'їхав п. Василько і ред. Луцький в товаристві о. Грібонського і п. надуч. Во-ротинця з „Січю“ до Бені. Напротав нах виїхав „Січ“ з Бені. Відтін відбулось в тій громаді передвиборчі збори під проводом місцевого учителя п. Микитюка. На зборі виступив п. Василько довшу промову, у якій розказав про новий виборчий закон, про працю в новій Державній Раді, про всі домагання руского народу і звернув ся до зібраних, щоб подали йому свої місцеві жалоби і потреби. По промові п. Микитюка і багатьох бесідничих слів всі зібрані одноголосно і з одушевленням заяв-лялись за кандидатурою п. Василька. Віче се відбулось під голим небом, але вже при дуже гарній погоді. По дорозі з Бені до Бразя витави знов п. Василька при новій трачці. При чудесно прибраній тріумфальній брамі їздали тут на приїзді п. Василька численні зібрані урядники трачці і робітники. Вистріли з мотатрих загоненців з приладом пана посла, а п. директор Шлезінгер привитав його в імені урядників і робітників трачці. Пан Василько подякував за привіт і виступив промовою до зібраних робітників. Працівники окликали „сильно!“ і „гура“, від'їхав п. посол до Бразя вже по дні в товаристві „Січ“ з Бені, але і в товаристві бразівської „Січ“, яка виїхала тут напроці п. Василька.

При від'їзді п. посла до Бразя знов залунали ви-стріли з мотатрих, а при дуже гарних словах тріум-фальних воротах залбом та собою і гарною бесідою в імені громади привитав п. Василька місцевий двір-ник п. Косіньський, від Жидів п. Ал. Гольбер, від „Січ“ і жидів п. Ів. Козимич, в імені місцевого урядництва п. надуч. Силинський, в імені учителів з цілого округу інспектор шкільний п. Долинський. На всі ті промови відповідав п. Василько дякуючи всім за такий гарний привіт. Відтак до 500 людей ви-брались на збори, які почав місцевий панотеч Агані і гарною промовою звернувся до п. Василька. Посол Василько виступив на вічу довгу промову бесіду по руски і по ромунськи і знов просив місцевих людей, щоб висказали йому свої місцеві потреби. Ро-зібрав ті потреби нісич церковний п. Гібіюк, від-так п. Гольбер і п. надуч. Силинський. Відтак всі зібрані заважились за кандидатурою п. Василька. Збори відбувались під голим небом. По вічу удав ся п. Ва-силько до місцевого панотця, в домі якого громада урядова воляне прийняти для свого будучого посла. В прийнятті тін крім п. Василька і п. Луцького з Чер-нівців взяли участь: нач. урм. Косіньський, член Ради урм. Урсаки, о. Грібонський з Молдави, п. інспектор шк. Долинський з Гурагумора і п. інсес-

тор шк. Тезига з Кімпоушів, п. надучитель Во-ротинця з Молдави, п. надуч. Силинський, п. управи-тель школи з Бені Микитюк, о. Г. Агані, секре-тар урм. Джуманюк, уч. Янош з Молдави, ні-сич перк. Гібіюк, п. Іван Келер, пан Е. Кіно-брунер, і п. Гольбер. В часі прийняти витали що п. Василька: тин ішов Долинський і Тезига, п. уч. Янош, о. Грібонський і п. надуч. Воро-тинця. Пан Василько ще раз всім дякував за такий вели-чний привіт. По тін всім від'їхав вже п. Василько до найближшій станції: Пожоріти, витавив що при одній трачці урядниками і робітниками. Представителі гро-мади „Бразя“ з о. Агані на чолі і бандеряк місцевої „Січ“ від'їхав п. Василька аж нова готар. Так то славно покинулася велика передвиборча прогулянка п. Василька у гірські округи.

ПОГРОМИ?

Нагло і несподівано загнорили часописи про надумані антижидівські заворушення в наших горах. Нарід наш в загальні не думає о тін, але поодинокі люди такої полі може й сіють сей купіль між нашим людьми. Кількох людей вже арештовано. Стоймо тут перед злобною агітацією проти наших „Січ“, якої пробоваво вже і в Галичині. Посол Н. Василько вислав листи до наших людей в горах в тій справі і ми тут теж подяємо та писемо і просимо наших предпастинців, щоб конче в громадах, де треба сега, сей час звернувшись з тим писемом до народу в інтересі народної справи. Посол Василько пише:

Дорогі брати! Пишу до Вас в дуже важ-ній справі. Від якогось часу розійшлась в на-ших гірських громадах чутка про се, що наші люди в горах мають при нагоді найближших великодушних свят кинути ся на всіх купців, щоб вграбувати їх майно і забрати їм житє. Сі по-гані вісти ширить хтось із наших ворогів, а чутка ся дійшла вже до Чернівців і прави-тельсько постановило вислати в наші гори жа-ндармів і війско, коли воно було б там справді потрібне.

Панове-брати! Я навіть на хвилю не вірю, щоб така думка могла зродитись у Вас, бо знаючи Вас як чесних і розумних людей, знаю і вірю, що наші люди ніколи не підуть поганому дорогою, такою, яка їх певно завела би в па-лаке, безвихідне нещастє. О всі права і за всі кривди нашого народу ушмунуть ся наші послы, які вже небаном відуть до Відня і будьте певні, Панове, що ті послы Ваші зроблять все, щоб здобути нашим людям красну долю! Послы — се Ваші єдині, єдині і щирі оборонці. Вони мають право дбати о справедли-вість між людьми, а самі люди, коли мають по-силь, не потребують і не сміють самі робити собі своє право, бо за се велика кара ждала-б нас всіх, дорогі брати і панове! Ще-раз кажу, що я не вірю в се, щоби наш розумний і чесний нарід дав звести себе на таку погану і страшну дорогу як морд і рабунки бо при тін прийшло би до того, що війско вистрілило-б наших людей і заповнило би ними всі крими-нали. В се я не вірю, панове! Та скажу Вам,

Дмитро Мангін. Христос воскрес!

Давни дивонять, давни грають,
Гомін сильно залунав:
Давно людям повіщають,
Що Христос із гробу встав.

Хоч кати його убивали,
Моя ошарпана на хресті,
Хоч до гробу положали
В тесний, твердий сніг.

Хоч кліматом гріб заважали
І воєнік малахит
Яко сторожу послали,
Не досягнув жаде з них!

Вам знавало ся проміняє
Сонця, ангел із небес
Видзавив тажже каміняє
З гробу, — і Христос воскрес...

Як Христос воскрес во снізі
І кати тим поновив,
Так наш нарід, що віками
Лин тернів, боля, страдав, —

Незабавом відновить ся
Та зачне свободію жить...
— І тоді надзавонить дивоня,
Пісня волі загрозить!

Лунаючи 1907.

хто сі вісти про Вас ширить і що тим вороги наші хотять зробити?

Ворогам нашого народу треба, щоб знищити раз на все наші чи-тальні, наші дороги „Січ“, всі наші товариства. Для того они, ті страшні вороги, хочуть звести наших людей на дорогу страш-ної заперухи, бо тоді правительсько розидзало би всі наші „Січ“, всі наші товариства, а людьми нашими запо-внились би всі кримінали. Того хотять наші вороги і від них відуть ті страшні намови, коли они є між Вами. Вороги бачуть, що наш на-нарід вибирає собі добрих і певних послів і тому ті вороги хотять так зробити, щоб ті послы наші не могли нічого здо-бути у Відні для нашого народу, бо для розбійників нічо ніхто не дає. Так оно є панове! Та ми певні, що і Ви розумієте погану роботу ворогів наших! Я пев-ний, що Ви не дасте звести себе і задурити і що святя минуть у нас і тепер, як все, спокійно і весело! Купці потрібні нам, а всі Жиди відуть з нами разом рука в руку при виборах. Послы наші самі приведуть до нас красне житє для мужиків, але до того конче треба Вашого спокою. Не дайте звести себе своїм солодким ворогам і всіх напаминайте та вивчайте до спокою!

Від широкого серця посилав Вам отсю сер-дечну пораду і веселих та спокійних свят бажає Вам Ваш друг і приятель, Ваш будучий депутат

Николай Василько.

Чернівці, 2. мая 1907.

Передвиборчі вісти.

Черновецькі міські округи.

По докладній розвазі, числячись із тим, що всі Жиди в сільських руских округах голосують за нашими рускими кандидатами, — постановили, як відомо, чер-новецькі Русини віддати тут при виборах свої голоси: у східних Чернівцях др. Штраухерону а в за-хідних, др. Вендерону. Звертаючись проте до всіх наших наших виборців з просьбою, щоб дня 14. мая відно і однадушно в тін напрямі постунали. Збитою ладною най з'являть ся в той день нашо руско міщанство, так як в часі виборів до громадської ради і най голоси свої віддасть отим двоє кандидатам, які зобов'язались все і всіма іти рука в руку з заступниками нашого народу. Інші кандидати відуть своєю дорогою, а не нашою. Тому і відверти нам тепер треба наших пев-них союзників д-ра Штраухера і д-ра Вен-дера. — Комітет.

З черновецького округу.

Збори в Панці. У вівторок, дня 30. цвітня с. р. вистреман кандидат п. ішов Силинський виборчі збори в Панці. З'їхали ся сюди також виборці із Панци-Забачної. Крім місцевого надучителя п. Омелана Влака, управителя школи із Панци-Забачної пана Кошиця і секретара громадського прибули на сі збори із Сторожинця директор п. Теодор Іваніц-кий і учитель п. Стопанович, далше надучитель із Дунаїви п. Садір Годолянський і учитель в Кучурова Великого п. Николай Тонущак. Пана кандидатів привитав начальник громадський в іня гро-мади залбом собою. Збори отворив п. О. Влад і на ого виснеси вибрано на проводирів зборів п. директора Іваніцкого а на ого заступників пана начальника громадського і пана С. Годолянського. Пан Іваніцкий подякував за вибір і у ділих словах п. кандида-тов Силинського. Сей розинув свою про-граму в довгий бесід, котрий присутні слухали при-судунали ся в великий заінтересованем. По сім го-ворив п. надучитель С. Годолянський, п. учителю Н. Тонущак і голова читальні п. Ів. Гаврилюк. На вие-сене п. начальника громадського заважи всі присутні з одушевленням, що будуть во лини всіма силами під-няти кандидатуру п. інспектора Сили-нського, але й старати ся, аби ні одна голос з сих обох громад не пропав. По сім закінчив збори п. Т. Іваніцкий довгою гарною промовою і напаминав, щоби присутні розійшли ся так як слы. Апостоли і на-паминали всіх виборців, голосувати лиш на нашого широкого кандидата п. Силинського. Також й присутні Жиди заважи, що будуть піднімати лише кандидатуру сего кандидата. — *Виборець.*

Кандидати виростають як гриби по дощи. Що день, то все новий кандидат. До нас до Гатської прибув в середу найновіший кандидат пін Захарій Воронка, щоб обвизати свою кандидатуру, бо мовляв „кандидат“ Василь Садорак сміє ся свого канди-дована, бо він банкрот. О 3. год. на обіді Воронка „пробав нічо“ в німецькій читальні, де зійшло ся купка Німців, купка Жидів, а купка мужиків-селян. До Жи-дів та Німців говорив „кандидат Воронка“ по німецьки,

Оттак говорив до нас чергою усі бисти, кождий своєю мовою, Кармалюкський, Грушевський, Любенич, Франко і инші.

Дивив ся на ті всі різби і пронизував його дором подиву для його інтуїції. Там ішов а у його атачє в глибоким пересвідченем, що різби у нас в перших початках виїдає андана елементарними чер-тами обгесаного каменя, хоч і спляла та виразиста, а все така дитинна, невироблена, невипізнена...

Не маєм традиції ні школи!
А тимчасом його творч нормаліза мене такою єдинією ней тошностий, тинни глибоко відчутим жи-тєм внутрішнім всеждою єдиністю, такою грою най-тошніших контрастів!

— Треба би ще Федьковича, Кобилянську — підхоплю мій товариш, — а Шевченка вже робили Ви?..

— Само передав медалью до Товариства, та я маю тільки композицій: Песку, Сміх у сні, гонін Україн, мушу пізнати до Києва а потім у Париж — говорив посладно артист.

— Цікавий я, як задумали гонін України?

І артист став говорити нам, докладаючи до своїх повинкових слів немовні рухи та дивний вираз лица — та пронизував нас дором канету, чи розумієм, що він хоче вилити в каміні.
— ... аби стріляла тин, аби видалась свєта, о тин, тин во! — і замахан руслами а очі його загоріли по-нишхованим блеском творчого Духа...

Так говорив до нас поет-різбяр, що не є май-стром слова, там краєц душа його говорить із ка-мені різблених його творів...

Ціна оголошень за одворазово 1/2 поміщи: Ціна сторони 80 К., 1/2 сторони 40 К., 1/4 сторони 20 К., 1/8 сторони 10 К., 1/16 сторони 5 К., 1/32 сторони 2 К. 50 с. — Анонси обчислюються після обсягу змісту не після кожного тексту.

ОГОЛОШЕННЯ.

За рубрика: Надіслані і Оголошені редакції не відносять.

При підборці оголошень або при рішенні адміністративних, юридичних рішень. **Дрібні Оголошення** наклади друку (реклами), числяться на по 4 с. від слова. Надіслані оголошення за власним жармом початковим не приймаються.

Загальні збори рускої каси пож. і щадн. „Народний Дім“ для громади Молодіу відбудуться в неділю дня 12. маю с. р. в п'ятим домі, з наступним порядком денним: 1. Справоздаче діловодста старшини за рік 1906. 2. Вибір старшини. 3. Вибір ради надзорчої. 4. Візні внески. *Михайло Мандрик*, начальник. *Кс. Якубовський*, каснер.

Весняні загальні збори райфаєзенської каси в Горошівцях відбудуться в неділю дня 12. маю с. р. о год. 2. попол. із наступним денним порядком: 1. Справоздаче касове за рік 1906. 2. Вибір старшини. 3. Вибір каснера. 4. Візні внески. *Гора Фунтей*, заступник голови. *Іван Шевчук*, голова старшини.

Загальні збори каси пожич. і щадн. для громади Бергомет над Прутом, стоваришене зареєстрованого з необмеженою порукою, відбудуться в неділю дня 12. маю 1907. о год. 2. попол. в домі читальні. 1. Має ся установити стан пайв, вклади і позик; має ся установити, яку найбільшу і яку найменшу суму позичає ся одному чоловікові зложити до щадничої каси має ся установити речинці виповідження для вкладок щадничих і речинці платності відсотків від вкладок щадн., має ся установити, яку найбільшу пожичку можна одному члену ви дати; має ся установити стопу процентову для вкладок щадничих і для позичок (§§ 52 п-о, 59, 63, 65). — 2. Має ся ухвалити що робити з лишинами в касі грошми і як роздобути потрібних для каси грошми. — 3. Ухвала в справі запомогі краєвої. — 4. Вибір каснера і назначення платні для него (§§ 29, 51, 52 ж). — 5. Ухвала, кільки має бути членів в раді надзорчій і вибір ради надзорчої (§§ 32, 40, 51). — Бергомет н. Пр. дня 1. маю 1907. — *Годор Черницький*, начальник.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
має на складі
Книги і друк для Каси райфаєзенських.

**Найлучше і вже випробоване
средство на ревматизм есть
NERVOL**

„Назва правильно забезпечена“
антикара др. Ю. Франдоза
в Тернополі.

Ся єдиний і універсальний засіб для лікування против ревматизму, болю, простуджених, запалених, плевральних і нервових недуг. Прому уважити на назву „Nervol“ і не прийняти ніяких „Нервотин“.

Ціна флакона 80 коп., 10 флаконів (випуском) 8 руб. в одній ціні і в одній ціні. Тисячки листів з подякою. — Висадка 2 рази денно до всіх вітрів. В Чернівцях на складі у Шніда і Фонтіна.

Г. ФАЙЛЕС

усувач нагніток

Чернівці,

ул. Руска ч. 8.

Українська політична економічна і літературна газета

„НАША ДУМА“

Часопис присвячене потребам громадського і сільського робочого людю.

В газеті несуть муть члена Державної Думи. Газета має власних кореспондентів в Державній Думі і Державній Раді. — Виходить двічі на тиждень. — Передплата на рік 3 карб., на пів року 1 карб. 50 коп., на місяць 50 коп.

Редакція і Контора:

С.Петербург, Сергієвський 81 кв. 37.

Ред.-видавець: Я. С. Калениченко.

КАНЦЕЛЯРИЯ
друкарні товариства „Рускої Ради“
в Чернівцях

КНИГИ для тов. ВИПАСУ ХУДОБИ
Всі книги до ведення товариства коштують **50 коп.** враз з стемплом, а з пересилкою **51 коп.**

Марка охоронки: **КОТВИЦЯ**

Liniment. Capsici comp.
Pain-Expeller

Загальноприманний препарат у скляній баночці з металевим ковпачком **80 коп. 1-40 коп. і 2 коп.** можна купити у всіх аптеках.

Проекто мадати сей загальноулюблений лік не тільки в оригінальній баночці з нашим охоронним знаком „КОТВИЦЯ“ а також Ріхтера і для достовірності приймати лише єдиний такий експериментальний лік правдивий. 112 26—40

Антика Ріхтера „під золотим львом“
у Празі, уліца Елізавети число 5.

(Steckenpferd-Lilienmilchseife)

МОЛОЧНЕ МИЛО З ЛЕЛІЙ,
Бергмана і С-ки в Дрезні і Тешині над Ельбою

Цей одержуваний медовий мильний з приємним, а і осяном ся і в всіх медових миль найуспішнішим, проти коженних захворювань на шкірі, як також едужать до одержання і ласкає єдиної мильної і рожевої пера. — Штука 80 коп. у всіх дрогеріях, екладах перуан і торговельних миль. 44 (10—50) п.

Голов. склад у Шніда і Фонтіна Чернівці, ул. Головна.
(Klappenberg-Hauptstrasse)

В 6 днях до Америки,
Перейзд подорожних до
Канади і Аргентини

жадайте пояснень
Напишіть лиш карту кореспонденційну до
Falek & Comp.
Гамбург, Raboisen 30 Amerikahaus.
Кореспонденція у всіх мовах.

Певною річею є, що до
КАНАДИ або АМЕРИКИ
найліпше їхати переправою
М. Г. ФРЕЙДБЕРГА в Антверпії,
бо то є єдиного справедлива, найкоротша і найдешевша дорога до заморських країв! — Є то перша переправа, котра узнана народом за найліпшу! — Завчасу удавайте ся писемно і посилайте задатки на шікарти до
M. G. Freudberg, Antwerpen
10. Van Leriusstraat. (BELGIA.) 117—20

Hamburg Amerika Linie

Проста переправа без пересідання. Знанням і своєї шкороности почтовим і пошпінним кораблем так зв. **Doppelschrauben Schnell-dampfer.**

Посильняк зграйеного виробництва і думи по всіх напрямках виробляють змислом покладають ось реальні справи.

Видача карт до всіх стаций Сполучених держав і до Канади. **Визначні угодки у ділянє охотки**

Генеральна агенція для Буковини,
Чернівці, ул. Паньсна ч. 16.

112 (2—5) 4 п.

1.

II.

Місячна соната.

ВІЩУНИ.

Дитина дучи за ним, тоне і собі в дрібенькій задумі — от, які то батько великі ноги має, а він хоч невеличка так само іде. Пошто люди такі великі?

Коли ж можуть і малими бути. Але правда. Люди так само як деревина. Є і великі, є і малі: Як батько каже? „Людина як деревина — як его попровадити, так тобі виросте“. Значить, і она деревина. І она озиралась си в округ себе, щоби пайти собі подібну деревину — і не находить...

— Тату! — каже.
— Що, синку? —
— До моя деревинка?
— Котра, синку?
— Та моя, що така як я.
— Не кажу, серце.
— Та як не каже? Назавжди пораз „людина, як деревина“. То де моя?

Старому диточу питає ніби розсвітлює душу і він без намісту каже: „Ти, моя душко, та, біда беріла“.

— О беріла! — каже она і розсміється ся з якої то радости. — Добре — каже — я буду завжди беріла.

— І все дини ся на свою одежку, щоб була така чиста і біла, як она — денонина батько поважно. — Тоді і Мати Господня тебе не опустить.

— Добре — привітає Цецилія і задивлює ся знов в сади батькових цобіт, а очима шукає за берілою.

— Чи не дівчатка беріла, тату? — питає не лийсь тини.

Батько не відповів зараз.

— Тату, а є? — повторне питає.

— Котра біла, то і беріла... а котра ні... то і ні...

— О... а все буду біла! — шепоче Цецилія батька і чинить ся его руки, втомилися ся холдом.

— Будь, синку. Се і буде цілий твій маєток.

Відою будуть тебе всі шанувати. Господу дякувати, що є люди на світі, що шикі білу одожили в дівчини і без мятку. Ще не витратили ся.

Слава честі і святій правді, они ще тріпають по святі.

Ідуть мовчки далі.

Між осміженим білим гнзльом дерева, бачить знов Войцех в уяві якісь події в будучині — знов свою дитину.

І она дрібна, ніби бачить що то між деревами душем. Щось прекрасне, приманчиве, щось ошкідливе.

П. І все біле і зелене, певне ангелів та Святит.

А передовсім повно ангелів...

В рін являється старий Войцех знов у місто до дому Божого, а підтан до нава. Сам разом забрав і малу Цецилію з собою. Хтіє її сам у перше швист в дім Господній, бо була в ним ще дитиною.

Привітала білих півнів новий подорож.

Не вло ся без подарунку до Святитх приступати, а они з діса і дуже, дуже біли...

Увійшли.

Порина... велика... майже порина... і так чути, як ступають ся по каміню... аж личи.

Она держить ся судорожно батька за руку і не вине дозволити що падати. З якою щось дієт ся.

Щось велике, потужне. Щось П бере, і в гору відтисає. Уста до являються угадають ся... а прещі П жадна привади не дієт ся...

„Matko Słodowna Przenajświętsza“, — чує она нараз як батько клякаючи голосно говорить і перед якоюсь великою постаттю ніби в висоті — молячи поноче. Потім батько суне П вперед себе, на сілці переті дорогим цвітним килимом і каже: „От, то Пресвятая наша Богородице. Каякин дитино і помоли ся, і віддай ся П опіці. Це моїй смерті, держи се білі в душі...“

Цецилія негодна говорити.

Щось П віддих замирило і она навіть не тямить, що в подолана всі цвітні перед престолом виспала.

Всі білі пайлі що до одного...

Ошматовуєт ся прещі і розуміє, що перед нею стоїть Мати Божа. Висока, прекрасна, з дятатком на руках. Перед нею клячуть в одній стороні, ніби П батько, старенький з сивою бородою, а другої жіночка постать, котра она не знає; а в ногах два ангелини пошпирні на рученятах своїх. А за Пресвятою Дівою множество ангельських головок... стіляно і... о Боже... яка краса ангельських головок... здаєт ся всі, що були в неї...“

О „небо“... она в небі...

Таки підляк повинні сильних тини, тини самого глибокого жончана.

Старий Войцех поглянув на свою дитину.

Що она? Нехай же допомогт ся тут з ним... бо хто знає, чи привирадять П сюди ще в друге. — Ніхто своїх дини не знає.

Цецилія не молять ся.

Побігла як світ і стоїть з широко отвореними очима.

На неї-ж звернені всі ті ангельські головки, їх очі і дивлять ся. І сама Мати Божа з дитинком.

Она не тямить себе. Лише поди батько в друге над якою славна ся, пригладуючи, щоб допомогла ся, она збудилась і ошматовуєт ся.

Але не на молитву, якої сподіває ся і очікував з П уст батько. На молитву — ні. Лиш на плач. На сильний потрясальний плач. Плач, що сильний був як молитва і котрим Мати Божа відповіла ся...

У необхідно адавало ся тини Пресвятая на високого, сізленого старця, а з тим і на его дорогу дитину. Глинула чудотворним оком святію убозначуючої любові, а з нею і всі сторони латили побес. Вел, свіжко їх там було...

Відтак батько з дитиною пайшов.

По постаті ронхиди си глухо гомін повинні чобіт позиченого старця, а в супроводі до них, дрібні посмілині кроки дівчатка...

Войцех неначе привів нині якусь поважну вістку в храм Божий, таки каже смутон на его душу.

Він вже старий і, вже він, хоч і молодший від свого нава, а все тини старий...

Перед ним мов ворота вітності ірачного поважного світла відчиняють ся — і таки відчинені стоять...

З храму Божого просто в зелений, широкий, пиний прешиний рай, в царство зеленого ліса.

Широко відхилив его груди.

От що жите! Зелень то і зелень... хоч старому хоч молодому. Він бере на руку свою дитину, що втомила ся дорогою; не заворачити навіть до хати, вступити вперед в своє павіство. Заве, що свонини своє. Ведуть чм мало, що жите кадало, — сновини.

В убогій одежі він павном. Душа в него чиста, не скривдана нікого, не обмалювана нікого, не страшно ему нічого, тому і не боїт ся...

І знов звичайне жите.

Знов праці. Молозля, совістна. То коло ліса, то коло поля — а все праці. Мала Цецилія швистаєт ся коло него, мов той чороний мачок. Таки само повсипуєт ся і батько. В него адаєт ся. Робуча, добра, в душі мов біла цвітка, і повна покорі і поладу швистаєт для старших.

Аж настала осінь... холодишша і неврівноважена як звичайно. А для старого Войцеха і з мильних прищів смукон перетина.

Его нав занедажуєт. А що се бул чоловік старший від него, то кожного збираєт лан о его жини.

Що стане ся з старим Войцехом, як він очі замине? Що стане ся з дісом его?.. Остало Войцех і на дашне тут, чи скажуть опустити хатину і рай, до якого своєю працю, душу в котрим дитин і жини?..

Ніхто не знає.

І ходиш мовчальний і понурий високий старець... і доперва тепер, вдало ся, побігли в него борода цілом. Тепер, они посиділими гнзльовими тини...

Великі плечі ніби вігнулись що біліше, руки як сидідали ся в нистуни, ніби в саму ність складали ся... а сам підупадав очевидно чому то, чим раз то біліше на силі.

Сидиши в хаті окозо печі та курачи свою коротеньку димку, дини си сумовито на даір, через дрібні вікна, і прислухуєт ся тинианню осіннього дощу. Повинне звало очидати чого то, що доволі довго динало на себе млати.

Навіть свою „душу“ майже не добачуєт в тин часі, і лиш мало наділяєт П своїми посточами. Умовишши ся довгими сумерками на своїй лаві, та займачи ся чим будь — отираєт уста тини на те, щоб оповідати про своїх родичів, та їх ділі і праділі, які не надалили собі а чужим, як їх плечі угинали ся при пронаві праці і про страшно шундане навів повонних над своїм людом...

— Ти вже в шасяні дини розлила ся, дитино... шичиш таки заодно свої оповіданні швистаючи ся до малі Цецилії, — та видай лише тебе цариці небесна має в своїй опіці. Тепер для робучого люду золоті часи, лиш працію і добра буде то і жини не жалі.

Здаєт ся ніколи не займал ся стільки оповіданнями дини і шгалими про своїх померлих, що всі осіни.

Таки шийсь час, аж погода не перемінвала ся...

Нараз станув дощ і почав світ надати.

Одного дини вібрав ся Войцех і пішов в ліс.

Обійшов его як звичайно, пошосиди на лаві під старим дубом свого нава, перед котрим миялини его, мимоволі в покорі шикли ся — і вернув назад.

Другої дини над вечір шийшов знов і станув на горбун, шикли видно було сілечу дорогу і частину его ліса з величавним дубом. Особливо дуб великий виділи ся прекрасно світло-осміженим гнзльом своїм, мов висока біла мрія, і его старече око, як іноді і вальше, все добувало ся тою пинною деревинкою.

Станув і дивить ся. Може задрє него з людий, то і шиктаєт ся, що коло его шибодавця чувають? Люди хоті би і від шикотти може знають дещо. Він же сам не може рішити ся зайти туди, хоч суповою не має, а адаєт ся ему ішов би куда то — ішов би без упаву. Господь знає куди...

З людий не побачив нікого.

Дорога пуста.

Лиш дуб великий в лісі, а він проти него другий.

Вішли нічо.

Оба жалуть...

Нараз — що се? Вода шумить яка?

Ні. Се щось в водусі.

Він відкидає голову в гору і бачить. Нечувано довгий ряд чорного ворони підлітає шикдись, і плачуєт своїм зотом шувачуть ся чорними павтанми на ліс.

Чи ширанид на ліс? Так. Майже шикють ся з висоти.

Войцех дивить ся забуваючи ся на ніки і видить... а все таки не добачаєт, аж не кийсь часі опаматовуєт ся, дієт ся шикі очі.

Его дуб великий обганьт з вершина до долини самі чорні ворони.

Густо густієт...

Окрут него по деревах шувачуть тут і там роєби ся чорні хтоті.

Зсинали ся і опаматовуєт.

Дивно і приманчиво шикдаєт той чорний гість.

на осміжений деревині, що лиш що недавно пере-строїлась біло...

Войцех перешрестив ся.

Дини почуте порейнає его, дивно і потужно, і нараз адаєт він Пресвятую Богородицю.

Згадає звичайними своїми словами „Matko Słodowna Przenajświętsza“ а все сильно адаєт ся на чорно обшпану деревинку.

В тій тини опиняєт ся коло него мала Цецилія. — Тату, тату! — кричить. — Бачите?

Він бачить.

— Я побіжу шикати їх. Пошмлать гадуєт! — І вже адаєт ся в сторону дубини.

Войцех шикруєт П.

— Не треба.

— Не треба? — каже дитина. — Виж самі учили шикати їх. Лемить та шикують гадуєт. Я піду.

— Не треба.

Войцех каже се так шикібно і рішучо, а таки смутним підданством в голосі, що Цецилія шикдаєт.

Відтак, мов збудини ся зі сну, і опаматовуючи ся, бере Войцех Цецилію за руку, і іде з нею в ліс.

Довго ходили лісом, всі місяці шикдавали, а коли вернули, Войцех лан шикрше на свою постіль, не промовивши сего вечора ні словечка...

Чи то нав умер, що в Войцеховій хаті таки тині і сумно? Хайбодавець его?..

Ні.

Се сам Войцех лежить тинко хорий і не говорить вже третій дини.

Дини тинко... надить очима на хаті, шукає вікни і Цецилію і мучить ся...

Аж не винувачи ся...

Коли Войцеха ховали, розійшла ся вістка, що дуба великого стиниють, а родина Войцеха опу-стила свою осоло.

Малу Цецилію порішено віддати на службу, щоб сама заробляла на себе як ті проті.

Павнала і ширинувала ся так розлучливо, що брат і сестри тайком біли П, а остаточно віддали...

За кілька донь утіла.

І найшли перемерзлу в лісі і знов віддали.

Коли віддавали, понала з потрясачого поновного плачу в горячку і вже не протинила ся...

„Matko Słodowna Przenajświętsza, weł ja rod swojod opieka...“ молила ся без тини словами свого батька, шикдючи его звичаєм руки в гору, — „weł ja rod swojod opieka...“ аж в рещі голосу забрала і умовкла...

І зашкивала ся Мати Господня.

Ночию, тинцем, як всі в хаті шикчивали і дини она дрібонна без памяти занала... прийшла Небесна почутним святим проком своїм... і забрала П від свого оніку...

Червень, 18/4. 1907.

Михайло Жу.

Тебе позав, вірно позота,
Тобі пошу свої найкращі шикі;
Тобі виконни ся я, душа шикта,
І шірі дні — стануть мені шасяні!

Я бачив моря тини глибини,
Я бачив неба безмір асмігіннй,
Я бачив шикку тини, шикіну,
Я бачив промінь сонечка шикітний.

Але не знає я, що в очіх твоїх
Побачу: небо, шикку, промінь, море;
Але не знає, що в косах золотих
Згублю свій біл, своє шикітничє горе!

Червень, 1906.

Іван Діброва.

Вечірня дума.

Знова приходиш у гості до мене,
Вечірня дума, шикіло розпучи,
І знов на шикілах німого мовчання
Посеш мені шикіт незнамої муні.

Посеш мені шикіт шикіт у смутон,
І ошом дини мої груди хорі;
Я тону в тин шикілах, в шикілах шикітний,
Як шикіт розбита в шикітний морі.

Мені у шикіт шикіт таки тинко, таки сумно,
Розпуча розпуча кругом свої шикіт,
Я шикіт бачив би, розшикітись із шикітним...
Гой, душо шикітний, яка ти шикіт!

Червень, 1906.

Сидір Твердохіб.

Жовнярські похорони.

Михайло Іщеву.
Ой не давати, ой не давати в шикіт дини,
Ідуть жовнярські, ідуть жовнярські похорони.

Михайло Жуу.

НА УСІХ СТРУНАХ.

I. (Квінта).

Стогне вітер. Плаче донині
Дрібною, дрібною;
Кажуть квіти: „Ме понаєм!“ —
Тихенько, тихенько.

Стогне вітер. Плачуть квіти:
„Ой, мамо!... Ой, деде!“
Чому доли, ала дола,
В болото нас стеле?“

Стогне дитя, все веселе:
„Ковчез, ковчез!“
За що, вітре, за що бувий?
Скажи нам — благаєм?“

Стогне вітер, якщо бувий:
„Караю, караю!“
— За що, вітре, за що любий?
„Не знаю, не знаю!“

I стинає, як носом,
Стинає, стинає...
Тільки хмара, тільки темна,
Склавшишся, рідко.

II. (Секунда).

Все заморозило...
Стоять дерева — на піс обідрані і голі
Де-не-де лиш вирає останній пшів кривої...
Сигасе осінь лютча,
Невідомо мотуча,
I вишпиль все доколя тасмюною рукою,
I тільки саід порожній кидає за собою —
Порожній світ.

Все заморозило...
Немає снів, як було у дитні, прасні ночі...
Са віч лян витрепсе страши, байдужні очі.
Сигасе тільки горе,
Возможне та просторе;
Сигасе тільки мука, як старона той бездомний;
Голосить тільки вітер, як голос неспитомий,
По чімсь давнім.

III. (Терца).

Зупинися, послухай:
Шарпне за племчу!
В щіль зазирає — голод та нужді
До віна бач ступа...
В димарі озвучило...
Цить!.. зетить, гукає: „Тай біда, біда!“

IV. (Бас).

А у всіх затинах світло потгасало,
На долин діти ввечера ще снали;
А на лаві мати. Діа старий на почі
Всіх святих благам, щоб його забрала.

(Аккорд).

Гойдає вітер в свіді світло,
Цірічить під припичком півкурн;
Сирадаєтє ся по під хатами —
Віді страшний вінуи.
Линя — не має, рух — не має,
Очей і ніг — ані саіду...
А бачить все, всіх обіймає
I каже всім: „Прийду, прийду!“
Прийшов і стає... черги чепе
I тяжко, важко притигає.

1906, Чернігів.

Василь Павловський.

Втоплена корона.

Із пильно спиною: Орієнтація до всіх сонця.

Гуляє озеро спить в підземелю,
З його плеса бе давня світність —
Хризотну сльотує стелю
I той шина, що блищить серед шал.
Тихо, тихо аде сльоту в пустоту,
А що тихше шід шал іде кинь:

„Ой короно ясна смутна,
Грає екли каламутна,
Ух ух! чорний круг!
Кинь, чужа ти пригоду,
Сльотути нам воду
Волотний дух!“

Чи де не побачу
Твої чорні очі?

Ой сонце не сльотить,
Скрізь нічна темнота,
Вже серце зранила
На віки миленька!

Ой сиду в садочку,
Заллечу тихенько,
Ой вірада дівоца
Найбіліша злихенько!

Сидетуж в нічочок
З вазеної руги,
Щоб своим миленьку
На віки забути!

28 IV. 1907.

Володимир Бірчак.

Михасьо й устава.

Двадцятьшестого січня були кавсфеікаши VII. класа, а того самого дня ввечером умер нагло Динька, що був в семій ниязі. В три дні пізніше йшла його мати до гімназії. Що тільки зближало ся до школи і побачила, як дивні хвоні вибігали серед смітів та гамору на назву — а вже заллила ся її очі гіркими сльотами. Що тому три дні п Михасьо так само був живий і веселий, говори до нїої...

— Усвонійто ся! — потішав директор. То все від Бога! Ми не знаємо його волі, та все, що він робить — вишпиль його доброти. Тому мусимо терпляючи приймати і приймаючи терпіти.

I знов ридала і руки довила.
— Хоч свідочтво мені дайте... Михасьо добре вчив ся.

— Дамо, дамо — відповів директор — тільки потрудіть ся завтра, що нині не владжало.

Вийшла. А директор удли ся до конвєрсентийної сали. Одна думка його мучила: не тамин добро, бо й де в силі усе те затримати — та мов йому пригадувало ся, що Динька дістала днїгу. Давить ся, аж правда: недостаточна є в греші. Глянув і подумав: Годі! Треба змінити.

I кілька хвиля пізніше попросив до себе Ортинського, що вчив в семій грєку. Бізши як чверть години трєвала між ними нарада — аж оба виходить. — Ортинський сїдав до зади, а директор просить знов до себе господаря семї класи. I знов трєвала в чверть години між ними нарада, аж господар вишпиль, просить на бік Ортинського і оба шепочуть, розкладаючи руками, розходять ся і знов сходять ся — мов Імді і мужик один одному курау предає. I знов пішов господар класи до директора, — директор попросив когось другого і той знов шепоче в кути до Ортинського. Аж задивонили і всі розбігли ся доми.

По пазуді конвєрсентий — остання в сім піврєді. По сєінізаций члєсти каже директор: Вістасе що одна справа до обговорєння — може більше снєціалїна, та не менше важна. Вчєра буди ми на похоронї Диньки, що нагло помер на удар серця, а нинї буди в мене його мати і просила на памітку свідочтво. Він удєржував п... Кажє, Михасьо учин ся добре... а він має з грєка днїгу; свідочтво однаково тепєр безпрєдметно, отже треба його поправити, щоб мати не грєзла ся що більше. Вона немїчна — стара, відо тепєр хїба на жєбєра. Але проспа я о те пала профєсєра, та він ранє відказав. Тепєр в останнє при всіх прощу.

— О нї! — відповів Ортинський, вишпильючи великий чорний потєс і озїєвє — 15 верєсєня недостаточнє, 20. потєсєнє слабо, 18. пєдлєдєстє не нїмї формї від Тїтїні — а сє сємєнтарїї рїчї! Вже учєник чєтвєртї класи мусьєтє їх умїти. Двадцятьєтого грудня знов будє слабо.

— Алеж нєнє товєрїшу — обїзав ся потрїєсь учїтєль. Таж нїя нїє нєбїлїшї і свідочтво не має нїє жєднїї ваги, сє тільки паміть для матєрі! Він на другїм свідї!

— А хотїй і паміть! — відповїдає Ортинський і дивить ся в потєс. — До того і всі його задачї є недостаточнї, а остання такє ала! Оттут маєтє п — і понадує шнїту. — Й тепєр п поправлє, щоб бутї нєанїлїшїм; нїя нїє прїмїєром „антєрєво“ при кїнцї омота! I то в сєнїї класї! Й нїємє у таких рєзак не уступлє — не уступлє і йому! Хоч нїє і нєбїлїшї!

— Алеж годї вже тїх його судити, — промовив нїшнїй. — Нє жив, пєвно пєлєжалєб ся йому днїва і нїє і сльїєм не прослє бї за нїєго. Але ту ходїть о бїду матїр, нїє що їй пєдлєдєстє ще бїлїшого жалєвї!
— Уставу! Покажїть менї уставу, що пєдлєдєб в рєді смєртї змінюватї поту — їзєа того, що хочє того матїр?!

— Нєма такої — промовив дїрєктор і нїє в чєла обгїрєк. — Але він нїє нїєр! Пєнєжє йому уставу? Він нїє на другєму свідї!

— Але свідочтво що на сїм! Й ранє казав, що не зміню і ковєць! I цїсарь нїє прїїдє — не зміню, бо не нїє і устїє і нїємєннє! Бєста!

Встав, зложив шнїту, замїнув потєс, зложив в нїєго сльїєцї, на нїє оуєзєрї й вїшнєю.
Др. клєтєнє.

Так русалка сльїєла лєзлї чутїє
На днї озєра з еклї огнєннїє —
Грає в бєрєга шум каламутнє...
Нагло гук нї сльїєнїє кєжєлїє
Затрємїє, а луна гєлєхєчутнє
Загулє в корїдорєх нїнїє...

„Ой Вєгєрєсльїй, кїзлєю наш,
Чи велїкїй смутєк Вєш?
Чи забулї на корєну
Сєрєд срьїєлїх чаш?
Анї дєвєну, нї гємєну
Спїєтє велїкїй нїєнє...
В конєтєні прєв гєрїєл,
А корєна вєсєа сльїє
В озєрї на грєшї!“

Сльїєнє затїє, чє зачула сльїєнєлє
Бєтє молєту з камїєннїх сльїє —
Осє де вєрнєлє з еклї і сльїє: —
Зї сльїєнїєнє гудє пїдгємїє —
Чутїє молєт... в нїєчєрї нї днїє...
В корїдорєх бє сєрєцє у днїєнє...

Давїє гємєнє. — Голєсє лїєнє
В корїдорєх днїєннїм сьмєнє,
Гулє, довгє гємїєнє тїє
В темнїх сльїєнєх... Зєйєлє дєвєнє;
З пїдємєлє вїшлїє тїє —
Шлїтї шєрїєлє шєнє-шєнєм,
Днїєннїм сльїєнєм грєлєтє сльїє,
Гємїє лїєнє, сльїєлє тєнє,
Дєвєнєлє дєвєнє!

В корїдорєх обєх нї сльїєчєннї
Дєлє кїєлїє в гєрїєстєлїєх їдєтє, —
А на нїєнїє вє сльїє рїдєлє...
Вєлїє в рєкєх жєлїє сльїєчїє нєсєтє
I в сєбєлєх їдєтє за кїєлїєннїє,
А огнїє від їх сльїєчїє гєлє пїєнєтє...

Бєтє вєлїє дєвєнє! У пєдумї
Дєлє кїєлїє їдєтє у тєрємїєх
Зє кїєлїєннїє сльїєчїє в думї
Зї сльїєчєннїє... Дєвєнєлє дєвєнє!
Клєєнєтє тїє шум гємєну,
Грєлєтє чєла в днїєдєлєх,
Сльїєтє сльїєнїє з хлєкїєдєнє,
Мєкєтє сльїєлє, днїєтє тєнє —
Дєвєнєлє дєвєнє!...

А русалка на днє пєрїєлє
I вїєсєєтє корєну пїд еклїє —
Цїєлє пєсєє рєбїєннїє грєє,
Слєєрєєнїє прємїєнїєтє сє шпїєлє;
Кїєлїєнїє пєлїє з дєлє сльїє вїєстєлє,
В хрїєлїєтїє пїєлє бє сльїєтїєлє.

Дєвєнєлє дєвєнє! Пїдєтє як тїєнє
Зє кєлїєннїє брїєлїєнїєнїє,
Зє нїєннїєннїє пєнїє сльїєнїє
Дєвєнєлє... Дєвєнєлє дєвєнє!
Рєд на лїєв, рєд на прєво —
Гулєтє сє шлїтїє пєрїєрєнїє,
В сльїєчєх нєє сльїєлє тїєлє,
Гулєтє сє чєла в тїє пєнєєннїє,
Дєвєнєлє дєвєнє!...

Прєтї сєбє ступєлєтє спрєвєлє:
Тїє Ієлє кїєлє Мєзєнє в єкєруг
Слє Ієлє кїєлє Вєгєрєсльїй дєвєкєлє
Обєтєлєлєтє вєсє озєрїєнїє рєг
I до снєкїє зєртєлєтє вєлїє чєла,
Дє русалка сльїєлє нїє днїє:

„Ой Мєзєнє, кїєлєю наш,
Дє дєрєнїєч вєсєє Вєлє?
Вє кєлїєлє: Прїєлє крєсєнє,
Тє корєну дєлє!
Лїєчєм крєсєнє, рєстєм вєсєє,
На чєлїє вєрє...
Чїє тє їдє нїєє тєлє сльїє,
Щє нїєє вїє сєрєцїє крїєлє,
А в нїєє нєнєє: „Нє!“

А сльїєнїєннє гудє від удєрїє,
Гєлє об єкєлїє тєє грєєлєннїє бє —
А луна аж грємїєтє з корїтєрїє
I на озєрї бєрє вєстєє —
А нїєлєннїє сльїєтєтє очїє від жєрїє,
Сльїєнє русалка гєлє їєкєрїє дєлє:

„Орєє сєнєцє, бїє об єкєлїє,
Мє нїєлєннїє тєбє жєдєлє,
Ух ух! в нєннїєх туч
Вєлє сє лїєєрє, дєлє крєчїє,
Бїєтє грємїє, грєлєтє тучїє,
Ієлє велїкїй днїє!“

I гєтєлєлєннїє вїєлїєлє сє в сльїє,
Рєсєтєтє волєсє обєвєтєннїє єкєлїє —
Хтє вїєлєлєлєє сльїєлє на сльїєлє?
Прєбїєлєлє вєлїє сльїєлєлє...
Хтє їдє, хтє гудє у пєстєєлє?!
Ієлє гємїє на сєє тїєсєчє мєлє!...

ПЕРЕДПЛАТА НА „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор.,
на пів року 8 кор., на чверть року
4 кор., на місяць 1 кор. 50 олт.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на пів
року 4 карб.,
в інших державах: на цілий рік 32 фр.,
на пів року 16 фр.

Передплата на „Буковину“ разом із
тижневником „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (або 9 рублів або 34 фр.)
а на пів року 9 кор., або 4-50 р., або 17 фр.
Поодинокі числа 10 сотиків.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція

„Буковина“
в Чернівцях уз. Петропільч. ч. 2.
Т. телефону 176.
Адреса для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся на 20 сот. від
стрічки. „Надіслане“ по 40 сот. від стрічки.
При чистійшій замовленні відповідний рахат.
Рекламні оголошення відають від порта.
Рекламні оголошення редакції лише на попе-
реднім інстерованні і на змуженні наслід-
ності почтової.

В справних редакційних можна устною по-
розуміти ся по днях від 8—10 рано і з—3
по поз. при неділі і святі.

Вибори.

Вже недалеко... Вже лиш кілька днів
дівлять нас від дня, в котрім парід руский на
Буковині має висказати своє певне і рішуче
слово. В тій хвили звертаємо ся до всіх сви-
домих людей наших на провінції, щоб в тих
останніх днях всіма силами пра-
цювали в користь народної справи.
Справа наших кандидатів всюди стоїть добре,
але не треба маловажати собі хвилі, бо капа-
нські запродавці всімами крайню демагогічними
бріхнями агітують проти нас. Найпротє кожда
свідомі одиниця наша кине ся тепер в вир ви-
борчої акції, так, щоб перемога наша була не
лиш певна, але й величава! Чей же не треба
переконувати свідомих людей наших, що від
народу руского мусять вийти послани люди
народних поглядів; чей же не треба згадувати
наші про крайню несправність пам'яток москвофі-
ської клямки що до їх акції в будучім парла-
менті, — а всім нам аж надто добре знава
вся багаторічна страшна деморалізація, яку
оїють капанські недобити між нашим народом.
— В теперішній хвилі найбільш дбати треба,
щоб до виборів приступило як найбільше число
наших людей і щоб карти голосованні скрізь
добре і скоро вивантажили неписаним
нашим виборцям. Се мусить зробити наші
свідомі люди по селах, коли серцю їх дорога
народна справа і всі будучність нашого на-
роду. Ще раз повторяємо, що в біжучій хвилі
йде не о особисту-кандидатську але о народну
справу. Під закидом зради народу мусять всі
свідомі люди наші сповнити тепер свій сви-
даний обов'язок. Ми певні, що патріотичний за-
гал наш радо возьме на себе отсю повинність
і тим причинить ся до довершення великого,
народного діла.

В теперішній хвилі стоїмо перед ситуа-

цією, із якої для нікого з нас нема хіба двох
виходів. Капани виступили тепер таї плюгави,
що всі сили проти них звернути нам треба.
Агітація капанська, се неаріований примір де-
моралізації і підлости. Чим воюють сї панони?
Бріхнями про унію, фелетнику і галицьких
заїдців! Се таке плюгаве, що сю отруту
розуму і серця мусимо від людей наших ві-
дігнати. Досить пригланутись рекламному афі-
шови Гакмана (про Богатирца шкода й гово-
рити), щоб зрозуміти всю облуду капанську.
Навіть Гакман послугуєсь торгом православія,
бріхнею про унію і про Галичан, хоч певно
сам в те не вірить. Одним словом поганний ні-
зантинизм нині із капанів у всієї своєї плу-
гавії наготі. Проти славного навіть Гакма-
ном Н. Василька висувують капани тепер
свого кандидата, на київський округ затвер-
джують двох своїх кандидатів мужицьких
а в бріхні не знають міри. Лукашенич в них
— дідич, хоч се неправда, Спинуз кандидат
від учителів проти мужиків, а всі заїди,
уніяти і т. д. Ні слова одиак не чуємо тепер
про афанатизоване капанське, про неб. Андрія
Козотила із Виланча, про ромунизаторські по-
двиги капанів і про всю капанську гниль. Лю-
дей, на якими тільки болота, мусимо звести
з публичної арени, бо не можемо дозволити,
щоб так цинічно і облудно шахравав хто не-
будь наш парід, облудував його і в темноті
придержував.

Зваживши се все, ще раз грімко кличемо:
„Всі люди доброї волі, пильнуйте справи в сих
останніх днях! Неодоли нашого бідного люду
кривавими сльозами повертає ся до нас і гово-
рить, щоб не відступили ви від народу у рі-
шальчій, важній хвилі!“

Передвиборчі вісти.

До руских виборців черновецьких міських округів!

Панове виборці! Народний інтерес вимагає, щоб
ми при теперішніх виборах до державної Ради йшли
разом з Жидами. Они підпірають наших п'яток кан-
дидатів, тож ми повинні підверти їх дох. Тому зви-
зано всіх руских виборців черновецьких міських округів,
щоб в день 14. мая віддали свої голоси на доктора
Штраухера і д-ра Вендера.

Черновецькі міські округи.

По смерті д-ра Райса розписавсь була по місті
вістка, що д-р Вендер зрече ся кандидатури в за-
хідних Чернівцях, щоб мабуть стати бурмістром.
Однак в тій вістці не було ні крихітки правди і д-р.
Вендер кандидатом більше вгаданім округі „Bukowiner
Volkszeitung“ заговорив про те, що д-р. Біліт та
Вальштайн готові віддати свої кандидатури,
щоб не причинити ся до утрати одного жидів-
ського мандату. — Німець д-р. Рашман видав
платок, в янім кожда стрічка дивне антисемітизмом.
В ім'я християнства зазиває він всіх християнських
виборців міста, щоб гуртували ся. Ветид і ганьба,
що університетський професор, муж науки, нині
в таким середньовічним прапором.

З черновецького округу.

Наш руский мужик вже в роду має нахил до
прикрасного і чесного життя, значить любить
правду і хоче бути чесним чоловіком. Та се веро-
гам руского народу не в силі. А чому? Бо до люди
чесні, де люди живуть правдою, там ладяться ша-
храйство не має що шукати, а де люди нечесні (аде-
моралізовані) там постоїли і добро. Яке-ж то мож
адеморалізувати людей і хто деморалізує їх? От по-
слушайте лиш добрі люди історію капанської крини
в черновецько-серетській повіті, а заре і пізнаєте, хто
є наші деморалізатори-криничники. Є в нас небагато
щирих людей, котрі жите і здорове своє посвятили
для добра руского мужика. З тих щирих людей най-
видатіше місце займають наші щирі посли Николай
Василько, Єротей Шугулик і д-р. Стоцький.
Вже не від сьогодні працюють вони для добра нашого
народу, і що ми доброго лиш маємо, то се добро ви-
борили лиш вони. Вони те виборили для Русинів на
Буковині п'ять мандатів, а добуток собі є неопілений.

НАШ АЛЬБОМ.

Юрій Кравченко.

Сніваю в першу вісню свою
Тобі, сумне похання,
Світлу, пречисту, як рожа в маю,
Що динь, як перше зітхання.

І всі мої терпіння,
Душі всі мої мрії,
Всю тугу, білі мійкі пісень,
Зламаних на кожний день —

Всі мрії, що в безсонні ночі
Встають промінні весняні —
Жортову я, сумна, тобі —
Хоч прокинуся твої очі...

Франц Ковальський. З міста.

(Фрагменти).

I.

Я вертаю, як син маритрапний вертаю,
знаю до тебе, мій батьку і брате,
моє рідне село, бо ту дух мій озляв,
ту навчив ся в тілі рідній.

Ту за усіх один, за марний поділ
треба душі здонати, спідати,
ту, хоч плакати хотів, все лиш смій ся, жартув,
бо інакше не зможеш ту жити...

І як снаже жите, то пильнуй навіть на те,
що у мріях прочитав в книжці,
що для тебе було мавби ангел сьлате,
про що в снах мислених ще мріяв...

II.

Остогляло мені таке підле жите,
мовчу в прові хлопчій розлилось,
в пізнав, що воно найгидкіше сміє,
а за нього сльзи тільки пролилось...

Тільки ночай прийшло без спокою, без сну,
думок тільки палючих пропало —
нині сам в живу, маю душу сумну,
се єдине в мною остало...

Сильвестер Кравченко.

Огняна рука.

(Баллада).

Ти був на зеленім уагрію ошам?
На нім дереваний адигає ся храм,
запрошує зачно до вічності брам.*)
А там на червоній стіні, на дворі,
счоріла донна зависла в горі —
погляньте на неї малі і старі!

На дошці бо відбиту сьлідо руки,
від пальців п'яток зуганій стожки.
Чий се давні, незвичайні знаки?
Ах, любко огнем їх старий мандатар
З часів злихотів і допустів-кар,
би душениці ада зменшити тагар!

Бо мав він дружину, як пайт на яри,
що праці не знала, турбот ні журе,
лиш диве весілля, розуєсний гри;
стріла ся в шовки, в клейнотат цвиль,
а в серці жадова ще більша росла,
наживи, бода, розломі прагла.

* Старинна перша сьл. Духа в Регітні, де заходить се
сильний ілюстрація.

Попавши-ж гірський сльози з очей
у тихих, у бідних, похрипих людей,
як свитку посидію адиган ім з плачів!
Та людські сльози — то бач не вода —
і Пан-Віг почує, де бідний рид
таї плач на гнобителі громом спада!

Гуля мандатаря, не чує землі.
Що динь розуєсний забави, бачі, —
за ними проклади, як гадки азі.
Як гадки — людські проклади були
і лихо потайне на хату стигли:
пан нагло упав при танцю — на базі...

Гуля, розшибалась дивиниці ціла,
як плава до гробу адонина мола,
під хмар заплалена пісня пливла...
Чого-ж так зіпала адонина око?
Де ділось безжурно, цватує лице?
Чи жаль за небіжником дуже гризе?

Доброта вістанив мавна сї гуи —
проценти спливають до плонаних рук, —
та він і живий сї жерело мук!
Во він — хоч в гробі — то пресі не вмер —
у хаті покутиною-душу завер —
у муках отрашених товче ся тепер —

Як тільки завадо неспівна ніч,
жоне він спочивом із жіничних ніч,
заливаю душу пре з тіла й пріч.
То стогне, то плаче, то плаче й нищить,
то знов голосами бісів заливають,
то домом страше, аж увесь затріщить!

Знавши ся немало тоді сьмілячани,
а кождий з них духа прогнати хотів,
та в ранці з них рідко який животів,
Аж раз понині ся побожний чернець,

Промова кнісного депутата Сахна.

Панове послані! Трудно крестиянским послам выходить на эту трибуну та перечислять богатым помещикам. Топер мужики живут, дуко бідно через те, що в нас нема землі. Де хто, прада, має землю, але вона розбита на куки кажин, такі куки, що як мужики виходять брати, то невпроном в'єреть ся в сусідську межу — і від того бувають бійки і навіть смертоубивства. Тоді винуватих судять по закону, засидають на каторгу і на поселення. І що ж? Нема такого праведного судді, щоб міг розсудити, від чого се все буває, котрий зронив б, що невісі вийдін, нем бідна, убавства, впадіння — все се виходить від того, що у мужиків нема землі, а де в кого й землі нема. Батьки, ледве дівлявшись, що діти дідуть до 15 літ, параз посидають їх в економію, до богатих панів. Часом посидають навіть малі дити — і ті діти лізуть в нашіни, падають з коней, потрапляють під борони — і калічать ся. Все се — тільки через мазоземство. Крестияни хоче мати якусь заможну від своїх дітей, — а тим часом він повинен відомати їх від себе, а тоді вже він і не дїже від них допомоги, бо вони самі не хотять пертатися. Буває, що посідає мужик дити в город на заробіток — і що ж з того виходить? Небувши в городі, діти вже зривають ся своїх батьків і не хотять вортатися в село, бо в селі гірше жити, бо в селі вони будуть бідувати і голодувати. Через таких дітей батькові й матері часто доводять ся терпіти. А ті діти виростають і потім зостають ся в городі робочими. — Такими самими, які тепер з нами сидять в сій Державній Думі, — і бідують так само, як і бідні селяни, але вже не можуть, хоч би й хотіли, вернутися до дому, бо вже їм там нема місця, де жити. Все се від того, що у нас страшна земельна нужда.

Мужикони від мазоземства дуже погано жити: жадуватися. — нікому, бо куди б він не пішов просити — ніде йому не уважать, сказати, що він „необразований“, що жалоба написана не по формі, або що — і доводять ся йому вертатися до дому, голодувати або помирати, а б'єш нічого. Ось я маю в руках кілька наказів: селяни жалують ся на своїх поміщиків та на правительств, що їм не дають ніякої змоги жити. Роблячи у поміщиків, мужики потребують більшої плати. Але ж в помідній економії у нас в такі урядники, що тих, хто треба більшої плати, зовуть бучітниками, а до пана на більшу плату не погоджують ся і через те виникають забастовки — туди зараз падають ся поліція, стражники, тай заміють того, щоб допомогти крестиянам, починають їх бити палками та забирати в тюрми.

Все бідна крестиян в тому, що вони мало образовані. Мужик не може дати своїм дітям освіти. Якщо ж мужики голодують, вони не можуть посилати своїх дітей в школу, бо їм треба посидати їх на заробіток. Поміщики в деяких селах обов'язали мужиків навчаннями, — і мужики не можуть навіть курки випустити з свого села. Вони мужик вносе десятину, він повинен заплатити панові за ту землю 3—4 руб. Мужик сильно терпить від панів, бо поміщики отримують тісноту мужиків.

Ми чуємо, як в перші сьвещеники говорять бідним мужикам: „ви не гнівайте ся за багатством, не потребує собі землі; адже в писанні сказано: — „привославні хрестияно, шукайте собі перше царства небесного, а решта само прийде; не гнівайтесь за землею; нащо місце на небі, — туди й прикуйте“. Се вже починають розуміти й крестияно. Коли вони гірко бідують, коли їм нема чого їсти, нічим протерти хати, нічим погодувати своїх дітей, — і коли їм сьвещеник каже: шукайте перше царства небесного, бо нащо місце на небі, — то вони починають речетувати і відвертатися ся від сьвещеника.

Чого ж то поміщики можна держати богато землі, а мужикам на долю зостаєт ся тільки царство небесне? Коли-б те царство небесне можна було добути, то я думаю, багато б панів уважало б за те, щоб його здобути.

Так от, панове послані, — коли мене пославляє суди крестияно, вони мені наставляли, щоб я стояв за їх потреби, щоб їм було дано землю і волю, щоб усі землі, забавства, уділи, панські і монастирські землі були відібрані в панів і без грошей. Бо і в писанні сказано: „земля есть моя і не повинна нікому продаватися, — не-ж пришесть на землю“.

Панове послані! Не варто в нас бути снохою, бо народ терпить від голоду, народ бідую, він не має землі, не має на чім робити. Він іде до панів і тям йому дають нічому плати. Коли йому дають 30 коп. а в него 7 або 8 душ в сім'ї, то як він може прохартувати ся зі гроші сню, коли йому ще треба одягнутися і обуться? Ось від того в Росії і бувають страшні неволяри. Народ тривожить ся, бунтує, приноситься за тим доглядом, не дозволяє преставити добиватися від поміщиків більшої плати, а що більше прихильно доглядає за тим, щоб крестияне свідли тихо, спокійно, — і дає їм тільки одне право — бідувати і помирати з голоду. Коли не буде крестиянам землі, то само собою вони не зможуть сміти спокійно.

Знайте, панове послані, що коли голодний чоловік бачить, що на його горе не нахилують, і власть держить руку поміщиків, він не може не хотіти землі, хоч би то було й проти закону, бо його дратує лихо. Голодний чоловік готовий на все, бо тільки сміють його ні на що не нахилати.

Промова посла Мороза з подільської губ.

Панове послані! Я чув, як тут багато говорили, що є „неприсосновена власність“ (собственность).

Чого-ж вона неприсосновена тільки у поміщиків? Ог у мене поміщик віддав кілька сот сажнів моєї землі. Я з ним позинав ся, а він не то не вернув землі, а ще править з мене і недоїмну за неї. Ог яна прада, ог яна неприсосновена власність! Мужики бідують, гинуть без хліба, а пан хліб продає за границю. Землю треба забрати і від поміщиків і від сьвещеників. Нехай сьвещеники Богу молять ся, а не хліборобству. Він в перші говорить: „зачуваю намери, мажущего панов, нагого охв“. А сам сорочку адімає, хліб одімає від голодного мужика. Не принесла йому хліба, — він дитину хрестить не буде. Він каже: „неві приход мій, і я повинен з нього щось мати, — а то не буду й хрестити“. Ог яна прада! „зачуваю намери, нагого одв“. З того нагого сорочку адімають — і поміщики і сьвещеники. Вони вичитують з євангелія: „просто і дасть ся вам, шукайте — і знайдете, ступайте — і одчипаті вам“. Ми просимо, просимо — але не дають; ступаємо — не одчипають. Що ж, доведеть ся двері ламати та одбирати? Не доводять до того, щоб ламали двері, а віддають охотою. Було тоді і воля, було і нам і нам добро.

НОВИНКИ.

Чернівці, 9. мая 1907.

Редакция „Буковини“ щиро дякує всім, хто надіслав їй желаніе и нагоди сыят і гратуляції за великодушний додаток.

Просимо справити. В віршах Б. Лещего, в літературній додатку, просимо справити: дотикач на дотиком, радючим на родючим.

Контрандидат п. Василька. Кіццині вестили вже й Василька в контрандидата. С ним парох в Путилові Козак, лить консерваторского радника Гавицко, знісеного кандидата проті п. Василька при посідній виборах до сейму. Гавицкий дістав тоді шість голосів. Зить не буде мати більшого щастя.

Спокій в горах. Сьвята минули в горах цілком спокійно — там, як се ми цілком певно передбачували. Тривога перед протипадісними заворушеннями була пересадна і безпідставна. Констатуємо се з правдивою радістю.

Ромунізатори в Ничері. Цін-ромунізатор в Ничері доміє до того, що тепер стоє перед суд з наміарем і ціли епітропством черкесами за рахунок адміністрації черкесної. Та хог бідний наміар а особливо его жена некада просири і з своєї мули, а він кукувал найближшого вана, бо баче він не любить ані будь-якого, то не хоче завітати бідному чоловікові. Питаємо ся, чи не має він вистуду татати ся по судах за свої справи черкесні? Та відня там встиду, як він не вистидать ся, відправляти по полюска службу Богу, коли вірні жадають, щоб відправляв лиш по рукам, бо люди не розуміють по волосин. — *Прав. вісник.*

Християнські соціали на Буковині. Панци в зєрицального християнсько-соціального сторониства не забули і на Буковині. Задумують в букум парламенті утворити так звани „державну партію“. Хотять ані мати і репрезентанта в Буковині. Веручи увагу на роадор між самими Ніндими на Буковині, вчезав ся др. Лютерер дуже оптимістично що до християнсько-соціальных шансів „in der Bukowina drinnen“. Із кандидат в нінським сьвещеник окруж і інженер Гербер, який що недавно обраний християнських соціалів лавкою, а тепер убрал ся в їх плац; другим кандидатом христ-соціалів є нікто инший, як др. Лютерер, якого кандидатура в окруж міст (Серег-Сучава Радниця) дуже невдачна. Поженим, побачим.

Вибори бурмістра. В містотрон вечером відбула ся сільська нарада живісних і ніндичих радних міста в справі вибору бурмістра. В сєреду відбуло ся вєднанє ради міської на котрім, на проєсє разного Цуряма, відложено вибір бурмістра на час по виборам до ради державної. Між ними партія, що при недавних виборах до ради громадської соціалі поступала, т. є між Жидами, Русинами і Польками, навує цілковита згода дотично вибору бурмістра.

Наша почта. „Руска Каса“ в Чернівцях одержала мий, се є дня 3. мая 1907 р. партку писемку до Василя Рутки в Новій Жучі, п. Салагура ше дня 21. червня 1905 р. Карпа Меркула в допискою: геіонт Czernowitz. Се лиш у нас можливо!

Др. Іван Франко вноє поданє до міністерства просьбити, щоб оно затвердило тепер дану його табіліградию на опорожнену тепер каторгу сьвещеникам на лівівським університеті. Др. Франко зачав очовидно, що ливадан би в рускій мові. Цкаво, що а тим поданам стало ся? Лішого, ані навіть рішого свого кандидата на сю каторгу Полки рішучо не мають.

Руску мову урядову заволо в Галичині 1430 грошам.

Фреквенція на лівівським університеті в зимовім пірвоі 1906/7 вивосила 3,582 студентів, між котрих було 3,352 в монархі, а 230 в ніндичих держав. На теологічній відділі було записаних слухачів: звичайних 422, надзвичайних 34, разом 456; на правни-

чим відділі: звичайних 1861, надзвичайних 37, разом 1888; на лікарській відділі: звичайних 181, студенток 25, надзвичайних студентів 12, разом 218; на філософським відділі: звичайних 680, студенток 68, надзвичайних студентів 75, надзвичайних студенток 139, студентів єарманів 22, студенток єарманів 2, госпітанток 34, разом 1020.

Президентом міста Львова при повновім виборі вийшов Цюхціньський, на якого впадо 50 голосів. Протів його вибору вивосила опозиція міської ради протест. Они опирають ся на інтерпретації § 29 міського статута, домагаючи ся при тісній виборі кваліфікованої більшости 51 голосів.

Вісти з України. Виступ Подоляч з трудової групи. З трудової групи, через незгоду, що виникла в групі з приводу питання про кампанет армії, виходять подільські депутати: Гриневич, Дубовіс, Соловей Дадурин, Вубенко і Наумчак. — Друга пересторога „Рідному Краї“. З наміру полтавського губернатора зазначено на 7 домь друкарню Шиндлера. Друкарню замкнуто за те, що вона друкувала „Рідний Край“. Замкнуто друкарню — се вже друга пересторога „Рідному Краї“. — „Наша Дума“. З часопися „Наша Дума“, що мала виходити в Петербурзі для інформации України про діяльність українських депутатів в Думі, внято заборону.

Вісти з Росії. Російська державна Дума ще лавсїдні записана між нобом з землею. Огоди при нагоді бучі, висланої атаками вірменського посла Сурабова протів російської армії „істинно русска“ правниці, устроїння міністерства и честь армії, доплатила ся цілковитого виключення Сурабова з Думи, як то вже зазначив був ноб. Пурішневич з причини вивосени протів польської автономії. Цкає щадє, що Дума має в собі президента Головіна протівника, який в притомності ума звучить і волюну консервенцію, а в знатному свободолюбивості також і волюну рішучість. Головін вже не раз вбивав Думу від катастрофи, а і тепер зберіг її від розбиття. Вадержавши спокійно всі атаки з лївої і правої сторони Думи з причини промови Сурабова, президент Головін з рішучістю стрінуа і звинув урядовців, які з обиди армії одним послом багали зробити кривотю жити і смерті для Думи. Іменно секретар стану адан був дуже некористно справозданє царя про цілу бучу в Думі, а президент міністерів Століпін звернув ся вчезомно до Головіна з запитом о его становленє в тій справі. Головін предложив енографічні протоколи, зазначаючи, що ціла промова Сурабова не є така страшна, як она видава ся правниці і урядовцям. Як вже знісно, то становленє Головіна одобрив цар і правительств і цар позволав Головінові завити на найближшій засіданню, що не має наміру розвизувати Думи.

Оповідки, іменованія і т. п.

З кругів нотаріальних. Міністер справедливости переніс нотарі Степана Мінца в Сучаві до Черновців, Валеріана Галца в Гурагумори до Сучави, х-ра Николая Вланду в Селетина до Гурагумори. Дашнє перенесено нотарі Поповича в Станіслав до Гурагумори, а нотаріальний кандидат Наєталі Шербер зівтал іменованій нотарем в Станіславі.

Заставничий „Боян“ просить всіх Ви, пани, і панів на загальні збори, що відбудуть ся в неділю, дня 12. с. м. точно о годині лів до 2-ої в місцелю пана директора Зугасевича. Оніси проба цілого хору „Боян“ і дуже важна нарада. — За виді: Кость Томору.

До виборчих комітетів округу Вашнівиці-Станівиці! Задля того, що писема до поодиноких комітетів декого затранують ся на прочі, просимь еше і отчим завити ся рєвно виконненям виборчих карт і писати виразно: „Провосор Єротей Шігуля в Чернівцях“. Крім того просимь уважати, щоб наші виборці являлись до виборів, а о вислід вибору просимь сєйчас довести телеграфічно на адресу ред. „Промінь“ або підписаний. — За оєредний виб. комітет в Вашнівицях: Єврейський.

Просьба до загалу. В Вашнівицях п. Ч. набух дня 6. мая позар, що виници обєкти господарів нн. Конєтантиньєки і Соєнка. Ногорідці остави бездомні, і хоч незначально щиро і уваіло працювали сьвещени і люди тов. „Січ“ і стор. огненої, то ладли ешні і великого пошару шнода незначені і до того необеспечена. Звортасмо ся етиже до мазосерних сєрдєць в прєсєбою, аменшати злочи і малєньким лєром надолго ногорідці. — За тов. „Січ“ в Вашнівицях п. Ч.: Іван Єврейський, нисєр. (На сю адресу просимь слати лєтєв).

Загальні збори товариства взаїмних обезпечєнь „Дністер“ відбули ся в четвєр по великодних сьвєтах, дня 9. мая с. р. о год. 10. рано в домі товариства, ул. Руса ч. 20. На порадку лєвєним загальним зборів було: 1. відчитанє протоколу 14. загальних зборів з 15. мая 1906; 2. справозданє дирекції і ради надзираючої і азичисєє радуніків за 14 рїв адміністраційний 1906; 3. справозданє комісії ревизійної і уділенє абсолютної дирекції за 14 рїв адміністраційний 1906; 4. вивєсєє ради надзираючої в справі ужити надзвичайних з року 1906 в сумі 298.134 К.; 5. вибори 6. вступників єленіє ради надзираючої на 1 рїв (§ 32 стат. 6), 3 чєленіє комісії ревизійної і 1 вступника на 1 рїв (по мисли § 45 стат.); 6. інтерпрєтаци чєленіє.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 10 кор., на пів року 5 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на пів року 4 карб., на місяць державних: на цілий рік 52 ар., на пів року 16 ар.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (вх. 9 рублів або 34 ар.)
на пів року 9 кор., вх. 4-50 р., або 17 ар.

Поодинокі числа 10 естакін.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція

„Буковина“

в Чернівцях ул. Петровська ч. 2.

Ч. телефону 176.

Адреса для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 30 сот. від стрічки „Надіслано“ по 40 сот. від стрічки. При частійших замовленнях відрахований рахунок. Рекламний посилання відрахований від порту. Рухомі і нерухомі редакції мають на право одержати вартість і надати вартість вартості початку. В справах редакційних можна ужити по-розрахунок за цілий рік 5—10 разів і 5—5 по год. крім жовтня і січня.

В останній хвилі...

В останніх днях перед виборами послів можна ще дуже багато зробити в користь народних кандидатів, отже в користь народної справи. Тому як найгорячіше знаємо всіх свідомих людей наших, щоб нічого не занебали, бо ніколи забувати не вільно, що отей вибори, се проломована хвиля в національній нашій життю. Коли допущено тепер до голосу весь народ, то послани від нашого люду мусять йти народні кандидати, тим більше, що в Галичині наша кампанія виборча досить несприятлива і тут і там навіть загрожена. На Буквині станиці проти себе вибрані широким кругом наших людей народні кандидати „Національної Ради“ і всякі амбітні, безпардонні, деморалізаторські одиниці, ті, що всю свою будучність оперли на протинародний консервативно-кацапенко-румунський змагання. Можна наперед знати, що принесе нам народно-демократична струя, за котрою ми стоїмо в отей борбі, а яким безвихідним лихом покінчилось би воно наше, колиб в парламенті засів противники всеї довголітньої і певно щирої та хосенної нашої народної праці.

На порядку деннім в найближній сесії парламенту стануть всієї національно-народні наші постулати, отже до Відни конечно треба нам вислати людей, які певно підпруть всі домагання наші, які рішучо упіймуть ся о наші ніколи, о наш універсалітет, о наше право в першій, о всі наші політичні та культурні народні потреби. Наш селянський люд гине і пропадає в темряві та в адиретні. Найбідніші наші люди в горах платять особисто-доходні податки, платять крайню несправедливі наї на всякі громадські, повитоні і краєві потреби, наші мужики мусять впасти в роспуку, коли долю їх не займають ся щирі і впливові люди, отже передо-

всім послі. Наш наріз потребує політичного і національного освідмлення, потребує економічно-господарської організації, велика і конечно скоро праця жде нас, а якою-ж колодою бузи-б нам в тій роботі послі не други народу, але безідейні, цинічні, погані та лукаві люди, які всіма силами стараються ся знищити ту нашу народну організаційну роботу, яку досі вже переведено.

В останніх проті днях як ока в голові беремь нашої справи! Освідомлюймо і переконуюмо людей, контролюймо виборчі карти, виповнюймо і справляймо їх — і робім се всі, а не спускаймо свого труду на одиниці, які і так вже понад свої сили працюють. Докажім всім, що ми справді молоді і ідейні і що ніяка праця народна для нас не є за нашкою! „Промінь“ подає в останній час такі технічні вказівки виборчі на останній час:

Передусім залежить на тім, щоб усі наші люди явили ся при голосуванні. В тій цілі треба:

1. розділити дотичну громаду на менші округи і на кожний округ пазначити свідомішого чоловіка (пожаданим було би письменного), котрий має ся за задлячу всіх виборців свого кута приставити до голосування;
2. треба мати під руками кілька фір, щоб в кожній байдужності або зманих роботою скоро приставити назад;
3. зати виборець піде в карткою до виборчого знамення, переконтролювати у кожного, чи картка виписана на нашого народного кандидата;
4. наклади б на карті виходив ся кандидат ворожої партії, то можна за дозволом дотичного виборця того кандидата перечеркнути і написати їм і назвисько, характер і місце замешкання нашого кандидата;
5. наклади виборча картка так почеркани, що нема вже місця до написати назвиська на-

шого кандидата, тоді може виборець знищити ту картку і зачасу постарати ся о другу картку.

На Буквині дозволено наліпити зверху картку з написом якого кандидата.

На округ збіжкою виборчого має бути вивішений район виборчий. В обсягу того району не можна агітувати від загрозою арештованим. Поза районом вільно кожному агітувати, вивішувати або переносувати картки і т. п.

Отей технічні вказівки і ради вказали і ми за віднодів і конечно подати в передодень виборів.

Наконець звертаємо ся до всіх наших свідомих людей та організаторів, щоб сейчас по виборі з кожної виборчої місцевості як найскорше телеграфічно донесли про вислід вибору в послівні Ніколасови Васильови. Віп тільки на-трудити ся в справі виборів, що треба йому сю прислугу зділати. Просимо адресувати: Н. Василько, Чернівці, Неггенгаузе. Просимо сповістити се конечно!

З тим всім, пазнаючи всіх до неосвучної праці в останніх хвилях, — висказуємо радісну надію, що як лиш щиро йшла і йти ме наша праця, то день 14-ого мая нам, а не ворогам, принесе побіду!

Передвиборчі вісти.

З черновецького округу.

Дня 8. с. м. вибрав ся в інженер Н. Сивин у товаристві п. посла сибирського А. Мадя до виборчих громад Віла-Керинця і Камініц. В тих громадах був вже кілька разів не лиш сам Галич але й другі його поплечники в Сороту — і треба признати, що в громадах тих деякого з людей Галича віддавав був для себе. Він агітував тут тим, що „кацапи“ (линовани) повинні вибирати кацапів,

Н. Давид.

Здогади про конець світа.

Доторкаючись питань про конець світа, мусимо пазначити, що в тім огляді можливі дві основні точки: 1. конець світа може наступити принагідно — в наслідок катастрофи серед всесвіту; 2. природно — в наслідок поступового вичерпання запасу сонячної енергії, яка облярує нашу землію животворним теплом та світлом, потрібним до підтримання життя-буття рослин і тварин а в слід за тим й цілого людства.

Щоб зрозуміти принагідний конець світа, треба бодай поверховно замислитися з метеорами, румунами звали — а головнію кометами. Сі останні себто комети звали й аказують що й до нині так темне як і образовано людство комі спокою повною у всесвітніх просторах. Доказом того є хоч би то, що і сего року розлітався бува сонячний вістак, що при вісній марті с. р. одна з комет стрілась з землею та розбіла її на шматки — значить се було конець світа в наслідок катастрофи.

Хвала Всевисшньому — подумав не один — що минули вже марець та лишні ще земліща та й мене раба вуденого на який час бодай на світлі. Так, минули марець, але чи слідуючий марець або якийсь в місяцях різних не принесе з собою якої грізної катастрофи? Поки-що можемо бути спокійні бодай до 1932 року.

Вже на початку XVIII. в. пересвідчив ся учений свід астрономів, що серед всесвіту є багато таких систем, як наша сонячна система (значить ся соня з планетами і їх місяцями). Ті системи є також центральними, себ-то мають одно ядро-сонце, довкола якого кружать планети. Шлях якого закону, по яким доріжкам та при помочи яких сил кружать вони, се проблеми, се kwestії будучини. Те все висиснено і про-

думано досі лиш дотично нашої сонячної системи завдяки таким ученим як: Коперник, Кеплер та Ньютон.

Відкрити інших систем довело до відкриття, яке паздачуємо поступови в німці XVIII. в. В р. 1783. Гершль пересвідчив ся, що наше сонце разом зі своїми планетами порушає ся в напрямі до констеляції Геркулеса. Піз отайти описав (1837 р.) Арієльєр втвердив здогад Гершля, а тепер рух нашої системи на цілому в напрямі до констеляції Геркулеса є річню неухильною і купово умотивованою. А вже будучі стодіти виязкують, чи і після них законів природи змінює ся напрям і швидкість руху нашої системи яко цілості.

Простори всесвіту між нашою сонячною а інших систем як кишати від малих тіл небесних. Ті тіла пазслідком взаємного притягання скупляють ся довкола одного більшого осередка ядра та творять те, що називаємо кометами. Мали тіла, а яких творять ся неспокійні комети, називаємо метеорами.

Метеори і комети з яких комети порушають ся у всесвітніх просторах під впливом певних нерухливих імпульсів та під впливом притягального діяння опружених системів по видовжених орбітах, параболі або гіперболах і то так просторах, що час одного обороту комет по тій орбіті триває від 3—10.000 літ. В опруженні нашої системи бува також чимало метеорів. Вони опружують наше сонце, але по доріжках підмішаних, чий планети а головнію земля. Доріжкі тих метеорів в многіх случаях порештують ся з річню доріжкою нашої землі. Теперішня наука знає, що ті тіла вилітають дуже часто величезні масами тою самою доріжкою одно за другим і одно біля другого.

Самі земля в своїм обороті довкола сонця перетодить попри ті доріжки світлових тіл, то пазслідком зониного притягання зустрічає ся часто, що богачи в тих тіл зникає аї своєї доріжки та злетить в земську атмосферу мен у прах. Се аероліти. Вони дістаючи ся в атмосферу землі летять серед неї аї

швидкістю 20—80 кілометрів на секунду, ступують вогню, а сей ставляти опір зменшую або зовсім знівають їх швидкість. Згущений вогню огрівает ся сильно, зникає опадаюче тіло та робить його огнистою кулею; почастіш відіриває в отвори метеора, відіриває малючі частини та розпріває їх до немого жару. Відірвані частини метеора яко легші тратьть свою швидкість швидше, чим їх матерне тіло, остають проті по заді й вони само творять ті світлі частини, які зовсім зникають дуже часто. Горючий вогню відіриває ся в нутрі метеора, виникну творбу хемічних полук, в наслідок чого відбує ся екслозія; метеор розтріскує ся на малючі кулони, які улітають титотіною землі по тій падають на поверхню землі (Камініцький дощ). Екслозія метеора та титний поворот вогню в отвір рішучо спричиняють сильний турбіт в атмосфері, подібний до турбіт грому. При екслозіях метеора вилітають в его нутрі жарові лучі (іскри), які вибівають поребіжкують атмосферу, вибіраючи для себе найкоротшу доріжку поміж ріжнородними верствами вогню.

Ту бачимо, яку велику прислугу віддає людськості атмосфера, яка зменшує шалену швидкість опадаючих метеорів, розбиває їх на кусі, які не можуть винести великої шкоди людству землі. Та все таки мимо того парасола, що хоронить перед камініним дощем, буває случай, що опадаючі метеори запалювали цілі села.

Метеорів більших або менших упало досі на землю велика сила, а люди (голова на отвертім носі) чули те опадає аї спису і громового дясоту, та бачили, як вони вилітали на землю ярились більше або менше в службу землі. Інколи знаходжено їх шогоричими і учені розсліджували їх склад і знайшли: металічно залізо, нікель, магнетну руду, кремень, водень, угілений газ та інші складники, які вилітають ся і в шпурі землі.

(Далше буде).

а не „халіва“ і всі зазирали, щоб на хрест присягнути, що голосувати будуть за Гаманом. Дев'ять днів тепер, коли прийшли до громадних виборів, всі брїтї Гаманівські, — всі громадяни Білої Керинї і Камініці освідчилися проти Гамана, а за н. Николаєм Свинудом. В Білій Керинї по дуже гарній промові н. посла Малика записали всі виборці, що голоси свої віддають дини на того кандидата, якого поручить їм н. Малик, певний і догодований їх приятель і оборонець. Пан Малик освідчився за н. Н. Свинудом, а за ним пішли всі члени виборчих комісій. — Гірше йшло справу в Камініці, бо тут Гаман виступив брїтїями про уніатів, кананів, халів і т. д. дуже пороже настрої передовсім тин. тутешніх „нових“ проти русо-народного кандидата. Сі люди не хотіли з початку навіть зійти на збори н. Свинуди. Остаточно вийшли і перемогли, що все, що чули від Гамана — се поганя брїтїи. Одиною причиною, яка одержувала їх одиноким, що в тепер від того, щоб освідчилися за н. Свинудом, було се, що вони вже присягнули Гаманові, що підуть за ним. Коли одні или посол Малик виступав, що нічого не може значити присяга на брїтїи, зібрані записалися за н. Свинудом і громадою удалися до нього із великими своїми домаганнями у шкільних справах. — Так отже навіть сі громади, що були твердими Гаманівцями, вийшли тепер проти него, бо завжди правда мусить побороти брїтїю і темноту, якни вона Гаман і його одиноким. — *Присутній.*

3 кімчанського округу.

У вікторію 7. с. м. о 10. годині перед полуднем прийшли в суспільстві бандації н. совітників Ілї Семана до Старої-Жучки, щоб виголосити тут перед численно зібраним народом свою кандидатську промову. Тут прийнято його виступати з мовленням а з виборчих привітань его дуже щирими і мудрими словами читалися Ілї Грушні та передали в імені громади халів і сіл. — Збори отворив надучитель Дарій Пігуля і одержав промову. На провідання зборів вибрано надучителя Пігуля. Сей узяв слово н. кандидатом Семан, котрий у довгий і дуже гарній промові пояснив свою програму. Численно зібрані виборці (около 600 мужів) прийняли пана совітника Семана як кандидата до ради державної. По сім вивадували предикції виборців пану кандидатом свої бажання, які висказав н. учитель В. Романовський в імені зібраних виборців, величали між виборцями велике одобрення. Наш ласкал Онуфрій старався відійти людей проти пана надучителя, що то ему непомогло, бо всі виборці закликали одностайно, що держуться ради н. надучителя Пігуля. Годять ся спитати, що при зборах лави участь і одержували найкращий порадок наш управитель громади н. К. о. х. По зборах поїхав н. кандидат сов. Семан до Нової Жучки. Тут привітали его численно зібрані виборці виступили з мовленням і передали по рускому значаю халів і сіл. Збори отворив н. надучитель Николай Іваніч і узяв слово н. кандидатом. Пан кандидат виголосив свою програму дуже влучно і розумно. По промові кількох учасників, ухвалено одностайно вибрати н. совітника Ілї Семана на посаду до державної Ради. — *Учасник.*

У середу дня 8. мая відбули ся у нас передвиборчі збори — взагалі перші збори у Білій — у громадянській уряді. Збори вийшли поспішно, що був день робітний і поже найбільше причало, аби его обробити, дуже гарно. Майже всі виборці вийшли, а чого мож зазначити, що в Білій вже не мало-важати виборці сирани. На сьмо поспішно прийшли наш кандидат н. сов. Ілї Семан, вийшли на готари начальником громади і радними, і удали ся до гарно прибраної канцелярії. Тут вийшли зібрані наріди і виступили з мовленням. Збори отворив місцевий учитель н. І. Свинук, а по виборі президент міжа узяв слово н. кандидатом. Вже его семіатична особа викликала велике одобрення, а як він почав в лютій емоції розумно, тепло, сердечно промовляти, не було привітань кінці. Збори приймали одностайно кандидатуру н. сов. Ілї Семана і обов'язували на 14. мая всі вийти з своїм голосом на його віддати. Промовляв що н. о. вчитель Е. Семан, котрого шире до народу кожна любовна бесіда зробила на зібраних велике враження. Далі промовляв ще місцевий учитель Ілї Свинук і вийшли. — *І. Біляський.*

Відний але похвальний пан Савчук все ще гадля, що годен бути послом. Недивно зайняв він до Валахії, щоб там говорити. Люди не хотіли одиноким даром тратити часу і попросили Савчука, щоб пішов собі без говорів в Валахию і далішні всі села. Всі присутні усталися в два ряди і Савчук в парадю забрав ся з села — без нічого.

Канани покинули „сердана“. В середу, 8. с. м. з'явив ся в Кімчані новий кандидат о. Коваршук з Роганів. В дров'яній коло торгівні говорив свої чорноризний кандидат, що він кандидатом вийшов Савчука з Кімчані, бо мовляв до парламенту треба чужих людей! Не забравши і сим разом свідомості селян, які своїми терками закладали збивали голосовні мови кандидата. Се „збіговисто“ схищало ся майже в самих кімчан та кількох „синах“ іні, а з цимостями прибігли, щоб довідатися, чого він людей з „торгу“ спливає до дров'яні. Але жінки не розуміючи горад повісних теревонів, стали розходити ся пан кандидат мусів закінчити „бабське віче“. По вічу розданий кандидат своїм похвальним

картин з своїм іменем і поучив, щоб в разі потреби наближувати сі картонки на карту голосованя верх написаного їми нийшого кандидата. З сими і поїхав кандидат знімаючи селян і передоцятеля Андрея Ситинчука, які тільки розпіралися за Савчуком, ні в сак, ні в тих. Савчука не було на „збіговисто“ (хоть був тоді в Кімчані), мабуть встигнув було показатися „серданом“ при „реверенді“, яка его тин у дурні пошла. — *Учасник.*

Думаємо, що і в сі дописи витягнуть наші паче організатори тану науку, що всіма силами зперуть ся до своїх амаль і зіймуть ся випоненням їх карт до голосованя. Не тільки собі нічого малонажити! Від праці в сіх останніх днях залежить побіла. — *Реданція.*

3 вашиківського округу.

Страшне поорамлені Богатирца в Лукавці. На вікторію величодний збори Богатирца своє „віче“ в громадянській канцелярії; одні прибувши до Лукавці не закрили ся виголосити свою „програму“ явля, але удали ся до о. Малика, щоб там бути між самими своїми, бо там зібрані ся горстка Лукавських панів, Поланів і ренегат Гімея, управитель, сив пан. руского сьвященника. Довідавшись про приїзд Богатирца, пішли туди надучитель Годованський, ілїх 10 гадів, кілька Жидів, кілька Липованів і більше число халів, всего на всего 25 осіб. Богатирец підтримав своє „віче“ в парохіальній канцелярії, хотів люди домагали ся, щоб говорили на дворі. Люди говорять, що відбуло ся по заході. До вибору президента не прийшло, бо Богатирец бояв ся, що виберуть надуч. Годованського голоною зборів, а він не уйдуть ему слово. І зачав Богатирец говорити! Скоро лави схищали, що він має в Лукавці значного політичного противника в особі о. Маланчука, напавши ся на Богатирца всі гаді, а особливо Тан. Гейоза словами: „Дай Боже таких сьвященників як о. Маланчук в кожній селі! Тоді був би всюди гаразд!“ і т. д., а одні Липовани сказали: „о. Маланчук напам'ятає всіх, щоб всі знали в годі! Тому у нас навує годи, у нас не ріжуть ся так як у Вашій парохії“. На ті слова Богатирец посоловив і закінчив своє „віче“. — *Виборець.*

Хрунівське віче о. Богатирца. Богатирец довів, пера, чим у него стили, мораль і навіть гідність чоловіка інтелігентного, — а тепер поступав собі прямо галібно, утворюючи свої виборці і уявляючи їх! Розумні аргументи Богатирца певно не так зворушати і одушевляти его жорсткі, як паво, „привітати“, горілки і повбаса. Коріма пана Богосенка думала, лавіла паво, „господинове“ смотали з чаром, аж досіт ішов, під поршню стояли „ниші духом“, що немали багато повати у Богатирца. Серед диму цигар, сонухи і гамору виділо лице о. Богатирца мов паво вийти в праці; благословив всіх запитим зором, а уста троті що не шевтали: „Прийдіте ко мнї всі хрїстїи мої, а зь упом Васько було своє!“

Діяльність другої Думи.

Величодні сьвята перервали наради посів російських. Два місяці енергично і живо працювали члени Думи серед стурханих, справді незвичайних підпоси. Як гірше мареве переслідувала всю працю в Думі неспокій і тривога. Кожде відважніше осяго в Думі сьчас вивадувало в авторитетних кругах думку про певне розізнаня посів, про розізнаня другої Думи тин, як розізнаня вже першу. А о закон, що лави Думу в Росії, проли народ тільки сьвятої крові, тільки мук і жертв! Коли се дивимо, прозмісемо пев важку ситуацію, у якій наближає послі з другої Думи. Треба було бути дуже обережним, щоб правительству не дати ніякої причини до самовільного розізнаня Думи, а з другої сторони треба було дуже дбати, щоб заховати нову Думу і не втратити пошани в широкіх слободолюбних кругах сусьності. Ситуація — гірша. Годі було працювати, як сід, треба було виходити у всіні компроміси, тим більше, що друга Дума не має вже такого одностайного характеру, як перша а крайня думка, як сьупно завважили посол Гриневич в листі до найпої редакції, о стільки дин шану Думу, о стільки Дума є для нас новою агітаційною трибуною.

Як себудь тяжко було працювати послам в другій Думі, то все тин багато праці переведено в ній за отчі два місяці. Уважно бюджет, земельну справу поспішно значно вперед, тин що нині можна вже на певно надіятися, що в комісії аграрній, на якої чолі стоїть надєв Кутлер, нийде земельний проект надітін значну більшість голосів для себе, — підготовлено вже ціловиті законопроекти про свободу віри, — знесено павені суди і заводи їх передано до контролю значиних судам, — шість міліонів рублів ухвалено для голодуючих, — устанавлено комісії, яка дбати має, щоб не похиталися такі справи, як Гурсько-Даваліська а многими інтересами осьмітлено ввадно чинившико зайдати.

А одинок — посол розізнавсь динів із почутим невдоволенням. Се друга Дума, се вже не душа слободолюбних канів, се куля, в якій працюють ся так тинно, тин неперно. Найважливішим жералом невдоволення є для всіх два останні зайданя в Думі, в дні 29-ого і 30-ого квітня, коли раджене над кон-

тингентом репутії. Віськом послугувавшись російсьому правительству все проти революції, а тепер Дума, знов під грозою своєї смерті, почула себе змушеною голосувати за огосю „державною konieczністю“. Остаточне внесення правительством прийнято, але се лавраз викликало в широкім сусьності певне невдоволення... Важку ситуацію сконфігурали до краю послі із крайної лінії, передовсім посол Сурабов, який дуже напави ся на війско і сказав, що як довго буде в Росії авторитаризм, тин довго буде ся вбивати жовірів в Росії, помічників реакції. Се викликало велику бурю в павізі а вело залежала тепер від таву президента Голубіна. На жаль у сего зручного і досвідченого політика не напавало розвага в тій хвилі. Він сьчас по засіданню удав ся до міністра війни, щоб усмиривати перед ним Думу... Се упокорює поважно інституцію посів навіть тоді, коли вийшли ся, що генерал Редігор, якому вложив міністер Голубін, за вікторію година мал відіхати до Царського села на відісцію. Безперечно Голубін зідав після під напором своїх партійних одиноків-кандидів (Міхновца не було вже тоді в Петербурзі), — але се видає як раз дуже лаві сьвітло на бистротуміністі політичну надітін. Можливо, що се стинєть причиною розбиття надітін і що дехто із них пересунуть ся тепер більш на ліво. Деякі часовики загворили навіть про недалеке уступлене Голубіна, а дехто видить вже і наслідника його в особі посла Тесленка.

Так отже загнано другу Думу в сльвий кут. Житє її тепер більш певно, але поночі компроміси готові гірше німтитися. Треба жалти одинок, що скаже нам даліш, недалека праця російських посів.

Політичний перегляд.

Англія в Індії.

Мають Індії своїх Герерів, а Французі Маро канів, то і для Англії виростає поважна небезпечність зі сторони Індії, які підносять поважні бунти проти Каролейнів. Одні, як в Калькуті доносеть, англійське правительство вже завадзало приготувати на ворохобню тубольців. Коло 60.000 войско англійського стоїть під оружєм у военній готовості, а порозділявано его по різних місцевостях, подбавши о нехитбе вийти знешени і відомішну комунікацію закла концентрації починати ся на загроженій точці. Рух мови тубольцями звертає ся навіть против міовіварів, чого вже давно не було і мейш потерпіли вже знатні шкоти. Ще в тім ворохобнім русі бере участь також і інтелігенція, докладе доносене в Калькуті, що тамешніми професорам університету і студентам заборонено окремо брати участь в політичній агітації.

Уступлене сербського короля?

В Відгороді мурозуть від кількох днів ністия, що король Петро задумує зрети ся престолу, а доки часовики, між ними „Вечерні Новости“ і „Београдське Новине“ говорять, що 12. липня, в день імени короля Петра, наступить велика зміна в теорічній правительственній системі. Сі погососи мають в тин своє пера, що загворились незадоволені президентом міністри Пашічем, тому, що він старає ся від них вимануватися; вони то й напаврають на короля, щоб Пашіча усунути і встановити авторитетний режим із бунтих загворинців, в противній раз преслужуть королю до уступленя з престолу. Се постуловане загворинців і обставина, що вихід а теперішній внутрішньо-політичній ситуації при дальшій триваю обоструванні могодорядників, можливий лаві при поможі порушеня устрою державного, — справді може наклонити короля Петра до уступленя, тим більше, що число пратильників його а дин на динь мовляше.

Набінет Клеманса.

Коли Клеманс прийшов до державної пери, то весь світ гадів на Францію, в якій має стати ся щось нечуваного, небувало. Правительством обияв Клеманс, славкозвистий бєдлєй і журналіст, може найбільший журналіст павого часу, який в своїй довгочасній парламентській діяльності бачив не одні кабінет і сириння нещадного уладок. Обиявив державну керу, засовів Клеманс динєв ідуї реверів. Одні його ера показували найбільше незадоволенням. В посідиних часах зачав Клеманс звертатися на право, чєре що стратив підпору сьціалістів і радикалів, які тепер згуртувалися до борби проти кабінету Клеманса. По відважних параментарних єрєвах підла французей парламент свою діяльність а зараз на початку засіданя президент Брісон відчитав довгу лісту інтерпелляцій, які сьвідчать про велике напружене політичній ситуації. Іменно енергичні заарженя правительством против діяльності „Загального союзу робітників“ і против свідчальних агітацій державних урядників і учителів, заворушили сьціалістичні круги і стинєть тепер сьвідчати борби сьціалістів против кабінету Клеманса. Ого сьціаліст Блані інтерєлює закла заарженя правительством против учительських свідчальників, посол Буйсон в справі покритичності почтових підурядників, посол Велант закидає правительству порушене закона супротив сьціалістичній прав робітників і державних урядників, радикальний сьціаліст Стєг інтерєлює про дисципліну, иними державні урядники мають бути боронені перед

Ціна оголошень за одноразови їх поміщення: Півна сторона 80 К., $\frac{1}{2}$ сторони 60 К., $\frac{1}{3}$ стор. 40 К., $\frac{1}{4}$ стор. 20 К., $\frac{1}{5}$ сторони 10 К., $\frac{1}{10}$ сторони 5 К., $\frac{1}{20}$ сторони 2 К. 50 с. — Анонси обчислюють за лінійною особою. Німа не біла малого тексту.

ОГОЛОШЕННЯ.
За рубрики: Надіслані і Огласювані редакцією не відмовляю.

При кількохразових або при річних закорочених, значний окуп.
Дрібні Оголошення малим друком (petit), числять як по 4 с. від ліній.
Наданий на лінійні марками поштовими не приймає ся.

ПОДЯКА.

По причині смерті нашого дорогого мужа, згідно батька і тестя

ц. к. радника правительства

дра Едварда Райса

власителя хреста офіцерського ордена Франца Йосифа, містопосадника столиці Чернівців, адвоката крайового і судового і проч. і проч.,

одержали ми із всіх сфер, в міста і в краю, тільки доказів сердешного співчуття, що ми не є в стані кожному, з особна хто старав ся наш біль умироти, виразити нашу вдячність. Проте просимо отсаю дорогою прийняти вирази нашої глибокої а щирої вдячності.

Тронуті до глибини, підносимо величчя панакхиди перед нашою синагогою, ратушом, гмахом Товариства музичного і галаю похоронних цермоній на кладовищі, та сердечно дякуємо преподобиному старшому рабінови п. Др-ови Розенфельдови, Ви. Пану містопосадникови міста бар. Фіртони, Ви. пану радникови правит. Др-ови Дузінькевичеви, Ви. пану інспекторови шкільному Др-ови Павлічкови, препод. рабінови Веняминови Вайсови, Ви. пану председателени ізр. громади віроісповід. Др-ови Штрахерови і Ви. председателени адвокатської палати Др-ови Киселерови за трогачі і щирі слова працяна.

Також най звольте ласкаво прийняти нашу глибоку вдячність: Вседостойна Духовенство, Его Ексцел. президент краю, Високий Виділ крайний, Світла Рада міська, репрезентанти властий державних і автономічних, особливо п. п. урядники магістрату, Его Ексцел. Генерал-майор Екардт, неменьше корпуси офіцирські 41. полку піхоти, 22. полку обор. граєвої та 10. полку гузарів, п. п. крайна коменда жандармерії, представителі буков. палати гандієвої, буков. Каси опадности, буков. льованських жєлїзниць, броварів, сторожи огневої і всіх інших так численно заступлених стоваришень і корпорацій; як також і всі, які жертвували німцї.

В Чернівцях, дни 10. мая 1907.

Олечалека Родика.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 18 кр.,
на пів року 8 кр., на чверть року
4 кр., на місяць 1 кр. 50 сеп.
в Росії: на цілий рік 8 рублів 50 коп., на пів
року 4 кр.,
в інших державах: на цілий рік 12 кр.,
на пів року 6 кр.

Передплата на „Буковину“ разом із
тижневником „Руска Рада“

на цілий рік 18 кр. (ка. 9 рублів або 34 кр.)
а на пів року 9 кр., ка. 4-50 р., або 17 кр.

Поодинокі числа 10 сотників.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція

„Буковина“
в Чернівцях уз. Петропільчя ч. 2.
Ч. телефону 176.
Адреса для телеграфу: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 коп. від
стрічки. „Надіслано“ по 40 коп. від стрічки.
При частійших надісланнях відповідний рахунок.
Рекламний посередник відсутній від п'ятка.
Ручним перекладом редакція збирає на попер-
едження встановлення і залучення пазик-
ності поштової.
В справах редакційних можна устно по-
розумітися як що для від 9—10 рано і 3—3
по пол. вранці неділя і свят.

День великої перемоги!

З всім народом ділимо ся радісною віст-
кою, що на руській буковинській землі вибрано
вчора послами до Ради державної всіх п'ятих
наших народних кандидатів! Голова всего на-
роду освідчив ся за депутатами, які висту-
пили до виборчого бою з кличем національної
української ідеї, з кличем поступових, демо-
кратичних змагань в усіх напрямках грома-
дянського життя! Послами нашого народу на
Буковині стали оборонці мужицької сирани,
вороги селянської кривди а воїни національ-
ного прапора і публічні наші жити.
В австрійській Раді державній говорити муть
від нас люди із того нашого стороництва, яке
єдине має з собою а нашим краю справедливу,
ширу і совісну працю для народу. Послами
нашого народу стали люди, за якими є всі
народні читальні, всі наші селянські маси, всі
наші „Січ“, словом весь вперше до народної
праці в'організований наш нарід! Під проводом
вибраних нових наших послів йти ме у нас
певно і невпинно даліша освідомлююча і ор-
ганізаційна народна праця, — тому день
14. мая, день перших загальних, рівних, тай-
них і безпосередних виборів до Ради держав-
ної, треба нам питати, як новий, великий
тріумф, як перемогу поступу, як нове велике
свідство нашої національної, демократичної ідеї!
В цілім нашім краю здобуло наше
народне стороництво найкрас-
шу перемогу! Оно одно вважати нині може
на вибраних послами всіх своїх кандидатів!
Се в великій мірі зміцнить наше політичне
значіння в краю! Наші галицькі народні послі
дістають п'ятих певних товаришів, — кляв
русских послів — п'ятих народних членів, —
а се при галицькій виборчій заперує має дуже
велике значіння!

М. Давид.

Здогади про кінець світа.

— Складаючи зоряні або так звані румовища
зв'язки, се також метеори або дуже малі зірки. Вони
показують ся наго і вийді білизні йкор, перебігають
протягом кількох секунд по небі та гаснуть без сліду.
Се бачив кождий в погідній вечери головню в серпні
та надолонці. Падючі зоряні показують ся поодинокі
або періодично цілими рядами, які вилітають з одної
точки (точки проміслювання). Такі рої зоряні вилітають
від 8. до 12. серпня з констеляції Персея (Персеїди),
а від 11. до 14. надолонця з констеляції Лева (Леоніди).
Від давніх давня учень звертали свою увагу на
ті тіла космічного простору. Вони старались
обчислити швидкість та пізнати дорогу, по якій пору-
шують ся ті тіла. Але се було неможливо в неважний трудом,
бо они вилітають ся на небі вдалині від нас, а не в
часотин та зараз вилітають, агасують. — Згодом до-
перва, бо аж в XIX. столітті удалось ученому астро-
ному Schiaparelli-ови вивчати, що ті румовища
зв'язки порушують ся у космічному просторі зі шко-
ростю трохи більшою, чим наша земля. Він саме
писав, що вони кружать докола сонця по еліпсах
або параболіх так, як більшість зоряних доси комет
(знаємо понад 14 комет). Schiaparelli визначив тора
Персеїдів та Леонідів, а цілішіше помічалося, що третя
зі зоряних комет, яку перший раз вбачено в
1862 р., порушався тою самою дорогою, що Пер-
сеїди. Інший зоряний учень показав, що комета,
яка вилітала 1868 р., кружить майже по тій самій
дорозі, що Леоніди.

Так отже помічалося, що румовища зв'язки
суть товаришами дороги зоряних комет. Вслід за тим
прийняли астрономи до заключення, що комети а мабуть
того самого походження, що румовища зв'язки (метеори)
та повстали і повстають в румовища. А коли так

Значіння се тим більше, коли вважаємо, що
до сеї виборчої акції вступили у нас скрізь
прихильники консервативно-аристократичної на-
ціонко-ромуїзаторської кривди! Сі люди агі-
тували у нас найпідійшлими кличами, найпо-
ганійшими бріднями про „ушю“ „галицьких
заїдів“ і т. д., — сі люди вели безпримірну
деморалізацію, — раділи отиха, коли удалось
ім почути байку про жидівські погроми в на-
ших горах, — они розвивали наших людей,
фанатизували нерозумних так, що приміром в
Вилачу багато прихильників наших одержало
від капанських прихильників листів з погрозами,
в яких писано ім, що загинуть, коли йти будуть
за нашим народним кандидатом (в тім часі за-
мордовано там одного нашого селянина, а школу
берегти мусіли Січовики днем і нічю під кіль-
кох тижнів!). Та на ніщо се не здало ся! На-
ша програма, ідейна, щира праця з'єднала нам
більшість народу, а всі назначені капанськими
кандидати і капанські самозванці (разом аж сім
их було) ганебно переміли!

Вслід виборів в наших округах такі:

I. В окрузі вижицько-селетинській голо-
сувало 7423 виборців. Наш кандидат, п. Ни-
колай Василько одержав 6938 голосів, бу-
вний презид. міністер Кербер 143, капан Ко-
лак 311, соц. дем. Адаєр 10.

II. В окрузі ватківсько-станівській голо-
сувало 9528 виборців. Наш кандидат, п. Єро-
тей Пігуляк одержав 5803 голосів, капан о.
Богатирець 3725.

III. В окрузі кіцмансько-садагурській го-
лосуvalo: 11150 виборців. Наш кандидат пан
Ілія Семан одержав 9339 голосів, капан Са-
чук 759, другий капан о. Козарішук 971, тре-
тій капан Мезенка 15.

IV. В окрузі заставницькій голосуvalo
8577 виборців. Наш кандидат, п. Антін Лука-
шевич одержав 6603 голосів, капан Гакман
1972.

значить ся, коли комети — се лише збір румовищ
зв'язки (метеорів), то що може статись, коли б яка
з комет стрінула в нашу землю?

— В наслідок такої стріли настунило-б явище
того роду, яке обернулось підчас вдирання ся метеорів
в нашу атмосферу, лише в грізнійшій формі.

Ясно свідство агорнуло-б цілу землю, а страшний
досвіт та гуриг заправив би в різнобаги таравачили
уши всім людям.

Саме таке комета була великих розмірів, кожін
більший від нашої землі, то стрінувшись в землю
розбила б її на дрібні кусні, ба навіть на пороки. На-
слідок тої катастрофи була б така, що наші поважні
іже буди-що-буду мати-землиця — бо вже тепер
мають ширину лише 1.000 мільонів літ — розбила-б
ся в одній хвилині так, що й ністочок її ніхто б мабуть
не побирав.

Коли-б земля стрінувшись не з кометою, лиш з сі
повалими хвостом, то наслідки не вийшли б не менше
фатальні; тоді настунило б моментальний вибух, а в
слід за тим щезли б всі сліди життя в поверхні землі.

Катастрофа землі не мусить настунити, але
правдоподібною і можливою являється ся. Астрономи
здогадувались такої катастрофи в 1868 р., бо тоді
відкрили комету, якої дорога в невідомім віддаленні
перехрещувалась з дорогою землі. Та комета, як вже
висте агадав, надирає тою самою дорогою, що Ле-
оніди. Вона в протягу 33 літ опирає раз наше сонце
та кожного 33-го року наближає до нашої землі.
В роках 1833 і 1899 переходила вона біля нашої
планети.

В тих роках комета та не вилітала нашої землі;
видно, дорога цієї комети не зважувалась була єди-
нотворна, що поспала на неї, а ще більше тому, що
— як виказали астрономічні обсервації — Юпітер
притягуючи ту комету до себе, віддалив її дорогу від
дороги землі.

Чи не настунило б така грізна стріла в р.р. 1932,

V. В окрузі черновецько-саретській голо-
сувало 8465 виборців. Наш кандидат п. Ни-
колай Слинук одержав 5151 голосів, капан Га-
ман 2372, возох капан о. Воронина 910, соц.
дем. Грігорівічі (Румун) 32.

Честь і слава всім, що вели наш народ
до бою, честь і слава нашим чесним виборцям,
честь і слава нашим новим послам! Най живе
щиро народна ідея, най живе пова невсипуча
а ідейна праця для народу!

Політичний перегляд.

Кабінет Клемансо.

Ціла Франція чекає з напруженням, як скінчить
ся послідня борба правительства з ополученням со-
ціалістами та радикалами. Борба розгоріла ся по
причині виходу соціалістично-радикального прави-
тельства на право. Клемансо опротавив ся тому, щоб
антисоціалістичний, пісаний депут і учитель мали право при-
лучити ся до соціалістичного союзу робітників і есе-
туально вимусити в той спосіб свої жаданя. Прави-
тельство сцендувало учителя Негре, провідника
синдикатного руху учительства, а міністер Бріан,
що сам вийшов з соціалістичного стороництва, по-
твердив сей засуд. Міністерство заарештувало про-
відників соціалістичного союзу робітників із за анти-
мілітарної пропаганди. Се все обурало соціалістично-
радикальні стороництва і вони вносили много інтер-
пелляцій в камері дотично послідних заарештів своїх
колішніх партійних товаришів Клеманса, Бріанда і т.
Сі всі інтерпелляції зробили в камері повстання вра-
жіння і захитали кабінет Клеманса в усіх основах.
Але найбільше вижидали бесіди провідника соціалі-
стів Жореса, який має предствити міністра просвіти
Бріанда зрадником а Клеманса реакціонером. До слова
прийшов Жорє в п'ятницю. Значайно бувало там, що
нідчас бесіди Жорє була камера і аудиторія повні;
теперше проти очікування слухало його олі мало де-
путатів, що поділяло на бесідника і він закінчив, що
закінчити свою мову на слідуєчій засіданні. В суботу
говорив Жорє далі. Недавно сказав Вебел в німецькій
парламенті, що німецькі соціалісти не дадуть ся звести
на антимілітарну агітацію. Жорє також казав, що

1965 і т. д. що 33 літ, не зникли. Поживем — по-
бачимо. Подібна катастрофа могла случитись між землею
а кометою, що машерує тою дорогою, якою вилітають
метеори з констеляції Андромеди. Ще 13 літ пе-
реходить ся комета біля землі, але і тут Юпітер
влітає ся тим посередником, що притягуючи комети
не допускає до такої грізної стріли. — Юпітер — се
ангол хоронитель нашої землі.

Земля наша може скінчити і природною смертю.
Розумієсь, вона або матерія не гине, бо цьому не
дозволять закон збереження матерії „матерія не гине“
але може статись і неможливо статись зникноу ма-
сою, яка буде непригодною для життя ані рослин ані
звірів ані людей. Само в таким значінню може насту-
нити а справді настунило в своїй часі кінець світа.

Се настунило тоді, як не стане вже тих чинни-
ків, які оквиляють та піддержують при житті нашу
земельку — коли заберане її світло та тепло.
Світло а обдарує її, як і везді в нашій планеті
сонечко, то сонце всієї всесвіної, та „lucerna mundi“,
як назвали його старинні Римляни. Тепла а має
земля трохи в своїм кутирі, але з нього мало користь
на поверхні, до аж роїть від життя рослин, звірів та
людей. І цього чинника починає земля у сонці зоде-
того та лиш йому зважувє своє живе-буте.

В самій землі знаходиться ся тепло в формі енергії
плутонічної та хемічної матерії, які можуть творити
хемічні полуні, а не утворили доси таких по-
луні. Енергії та кривить ся майже в цілості в глиби-
нах землі, а на поверхню дістається ся в разі-годи
в виді вулканічних вивергів, трасених землі, жерел
теплої води і т. д. Тепло, яке надобується ся в зна-
чайних уловинах в кутирі землі, дає поверхні за-
мало енергії для її будного життя. Енергії хемічна ма-
терія, які знаходиться ся в повнішній, для нас при-
ступній, окориці землі, є вже майже зовсім вичерпа-

він рішучо засуджує протамілітарну агітацію, се по його думці, протавити єв соціалістичній суті. Будите певні — говорив Жорє — що в хвили небезпечно починати будуть боротьбу не робітників і що пізніше доживе смерті Франції. Далше говорив бесідник про жадає урядників, щоб мали право творити синдикати і обговорювати генеральний страйк, що є лише средством борби для соціалістичного революційного дня. Потім запитав Жорє Вінічного і Бріана, своїх позитивних товаришів. Вінічний перешкодив поширенню синдикатів амаган урядників, а сьогодні карає за те урядників. Сам подражав єв публічну оцінку. Хто порушує своїх очерашніх товаришів, порушує самого себе. З особливим остротом звернувся до бесідника до Бріана: „Що за ріжниця є між генеральним страйком, який ви годенши, д. Бріан, а генеральним страйком загальної конфедерації? Ви самі назвали генеральний страйк на конгресі в Нанті найбільш ефективним средством, щоб викликати загальну революцію і розвинути державного авторитету. Ви хочете адоптувати урядників від творення союзів в справі страйків? А жовіри? Ви тоді говорите, що жовіри в часі генерального страйку, відмовляються єв страйкати на робітників, на своїх батьків і братів. Чи жовіри чимось іншим єв публічні функціонари? Ви тоді додає були: кождо оцінює все такі дав наказ до страйку, то гвері може висувати, але не в ту сторону, в которую оцінює думає. (Гучні оплески.) А ви, пане Бріан, нікого адоптувати антимілітаристів, що у відозві вказує тілже своє порекомендує, що жовіри в рай страйку не мулять страйкати на робітників, але не радять жовірам не страйкати, так як ви казали говорили. Між нами і вами вже кождо. Десять вже вас знаємо.“ По бесіді Жорє змислює засідання, а в понеділок говорив Бріан. Можливо, що правительств побідить, однак єв оло найде більшість лише при допомозі правниці і центра, тоді оно єв соціалістично-радикальне правительство уступити.

Свідство про калітуляцію Порт Артура.

Комісія, що мала перевірити причину, якій приналежала генерала Штосса порадити Порт Артура в руки Японців, прийшла до результату, що Штосса загинув і без важких причин порадив його Японцям. За те надає вирок на смерть через повішення або застрілене. Найвищий воєнний суд переглянув сей таку і постановив позитивно оставити рішення царя. Свідством побіч Штосса своміромітований правдо також генерал Штосс.

Вістки із російської України.

Аграрні заворушення.

Прийшла весна, і з її приходом знов на поріг наш виступає вічно мождо у нас питання, — питання, що завязало єв у болотний узол економічних сілсько-господарських відносин на селі. З весною знов дотять до нас застінки з питаннями про земельні розрухи. Народ, що довгі віки оточував і досі що оточує в ярмі економічної та соціальної неволі, от ажк вілжа іт, не залишила усамі еподізанні на урядові обіцянки що до поліпшення його економічного та правого становища та сам, своїми силами заходяє єв розвинути узол тих відносин; народ виступає на шлях організованої економічної, а разом з тим і політичної боротьби.

Перший крок по цьому шляху вже зроблено; народ, протестує, придбало єв сіб справі де-який досвід і разом з тим ми помічаємо, як переминає його співгоглядю що до земельного питання виявляється єв конкретне в економічних русі, який чим далі то дужіше,

пою. Виявляється становить поклади камінного вугля та нафти; вони становлять найбагатіше жерело енергії теплової і то годенно пригодно до промислу. Однак енергії, яка в тих тілах знаходиться єв, не є зовсім покладена, але нагромадилась там тигом геологічного розвитку земної кулі із допитаного жерела — зі сонця. Дослідні і тін напрати показали, що як-раз проміньоване сонця становить те жерело енергії, з якого черпають рослини, щоб хемічно перетворити матеріал, не придатний аж до палення аж для поживи звірів, на матеріал поживний і до палення пригодно. Листе і інші зелені частини рослини поглотують енергію сонця, щоб перетворити хемічний процес, а саме щоб розложити воду (H₂O) і двоокис угля (CO₂), щоб відобрати кисень від угля і води.

В світлі на тим і угорі і інші рештки органічні в землі мають в собі енергію в формі тепла не з вомі вату але зі сонця.

Проміньоване сонце — єв розвинене жерело енергії, котро вказує живучі естия, опалює парові машини та інші мотори. Органічне життя, метеорологічні явища, кліматичні відносини і т. д. — все те вказує майже виключно від сонячної енергії, яка приходить на землю в формі проміньованя (лучистої енергії) та під тою самою формою окуляє її. — Сонце ведемо шодро для свого огруження, бо після обчислень учених вказує різно величину світлової лучистої енергії, окодо 4.10²⁶ граммових калорій. Супротив того насувають єв для дитя: 1. з якого жерела походять величезні запаси енергії нагромадженої в сонці? 2. чи так велика річна страта не потягне за собою остудження сонця?

(Ковач буде).

з делькатного, стигімного, привадиного, стає повсюдним, організованим, свідомим, стає явизм явизмом — рухом крестиниства та ділюного пролетаріату проти інституту власної земельної власності, рухом по ідеї антикапіталістичним. В процесі економічної боротьби, вказаної з сям рухом, несвідомому, або мало свідомому крестиниство явизм вказується єв ідею власної боротьби і, вказується на своєму прапорці мінімум, він зрештою починає розуміти і шакітим своїх власних домагань; разом з цим він входить в тісний ідеї стосунки з своїм старшим братом — городським пролетарієм; між тим і другим зростає зближення, але виникає через те, що крестиниці і сільський пролетарій позичає у нього ідею власної економічної боротьби, в формі і способу. В даному разі город і село подають одне другому товариську руку. Так взагалі стоить справа. Що ж до сучасної хвилі, то наперед не можна сказати, в якій саме формі вийде єв економічний рух, що по-декуди вже прокидається єв по селах.

Далі мише „Рада“: Ми хотіли б зробити тут одну увагу і саме ось про що. Досвід минулих літ показав, що буржуазно-реакційні елітські елементи, звичні з адміністративно ріжними способами добували єв того, щоб зоробити народом в його справі. Вони завжди вили до того, щоб розбити його силу, внести розбрат в його амаган, щоб потім суворо розправитись, нехай, мождо, не мортить вдарує правити більшу плату, добувати єв свого права. Часами народ слухав таких людий, і не знаючи, що на него наставлено сілце, ступав на шлях аграрного терору. Але в міру того, як народ приходив до свідомості, — яку шоду привнесі йому розбрат і ріжниця в громадянському ділі, він починав добре пам'ятати, що такі способи боротьби не поможуть йому, і він не буде слухати таких підбурювачів, а вивати мо в своїх амаганах тої методи, яка доводить до вражого кінця.

3 Полтавщини.

Для 20. квітня (ст. ст.) в своїм ріднім селі, у Борзах, умер від кровотечі в лезних колишній депутат до 1-ої державної Думи, член української парламентської фракції, Микола Овчарук. Смерть його справила тажже вражінє єв на місцеві мешканців, так і на селі з окупираних сіл.

По вказанню на „рапорт“ кобелянської адміністрації, в яких писало єв про цілковито „заселене“ селі, в початку весняних робіт знов почались аграрні розрухи і повіті, що дужчі аж хорі.

Самі дини в с. Сухинівці, маету п. Ансєн-штайна, юрба селіи душ 500 не пустила економічних робітників орати вселю, вимагаючи поділу панської землі на рівно між усіма селянами. На стегу вілбулось віче, на якому селіи випадали свої потреби. Про се повідомлено кобелянського справника Овсєпенко, який вийшов в Сухинівку з отрядом чеченців. „Усмиривши“ селіи, предостання влада з „трійкою“ повернула єв в Кобеляки.

3 жита „Пресвіт“.

Для 25. квітня (ст. ст.) в одеській „Пресвіті“ д. М. Кондров прочитав реферат на тему „Кращі і гірші“ по рефераті урядово музично-вокалії ввечерині. — Київська „Пресвіта“ одержала від київського губернатора дозвіл урядити на Куряній нарядний концерт.

Наукове товариство.

Українське наукове товариство, засноване з ініціативою проф. Антоновича, проф. Лучинського, члена академії наук Житенського та редактора журналу „Україна“ Науменка, має славету, сими днями збори перших членів товариства.

Події в Росії.

Дума і правительств.

В лоні російського кабінету поділяні думи в весті, чи правительств має старатись, щоб правити в Думу, чи старатись йому треба єв розвинути Думу. Деякі міністри єв рішучо за тим, щоб Думу розвинути, інші онова а порекоменд сам Столянін думають, що треба піддержувати Думу. Сам Головін так вказує єв о темериній ситуації: Жита Думи не є захитане. З пропанєю Столянін розвинує єв. Склад Думи мусть змінити єв. Витворити єв іменно сильне контрум, симпатизуюче з правителю. Се контрум весть єв позитиву вілної руки. Раз іти не в труднощинах, то знов із подібним колом. Так само освідчив Головін, що не думає уступити із президентури. Згадає контрум Думи організує депутат Столянін. Досі згодою єв до сего клубу 71 послів. Проти Думи агітують тепер сально послів єв правниці. Депутат Шульгінін зважив на зборах в Києві, що праві послів (15) амажє свої мандати, коли правительств Думи не розвине.

Аудієнція Головіну у царя.

В останніх днях був Головін на аудієнції у царя. Часомеш подають тажє справоздаєє із розмови між царем і Головіном: Кождо Головін висказав свої погляди про працю в Думі, цар сказав: „Шкода, що соціалісти так підбурюють промисловців.“ На те зазначив Головін, що лише єв, як ті бесіди вказується єв Думі, до їх можна спростувати, а не перед несприятливою юрбою народу. „Так — відповів цар — але опозиційні див-

ники не подають промов неопозиційних послів“. Відтак вийшла розмова на вносєє правниці що до осудження політичних моралів, при чім Головін зазначив, що враще б було не доходити до дискусії над сєю справою. Відтак снінує цар о промові Сурабона про армію, Головін зазначив, що різних сів Сурабона вразу не дочув, тому не уділив йому сечасе вказів. „З бесідниками правниці приходите однак сечасе до басисичного пораду!“ — відповів цар. Потім залив Головін, що більшість Думи бажає собі тепер рішучих обряд і тому гуртується єв новий клуб: знов контрум. Цар залив, що Головін все, як треба йому сего, може згодошуватись на аудієнцію в справах Думи.

Маніфестація чорної сотні.

Для 10. с. м. відбувся єв маніфестацийний в'їзд чорної сотні в Петербург, в який взяли участь всі проводники хуліганів: Грінгмунт, Крушенев, Пуришневич, Дубронін, князь Шаховський, Щербатов, сьвєц. Вострогов і другі. Менери чорної сотні вказували, що єв маніфестацийним походом в'їзду повилуть участь сотки тисячів народу. Тимчасом в'їзд починає єв новим епіском. Кілька сот людя вийшло по нарадах з хоругвами на місто. Поступові часомеш вказували єв гену чорносотенську до краю. Невадла маніфестация хуліганів свідчить, що чорносотенщина тратить землю під ногами і заїлжа гине, так, як агітунти мусть веле основанє на євмисності, глулоти, безхарактерності і подлости. Лий реальна, щира і ідеїна праця для народу веде до вічно живого життя і розвинути. Все бесідне, гзуно і плуганє мусть знаходити своє єв — чи вілнійше.

НОВИНКИ.

Чернівці, 15. мая 1907.

Памятний день в Болгарії. В середу, 15. мая прапує Болгарія тисячелітє смерті кара Бориса, який навернув Болгар до християнства. З тої нагоди ведуть єв в цілій Болгарії великі приготування до народного святя.

Уродини іспанського престолонаслідника. Король Альфонс дужо задоволений із уродини престолонаслідника. З веселим обличчєм, якого ажк даєєв у него не було видно, предстання він свого любимця грядкам іспанським. Сям буде знати єв мусть по батьвови Альфонс. З нагоди уродини понизував король богато, казів на смерть засуджених в'язнів. Правительств зарядило традиційно національне святю. З усіх усюдів наслідні телеграми, з особливим утіхою прийшло на англійсьім дворі вістку про уродини королевича. Королева заявила, що сина сама буде хорити.

Кроваві заворушення в Калущині. Краєвий вихід постановив звернути біг Ліманці, алявучі тепер через Перегінське, в старе русло, вказане в Яссє. Се зарядженє єв сподучене з приадою для селіи в Яссє, що виставлені через ту регуляцію на великі страти. Коли з рамені кровавого вихід робітників розпочали великі роботи, зібрани єв селіи і хотіли робітників вілнати. Прийшло до бісов, прачім востурбовано кількох робітників і інженерів. Супротив того управителі будови заикавали востанній планарій і війска. Селіи, в чьєй окодо 2000, не хотіли уступитись. Прийшло до вітконоє єв з війском. Кінноті вказала атаку. Кількавілність селіи уало раних, а двоє з них вказє в шпиталі. Все-ж такі селіи дужше ставлять омір. В очі хтось вказує вбрані паравої. З Верейки відійшла до Яссє компанія піхоти. Крім того вказує єв в Яссє дві шкандони кавалерії. Війско єв зашатированє у селіи, що що більше вказує між ними огречєє.

Найновіше італійсьє чудо. 2. швітня мал відбут єв в італійсьім містечку Остурі празник сьв. Францішка в сволучєєє з порогами, музикою і т. Комітет збирав дати на сям шлє, щоб сьвєтє урядити по можности почитало. На дашь парохіи в Остурі, хоч ровні католики, не вонче спаданьє грішми і празники не відсвятуює. В перніи остурейї отців, на олтарі статуа єв. Францішка, в капузі чернотї і в грубєм сивосивосім жодлом в руках. Як встрашиться парохіян, коли прийшовши до перни застали сьвєтєє без капузи, лише вказанєє єв, а золотий жєєж дожал на землі. Вєєрї зібрано всі на празники потрібні грішні, щоб сьвєтєє усмирить.

„Я з ліпших кругів суспільности“. Перед суд. в Ріхтордє в Німеччині вказав єв. професора і його жену, за те, що они назвали сьвоє козачиєє служницю словами, яких годі найти в книзі компліментів. Дячина чула єв тажже ображеною. Кождо предостанель зазначив професора і жену, щоб заняли місце на лаві обжалованих, розсудив єв професор і білючи єв прейда принуа: „Я з ліпших кругів суспільности; через служницю мо сяду на лаву оскаржених“. Предостанель поучив його, що сьлуга єв талєє членом людства і що суд не признає етанових ріжниць обжалованих. І сего професор не слухав і аж жєєж умолила його, щоб єв на лаву обжалованих. Суд покрав професора на образє чєєє сьлуги вказано 50 марок, а жену 30 марок. Проголошенє вироку прийняв професор ознєє „безвільність“, що поштувало його далших 50 марок.

Оповідки, іменования і т. п.

Із укр. анад. тов. „Союз“. В модлю 19. с. м. о год. 4. по обіді відбуде ся в локалі товариства (ул. правей пазати ч. 12) відчит тов. Стен. Мака на тему: „Етика Валого“. Гостям раді. — *Варяд*.

Буковинське академічно-технічне товариство. В четвер, дні 16. с. м. о годині 8. вечером відбудуть ся загальні збори академічно-технічного товариства в сали VIII. шкільн промислової в отсім днешнім порядком: 1. Оголошення президії. 2. Відчит прее. університету д-ра Валод. Мідьковича „Про перше вивчення Європи“ при помочи світлових образів. 3. Есентуальні висновки членів. — По зборі відбудуть ся товариські сходили членів в городі Готліба на ринку. Гості бажані.

Курс садівництва для народних учителів. Міністерство рільництва уклало раді культури правей воєводства Буковини на курс садівництва для народних учителів в сім році субвенцію в сумі 650 К.

XV. звичайні загальні збори „Дністра“ товариства патвних обочечень відбули ся в четвер перед полудном в гімнастичній сали „Союз“ „Дністра“. На зборі були всі члени 200 членів. За столом на естраді засіли президент назираючої ради радник двора п. Гр. Кузьма, віцепрезидент рада ради о. митрат Туркович, всі три директори „Дністра“ др. Булачовський, др. Федас і др. Одримович, покликані секретарі зборів о. Лежкогубеній і др. Конча, а побіч при окремі столування запис місце правительственої комісії радник двора п. Ал. Гут. Збори отворили промовою презид. Гр. Кузьма, в якій зазначив гарний розвиток товариства в минулім році, а потім закликав про помірний членів нада. ради і персоналу „Дністра“, а присутні повстаном з місця почали їх пам'яті. 3 черги др. Федас відчитав протокол з попередніх заг. зборів, який збори прийняли. По ухваленню відчитав річного звіту, а окладу, що присутні дістали печатані звіти, п. Мельник, член ревізійної комісії, постановив внести на ухвалення абсолютної дирекції, що збори одностайно ухвалили. 4. точку днешнього порядку, розділ 198.134 К наданням резервувати др. Федас, а збори ухвалили розділити ту наданку після внесення нада. ради, а сс: 59.627 К призначено до резервного фонду, 201.727-75 К обернено на 10 проц. знизку премій за 1906, 2000 К призначено на добродійні цілі, а 34.779-25 К призначено до спеціального фонду на зворотні членів. О 12. год. почало ся обідове голоування на 5 заступників членів нада. ради на 1 рік, 3 членів ревізійної комісії і 1 заступника. Заступниками членів назираючої ради обрано: о. Євгенія Гуцара, Петра Огоновського, Костя Паналявського, др. Кирила Студинського, Володимира Шуховича. До ревізійної комісії обрані: Юліан Сичинський, Омелян Куницький і Микола Мельник, а заступниками: Микола Завальнісний. По полудні о 5 й год. відбули ся загальні збори представного товариства „Дністер“. Президент Гр. Кузьма ствердивши достаточний компет, покликав на секретаря зборів д-ра Конча. Вхвалений д-ром Федасом протокол з попередніх загальних зборів прийнято без поправок. Відчитана річного звіту ухваленного дирекції, а на внесення п. Мельника, члена ревізійної комісії, збори прийняли звід дирекції і назираючої ради та записане рахунок за X. рік адмін. і ухвалили абсолютною дирекції. 3 черги др. Федас відчитав пропозицію назираючої ради, що до розділу чистого зиску в сумі 18.847-18 К, а загальні збори прийняли ту пропозицію. Чистий зиск поділено в отсей спосіб: До резервного фонду призначено 3500 К, на 6 пров. дивіденду для членів 9.968-14 К, на публічні цілі 4.000 К, а 1.378-96 К перевнесено на садибний рік. На тім закінчили ся збори.

Із штуки і літератури.

„Ruthenische Korrespondenz“, яку в інтересі наредної суляни відверти повинна нести наша суспільність, надіслала нам отсе лист, але дуже радо відповісти і відповісти від розкрити нашим людям: „Нашим дебатовим виступом великім як і великим собі повністю становимо в кругіш імперської преси. Відносно з наданих досі чисел (5 звичайних і 2 надзвичайних) призначених виключно для преси) не перейшло безслідно. Користували ся ними в значній частині імперської преси, що надають тов. публіци (вк відомості газети: „Neue Freie Presse“, „Die Zeit“, „Wiener Deutsches Tagblatt“, „Das Vaterland“, „Deutsches Volksblatt“, та інші), а вже про провінціалізм і заграничну пресу не згадуємо. Ми позначили справді до нашого співробітництва що публікаційний людей, які беруть участь в нашій політичній житті, але того всего за мало. Щоби задержати і утримувати своє становище, яке ми в так короткій часі успіли здобути мусимо мати не лише цікаві але передові світли вісти. — А до того потреба кожно участі уся суспільності. І отсе підняємо ся з повалом, щоби кождий чи політична організація чи то приватний чоловік достарчали нам те саме радічно а лям в патвних разях ластовно політичні вісти. Колиби нам ухвалили позначати до співробітництва цілу українську суспільність, то годі здобути би ми в імперській пресі важливий вплив на нашу справу а лагу того важливий розуміє. Якраз теперішня пора найбільше адекватна до того щоби як найбільше її використати. Тепер збори... ми повинні мати докладний перелік зборів а докладний поданем числа кандидатів і голосів, докладний вказ не лише усіх наших кандидатів, але

і порожніх нам кандидатів, ми повинні знати про всім виборчі і передвиборчі наданки, про роботу усіх політичних організацій, одним словом усе, що відноситься до нашого політичного життя. Нерідкі такі вісти, які для порожнього Русина видають ся менше важливими, але ми повинні бути превидимі люди. Успішні цілі телеграфічно віддамо собічас спеціальними гентографованими відбитками, так що в дні години по одержанню телеграмі мають усе цілі імперські редакції спеціальні відбитки. Так привіром вістку про анти-жидівські розрухи на Буковині ми спростували зараз на другий день по появі її в імперській часописній лавдані телеграмі посла Василька. Так само мала ся річ із вісткою про аномальне громадянство дому в Романії, яка обігала асю, бувалася всю на всіх лавданх преси так в Австрії як і в Німеччині, а ми ми мали її спростувати дануючи ластовно експрес лана О. В. Меренюва. Проте звертаємо ся з просьбою передовсім до всіх політичних організацій як і до політичних діячів, щоби усякі спростування, які розсилає польська преса в дашню усякі вісти з нашого життя присилати в портів мірі до нас, бо лям серед таких обставин „Ruthenische Korrespondenz“ може осигнути цілі, до якої вона владомеє. Адреса для телеграм: Ruthenische Korrespondenz Wien XVII/3 Frauenfelderstrasse 2.

„Ukrainische Rundschau“ ч. 5 містить: „Eine Mahnung an den k. k. Ministerpräsidenten und den k. k. Statthalter von Galizien“, vom gewesenen Obmann des ruthenischen Reichsratsklubs Prof. J. Romanowicz; „Man weiss was sie sind“, von R. Le Mang; „Die jüdisch nationale Bewegung und die Ruthenen in Galizien“, von Dr. S. R. Landau (Wien); „Der Polenartikel Björnsons und die polnische Presse“, von Dr. Roman Tustanowsky; „Die polnische Nationaldemokratie und die Mordaten in Lódz“, „Zur Geschichte der polnischen Kultur in der Ukraine“, aus den Memoiren des Grafen Starzenski; „Die k. u. k. Gendarmerie in Galizien“, von P. R.; „Die Demuzanten“, von Wladimir Kuschnir; „Der Hungerstreik“, von Marianna de Cavia; „Memorandum der Schwetschenko-Gesellschaft der Wissenschaften in Lemberg“; „Ein Schreiben des Herrn Björnstjerne Björnson“. Ціна 6 К на рік. Адреса: Wien, XVII/3 Frauenfelderstrasse Nr. 2.

Михайло Драгоманів і его роль в розвою України написав і видав М. Павлик. Львів 1907. Стор. 91. Ціна 50 сот. Детати можна сю книжку у автора (Львів, ул. Любимської Уни ч. 5.) або в книгарні „Наука, тов. ім. Шевченка (Львів, ул. Театральна 1.). Михайло Драгоманів — великий чоловік, великий Українець, який у всіх напрухах громадянського життя нашого політичного життя та інших сідим, наважить теж до тих нещасних наших дум, що малозначимі анімались для широких наших кругів. Слово: Драгоманів протаранить у нас често і раді, але але і невинно і недокладно, односторонньо і малюю постане викине ся дуже часто у нас з славним іменем Драгоманова. А даші — кільки то зиску владде даші у нас в те, щоби ніби те „критично“ а в дійсності паштало ганити на Драгоманова і агалати його менторским словом, на яке він ніко відповісти не годен. „Годі“, — всім є на світлі людє... Все ж таки Драгоманів на ніс остало великим і передовим політично характерним і правим. — Добр. Михайло Павлик знайшов в своїй нижній особистості і діяльності Драгоманова дуже немо і властично і тому книжку сю поручаємо всім нашим громаді. Тут знаходять ся важні, програмні зиски Драгоманова у всяких естетіях, пияті із членів і пияті маю у нас зиски, — тому книжочка отсе тим більш цікава. — Можна погодитися в поодинах справах із думками Драгоманова, але слово його змушує людей до правильного думання, сприймає, що говорить се розумна велика людина. Ще на одне треба звернути увагу, а іменно на велику характерність, працелювність, ідейність і правість Драгоманова. Як людина, остало він для всіх (передовсім для молодіж) світлим вірцем і моделлю Добр. Павлик порушує також справу переведення тіла вб. Драгоманова зі Соєні до Львова. Се немче треба би яко раз погодити, бо се обов'язок всієї нашої нації. — Брошура д. Павлика, річєна і соцієна зворис певно неодоного до самих творів Драгоманова — і се був би найкращий анісід доброї волі і пиятнику д. Павлика для свого політичного великого друга. Годі пам'ятати і сс гарної привітє, що в книжці д. Павлика відзначає ся його щирість і сердечко повняне лям Драгоманова, а кожде слово його в тій брошурі, нерідко строго, може односторонньо й несправедливо, — але все людяно, тенже, гуманно... В теперішніх часах треба се тем зазначити. В нашій сучасності, яка шаким не біла що до бліж, безідейності і хитрого характеру навіть тап. молодих людей, — пиялапа висте книжка д. Павлика є шкільним даруном і навіть — зиском.

Останні вісти.

Вибори на Буковині.

Чернівці (Ost): обраний др. Штрахер (національний жид).

Чернівці (West): стислий вибір між нид. нап. д-ром Вендером а рум. соц.-дем. Грігоровічом. Вендер — 2250 гол.; Грігоровіч 2076 гол.;

христ. канд. прее. Шаріцер 903 гол.; Румун Войтко 640 гол.

Німполион (рум. округ): обраний Німець Граф Беллегарде (4853 гол.) проти Румуна Авр. Оичула (2757 гол.) і Румуна Стефанельського (1014 гол.).

Гурагумора (рум. округ): стислий вибір між Авр. Оичулом (4359 гол.) а Дорі Поповічом (2587 гол.). (Тарнавскі одержав 2123 гол.).

Сучана (рум. округ): обраний послом барон Гормузані.

Радівці (рум. округ): обраний послом Сімеонівч.

Черновецький рум. округ: стислий вибір між Кулареніком (6539 гол.) і Ісонекулдом-Гренулом (5680 гол.).

Німецький сільський округ: стислий вибір між Решманом (1699 гол.) і Відманом (1607 гол.). (Гарбер дістав 1150 гол.).

Радівці-Серет-Сучава (міста): обраний Німець Снедль.

Телеграми коресп. бюро.

Відень. Досі звісно 240 результатів; з снх в 143ох округах обрано послів, а в 97ох прийде до тіснійших виборів. Вийшло 43 соціаль-демократів, між ними Адаер, Райман, Еленбоген, Шумаер; 39 христ.-соціаліст, між ними Люстер; 12 нід. поступовців, між ними Лехер, Ельберт, Грос; 4ох із нід. людської партії, між ними міністер Праде, Сігавестер, Доберніт; 20 із католицького центра; 2 молодочехів Цігр. Врда; 2 старочехів, колишній віцепрезес Захек і Срб; 1 чеський націоналіст Фресал; 1 чеський аграрій Рескошин; 5 нід. аграрів, між ними колишній віцепрезес Кайзер і Шрайнер; 2 нім. псевіцій; 2 Русинів, між ними Василько, 5 Італіян; 6 австрійських Славинців, між ними Шустершнік; 1 Кроат Вуковіч, 1 австрійський Чех, 1 безпартійний граф Беллегарде; Жид Штрахер і 1 польський клерикал.

Відень. З 10 мандатів Корутанії (Каринтії) одержали німецькі людські 2, христ. соціаліст 1, клерикал Славинці 1, соціаль-демократи 1, а 5 округах прийде до тіснійших виборів, між ними між трома німецькими людськими і христ.-соц. в однім окрузі між нід. люд. а клерик. Славинцем. Між обраними є Доберніт, Міх Штайнхендером а христ.-соц. прийде до тісн. виборів. — З 15 мандатів Шлезвиг-Гольштейн соц.-дем. 4, нід. аграрі 1, польські клерикал 1, 9 тіснійших виборів, в яких беру участь 8 соц.-дем. проти 1 нім. псевіцій, 1 нід. люд., 1 нід. поступ., 3 нід. аграрів, 1 Чех-націонал, 1 Польський клерикал, дашне буде тіснійший вибір між 1 нід. поступовцем а христ.-соц. Колишній віцепрезес Кайзер і соц.-дем. Цігр. обрані наново. Молодочех Венцель Грубі і Польн Михайла упали. Граф Ларіш унава проти соціаль-демократів Ельберта. — З 11 мандатів Австрії одержали консерватисти 5, соціал-демократи 1, остало 5 тіснійших виборів, в яких беруть участь 5 нід. людських проти 2 соц.-дем., 3 консерватистів, 1 христ.-соціаліст соціал. Між зиски обраними паходять ся правий маршалок Ебенгох. Нід. люд. Ленер приходить в тіснійший вибір а соц.-дем. Міністер пресніти Мархет унава в Бадені. Соціал-демократи паходять 60 разів в тіснійший вибір проти всяких сторонників в зиски всіх краях Австрії. Молодочехи паходять 12 разів, нід. людські 22 рази, нід. поступовці 10 разів, христ.-соціалісти 18 разів. Німець. люд. Ельберт прийде в тіснійший вибір а вільним всемінем Вольфом; нід. поступовець Функо а Маршом соціальним демокр.: нід. аграрій Беррайтер проти радик. аграрія Шпіса; нід. Фортт проти Кайзера, мініст. Держата проти христ. соц. Найнтайла, соц.-дем. Пернератореер проти трест. соц. Прокона, молодочех Крамарж проти соц.-дем. Кайтена, молодочех Кастан, проти соц.-дем. Зіса, молодочех Філднер проти соц.-дем. Шаєранна, нід. люд. Хіарі, проти соц.-дем. Рібера, нід. пост. Демель проти соц.-дем. Арбайтца, нід. люд. Ленер проти соц.-дем. Грубера, італ. націонал. Мальєаті проти італ. конс. Заноні, клер. Чех Столи проти чеськ. аграр. Піпала, нід. люд. Ператореер проти христ. соц. Губера, італ. конс. Кончі проти соц.-дем. Аванціні, нім. псевіцій. Пахер проти соц.-дем. Гоюке.

Відень. Досі обрано 213 послів а 154 паходять до стислого вибору. Соціалістів обрано досі 56; христ. соціаліст 56; катоц. центр. 26; молодочехів 8 старочехів 20. Необрані міністри падали ся до дн. місці.

Про вислід виборів в Галичині не маємо на жаль досі ніяких відомостей.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор., на пів року 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованих, на пів року 4 карб., на місяць державних: на цілий рік 22 ар., на пів року 16 ар.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 16 кор. (вга. 9 рублів або 84 ар.)
а на пів року 9 кор., вга. 4-50 р., або 17 ар.

Поодинокі число 10 сотиків.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністр. і експедиція

„Буковина“

в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.

Т. телефону 170.

Адрес для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 сот. з літ

стрічок. „Надіслане“ по 40 сот. з літ стрічок.

При частійшій замовленні відповідей рабат.

Рекламні ціни поновити вісім з літ стрічок.

Рукописи авторів редакція дає на повер-

нення нагородження і залучення нажив-

ності почтові.

В справах редакційних можна устно по-

розуміти ся що дня від 8—10 рано і з—3

по пол. прим. відділ і секрет.

Вибори в східній Галичині.

Округ ч. 53. (Самбір-Рудин і т. д.): ви-
браний послом більшої частини кандидат о. Сте-
фан Онішиневич, парох з Хисенів 17.744
голосами. На посла меншої частини приходить до
тієї частини вибору вишеполья Суруфка і лю-
довець Млечко. Москвофіл Антонович дістав
1944 гол. Голосувало 31.476.

Округ ч. 59. (Теребовля-Чортків і т. д.):
вибраний послом більшої частини кандидат
др. Олександр Колесса, професор універ-
ситету у Львові 19.167 голосами. На посла
меншої частини приходить до тієї частини вибору
вишеполья Соха і сім'яст др. Малер. Голосу-
вало 29.318.

Округ ч. 70. (Скалат-Гусятин і т. д.): ви-
браний послом більшої частини кандидат Ми-
хайло Петрицький, редактор у Львові 17.108
голосами, а послом меншої частини кандидат „Rad-
и Narod.“ Евстахій Загурек 8524 гол. Москво-
філ Гісовський дістав 2219 гол. Голосувало
30.181.

Округ ч. 56. (Коломия-Печеніжин-Косів
і т. д.): вибраний послом кандидат українсько-
руської радикальної партії др. Кирило Три-
льовський, адвокат в Коломиї, 22.270 голо-
сами. На посла меншої частини приходить до тієї
частини вибору наш кандидат о. Тит Война-
ровський, парох в Баличів і кандидат
„Rad-и Narod.“ Мойсе. Тієї частини вибір для
21. мал. Духовенство одержав 3985 гол. Голо-
сувало 37.059.

Округ ч. 51. (Сянін-Ліско і т. д.): виба-
раний послом більшої частини Русин (чесний москво-
філ) п. Володимир Курилович, начальник суду
в Ріманові 14.870 голосами. Голосувало 26.527.

Округ ч. 55. (Доліна-Калуш-Надвірня
і т. д.): ніхто не вибраний, голоси розбиті між
Романчуком, Трильовським, Духовенством і Ци-

сером. Буде поновний вибір ві вторник дня
21. мал.

Округ ч. 63. (Золочів-Перемишляни): ніхто
не вибраний, голоси розбиті між Зельським, Глі-
бовицьким і Обертинським. Буде поновний вибір
ві вторник 21. мал.

Округ ч. 68. (Тернопіль-Збарж і т. д.):
ніхто не вибраний, голоси розбиті між Голубо-
вичем, Остапчуком і Заморським. Буде понов-
ний вибір ві вторник 21. мал.

Округ ч. 67. (Ярослав-Любачів-Цітанів
і т. д.): ніхто не вибраний; голоси розбиті між
Стахуром, Гриневецьким, Коляновським і иншими.
Буде поновний вибір ві вторник 21. мал.

По побіді.

I.

Нічийний парад на Букovinі не може починатися
таким величавим побідом при перших загальних, без-
посередніх, тайних і рівних виборах, як русий па-
рад і його націоналістичне сторонництво.

Про сию побідю нашу заговорили вже всі полі-
тичні часописи в краю і в тім одностайним призна-
нням побіді бачимо почин нашого політичного зна-
чення в краю, нашу силу і повагу!

Без дешевої деморалізації і передовсім без зничай-
ної у другий деморалізації, схилю живої ідей, трудом
людий доброї волі і гідності порозумінням з руськими,
сам наш парад найчеснішим шляхом дійшов до сили
і до побіді, якої нема у нікого другого на нашій гар-
ній Букovinі.

Підважкою наших всіх здобутків є і на все
мусить бути наша ідея і організована громада.
Раділа, народна праця і організоване масо, се єдина
запорука всієї нашої світлої будучини. З нагоди
виборів можемо перевести контроль того нашого
організованого стану побіді і тому подіємо на тім
місяці перегляд вислідів голосування в кожній нашій
громаді. З того сенсу треба витягнути нам науку,
як розложити нам тепер годять ся нашу працю в по-
одинокі громади. Небагом станемо перед виборами
до сійми, отже тим більше мусимо вже від тепер
дбати о нашу широкую громаду!

Одна лиш ідея, щира, невсичуча і розумна
праця для народу веде до побіді, до відродження, до
сили! Одна лиш праця може нам дати наше спра-
ведливо право на своєї землі! Подані вкеші вистав-
лені голосування викликають нам шлях до сєї праці.

Голосовано у нас так:

А. Округ червоноцв.-серетско-сторожинецький.

Громада:	Н. Спишул	кацап Ганман	волох-кацап Воронка
Нові Мамалиці	351	73	—
Старі Мамалиці	162	176	—
Камона	215	—	78
Кичера	107	1	45
Кучурів Вел.	976	154	—
Михальче	28	430	—
Ревна	152	66	—
Стрілецький Кут	62	196	—
Тарашани	165	54	4
Мегучени	148	1	20
Глібока	622	165	—
Камієва	78	379	73
Вовчанці	241	80	59
Слобод. Вера.	55	5	—
Сигирча	119	20	—
Червоноцв. н. С.	100	145	—
Вашківці н. С.	38	107	—
Камієва	28	114	3
Віда Керини	—	146	—
Комаринці	152	25	5
Корчешти	177	—	—
Нові Бросівці	12	17	190
Панка	366	—	—
Слобод. Комар.	170	47	—
Жадова	636	74	25
Бобинці	5	319	3

(Далше буде).

Нова Австрія.

Як побуду не знаємо що досі вислідів із всіх
виборчих округів Австрії, то все таки можна вже
тепер сказати кілька певних загальних уваг про най-
ближній австрійський парламент. Новий закон вибор-
чий наві державу в цілком нові обставини а палати
послів змінять ся до неспівання. Найближшу побідю при-

ходив на 211.400 км., значить ся найбільшій разів
більша від нашої землі. Сего року проф. університету
в Пітсбурзі в Америці іменем Brookshear підрахував велику
простору площу на сонці, які розтягнуться ся 5.600 мі-
ліонів кілометрів. Може бути, що той добродій по-
милує ся до сього в обчислюванню тої площі. Та дав би
Вог, щоб справді се відкрити було поміжкою, бо в
протинімім сучасну можна б дуже поміжно побоюватися
цілковитого змерзання землі в недалекій будучини.
Науково вже давно стверджено, що повна тамак площі
на сонці зменшує его температуру, а в слід за тим
і температуру на поверхні землі.

Проф. Кірхгоф обчислює на основі довготривалих
обсервацій, що найменша світлість площі на сонці
підвищує середню температуру на землі майже о
пів степеня (0.4° C), а найбільша світлість площі
остуджує еї о 0.3° C. Світлість площі збільшують во-
дні опаді (в зимі паде багаччо снігу, а в літі
дощу). Може й справді величезні площі на сонці, які
підрахував Brookshear, сиречьніми обилні світлі сїм
та ті дощі, які в сїю пору лють ся густо-часто (?).
Світлість площі понижують ся в періоді однай-
цятьох літ.

Єди-б такі площі на сонці, як сьогоднішні (єди-
то правда), повторились в будучині кожного одинай-
цятього року, то середня температура на землі опа-
дала-б дуже скоро; в слід за тим мусіла-б загинути
рослинність що раз більше і більше, а людство сна-
вало-б ся від загинути бігством в тепліші сторони.
Коли-ж надійде та гірша хвиля, що сонцю золотому
лабране тепло, тоді зникнуть з поверхні землі сади
нового життя.

Після новітніх поглядів на вселенну предста-
вляє ся ідея світла цілком інакше. Та про се
хвиля вже иншим разом.

Н. Даниш.

Здогади про кінець світа.

(Кінець.)

Відповідаючи на перше питання, підємо сходом
учених, які приймають, що сонячна матерія була пер-
вотісно жива і порозуміювана серед великих просторів
всесвітньої пр. в воді подібних камінів метеоричних,
яких і ині чимало в сонячній системі (паданні зливи).
Той збір, каміні метеоричні, має вже в собі величезний
запас енергії і то потенціальної іза взаємного притя-
гання між собою. Під впливом того взаємного притя-
гання маси зближали ся поступово та гуртувались
в більші тіла. В наслідок того вичерпувалась енергія
потенціальної, змінювалась в початку в кін-
тичну (рухову), а ся знова порозуміювалась в кінці
на тепло, бо поодинокі маси густо-часто злибувались
і ударили об себе. Знаючи масу сонця (M = 2.10³³ гр.),
луч (R = 6.9.10¹⁰ см) і еталу тисотини (C = 6.63.10¹⁹
C²/гр. см²) обчислено, що енергія з'ужита під час форма-
ції сонця виносилася 23.10⁴⁷ ергів; она перемінювалась
остаточно в тепло, яке виносило 5.5.10⁴⁴ калорій гра-
мових. Се се світлість тепла, якої людський мозок
не в силі обилити; то тепло в в силі отримати масу сонця
о 27 міліонів степенів (від змерзання, що тепло кінтоне
сонячної матерії = 1). Більша частина того тепла ро-
зіймалась рівномірно по всесвітній просторі під час
самого процесу формации сонця; та все таки зроку-
ємо, що агадане жерело енергії сонця вистарчить,
щоб уявити собі кінцішній стан сонця, себто той ко-
лодосадний огонь, ту величезну силу, яка там панує
в досі еше.

Єди-б той процес вже не відбувався, значить
ся — коли-б сонце вже не горіло, а тим самим
не витворювало нового засобу внутрішнього тепла,

то після обчислень мусіло-б сонце остигати о 2° річно.

Гельмгольц каже, що сонце є спосібне що більше
порхатися, чим се досі було, а в слід за тим частини
його окуплять ся що-раз більше насильством взаємного
притягання. Їх взаємне тисотинне притягання, а наслідком
той праці витворюють ся новий засіб тепла, який ви-
старив би на 1400 літ. Крім сього сонце має еше
багаччо хемічної енергії, бо в ягноті сонця палить
ся ріжні іллі як водень і кисні. Однак тепло сонця,
що походить з того жерела, не величезно; ми-ж знаємо
з досвіду, як то багаччо тепла дають горючі тіла.

Годовним жерелом тепла на сонці є процес его
далше поступуючої еормации. Тим вияснюємо собі
дуже поміжно охолодження сонця мимо великої річної
страги.

Але і то можливе загущування сонця мусить сви-
дчитись; нагромадження сонця до краю, а засоби
енергії нагромадження на сонці будуть потенціальної
будуть хемічної мусить вичерпати ся з часом. Неумо-
лний закон розсівання енергії мусить довести сонце,
а разом з ним і весь планетарний систем до загибати,
до загибати.

Жерело тепла, на яке покладається Гельмгольц,
може вправді привізати той кінець, але зарадити
не зарадить.

Кінець світа — в такім значінні, як вказано —
не лише правдоподібний, не тільки можливий, як
з природи річи наступити мусить; менше о те, чи
міжом літ скорше чи пізніше — се дрібниця.

Сонце вистуджує ся дуже скоро, як досі обчи-
слено а се тому, що на сонці позначають ся що-раз
то більші площі. Повстає темні площі на сонці
досі не вияснено як сїлі. Після думки Кірхгофа мають
то бути змари себ-то загущення, які творять ся в епо-
еерії сонця насильством місцєвого остудження. Так площі
зобсервовано в ріжних часах ріжну світлість. В році
1847 простягалась площа на 486.000 км., а в р. 1850

теперішніх виборах в Австрії здобули соціально-демократичні кандидати. До цієї партії ввійшли 61 соціаліст і в другий раз понад 60 приходить до стисливого вибору. В найгіршім разі після соціалістичних буде тенер 75: щоб соціалістичний буде отже більший від найчисленнішої корпоративної партії в даній парламенті себто від Польського Руху, але маю 66 членів. Перемога соціалістичних демократів — це осудження всього давнього режиму, всієї давньої господарини. Марний план не означає соціалістичної побіди популяричного міністра, бо в крайню міру нападати бачать виборці напористу радикальну зміну всього старого. За соціалістами йдуть тенер не лиш з'організовані, соціалістично думачі робітники, але великий організаційний елемент. Побіда соціалістів є проті тенер несприятливою зміною — і при найближчих виборах стає питання соціалістичного імовірно значно зменшити ся. — В значній мірі програли баталію виборчу соціалістично-християнська партія у Відні і найбільшій увазі отримували націоналістичні Німці і Молодоцехів. З визначних націоналістичних пропали всіма Шенкер і Ф. Штайн та радянська частина Хон і Кубер. — Загалом атмосфера в будучім парламенті буде опозиційно-поступова. — З поодиноких ірляв маємо досі такі імена:

Шлезія. Вибрані: Август Кайзер (нім. п. люд.); Вінцентий Носемітц (соц. дем.); Петро Цунг (соц. дем.); Тадей Ротер (соц. дем.). До вибору стислого приходить: Тут (соц. дем.) і Тир (нім. агр.); Герцманн (нім. люд.) і Гайдріх (соц. дем.); др. Рашард Куніці (соц. дем.) і Франц Лангоче (христ. соц.); Гінтер (нар. пост.) і Аволам (хр. соц.).

Чехи. Вибрані: Альбін Доч (соц. дем.), проєктор Йосеф Чіпера (молодоцех), Антія Номец (соц. дем.), др. Шрайнер (аграрий в Дайтабелі), Вінцентий Гоємлі (агр.), Людв. Пін (соц. дем.), мієстер Прадо, В. Фресь (нар. соц.), Ото Гіаля (соц. дем.), Леонард Вінарскі (соц. дем.), Петро Крішнер (агр.), Йосеф Врдак (молодоцех), Генріх Горігоє (соц. демокр.), Антія Сочені, М. Ельдерш (соц. дем.), Йосеф Варт (соц. дем.). До тієї виборчої партії приходить: Кароль Зайц (соц. дем.) і др. Мілверт (нім. всенім.), др. Брамаржоні (нім. люд.) і Йосеф Верем (христ. соц.), др. К. Урбан (нім. пост.) і А. Дітал (соц. дем.), Фр. Хахуна (агр.) і М. Шоаб (соц. дем.), А. Капіла (рад. пост.), Еміль Казіє (соц. дем.), Котліна (агр.) і о. Гороні (агр.), др. Емільгер (нім. пост.) і Волє (нім. всенім.), др. Заградіа (агр.) і Ю. Піхл (нар. соц.), Я. Соботка (соц. дем.) і П. Вукіа (агр.), А. Волєкер (агр. агр.) і М. Войта (агр.), І. Ротай (агр.) і Йосеф Карай (соц. дем.), др. Брамарж (молодоцех) і Фр. Смітен (соц. дем.), А. Райцнер (соц. дем.) і Ф. Шрайтер (нім. всенім.), др. Геральд (молодоцех) і П. Слама (нар. соц.), др. Егер (всенім.) і Р. Мілер (соц. дем.), др. Ю. Розер (нім. люд.) і Р. Трібенекер (соц. дем.), Фр. Прадо (всенім.) і В. Бенемігер (соц. дем.), Вукіа (агр.) і Гербер (соц. демокр.), Волєк (соц. дем.) і Краус (нім. всенім.), міа. др. Форті і Каловач (нар. соц.), др. Веррайтер (нім. пост.) і рад. аграрий, др. Зомер (нім. всенім.) і Вайер (соц. дем.), др. Чех (соц. дем.) і др. Оберайтнер (нім. люд.), Цімерман (соц. дем.) і Шмідор (нім. аграр.), Вухман (нім. пост.) і Шалє (всенім.), Смерчя (молодоцех) і др. Седичон (христ. соц.), Ванкі (соц. дем.) і др. Странскі (молодоцех), Соботка (христ. соц.) і Зайц (агр.), Іро (всенім.) і Зігмунд (агр.).

Моравія. Вибрані: др. К. Грос (німецький-поступовець), А. Фрайндліх (соціал-дем.), Шлезінік (соціал-демократ), О. Лехер (нім. пост.), О. Дельворт (німецький-поступовець), Ф. Тонасек (соц. дем.), Пренек (соц. дем.). До тієї виборчої партії приходить: Редліх (нім. пост.) і Лабіх (соц. дем.), Альбрехт (нім. люд.) і Шенері (соц. дем.), Зайц (нім. пост.) і Шольд (хр. соц.), Врувер (самостійний) і Пер (хр. соц.), Червоєні (хр. соц.) і Філіппіні (соц. дем.), Слама (молодоцех) і Буріа (соц. дем.), Снебода (соц. дем.) і Волєба (молодоцех), Пртал (компр. нах. старочес., молодеч. і катоц.) і Краппа (соц. дем.), др. Стран (хр. соц.) і Піпаль (самост.), Пілх (хр. соц.) і Франц (соц. дем.).

Висша Австрія. Вибрані: А. Вайгунт (соц. дем.), І. Алетерер (кооп.), К. Шахінгер (кооп.), К. Ваумгартнер (кооп.), Й. Вайо (кооп.), П. Добльгоєр (кооп.), І. Шахінгер (кооп.), П. Ланг (кооп.), А. Фуко (кооп.), Ф. Вешлі (кооп.). До тієї виборчої партії приходить між іншими: Ленер (нім. люд.) і Губер (соц. дем.).

Нижня Австрія. Вибрані: Смітга (соц. дем.), Томіш (соц. дем.), І. Волєкер (хр. соц.), П. Грім сон Прайнобах (хр. соц.), М. Баухінгер (хр. соц.), П. Кішєдєм (хр. соц.). Міністер Мартет упав. До тієї виборчої партії приходить між іншими: Перверторер (соц. дем.) і Пропоном (хр. соц.).

Сольногород. Вибрані: др. Ю. Сіхвестер (всенім.).

Форарльберг. Вибрані: Лёзер (хр. соц.), Кончі (італ. вмен.), І. Паліца (катоц. п. люд.), П. Делюбах (кат. п. люд.). До тієї виборчої партії приходить між іншими: др. Ерлер (нім. люд.) і Гейлгамер (соц. дем.).

Стирія. Вибрані: Йосеф Поїграт (соц. дем.), Ресєла (соц. дем.), Гіларі (соц. дем.), Валентий Пітоні (соц. дем.), І. Ресєл (соц. дем.), Ф. Бергер (нім. кооп.), А. Аялобскі (соц. дем.). Тієї виборчої партії приходить між іншими: Доршатом і Найтгайзлем (хр. соц.).

Норутанія. Вибрані: Граєспавер (словіанск.), Топішай (нім. пост.) і Бірхмєр (нім. пост.) і Пулоачом (хр. соц.).

Горіція. Місто Горіція вибрало (італ. зіб. Франца Марані. Даліше виштов словіанск. изер. др. Грегоріа.

Крайна. Вибрані: Іван Шустершні (сл. п. люд.), Ф. Демшар (сл. п. люд.), др. І. Броє (сл. п. люд.).

Політичний перегляд.

Побіда Клемансо.

Друга частина Жоресової бесіди викликала велике враження в камері. Жорє з'явився зі своїми політичними сторонниками, обговорюючи їх невірність своїм ідеям. «Між нами вже повільно» — закінчив Жорє. Гавало-б ся, що камери під тим враженням могла відразу відхитися на позачасне кабінету Клемансо. Однак все ожидало, що скажуть ті, яким робилося такі поважні заяви. В понеділок говорив Бріан. Він показав ся одиноким членом в кабінеті Клемансо, що орієнтує ся своєю цілісній ситуації. Він абияк закіндив Жорє в такій формі, що зазначив собі увагу у парламенті і зазначив цілі бурі опозиції. На початку своєї бесіди заявив що він не дів, які закіндив йому Жорє і інші інтерпретанти, робив в порозумінню з всіма членами кабінету, однак відзначив, що перебірає на себе. Пан Жорє має дивно повести про міністра. Відстає міністра — після Жорє — земжати в тім, що треба уступити, коли зайдути які труднощі. Бесіда не є сего погляду, а думка радше, що більше віддати треба на те, щоб дати висловити, які добрішими словами шукати рішення. Обговорюючи питання Жоресом бесіду Бріанда в Нант, скаржливості: Сю бесіду держав і на нашу користь, д. Жорє, в який зміст, щоб нам зловити репутції, яких нам потрібна була до виборів наших соціальних партій. По нашій стороні, під нашим проводом, д. Жорє став в тій чоловіком, яким я є. Жорє думав, що бесіда перебіжить своєю працею, працював в реакційній атмосфері. Се власне є тактика соціалістів, які радше беруть імі соціалізму, як його думки. Вони обговорюють реалізацію о реакційній тенденції, бо вони реформи перебудувати ся без них або проти них буде то ціле сторонництво, відомо, яке в центрі в очі народу. Даліше досадує Бріан, що соціалісти даніше висказали ся проти генерального страйку державних урядників і проти права урядників творити синдикати. Державні урядники не можуть одному планови, але публічному добробуту, а страйком шукати они не патронують своєму, а нації. Що цього є в крайній случаю страйку проти нації, як не революція?.. Переходячи случаю за случаєм домагає Бріан оправданість своїх зарплатень і акцентує, що він за все перебірає на себе відповідальність. «Практичність» — визначить бесіда — не відповідала лише перед камерою, але також і перед краєм. Не той приятелем робітників, що показує йому золоті гори в далечині, лиш той, що показує йому темні хати. Жадаете реформи від нас? Із одним можна виставити дорогою мирного розвитку. Сточе більшість нас супроводжати на сім дорож, то ми готові дати їти. Сточе она нас відхити на іншу дорогу, по моїй думці небезпечно, то я що найменше не ціду. Садуючого для говорив Клемансо. Бесіда його одна була коротка і збрива дуже слабе враження. По голосі його було підати, що вони виводили його противників в камері не отримав без враження на нього. По бесіду Клемансо дали ся чуті слабші ознаки як даніше. Висказано двічі порадити дивних, над якими роздумує широка дбача. Бріан згодив ся знова до слона і своєю плутиною мовою уратував кабінет. Прийнято денний порядок, в яким висказано прарителістству довіри, 343 голосами проти 210.

Вістки із російської України.

25-літній ювілей артистичної діяльності Миколи Садовського.

В неділю, дня 12. с. м. святкувала ювілейна громада, а з нею широка пруга українського суспільства, 25-літній ювілей праці д. М. Садовського, довголітнього артиста і директора українських драматичних труп на російській Україні. Від 25-ох літ веде Садовський свою незалежну і треба признати веде його велику совісно, ідейно і гарно. Неділюю — 1905 — 1906 р. ставив він на чолі газетного народного театру і тоді і наше громадянство могло пригадати його праці. Під його управлінням відродив ся і газетний театр так в напрямі репертоару, як і в напрямі розуміння самої гри. Давішні казуї оперети заступила поважніша наша драма, а паризької емігранції уступив перед гарним і поважним розумінням реалістичної праці. Таким дорогами веде д. Садовський свою діло і на Україні і в тім волєна його заслуга, що під управлінням його українське драматичне слово не гинуло серед дешевих, низьких естетик, а протинало все заховавало свою гідність і свою повагу. Драма Карпенка Карого, а не на дрібну сцену обличчя фарен наслідки в д. Садовським свого спілку і приятеля. — Ще одне треба зазначити: д. Садовський стараєть ся, щоб із його театру випада ідейна, національна думка і громадянство. Коли звинять ся,

що довгі літа театр був єдиною українською трибуною на російській Україні, то сю ідейну тенденційність і діяльність д. Садовського треба на свій час і в даніх обставинах признати повною. Думалимо однак, що з часом д. Садовський зрозуміє, що така ідейна тенденційність веде до односторонньої вузкості, якої нам вже нині не дуже треба. Репертуар свій розширює немо д. Садовський, возмось до творів Шекспіра і до сучасних, модерних драм і певно не повторять тенер викривленої ним раз у Львові думки: «Як-ж Ібсен драматург?» — бо сего погляду не приєжджує нині (очевидно крім д. Івана Франка) ніякий серйозний артист. В той спосіб д. Садовський дає відповідний зміст грі знаменитого д. Завишпенці, що ще виступав в його трупі — і справу самої драматичної штуки повера на нові шляхи, на яких же його багато що признань і заслуг. Шановному ювілянтю бажаємо від себе вічно молодого сил і волі до сего дальшої праці!

Дрібні вісти.

На Великдень в Житомирі вперше по деяких переквах читалось євангеліє українською мовою. — Дня 10. с. м. відбув ся в одеській „Прогресивній“ дитячій семі. Виставлено дитячу оперу: „Снігова краля“.

Події в Росії.

Вісти з Думи.

Дня 18. с. м. рада Думи над інтерполяцією посла Макашова про безправств місцевих енергетгубернаторів Гершольманя, який знів один заступ поленого суду на примусові роботи і понов справу так, що тих людей заступимо віддати на кару смерті. Міністер війни усирває відзначити Гершольмана, однак се палати не відповіло. По проносах бо-гачів бесідників прийняла палата всіма голосами проти 15 вносене Гессеєва, що узаючи поступок Гершольмана безправств жадє, щоб справу сю поставлено під осуд властивого форум.

Земельне питання і соціал-демократія.

Аграрна комісія соціал-демократів в Думі випрацювала земельну партійну програму. Про се пише д. Гелт в „Рад“:

Як відомо, соціал-демократія є єдина партія, що виключно стоїть на класовій точці погляду. В той час, як усі інші партії Росії, в тім чи иншій мірі, беруть під свій захист такі верстан громадянства, класові інтереси яких не однакові, а часто-густо навіть і протилежні, — соціал-демократія визнає за партією класової боротьби пролетаріату, і тільки пролетаріату. Обстоючи інтереси певної громадської версти — пролетаріату, підкреслюючи на кожнім кроці се своє становище, соціал-демократія має в собі певну гарантію свого нормального розвитку в сучасності і майшні в побіди в будучності. Але, як усім класам, так і ся має свій зворотний бік. Класова точка погляду може довести соціал-демократію до нової байдужості до усього, що дієть ся найближе пролетаріату. Справедливість тільки що висловленої думки ми можемо простежити на живім прикладі російської соціал-демократії: власна, на історії її відношення до земельного питання. Як відомо, до Стопозького з'їзду (весною 1905 року) російська соціал-демократія не мала аграрної програми в точнім розумінню свого слова. Така байдужість до одного із найбільш болючих питань нашої дійсності мотивувалась тим, що земельне питання — се „затія справа“ соціалістів, а яку пролетаріатом нічого не втручати ся. З другого боку, надія на безземельного і малоземельного соціаліста землем дає бє — як тоді казала соціал-демократія — одні негативні наслідки, бо здержало бє розвиток капіталізму і відступило бє пролетаріат від його останньої мети.

Всі ще пам'ятають, як „уроки історії“ принусили соціал-демократію перенести свої погляди на земельне питання. Репресії, які повинали на голову пролетаріату зараз же після маніфесту 17 жовтня 1905 р., приває втихомирене грудневого озброєного повстання того-ж тая 1905 року, повна самотність, а інші ознаки ся після цих подій пролетаріат, — все то не могло не переконати соціал-демократію, що пролетаріат своїм тільки силами не подолає старого ладу. Для соціал-демократії стало ясно, що пролетаріатом необхідно мати дужею спільника для усебічного закінчення революційної боротьби. Натурально, що погляди соціал-демократії повернулись в бік соціалістів — сє найбільш численної і після пролетаріату, найбільш пригніченої версти російської людності. Соціал-демократія зусіла дати відповідь на розпачливий елемент: „землі!“, який повгалав думки на великому просторі соціалістичної Росії. Вихід із сего становища був тільки один: партія повинна була скласти спільну аграрну програму. І на Стопозьким з'їзді соціал-демократія російська, а як і всі національні пролетарські організації, прийняла нову аграрну програму: т. з. пункт 11 в з'їзді з'їзду землі.

Що таке мушкетизація землі, се найкраще видно із аграрного законопроекту, що вносила соціал-демократична фракція в теперішню Державну Думу. Поминаючи ті пункти законопроекту, в яких говорять ся про правлячу еманіпацію селянства, ми наведемо лише пункти 2, 3. і 4, що торкають ся розподілу та користування землею. Ось ці пункти:

2. Вести без винку порожні, монастирські, удільні і кабінетні землі і передати їх, а також і класні землі кривим органам місцевого самоуправління. А як велика частина удільних, кабінетних та класних земель що не заселена, то їх призначити для переселення; ті землі, а також ліси і води, що мають значіння для усеї держави, зупинити в розпорядженні демократичної держави. 3. Також без винку треба вести і землі власників (крім надільних, або дрібних учасників) і передати демократичному правому органу самоуправління. Треба, щоб носії від усього краю, обрані до органу кривого самоуправління повільними, прямими, рівними і тайними голосами, рішили і про те, які найбільші земельні частки не відобрати. 4. Також органи кривого самоуправління повинні вирішити, як користуватись землею, що перейшла до громадського розпорядження.

В муніципалізації землі, як і в інших способах розв'язання земельного питання, є свої хитби. Якщо хочеш партією класової боротьби пролетаріату, соц.-дем. зацікавлена в найбільш інтензивній, в найбільш повній розвитку пролетаріату. Необхідною умовою розвитку пролетаріату визнається розвиток капіталізму, себто розвиток народного господарства. Значить, і аграрна програма соціал-демократії повинна сприяти розвитку капіталізму, а не гальмувати його. І муніципалізація землі, — на думку соціал-демократів — в більшій мірі, ніж усеї вищої аграрної програми, задовольняє цьому вимогам. Невдоволення аграрну програму соціал-демократів мала на оці тої безперечної хитби, що форми володіння і користування землею не однакові в різних частинах Росії. Общини в центральних губерніях, подворне володіння на Волині, хуторна система в Наддніпрянщині і десятинні ріжки в інших областях, — така різноманітність земельних порядків вимагає від аграрної програми, щоб вона задовольняла амбіції усеї Росії. І цьому домаганню, в невідомо-більшій мірі, ніж решта аграрних програм, задовольняє муніципалізація. Вимагаючи, щоб розпорядження і оприлюднені способи користування землею передано демократичним органам місцевого (кривого) самоуправління, соціал-демократія єдиною своєю метою має сприяти політичній, економічній і соціально-культурній боротьбі пролетаріату, соціал-демократія не могла прийняти такої аграрної програми, що політичною становище соціалістичне, не політизувала б разом з тим і становище робітників. Ні соціалізація, ні націоналізація, ні наділення по "трудовій нормі" не задовольняють цьому домаганню, бо агадані програми мають на оці одних селян (та й то не усеї). Лише при муніципалізації землі порадити муть землемі не самі тільки селяни, а органи місцевого самоуправління, обрані усею амбіцією даної місцевості. Таким чином, пролетаріат також мав не спротивності користуватись здобутками нового земельного устрою.

Отже, принаймні, міркуваннями керувалась соціал-демократія, спираючись на муніципалізацію землі, як на спосіб розв'язання земельного питання.

Серед трудівників.

Почази в'їздити ся трудівникам, що пораділи ся бути на воднолюбні свята. Вони-що прийшло небагато. Ті, що прийшли, розказують, що виборці похваляють парламентську тактику трудівників, не знають тільки останніх кроків гри, що до питання про контингент новобранців. Всі люди в один голос наказують: "шануйте Думу, не доводьте діла до розколу".

Дрібні вісті.

Дня 12. с. м. почав ся в Львові конгрес російських соціалістів, в ям беруть участь Горький і соціалістичні посли. Правительство російське задумує узаконити повертання членів конгресу, які не мають паспортів. — В Москві відкривається тайну соціалістичну печатню. — Правительство не дозволяє надіслати депутатів їздити перед виборцями справдання із діяльності Думи. — На Україні озвучають різноманітні страйки.

НОВИНКИ.

Чернівці, 16. мая 1907.

Гостина Руского театру в Чернівцях. Правдоподібно вже в найближчому виступі відбуде ся у нас перше представлення нашого славного руского театру. З чотирьох кілометрової віддалі приїждять до нас руска театральна дружина, щоб чаром рідного слова і рідної мови понятии нас єдиною по перших днях великого музичного тріумфу. Не так скоро рідне наше слово знайде таке гарне місце, як у нас, в нашій місній театрі, при звуках місцевої військової оркестри. Сподіємо ся, що ціле наше патрістично-громадянство місцево і ополучає всіма силами підтримку змаганню і важкі та коштотні труди своєї театральної дружини так, що сати місцевого театру в Чернівцях буде топор все повна. Почуємо вперше наші національні опери і драми і найкращі твори сучасної світової драматичної творчості. В репертуарі вистави знаходимо: Катерину (опера), Пісню і дівку (опера, нар.), Галіла (опера Монюш), Маруси Богуславна (істор. шт. Стародубо), Продавця

карчена (опера), Лиходіє (нова драма Хоткевича), Урісав Любета, Мішаня і Нудні (Горького) та багато інших. Отже всі вже віднині пам'ятаймо, що їде до нас наш рідний театр на розрив нашого серця і нашої душі. Ідти на стрічу рідній мові і рідному слову! Карти або наметові вже тепер замовити можна у пані Захарія (Дружарня Рускої Ради).

День виборів. Між тим, поки на провінції відбували ся вибори в виборці дуже спокійно, то в Чернівцях не могла собі познати дати рада і аж треба було реєструвати військовому вдало ся згодом утихомирити місто. З рама вишли вибори в черновіцких мандатах зовсім мирно, бо вдало ся досить маде число голосуючих. Аж перед обідом встав сирізь страшний потоп, бо вийшов черновіцким міщанством, коли передіше голосували пересічно робітники. В поладу розійшлася вість, що на Ростоши Шлаба не допускати жидівських виборців до голосування і аж треба було в тій справі інтервенції кривого президента. Довесено також, що в магістратській будівлі виставили шибки. А вже веріло ся заворушення освічено-вечером. Містом переходили тисячі юрби робітників та ганьбили немилі і кандидати. Коли позити вийшли з міської площі в ходу, то на головах поліції поспішали платити тротуару; себто заварування військовому і гузарів, які повинні Гальоном розганяти вібрану на ринку товпу. Витиснені в бічні уллиці демонстранти, почали демонації. На уллицях: Бошняк, Уніоратетський, Кароліна Рівничий, с. Тройні і інших вибачило бупало всі шибки по обох сторонах. Шкоду понесли передовсім найбільшій люди. Палату справедливості і їм світ погасило. Шкода вийсвить чимало тисяч. Не робило сего з'організоване робітництво, якого в Чернівцях дуже мало, але бездумні гонітели, що в нагоди виборів навішали нагоду погубити собі широко по місті на шкоду бідних людей.

Кілька слів під адресою "Громадського Голосу". Від якогось часу містять "Гром. Голос" дописи в Буковині півгодині і деморалізаційні. Своєю поступовою вірною для ся часопису дичим ниронієм амбіціям або глупоті своєї кореспонденції. Не виходячи в подробиці скажемо коротко і ясно: вся робота народна їде у нас під "капелю", як діло наших провідників кореспондент "Гром. Голосу". В кожній роботі є недостаті і різні можна мати погляди на громадсько діло. Одно лиш колюче: характерність і справдішня праця. Сего вимагає ся у нас від себе і від всіх. На жаль — працею не можемо приманити ні генералізацію або одиничних ні нерозумних, бездіяльних наставників на тих, що гнуть ся під беззрозумілим для себе а дика коріном для народу трудом. Жалею на людей праці і їде в поступової душі не б'ємо ся! Протестувати лиш мусимо проти того, щоб дивизією і вирину вибрати в поступовість. Оскільки, справедливий осуд — добре, — але слухні настави (що до синюр пр. або в справі учительської кандидатури) се нічотний абсурд, який вельно контролює "Громадський Голос", поки скоче бути справедливим і нам не думає своїм окомотором усялячува зачачаючу погань.

В процесі нацапа Орзм проти оп. Івана і Ангели Бережанів бороня останніх в німчанським і черновіцким суді адвокат-радник суду п. Ороб'єв і Кіцмані. Як відомо процес покінчили ся цілковитим увільненням оп. Бережанів.

Цвіт нацалської агітації. З Вашнівців н. С. пишуть нам: В нашій громаді воно знаменна гинь в так брутальний спосіб, що годі описати. Дня 6. мая роздаво карти голосування. Зараз потім вийшли ся Ганіманові послики по селу і стади ріжними способами виборців туманити, або сі підписали свої карти на Ганіманів. Іван Меліничук знавши нацап вирини отрашні виборців тим, що скоро не підуть, а ним, то будуть на виборах на виборців Синюла свистати і т. д. Чесні люди не дали ся тим настрашати і віддали свої голоси на п. Синюла. За те стрілимо у ноці управителі школи до міна а намотцями, що не хотів дати ся канцям хоті Волох на відмову, висаджено міна.

Вибори в польських галицких округах сільських в дня 14. с. м. познані ще цілком докладно із свого вислідку, дали на всякий спосіб побіду ополудинним партіям, головню жюдеями. Висхідники і католицько центрум в значній мірі побиті.

Польська новона. На днях санкціонував цісар ухвалення галицьким сеймом законпроєкт про розширення компетенції галицької Ради шкільної кривого. Тим законом ще міцніше скривало галицьких наших братів. Думаємо однак, що Польща прибіжає для себе такими законами до спонів, але день грізного суму!

Вже журають ся президентом! "Die Zeit" дописує ся, що правительство базало би собі, щоб на президента будучої палати послили вибрано члена одної з партій, котрі мають своїх представителів в палаті; щоб в президії утворено третє місце так, щоб в Німці, Чехі і Польні мали в президії своїх представителів.

Цікава виборча реклама. В поліцію вивізнала у відні сідуюча реклама велику соняшню. Молодий купчина в вестмі гімнастичній порохідній дорожній Відея, трубячи марш "Люстєра" і "Штурма", кандидатів християнсько-соціального оронічтва. За ним сідуюча тигишний ослом мильований візочок, обвішаний

з усіх сторін плакатами: "Вибирайте професора Штурма". За ним бігав ціла юрба учнівників з страшенним криком і свистом.

Євангеліє в українській перекладі так розходять ся за кордоном, що за дев'ять місяців після його виходу треба було зробити п'ять видань. В часі попереднього одного року вийшло у світ 85.000 примірників українськоро євангелія.

Оповіді, іменовані і т. п.

Запомога на поощане курсу пчільництва в Відні. Министерство пчільництва напачило 2 стипендії для двох учасників курсу пчільництва, що відбувався в Відні від 2. до 16. червня с. р. Сими стипендіями наділено владу, в Застані Гюліта Омеда-сого і упр. школи в Тугагуморі Юліуса Інгеля.

Відозва до наших товариств просвітих і правниці! Крива землі-різничка досвідчала етапів в Дубинах в чиеві 18. "Провідника иружнів рішничих" оповіщує, що сідую: Адольф Галдер в Портадоні продає томасину з пачиною в трикутнику "Мучка жидівська 90 проц. гарантована" по 6 К за годинку, а по 7 К за пачину. Агадані сїї томасини надіслані п. Кіріном Пичкою до офіцій до ч. 338 викидає 1 і 74 сотних відсотків вису єссорного, різнуваного в 2 проц. квалі центрином. Вартість сїї томасини часадчи по ціні фабричній за 1 піагогр. 41 сотник вивисить 71 сотник за 100 піагогр. Позначили бідний неспівідний рішнич платять за що по 8 або 7 К, то легко обчислити, як страшенно використовують єго неспівідності. Наші дотепершні користорки не багато помагють, бо селання наш ошійноштічів навози не після їх дїєстної партості, лиш після їх ціни. Раді йому зрозуміти, що навози купили дешево нічого не вартують, бо ріди не дадуть такого корму, якого она потребує, они єуть лише средством розбавляющего низьку бідного селання. Щоб лишче охоронити наш нарід від такого вивису, відносимо ся до наших просвітих товариств і правниці, які наводять ся нині зійти в кожній селі, і просимо прийти нам в поміч. Ви! що поставились собі за мету бути розсудливими економічними підроджені нашого народу, не дозволяйте, щоб чужі, а ворожі нам ганцляри висисували єго і возмуть продаж штучних навозів в свої руки. Ми приїдемо вам в породою, дамо як найдогідніший уелів продаж а виски, які в сего будете мати, обернете на добро власне. Ми в шестім і семім році нашого селітвання висисали а різномодних ирларістичних віддаленноштічів нашому народові, а котрого ті виски мильово, 2560 К датками на народні ціли. Крім сего ми платимо нашому народові від уділів 7 проц. а від ціланих 5 проц. від ста. Всі ті виски, які має наш нарід від нашої інституції, були би ірпалі в зарплати ворожих нам она, аже час проте арозуміти свої власний інтерес і плати ся шире до економічної праці. — Надіємо ся, що покляти наш не буде голосом вошійшим в пустині, не траєть до переконання наших товариств просвітих і правниці, отворить силу охоронючому наш нарід від вивису, а яку не поборють і найбільшійші, новосітні ганцляри. — Дирекція Селіти для господарства і торгівлі в Чернівцях.

Важне для учительства і Рад шкільних місцевих. Книжки на премії і бібліотека для дітей, молодіжні і читальні, яку видає Руско Товариство Педагогічне у Львові. Купуйте цілком і поучаючі книжочки для наших дітей, для шкільної молодіжні і читальні. Предлачають педагогічному часопису "Учитель" і популярно-науковому часопису для дітей і селан "Давіон". Передіслати вивисить річно по 6 сор. Адреса адміністрації у Львові. Сивістуса 47. Книжочки можна замовити в книгарні Нау. Товариства ім. Шевченка у Львові, ул. Театральна 1. і в Рус. тов. Педагогічним ул. Сивістуса 47 у Львові. Каталог всіх видань Рус. тов. Педагогічного є поміщеній в часопису "Учитель". Вивисуйте ся в члені Рус. тов. Педагогічного, аже удержує своїм коштом приплати рускі школи і буря для дїчат і хлопців. Вивисить річно 2 К, вивисе 1 К, селані платять лиш 1 К річно. Руско Товар. Педагогічне достарчує на нагороду для шкільної молодіжні великі книжки рускі, польські ірпобовані Вис. п. к. Радою шк. кривого і також великі образки рускі і польські, з молитвами і без і біблійні (для Жидів) по ціні від 1 К до 5 К за сотку; також медальки. Замовити можна за попереднім надісланням трошій або за послідуючим уллиці Сивістуса ч. 47. Книжки на премії достарчає також сідан тов. "Ватина Поміч учит." в Кошотні (Народний Дім).

Подяки. З нагоди смерті нашої дорогої матері агз. тещі, бабен і прабабен, пані Марії де Стрішкі, родж. Паниель, вдови по гр. пр. пароху, дякуємо сего дорогою всім, що співчували нам в нашій болю. Особливо дякуємо п. протопонові Велогорському, панам парохам Івановичеві і Байчуні, як також вєго достойнству п. Смігінювичеві за сьвяточе благожелання а останному за його сердечні слова ірпання. Глубоко тронуті дякуємо кімлянській інтелігенції, як також репрезентантам товариства і ватагів всім приєздили і знакоми, що по морській справі востанній супровод. — Глубоко дякуємо родичам.

Русини місцеві і ополічній, тимто, що вже побавом приїде до нас руский театр!

Ціна оголошень за односторонню їх розміщення: Ціна сторони 80 К., 1/2 сторони 60 К., 1/3 сторони 40 К., 1/4 сторони 30 К., 1/5 сторони 20 К., 1/6 сторони 10 К., 1/8 сторони 5 К., 1/10 сторони 2 К., 50 с. — Анонси обчислюються ціною обсягу місяця на цілому місяці тижня.

ОГОЛОШЕННЯ.

За рубрику: Надіслані і Оголошені редакція не відповідає.

При відкорекції або при рішучих виконаннях, значний ошук.

Дрібні Оголошення мають друком (рейт), числять ся по 4 с. від слова. Наказності за анонси марками поштовыми не приймають ся.

Міський театр.

Від 23. мая с. р. давати ме вистави

„Руский Народний Театр“

„Рускої Вєсди“

під дирекцією: Йосипа Стадника.

Завжди подають палати.

Урядник літ 32

доходом річних 3600 корон жоден познаноюти ся з образованою жєнщиною. Посаг пожаданий. За дисперсію ручить ся словом честя. Poste restante „А. М.“ Борислав.

Українська політична економічна і літературна газета

„НАША ДУМА“

Часовий присвячена потребам городського і сільського робочого люду.

В газеті писати муть члени Державної Думи. Газета має власних кореспондентів в Державній Думі і Державній Раді. — Виходить двічі на тиждень. — Передплата на рік 3 карб., на пів року 1 карб. 50 коп., на місяць 50 коп.

Редація і Контора:

С.Петербург, Сергієвська 81 кв. 37

Ред.видавель: Я. С. Калениченко.

Пчоли продає

І. Синюк, Біла—Чернівці.

Опуст 20 Кор.

на вагоні, крім сего 6 кор. надвичайного опусту в маю а 3 Кор. в червні при 6 місячній безпроцентній кредиті дає

СПІЛКА ДЛЯ ГОСПОДАРСТВА І ТОРГОВЛІ В ПЕРЕМИШЛИ

кождому, хто замовить вже тепер товариство в звідому або без звідому на ость. Пізнійше надвичайних опустів нема а ціна товариства піднесе ся майже о 10 Кор.

При закупці супроводять даємо томи можливо найбільші полегчі. — Великі дальші повсюди улічено безплатово при чім звертаємо увагу на нашу відому до наших товариств і працівників.

Дирекція.

108 (1—15)

Мирна озиронка: **КОТИЦЯ**

Liniment. Capsici comp. Pain-Expeller

Загально признаний знаменитий ужираючий лік на старанні іхні 80 сот. 1-40 кор. і 2 кор. можна купити у всіх аптеках.

Прокімо жидати сей загально улюблений лік все лише в оригінальних флаконах з нашими озиронками знаменитим „КОТИЦЯ“ в аптеки Ріхтера і для остерожности приймати лише єдиний тм озиронкам знаменитим або праху. 112 28—40

Аптека Ріхтера „під золотим львом“
у Празі, уліця Елісавети число 5.

Г. ФАЙЛЕР

усувач нагнітон

Чернівці, уліця Руска ч. 8.

В 6 днях до Америки,

Переїзд подорожних до

Канади і Аргентини

100 (44—104) м. с.

жадайте пояснень

Напишіть лиш картку кореспондентів до

Falek & Comp.

Гамбург, Raboisen 30 Amerikahaus.

Кореспонденція у всіх мовах.

Працюйте і щадіть!

Вкладки ощадности на 4%

приймає

Товариство взаємного кредиту

„ДНІСТЕР“

стоварин. зареєстров. з обмеженою порукою у Львові.

Кожного дня (в годинах урядових перед полуднем можна кожду вкладку назад відібрати.

Позички уділяє Товариство „Дністер“ на 6 проц. за інтабуляцією; на кошта покрива дахівками на 5 проц. Складу розкладає ся на 10 до 15 літ; при 30 ратах пірочиних виносить рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5 кор. 08 сот. від кождих 100 К., позички.

Парцелянти на купно землі можуть в „Дністрі“ получить позички під догідними умовами.

Членами можуть бути тільки члени обезпечені в „Дністрі“.

З засів уділив „Дністер“ на публичні добродійні цілі квоту 37.275 корон.

Стан 31. грудня 1906:

вкладки	2.561.541-81 К	позички уділені	2.512.635-62 К
уділи членські	193.659-52	ціни павери	138.534-20
с. резервний і інші	37.338-07	зборів	267.364-04

Купуйте землю при парцеляціях.

Канцелярія в домі „Дністра“ уліця Руска ч. 20.

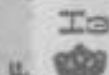
Канцелярія отворені пера полуднем від 8 до 2 год.

СКЛАД ТОВАРІВ В. БАЛЬТІНЕСТРА МОЛОДШОГО

Чернівці, уліця Головна-Експедиція ч. 3.

Телефон ч. 301.

самостійних

складів

Рік заложення 1873.

Обуки: Антоша Чанка у Відні, Ф. М. Попова у Хружіві. Канцелярія: І. Геврека Іге у Відні, Осипа Піхлера і Сидіа у Грону.

Товари з альпани і хінського срібла В. Бахмана і Спілки у Відні.

Найбільший вибір тукраєних і заграничних фабрикатів:

Книжки і альби для панів, хлопців і дівчат.
Канцелярські солонки для панів, панів і дівчат.
Різнорідні шнурки для панів, хлопців і дівчат.
Довгі сорочки для панів і хлопців.
Сорочки для туристів і до гри „Теніс“ для панів і хлопців.

Ковнерки і пантети для панів і хлопців.
Панчонок і пантети для панів, панів і дівчат.
Хусточки до носа для панів і панів.
Курки до подорожжя і татки для панів і панів.
Різнорідні артикули до подорожжя.
Кож до подорожжя.
Убрання для хлопців і дівчат.
Жалети для хлопців і дівчат. Дамські галетки.
Різнорідні, русички і всякі аксесуари.

Черешки для панів, панів і дівчат.
Мешки
Сандали „ „ „ „
Довгі черешки для панів, панів і дівчат.
Парасольки для панів, панів і дівчат.
Парасольки від дощу для панів, панів і дівчат.
Пальчики для панів.
Краватки для панів і хлопців.

Широкі рукавички для панів, панів і дівчат.
Широки рукавички для панів, панів і дівчат.
Татки і порожнечки для панів і панів.
Повики для панів, панів і дівчат.
Поручки і мила.
Щітки до речей, до голови і зубів.
Теніс-пантети.
Теніс-черевики.

Видав товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Руска Рада“ в Чернівцях під зарядом Івана Захаря.

За редакцію відповідає: Віктор Стреліч.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 18 кор., на пів року 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 рублів, на пів року 4 руб., на чверть року 2 руб. 50 коп.
в інших державах: на цілий рік 12 фр., на пів року 6 фр., на чверть року 3 фр.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (вс. 9 руб. або 34 фр.)
на пів року 9 кор., вс. 4-50 р., або 17 фр.
Поодинокі числа 10 сотиків.

БУКОВИНА

Виходить кождої середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція
„Буковина“
в Чернівцях уз. Петропавла ч. 2.
Ч. телефону 178.
Адреса для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 30 сот. від стрічки. „Надіслане“ по 40 сот. від стрічки. При частійших замовленнях відповідний рахунок. Рекламні оголошення візьміть від порти. Русини не вносять редакції листів до попередніх виступів і виступів належності поштової. В справах редакційних можна устаткувати ся по днях від 9—10 рані і 2—3 по поз. крім неділі і свят.

Наші союзники.

(Повіборча надія.)

Перейшов 14. май, котрий приніс нашому народови сльоту побіду: вибір п'ятиох наших послів. — Коли зв'язати ся, якими средствами бороли ся наші запродавці кацапско-польско-польскої спілки чорноризів, коли зв'язати ся, що паріж перший раз сам виконував своє право, отже не зовсім еще перейшов школу політичного життя, із чого користали наші вороги, вороги народа, — тоді і можемо собі уявити, як великою була наша побіда. — Та при тій нагоді приходять нам на думку, як поводити ся наші союзники-Жиди при теперішніх виборах. У різних громадах різно. Возьмим н. пр. під розвагу нашківський повіт, де виборча борба була може найзапальнішим, що наш противник воював средствами піддими, обчисленнями на неспівідомість людю, роздував фанатизм і т. п. Тут н. пр. у Ванілові руским всі Жиди згідно віддали голоси на нашого кандидата п. Пігуляка, те саме у Слобохуї Ванілові. У Карачеві і Станівцях більшість Жидів пішла за нами. У Барбінцях, Замістю і Визначу інші Жиди проти нас. (Н. пр. що до Визначу — то там на б жидівських голосів, які впали на нашого кандидата, рахує с. с. 106 голосів одержав о. Богатирець). У самих Ванківцях були між Жидами одиниці, котрі із повним пожертвованям свідомо і ретельно працювали за п. Пігуляком. До таких зачислити би в першій мірі п. М. Штайнмеца, Ліфшица, Г. А. Вальдера, Візнера, Гутмана і їх прихильників. Прихильно відносили ся п. Шавер. Та з різним зав'язом велика частка нашківських Жидів пішла проти нас. Агітаторами їх були п. Мінцер, Телер (рідний брат станівського двірника) і інші. І їх власне голосам, як також голосам наших

відвічних політичних і національних „приятелів“ Полків, зазначити має о. Богатирець, що одержав у Ванківцях поверх 300 голосів (п. Пігуляк близько 600), бо нашківські селяни належать до свідоміших, а де свідомий паріж у більшості, там не мають чого шукати апостоли тьми і розкору. Що до Полків, то зауважимо, що насправді президія бук. кола польського помістила в червоноцкій „Gazet-у Polsk-ий“ поклик до виборців-Полків в руских округах, щоби они адержали ся від голосованя, однак мимо того нашківські Полки голосували і то на о. Богатирця. Зазначити однак треба, що і тут найшли ся поступовіші одиниці, котрі віддали свої голоси п. Пігуляку. Та на великий спосіб — се лише одиниці. І тим більша заслуга для тих свідоміших одиниць Полків, котрі порозуміли, що краса будучини працуючого людю не лежить у незгоді і борбі з тим народом, серед якого живить, а якраз у згіднім співізнанні, котрі зрозуміли, що інтерес працуючих верств народних є опільний без огляду на націю, бо недостатки і потреби усім однакові.

Так представляє ся фактичний стан річі. Бачимо з того, що Жиди також не становлять одної соціальної маси. І між ними є поступовіші елементи, котрі прихильно ся до партій прогресивних; але — вгдє правди діти — часті, а можна сказати, велика частка Жидів, іде проти нас і дучить ся із нашими політичними ворогами: в Галичині з шовіністами Полків, на Буквині з Полками і кацапами. Вороже нам становиско тих посльдіших, очевидно, але на волю не зменшав ретельних заслуг ширших наших союзників. Овтім — се, можна сказати, підносить еще їх вартість у наших очах. Та ми повинні нашу організацію у народі поглибити і поширити так, щоби в інтересі і тих дотеперішніх противників наших було — іти з нами рука в руку,

бо поруч нас, як демократичним, поступовим і повнім ліберальним елементом — можуть они свобідно і самостійно у всіх напругах розвивати ся. Мламо надію, що з поступом освідомлення і організації має — настане і цілювита згода між усіми націями на Буквині, бо лиш в той спосіб зможемо щось доброго добути для нашого бідного краю і також его населення. Тоді цілковито зникне штучно піддержуване нашими „приятелями“ кацапство, тай і союзників прибуде.

Іван Герасимович.

По побіді.

(Даліше.)

Полішаючи собі на півнішню обговорення деяких другорядних обставин зв'язаних із виборами, подіємо на тім місці висхід із дальшого двох наших округів виборчих: з округу нашківсько-станівського і з округу заставненського. Сі округи разом з першим (червоноцко-середнє-стороннє-середнє), із якого подрібний висхід подали ми вже в попереднім числі „Буковина“, — для нас найбільш важливі і найважливіші, бо в тих округах виступили найбільш грізні (своєю найбільш крижливі і найбільш фанатичні) кандидатів кандидати: др. Богатирець і др. Гакман. Ми дуже добре розуміємо, що не можна налічувати напалами всіх тих, що голосували на кандидатів кандидатів, — тут рішав дуже часто припадок або спеціальні обставини так званої „місцевої політики“, — з другої сторони ми знаємо, що тут і там голосували на наших кандидатів не лиш наш в читальних, насх та „Січак“ зор'янований паріж (при виборах повинно мусити так бути!), однак із тими всіма намітаними поданими статистичні дані добре освітлюють значиме нашого впливу в поодинокіх громадах. На великий спосіб віддось нам цілковито зломити значного досі протиположну при всіх виборах Гакмана, віддось нам значно поглибити тьмного цинічного і безоглядного амбітності напалавця, який є Богатирець. В здорових відносинах сама консекторія виступила би проти нечуваної демократизації, з якого звисав свого політичну кар'єру сей кандидат. У нас пови-що годі о тім ду-

Н. Бодер.

Із поезій в прозі.

Переклад Петро Карманський.

Уподобана.

В однім гарнім огороді, де промінь освітлого сонця немов би залюбки припівняло ся, під вічно зеленим небом, по якому снували ся хмари як павідринні краї, гуторило четверо дитин, чотирьох хлопців, що очевидно притомили ся ігрю.

Один з них сказав:

— Вчора взяли мене до театру. У великих, сумних палатах, видно було далеко море й небо, розмовляли панове і пані, поважні і різно-ж сумні, але багато кращі і дільше убрані, як звичайно видимо, і то якесь співучим голосом. Громили одно одному, заминали себе взаємно, вшмучували і часто спирали руки на киджал, що стримів у них за ремесом. Ох, це таке гарне! Пані далеко кращі і вищі як у нас бувають, і хоч вони виглядають зі своїми великими, глибокими очима і розпаленими устами якось страшно, все таки годі їх не любити. Тебе огортає тривога, охота плакати, а таки ти вдоволеній. А потім, а се ще цікавіше, потім обгортає тебе охота носити такий сам одяг, говорити ті самі речі і те саме робити та говорити таким самим голосом...

Один з парів, що вже під кількох хвилях не слухав слів свого товарища і вдивляв ся

з дивним зав'язом в якусь точку неба, сказав нечайно:

— Дивіть-но, дивіть! Чи бачите його? Сидить на сій самітній хмарочці, на сій огнисто-веселій хмарочці, що суне повозеньки по небі. Він теж, бачить ся, на нас споглядає!

— „Але хто такий?“ — питали другі.

— Бог! — відповів хлопець цілком рішучим звуком. — Ах, він вже так далеко; тепер вже не бачити вам його більше. Без сумніву подорожує, аби оглянути усі краї. Ось він там; саме має спустити ся за той ряд дерев, що доторкаєть ся майже небозводу, а тепер западає ся за обрій. Ох вже його не видно!

І дитяк вдивляв ся довго в сій напрямі, ниявши очі, в яких лопів вираз неозначеного одушевлення і жалю, в дитяку, що відграничує землю від неба.

— Капустина голова! носить ся зі своїм Богом, якого він один в силі бачити — промовив третій, що зраджував цілою своєю малою постановою своєрідну рухливість і охоту до життя. — Хочу вам розказати, що мені трапило ся, про що вам й не присниться ся, а що є трохи цікавіше чим наш театр і наші хмари. Перед кількома днями взяли мене родичі з собою в подорож, а що в гостиницях, де ми заїхали, не було достаточного числа ліжок для усіх, порішено, що я маю спати на однім ліжку з моєю домашньою вчителькою. — Пригавнує соїх товаришів до себе і говорить тихим голосом: — Це було справді цікаве; не

лишень тут лежати, але й знаходити ся на темноті в однім ліжку wraz з моєю вчителькою. Тому, що я не спав, забавляв ся я в той спосіб, що в часі сау учительки гладив рукою єї рамена, плечі і груди. Вона має рамена і плечі о много грубші як другі пані, а єї шкіра така нам тоненька, така гладонька, як шовковий папір. Я відчував таку приємність, що був би еще довго продовжував забаву, як би не страх; спершу страх, аби не збудити єї а потім еще страх, сам не знаю перед чим. Потім встромив я голову в єї волосся, що спливало по єї плечах, як густа грива і пахло як городові цвітні в сій хвилі. Стрибайте, як можете, зробіть так як я, а побачите!

Молодий винаходив єї динної похви мав за цілий час свого сповіданя широко відчинені очі, а при тім потапає еще і тепер у спомилі; а промінь заходячого сонця, що яскравіє крізь червоні кучері його розсіхраних волосів, освітлювало його жовтою як сірка авролею страсти. Не трудно було догадати ся, що отсей парень не тратити не піку, глядаючи божества на хмарах, та що знаходить ме його зовсім денде.

Наконець промовив четвертий: „Знаєте, що мені не весело живеть ся дома; мене не водять по театрах; мій опікун за скупий до того; Бог не журить ся мною і моєю нудьгою та й я не маю домашньої учительки, яка б мене пестила. Нераз здавало ся мені, що моя приємність в тім, як би я ішов заодно перед себе, не знаючи сам кудю, піким не замічений,

мати і ми раді, що сам парід осудив сю погань дуже виразно своїми голосами.

А тепер пригляньмося числам і виймо висвітлити з них те, що на будучність числа ті нам говорять.

Б. Вашнівсько-отанівський округ виборчий.

В громаді:	С. Пігуляк лістає голосів:	Богатирець лістає голосів:
Барбінці	288	125
Драчівці	353	271
Галинці	236	146
Кабачи	146	70
Калинінці	135	71
Костанці	280	174
Остра	49	2
Станішів горішній	133	199
Станішів долинський	490	155
Возниця	157	64
Чорторія	180	9
Вашнівський руский	347	649
Свободів-Вашнів	190	4
Карапчів	614	294
Вашнівський	590	395
Визавче	124	540
Замісте	5	288
Багня	164	4
Чортотули	212	62
Існє	668	40
Лукавсь	450	164

В. Заставнецький округ виборчий.

В громаді:	А. Лукашівич лістає голосів:	Ганман лістає голосів:
Бабин	228	43
Боничув	313	9
Ворішів	273	54
Бридок	280	—
Чорний Потік	115	69
Чунків	238	18
Дорошівці	561	—
Горосівці	301	38
Юрківці	279	84
Надобівці	293	120
Биселів	301	30
Крепачів	195	13
Кучурів-Малий	267	145
Кулівці	108	—
Лука	127	1
Мітків	156	—
Месорівці	82	19
Вісно	273	62
Оаут	179	2
Потерилівці	172	140
Призначе	294	2
Ренужівці	221	—
Самушин	200	17
Тоніри	236	26
Василів	155	24
Вербівці	126	120
Воренчанів	218	490
Заставна	114	599
Зовнішні	252	3

і відкривав би зледно нові краї. Я не був до тепер майже ніде і здається мені завжди, що деінде було б мені краще, як тут, де я в. Ну та й бачив я останнього торгу в сусіднім селі трьох мужиків, що живуть так, як я хотів би жити. Ви їх там не помітили. Були великі, майже чорні і дуже горді, хоч і в лахміттях, з виглядом, гей би не потребували нічого. Їх великі, темні очі займали ся нечаяно вогнем, скоро вони зачинали грати; а грали так чудово, що чоловік дівчав охоту будь танцювати, будь плясати, будь на одно і друге і бун би збожених, як би слухав їх довше. Один бачилось розкалував якусь пісню, черпаючи смічком по скрипці а другий, що танцював молодочком по струнах малого п'яна, яке висало з його парку на ремінь, мав такий вигляд, гей би кинув собі з плачу свого сусіда; підчас коли третій бив від часу до часу в цимбали з несподіваним зав'язом. Були такі вдоволені з себе, що продовжали свою дилу музику навіть тоді, як юрба вже розійшлася. Потім поділили ся своїми сотниками, забрали своє добро на плечі і пішли далі. Я хотів знати, де вони мешкають, і пішов за ними в певній віддаленості аж на край лісу і доперла тут зрозуміти, що вони не мешкали ніде.

Тут промовив один з трійці: „Чи розізнаємо шатро?“

— До біса нам шатра! — відповів другий — ніч така чудова!

Третій відозвався, числячи зароблені гроші: „Ой люди глухі на музику, а їх баби

Найкращим і найціннішим для нас є висхідні вибори і намісний округ. В найближчій числі докладно розглянемо сей округ.

(Далі буде).

ПО ВИБОРАХ.

Руский виборчий комітет в Чернівцях звертає ся і тепер перед днем стислого вибору в Чернівцях (West) до всіх панів виборців рускої народности, щоб в інтересі народної справи віддали в дни 23. с. м. всі голоси свої на д-ра Наймана Вендера! Лише в нуді в демократичною партією д-ра Штрав-хера можуть Русина черновецькі дійти до значіння в місці (очиняючи експлуатуючи народом свої власні сили), — тому по докладній розважкою справі, з повною відважністю за сей поступок перед народом русам, руский виборчий комітет черновецький поручає п. виборцям руским голосувати при стислім виборі лише на д-ра Наймана Вендера. — Руский виборчий комітет.

Вибори і парламентські міністри. Проти очікування і проти обчислювання майбутніх політичних виборів 14. маю. В 439 округах вишло 213 послів, а з 154 мандатів має повести ся горюча боротьба в дни 23. маю при тісній виборі. Відто не сподівали ся таких результатів, і як вже говорено про пріст своєї партії в рішучу силу, то була се лише християнсько-соціална партія. Однак ніхто не думав, що соціально-демократичному стороництву припаде така сила мандатів, рахуючи, що в найближчій разі здобуде ся партія 40 місць в парламенті, між тим коли она задіє своїй примірній організації і вярности, здобула верх 60 мандатів, а в тісній виборі припаде їй що найменше що 10 мандатів. Найтяжчий удар в сиз виборі постиг німецькі національні стороництва, поступові і злидові, які до тепер творили поважні члени фракції в парламенті, а навіть мали свої партійні товаришів в кабінеті. Також Чехи програли виборчу боротьбу, завдяки партійному роздробленню, а скоротили зі свого соціально-демократи, здобувачи 22 мандати в чесних округах, а в 53 округах приходять в тісній виборі проти різних стороництв.

Найцікавіше однак те, що парламентські міністри, творці нового права виборчого, або зовсім попернали або здобули мандат з гіркою бідою, або знову мусять виборити собі місце в парламенті аж при тісній виборі. Міністер просвіти д-р. Мархет узяв в Бадні проти соціального-демократи Віварского, міністер Держата мусить здобути мандат при тісній виборі в боротьбі проти християнського соціала, міністер Фершт приходить в двох округах в тісній виборі з радикальними Чехами. З парламентських міністрів найвище поважає лиш П'раде і П'анан; послідній кандидувал з осто-рожности в двох округах; в однім узяв а в другім вийшов. Мин. д-р. Мархет, докладаючи ся про свій уклад, подав ся сейчас до доніс, звачуючи на те, що

танцюють як медведі. На шаста ми до місця станемо в Аустрію, а там найдемо гостиніший народ“.

— Ми зробили б динше, як би пішли до Еспанії, бо літо минає; утікаймо перед дощем і промочім лишень горла — замітив один з двох останніх.

Як бачите, я затримав усьо. Потім пихили кождий з них чарку горілки і вони покладали ся спати лицем до в'їзду. З разу мав а велику охоту просити їх, аби взяли мене з собою і навчили грати на своїх інструментах; але я не мав до сього відваги тому, що воно не так легко рішити ся на щось поважнішого, а також і тому, що бояв ся, аби мене не вловили, поки найду ся поза Францією“.

Не дуже заінтересований вигляд трьох прочих товаришів велів мені догадувати ся, що сей пареня вже тепер був невразимий. Я відкинув ся в него уважав; в його очах і на чолі було щось з передчасного горя, яке відчувує загальне привязане, яке однак, сам не знаю, чому, збудило мою симпатію до того степеня, що я довгу хвилину мав сю чудову гадку, що між ними найти в ньому брата мого незрозумілого „н“.

Сонце зашло. Залягла торжественна ніч. Діти розійшли ся, ідучи несвідомо на обставинами і приключеннями, щоб досягнути свою долю, гайнати свою рідню і їти на стрічу славі або неславі.

він не може остати на даліше в парламентарній кабінеті, не будучи членом парламенту. Барон Бен сейчас доніс про се імператору, один імператор закликав, що не приймає донісів міністра і бажав, щоб Мархет на далі остав в кабінеті. — Німецькі міністри муть старати ся — як ніщо „Zeit“ — избрати німецькі партії в одну групу. Коли-б се їм не вдало ся, тоді виступили б в кабінеті д-р. Мархет і д-р. Держата, правдоподібно і барон Бінерт та міністер-земляк П'раде.

Як задіяв ся правительством на висхідні вибори, сьвідчить найближче п'яна одного з членів кабінету згидом редактора „Zeit-у“. Правительством жале над упадком умиркованих горючанинських партій, однак они визнають, що за хлиби і пероми мали їх організації і зрештимування відповідно своєю програму, можуть числити при будучих виборах на кращі результати. По думці правительствна теперішні вибори приносять отой хосен для держави: цілком нове усунення радикально-національних елементів. За се їм можна собі дозволити на зріст соціально-демократії в парламенті.

Перша сесія нового парламенту. Парламент буде отворений, як доносить „Neue Freie Presse“, вже на 12. червня. Як довідуємо ся, задумують стороництва признати соціально-демократам одне місце в президії. Нова палата по уновствуюванню буде лише короткай час радити, ухвалити шістьмісячну бюджетну провізорию і вибрати членів до делегаций. Дебати над адресою набуть не буде. — Провідник християнських соціалів посол Л'югер закликав репрезентантам преси, що як довго він значить щось в своїй партії, — так довго партія його не буде висилати своїх членів по міністерські теми.

Виборчий терор в Стрийщині. Щоб полатити кандидатуру д-р. Олесницького в Стрийщині, агітували ся всі верстви руского народа. Виборці тероризують в нечужаний спосіб. Власти тиснуть до відповідальності тих, що меншменши соціалом винювали партії голосовани на д-ра Олесницького, а неслід за тим йдуть численні арештованія. „Діло“ доносить о арештованню двох священиків: о. Осипа Зацер-ковського з Водничів. Юліана Фациевича зі Стриліс, академіка Рудого, учителя Богдана і інших соціал. Факт у теперішній виборчій акції небувалий. Неваче мара Баденських виборів повила над округом д-ра Олесницького.

З'їзд „Української Народної Партії (УНП)“ в російській Україні.

Недавно відбув ся на Україні з'їзд прихильників УНП, яка як відомо руководить ся поступово національними поглядами. Від довшого часу партія се не називалась — на жаль — цілим більшим життєвим рухом. Бути може, що останній з'їзд дасть прихильникам сей партії більше багаторості. Із з'їзду одержали ми на дні докладно, офіційно справовдані, але і подано нашим читачам в тій надії, що всім нам дорогий і всенародний життєвий відрив української думки на землях закордонної України.

З'їзд партії скликав комітет У. Н. П. Мотка з'їзду: перегляд програми партії; обговорення діяльності української фракції в Думі, — справа львівських подій і націоналізації університетів на Україні, — справи організації українських робітників і селян, — відношення до УСДРП (укр. соці. дем. роб. п.), УДРП (укр. демокр. роб. п.) до Російських поступових партій і до РСДРП (рос. соці. дем. роб. п.) з'їздом.

І. Переглянувши програму партії, (остання видана в початку 1906. р.), з'їзд одностайно признав її повною і розробленою.

II. Після України повинні одночасно з посланцями Політикою нести проєкт автономії України і одночасно в останній досади його здійсненні. Автономія України мусить містити в собі всі землі, оселені (перо-наліжно) українською людністю (а Холмщиною). Після Політикою не добувають собі автономії, після їх в Думі не подають своїх голосів проти Автономії України (Білоруси і Литви), аби не поставили проти себе Українців (Білорусів та Литовців). Коли-ж Політикою добувають собі автономію (царства польського) створше під Українців, — справа перемінить ся. Настрій народу польського, посланного в Думу посланцями членів народно-демократичної польської партії, оборонців історичної Польщі, ворожих до національного відродження України і до автономії України, сей настрій — не вище нічого доброго для України. Треба намітити, що велика земельна власність на право-березній Україні належить Польшам, і що гасло под. нар. демократів — бореться до загину за сей польський стан „posiadania“, який автономія України зруйнує. В сій боротьбі польські народні демократи (польська шляхта) найдуть собі ширш землі на лівоберезній Україні; велика земельна власність на лівоберезній Україні належить росіянам (моськ. шляхті), яким теж автономія України — лютый ворог.

Посли України мусять виставити се гоговно домагане (і інше) в конкретній формі, в формі внесення розробленого законопроектів, а не ставити його на загально-теоретичний ґрунт перестрою усього Росії на федеративній основі, бо на тім ґрунті окрім тих самих теоретичних розмов, нічого іншого виступити не може, як се, що вперсе в Аустрію (і других держав), де галицькі Українці і досі не мають автономії,

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор.,
на пів року 8 кор., на чверть року
4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 рублів, на пів
року 4 руб., на місяць 1 руб. 50 коп.
в інших державах: на цілий рік 82 ар.,
на пів року 40 ар.

Передплата на „Буковину“ разом із
тижневником „Русна Рада“

на цілий рік 18 кор. (т.б. 9 рублів або 84 ар.)
а на пів року 9 кор., т.б. 4-50 р., або 17 ар.
Поодинокі числа 10 сотників.

БУКОВИНА

Виходить кождої середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція

„Буковини“

в Чернівцях уа. Петровича ч. 2.

Ч. телефону 174.

Адрес для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 сот. від
стрічки. „Надслання“ по 40 сот. від стрічки.
При чистійшій заготовці відповідних рабат.
Редакція неопечатані візити від порту.
Рукописи авторів редакція дає на повно-
рідний востероман і залучення власни-
вості посторої.
В справах редакційних можна утїно по-
розуміти ся по днях від 9—10 рано і 2—3
по вкл. крім неділі і свят.

Вибори в Галичині.

Дня 17. с. м. відбулися вибори в останніх
18-ох двомандатних округах сільських і в перших 17-ох
одномандатних сільських округах. Поршні вісти про підсумки
виборів в тім дні подали ми в телеграмах поперед-
нього числа „Буковина“. Нині по заманеному часу одер-
жали ми таку телеграму:

Із наших вибраних: Будзиновський, Оку-
невський, Охримович. Між ін. Громицьким (вшех.)
і Габлом (слюн) — стисліші вибори. Вирочили нові ви-
бори. Вигляди для наших кандидатів
прегарні!

Наразі маємо вже докладні справозданні і о сільсь-
ких не містять ся вже в попередніх наших реаліях,
подано їх на тім місці наших читачам. Передовсім
заявляють мусимо, що офіційно відзначено вибір
п. В. Охримовича. Вирочили висхід голосувань в пооди-
нокіх руских округах представляють ся такі:

Округ 60. (Бучач-Піхляй): Голосувало 28.888.
Вибраний послан більшою більшістю Вач. Будзиновський 18.928
голосами. Між ін. Громицьким (Р. Н.) і др. Габлом
(слюн) тісний вибір. Перший має 6.951, а дру-
гий 1.984 голосів.

Округ 58. (Ворчів): Віддано 48.215 важних го-
лосів. Вибраний послан більшою більшістю др. Окуневський
28.696 голосами. Між др. Охримовичем (11.637
гол.) а вшех. Мішнером (8.759 гол.) тісний вибір.

Округ 62. (Рана руска): Віддано 50.747 важних
голосів. Др. М. Король (моск.) одержав 21.289 го-
лосів, др. Дністриський 19.254 гол., Дучинський
(вшех.) 9.974 гол., др. Гібл (дем.) 65 гол. Інші
голоси розбиті. Конечний поновний вибір.

Округ 66. (Бережани-Рогатин і т. д.): Віддано
28.802 важних голосів. Др. Костя Левицький дістав
16.255 голосів, др. Дудикевич (моск.) 9.238 гол.,
Тим. Старух 9.019 гол., Боброві (вшех.) 3.759,
Коригайзер 155. Конечний поновний вибір.

Округ 54. (Дрогобич): Віддано важних голосів
40.724. Семен Вітний (сеп.) дістав 14.343 голосів,
др. Крушинський (моск.) 9.676, о. Іван Явор-
ський 8.716, Зараньскі (вшех.) 7.192 голос. Конеч-
ний поновний вибір.

Округ 55. (Стрий-Жидачів): На 77 виборчих
місць висхід зміний із 75. Голосувало 46.597. Др. Е.
Олексинський дістав 19.035 голосів, Лев Леви-
цький 8.566, о. Данилин (моск.) 16.304, др. Скарбес
(Р. Н.) 8.012. Відбуде ся поновний вибір.

Округ 59. (Обортин-Станиславів і т. д. Голосу-

вало 47.504. Дістали голосів: др. Е. Левицький
10.226, о. Ал. Олексинський 2.636, др. І. Вачин-
ський (рад.) 19.178, др. І. Алексинський (моск.) 5.130,
Ал. Цинський (Р. Н.) 5.372. Відбуде ся понов-
ний вибір.

Округ 61. (Перемішль-Добромиль і т. д.): Голосу-
вало 40.212. Дістали голосів: др. Гр. Цеглин-
ський 16.930, Юл. Насторович (моск.) 7.040,
др. Вол. Чайковський (Р. Н.) 14.004, Ян. Станіславський
(П. Л.) 2.429. Відбуде ся поновний вибір.

Округ 64. (Львів-Городок і т. д.) Голосувало
27.837. Дістали голосів: о. Яс. Фолес 11.485, Конст.
Павлович (моск.) 2.306, Данил Абрагамович
(Р. Н.) 6.123, Стан. Варановський (П. Л.) 2.260, Ерн.
Брайтер (незалеж. сеп.) 4.467. Буде поновний
вибір.

Округ 65. (Самар-Брод-Зборів і т. д.) Голосу-
вало 51.509. Дістали голосів: др. Євген Петру-
шевський 16.862, др. Дм. Марков (моск.) 23.749,
Вод. Гнепом (Р. Н.) 10.140. Буде поновний
вибір.

Зважаючи на всі висхід виборів, зазначити треба,
що досі не втратились в Галичині жодного мандату.
Натомість скористались о стільки, що тут і там
польські кандидати повністю загрожені із сторони
слюнів. Шанс москвофілів взагалі отримати дуже слабо.
„Галичанин“ і „Słowo Polskie“ відкрили рівночасно
у днів сумної трісти.

Дальший хід виборчої акції в Галичині пред-
ставляють ся ось як:

В четвер, 23 мая, останні головні вибори в 17
міських округах і стисліші вибори із вирішених голо-
совань із дня 14. с. м.

В п'ятницю 24 мая другі і евентуально сти-
слиші вибори тих, що голосували дня 17. с. м.

Ві вторні, дня 28 мая треті, взагалі стисліші
вибори для округів сільських, які вибирали д. 17 с. м.
і стисліші вибори для міських округів, які вибирали
дня 23. с. м.

Ві второк, дня 4 червня останні стисліші
вибори для тих сільських округів, що вибирали
дня 14. с. м.

В п'ятницю, дня 7 червня останні стисліші
вибори для тих сільських округів, що вибирали
дня 17. с. м.

Гергарт Гавлман.

Св'ято мира.

Родина катастрофа в траг. акти.

Переклад Франц Кожанський.

ДІВІ ОСОВИ:

Др. мед. ФРИЦ ШОЛЬЦ, 68 літ;
МІННА ШОЛЬЦ, його жінка, 46 літ;
АВГУСТА, 29 літ;
РОБЕРТ, 28 літ;
ВІЛЬГЕЛЬМ, 26 літ;
Пані МАРІЯ ВУХНЕР, 42 літ;
ІДА, її донька, 20 літ;
ФРИДЕ, онука, 50 літ.

Річ це ся в Навочоріє Рідла, около 1880 року,
в самотній віллі в містечку Ерннер (Врандсбург-
Марш).

Всі три яти збувають ся у висоній, обширній
гали, біля отинкованій, прикрашеній старинними обра-
зами та рогами різної личини. В ліхтари а оленячих
рогів, що висіли на середній стіні, нові свічки.
В середній стіні є виставочий передній з ошкес-
ними дверима, через які видно тижні, різблені, дубові
входні двері. Над ошкесними дверима є висхідний
бамбл. По боках, по правій і лівій стороні перед-
ною вікна заморазі і завініні світл. В правій стіні
зупова аркада в виді брами і за нею вхід на сходи,
що ведуть на поверх. В тій самій стіні є двоє ви-
східних дверей, з яких одні ведуть до кухні, другі до
нижньої. Протилежна стіна має також двоє дверей,
які ведуть до одної кімнати. Поміж дверима старий
столий годинник, на яким є висхідний світ. Угрюм
гали складає ся зі старих, важких дубових столів
і стільців. Рівнобіжно зі стіною, на право від гал-

лєй, стоїть білою скатертю накривий стіл. На
право а переду стіни жовта піч а рурею, що вде
адовж стіни. Велі двері прикрашені постріми, примі-
тивними малюнками, що виображають неугали і т. п.

Перший акт.

Гали прикрашена маленькими малюнками осоними. На
висхідній підлозі лежить велика бос підлога. Фриде
обтосує крізь відставу на найвищій ступені анемична
сподія. Стоячи супроти себе по обох боках стола за-
кладають забарлені восткові свічки до літаріві пані
Вухнер і пані Шольц. Пані Вухнер виглядає добре
і здорово, має прихильні і милі очі, убраня старанно,
якч дуже просто. Руги її рішучі, але восткі свободні.
На носі їй кроці прикріплені надзвичайно, безладно
циру сердечність, що є асасинною сугію її сегоа.
Одначе способ обляювання той щирости видає ся часом
обчисленням аля на ефект. Як говорить, добраве саїа
старанно, а аляла зорущим троха по демаліаторски.
Виглядає одоволена і спокійна. — Імаше пані Шольц
Постаріла за сноро, видає ся старіша, ніж є в дій-
вості. Є жоробаво товста. Лице її сіре. Її голлати
атмобана, снє, недбало атмобана волосе; носить оту-
лєри. Є безастанно несамійна; її руки нєравні. Ви-
східір власний та спокійний. Робить восткіме особи
безаперечно роздріжненої і жорой. Як пані Вухнер
видає ся аюбимно, що жинє лиш для дружи, пані
Шольц заняті виключно сама собою. — На столі
стоїть два алятаремні окрашені свічками канделябри.
Свічки є літаріві і є канделябри не горять. Свігити
ся лиш нафтові аляла на столі.

ФРИДЕ (бе смирно): Ну тепер вже хіба ні разу не
ашибну са.

ПАНІ ШОЛЬЦ: Нет! Ажє а не можє сего слухати,

Фриде. Кількиж вже раз я вам... адже снєпра
можє Вам легко схопити ся. На намені не ру-
баєть ся дроз!

ФРИДЕ: За се а нє ругу! Хібаж а на дурно буз
дєсєть літ баракарем.

ПАНІ ВУХНЕР: Баракарем?

П. ШОЛЬЦ: Буз передовим робітником в королів-
ських лісах.

ФРИДЕ: Ані (бе) рал-ну! (бе) ну, нарешті! (схопити
і прилядає ся сєй роботі при свєтлї алями,
опісля укріплює алянку гал, що вєма стоїть про-
сто. Фриде є малий наліт трохи торблений, а на-
блужовато анімугили ногами і алясий. Поє мале,
руглане, маліше аляце нєволене. Волосє на го-
лові й бороді має асєтєво сіру барєу. Вім май-
стер до асєно. Ватка, яку має на собі, вєсма-
ровєма до чєбіт чорнимол, олівою, коростом і т. д.
пробєма на чоловіка два рази так алянога, тому
рукави замочили, а поєи вєходять далєво одна за
другу. Має бромзовий, трохи чистийший фартук,
який носить єторозє, і під алямо вєтліше від
часу до часу табанєрку, щобі іє одоволєним „по-
мєсєтє“. Імашє ажє алясєкєма. Фриде атєсєтє
її на столі, атєє перед маю і алядає її) Дійєво
лужє „аляно“ деревца. (Дірдємо а почутєм ас-
тєсєтє до обох асєнок.) Що? можє ні?

П. ВУХНЕР: Як політійшї алясовий мусєтє сє лужє
вєтє.

ФРИДЕ: Ву певно! А то гарноє бузє... А єя
алянна...

П. ШОЛЬЦ (метеріально перериває бам): Но годі
розбалакувати ся, Фриде! Донєма а так аляла
прєсєлати собі асє...

ФРИДЕ: Ну... та... хіт там (а поворочєним ругом
руки відходить крізь нєсємє).

П. ВУХНЕР: Маєтє а вєго бєдєй щєсє...

Галиція: виборці 441, н. Пігуляк 236, о. Богатирець 146. П. Пігуляк попарави організації.

Набін: виборці 281, н. Пігуляк 146, о. Богатирець 70. З нашої сторони неслась тут значна агітація.

Намівці: виборці 232, н. Пігуляк 134, о. Богатирець 71. П. Пігуляк мав тут доброго організатора і товариства „Січ“ і „Касу“ по своїй стороні.

Нарачів: виборці 1136, н. Пігуляк 614, о. Богатирець 294. П. Пігуляк попарави головне завдання того, що Богатирець вважав „полюсу“ касу і нагору на своїм віку пісентини. Населення досить сільське.

Ностинці: виборці 500, н. Пігуляк 290, о. Богатирець 174. Се родимо село о. Богатирця дало ему свідомство, що о. він не дуже добре думає. Були тут агітація.

Остра: виборці 57, н. Пігуляк 46, о. Богатирець 2. П. Пігуляк з'єднав собі на віку майже всі виборці.

Станіваці горішні: виборці 408, н. Пігуляк 133, о. Богатирець 199. З нашої сторони не було жодної агітації і нія; о. Богатирця попарави рада громадян, а н. Пігуляк ті, що пізнали добре о. Богатирця; се місто побуту о. Богатирця.

Станіваці долишні: виборці 743, н. Пігуляк 490, о. Богатирець 155. П. Пігуляк з'єднав собі населення програмою, що обидва різні інтереси нашого населення.

Вашківці: виборці 1256, н. Пігуляк 690, о. Богатирець 396. П. Пігуляк попарави свідомо політично населення і значна частина Жидів, а о. Богатирця „труні“, Польки і німці Жидів. Організація наша була знаменита.

Влашчів: виборці 896, н. Пігуляк 124, о. Богатирець 540. Проти н. Пігуляка дуже працював отець Петрух; народ темний такий, що н. Пігулякові заважає ширене уніт. Проти н. Пігуляка була навіть значна частина членів нашої каси. Богатирець довів до того в Влашчу, що домагались ся усунення школи і учителя.

Волова: виборці 244, н. Пігуляк 157, о. Богатирець 64. Мимо свідомості порозуміння а тут організації економічні і просвітні, а ведуть їх дуже міліо п.п. учителі Данчука, чому і заважали себ несли.

Замісте: виборці 369, н. Пігуляк 5, о. Богатирець 288. Народ дуже темний, н. Пігуляк „уніт“ у них, проти него виступав німцем о. Волошенко, а з нашої сторони не було достаточного труду; цінало, що і члени каси вибирали о. Богатирця!

Лунавець: виборці 796, н. Пігуляк 490, о. Богатирець 164. За н. Пігуляком, що з'єднав собі народ віком, працював і о. Маланчук, проти дідав н. Богатирця.

Іспао: виборці 1078, н. Пігуляк 668, о. Богатирець 40. Село се свідоме і має товариства і організації економічні.

Багва: виборці 254, н. Пігуляк 160, о. Богатирець 4. З'єднав собі н. Пігуляк віком.

Чорногузи: виборці 327, н. Пігуляк 212, о. Богатирець 63. Населення з'єднав собі н. Пігуляк.

Чортарія: виборці 206, н. Пігуляк 180, о. Богатирець 9. Головна заслуга сего вислуду позитив на товариствах „Січ“, касі і читальні, що мають незначного провідника в особі н. директора Русака і багато виробників і сільських людей. Проти була родина н. Лавинського. (Одні були).

Думки про австрійські вибори.

Непредвижений вислід голосних виборів в Австрії вплинув на наш національний світ. Преса європейська, ба і провідні високостановлені особи розглядають причини такого нежданого результату та висловлюють свій погляд на будучність такого парламенту і австрійської держави. Одні уважають сей вислід головних виборів за найбільше добро для Австрії, інші жов за найбільше зло, другі знов держать ся в своїх поглядах середнім, кажучи, що воно з одної сторони добре, з другої погубне, але всі разом в тім однім згодні, що теперішні вибори означають нову добу в розвитку австрійської держави.

Після двоголодних поглядів австрійської преси творять вибори в Австрії небезпечний оборот в історії австрійсько-угорської монархії і правдоподібно в історії Європи. „Daily Graphic“ каже: Отворивши ворота не лише для короля „домос“, але також і для Славянства. Надто муштя за прийомом Австрії ніти Угорщина. Можемо сподіватися ся, що в будучності німцями-угорська основа подвійної монархії зникне між тим, коли „орди“ — як Байет назвав Славян, — стануть пануючою расою. Се революція мусіла одного дня прийти, але зловоро думачі позитивні бажали завадити, щоб сей фатальний день відсунути на довго в будучність. Що стане ся, як Славянство, несподіваний в політиці, (2) несподіваний до німці відвічальності (3), несений расовою несправедливістю вже відвічальності (4) відстане в рух державну форму? Що зробить в таким разі пригноблене Германство? (5) Шуваче помічати зварно ся поно до Гогенцолернів? Нічо не є правдоподібнішим і нічо не було би природнішим.

„Темра“ одна з найважливіших політичних часописів Франції, каже, що найцікавішим знаком виборів в Австрії є цілковите знищення всіх націоналістичних партій. „Вже давно ми передсказували — говорять ся часописи, — що кризисний спосіб боротьби націй австрійських з темним блудом зі становища внутрішньої як також зі становища загальної політичної держави. Провідники націоналістичних партій дістали велику наху. Своєю ефемеричними домаганнями, своїм нерозумним ставленням, своєю кризисною, безглуздою політикою учували они так Австрію як і Європу. Миже вже немо по шку, і тому, що всего є аж по шку, то австрійські народи вибирали своєю після політичних догматів, як після націоналістичних домагань. Здає ся, що в новім парламенті не буде ані німці несподіваний, ані молодечих. Що Австро-Угорщина потребує, се є австро-угорський патріотизм, а сей патріотизм від патріотизму поодиноких націй. Велі однак чужоземні масові забувають, що тим вибором се не копець, що з Галичини прийде до парламенту сильний націоналістичний політичний вплив і націоналістична українська репрезентация в новім парламенті не буде такою милозвучною. Далше важити треба, що всі німці та члени германської партії муштя старати ся при тісній виборів допозити так дуже адемізовані риди свої в головних виборів і увійдуть в парламент все таки досить поважними сторонами, хоч не такими як передше.

Осул німцями преси на австрійські вибори є дуже різноманітний. Найкомплотентніший і сім разів є сул проє. Дозв'яга, який в інтересом свідки заслідки за тодом австрійської політики. До корреспондента „Zeit“ кавав Дембрік: „Найбільше характеристичне в сім висліді виборів є упадок несподіваний. Шенерер в своєю групі побитий. Також і Вольф правдоподібно

не верне назад. Сі панове багато посподіли германському своїм пересадкам. Вуноглядний націоналізм, який замкається ся перед всіма німцями, є завжди найбільшим злом. Так само є радісним, що в по чинській стороні усунено людей найавстрійшого тону. Християнські соціали — говорив Дембрік — є європейські націоналісти, антисеміти і аграріяни, але Люгер є сильна особистість строго націоналістичного виображення. Христ. соціали будуть німцями і австрійцями німцями націй і в Польцях творити більшість; але се більшість слаба. Окрім того є они між собою так поріжнені, що австрійцями сам собою не є ніякою не-безпечною. Коли соціал демократи так впливають, то в миме своєї консервативності не аналяю се за шкодою. Хай они покажуть, що змінять зробити. Надто все були вони в Австрії елементом, що хоче удержувати державу. Австрія буде мати більшу вагу в Європі, а другий фактор габсбургської монархії, Угорщина, буде приневолено вкоротці завести демократичне право виборів.“

З'їзд „Української Народної Партії (УНП)“ в російській Україні.

(Далше).

V. З'їзд постановив збільшити енергію організації українських робітників і селян на українських по-граниччях, де варіа український, найбільш загрозований національно, і найбільш торити соціально.

VI. По докладах на з'їзді членів-організаторів виявилось ся, що діяльність партії найбільш енергійно розвивалась в містах, головним чином серед українських робітників. З'їзд призначив се відіти з програмою партії, на підставі яких неведених.

Український пролетаріат по містах має два завдання: 1. організовано боротися проти капіталу, 2. забезпечити себе від конкурентної прибутку, головним чином Росії, які грати стійкою своєю шукання ліпшого життя, поточними діють на українські міста і завдання культурному гнобленню української нації, завдання державній оцінці руської державній народності і підкопують капіталістів, що самі складають ся переважно з Москвіти (ліберальна Україна) і тому охоче беруть до роботи своїх земляків, — отбірають у українського робітника працю, винищують його з усіх про-фесій, з фабрик, заводів, робітень, в ради безробітного пролетаріата, в нашу моральну, а потім голодну смерть.

Польські поміщики промисловці (ліберальна Україна) надто шире беруть ся до колонізації Польщі на Україні; український робітник тоді тільки наймається ся на роботу, коли Польща та католицький німці чиним не добути.

Сей процес закінчив ся в українській Галичині, обернувши там українську націю — в націю мужиків, що вже не селян, працюючи на польських поміщиках; сей процес майже закінчив ся в Білорусії і дуже ширить ся на Україні: є багато українських міст, де український елемент зостає ся в меншості і через те відданий на ласку прибутку чужинців.

1. Український робітник, котрому средства до життя випадають з руц, перел прийомом своєї земної загибелі, зрозумілим звязатись береть ся та і муштя встатись до організованої боротьби за право працювати і жити на рідній землі.

2. Автономія України значно зменшиться, а незалежність значить силу вплива із метрополії на українську сирани.

3. Сільський робітник, а в такий складають ся головним чином наша нація, заробляє за цілий рік то, (30—50 коп.), що міський робітник заробляє в один місяць і ось чому зноволени нації завжди винищують ся з міст в ради сільського пролетаріата.

4. Прибутті пануючої нації, до якої б вони класи не належали, як свідчать досвід окрім по свідку, завжди звязані борються ся проти знатань до політичної незалежності місцевої людності, до автономії і домагань і тому служать елементам реакційним.

Руськіє на Україні, Польки в Галичині, Білоруси, в Литві і Україні, Німці — в Чехії і Познані, Угри — в Трансильванії, Англичани в Ірландії — прикладі болячі.

5. Руський Уряд опікується не тільки висшими класами державної руської народності, але, тоть далше в меншій ступені, опікується і низшими робочими і класами. Російський уряд обдірає українці на вершні „центра“: державний бюджет розходиться ся головним чином на землі, оселені руською народністю, підпирас промисловий „центр“. Вся європейська політика ведеть ся в інтересах „центра“ і тому землі, оселені руською народністю, повали багатіють в той час, як землі українські і інших недержавних народів Росії, що року більш убивають. На заході тем уряд серйоз опікує ся — державною народністю і праці, оселені Німцями — найбільш в Австрії і Прусії, праці оселені Уграми — в Венгрії; прикладі багато. Пролетаріат нації пануючої і зненованої — се не діє ніяким з неподільними інтересами.

6. Робітничий питання істнує для українського народу доти, доки в містах України істнує український пролетаріат, який організує ся і бореть ся; було-б сльмішно і безглуздо-наслати, що український робітник ства би боротись за 8 годинний день і інші добрі умови праці на фабриках та заводах України, знаючи

П. ШОЛЬЦ: Зовсім нічого. Се зручний дурак. Я вже се мій муж... от бачите... такий вже був мій муж. Сей старий табачник був лише для його... він мусів мати його все коло себе, бо ніякше щось йому не доставало. Що за дивний чоловік.

АВГУСТА (впадає скоро перелякана з кофору. Дістає ши ся до середини загріскує сильно силний диві і підпирас їх собою, майби на потіла кою електрику).

П. ШОЛЬЦ (бурно мильнями): О Божевику!

П. ВУХНЕР: Ну... що?

АВГУСТА (є дуже висока і дуже жуда, її убрание після найпошівної моди, але до смаку. Коротке жовтєве футеро, шашочки, мурба (заришавок); лице острє, з зупинки сильно загуганими устатки, а виразом розчарованости. Носить лорнетку. З роздрозненням подібним як у матері полумча горобитиє зацікавлено одчас. Вона мусить заирити довила себе атмосферу недоволення, знатости та зневаги): На дворі... біжить... хтось вилон за мною.

П. ВУХНЕР (дизаючи ся на годинник): Може Вільгельм — ні, що ні! Потім ще не прийшов. (До Августі): Пожайт жин. (Бери за клянку, щоб створити диві).

АВГУСТА: Ні! Ні!

П. ВУХНЕР: Алеж то ви перові, маї дороті, дятко! (Виходить силлякими диві до передпокою. Трохи мильнями). Хто там? (Відказко). Є там хто? (Пова. Німці відповіди).

П. ШОЛЬЦ (є досадно): Се дійсно знамените! Думаю, що вже допозі так зворушені! Ахже се може чоловіка збити. Що ти все мусив?

АВГУСТА: Мусив, мусив (хукало). Щож то в вас так мушу?

П. ШОЛЬЦ: Ти дійсно дуже чомпа супроти твоєї матері!

АВГУСТА: Ах про мене!... Може я не бачи ся як сама одна... серед нітми...

П. ВУХНЕР (обниме Августу за плечий зацікавлено): Горичко, горичко! Хтож се бачив, щоб так собі чає?! — Ходіт не — (помагає її розібрати ся) — так — бачите!?

АВГУСТА: Та се правда, мамі Вухнер!

П. ВУХНЕР: Послухайте панство! Ми вже чотири дні у вас... Я думала... Можоб на собі „ти“ говорили? Що?... Добре! — Отже... (Обнімає і цілує Августу і поно Шольца).

П. ШОЛЬЦ (обнимлючи її): Чепай, чепай, бо маю руки в носом.

П. ВУХНЕР (до Августі, що підійшла до неї зацікавлено): Щож вже сподіва? Якжеж там гарна була азія?

АВГУСТА: Не в кожнім разі більше туди по віду. Лихий воздух, духота немилува!

П. ВУХНЕР: А настор гарно говорив?

АВГУСТА: Се певне, що ніби і були біда, то по тій мові настор — аб ти мабути все те захватє кинула під ноги.

П. ВУХНЕР: Алеж се нелице добродієство для твоїх людей. (До сестри хуті пісню спільному чистим, мильнями, лорнеткою).

„Коли липи розвинули ся

Я зацікавлю,

сия дивні, весняні азють ся

знов у мою груди.“

(Далше було.)

наперед, що він від цієї праці буде відмінений чужинцями, які скористають і 8 годинний день і інші добрі умови життя.

VII. Українське безземельне і малоземельне селянство має хіба найгіршу долю, яку тільки можна собі уявити в людській праці за безцінь на безкраїх татарських землях чужинцями та своїми зрадниками. Аби швидше реалізувати сю найбільш болючу і важку українську справу, з'їзд установив із дальніх часів партії, що працюють по селам, скласти окрему селянську фракцію партії.

VIII. Пона Демократично-радикальна Українська Партія не зрадить своєї агітаційної програми, а надто не цинічним робітничому та селянському, — вони бачили в собі ідеал суспільного устрою і соціалізму, свій реальний прагнучий кізель, вони стосили не до приреченої землі на Україні українським ділобробам, стосили не до націоналістичної освіти, установ судова і адміністративна на Україні, вони виставляли не тасло автономії України — можливість і навіть повинна в певних випадках згодом до чини разом, хоч програма У. Н. П. як партії українських робітників має, істотно різниться в поглядах про робітничий і аграрний питання, про автономію України і інакше от РДУП. як партії буржуазної; реальні інтереси українського народу — важливіші від усяких сім'ї догматичних тез. На з'їзді висловлено та думка, що теперішній радикалізм РДУП значно повисше, як і неадекватним і гіршаним становищем.

(Ковалюк Буха).

Події в Росії.

Вісті з Думи.

Комісія російської Думи для розгляду пропозиції про внесення законопроекту о піднесенні просвіти постановила внести, щоб закон цей прийняти. Міністр Народної освіти сказав, що закон цей супроти його простоти приймає становище. Піднесення просвіти в Росії є повечне. Леви 29 проц. мужики і 18 проц. жінок уміють читати. З такої темноти Росія мусить до кінця вийти. Треба вернути до Петра Великого і вжити просвіти необхідною потребою народу. Бувало коштувало кошту 70 мільонів, але ж нема продуктивніших видатків як на просвіту. В Росії 8 мільонів дітей не побирає науки. Росія потребує 250,000 шкіл а має лише 90,000. Польські посольства казали, що в Королівстві не удається безплатно навчати польського князя і що міністерство просвіти більше впливає на позитивну, чим шкідливу. Мушкетир Хвостов нарікав на школи і уяви в своїй бесіді між іншими екс: «Коли авторитарно правительством було сказано: „Всім місцям перервати його правління казачи: „Авторитарно правительством ще жив, що його не маємо!“ Пастава нечуваний законот. Посол Пеленосен, Саволович і Пурішневич кричали: „Ватага убийців!“ Оста томо узявши залата сит трюх посіли виключати на 15 засідань. Пурішневич не хотів вийти із сали і почав спокійно читати часопис. Тоді його в і в ливину засідань і закінчи, що принале парламентної прислуги, щоб Пурішневича не вивели до сали на даліше засідань.

При тій нагоді висловлюємо своє здивування, що ніхто із українських послів не промовив про страшний стан інтелігентів на Україні. Подали виступали із своїми доповідями. Чому ж не зробили сего одні тільки Українці?

105 послів підписало внесення на думи в Думі земельний проект соціял-революціонерів.

Дрібні відомості.

Генерал-губернатор Меліш ухвалив нагати голови сесії московського союзу істотно-русских людей за резолюції ухвалені на з'їзді монархістів. Одна з тих резолюцій домагала ся розв'язання Думи а друга заволоділа диктатурою. На вступі допустили ся учасники дуже несприятливих нападків на генерал-губернатора. — „Die Zeit“ доносить з Петербурга, що оден жовірій вилоти в Цареві Соли візнав, що був виданий на погоню замах на цари. По зложенню візнав прося о охорону перед революціонерами. — В турській губернії, в Белевській повіті розпочали ся аграрні заворушення. Це саме доноси і з унів'ерситету. Дуже грізні заворушення відбули в порівнянні губерній. Далше доносить, що земельні заворушення відбули також в губерніях симбірській, саратовській, тамбовській і бесарабській. Всюди причиною заворушень є безпідставне положення хліпів внаслідок несприятливих. Худоба гинє, бо нема панів. Хліпи рабують двори і пригнаніють Жидів. Дідів і їх посесори публікують в бесарабській губернії до Кишиньова. Генерал-губернатор Бесарабії телеграфував по військовому. — Царський двір поросолов ся до Петербурга дня 22 с. м. Перех там має поліція перенести доклади ревизи царської дати в Петербург. — Конгрес аліарів не займав ся вирішувати політикою, бо-ж такі ухвалили закласти ся за знесенням царя смерті і віднявм амністії і висказав огиди, що причиною голоду є ненормальні політичні відносини.

НОВИНКИ.

Чернівці, 21. мая 1907.

Руский виборчий комітет в Чернівцях звертає

ся і тепер перед дном стислого вибору в Чернівцях (West) до всіх панів виборців рускої народности.

щоб в інтересі народної справи віддали в дні 23. с. м. всі голоси свої на д-ра Наймана Вандера!

Ліше в злучі з демократичною партією д-ра Штрайхера можуть Руский черновенці дати до значної в місті (символічно скріплюючи передовсім свій власний сил), — тому по докладній розважених справ, в повнень відіччальності за сей поступок перед народом руским, руский виборчий комітет черновенський поручає на виборцям руским голосувати при стислих виборі лише на д-ра Наймана Вандера. — Руский виборчий комітет.

Сенкевіч contra Бернзон. Славна стаття Бернзона про Катину і історію польської шляхти не має нашим сусідам спокую. Сиди ся їм нічо їм же шайтан з червоними запелами очима і провадженіть си їм ся лише невольне в дні і в ночі. До бою з тим відиртом плетеного зла в душах своїх вступают всім не так шалючі, як шалючі мочері і з увертостію середньовічних фанатиків старають ся змисти із себе сю погань, якої змисти не можна. Виступив ведано майстер від недалих Падеревські, а ошкр записав ся далі опереж, — Катина не инор. Треба було щось радити і в останнім часі „Zeit“ виступив до бою Герман Сенкевіч, той сам, в котрого уяві в героїчне марше переходилась вся погань шляхетської Польщі — на перекір асній, історичній правді. Не можна було підшукати гіршого оборонця польської ідеалізму! Сенкевіч, знаменитий артист, — останні на все найбогачішим образом всього режисерського в історії польської думи, — Сенкевіч ніколи і переліком не стовня своєї узагальнювачої, грубої славної ширі, Сенкевіч на все остані батьком морального розбачаства, а його тризуби на нім динить ся документом здичина польської душі! Власний, власний товариш його, різно великий артист польський Сорошенекі знову йому подивно в очі своєю студією („Сенкевіч а бандитизм“) і той славні Сенкевіч ніколи в себе не зміє! Даремні тут всі слухотні зусилля, даремні тут всі підлі блики про ангольську доброту Польщі, які провадяться маля в історичній астаз (які в реальній житю не мали ніколи ніякого значіння), про загальний польський поступок демократизм, якого запереченом є вся польська політика і власне сам Сенкевіч, — про основане диктаторського університету польськими королями і т. д. і т. д. Ні, пане Сенкевіч! Писамо Ваше надто суцїсене, надто пошпире, а самі Ви надто мало права маєте говорити о історичній правді і справедливості! Нічо не в силі затерти той відіртий рани, якою дітнула шляхотська Польща наш нарід! Нічо не може заперечити, що несподівані політичні польські в Галичині зміне завдавати те, що нарід наш остав без прав і без хліба і без освіти, що авраз сторонництва, до якого причислявся Сенкевіч, виступило проти Русинів з політичною тезою безоглядного екзїзму і галатїзму (на се-ж є документи!), що Польща нині ще рабує комдо нїше право (от хочби і при новій виборчій реформі) і огидним бандитизмом (поліція мови в руских галицьких громадах) праде нам можливість життя і роковою. Се абсурд — твердити, що ми радуємось бандитизмом польським і живемо одною несправедливістю до Польщі. Якраз се заочни польського режіму, що душа нашого люду дїше неможливістю, а не живемо! В найблизших наших серцях відірване шийна взлості галицька гнів і жаль і немилість до Польщі ніраз тим, що привселюдне діти панів до обонизових лентур такої отруї, якою є тризубі панна Германа, повна ладящих кілевет на все, що дороге нам і рідне! Мимо всього одиак, що раз разо і шире говоримо: Ми все готові до миру і спокую, але вперед треба зробити нас рівними, треба залишити бандитизм і розбій на живім, руским народі! Палерольні слугіння не вивело нас на всі шляхи, — отворім верота для правди і справедливості, а тоді доперва пронаде наша несправедливість! Сирала польськоруска анадто вже поважна, щоб глузою диктаторською без щирости і правди закрити її небоспеку. Час би се вже прозв'язати тим, кому се розуміти треба. Статі п. Сенкевіча не розбираємо докладно, бо она на се не заслужує!

Бернзон про безсмертність. В норвежській часописі „Samtiden“ оголошує Бернзон статтю, в котрій аякшує свій погляд на теорію про безсмертність. Бернзон говорить в тій статті, що він не вірить в посмертне життя поодинокого чоловіка. Йому здає ся, що чоловік не має права сподіватися на воскресіння. Положити зеринце в землю, то виросте з нього ростино. Положити зм'їра або чоловіка в землю, то не повстане нове зм'їра, не повстане новий чоловік. Поет каже, треба робити добро ради самого добра, і не очікувати ніякої вищої нагороди. Як смертна

кра не може перешилохити мордону, так віра в посмертність не є в силі запобігти злу. Ми не знаємо навіть добро землі, на котрій живемо, і не розуміємо самого буття. Тому й не маємо причини знати більше про життя на тій сьвітї. Одинна безсмертності є та, що зомить в родині, в сім'ї. Якщо невроджено дити має вплив на вистрій і діла матері. Отже воно має безсмертність, попише побачити сьвіт. Коли людина, в котрій ми родимо ся і живемо, находити ся в безконечнім офіційнім впливі, а відіччальності одного на друге є більша як ми пізнаємо. Бернзон вірить в порядок і гармонію сьві. „Своє почуті обов'язку і свою любов ограничую в на то, що знаю“ каже він. „Як що мене тішить або болить, то в тій в надіє в угоді в висшнми законами і се мене загіє і заохотить“.

Заворушення в Перемишлі. Дня 17. с. м. на ринку в Перемишлі по скінченню виборів з'їзаво ся около 8000 осіб, що хотїли демонструвати переходати містом. Поділля завила тону до розкоду, чого однак не послужало. Не уживаючи оружїя старала ся поліція здержати тону і шикнути її з ринку. Та тут погано дітари і в темноті винули ся демонстранти на шалїню, обидуючи її панїям. Така і в нім сїлїхот хат обсиано поліційних жовірій градом каміння. Полїція ужила оружїя і вкорті тону розігнано. Кілька осіб поранено легло, а двоє поліційних тяжко.

Вибори і демонстрації у Львові. Вибори у Львові відбували ся при дуже живій участі виборців. Внеслоли розвинули екалену агітацію за своїми кандидатами, а головню за своїм ватажком Глозінським. Шахрайства і надужити з виборчими картками колосальні. Виборчі твєни зносили цївни до-стєвни і сотнями документи, які вигунали, видери або просто кунили від несприятливих виборців і писали гурмами до голосованих підставлених людей, першакно гвардїю Глозінського з „читанні академічної“. Багато з них голосувало по нїтї і більше разів. Неюди сьмоволи і терор. По аркнїх песнокоп, викликані виборчими гинямо вшестюлїя, поліція ужила шабел і раніла двоє людей. З того пішла по місті чуток про убийство двоє виборців — соціялістами. Для безпечности виборців того сврту шпронджене сильний відділ військ. — В четвер вечором тону соціялістів радуєчись сьвітїям резултатом виборів для австрійської соціяльної демократії ухвалили похід по місті. В переднійоті поліція не противилась тому походу; аж коли тону наблизилась до божиної в Старім ринку, випав їй рог дїму відділ поліційників і без попереднього завізання, щоб розійшли ся, ударив на демонстрантів шаблями. Рішотчєсно став бїчи відділ військ а заложеними баїнетами. Демонстранти сейчас розбігли ся на всі сторони, але ще такі двоє з них потерпіло тяжкі рани від шабел. Кількох осіб арештовано. („Дїло“)

Віоти в Україні. В Петербурзі віднайдено в департаменті поліції цілий альбом віршів Тараса Шевченка. Між ними є ще дивні і невідомі. Сей альбом, то мало не весь „Кобзарь“ списаний з рукописів Шевченка в 1859 р. (перед виходом „Кобзаря“ в 1860 р.) Віднайдено тепер також багато невідомих рукописів Костомарова, Корсуна і Гулака-Артемюковського. — Небагато почне виходити в Києві нова українська щотижнева часопис: „Слово“.

Найкрасше є сьвітї. Одна з шведських часописок випускала премію за коротке назпаві „найкрасшого в сьвітї“. Між 1025 відповідей лабирє чїсье місце соню, за ним сїдує природа в ріжних відтїнах. Першу премію одержав молодіш, що відповів: „Очи матери“; другу премію одержав відповідь: „Сон про то, що нам годі сьвітїти“. Третю премію призначено сьвітїти, який відповів, що найкрасшим на сьвітї є: „любові, що боємми нїгма пероброде гавбоку ріку, несучи при тїм свою тещу на руках“.

Оповідки, іменованя і т. п.

I. Міжнародний союзний з'їзд хліборобських спілок і VIII. міжнародний хліборобський з'їзд. Обидва конгреси відбудуть ся починши від 20. до 26. мая у Відні з обширними програмами наряд. На сї конгреси поїхали з Буковини ин. др. Степан Смазко-Стоцький і др. Лев Когут.

Загальні збори тов. „Сїч“ в Черногозях відбудуть ся в неділю, 26. мая 1907. р. о 2 год. по полудні з звичайним денним порядком. Просимо всі леопольські тов. „Сїч“ і всіх ширях патріотів, щоб ласкаві були прабуть на наш збори. — За старшини: А. Домочайов, писар.

Загальні збори тов. Гіми. і пожарн. „Сїч“ в Рівні пожежники відбудуть ся в неділю, дня 26. мая с. р. о 2 год. по полудні під голім небом, а в разі непогоди в дмї читальні з отрим денним порядком: 1. сирвадана старшини з діяльності за минулий рік; 2. вибір старшини; 3. нарада про будову власної хати і піднесення річних вкладов; 4. вітні писемн. — Василь Шандро, осяул; Николай Поговоч, писар.

Із штуки і літератури.

Slovansky Prehled, ч. 8. містить, як звичайно, гарний і совісний перегляд подій на всїх українських землях. Крім того наводимо в тїм числі щиро та тепло написану юнацьку сьвітєтку Бориса Грінченка, із портретом юнїанта.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор., на шість місяців 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 рублів 50 коп., на шість місяців 4 руб., на чверть року 2 руб. 50 коп., на місяць 1 руб. 25 коп.
в інших державах: на цілий рік 32 фр., на шість місяців 16 фр., на чверть року 8 фр., на місяць 4 фр.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (або 9 рублів або 34 фр.)
а на шість місяців 9 кор., або 4 руб. 50 коп., або 17 фр.
Поодинокі числа 10 сотиків.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакция, адміністрація і енциклопедія „Буковини“

в Чернівцях ул. Петровська ч. 2.
Ч. телефону 170.

Адреса для телеграфу: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 50 сот. від стрічки. „Надійшло“ по 40 сот. від стрічки. При числанні вказується відомий час роботи. Рекламний матеріал відправляти з почтом. Рубрикою звертає редакція лише на поведінку виступаючих і залучення належності почткою. В справах редакційних можна устатити по-розумінню як що дня від 9—10 ранку і з 2—3 по пол. при необхідності.

Вибори в Галичині.

З царства знаменитих виборчих вигадів, з краю виборчого терору, з відокремленої вже нині під вейма майже азлами Галичини — можемо подати яко вислід нових і тіснїйших виборів із дня 21. мал. На жаль і тепер не дійшло там до рішучих вислідів. Знов — в третє в тих самих округах — сходиться там буде парі, бо при двох голосованні в Галичині (як показуєть) — послів годі вибрати... Сільський парі в часі найбільшої весняної праці мусить кидати все і йти до далеких перал місцевостей, щоб спонити свій горожанський і народний обов'язок. Таку замотану штуку придумало і переверло у Відні славне „Kolo Polskie“ — і так мусить бути, хоч нема сього ні в однім краю австрійської держави. Та ся крута штука починає мотитись на самих авторах. В деяких двоцифрових округах вибрало по слами меншости жидівських-національних кандидатів і то таких (пр. посол др. Малер), які ні словечка по польськи не вміють... Се галицьких всевладоу боїти не — дуже...

На підставі тимчасових обчислень ц. к. кореспондентського бюро вислід повних і тіснїйших виборів з дня 21. с. м. представляєть ся так:

Округ 56. (Коломия-Косів і т. д.). Голосувало 34314. Вибраний послом о. Т. Войнаровський (нац. демокр.) 29451 голосами проти д-ра Дудикевича, котрий дістав 4866 гол.

Округ 55. (Доліна-Калуш-Надвірна і т. д.). При повних виборі голосувало 39168; з того дістали: Трильовський 11892, Романчук 11095, Шисер 9049; між ними трема буде тіснїйший вибір двох послів дня 28. мал (ві второк). Др. Дудикевич до тіснїйшого вибору вже не приходить; шанси н. Романчука поправили ся значно.

Округ 63. (Золочів-Камінка-Перемішляни і т. д.). При повних виборі голосувало 34945; з того дістали: Гайбониківський (моск.) 13307, Обертинський (вшехи.) 12990, о. Зельський

(р. ад.) 7707; між ними трема кандидатами буде тіснїйший вибір двох послів д. 28. мал.

Округ 67. (Ярослав-Радимно-Чесанів і н.). При повних виборі голосувало 23612; з того дістали: Ковалевський (вшехи.) 7965, др. Стахура 6441, Гриневецький (моск.) 3918; між трема кандидатами буде тіснїйший вибір двох послів дня 28. мал. Інші кандидати (Импольскі, Лихач, Вілк, Шлак), дістали менше голосів і до тіснїйшого голосованні вже не приходить.

Округ 68. (Тернопіль-Збарж і т. д.). При повних виборі голосувало 27237; з того дістали: Остапчук 12300, Заморський (вшехи.) 8759, др. Голубович 6158; між ними трема кандидатами буде тіснїйший вибір двох послів дня 28. мал. (Шанси д-ра Голубовича поправили ся).

При тіснїйших виборах в окрузі ч. 69 (Чортків-Тернопіль і т. д.) вибраний послом меншости сіоніст др. Малер 12868 голосами проти вшехполяка Сохи (8242), а в окрузі ч. 53 (Самбір-Рудки і т. д.) вибраний послом меншости людовець Млячко (12084 гол.) проти вшехполяка Суруфни (9034 гол.).

В західній Галичині вибрані 21. с. м.: в окрузі 50 людовець Ян Стапінський, в окрузі 52 людовець Бомба і вшехполяк др. Вили, в окрузі 43 людовець Станішевський, в окрузі 45 людовець Кремпа і вшехполяк Ввєнцен, в окрузі 46 людовець Шандр, в окрузі 49 центровець кс. Менскі.

Невним доповненням до справозданні із східно-галицьких виборів є слідуєча статистика алогена „Ділом“:

Після вислідів голосованні при виборах до державної Ради в днях 14 і 17. мал с. р. показує ся, що в 19 сілських округах виборчих Східної Галичини на кождо сотку (100) виборців припадає: українських національних демократів (сторонників „Народного Комітету“) 39, укр.-радикалів 9, укр. соц.-демокр. 4, москвофілів 22, сторонників польської „Rady Narod.“ 23, польських людовців 2, польських соціалістів 1, жидівських соціалістів 1; отже: сторонників всіх

руських партій 73, сторонників польських і жидівських партій 27.

Дальше виходить, що на кождо сотку (100) руських виборців припадає: україн. нац. демокр. 52, укр. радикалів 13, укр. соц.-демокр. 5, разом сторонників всіх українських партій 70, москвофілів 30.

З'їзд „Української Народної Партії (УНП)“ в російській Україні.

(Косів.)

IX. Повні УСДР. (укр. соц.-дем. робітничая) партія буде проважати нахил до централізму, буде проважати догматизм і втеринність, повні збачати не свою силу не в організованім українськім пролетаріаті, не в українськім народі, а в протектораті РСДРП. (російської соц.-дем. роб.) партії, — дістати з нею разом в тім або іншій випадку з'їзд признає неможливим.

Соціал-демократичний рух на Україні — ще дуже молодий, не встиг оформитись ся; українські соціал-демократи назвали основою своєї науки і працятку діяльності не у соціал-демократі культурного заходу. Перебування школи московського соціалізму і наскрізь їм пропавши, українські соціал-демократи проважють усі насимітичні прикмети московського соціал-демократичного руху: прихильність до централізму, догматизм, втеринність і зновимане відношене до національних питань, навіть вдержання національностей, в той час, як соціалісти і соціал-демократи заходу (Вобель, Жоре, Пернерсторфер, Лібсхейт), признали за аксіому, що: 1. інтернаціоналізм братство може бути тільки іншим, як братством істинних націй, — 2. культура існує, і тільки може існувати в національній формі і на національній мові, і нація, що не має власної культури, уже сама самим фактом своєго існування на розклад, на вічний і духовний занепад, — 3. що соціал-демократія борючись проти гниту націоналізму, мусить в першу чергу борючись проти гниту націоналізму, — 4. що націоналізм не може бути розв'язано перше, аби розв'язати шлях до розв'язання соціального питання; 5. що ідея націоналізму не може бути средством, але є ціллю кожного народу, бо планове націоналістичне, як кождо індивідуальності намагає — єсть необхідна умова загального прогреса, — 6. що тіло суспільства будучи (соціалістичної) складати муть ся з кліток, але кожда клітка того суспільства буде не однією, а нацією і тому, аби суспільний організм був здоровий, треба аби кожда його клітка, себто кожда

Гертарт Галатиман. Сьвято мира.

Година катастрофа в трьох актах.

Персонаж Франц Козаківський.

(Даліше).

ІДА (сходить зі сходів. Має двадцять літ, убрана в скромну чорну сукню. Се стара поема статі, на дуже малій ізолюї доми, ласе, незалежне озлоб. В її уособленні видно гнєт, мулене одволене, дискримінація оселість і віра в себе шість; тому вираз її мудрою лиця переважно похитний, але часом переходить в ладіду повну, або злибку задуму).

ІДА (на рамиці має зусичку, в руці нізка пуделок): Чи хтось прийшов?

П. ШОЛЬЦ: Ангуста — всіх нас настрашала.

ІДА (показуючи на сходи): Там в горі не дуже приємно; (зі сльозами) а спішила ся, щоб зійти на долину.

П. ШОЛЬЦ: Аж дитино! Над тобою чей-же мешкає Роберт.

ІДА (мале пудело на стіл, оглядає їм і виїмає долі річки): Хочби навіть! Цілий поверх пречний є порожній.

П. БУХНЕР: Думаю, що твоє волосся вже суше.

ІДА (перекладаючи волосся влад): Подивись ся...

П. БУХНЕР (робить се): Ні... Ти повинна скорше була купати ся.

ІДА: Кількож я маю клопоту з тою старою гривною, пів години сушила ся при печі. (Виймає з пудела монетний, шовковий мішечок і показує Ангусті): Гарна краса, що? Се такий мален-

ний жарт. Чи він мав вно воли щось подібного?

АНГУСТА (поглядає над своєю племінною бляхою, яку чистить лавиною, однією раменами): Не знаю (відносить мішечок до віч, бо має короткий вір). Трохи за блідий досень (занимає ся сечас даліше своєю роботою). Пашо вишнєвий.

ІДА (кладучи скриньку з мішечками): Я дуже тішу ся! Але що ти не мали ніколи лавини?

АНГУСТА: Ябби так добре подумати. — Властиво для хороших нема в тім нічого.

П. ШОЛЬЦ: Ніколи! Ябби була щось подібного зробила йому, кому мусить, то гарно би в мала ся! — У моїх пошнїйших родичів — так... як подумлю... що се за гарно було родичини жисті! — Ніжко різко без лавини! (різкочасно наслідуючи гід і привітання батька). Як батько вечером так в бюро приходив, все приносила найкрасні найлуччі медіцинні. (Підносить до уст великий і окалуючий палець, ябби держала навіланим своєю медіциною). Ах, так, се нинуді чеп... Мій муж... він навіть обіду з нами не їв. Він мешкав на горі, ми на долині; дійсний пустини. Як хто чого хотів від нього, то Бог знає, як треба було о се Фрідого просити.

АНГУСТА (від неї, де палець): Аж киньте вже се раз.

П. ШОЛЬЦ: Ти красне не пали так по дурному.

АНГУСТА: А чим ту не має бути ніколи тепло?

П. ШОЛЬЦ: Ажко воно тепло п'яне в комні.

АНГУСТА (лиже): Отже не треба палити?

П. ШОЛЬЦ: Лише мовч.

АНГУСТА (кидає лавинку від дули з паласом в скриньку): Ну, то ні! (дуже тихо відходить на ліво).

ІДА: Ах, аже Густю, лавини! (До неї Шольц): Пожхті, а а п зараз знов розвеселю (дає їй мов).

П. ШОЛЬЦ (з реч.-нацією): Мої діти всі такі самі. Ні дівчо, така дівчина! Я сама не знаю, чого хоче. Раз се, раз те! — Нараз приходить п на думку... що мусить вчити ся... Або сидить на горі і не говорить тижнями — і потому знов думає, що вона на ніч в сьвітлі не адить ся. — Ах Боже, тобі мож дівчо позанидувати. Таке сестрини, як твоє донця...

П. БУХНЕР: Аж Ангуста тамж...

П. ШОЛЬЦ: Вона так гарно грає, а сеч чудовий голос! Як охотно слухаю її співу!...

П. БУХНЕР: А чому ти не граєш?

П. ШОЛЬЦ: У! То гарно би вийшла, тоді певно пронабави і ся дрібна сирію! Ангуста пречний така нервова! Цілом як п батько, якого можна було прогнати грою!

П. БУХНЕР: Ябби ти вчула, як твій Вілгелм тепер грає! Сеч відосновали ся! Чимже була би Іда без нього? Ажко вона навчила ся від нього все, що знає?

П. ШОЛЬЦ: Так, ти се вже знала, знала. Він має талант; о сьм нема що говорити. Радіш була його вчити.

П. БУХНЕР: Ах, а він з таким зворушенням грає про ті часи, коли його мамця вчила початків!

П. ШОЛЬЦ: Так? Боже мій, се були гарні часи!... Тоді я думала... що все піде инанше... Се все мене дуже дражнить.

П. БУХНЕР: Дражнить? що?

П. ШОЛЬЦ: Ну, що він приїжджає... Як він плавно виглядає?...

Ціна оголошень за односторонню їх розміщення: Ціла сторінка 80 К., $\frac{1}{2}$ сторінка 60 К., $\frac{1}{4}$ стор. 40 К., $\frac{1}{8}$ стор. 20 К., $\frac{1}{16}$ сторінка 10 К., $\frac{1}{32}$ сторінка 5 К., $\frac{1}{64}$ сторінка 3 К. 50 с. — Довідаючись ціна після обсягу місця на місці кожного тексту.

ОГОЛОШЕННЯ.

За рубрику: Надіслані і Оголошені редакції не відшкодують.

При кількох оголошеннях або при різних розмірах, значний економ.

Дрібні Оголошення малим друком (petit), числять ся по 4 с. від сума. Накопичений на місяць жарками постовами не призначав ся.

Низше підписані, до глибини жалем тронуті отсим подають сумну вістку, що їх загально поважаний спільник, пан

ІГНАТИЙ МІЛЬХ

підприїмець

по довгих і тяжких терніях, упокоїв ся у Відни дня 22. н. ст. мая 1907 в 53-тім році свого трудящого життя.

Совість в почуті заводових обов'язків дорогого покійника, его гуманні думки і труд, невисказана праця та замишуване до труду, лишать по собі на завейгди незатертий вдячний епомин.

Чернівці, в маю 1907.

Спільники

Буковинської доставки дров

Адольф Леви, Фрідріх Лянгенган, Макс Ангавх, Евген Леви.

Земля ему пером.

Глибоко горем тронуті ділимо ся сумною вісткою про смерть нашого неоціненого шефа Спілки, пана

Ігнатия Мільха

який у Відни нині рано по довгій і тяжкій недузі упокоїв ся в 53-тім році життя.

Покійник був у нашій спілці для всіх робітників знаменитим шефом і приятелем всіх і всі тратимо в ній дорогого опікуна, якого поведене для всіх в кожній хвили було взірцеве. Его доброта серця і духовна здібність полишать ся довго дорогами споминами у нашій серці.

Чернівці, в маю 1907.

Урядничий корпус

буковинської Спілки доставки дров

Леви, Лянгенган, Ангавх & Мільх.

Земля ему пером.

Ціна оголошень на одностороннє та поміщенні: Ціна сторони 80 К., $\frac{1}{2}$ сторони 40 К., $\frac{1}{4}$ сторони 20 К., $\frac{1}{8}$ сторони 10 К., $\frac{1}{16}$ сторони 5 К., $\frac{1}{32}$ сторони 2 К. 50 с. — Анонсові оголошення ціна об'єму слова на цілу назву тижня.

ОГОЛОШЕННЯ.

За рубрику Надіслане! Оголошення редакція не відповість.

При підписуванні або при річних намовах, значний опуст.

Дрібні Оголошення малим друком (petit), числять ся по 4 с. від слова. Підписуваний на анонсові нариски постолими не приймає ся.

Весняні загальні збори каси пож. і щадн. для громади Чатгор відбудуть ся дня 2. червня 1907 о 2. год. пополудни в домі Михайла Гантоніжани з таким денним порядком. 1. Прийняте річного об'явлення і білансу за рік 1906. 2. Вибір 2. членів старшини на місце уступаючих. 3. Вибір 4 членів ради надзорчої на місце уступаючих. 4. Ухвала або не платити відсотків під пати. 5. Вибір каспера. 6. Вибір служачого для каси і установа для него плати. 7. Будова власного дому для каси. 8. Вільні внески. — *М. Гантоніжани, начальник.*

Перші загальні збори каси пожичкової і щадничої для громади Ренужинці ст. а. а. н. н. відбудуть ся в неділю дня 2. червня 1907 о год. 2-й по полудни в домі читальні з таким денним порядком: 1. Установа стану пати, вкладок і позик; має ся установити, яку найбільшу і яку найменшу вкладку дозволить ся одному членови вложити на щадничу касу; установа річних виповіджень для вкладок щадничих і річних платиств відсотків під вкладок щадничих; має ся установити, яку найбільшу пожичку має ся дати одному членови; має ся установити стопу процентів для вкладок щадничих і пожичок. 2. Установити, що має ся робити злишними в касі грошми і як роздобути потрібних для каси грошей. 3. Ухвала в справі запомогти праведі. 4. Вибір каспера і назначене плати для него. 5. Ухвала кілько має бути членів в раді надзорчій. 6. Вільні внески. — *Іван Береговський, чальник, Ст. Ковальський, каспер.*

Загальні збори каси пожич. і щадн. для громади Ленківці приа. і номер. відбудуть ся в неділю, дня 2. червня с. р. о 3. год. попол. в „Народнім Домі“ в Ленківцях з наступним денним порядком. 1. Справоздане касове за рік 1906. 2. Вибір члена старшини. 3. Вибір ради надзорчої. 4. Установлене плати за поміщене товариства. 5. Вільні Внески. — *Николай Веренка.*

Урядник літ 32

доходом річних 3600 корон жене познакомити ся з освітленою жінчиною. Посаг пожаданий. За дискрецію ручити ся словом чести. Poste restante „А. М.“ Борислав.

Г. ФАЙЛЕС

усувач нагніток

Чернівці,

ул. Руска ч. 8.

КАНЦЕЛЯРИЯ

друкарні товариства „Рускої Ради“

порука

КНИГИ для тов. ВИПАСУ ХУДОБИ

Всі книги до ведення товариства коштують 50 кор. враз з штампом, а з пересилкою 51 кор.

ПОШУКУЮ

до кінематографу в Чернівцях

спільника

який має 1500—2000 корон.

Зголошени в Чернівцях під адресою: С. Горук (Ufergasse 25 A.).

110 (2-8)

Розповсюджуйте „БУКОВИНУ“ і „РУСКУ РАДУ“.

ОПОВІСТКА.

Отримав честь повідомити Ви. П. Т. Публіку, що з днем

25. п. ст. маю с. р. отворю при ул. Єлисавети ч. 3.

(напротилежні плати сирини (жовсти)

в Чернівцях

ГОСТИННИЦЮ

і КІМНАТУ до СІДАНЬ

Не жалуючи труда і грошей, старан ся и урядити сей ділох під великим зглядом зирнуло і до новочасних змагань Ви. П. Т. Публіки відповіло, хайже буде жодн старини або Ви. Гості ніколи не мали нагоди до заскання найменшого недоброя, навіки стрігти буду до того аби кожного найкраще доволити.

пиво окоцітське

Знамениті зимні порокони, з найліпших масароних робітень.

Абонаменти на обіді і вечери в найдешевших цінах

Услуга точна і солідна.

Ріжнородні горілки, лікери, рум, аран, коньяк, сливовиця, і пр.

Порука отсей новий ділох до ужитку Ви. П. Т. Публіки, прошу о задоволенні жодн стрігти і пинує з глибоким пошаном.

СЕМЕН КИРСТЮК,

власнотел гостиниці.

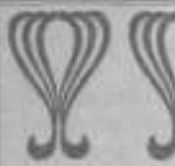
Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Руска Рада“ в Чернівцях під зарядом Івана Захаря.

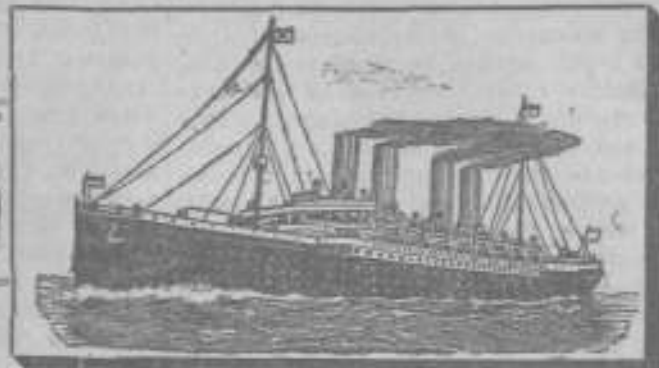
За редакцію відповідає: Віктор Стріль.

В КАНАДУ і АМЕРИКУ

Не пропустіть
жодн картки,
як не записує
се и

Міжнародні
Діорі подорож
и Глобус
о світу!

Уважайте на
жодн 14. ул.
Ратушева
60 л. н. т. м.

виходить ся
Діорі Подорож
и Глобус
28 19—30 л. н.

прямо без пересідань

переправляє
найскорше і найдешевше

Вис. и. п. Правительством концесіон.
міжнародно

**БЮРО
ПОДОРОЖИ**

Глобус

Чернівці,

ул. Ратушева ч. 14.

(Буковина).

Марка охоронна: КОТВИЦА

**Liniment. Capsici comp.
Pain-Expeller**

Важливо призначений знаменитий усемирний ліх на втирання по
жодн 80 сеп. 1-40 кор. і 2 кор. можна купити у всіх аптеках.

Просямо жадати сей патално улюбаний ліх все лише в оригінальній
фалішці з власним охоронним знаком „КОТВИЦА“ и аптеки Ріхтера і для осторожності
приймає лише фалішкі тм охоронним знаком или пралішкі 112 50—40

Аптека Ріхтера „під золотим львом“
у Празі, уліця Єлисавети число 5.

Hamburg Amerika Linie

Проста переправа
без пересідань.
Знаєм іа своєї
скорості почто-
вим і поспішним
кораблем так зв.
Doppelschrauben
Schnelldampfer.

З Гамбургу до
Нью-Йорку,
Канади,
Бразилії,
країи Ла-Плати
Пол. Африки

Схід. Азії.

Парина „Гамбург-
Америка“ ліхт від-
значають ся тим, що
еуть аносотрені и
паминитий ларс,
честі пати, і пов-
жирідує ними ско-
ро і бонично.

Пасажирам іархального віроіповіданя ідуха
по всіх наших кораблях межи покладом по-
дають ся ретельні стравы.

Видача карт до всіх стаций Сполучених держав і до Канади.

Важний уловія уділяє охотно

Генеральна агенция для Буковини,

Чернівці, ул. Паньска ч. 16.

113 (3-6) 4 л.

Опуст 20 Кор.

на загоні, крім сего 6 кор. надзвичайного опусту в маю а 3 Кор.
в червни при 6 місячнім безпроцентнім кредиті дає

**СПІЛКА для ГОСПОДАРСТВА
і ТОРГОВЛІ в ПЕРЕМИШЛИ**

кождому, хто змонить яко тилер томасину з зльзоду або без зльзоду
и осінь. Піаніше надзвичайних опустів нема а ціна томасини
піднесє ся майже о 10 Кор.

При закупні суперфосфатів даємо тоже можливо найбільші по-
логчі. — Великі дальші поясненя уділяємо безпировочно при чім звер-
таємо увагу на нашу відозву до наших товариств і крамниць.

Дирекция.

108 (4-15)

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор., на пів року 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 ест.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на пів року 4 карб., на чверть року 2 карб., на місяць 1 карб. 50 ест.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“ на цілий рік 18 кор. (або 9 рублів або 94 ест.) на пів року 9 кор., (або 4-50 р., або 17 ест.)
Поодинокі числа 10 естимків.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція „Буковини“

в Чернівцях уз. Петропавла ч. 2.
Ч. телефону 176.

Адреса для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 ест. від стрічки. „Надсолоно“ по 40 ест. від стрічки. При чистійшій наклеюваній відношаймій работ. Рекламаций відомості містять під пера. Рукописи вартуват редакційне замис на попереднім авторським і залученням наслідності пачаткової.
В справках редакційних можна устно по-розуміти ся по дням від 9—10 урані і з 3—5 по нощ. крім неділі і свят.

Вислід східногалицьких виборів.

Проти всього галицького виборчого розбою, проти насильства „Rad-i Narod-u“, проти падаючої ярми! Яде до бою галицьке наше селянство і в подвійній битві пертас з побідною і славою, якої верховодя галицькі не годні зрозуміти. Відома народна кришна мене змид до бою з галицьким народом виступає сила, яку годі вже сивинити або игнорити! Не знаєш сивинити сивинити обставина „з гори“, — але найважливіша і найцінніша сила „з долу“ стає підвалиною народного відродження руського в Галичині. Як безмежно, хвилююче море, розповсюдились силі народні в Галичині і силою життєвого розгону розвивають ся нові люди, що віддало на довчине, нове закріплене Русь. Силою ідеї і організацією мужицької мілітарної громади росте наша руська справа! Всевладна шкільниця Польща загнорнула вперше о своїх великих і безлічних стра-тах, — а ми все гордо і певно йдемо наперед! Досі вибороли вже десятків руських послів в Галичині. Можна надіятися, що не пропадає наш ні один мандат. Вибір послів життєвих (др. Малер і др. Габел) се теж наша побіда в різночасно гірко утворено Польщі. — Вислід виборів в дни 24. с. м. представляєть ся в наслідуючих ось як:

Округ ч. 54. (Старий Самбір, Турка, Дрогобич, Лука). Голосувало 32.911. — З того дістали голо-сів: наш кандидат о. Іван Яворський 5.308, укр.-осп.-дем. Семен Вітик 14.010, москвофіл др. Крушинський 5.368, канд. „Rad-y Narod.“ Ян Заранський 7.770. — Був тійсний вибір двох послів дни 31. мая між Вітиком, Заранським і Крушинським. Вибір Вітика і Крушинського заневищений.

Округ ч. 57. (Стрий, Опоне, Жидачів, Кібрів, Ходорів). Голосувало 46.013. З того дістали голо-сів: наш кандидат др. Євген Олександрович 22.888, москвофіл о. Василь Даниш 15.283, кандидат „Rad-y Narod.“ граф Фридрих Сазарбес 7.824. Ніхто не ви-браний; між ними трома було тійсний вибір двох послів дни 31. мая.

Округ ч. 58. (Борисів, Залішани, Городище, Сня-тин). Голосувало 37.031. З того дістали голо-сів: наш кандидат др. Володимир Охримович 36.539, кан-дидат „Rad-y Narod.“ староста Кароль Мільнер 492. Вибраний послом наш кандидат др. Володимир Охри-мович.

Округ ч. 59. (Станиславів, Галич, Тонинь, Тисе-менівка, Богородчани, Золотий Потіл). Голосувало

48.254. З того дістали голо-сів: наш кандидат др. Євген Довганич 13.183, укр. радикал др. Лев Ба-чич 20.710, москвофіл др. Лев Алексевич 3.132, кандидат „Rad-y Narod.“ відомец Ахоль Пенський 6.222. Ніхто не вибраний; було тійсний вибір двох послів дни 31. мая між др. Е. Довганичем, др. Л. Ба-чичем і Пенським.

Округ ч. 60. (Вучків-Шидай і т. д.). Голосувало 24.319. Сіоніст др. Габел дістає 14.537 голо-сів і вибраний послом; канд. Rad-i Narod. ко. Громанський 9.213 голо-сів.

Округ ч. 61. (Перемішль-Мостиска і т. д.). Го-лосувало 37.698. З того дістали голо-сів: наш кандидат директор Григорій Цеглиньский 18.541, москвофіл ради. Юліан Костернич 8.094, канд. „Rad-i Narod.“ маршалок Чайковський 12.966. Ніхто не вибраний. Між ними трома буде тійсний вибір двох послів дни 30. мая.

Округ ч. 62. (Рава руська Жовква і т. д.). Голосувало 46.510. З того дістали голо-сів: наш кандидат др. Станіслав Дістранський 17.679, москвофіл др. М.-забай Король 19.591, канд. „Rad-i Narod.“ Ян Дучи-мівський 8.285. Ніхто не вибраний. Між ними трома буде тійсний вибір двох послів дни 31. мая.

Округ ч. 64. (Повіт Лавів, Городек). Голосувало 24.385. З того дістали голо-сів: наш кандидат, о. По-све Фольк 12.225, москвофіл ради. Павліш 913, канд. „Rad-i Narod.“ Еска Данил Абрагамович 7.166, ред. Ервост Брайтор 3.838. Вибрані послами: наш кандидат о. Йосве Фольк і Павліш Данил Аб-рагамович.

Округ 65. (Сопот-Вроц-Зборів і т. д.). Голосувало 49.414. З того дістали голо-сів: наш кандидат др. Євген Петрушевич 17.293, москвофіл др. Марков 21.840, кандидат „Rad-i Narod.“ відомец Владислав Гавен 9.327. Ніхто не вибраний. Між ними трома кандидатів було тійсний вибір двох послів дни 31. мая.

Округ ч. 66. (Бережане-Рогатин-Болехів і т. д.). Голосувало 35.663. З того дістали голо-сів: наш кан-дидат др. Костя Ловинський 15.900, самостійний кан-дидат Тимофей Старух (Русин) 9.134, москвофіл др. В. Дуликевич 9.061, кандидат „Rad-i Narod.“ судия М. Вобровський 1.455. Ніхто не вибраний. Між трома виборців буде тійсний вибір двох послів дни 31. мая.

Ще раз: Поляки — гнобителями. *)

(Відомість Бернгарта Бернсона Падеревського.)

Перед багатьма роками читав я в Тиролю ав-стрійську часопись, в якій було змальовано, як то в Галичині вичають ся над руськими мужиками. Щось вужденішого годі вжити в цілій Європі. Се мене обурило до крайности — і в негодував також на австрійське правительство, яке могло допустити до того.

Від того часу сайла я за всіма подіями. Поне-реднього літа читав я про подорож, яку влітку одні український професор через Галичину, щоб пізнати обставини своїх пачемників. Його описи вробили на мене таке величезне вражіння, що я почав збирати матеріали і оживити в моїй пам'яті знову історію Польщі.

Пізнав того думало ся, що українських сту-дентів насильно моводочей демонстрації за свій на-род і за свою мову арештовано і держано в тюрмі три — три — тижні, без пореєслухання і вироку. Мо-лоді люди нервовіше багаті дити, зб'їти в знавато вулиць пламентах. Не маючи нішого виходу з сеї добре уявленої несправедливости, рішили они умерти в голоду, щоб тим робом звернути очі світа на своїх ватів. Се уявляв я позичим. Вони післали лист з тюрми тезеграму, на яку я відповів. В сій відповіді зважав я ім сій подія і обіцяв їм в тій справі щось наивести. Се передісторія до моєї статті: „Польки — гнобителями“, яка появил ся в „Zeit-“ 4. травня.

Стати викликав сеннація, годино зважали від-помозі Польків, а годино зважали пачемність д. І. І. Падеревського, який помістив в „Zeit-“ протівну статтю. Такаї елегантної безличности, полученої з на-валітним кривдариством не бачив я від позди живи. Колеб його змисно змальовано, щоб він демон-стрував баченуї примитив Польків, їх загрозливість і пусту чванливість, які вони виражають — по, він сего краще не міг би бун зробити. Образ сих при-мет з моєї першої статті не міг найти кращшого по-твердження. Його правди вже давно опрощено. Спершу не гадав я відповісти. Але так довго по-падає ся в бруд, що відповісти ся на все, і то тому стає як багаче доброго. Я не в цілком певний,

*) В „Zeit-“ в неділі була поміщена се стаття як відпо-від на статтю Падеревського, про яку і як згадує. — Ред.

Гербарт Гавтман. Св'ято мира.

Родинка катастрофа в трех актах.
Переклад Франк Коковський.

(Далше).

П. ШОЛЬЦ: О Боже, Боже! Ні, ні! Що ти хочеш зробити! Він не повинен о нічим вжити. Його я знаю добре! Як би він довідав ся, що окрім него хтось мешкає на горі, то я би добро мав ся!

П. БУХНЕР (яке на сходив): Не бій ся. Я так тако і осторожно.

П. ШОЛЬЦ: Лаш дуже тихо! А то...

П. БУХНЕР: Шлу тихоцько.

П. ШОЛЬЦ: О Боже! лаш дуже тихо...

АНГУСТА (входить зліва, вимовляючи): Ватко верну?

П. ШОЛЬЦ (роздражений): Так, і що топер робити?

АНГУСТА: А топер шей Вільгельм. Я була в смертельнім страху! Як би він параз війшов і ово в ово стрінув ся з батьком. Кожної хвилі міг убити. Боже, Боже, чого я, стара жінка, що дожию, чого дочекаю ся.

АНГУСТА: Мамо, се ... пропів дивне почування, дуже дивне! Ми вже так наближили до того! — Гей би хотів померти вночі по лігах...! Я бою ся мамо!

П. ШОЛЬЦ: Сетяточно муся вей гроші протратити.

АНГУСТА: Но се... В проім то село одно! Се ще було би найменше.

ІДА (прибрана сходить з гори — стискає Ангусту за руку — сердечно): Густю, так се правда. Як се мене тішити. (П. Шольц і Ангуста немов зорунуть).

РОБЕРТ (з лівої, він середнього росту, місерний, Лаш бліде і худе. Очі глибоко осаджені, блищать від часу до часу зоробивши. Носа в боріа. Курить

турецкий тютюн з лопати на короткій цибулі):

Зачинає бути немало в нашім домі, мамо.

П. ШОЛЬЦ: На, топер вже я сій зачинаю!

АНГУСТА: Про мене! (хрюкає жидас змисний вір на голоту Іди).

РОБЕРТ (до Іди, яка йому припадає ся): Так, так, лашно Ідо, який то я вже...

ІДА (вручить нервовично головою): Ні, ні! — ви пдаєте.

РОБЕРТ: Як то ні? — Я вважаю, що не варту музи

вдавати ніяка байдужих чувств. — Дівсно ні.

ІДА: Ні! — ні!

АНГУСТА (визбувшись): Ти в обуриючий, Роберте.

РОБЕРТ: Миновати! Тому най ніхто не ображає ся.

АНГУСТА: Про мене.

РОБЕРТ: Во так — явра!

АНГУСТА: Яврі! явра! Гадне близняне.

РОБЕРТ (припадає ся їй в удамих лопотанем): Пере-прошу — мені здавало ся, що... але-ж ти чейже мене драбеш о сій пгляд та свою красу.

ІДА (вмиває похитуючи): Але-ж паша Роберт...

РОБЕРТ: Що? Чи я не маю боронити ся?

АНГУСТА (має в клочок): ти... ти... се твій спосіб... мой літа... се цілком негідно... Паш Бухнер, чи се не простакство? Мені... я...

набирається літа... того жита ту просадка... кози ви... а цілком як озвужає...

РОБЕРТ: Се звучить шире... дівсно... Ти встуни до театру... (змішувати гон, брутально). Не роби дурних жартів. Слухай: Ти і німб мучеництва — се прямо помітно. До іди що менше зважали би на тебе як дома — ось тобі правда.

АНГУСТА: Мамо! Будь свідком! Чи я не відкинула твоїх парій?

РОБЕРТ: Ого! Як би мама дала тобі тільки грошей, ніяко треба було, то може знайшов ся би був такий, що би лаш тебе як конечний додаток до ніна.

П. ШОЛЬЦ: Гроші? (Пристукнув до Роберта і подає

йому руку). Воляки ніж, вибір мені ті гроші! Вибір з руни!

АНГУСТА: Що? Чи хочеш прочитати мої відмовні листи?

П. ШОЛЬЦ (перевіряючи): Діти (робить рух, немовби хотів наставити круди на удар) ось тут!... вб'їти мене радше! Чи ж не маю навіть тільки пглядів на мене? Навіть тільки? Що? Боже во-дний навіть паш хмал... а не знаю прямо, що се за діти... навіть паш хмал не будуть спосійні, Роберт. Ну так! — Як вже сказав — що починає бути знова неприємно.

ФРІБЕ (вспалений сходить з поверха. Він шепоче щось до п. Шольца, почім викає до йому клочок. Фрїбе відходить до пачемників).

РОБЕРТ (мочни припадає ся тій сцїй. В тій хвилі, як Фрїбе зникає в відході до пачемників): Ага!

АНГУСТА (припадає ся Робертові. Томер вибуває обура). Ти без чести для родичів! Так цілком!

РОБЕРТ: Еге явра...

АНГУСТА: Але ти граєш комедію. Ти брешеш ніч-ченно і се найбруднішше в тому всьому.

РОБЕРТ: Чи ти думаєш про батька?

АНГУСТА: Само батька!

РОБЕРТ (рухачи раменами): — Га, як ти думаєш...

АНГУСТА: Ты... се... се... так... бо... як би було інакше... бо... так... а таким рай був би ти опришком.

П. ШОЛЬЦ (перевіряючи Іду): Чи се вже раз сивинити ся, чи не...

РОБЕРТ: Отже я в опришком. Но і...? (Ідо, що від жмоче часу чорить неспокійно осидала, відходить).

АНГУСТА: Се безлично!

РОБЕРТ: Безлично! дівсно я в тиним.

П. БУХНЕР: Паше Роберт. Я вам не вірю... Ви в дучні, як хочете ся нам недати — дучні ніж самі навіть думаєте.

РОБЕРТ (зі спокійним, ростучим сарказмом, лажно):

чи відповіди були загально читані. Тому уважно відповідалим навести кілька особливо характеристичних тоном і почавши від них йти кінцями свідати на цілість.

Шкільно питання. Мої дитини досі не спірають на дати з року 1903. Богато явище, що нею й сьогодні не виглядає. В тому році представалося положення так: Польня мали 2228 народних шкіл, Русини 2212. А що багато з цих шкіл стояли лише на папері (відносно, про які на тут на німочі не знаємо), було в дійсності в 1903. лише 2141 руських шкіл. Тому що Галичина належала більшою Русинами як Польнями, є вже се несправедливістю. Але слухайте даліше.

Щоб з народної школи бути прийняти в середню школу, мусить дити покинути чотири класи. Однак руські школи мають правильно одну класу, а польсько дві класи. Руські діти мусять отже, щоб прийти до середньої школи, полатати польські школи, а ої школи лежать часом дуже далеко. Сего ще не досить: Між учителями руських шкіл з 1918, що не мають ієдниту, мігтим коли вивчених руських учителів „ні службових аглядів“ вислають в західну Галичину. Війни приволокли руські школи почасті вдовозити ся польськими учителями, які навіть по руськи не вміють.

Чи се не є зовсім „по польськи“? Учителів семінарі так улажоні, що або мусять они бути польськими або польсько руськими. Руських учительських семінарів взагалі немає. Зараз мають Польня п'ятдесят середніх шкіл, Русини лише п'ять. І навіть ці п'ять можна було обслуговувати лише в той спосіб, що правительством обійшло рішенням право вправного союму. Становище правого союму в сій справі повила ся сам, що в ній сидять десяти разів тільки Польня чим Русини. А що Галичина має більше Русинів як Польня, то можна з сего заключати про справедливість виборчого закону і самих виборів.

Отже вміють поступати також напово Польня. Не диво, що нім ними тільки віртуозів.

(Козакі буди).

Історія кандидатури о. Ореста Козака.

Другого дня великодних свят пролякували отці духовні в пізній порі ночі кандидатуру о. Козака на важницкий муніт. — Спитаєте: Богато було тих отців духовних? Два: о. Тосан і о. Тотоєску. Не тоти о. Козак, поважний і тихий чоловік, пожертвувати се посміхався, але горачі запевнені, чудом змалювали політично-стратегічні тити і просили обох аглядних настирів нацивних а наренті й ефіам славої людини передовими волю і постановлено сандидувати.

Із вістірня на середу писали сї два нацивних відозви в адреси до своїх знайомих і підчинених, бігали по купці-ахварах, сканали в середу своїх нацивних-даних н. Чайковського і Гайдиш-ли і почали з проповідництв та по дорозі мов путешествуєчи пророки гавити лоточерішну працю н. Н. Васильяна а низнажувати о. Козака.

Дани: Чайковський, Гайдиш-ли і Александр Малков'євич а між ними і душасторіня Тосан і Тотоєску ходили від хати до хати, лонили людей і „ра-

дили“ їм голосувати на о. Козака а самі підписували підписи.

В селізу перед виборами ухити ся Тотоєску із Чайковським в Путнаві між обіжани народи як не-законний. Але не пдлаз ся їм їх виріши. Народ по-слушав своїх ширих приятелів учителів і широчив тих, що рили.

Цікаве те, що в Путнаві самім, де о. Козака параві, де майже всі купці йшли за Козаком — а се тут дуже важне — не поїли „жандуцій“ мандату по-сольського* біжше здобути голосів на 15 поверт від-даних на н. Васильяна.

В його сценарі, де о. Тотоєску завідаючим, де дні Чайковський майже в кожнім Гудулам „муні-кобі“ і держати за жону Гудулану, де сї оба бігали від хати до хати і робили „що зли мож“ було, де став н. Васильяно 5 голосів біжше. Се принести би-тій обставині, що в сїм селі поруч над'учителя най-шли ся сьвітлі люди як Юрій Тарик, його сін Милита і другі, котрі боролися свої і народної честі. Та найважливіше се, що в Пасєці, де живе найпозити-ший нацив Тосан, дістан н. Васильяно 230 а о. Козак аж 3 голоси.

За тих 5 днів перед виборами, в котрих забагли нациви випривали мандату, поїднували в кожнім селі 50—200 голосів на о. Козака, доки не підняли люди, що їх адурено.

Із стратегічно-політичної сторони була контр-агітація таля плучка, що побіда адала ся неабияк.

Честі вам Гудулані і слава.

Гудула.

Політичний перегляд.

Нова палата посів.

Результат голосовання в шліз Австрії (з винятком Галичини), де богато змінив образ нової палати, який позалил досвідчений результат першого дня го-лосовання. Найспільнішим сторонництвом в новій палаті буде коаліція християнсько-соціальної з німецькими клерикалами, а другою групою по них будуть соці-альні демократи. Соціальні демократи мають вже (ра-зом з галичанами) 85 посів, а надійде сї здобути ще шару мандатів. Християнсько-соціальні здобули при тіснійшій виборів менше мандатів ніж надійли ся. Німецькі поступовці, котрі при першій голосованні ді-стали тільки 7 мандатів, тепер здобули 18 посів, так що союзна німецьких партій німецьких, котрий в палаті посів має утворити ся, дадуть 20 голосів. Менше корисний з результат для німецьких аждовців, котрих часом не доходить до 30. Не айдівали ся та-кож надії німецьких аграристів і вілних союзників. На всякий случай надійде се, що між ті німецькі партії будуть творити спілку, розпоряджуючи більше чим 70-ти голосами не-клерикальних німецьких посів. Клерикальний німецький блок буде мати яких 30 голосів біжше, ніж блок німецьких.

Перше голосоване було погромом не-соціал-стичних партій чесних. Голосоване тіснійше, до котрого всі чесні партії йшли разом против соціальних демо-кратів, скріпило перевагу Молодочесія, котрі увід-дуть до парламенту в силі 20 до 22 посів. Так само скріпило тіснійше голосоване інші партії чесні.

Як під аглядом числа мандатів, здобутих при тіснійшій голосованні поодинокими сторонництвами,

важний є результат тіснійшого голосовання особани, котрим ново приволо побіду. Міністер жеміний Дор-шата і міністер торгівлі Фортит яко не потребують подавати ся до демації, так як се зробив їх товариш Мархет. Провідник Всенімія, Волле, також здобув мандат, а його набір може відбити ся на увазі пар-ламентарних сил тим, що він тотів недолучити до коаліції не-клерикальних сторонництв німецьких против коаліції клерикальних сторонництв. Важним ударом для поступовців сторонництва німецьких є упадок про-відника чесних Німци, д-ра Енгелера і резервиста ви-борчої реформи, д-ра Лекера. Сатисфакцію мають по-ступовці Німци в укладку антисемітського провідника, д-ра Шнайфара, котрого виступи були головною при-чиною шкандалів і ординарних борб між вілнотум-ними а клерикальними Німцями. До нової палати при-ходять члени старої: Пергальт, Фунне, Нітне, Урбан, Гозман Велангоє, Демель, Гінтер, Сларі і Ператонор. Се найповажніші члени німецьких аждовців і посту-повців. Вунний міністер торгівлі д-р. Борнрайтер уняв. З провідників чесного народу перейшли при тісній-ших виборах: Крамарж, Отраньоні і Масарик.

Результат тіснійшого голосовання аже скріпила вправні результати першого дня вибору. На устах усіх було питання: клерикально-консервативна, чи по-ступово-демократична більшість буде результатом за-гального голосовання? Тепер вже не може бути о тім бесіди, клерикали змайоризували палату посів, бо противага знайшла ся в провідно невеликій силі со-циалістичних демократів. Мимо того нема такої надії, щоб не-клерикальні партії, поділені на ворожі табори класовими і національними антагонізмами, могли утво-рити стаду більшість парламентару. Парламентарна більшість буде адала ся, так як і в старім, куріаль-нім парламенті, творити ся від случая до случая, окремо при кожній важнійшій справі. Ті сторонництва, котрі утворити більшість при одній справі, стануть против себе при справі другій. І на відворот, вороги при одній справі, підуть разом при другій. Резуль-татом того стану річи буде, що правительстві на-далше буде у нас найважливішим чинником політич-ним і буде маневрувати між партіями, укладаючи від случая до случая парламентарну більшість.

Найближша будучність парламенту.

Християнсько-соціально сторонництво вуні а клерикалами буде жадати президента палати з свої партії. Кандидатом із буде д-р. Ебенгоє. Оба місця віцепрезидентів будуть поимені Польням і Чехам. Члени кандидують соціального віцепрези-дента д-ра За чекі. Німецькі німецькі партії малиб остатнє без заступництва в президі. Однак в пра-вительствених кругах аже роздумують над прова-ним місця для третого віцепрезидента. Соціал-демо-крати не поставили як кандидата на віцепрезидента нікого з поміж себе, але мають пошрати посла і в-ого відомського округу д-ра барона Гока. — Соціалістичні часовишні подають, що посів соціал-демократичні закладають в парламенті зміни і а-даний виборчих округів. В палаті посів коло соціалістів сидіти муть імімірно руські посів. — З румунських посів Ончул астане диним (цоніщо в тім розумію, що не вступити до румунського клубу в парламенті а виступити в рум. клубу а буюв, союми). Правдоподібно не буде отже навіть парламен-тарного румунського клубу.

Вістки із російської України.

З'їзд української демократично-радикальної партії.

На сїм з'їзді поперед усього порушено питання про зміну назви партії замість теперішньої неконду-лярної. З'їзд згодив ся, що теперішню назву партії треба змінити на таку, котра більше відповідала би сути програми і була-б більше зрозумілою для на-рода. Пропонувало було назвати партію „українською трудовою партією“, а чим з'їзд згодив ся, але поста-новили передати се питання на обмірковане місцевим громадам з тим, що-б остаточно розвизано сїю справу на сьадуючім з'їзді партії. — Що-ж до самої програми, то з'їзд згодив ся з думкою комісії, котрій доручено переглянути програму партії, що денні пунти про-грами треба передавати відповідній до сьвітотдаду партії. В ті частині програми, де говорять ся про державний зах, відповідні пунти з'їзд зєормував так: 1. Російська держава повинна правувати ся основ-ними законами, виробленими і ухваленими народними представниками. 2. Загально-державна конституція повинна бути заснована на федеративно-автономних підвалинах.

Особливо великі дебати викликан той пункт про-грами, де говорять ся про федеральну палату, що по-винна забезпечити права недержавних націй. Ухвалено було, що федеральна палата в тій формі, яка тепер відома, не для задоволення для певного забезпечення прав націй. Вважачи на те, що питання про федеральну палату мало висловлено, а з другого боку щоб знайти дійсний спосіб забезпечити права націй, з'їзд обрав спеціальну комісію, щоб доручив написати се питання. В ті частині програми, де говорять ся про зах на Україні, з'їзд постановив внести пункт, в яким було би зазначено про обовязність заведення по всіх укра-їнських інституціях української мови, як офіційної.

Що до земельної справи, то з'їзд не вів ніяких змін в ті пунти програми, де говорять ся, що: 1. Землю користувати ся тільки той, хто її власно-

Поважний пані! — се дійсно може за заснаво... але... щоб се сказати... не могу поняти, чим заслужив я на сїю честь... а прямо мушу на-в'їзти сїю нашу славу відкинути. Мій осуд самого себе не є остаточно так малий, щоб а потре-бував, щоб мені сказував хтось янусь...

П. БУХНЕР (гроха змішано): Та в цілком не мала наміру... тільки... ваш батько...

РОБЕРТ: Мій батько є для мене доктором медицини Фрідріхом Шольцом.

АВГУСТА: Так! говори лиш даліше!

РОБЕРТ: А коли на сього чоловіка не могу глядіти так байдушно, як на якого небудь дурака, то при-чина сього в тому, що я... не ахраз... (заку-рює люльку) що я... не... що я — се витвір його дурноти.

П. БУХНЕР (якби обурена): Перепрошую Вас, сього я аже не могу даліше — Ви кажете ся, щось такого сказати? Мені аж мороз пробіває.

П. ШОЛЬЦ (до пані Бухнер): Листи оо, Листи! Ти у нас побавиш що...

АВГУСТА: А вноч що має значити? М'я є тлії, які є. Інші люди, хоч не амати як аждють, не є дуччі.

РОБЕРТ: Дійсно, є що найліп дуччі, що не можуть себе добре спочувати, як не можуть навертати інших, напроваджувати на дорогу чесноти. Се стара дурниця! Шольца!

П. БУХНЕР (бере Роберта за обі руки, сердечно): Пане Роберт! Мені адала ся, що сзужу добрий справі. І се робить мене матиальною. Кажу Вам щиро, що не гуїваю ся за те, що Ви сказали.

РОБЕРТ (гроха зворушений): Ви дивна жеміни!

ФРІБЕ (входить з пакетиці. В лівій руці несе з флашми червоного вина — так, що шийці міже алацями — під лівою раменем флашка похиту. В правій руці держить якоч від німичці. Приступачи до пані Шольц): Ах говор есоро цігара!

П. ШОЛЬЦ: О Боже!... Фрібе... а не знаю.

РОБЕРТ: В бюрку, мамо.

П. ШОЛЬЦ: Ах, так (бере пакети і шукає тамішо від повідного ключа).

АВГУСТА: Ажже знаєте ключі від бюрка.

РОБЕРТ: Сей в простою ручкою...

П. ШОЛЬЦ: Правда! — Пожди — по...

РОБЕРТ: Най мама позвонить...

П. ШОЛЬЦ: Зараз, зараз. — Сей! — Ах, ні! Я зов-сім тайби заголомшена! Не знаю, де моя голова. (Дас ключі Робертові): На!

РОБЕРТ (виймає відповідний ключ і дає Фрібому): Маєте. — А най Вам смакують батькові цігари.

ФРІБЕ: Но, що то, те ні! Прощіть панич знає, що наш най цілий даш божий одно цігари по дру-гим курить. (Хтось сильно задомни.) Йду вже! (Відходить.)

П. ШОЛЬЦ: Воно споро лєє мене ся... Великий Боже, де чого се адо? Тільки ані! Ви найде-рожні, найважливіші цігари! Я кажу, що він себе кабе!

РОБЕРТ: В тім напрямі треба кождому аштити повну свободу.

П. БУХНЕР: Як Ви то розумієте?

РОБЕРТ: Зовсім ново. Треба кождому аштити до волі, як хоче собі урядити та розвеселити жита. Я бодай не позволив нікому зменшити свою свободу в який небудь спосіб. Навіть уставою і правом! То аргументу цікаве!

П. БУХНЕР: Що?

РОБЕРТ: Цікаве!

П. БУХНЕР: Чомуж Ви пригадаєте ся мені так би-стро? Чи то я маю така цілина?

РОБЕРТ: Се аждити... Ви аже пізнає де в тім даш між нами і що не думаєте вихити.

АВГУСТА: Що се за говорене?

П. ШОЛЬЦ: Ні, то він не спінчить ся! (мисля роз-лучаєсє головою).

(Даліше буди.)

ручно обробляти. 2. Всі землі державні (казенні), удільні, кабінетні (царські), монастирські і церковні повинні безплатно перейти у власний фонд. — Цей пункт, в якому говориться про передачу до власного фонду земель приватних власників, з'являється у формулі так: До того ж фонду повинні бути передані землі поодиноких власників (частно-власницькі) на умовах якні виробить власна рада (сільська). З'являється також деякі питання щодо організації партії і зробив відповідні постанови.

Особливу увагу з'являється на діяльність української ерації в Думі і постанови: 1. Провести українську трудову ерацію. 2. Допомогти їй в її праці в Думі на користь українського народу, щоб гаслом її були автономія України, економічне і національне її визволення. За найкращий спосіб допомогти з'являється засновати спеціальний комітет, якому доручив передавати матеріали думської ерації для тих законопроектів, що стосуються на чорні і значимі інтереси України. — 3. Привести статут автономії України з'являється постановою вироблений проект „основних положень“ автономії України передати на розгляд місцевих громад з тим, щоб після їх ухвалення остаточно затверджений на новому з'їзді і переданий українській трудовій ерації для внесення в Думу. Надаючи певну вагу проєкту для культурно-просвітнього розвитку народу, з'являється постанови, що члени партії повинні поруч з своїми партійними наданнями ширити ті українські газети і журнали, які не оупречати гуманним бунтарям програми партії.

Чорносотенці на Україні.

„Союз руського народу“, що заснований на Україні таким чином півліт, починає трохи вивити. Мало не в кожному виділі союзу проявився розрив союзнамих груп; члени вивисують з „союзу“, адміністрація, і та вже не досить починає своє поглядати на „союз“: він не справляє тих надій, яких на нього так багато покладалося. З Одеси пишуть до „Руського Слова“: число союзнамих зменшилося з 20.000 до 2.000. В союзнамих Правління розраховано гроші. — 3. Славянського пишуть до „Ради“: на посылку союзнамих статуй прийшли... три чоловіки і кілька поштів. Публіка стояла на краях улиці та стрічала союзнамих сміхом і реготом. — До газети: „Пр. Край“ пишуть: число „союзнамих“ в с. Камениському, Катер. губ. почало з кожним днем зменшуватися. — 3. Симбірського пишуть до „Южного Краю“: начальники губерний почули, що союзнамих збирають на чинити погром, заборонили союзнамих на Великдень робити „хрестний хід“. Союзнамих були дуже на се розгнівані, та мусили поворотити.

Однак, се ще різко трапляється, щоб підняти йшла напроць „союзу“; здебільшого вола татно його руку. „Константиноградська поліція розшукує тих, що з союстом та сміхом впровадили чорносотенського голову Кісєльова“. Волинська адміністрація теж з умістив старшого, як би тільки допомогти „союзнамих“ в його „роботі“. Земельні управи налазане у всякому слухати „союзу“. Все це є хоч трохи путаючого, відходить від союзу. „В м. Вілнї, пошт. губерній, правий (тобто від „союзу“) де утрат Дубовик на величезному мітингу привітно залепив селян, що не тягне руку за панам. Дубовик казав, що він обставити не за рівні права для євреїв, і добити мот селян, щоб та змисли.“ („Слово“).

Події в Росії.

Земельно-питанні і уряд.

Торі, як тільки перша Дума заходила ся коло земельної справи, уряд не забарив ся опублікувати від себе офіційно повідомлення, в якому рішуче заявляло, що він ні за що і скільки не приставляв на таку земельну реформу, якої хоче Дума. Дума, як відомо, запротестувала проти урядового оповіщення, яким справедливо зазначивши міністерству, що воно не мало права того робити, бо з того часу, як скликав Дума, урядом не тільки вже поперед Дума не ступити з офіційними повідомленнями з приводу тих справ, коло яких працює Дума і складає законопроекти. Сей протест проти неконституційного зв'язу міністерства прийняв, як ми знаємо, наглу смерть першої Думи. Завтра вже минає третій місяць часу, як оповіщено другу Думу. За сей час невідомо, чи змінилися на позиції, на яких стояв до земельної справи найблизьші і найближчі партії в Думі, і уряд знову оголошує від себе декларацию, в котрій вивадає свої думки про земельну справу. І хоч се думка стоїть знову як стояла і торі, в острій супротиві з тим, чого бажав народ і чого доміняють ся його представники, але в доповідній міністерства на сей раз є досить відмінні проти торішнього. Сего року міністерство додержується ся „конституційної“ форми і оголошує свою декларацию в самій Думі, а не поза її сінною, оголошує її устами прем'єр-міністра, без чого як торішню декларацию надруковано навіть без підпису першого міністра, як писав зявляється. Потім, — торі за міністерською позицією не було що тих тимчасових земельних законів, які видав міністерство на підставі 87 ст. основи, законів за той час, що мавши від роспуску першої Думи по довзі скликав другої. Через се перед заступниками народу в першій Думі з великою ніхтою могли виступати Остінніков і Гурков, що вважали себе за певного знамені земельного діла, і заважали від імені уряду, щоб народ не ждав які пиди землі. Нарешті, в торішній Думі на-

детів було найбільше, і через се уряд знав, що йому довелося ся найбільше рахувати ся з тим планом земельної реформи, який складуть підати. В торішній-ж першій Думі різні напрямки мають своїх представників. Се також в значній мірі має вагу на становищі міністерства. Уряд, устами прем'єр-міністра, заявив, що він і сам бачить таке становище земельної реформи; проте на першому землі солоним примусом, хоч би й за яку, він не приставляв. Яким-же способом він гадав допомогти хліборобам? Тим, що в сього часу починав, тобто те — буде спонсоровати землі і перепродавати їх селянам на легкі умови. А щоб хліборобам легше було викупити за землю, то повинні були на себе ухвалити частини процентів, винуватих наперед. От і ось план земельної реформи, до якої доміслив ся міністерство.

Про змову проти царя в Царському Селі.

Німечка газета „Neue Freie Presse“ подає деякі відомості про змову в Царському Селі. Газета висловила, або змова була проти царя, волинського князя та Століпін. Виявилось се зовсім випадково. Коли допитали про сю змову салдатів у Царському Селі, як якимсь пильно догадали, звернув на себе увагу один салдат, виходячи з Фінляндії, тим що він протрачав чимало грошей. І от він пригадав ся на допиті, що гроші давали йому терористи за те, що він узяв ся вбити царя. Салдат заявив, що він, хоч і мав такий замір, але він не мав сили відважитися. Він благав захистити його від товаришів, що хотіли його вбити, і повинували їх уся. Окрім сього є ще звістки в газетах „Петерб. Листок“ та „Утро Свободы“. „Петерб. Листок“ розповідає ось як про се саме: „Кажуть, щоб за кілька днів перед тим, як цар мав робити „смотр“ молодим салдатам у Царському Селі, якийсь салдат признав ся очевидцю, що в нього є бомба, яку дав йому революціонер, щоб кинути на царя, коли сей очне обходив фронт. Салдат собі спершу агітував ся се зробити, а потім зважав ся, признав ся і розповів деякі подробиці“. Також способом через сього салдату і натрапили на стежку тих, що змислили зробити таку лиходійство. Ходить ще до кількох варіантів про сю подію. Кажуть ще й так, що замислила зробити за допомогою одного партного, але щоб він не зрадив присяги: він дав революціонером брехливого пана царського палацу та несправдливий відомості. І от прийшло так, що всіх революціонерів заарештовано саме тоді, як дозвуд зявляється ся їх замір. Московська газета „Утро Свободы“ висловила, що по нижніх колах у Петербурзі багато та уперто балакають про те, що не тільки революціонери заговорили до замаху, але й праві, чорносотенці й собі збирались утворити змову в державі. І ті й другі праціонали царство, зовсім незалежно один від одного і остільки діями до замаху найбільше заговорили „праві“. Кажуть, що до сей чорносотенської справи пристосовано чимало високих осіб, на яких ніколи в світлі не можна було сего подумати. Одна така особа в самий ризичний час вихрнула відданість і застрелився. Через се й вийшло на людській очі замір чорносотенців, бо, коли товариші змови, що були близько, почули вистріл, вони всі обігнали. Значна річ, що се поєднання чуття, на які не можна покладатися. Ходить така чулка, що Століпін дуже стоїть на тому, щоб видати докладне урядове повідомлення про сю подію. У газеті „Петерб. Листок“ наведено, що в сій справі зроблено в Царському Селі чимало труєв, кількох людей за хрестовою і привезено до Петербургу. Газета „Сейт“ розповідає що ось як про се: до змови було пристосовано деяких осіб, що мають офіційно становити. На чолі стояв учитель однієї вищої школи. Останній раз члени сього революційного товариства збирались на квартири в сього вчителя, в названому будинку. Сей вчитель відмовлявся ся від участі, але на його одні змови сказав, що се „найголовніший“. Змови мали зробити ось як. Частину їх повинна була виробити гвалту в садку біля паладу: стріляти, галасувати, аби тільки способом втернути на себе увагу партного. Як би се сталося, тоді друга частина вхопились у самий палад і зробила те, що наміслила. Але до в кого „заговорили совість“ — і вони порозуміли все чисто, що мали зробити. Такі самі звістки подає і „Новое Время“. Провінціальні газети умітали в себе звістку, яку подав петербургський кореспондент загальної газети „Daily Telegraph“. Кореспондент навізав, щоб члени революційної партії, повнівшись, що Цар Миколай II. та Століпін адмагують ся завестися в Росії правдиве народоправство, порадилися і ухвалили запланувати по всій Росії повстання, щоб присилувати правительство вернутися до давних порядків. Обрано було 80 таких людей, які повинні були переконати з життя сей замір. Виявилось, що один член сей організації, вдатний чиновник, не брав діяльної участі, але порозумів на себе до кого з членів. Один міністр, який дуже добре знав сього чиновника, казав, що ніколи не можна було сподіватися від його таких учинків. Революціонери мали виконати свій замір величезними силами. Ось які рішкі ходять чутки про сю таємну подію.

НОВИНКИ.

Чернівці, 28. мая 1907.

Криваві вибори в Горуцку. І знов дають ся кров руських мужиків в Галичині. Звичайно стояли при таких сумних нагодах два табори: польський проти

нашого. Тепер шалена канакська агітація керує мужиків проти „українців“, які в Горуцку (страйковий виб. округ) в іляку гру властиво не виходили. В селі їм одержав князь Давиди 573 г., а Олесьницький 70. Мужики гадали, що Давидином голозом проналі і почали бомбардувати виборчий палад і грозили коїм, якої голозою був принадець „українців“ о. Скобелев. Правительственный комісар казав жандармам стріляти і так убито п'ятьох мужиків (в тім одна жінка) а кілька осіб вранено. Страшну і болючу се трагедію використовують тепер канакі і для своїх мерзких цілей (хоч певно самі правду знають) торгують мужиків проєю на свій еподинний змок. „Галичанство“ повинно ся в чорних обидлах. Здається єдиний, що не найдеть ся ніхто, щоб їм Е. Олесьницького внішував в того рода політ селітні, якими тепер воюють канакі. Замість виступати проти комісара, шпани воюють з „Українцями“ і торгують мужиків смертю. Се така погань, що на нї нема в нас саів!

Вибір бурмістра в Чернівцях. Вибір бурмістра міста Чернівця по статутам мав відбутися до 8-ох днів по смерті д-ра Райса. Однак зі згляду на вибори до Ради державної відсунуто сей вибір на день 28. с. м. Манушної невід, як пишуть тутешні німецькі часописи, відбула ся ввара жидівських радних міста з також німецьких з окрема. На зборі жидівських радних міста, в яких зявля участь також радники жидівської кофессійної громади, обирали члена міського обласного бурмістра. Перші бодавини були на жидівським кандидатом, маючи на оці всіляк недавніх виборів. Однак д-р Штрапкер зявив ся за барона Фірта, який застатим прихильно відносив ся до Жидів і який загально знісний як чоловік обективний. При сій нагоді прочитав д-р Штрапкер лист писаний до нього німецькими радниками міста д-ром Кавидьом, проф. Вольфом, д-ром Франком і к., в яким вивають они на копейність спілального мирного пожити між Жидами і Німцями і заявляють що вони готові подати Жидам руку до мирної роботи з Німцями, коли перші при виборі бурмістра будуть голосувати на барона Фірта. За те німецькі радні при подібних нагодах приміром при виборі першого віцебурмістра, будуть заступатися за жидівські інтереси. В яду сего рішили жидівські радні голосувати на барона Фірта. Першим віцебурмістром має стати суд. рад. д-р Вайсольбергер.

Нотуї по заслузі. Зявляється, що галицькі Жиди в великій мірі мають слабе почуте народної честі і обов'язку, як се показується при виборах, де они голосують на Польків і виходять в „Коло польське“ як сполучені Жиди. Мимо найбільшого зусилля народних жидівських ділців порозвали в міській округі Силіній-Заліцкій єврей д-р Бірибам, проти виходження Мойси, в Станіславові зявляється єврей Браудо головно завадки проясав нагладу, якими в сій містеч є Вехслер і Бералі. Се оба зрадники свого народу були сего поведіли в Чернівцях на біржі. Жидівські національні студенти послугуються не поже свіжими яйцями урядом демонстрацію проти обох панів презесії. В домі біржі прийнято сих панів також дуже нечисто. Поліція мусила інтервеніувати і відірвала обох презесії на двірці. Котий по заслузі.

Останню пробу сільну в сагадурській „Боні“ і краду в справі хорі скликавав не Виді товариства, як було подано, але управління хорі пав Буцко.

Оповідки, іменовані і т. п.

Заходом тов. „Жіноча громада“ в Чернівцях, мав відбутися в номері з концертом для 8. червня с. р. До співучасті запрошено тов. „Бук. Боні“, яко з найбільшою готовістю прирвало своєю поміч. На засліданні вдалу „Жіночої Громади“ рішено скликати пробу „Боні“ на суботу, 25. мая. На сій засліданні були присутні пані, які або самі або їх дошки є разом членами „Боні“. Новинка була на час подана в „Буковині“ і загалом постарало ся о поновленню всіх, значить і членів „Жіночого Хору“, про пробу. І щож, в суботу зявля ся дуже численно мушани, найкв в комітеті, в пані, навіть пидлаві „Жіночої Громади“ не були заєкані прийти на пробу... Сподівається троха, що в друге сего не буде! — Сейд.

З „Бук. Боні“. Сидуючи і в разі браку жіночого комплекту посідна проба „Боні“ відбуде ся в середу, дня 29. мая точно о год. 8-їй вечором. — Від едлау.

„Вашківський Боні“ устроє для 11. червня с. р. вечорній в честь незабугного нашого кобзаря Тараса. Вечорній устроє ся справді в сніженій трохі порі, а причиною сего то, що весь майже час забирала вибори, або інші важні на час справи, так, що тоді було що побудь иншого починати. Без огляду однак на сніжену пору устроє „Вашківський Боні“ вечорній, щоб в сей спосіб зявляється пам'ять нашого найбільшого кобзаря. Позаяк се перший в розрука громада буде обходиться так подіє для всіх Русинів сьвято, тому вхід має надію, що нікого не лише з місцевих але і з аміських щиріх Русинів не бракує на першій сьвяті Шевченківській. Програму вечорній оголошать ся пізніше. Окремих запрошень не розсилає. — Видла.

Перші загальні збори читальні „Рускої Бесіди“ в Гоголів відбудуть ся дня 2. червня о год. 2-їй по полудні з значним порядком денним, на які запрошено отені всіх прихильників просвітнього руху. — Старшина.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор., на пів року 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор., 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованих, на пів року 4 карб., на чверть року 2 карб., на місяць 1 карб.
в інших державах: на цілий рік 32 ар., на пів року 16 ар.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Русна Рада“

на цілий рік 18 кор. (всг. 9 рубл. або 34 ар.)
а на пів року 9 кор., всг. 4-50 р., або 17 ар.
Поодинокі числа 10 сотників.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Реданція, адміністр. і експедиція

„Буковина“

в Чернівцях ул. Петропільна ч. 2.

Ч. телефону 176.

Адрес для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 сот. від стрічки.

„Надбавки“ по 40 сот. від стрічки.

При чистійшій назваціх відповідей работ.

Рекламні неопечатані візити від порта.

Рукониса вперше редакція дає на поштових застереженнях і залученні належності поштової.

В справах редакційних можна устаток порозуміти ся по днях від 9—10 рано і з—3 по пол. крім неділі і свят.

До руского народу на Буковині.

Панове Виборці!

Вибори до Ради державної скінчили ся повною перемогою всіх наших кандидатів, яких поставила „Національна Рада Русинів на Буковині“. Ми перші в межі всіх визначили своїх кандидатів, ми перші вибрали їх що до одного. Буковинські Русини були не тільки в краю, але й у цілій державі однією кріпкою, що вибрали своїх послів підразу, без тіснотливого вибору. Ми ємо й одиниці, що не втратили ні одного з призначених нам законом мандатів.

Ся слава перемога то Ваша заслуга, панове виборці, що пішли за головами „Національної Ради“. Дяка і честь Вам за те! Дяка і честь всім світлим патріотам-труженикам, що невинною правдою над освідомленням виборців, котрих пороги старали ся обзавити найогиднішими способами.

Не вдало ся запродавцям-кацапам і їхнім поплечникам-помічникам, що живуть нашою кривдою, вихати хоч би одного свого кирильника, щоби ослабили єдність-згоду, а тим то й силу наших заступників в австрійській раді народів.

Панове Братя!

Світла наша перемога при перших загальних, безпосередніх і тайних виборах в Австрії скріпила сильно значіне Русинів на Буковині. Голос десятків тисяч нашого народу не посміє ніхто малопам'ятати. Сей голос обізває ся устами наших послів могучим громом за правду і кривду руского народу. Важне буде слово наших депутатів в державі і в краю, як ніколи перед тим, тож і мусить принести нашому поневоленому народови полєкшу, ліпшу долю.

Панове громада!

Сегорічні вибори важливіші від усіх а всіх попередніх, бо се початок нового ладу в нашій державі а тимто й у нашій народі. Грядучі покоління поминають муть перших буковинських руских виборців новою конституційною добою в Австрії з повагою і вдякою, що зрозуміли вповні вагу хвилі і вибрали речниками своїх прав людий щирих і вірних до народу.

Нехай-же всім Вам, панове братя, отсе славне діло Ваше буде нагородою за Ваш великий труд, за Вашу відвагу і витривалість у завзятім виборчім бою, який Ви закінчили так славно, як ніде більше сторонництва в краю і в державі.

Спасибі Вам всім у купі і кожному з осіб і далі їхнім враз все і неюди а перемога буде наша у великім ділі, як була 14. мая, бо громада великий чоловік!

Чернівці, в маю 1907. р.

З нашим поклоном:

„Національна Рада Русинів на Буковині“.

Др. Володимир Филимонч, правительств. радник, др. Стефан Смак-Степан, проф. унів., Николай Василько, заступитель дїбр і посол, Сергей Шумак, професор і посол, Филимон Калитовский, надсудовник суду і посол, Артур Малек, радник суду і посол, Гедор Ясевич, начальник громадської і посол, а. Мелетій Галін, радник консисторіальний, Володимир Ясевич, надсудовник суду, др. Костя Клим, лікар, а. Елєній Семіна, проф. гімн., Ангім Клим, проф. гімн., Николай Драчирский, нотар, Опанас Русак, учитель, Николай Ісєєвич, проф. гімназ., Іван Воробкович, управ. уряду рент., Дарій Шумак, надсудовник, Юрій Мартинюк, надсуд.,

Ларій Корбуляк, надсуд., а. Денис Єрємійчук, проф. унів., Мик. Корольков, секретар суду, Теофіл Бригдзак, професор, Пасиб Митцак, мішанин, Юрій Касула, учитель, Іан Семіна, радник суду, Н. Маринчук, надсудовник, Іван Андрюк, надсуд., а. Теофіл Драчирский, парох, а. Юрій Калитов, парох, Семигаль Шербанович, надсуд., Николай Топушак, учитель, Северин Ісєєвич, учитель, Опанас Ісєєвич, надсуд., Гедимин Лисовський, начальник суду, Партеній Демчу, надсуд., Денис Русак, надсуд., Гриць Пихоронич, інспектор шкільний, Касим Албога, надсуд., Корнел Данилюк, надсуд., Гедор Ісєєвич, директор, Орест Калитов, надсуд., Тит Козак, надсуд., Сергій Канюк, надсуд., Микола Гаєршак, надсуд., Андроник Стришак, надсуд., Стефан Пойда, надсуд., Осімо Елєсіма, надсуд., Дмитро Микитюк, учитель, Юрій Якубович, учитель, Артемідор Прохорюк, учитель, а. Дмитро Порубальский, парох.

Вибори в Галичині.

Як відомо, дня 28. с. м. відбули ся нові тіснотливі вибори в Галичині. Сим разом рішавсь доля і наших руских кандидатів в українській часті Галичини. З поміж всіх виборчих округів, для яких день 28. с. м. мав принести остаточний вислід — русини були: округ 55 (Доліна-Калущ-Надвірна), округ 63 (Золочів-Перемишляна), округ 67 (Ярослав-Пшанів) і округ 68 (Тернопіль-Збарж). На підставі тимчасових обчислень порівнювального бюро вислід голосування представляє ся так:

Округ 55. (Доліна-Калущ-Надвірна і т. д.) Голосувало 58.432. Наш кандидат пан Юліан Романчук 14.948 голосів, др. К. Трильовський (упр. радник) 15.577 гол., польський кандидат Цисер 11.508 гол. (В поодиноких повітах: Калущ і Войничів: Ром. 7492, Тр. 2635, Цис. 2023; Доліна і Рожитів: Ром. 4589, Тр. 23, Цис. 4811; Надвірна і Дзвиня: Ром. 907, Тр. 7923, Цис. 4006; Солотчина: Ром. 1960, Тр. 2993, Цис. 433). Вибрані послами: наш кандидат проф. Юліан Романчук і др. Кирило Трильовський.

Округ 63. (Золочів-Перемишляна і т. д.) Голосувало 32.092. Наш кандидат а. Іларіо Зельський діставши (в поодинокі виборчі розбїти) лише 5740 голосів, переміг. — Вибрані послами: москвофіл др. Николай Глібовицький (18.016 голосів) і Поляк („Rada Nar.“) Казимир Обертинський.

Округ 67. (Ярослав-Льобачів-Пшанів і т. д.) Голосувало 25.160. Вибрані послами: Поляк („Rada Nar.“) др. В. Козловський (11.691 гол.) і наш кандидат др. Данило Стахура (8473 голосів). Москвофіл др. Іван Граневський дістав лише 4996 голосів і уник.

Округ 68. (Тернопіль-Збарж і т. д.) Голосувало 27.047. Вибрані послами: упр. соціял-демократ Янош Остапчук (10.701 голосів) і Поляк („Rada Nar.“) Ян Замерекія (9892 голосів). — Наш кандидат др. Іларіо Голубович діставши лише 6454 голосів, переміг.

Представляючи отсеому вислїдові, мусимо висловити передовсім велику радість, що в 55. окрузі переміг наш знаменитий агітаційний терор штемпованка Цисера переміг а. Юліан Романчука. Побіг переміг кандидатури др. Трильовського в тім окрузі вибір д. Романчука був тим більш загрозливий, що сторонники перемігеного тут вже перед тим назвали Дудковича — при тіснотливій виборі віддалили свої голоси штемпованкам Цисеру. Що так справді було, домагає між іншим і така надія в Креховичах телеграма надіслана (оголошена в „Ділі“): „Чаталина, Крехович, Калущ. Всім, котрим лишило ся серця добро руского хлопця і честь нашої партії, най голосує на Цисера; на того партії Цисера голосує солідарно в Берешанях за Дудковичем. — Оце Глібовицький“. Велике, але для наших так значає, таке буденне свідчення!... Побіг д. Романчука треба отже тим гордіше витати! Правдоподібно вибір д. Романчука послом — рішає також справу будучого голосу руского парламентарного краю.

Що в 63. окрузі вибрано послом москвофіла Глібовицького і штемпованку Обертинського, не є нічим несподіваним. Так само представляє ся справа в 67. окрузі.

В 68. окрузі можна було надїятись, що побіг а. Янка Остапчука дасть ся що вибрати послом другого Русина, др. Голубовича. На жаль — не вдало ся. В тім окрузі виборці в величчій числі під-

ткнулись від виборів в день 28. с. м. Другим послом вибрано загрозливого штемпованку Замерекю. Округ сей є руско-польським. Теоретично отже Русини і в тім окрузі в свого формально і свого посла нічого не втратили.

Остаточні вибори в Галичині відбулись в день 31. с. м. Правдоподібно адобу в Русини всі свої (28) мандати. Як небуло переміг виборами в день 28. с. м. можна було числити, що Русинам дасть ся в Галичині переперти що до двох своїх послів понад свою формально-правну норму (28), а нині всі надїї вже нема, — то все таки (залишивши притім вибір Мазара і Габла) подивити нам треба розгін галицької рускої сили, кріпости і єдності українського мушкетера, але, не забуваючи на всі несподівані розбїти виборчі і загалом штемпованку штемпованку, не дамо вирости нічого із своїх виборчих прав, на які дасть Рад-ю Narodow-ю затверджених кандидатів було так чимало. Великий подив і велику пошану треба мати для світлого тамешного нашого мушкетера, що голосами своїми як неможливо боронить тепер сили і честь свого руского народу проти штемпованого поневолення і безправства, проти напівної гнилі і кривди!

В західній Галичині вийшли вчора послами люди: Томаш Цюльга (а виб. округу 48 — Поний Санч і т. д.) — і Ян Гарнен (а виб. округу 50 — Бреско і т. д.) — та центровець Станіслав Поточен (а виб. окр. 48).

Ще раз: Поляки — гнобителями.

(Відповідь Бернштейна Бернштейну Падеревському.)

(Конець.)

Питання населення. Котрий в обох народах заселив вперше край або часті краю, се не має нічого з справою до діла. Але коли се схиляє ся і підлягає ся, то повинно оно стати ся що найменше а приналежним ресептом перед історичною правдою. Добродій Падеревський оповідає свійому брехню, що Поляки вперше прийшли до східної Галичини. Оскільки ж знаю, не сказав ового ще жоден історик будить Поляк будить Німець. Люди, що більше про те знають, знають мені, що вони переміг ніколи не чули такого твердження. Ще в році 1802. говорив польський архієпископ Львова Каетан Кілі, що в східній Галичині на сего Русинів (греко-католиків) приналежало десять Поляків (римо-католиків). Сему однак не стоїть ніщо на заваді, щоб навіть і відомі люди Поляки в краснім осямі більше репрезентативні як Русини. Як то робить ся і як перекручує ся статистика, що вона ому справу, про се одержав а сідуючу знамениту пробу, від одного ласкавого достовірного приятеля у Відні.

Я був, оповідає він, при обчисленні народу року 1900 дома і заступав свою родину. Мене запитано про мою їм, мою віроісповідає і мову, а потім запитано мене про брата і про матір. „Віроісповідає мати?“ питає польський урядник. „Римо-католицько“, відповім я. „Се зустрічає“. Перепрашаю, моя мати є однак Русинкою“. Се розвілило польського урядника. „Ваша матір римо-католицького віроісповідає, послідовно є вона Поляка. Ви ждете відповісти на мої питання“. Я обітавав при тім, що вона Русинка, однак не відповіла ся робити даліш прося проти сего фальшования, бо в Галичині закусившись в сварку з польським урядником, се небезпечний жарт. Мій повіреник додає, що він був загальною знаною людиною, і закінчує а сего, як поступають собі в тім а найбільшійшій.

Навіть сам добродій Падеревський, як бачу, не має ресепту перед офіційною статистикою. Він знає своїх Палентаймерів. Але може він по пробіх, які показав, жадати, щоб а мав ресепт перед його статистикою? Іду попра ню із словом „бувай адо-рета“. —

Історія Галичини є однак його майстерним твором. Тут намагає його виклад на перемоні трудності в найтяжчих паравразах Лета. Іде а то, щоб справою так поворотити, немаче негода між обома народностями не мала ніякого дальшого значіння. „Затимом ми годили ся“. Бунт руского народу а симпатією віну проти своїх суворих гнобителів, бунт, так величезний, так відданий, ніх мало в історії, забуває ся знаменитим реченням а la Sierzo. А дальше: „Ріна в р. 1846, ану не хочу більше обговорювати“. Чому? Хто казав зробити сю рішув? Також і польські мужики були стоїтним гнетом допроваджені до розуму, що вони своїх панів вбивали десятками, ба

навіть не пошанували тіла убитих гнобителів. „Над нами різними, які не хочуть ближче обговорювати“, треба також перебігти, вони можуть зашкодити діяльному образу про відносини в Галичині. „Загалом годились між собою...“ Думаю, що його вистарчить, щоб довести, що н. І. І. Падеревскі виступив як „правдиний Польня“.

Але я хочу, поки його лишу, заперестувати проти знаних покаянних панів, бути речником мого привіту заперестерним руским студентам. Сей привіт не був відповіддю на спосіб демонстрації, він падає на си героїстичній постанові студентів, головною смертю збудити негорду свідомість проти своїх гнобителів. В сім лежить велич! Се не потуга чести Польня, які самі в героїстичній борбі стовпили за самостійністю і мовою свого власного народу і почаста ще стоять, що они дружити сміють те саме робити. Зусилля добродія Падеревського, щоб осмішнити молодих патріотів, є пулю, є пудлені.

Автономія Ірландії.

Недавно вже в англійському парламенті секретар для ірландських справ, Бірел, проєкт про автономію Ірландії. Довгі часи протин автономії були англійськими єпископами, поміщиками, урядовими і санітарними відносинами і всі ті малосвідомі люди, які ні всіх ірландців дивлять себе збагачувати зручним політичним агітатором. Англійські єпископи в Ірландії боялись автономії, бо після старого закону католицька людність повинна була платити їм десятину. Ірландія була позаліною золота для єпископів і претензій. Єпископи навіть не жили там, бо у ньому приходіли іноді зовсім не було членів державної церкви; але не вважаючи на це, людність повинна була платити десятину чоловіком, який голосує і церкві в Рамі зве „антихристом“. Поміщики мільйони обстоювали бюрократичний лад в Ірландії, бо вони трусливі за свою землю. Вони боялись, що перший закон, який проведе Ірландія народна рада, се буде винукти землі. Урядовий лад проти автономії, бо за старого ладу їм жилося добре. Автономія — се народна нестрима, якої там боїть ся єпископ бюрократія. Нарешті несподівано, малоритичні люди були проти автономії, бо їм наговорили, що автономія Ірландії розіве шліхти так могутню англійську державу. Гладстонівський закон відійшов в Ірландії церкву від держави і таким чином зникла опозиція єпископів. Далі закон в 1903. р. довів до винукти землі в Ірландії. Таким робом поміщики втратили необхідність обстоювати старий лад, який так теоретично обороняли двох категорій: членів урядових і збагачених англійських „патріотів“. Отже теоретично стало менше людей, ніж було їх в 1903. р., які були б незвичайно зацікавлені в тому, щоб Ірландія не мала автономії.

Троє однако завважити, що се автономія ведена обмежена і її далеко до т. з. гомрула, то є до повної автономії, якої добиваються ся Ірландії. Після Бірелового проєкту автономії Ірландії встановлять ся окрема рада, яка повинна дотримувати ся діяльності місцевої адміністрації. Рада складатиме ся з 107 членів, з яких 24 призначені урядом, а останні — з виборів. Перший раз урядові члени призначаються ся королем, а до суду рад — лордом-поміщиком (місцевим). Виборні члени вибираються ся всією людністю, хто тільки платив за помешкання в місті коло 250 К., а по селі 125 К. на рік, без рішучих пошу. Рада вибирає власного голову. Державний секретар для ірландських справ може засідати і промовляти в раді, але не має права голосу. Рада вибирає ся на три роки. Законодавчий прав вона не має. Вона не може ні накласти нових податків, ні зменшити або скасувати старі. Се право, як і давніше, належить до загально-державного парламенту. Рада тільки слідить за діяльністю місцевої адміністрації. Не вважаючи на всі ті обмеження, Ірландія народова піднеслась до проєкту довести прихильно, вважаючи його першим вправним кроком до повної, ширшої автономії Ірландії.

Правительственный проєкт о ірландській раді адміністративній ухвалила палата посів в першій читанні значною більшістю голосів, бо за ним голосували також ірландські посівні проєктом н. Редмонда. Ірландське населення принале проєкт без ваг, ухваливши його за завідувачу автономії, в порівнянні, що маючи адміністративну раду ірландську, вже деяке буде мож здобути законодавчий союз і цілковиту автономію.

Одним революційним ірландським сторонником „націоналістичне“ виступило в протестом. Се сторонник, зокрема є англійський націоналізм, що єврейський до Америки, відкидає всі компроміси. Заряд сторонництва підняв всі свої групи, так в сраю, як і революції по цілій Європі, щоб вислали до Дубліна делегатів для обговорення, чи можна прийняти проєкт англійського правительств. Сей з'їзд назавис конвен-том. Конвент відкинув проєкт утворення ірландської ради адміністративної, строго осудив ірландських посів за їх згоду на сей проєкт, а провідника посів н. Редмонда позначив перед своїм суд. Конвент ухвалив, що Ірландія повинна одержати власний парламент і таку самостійність, яку мають Канада, Австрія і Італія.

Становище ірландського конвенту вплине на судбу ліберального кабінету, бо як ото ірландські

посівні зверне ся проти правительств, то воно не раз не вістане більшої в парламенті. В Лондоні говорять, що правительств повинне парламент і підключе ся до виборів і запитанням, чи дати Ірландії жаданий нею парламент.

Вістки із російської України.

Народна просвіта і Українська Трудова Громада.

В 109. ч. „Ради“ нині д. В. Писачевский: Як не опанувала мільйон народною думкою земельна справа, як не гнітить народну політику політична освіта і бюрократично-політичний лад, народ ні на одну думку не забуває про свою темноту, про своє духовне убожество. В наказах, в листах і приволах, він постійно нагадує Думі, що земля без гарної школи не витягне єдинства з біди, що такий чи який кінець боротьби з темрявою старого ладу залежить від освіченості народних мас. І треба було тільки згадати про народну темряву, як стара боячка народна остра дала про себе чути: 65 ораторів зайнялись говорити в першій стадії обмірковування міністерського законопроекту про початкову освіту.

Серед їх зразу визначне місце займали представники жорстоко обуреної політики російського уряду. Поршани гонимі Польня, Татари, Вернеши, Намішнівали надалі. „Українська Трудова Громада“ набула винуватості від себе 2—3 ораторів. Ніде мабути міністерський законопроект не обмірковуван ся так довго і докладно, як в „Українській Трудовій Громаді“. Серед народів російської Імперії народ український по своїй освіті займає одне з останніх місць. Дарма міністр Каулем доказувати в Думі, що своє освітлене „русский“ народ стоїть вище, ніж в Росії. По міністерському звичаю він виводить „русский“ дива разом з верховними і Українцями. Таким чином у нього вийшла та страшна цвора „русской“ грамотності, про котру він з сльозами в голосі сівав Думі: 59 проц. грамотних чоловіків в Московщині пішли в гурт з 9 проц. грамотних Українців з Волині та Поділля; а в результаті — 29 проц. грамотних „русских“. Як не давно звучить така нелепість в промові міністра народної освіти, але вона цілком згодна з устами представників підвладних народів. Правда, підвладні цвора неворобило навіть прислужників міністерських і правої. Але хто-ж може сподіватися сподіватися перед пороком публікою. Крамро актувати пісочний обурительний гніт возморування народом. Краще сказати кінці в воду! „Авось“ нечесті ходи в обривах, що в засіди уряду засідають на нечестивих престолах, не розуміючи міністерської підтасовки.

Але не тут то було. Справу не тільки розшолопали міністерську мову і законопроект, але внесли на нього цілий ряд своїх поправок. Українська фракція на основі ст. 55 установи державної Думи вносить в державну Думу пропозицію змінити і доповнити деякі статті законопроекту міністра народної освіти про введення всеобщої початкової освіти в російській Імперії. В перших пунктах свого законопроекту міністр передбачує загальні основи нового закону. Він каже, що всім дітям треба дати можливість одержати освіту, що відкривати місцеві школи мусить місцеві-ж органи самоуправня. Нормальний час науки, на його думку, мусить бути 4 роки. Нормальним числом дітей в школі — 50. І нормальним районом, котрий буде обслуговувати одна школа — тридцатерічний.

Українська фракція, не чіпаючи обов'язковості просвіти та шкільного лічильного в цих пунктах, щоб зразу ж не підняти проєкт законопроект і не підняти таких чинів діло й що як місяць, лише сі загального порядку поправки і вносить нинішнім фракціям. Як фракція більш менш повні що міжнародна і разом з тим національна, вона вносить в міністерський законопроект ті поправки, яких вимагають в ньому інтереси українського трудового народу. — Одною з найважливіших перешкод до розв'язання просвіти між всією людністю держави є чужа мова. Сидити ся на цьому не можна зараз цілком зайвим. Леде чи в серед думкою правої знайдеть ся багато таких тинів, що символічно і ствердо принесуть на алтарі „господарствующаго звика“ духовні інтереси трудящих мас підвладних націй. Український народ, як найбільш численний і найбільш культурно-примирений в боротьбі за національне визволення, мусить перед всіма. Через се „Українська Трудова Громада“, не докидаючись, нечестиві внесли свої чергові пропозиції на сю тему, або цвора Дума стане розглядати особливо спеціальний законопроект, зараз-же вносить свої поправки про мову в початковій школі.

Після 5 п. міністерського законопроекту, де говорять ся про рівну шкільного району, Українці пропонували Думі доповнити законопроект ось якими пунктами: 1. Освіта в початковій школі мусить бути на рідній мові людини, що належить шкільній район; 2. рідною мовою шкільного району визнається ся та мова, яку признає місцеве самоуправство за згодою людності шкільного району; 3. постанову місцевого органу самоуправства про мову заінтересовані особи можуть обслуговувати установленням порядком. 4. там, де живуть впереміну люди різної національності, місцевий частині людності мусить бути забезпечено право освіти на рідній мові; 5. російські мови, як мови державної, треба вчити в початковій школі, як окремої науки; 6. учбовники в початковій школі визнають ся ухвалені установами місцевого самоуправ-

ства. — Найважливішою базичкою народної освіти були церковні школи, придумані Побідносенням спеціально для атомів і без того темного селянства. Українська фракція не могла замовчати собі обрисування. Вона в своїй заяві запропонувала виключити з міністерського законопроекту ті місця, де тільки згадують ся про церковно-приходську школу.

Через внес міністерський законопроект проходить одна тенденція і одне бажання: як би тісніше забрати вістки народної освіти до рук. Міністр споминає про самоуправство. Але зараз-же через сильні райки законопроект міністерський каже, що улаштування там чи в інших місцях школи початкової залежить від згоди міністра внутрішніх справ. Вивинувши в осьмого пункту законопроекту се ганебно контрадикторно місце про „одобрення міністерством внутрішніх діл“, фракція змінила і другу частину п. 10 го про догляд і „руководство“ центрального органа так: „місцевий орган самоуправства організує і заправляє в початковій школах управління державства, науки та виконання під доглядом міністра народної освіти“. — Стаття 12. законопроекта давала право міністерству освіти ділять асигновані на початкову освіту предіти по власному „соображенію съ мѣстными нуждами“. Фракція сю статтю пропонує так передувати: „Міністерство народної освіти розподіляє асигнований по його сметі предіт... тільки по заяві місцевих органів самоуправства, згідних з сям законом“. Всі статті, не згідні з основиною пунктом сього закону фракція пропонує Думі відмінити: се 6 то ст. 3472 і 3473 свод. зак. п. XI. ч. 1. изд. 1893 г.

„Трудова Громада України“ не робить поправок зараз в цвора асигновані на введення всеобщої початкової освіти. Справа се дуже складна. Потребує чимало тяжкої дрібної роботи по обслуговуванню району. Такі справи будуть внесені Українцями при роботі в комісії думської, вибраній для розроблення міністерського законопроекту. — Ось перший етап „Української Трудової Громади“. Багато чого можна було б зауважити і про невичетність його змісту і про неточність в формулюванні до яких пунктів. Але ті, що знають склад „Трудової Громади“ і бачили знайомі в мотивах, що руководить фракцією, як групою повні що безпартійною, мусять згодитися, що перший етап „Української Трудової Громади“ припадає їм шире подати не тільки від українських трудових мас, а навіть від всіх підвладних народів російської держави.

Скасаване виборів по Полтавщині.

Помісля думка, котрій доручено проірити законність вибору депутатів і їх унесення, скасувала вибори по Полтавщині на всіх етапах від початку аж до самого кінця. В цілій Росії не знайдеть ся, адець ся, другої такої губернії, котра зазнала б стільки беззаконств у своїх перед виборами і під час самих виборів, скільки зазнала їх Полтавщина. Що правда, закон хотіли сиріть і сиріть замали права виборців, але в Полтавщині робили се не знаючи собі ніякого гину. Тенерішня Дума, цілком справляючи знавши те, що беззаконства чинили ся сиріть і до виборів і під час їх, прийшла до того думки, що не слід дуже строго преріти законність уповноважень посів, бо як заходити ся біли свої роботи як слід, то доведло б ся скасувати вибори по всій Росії і востати ся без Думи. Через се в Думі було постановлено скасувати вибори тільки там, де замана закон не аналогічно собі в право. І воно вже, не вважаючи на таку дуже поблажливу рішучість виборів, все-ж такі вибори по Полтавщині скасувати, то очевидно, там діло ся таке, що і тенерішня Дума не могла стеріти, і скасувала вибори на всіх етапах. Після такої рішучої постанови Думи по Полтавщині повинні відбутись нові вибори в самого початку, се-б то з укладання нових списків може навіть і по всіх виборчих куріях. Таким чином Полтавщині судило ся пережити нову передвиборний рух.

НОВИНКИ.

Чернівці, 30. мая 1907.

Особисті вісти. Посол Николай Василько поверне в перші дні червня до Чернівців. — Вікаріархалєв проє. др. Смаля-Стоцький повернувши в Білгу. — Маршалюв проє. барон Василько має стати дідовим членом палати панів.

Криваві вибори в Горуцку, які мовісна націоналістична хоче мови продати, бо надбесь, що невинна мужика проє. повинна бути вдовою на їх порохаваний мизя, — викликали у всіх цворах Руської правдивий сум і жаль. Ані моральне задовлетно викликали, але для ліпшого свідку прибираєть теор у „Галичанин-і“ в гини російських революціонерів, тільки разні викликали тинже самим „Галичанин-ом“, які все ниніша націоналістична подія переїдність не може ся відібрати глибокого смутку, який мусить озвати ся кожде серце на сам євонин про отсю нову трагедію в іраю шляхетної неволі. Всі нові вісти, які в тій сирітці витують безсторонні часониси, стверджують, що і тим разом причина страшної сиріт події лежить по стороні тих, які відігравали беззаконствами сиріть проковують і так вже розирну масу народів. „Нене Fr. Pr.“ з дня 26 с. м. так пише в сій сирітці: „Отже галицькі вибори, які вже стали привождною, задержують свою сизку в під панованем загального

Ціна оголошень на односторонню 1-й поміщення: Ціна сторони 60 К., 1/2 сторони 40 К., 1/3 сторони 20 К., 1/4 сторони 10 К., 1/5 сторони 5 К., 1/6 сторони 3 К. 50 с. — Анонси об'являють ся після обіду жодя не після півдня вечору.

ОГОЛОШЕННЯ.

За рубрикою: Надіслані і Оголошення редакції не відправляються.

При відкорекції або при рішучих зазначеннях, вичерпний опуст. **Дрібні Оголошення** назви дружок (реклами), вилітають окремими по 4 с. від слова. Платити за ними наперед поштою не приймають ся.

Звичайні загальні збори каси пом. і шад. для громади Луки стоваришеної зареєстрованої з обмеженою порукою відбулись 9. червня с. р. о 2 год. попол. в домі читальні з таким порядком нарад: 1. Отворення зборів і прочитання попереднього протоколу загальних зборів. 2. Справозданнє каси і замінена білансу за діловий рік 1906. 3. Вибір каснера і устаткованнє плати за него за рік 1907. 4. Доповняльний вибір членів старшини. 5. Вибір устаткованих членів надзвичайної ради. 6. Внесеннє старшинами до загальної ради справ товариства і їх ухвала. 7. Вільні внесення. — *Стефан Цегляний, членський.*

Г. ФАЙЛЕС
усувач нагнітот
Чернівці,
ул. Руска ч. 8.

Опуст 20 Кор.
на вагоні, крім сего 6 кор. надзвичайного опусту в маю а 3 Кор. в червні при 6 місячній безпроцентній кредиті дає
СПІЛКА ДЛЯ ГОСПОДАРСТВА І ТОРГОВЛІ В ПЕРЕМІШЛИ
кожному, хто занеопить вже тисер томасину з вивадою або без вивада на осінь. Пісний надзвичайний опустів нема а ціна томасини піснеса ся майже о 10 Кор.
При закупівлі сунеросеатів даємо томе можливо найбільші пологчі. — Всім даянім поновеннє уділємо безплатовочно при чім зворотньо унну на нашу відозву до наших товариств і крамниць.
Дирекция.

Працюйте і щадіть!
Вкладки ощадности на 4%
приймає
Товариство взаємного кредиту „ДНІСТЕР“
стовариш. зареєстرون. з обмеженою порукою у Львові.
Кожного дня (в години урядових перед полуднем можна кожду виладку вилад відобрати.
Позички уділає Товариство „Дністер“ на 6 проп. за інтабуляцією; на пошта покрита дахівками на 5 проп. Сплату розкладає ся на 10 до 15 літ; при 30 ратах пірвичних виносить рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5 кор. 08 сот. від кождих 100 К., позички.
Парцелянти на купно землі можуть в „Дністрі“ позичити пошечки під логідними уловінами.
Членами можуть бути тільки члени обов'язочені в „Дністрі“.
З акцій уділи „Дністер“ на публичні добродійні ціли вкату 37.275 корон.
Стан 31. грудня 1906:
виладки 2,561.541-81 К позички уділені 2,512.635-62 К
уділи членські 193.659-52 „ цінові папери 138.534-20 „
с. резервовий і інші 37.338-07 „ зьоканці 267.364-04 „
Купуйте землю при парцеляціях.

В КАНАДУ і АМЕРИКУ
Не купуйте квитків, доки не знайдете ся в
Міжнародне Бюро подорожж Гльобус в цілу!
Уважайте на номер 14 ул. Ратушева 60 дм в там
знаходиться Бюро Подорожж Гльобус 25 літ—20м. н.
прямо без пересіданн
переправленн
найскорше і найдешевше
Дир. п. к. Правительством концессіон. міжнародно
БЮРО ПОДОРОЖИ
Гльобус
Чернівці,
ул. Ратушева ч. 14.
(Вуковина).

СТЕФАН ГАЇНА
в Чернівцях
має великий склад машин рільничих з перво-рядної ремонованої фірми
УМРАТ і Співка у ПРАЗІ.
Склад децимальних ваг, фірми
ЙОСИФ ФЛЬОРЕНЦ у ВІДНІ.
Ілюстровані ціни висмає, як також рішні обясненнє радо подас.
Доставець п. к. ради культури краю. 119 2—10

(Steckenpferd-Lilienmilchseife)
МОЛОЧНЕ МИЛО З ЛЕЛІЇ,
Бергмана і С-ки в Дрезні і Тошні над Ельбою
міла одержуваних щоденно змиває з шкіряним, ві зотана ся із всіх нечистот найуспішнішим, проти сонних випрежін на шкірі, як валок служить до одержання і змиває скільки милої і рясної пори. — Штук 60 сот. у всіх дрогерах, складах парфум і тиргових миза. 44 (10—50) п.
Голов. склад у Шмідта і Фонті на Чернівці, ул. Головна.
(Kuxenberg-Hauptstrasse)

Видання „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“
можна купити у всіх
філіях „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“,
в друкарні „Рускої Ради“ і в книгарні І. Рехенберга.

СКЛАД ТОВАРІВ В. БАЛЬТИНЕСТРА МОЛОДШОГО
Чернівці, ул. Головна-Енценберга ч. 8.
Телефон ч. 301. **Із** **самостійних ц. н. складів** **Рік заложення 1873.**
Обуви: Антоша Чалова у Відні, Ф. Л. Попера в Хруджі. **Наполеонів** І. Германа Іти у Відні, Осипа Шлєра і Савія в Гроду.
Товари з альпани і хіньсого срібла В. Бахмана і Співки у Відні.
Найбільший вибір тукраених і заграничних фабрикатів:
Копирки і жакети для панів і хлопців.
Панчола і шаровати для панів і хлопців.
Хусточки до носа для панів і хлопців.
Куери до подорожж і тили для панів і хлопців.
Рішкородні артикули до подорожж.
Коли до подорожж.
Убрили для дівчат і хлопців.
Жакети для дівчат і хлопців. Дамські галзани.
Розовітки, рушники і жакети змиває.
Черовики для панів, панів і хлопців.
Мешки.
Сидлаки.
Домашні черевачки для панів, панів і хлопців.
Парасольки для панів, панів і хлопців.
Парасольки від дощу для панів, панів і хлопців.
Пазички для панів.
Краватки для панів і хлопців.
Широкі рукавички для панів, панів і хлопців.
Широкі рукавички для панів, панів і хлопців.
Талики і португальські для дам і панів.
Посики для панів, панів і хлопців.
Перушки і жакети.
Штети до рішай, до голон і зубів.
Тейл-Ралети.
Тейл-черевачки.

Видан товариство „Русна Рада“ в Чернівцях.
З друкарні товариства „Русна Рада“ в Чернівцях під нарядом Івана Захаря.
За редакцію відповідає: Віктор Стрїч.

ПЕРЕДПЛАТА НА „БУКОВИНУ“

в Аустро-Угорщині: на сім'ях рік 16 кор.,
на рік року 8 кор., на чверть року
4 кор., на місяць 1 кор. 50 сел.
в Росії: на сім'ях рік 8 корбазинів, на рік
року 4 корб.
в інших державах: на сім'ях рік 32 ср.,
на рік року 16 ср.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневником „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (агн. 9 рублів або 34 ар.)
а на рік року 9 кор., агн. 4-30 р., або 17 ар.
Поодинокі число 10 сотників.

Виходить кождої середи, п'ятниці і неділі.

Реданция, адміністр. і експедиція

„Буковина“
в Чернінних ул. Петровича ч. 2.
Ч. телефону 178.
Адрес для телегр.: „Буковина — Чернівці“

Оголошення прийняв як на 20 сот. ві
стрічка „Надіслане“ на 40 сот. тієї стрічки.
При частині між замовленням відновлення роботи
Рейсінгіві неоплачені кілозі від порту.
Рухомий апарат віддання жито на нові
рудки застеріжкою і застосування власної
туди помітної.

В сираних реданційних жижі устін не
рекузіати ся що дні від 2—10 рано і 2—
по паз. крім пеліз і сьвіт.

Перед скликанням
Ради державної.

Рабори вже майже скрізь понинчею. На першій плані — є тепер групування посівів, невеликі з'єднання і компроміси в будуваний австрійській палаті. Данні стороництва уступили. Німецькі і чеські націоналісти розбиті, ситуація нова: — з одної сторони "чорні" кзаляники, з другої "червоні" соціал-демократи виявляють ся, як нові, націоналістичні, скріплені сили. 22 стороництва репрезентують нововибрані посди. В таких обставинах одні з національних, другі з загальнополітичних аглядів змагають до концентрації сил на підставі національних, або загальнополітичних стремлінь.

Переходом відомо і змагання в німецькій і чорній таборі. Побіч німецьких християнських соціалів і німецьких консервативів ядерників, які разом творять будуть одну сильну фракцію і розуміють за побіч тих німецьких соціал-демократів, які уявляють до загально-соціалістичного клубу, будуть ще між ними і новим парламентом такі німецькі партії: німецькі воступовці, візантійські воступовці, німецькі джодовці і аграрники. Сі чотири сторони ціна старався ся основати спільний клуб німецьких лібералів, щоб в той спосіб створити певну силу проти християнських соціалів і соціал-демократів — піддержати своїх німецьких міністрів в кабінеті. Чим більше однак до цього, тим більше трудностей знаходить для себе ідея основання сего клубу, хоч потреби в ньому, вочевидьшості такої організації ніхто не осперяє. І справді, коли вважати ся, що ліберальний воступ має злучити всі німецькі партії в одно, виним стає, що стоїть „воступ“ цілком виним розуміти мусить місний ліберал, а виним аграрист. Одна частина соціалістів буде вважати собі ближшими соціалістів, а друга частина буде думати о тім цілком протинно. Виним мусить розуміти відношуватися Оєнер і бар. Гок, а виним Вольф, Кайзер та Пенш. Що там справді є, вказує на се і те, що візантійські воступовці і аграрники залучилися на вступлення до спільного німецького ліберального клубу лише під тим умовом, коли до клубу сего не допустять ся віденських послів ліберальних: гоєр. Куранду за те, що він Жид, бар. Гок за те, що він посегує із соціалістами і д-р Оєнера за те, що він і Жид і друг соціалістів. Зсидати гедити ся, що всі ті три „небезпечні“ послів —

се найпопулярніші німецькі ліберали в Австрії, старі робітники з нахилом до ліберальних стремлінь. Так представляють ся справа з німецьким коханням. Чи падаєть ся зложити його і чи навіть в тім разі собі кинути не волих би ся лише під катастрофи до катастрофи, а справді жив і ділав, можна мати в тім сумніви навіть дуже невеликі.

Союз чесних посівів має на меті з'єдинити 84 чесних посівів (без соціал-демократів чесних) в одні чесний клуб, який стане би проти сили німцевої і підтримав би при тім чесних міністрів. Понад те політичні чесні (пр. проф. Масарик) дуже сумніваються, чи не зможуть працювати разом чесні ліберали поступові з консервами приміром. Щоб ця спільна праця зробити можливою, клуб чесних посівів зобов'язувати буде своїх членів до спільного поступовання з тим же національними, а не в народно-господарських та культурних справах.

Дальшою силною організацією національного буде: „Kolo Polskie“ (до 60 членів). Найважливішою справою в тут се, чи польські люди ці вступлять до кола. В тій справі відбувся в перших дні червня нарада сего сторонництва. Чисельно на великий спосіб буде тепер „коло“ значно слабше і троха більш демократично. За те і більш ширепольське. З давних мінерів „кола“ остали ще й тепер деякі визначні парламентаристи, як пр. Абрагамовіч, Дзедушицькі, Візуньські, Небжинські, Стажніцькі і т. д.

Трицять років руських творити мо руській книжці. Як небудь, нова загальним визначенням поступовости, годі нині предлягти всю пошквину політичну руського клябу, то все таки згадати тут треба, що в клябі тім пильдіть ся дорять визначних сил. Перший раз діляши Русини до сил, побіч котрої і новизна явою не можна кини буде переходити — байдужно. Кляб складають з чотирьох різнородних елементів, але в національних і економічних справах відав все озголюють.

Пока такі зловби, як ставили висше, будуть сильні клуби христ. соціалів і соціал-демократів та дрібніші корпорації послід. Сталою більшістю правительство не буде розширявати. Остатє са можливість більшої принагідних. Одною із найбільших турбот для правительства стане в тих обставинах — утвореня угоди. Нова палата буде згадом Угрі більш несприятливи. Правдоподібно буде мусіло настати і на Угорщині нове виборче (загальне і тайне) право і хоперпа тоді прийде до угоди Нової Австрії

в Нову Угорщину. Се відлигулоб прятім до більшого звачіння всі неадаєрські нації на Угорщині.

Рівночасно із всім тим стала тепер актуальною справа президії в новій палаті. До новонаго-ворено, що президентом палати стане др. Ебенгох. Тепер християнські соціали протинають ся сему і ви-сунувають як кандидата на се місце посла Ваг-гінхера. Також против бар. Гока, як віце-пре-зидента протестують христ. соціали. Соціалісти за-являють, що в данім разі домогаться будуть, щоб віцепрезидентом палати посів став член із партії, др. Пернерсторфер. — Цілком певно однак на-розвинута партія христ. соціалів на те, щоб хто-небудь з її лона обира міністерські обовязки. Тепе-рішні міністри знають ся-дачі при цермі. При тій нагоді можна згадати ще й те, що близько вже маля бути демісія барона Бека на тій при-чині, що кабінет, не предявляючи так великої по-біди соціалістів, вивинював шеара перед виборами, що посіяв соціалістів не буде більше, як 40—50. Коли се не справдилось, шеар мав бути велим не-повдоволеним, так, що бар. Бек зголосни навіть свою демісію. По завершенню однак (якже із сторони бар. Бека), що соціалісти в справі вибору репутія не будуть робити ніяких новоявлятих труднощай, — шеар не принав зголошеної демії президенту міністра.

По побіді.⁹⁾

(Копия).

По побіді тішамо ся щиро, що перша проба з вичисленням голосування показала, що народ не дає дурити себе рубликватами та амбітниками, але вибрав кандидатів, яких уважав щирими і чесними людьми: бо на сьогоднішній спосіб радшевий вибори, але слід нам і подумати над ходом виборів, бо в такій поспішці, що зраджу великі хаби або недовстатки нашої політики — або виявляє нові потреби! Маючи по наших стороні перемогу, мусимо щиро і відверто говорити правду, хочби она подкукувала буца і неохотна, бо думаємо пізнати, чому і пізнавати його діяти.

„Чотирирічне“ голосоване, наша мрія ще перед
нількома літами, сповнилась завдяки радикальним еле-
ментам поступу сперше, а ми ж думали, і власть рі-

^{a)} Галки ч. „Звонилин“ : 51, 52 + 53.

Володимир Бирчак.

Антін Володиславич: Орли.

Komedin e 4 Man

(Linné, 1907. Hana. Yur. Naz. Chisann).

Діяти ся в повітовім місті серед української суспільності в наших часах. Уся суспільність живо тілком особистими амбіціями, а тим до й ходять о антагонізм добро — й там на дії душі одні особисті інтереси та бажання піднести й знищити своє „я“. Глибокого зрозуміння суспільного життя та правдивої послыати для суспільності — не в „орай“ шукати! Посеред такої суспільності виступає о. Карпович, місцевий організатор національної партії та хр. Рогосенний, радник та організатор повіта на свою руку.

Драма починається зі зборами, що на них мають узгадати кандидата до відпущеної думи. Але до згоди ший не може прийти. Карнович рад би, щоб всі слухали тільки його і його обібрали послом — Роговский ставить знову свою кандидатуру, — і для принципу і тому, що ворогує із Карновичом. Перша думка вичається сваренню між обома кандидатами.

В другій дії вводить нас автор до канцелярії Роговського. Роговський веде свою канцелярію на оділку з пошукним писарем Чорнодолом. Сам Роговський займаєть ся політичною й організацією, що одна опіра не на ширшу просвіту й економічним піднесенню народа — а на однім бікстрі — звернутий форми. Щоб мужики робили маніфестанційні походи, носили відписки і т. д. — бо їм (по його думці) мож більш пригорнути до себе мужиків, як просвітнюю роботу. Канцелярію веде тимчасом Чорнодолом, збираючи з мужиків, що віддаєть ся; писарем ділять ся по половині. Тому самі хлопці не радо йшлив до Роговського, та маганне їх туди двоє Жилия: Сіме й Лейзор. Загалом усі друга дія — се скандал Роговського. Чи не най-

Більш характерним, що кидав нам арге свідто на політичну діяльність Роговського — от це: За намовою Роговського роблять мужики якогось там села маніфестаційний політ, за се подають їх жандарми перед суд, мужики до Роговського о поміч — а тут Чорнододы страшать їх рісинами §§-ами і wraz з Роговським приять за оборону его корон, толкуючись тим, що коли їх боронити не, стратить иншу справу. І нічеп-кінцем мужики мушні зашити владатою...

Під ту саму хвилю задуться на переговори між Карповичем а Роговским. Позали ставити набути і свого кандидата, — вибір Карповича несповний — утиж висилає він вперед суддів (Молодий суддів) до Роговского, пізнійше йде сам. Спосіб переговорів Карповича досить цікавий: найперше старість оя він брати Роговского на патрістичну ногу, описів представляє йому, що його (Карповича) кандидатура є певнійше, далі, що загалом його податина приносить більше хісна! Та все то дарем! — Тоді грозить йому Карпович, що адвокатська налата вже знає про се, з ним веде Роговский канцелярія і що йому грозить дисциплінарноє сідство. Правда: Карпович мів би вбити ще за разя цілу сірау, але за ціну, — що Роговский зрозівнує на його хосен. І вичити се тим, що Карпович миймає революер, щоб оборонити ся від Роговского, иний бажав викинути його за хвирі...

Давь перед виборами! До Роговського приходять мужики продати свої гозоси. Роговський плаче вище: „Як не буде на мене без греший гозосувати, то я віддам вас до приміналу...“ (ст. 85). Мужики настрашались і постановили тікати домів. І тоді дав Роговський слову дідендотини (Лобод) греші і той кукус гозоси — від штуки по десяти. Та вже не хикат дав Рог, свій поступок нечуванам упіданням і бажав звисвободити ся з божота, що пілі в нього. А першим ярком до того: аїрвати контракт із Чорнодолом! Але Чорнодолоз не хоче пустити ся, він і представляє Роговському, що Рог. без нього —

пула (ст. 89). — і остася при давнім. — Аж ось приходять і другі прелиборці, що бажають за голос дістати по три сотні, тільки давав їм Карнович... але що вони радилися, той воляби прохати їх своєю чоловічости... Кандидата огортає думка: сеж найліпші його сторонники! Винидає їх за двері, а сам в думі товче сизянина. — Входить жінка й жадає від нього, щоб зірвав з Чорнодолом, сам нині ся більше до праці! — щоб їх життя було чесне, гарне й гармонічне (ст. 106). — Під ту хвилину являється ся й Лебода із звісткою, що й Поліки поставили свого кандидата, й радять врятує ся Роговському в користь Карновича, інакше унадути обабі! Але не даром зронити ся, а тільки щоб авторгувати як найліпше. Тим більше, що Карнович буде айше зміти азати по міністерських передположх, і він позавить часом і за ним радіаляси як того буде потреба... Роговський годить ся. «Випиченні плазуні!... Вони ораами бувають, дебатуючи про величю революцію в царстві кнути!... Вони, що в душі найобскуртніші з ретроградів... (ст. 111) — обзиваєт ся жінка — і знов обіщає Роговський жінці, що сповинить неї єї бажаня. (Значить ся: не врячєт ся кандидатура, наміне Чорнодолом й сам урочизати не й).

Остання дія в канцелярії Карпючича — в день виборів. Карпючич робить компроміс з московськими: вони перепишуть його текст, він їх при садуючи собою; коли по хвилях прийшов Роговський, Карпючич робить з ним той сам компроміс... Відчиняють ся двері, входять прадидборці й кажуть, що чули, що Карпючич і Роговський кушують гозосп — отже вони не хотять мати їх послани, бо не вірять їм — а вибирати собі таки свого: Павла Криводиоба, старенького мужина, що мають до нього довіру. Карпючич дитай, і зове їх прадидниками народа, що не годують на того, його „палавачки“ наївнеша народна репрезентация“ (ст. 140). Та ледяні шийшли мужики доводять ся Карпючич, що московськи зробили такий сам компроміс ли з ним — також з Подилями.

(Часті буле).

ми від редакції „Дім“ (співзвучно з надією нашієї преси) телеграму з відомістю, що при неспаді і останніх переміщеннях вибрано рускими послами: д-ра Е. Олександрового, д-ра Костя Левицького, д-ра Е. Левицького, д-ра Льва Бачинського, Віткіна, д-ра Е. Петрушенка, Старуха, д-ра С. Дністрянського, д-ра Цеглиньського, о. Давидя, Маркова і д-ра Король. Названо си, що вибрано ще др. Крушинський (суддя), — але він провадив ся; вибрано за те іншого.

Послами рускими в Галичині стала отже слідує кандидати:

I. Українські націонал-демократи (17).

Вяч. Будзиневський, редактор, пос. більшості округу ч. 60. Бучач.

Григ. Цеглиньський, дир. гімназії, пос. більшості округу ч. 61. Перемішль.

Др. Стан. Дністрянський, проф. університету, пос. меншості округу ч. 62. Жовніа.

О. Іосиф Фалис, пос. більшості округу ч. 64. Львів.

Др. Олександр. Колесса, проф. університету, пос. більшості ч. 69. Тернопіль.

Др. Евг. Левицький, адвокат, пос. меншості округу ч. 59. Станіславів.

Др. Костя Левицький, адвокат, пос. більшості округу ч. 66. Березани.

Др. Володим. Охримович, адвокат, пос. меншості округу ч. 58. Заліщики.

Др. Теод. Окунівський, адвокат, пос. більшості округу ч. 58. Заліщики.

Др. Евг. Олександрович, адвокат, пос. більшості округу ч. 57. Стрий.

О. Стеф. Омишневич, пос. більшості округу ч. 53. Самбір.

Др. Евг. Петрушенка, адвокат, пос. меншості округу ч. 65. Сокаль.

Мих. Петрицький, редактор, пос. більшості округу ч. 70. Снятин.

Юл. Романчук, емер. професор гімназії, пос. більшості округу ч. 55. Долина.

Др. Дан. Стахура, адвокат, пос. меншості округу ч. 87. Ярослав.

О. Тит. Войнаровський, пос. меншості округу ч. 56. Коломия.

Тимот. Старух, селянин, пос. меншості округу ч. 68. Березани.

II. Українські радикали (8).

Др. Лев Бачинський, канд. адв., посол більшості округу ч. 59. Станіславів.

Др. Мир. Трильовський, адвокат, посол більшості округу ч. 56. Коломия і пос. меншості округу ч. 55. Долина.

III. Українські соціалісти (2).

Яцко Остапчук, селянин, пос. більшості округу ч. 54. Тернопіль.

Семен Вітик, редактор, пос. більшості округу ч. 54. Дрогобич.

IV. Роскофіли (5).

О. Вас. Давидя, пос. меншості округу ч. 57. Стрий.

Др. Мих. Гайбоничий, канд. адв., пос. більшості округу ч. 67. Золочів.

Др. Мих. Король, адвокат, пос. більшості округу ч. 62. Жовніа.

Волод. Нурилович, радник судовий, пос. більшості округу ч. 65. Сянів.

Др. Дмитро Марков, канд. адв., посол більшості із округу ч. 68. Сокаль.

Жива народна ідея руска побідила також і в Галичині. Капальних послів руских вишло б, а поміж ними такі щирі і робучі люди, як др. Король, В. Курлович і о. Давидя; проти двох перших а вістак і проти третього з них не ставлено навіть руского контрпандидата. Зате Москаль др. Дудикевич провадив ся у всіх чотирьох округах, до поставлено його кандидатуру. Почина і цягова комедія кананів із страшною подією в Горуку мала ратувати Дудикевича в березанській округі. Не вдало ся... Не вдало ся також дотримати о зупині Українців в Рад-ою Народ-ою. Немає таких намірів. — Між вибраними послами рускими є двох селян (Старух і Остапчук). Посли соціалісти (Остапчук і Вітик) вступили до соціал-демократичного клубу.

З поміж Польків найбільше мандатів адобули лідонці (17); далі Якути: інженери (13), консерватисти (18), контр-революціоністи (12), демократи (9), поступові демократи (4), соціалісти (4), самостійні (4). Жиди-смоністи адобули 3 мандати.

Збори „Народного Дому“ в Чернівцях.

В неділю д. 2. с. м. о 3. годині по полудні почалися в сали „Народного Дому“ в присутності понад 40 членів загальні збори „Народного Дому“. Голова товариства, надр. Володимир Ясевич, скликаючи присутність примисаного статуту, члена, отворив збори і поклав на пасах учителя д. К. Петрашука. Заки приступлено до дневного порядку, позвав голова товариства причину припинення секторіальних загальних зборів тов. „Нар. Дім“ і то іменно з причини наборів до ради державної і підійти ті великі заслуги, які наш посол д. Николай Василько, адобув собі олохо піднесення політичного значіння руского народу на Буковині і в Галичині. Его заслуга, що Русини тежер займають поважне становище не лише в нашій тфеційній праві, але і в державі і становлять силу, з якою всі числять ся мусати. Під проводом його росте сила руского народу і його значіння. Невтомний оверій посол Василько в великій мірі задовольняє треба і світлу побіду при останніх виборах. Щоб висказати йому признання і подяку, виділі „Народного Дому“ постановили віддати йому найбільшу почесність, якою товариство розпоряджає, себ-то відність почетного члена, щоб хоч в сей спосіб зазначити свою повагу для заслуг його і праці. Виконуючи ухвалу виділу постанови голова зборів внесена, щоб загальні збори іменували с. посла Николай Василько почесним членом товариства „Народний Дім“. Се внесено прийнято одностайно серед гучних

огласін і загального призначення. Про сего ухвалу повідомлено п. Василько-татом телеграмою:

Сьогоднішні головні збори найважливішого товариства буковинських Русинів „Народний Дім“ іменували Вас. Високоповажаний Пане, одностайно своїм почесним членом в донах загального признання і глибокої вдячності руского народу за Ваші великі заслуги олохо него. Подякуючи се до Вашої засланої відомості, позваляю собі Вас, Високоповажаний Добродію, з нагоди сего відзначення як найсердечніше поодоровати. — Ясевичий.

По сім приступлено до дневного порядку. На внесено п. надуч. Давидя на підчитано протоколу з попередніх загальних зборів, позваляю собі буні надрукований в „Вуковині“, а прийнято его до відомості і веріфіковано. Відтак прочитав секретар зборів справозданне виділу з его діяльності в році 1906. Тому, що ніхто з членів не аголосив ся до слова над сегою точкою, поставив п. Корольович Мих. внесок, щоб відступити від читання справоздання на рік 1907, позваляю всім присутнім членам доручено друковані справоздання. Даліше ставити босілля другий внесок від надзорної ради на уділення обсяжності уступаючому виділу та на висказане йому при сій нагоді щирої подяки за его ревний труд і живу діяльність. Оба сі внески прийнято всіма голосами. По сім надуч. п. Давидя постанови внесена, щоб вибори виділу відбули ся через акумуляцію, що й одностайно прийнято. До виділу вибрані: надр. Володимир Ясевичий, проф. др. Смоль Стопний, директор др. Володимир Филипович, інспектор кр. Омелян Понич, проф. Антін Клям, проф. о. Евгений Сомаха, др. Костя Клям, совітник о. Мелетій Гааін, учитель Олександр Русмак і учит. Казимир Петрашук. — На заступників виділових вибрані: сан. ради. др. Вас. Клячченко, проф. Николай Ісупенко, надуч. Юрій Мартинюк, госп. Іл. Мелетій і купеці Дмитро Грещук. До надзорної ради вибрані: проф. о. Денис Єремійчук, совр. суд. Михайло Корольович і госп. посол Николай Опинюк. Заступниками членів надзорної ради вибрані: инж. проф. Юстин Пігуляк і о. Юрій Казимірюк. Пять точна дневного порядку відназа, бо не було жадних підписів внесків зі сторони членів.

По вичерпанню дневного порядку роздано всім членам основателям, що уплатили нову вкладку членську, гарно виписані грамоти, що будуть несево найбільшою охресою в домі кожного члена. Збори повинні с. 5. годині по полудні.

НОВИНКИ.

Чернівці, 4. червня 1907.

Концерт і номере „Жіночої Громади“. В неділю д. 2. с. м. відбув ся у гарно прибраній залі сали „Народного Дому“ концерт і номере „Жіночої Громади“. Гостий відназа ся досить, — зала була повна. Очевидно вібрало ся передовсім місцеве і позамісцеве наше жіноцтво, а численна присутність його свідчить також про великий поступ, який познали-

фотографія і її значіння в практиці тай в науці.

Ізучи головними уявленнями міста, отречаємо дуже часто вистави з еотграфіями різних осіб, що мають нає гарним висловом і вірністю в відданю черт лица наших знайомих тай закликають нас до еотграфічного ателіе, щоб і ми з себе дали явни образ. Ба навіть закликають до маленького брудного містечка отречаємо і там одво або більше еотграфічних „ате-ліе“, що старають ся також оновити слою задучу, хто вже не по сій мірі, що столичні ателіе. Еотграфічне ателіе стало в дальшим своїм розширенню шпортом, котрому віддає ся багато людей з замишлянням. Однак, хоч кождий знає, що то є еотграфія, і сам радо еотграфіює ся, щоб образом своєї особи утішити предних та знайомих, мало хто застановляє ся над тим, на чім полягає штука еотграфіювання і чи не має она якої важнійшої задачі, як лише уявітичизувати поодінових людей на картоні панорі.

Еотграфія пережила додла одво стадіе, бо її початки сягають 1802. року. Вже передтим знавали люди, що світло ділає в дивний спосіб на деякі субстанції. Особливо улавають діляню світла т. зв. соди срібла, т. е. тіла, що прим срібла мають в собі якусь иншу матерію. До таких тіл належать залорек срібла, бромек і йодек срібла. Перша субстанція є біла, друга жовта, третя темно-жовта. На світлі чорніють они через те, що світло розкладає їх, при чім виділяє ся срібний порошок чорної барви. Подібному розкладові і чорніню улягає під впливом світла нітрат срібла (дівіо) і при помочи сего останнього літворюли р. 1802. Wedgewood і Даву образи предметів. Они поклавли напір тоненькою перетною нітрату срібла, позволили на него непрозорі, плоскі предмети, як н. пр. лінзю тай насталили се на сонніше світло; на папері повстала біла сльаветка предмети на чорній тлі, котра однак на світлі темніла і шевала. Повстала сєй сльаветка цинним в сєй спосіб, що світло не правило місц під предметом

і не розклало там нітрату срібла і по отвертій місцях, куди світло мало відпний доступ, наотину розклад сєй субстанції і она чорніла. Однак оба мужі, що зробили сєй важний для нинішніх поколінь до-свід, не зміли образу даного предмету утравляти, бо він шевив під впливом світла соннішого. Відтак закликають ся еотграфіює Ніерсе і Daguerre між р. 1828—1839. Они перші здіймали образи і утравлявали їх, так, що сі на сонні вже не шевали. До утравлення образів ужили натревого підсуальєту, в котрім змивав ся напір з образом. Он субстанція сполкує сєй срібла цілювато і напір перестав бути чутливим на світло, однак образ лишає ся. Ніерсе здіймав образи в приладі, що зве ся камерою obscura. Є се темна скриня, замкнена зі всіх отворів. На передній стіні має она во середній маленькій отвір до вущення світла. В сєм отворі знаходять ся соннішки. Она окуля сонніші лучі, котрі підбавляють ся під предмету, що его хочемо еотграфіювати, і нитворює образ сего предмету на задній стіні скрини. Сєй образ можемо аломати на папір, витгій веретеною соди срібла, коли устаннимо сєй папір при самій задній стіні скрини. Найліпше з соди срібла надал ся до еотграфіи бромек срібла. Папіт, невогчене ним, не окуля на перший погляд нереміни мимо діляни світла на неї, однак внесена в пару живого срібла нереміняє ся і на ній повстает образ предмету, при чім білі куляючи живого срібла агущують ся найбільше на місцях, на котрих діляло світло найбільше. В сєм случай бачимо, що світло нереміняло в якийсь спосіб йодек срібла, а доверва живо срібло назначило нам сліди сєй нереміни. В половині XIX. віка улягає ся метода значному уділиненню. Почато уживати сонніших плит: їх новолісно розчином т. зв. повалодієм або піроселієм та озолам йоду і бромю, розчином і в ацетоні та етері. Он позволає сохмо і ватаораво галитровату масу. Онєди занурює ся папіт в темний комнати в розчин нітрату срібла. Тут повстають на плиті срібні соди йоду і бромю. Тенер папіт вставляє ся в камеру obscura; на нєй анде образ предмету, що его еотграфіюємо; она улягне хемічним нереміням під впливом світла, що притопить

під предмету. Відтак занурює ся папіт в розчин нітрату йоду, при чім береже ся від світла. В сєм хвилі розкладають ся соди срібла в місцях, де світло найсильніше діляло, і там виділяє ся чорний порошок срібла; протинно місца, де світло діляло найслабше, остають ясні. Так одержуємо негатив, с. е. образ предмету, на котрім темним місцям предмету відновділяють ся і на підворот. Онєди утравляємо негатив, споласканим папіт натреваним підсуальєтом. Сі негативи переносить ся на папір, невогчений чутливим на світло альбуміном або крохмалем. Пренароване сего паперу є досить утяжливое, бо мусить ся аломити его найверше в мішанину з альбуміну (білка) і халорака аммоніевого, а онєди в розчин нітрату срібла. Через те лучить ся хлор ві сріблом і нитворює чутливу на світло субстанцію. Коли сєй папір висуох, кладе ся негатив на сльавку плити, а під неї сиренарований папір. Тенер вставляє ся все на діляне світла. Світло задержує ся в чорних місцях негативу і через те остають місца паперу під яким білими; протинно переходить світло через ясні місца негативу, в більшій або меншій мірі і, розкладаючи субстанцію на папері, нитворює чорні місца. Так повстает на папері образ, т. зв. позитив, в котрім чорні місца відновділяють чорним місцям предмету, а ясні ясніми. Онєди змиває ся позитив водою і надалає ся в розчин золотих та натреваних соди. Через те набуває еотграфіи гарного соннішого блесну. Пятім утравляє ся образ і змиває ся. Он метода є уявлена по нинішній домі. Розуміє ся, пороблено різні уділишення, уявляють що раз різних матеріалів, однак срібло грає все важну роль, а спосіб напери-нений повстает, остав в головній мірі незміняний. Тут мусимо ще додати, що готова еотграфія складає ся по части зі срібла, по части зі золота. На 4 части срібла припадає 1 часть золота. Однак спільність сих металів є дуже маленька. В одній еотграфіи візитного формату є їх всего $\frac{1}{100}$ грама.

(Даліше буда.)

При відкорекції або при рішучіх замовленнях, значний спуск.

Видання „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“
можна купити у всіх
філіях „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“,
в друкарні „Рускої Ради“ і в книгарни І. Рехенберга.

Щіпи до речей, до голови і мугли.
Темі-Радети.

дістав 8 днів відпустки і їздив до Качиня в „Соволахми“; чи дістав він відпустку від пана д-ра Гайдого, чи від начальника?

Чи відома п. д-ру Гайдому, що тамтої неділі ад'юнкт Мілен мав службу, а він малював на своїй польській дитині і проводив їх дорогою в червоній шапочці; люди бігли і дивилися на неї на комедію і казали, що то драгон проводив їх в читальні, аж до писаря Мавієвича в город; чи той пан прийшов тут в Рішеня, аби на Буковині будувати Польську? Де був пан ад'юнкт, як прийшов потім ч. 363? Пенно в читальні! Як запроваджували читальню, яка то була фанна пістак, мавіт в читальні в канцелярії писували собі описи. Питаємо п. д-ра Гайдого, як би так робив начальник або урядник Русин, що би йому за те було? Зараз би його перевесли, або нагнали; і не лиш урядник, але й сторожа або робітник, як би убрав би в січому ленту та ходив, як Сніба по сомильським убраниям. От наведім одного урядника Тотоского; то був порядний Русин, службу свою сповняв ліпше, як п. ад'юнкт, тільки, що Тотоско будучи Русиним заохочував до „Сча“, до читальні, подав гадку до будови „Народного Дому“ в Лужанах, і на те перевели його до Милішину. Питаємо п. д-ра Гайдого, чи перевели під нас в Лужани Фрілінга і ад'юнкта Мілена, що належать до читальні і хотять запровадити „Сокола“, охоче провадити політику? Ми цікаві знати і побачимо, що з того буде.

Тепер звертаємося до наших послів, аби они обстали за Русинами, що служать при нас, аби то волямо Русинам, що волямо Поланам.

Громадяни з Лужан.

Політичний перегляд.

Нова палата послів.

В новій палаті послів, складаючійся з 516 послів, поодинокі народності будуть репрезентовані в наступуючій спосіб: Німці мають 230 послів, в тім: християнсько-сепаратистів 67, католицьких центристів 29, поступовців 22, людських 24, аграристів 21, Всенімці 3, візантійські Всенімці 13, соціалістичні демократи 48, дарк 3. — Чехи мають 108 послів, в тім: Молодечів 19, Старочехів 6, лібералів 2, аграристів 25, клерикалів 19, радикалів 10, соц.-дем. 26, диний 1. — Польки мають 79 послів, в тім: Людовік 17, самостійні 4, соціалісти (2 в Шлезі) 6, поступові демократи 4, демократи 9, центристів 12, консерватисти 13, шпех-полки 13, в Шлезі 1. — Русини мають 32 послів, в тім: галицьких нац.-дем. 17, буковинські націоналісти 5, радикали 3, соц.-дем. 2, москвофилі 5. — Словини мають 27 послів, в тім: клерикали 23, ліберали 3, соціалісти 1. — Італійці мають 18 послів, в тім: Італійці 14, соціалісти 4. — Румуни мають 6 послів, в тім: Румуни (між ними і Німці) 5, соціалісти 1. — Хорвати мають 10, Сербі 2, Жиди сепаратисти 4 послів.

Поділена на сторонництва, буде нова палата послів мати наступуючий склад: Соціалісти 88 послів, Християнські сепаратисти 67, Католицькі 65, польські людовік 16, Русини 30, католицький центр 29, німецькі поступовці 22, Німецькі людовік 24, Німецькі аграристи 21, Всенімці 3, візантійські Всенімці 13, Молодечів 19, Старочехи 6, чесні ліберали 2, чесні агра-

ристи 25, чесні клерикали 19, чесні радикали 10, словинські клерикали 23, словинські ліберали 3, Хорвати 10, Сербі 2, Румуни 5, Італійці 14, Жиди-сепаратисти 4, дині 6.

Державний переворот в Португалії?

Нагада і несподівано надійшли вісті з Португалії, що в тім краю, про який так мало чути, що ідеє там саме благо царствує. — Захоплює ся на державний переворот. Піренейський острів, поділений на дві держави, торить від стоїть від всяких переворотів та громадянських міжусобиць. В іспанії існують сторонництва двох династій, вилучуючи та „Караїсти“; в Португалії так само. Під впливом тих неспокійних в обох краях знищився поворот стоїть давня культура і об'єкти кожної держави не грають тепер ніякої майже ролі в європейській конкуренції. Цілим ланком Португалії є правління. Два сторонництва виборюють себе тут вже адвент: регенераторів і прогресистів. Обі партії ідуть цілком протилежними стежками; лише в одній точці они зійшли, а то в тім, що почуваючи використання єдиних держав, так, що народ ніяк не годен вже платити так високих податків. Серед таких сумних обставин нагадає собі народ колишнього улюбленого свого короля Мігуела I. якого через 70 років дотронувано. Хоч тільки ривіа пробило, то все що в умі народу живе сепаратична особа дотронуваного лаврами європейської політики короля.

Тепер панує в Португалії Карлос I. з династії Кобурґів, який, дивуючи латвій господарів воєних правителів, досі не міг найти підпори в португальським народі. Але також відомо в Португалії, що король дуже мало займає ся державними справами, що його одиницею заняття є різні подорожі, а також публічною тайною є, що він ухиляє для себе і для свого двору гроша призначеного на військові ба і інші цілі. Консалт в португальські антидинастичному руху; чимраз то голосистішими стають голоси, щоб король зрік ся панування, та щоб повзляти на португальський престіл воеводу Мігуела з Браганца, сина колишнього популярного Мігуела. Сей син живе тепер в Австрії і є австрійським офіцером. Коли його батька дотронувано, тоді ухвалено закон, що кожного члена династії Браганца постигне смерть, коли поступить на португальську землю. Живучи заточником в Австрії, не забув він на свою корінну вітчизну, а радше все духом бував в ній, як се бачимо з листа, який пише: „Домі я не в Португалії, то почуваю себе всюди чужим, навіть в краю, де мене оточує така правля і любов. Я своєю цілою душею і цілим серцем Португалією, хоч досі не судилося мені побачити вітчизну“.

Як в Португалії доноситься, має там бути на Зліта утворена комітетція, а президент міністрів разом з королем будуть управляти державою абсолютистично. Правильство не хоче розписати нових виборів, боячи ся, щоб до парламенту не дісталися більшість небажаних елементів. В виду сего можливість не є виключена, що теперішній еборт або сам подіть, або буде усунений, а у переживаючого в Австрії повсюди Мігуела повинні ся депутати португальського народу, щоб його повзляти на престіл Португалії. Мігуелі готові похлупати покину вітчизну і народа, який бачить в Мігуелі колишнього свого улюбленого Мігуела I.

Вістки із російської України.

Українська громада в Думі.

На перших зборах Укр. думської громади постановлено, що коли хто з українських депутатів якого унішній у російській партії, то се йому не заважає одночасно належати і до української громади. На обговоренні на отсім засіданню точилися угоди ся пристати до української думської громади більш як сорок депутатів, вибраних в Україну або тільки родом Українців. Між ними було інтелігентів трохи чи чотирьох: два лікарі, один народний учитель і один селянин; всі ж інші або прості селяни або робітники. До Великородна Громада не бачило постигла зробити. Унесь час пішов на ті лекції та на роботу в другий ерланг та в комісії. Роботу одної такої комісії про народну освіту на Україні вже подано в думу. Се додатки і поправки від української думської Громади про загальну початкову освіту. Другі комісії що не готовили матеріали і скоро так подадуть їх в думу. Після Великородна Громада знавніше зналась на роботу. Наші посли побачили, що в їх роботі в других групах тільки не багато, і на останці вони прийшли до думки, що треба таки скласти свою Громаду, котра була би окремою партією. Що з того вийде, ще не знати. Досить того, що на останці трохи засідання Громади ся дума вирішила не раз; мало не всі українські депутати бажали, щоб не бути аніжні, попирачними в чужих партіях, а скласти міцну свою Громаду. Так вона мабуть і буде. Понимав Громада тільки слідкує за життям України і на кождо злочинство, яке діє ся нашим людям в ріднім краю, відповідає інтернаціоналізмом, завданням і т. п. Коли обговорюється ся в думі яка справа, Громада висилає своїх промовців, лаврами обмірковуючи гуртом, що він має говорити. Та навіть і бути не може. Тільки тоді, коли Україні міцно агітують ся і будуть смирливо і твердо виступати і дбати в думі за інтереси своєї країни, тільки тоді вони зроблять народне діло. Що тільки ся одна дорога правдива і чесна, показує хоча б те, що на останці зібрання їх почали все більш і більш прихилити і прилучатися. Українці, навіть з таких оброщених і спольщених країв, як губернії тредносьєса, москвофиліа та інші. Так отже Українська Громада в Думі стає тепер особною національною організацією, так, як „люб руский“ в австрійській парламенті. В тій постанові надто бесспорний поступ українців в національним намірам.

Дума і вибори в Полтавщині.

Тиждень тому думська комісія, котрій доручено перевіряти законність виборів депутатів і їх уповноваження, одногодосно постановила, що вибори в Полтавщині треба скасувати на всіх ступенях. Можна було надіятися, що коли одногодосно постановила думська комісія перейде на розгляд до Думи, то Дума пристане на постанову комісії і скасує вибори по Полтавщині. Але на жаль, прийшла звістка, що Дума затвердила вибори в Полтавщині, не вважаючи ні на який незаконність виборів, ні на одногодосну постанову комісії про скасування їх. Транжило ся так через те, що для того, щоб вибори скасувати, треба щоб за скасування їх подало голосів не менше як $\frac{2}{3}$ членів; тим часом сих потрібних $\frac{2}{3}$ голосів не набрало ся в Думі, коли вийшла справа про скасування виборів в Полтавщині. З великим сумом та тугою зустрі-

Роман Цегельський

фотографія і її значіння в практиці та в науці.

(Даліше).

Розвиток фотографії поступав в другій половині XIX. століття великим швидким кроком. Поминувши удосконалені методи, належить згадати про се, що удало ся фотографувати роботи на порцелянових та скляних посудинах. В сій пів мішав ся потаємний хромат в розчині гуми та виноградного цукру і поволювало ся собі клейкою масою скляну плату. Коли її виставити на світло, она тратьте свою клейкість. Щоби дістати на платі образ, кладе ся її під лупину (образ даного предмету). Темні контури позитиву не доускають світла до місць скляної плати, що лежать під образом. Сі місця остають клейкі, прочі тратьте клейкість. Сямо тепер порохом порцелянної барви на плату, тоді він чинить ся клейкою масою, а мислині і утворює образ. Відтак потягає ся цей образ верстною колодцем, піднімає ся в воді від скляної плати, перевесить ся его на порцелянній посудині і правильно ся при помоці високої температури. Сей спосіб придумав Obernetter. Про нього спосіб годі нам згадувати, бо се знаємо би нас за далеко.

За се годить ся порушити важний проблем, що ще досі не є вдовольно розв'язаний, а іменно проблем фотографування в природних барвах (холохромія, еохроматія). Нерозв'язаний вперше барвний образ, поміняючи срібну плату в розчин хлорану ніди і жовта. Сю плату ставити ся під барвним образом і одержує ся дійсно образ в барвах, зближених до природних. Однак сей образ не дасть ся утримати і чекає в короткім часі під дією світла. Поітевін зробив подібні образи на папері. Спробувавши до фотографування папір виставляв ся в розчин білого цинкового хлориду на світло. Через те повстає фізичний хлорид срібла; описав закурює ся папір в потаємний хромат і в вітряху ніди. Сей

папір кладе ся під барвний образ і під дією світла повстає забарвлений образ на папері. Однак барви не є так живі, як барви оригіналу, і образ дає ся переохоловувати в папір тонких комінатах, але не всім часі шезають барви.

В р. 1891. зробив Lippmann в Парижі склянім плити з емульсією броману срібла (сполука нальодіюм, бром і срібла) і повзляк їх верстною ртуті, через що повстала зерниста пласка. Описав вложив тасу плату до камери і пустив на ю світло, що падало від забарвленого предмету. Світло падало на плату, проривало по часті верстну ртуті, піднімало ся під поодинокими товесеними пластинкою ртуті на світлі і інтерферувало з новими лучами, надучими на ртуті. Т. я. відбиті лучи комбінували ся з нашою надучими і забарвлені верстною в товесених верстній ртуті пахати і мініма світла. Подібно повстають на воді валі в горах (махіма) і долинами (мініма). Віддалени поодинокі махіма-іні від себе є страшенно маленькі, однак для світла одної барви однакові, а для різно барвного різні. Через те товесенна верстна живного срібла на плиті ділить ся на множиство товесених верст, в котрих на переміну повстають махіма і мініма для різної барви в різнім віддаленні. Відповідно до сего настуває в різних місцях чутливі на світло субстанції на плиті, котра крім ртуті має різні інші складові часті, різні хемічні переміна, а її вислідом є фотографія в природних барвах. В році 1892 фотографовано при помоці сего методи світлі і забарвлені хартуни, а Lippmann в Лійоні крапиди і особа. Однак ся метода не є практична і багато ще лишає до бажання. В найновішій часі придумано і інші методи, як н. пр. методу Маловеллі. А іменно витворює ся образи в природних барвах через комбінацію трьох головних барв: червоної, жовтої і синьої або червоної, зеленої і фіолетової. В сій цілі адіямає ся три фотографічні образи одного предмету, перепустивши лучі світла через забарвлені скла, що дають ся при помоці т. я. живих політичних перевести ся на один і той сам папір. Через те мішають ся барви

і образ стає подібний до природного. Як дуже зближає ся такий образ своїм барвами до дійсного предмету, то однак ще не може він повністю відповісти і тому-то на сій полі фотографії ще мусить попрацювати.

А тепер звернемо ся до практичного приміненія фотографії. Найперше уживає ся фотографії до копіювання рисунків. Метода є дуже проста. Папір, поновічений верстною чутливан на світло субстанцій кладе ся під дотичний рисунок і виставляв ся на світло. Світло переходить через прозорі часті рисунку і барить під ними папір на чорно. Темні смуги рисунку не пускають світла і через те остають під нами на папері темні смуги. Так одержує ся негативний, котрий утримує ся підкулаєтом натрию, а при помоці сего негативу одержуємо позитив, що зовсім подібний до первісного рисунку.

Найпопулярнішим попом фотографії є портрет. Щоби одержати добрий портрет, треба не лише заховати всі технічні правила, але відповідно установити дану особу, одвітно освітлити простір, в котрім відбуває ся фотографування, і уважати на освітлення. Тасом грає тут роллю ся обставина, чи дана особа є в сиромозі тихо сидіти і який має гумор. Щоби черти лица виявили добре, треба голову підверти чим, щоб не рухала ся. Темні одій надзе ся, особливо для мужчин, лише, чим вона. Найліпше фотографувати ся в літ в не дуже гарячий час. Світло в зимі є значно слабше, винагає через те довшого сидіти, а в наслідок того перемикає ся легко вираз лица. Знятий при помоці фотографії негатив портрету треба переробити. Сего повині ся, а похибим поправляє ся через ретушювання. Величина образу залежить від якості соціни. Если она дає великий образ, повстають недолідаості. Тому ліпше адіямати малі образи і їх відтак побільшати.

(Ковчак буде).

нули сю звістку люди в Почтавиці, втративши надійдувати і пісати новин, працюючи заступників замість теперішніх, адебітського підпису, що дають про свою користь, а не про інтереси народу. („Рада“)

Українські катедри і громадянство.

За ініціативою українського студентства почався від року широкій рух на Україні в справі українських катедр на університетах, що знаходяться на українській території. За студентами пішло широке громадянство, а в „Раді“ все читали ми нові листи із закликом, що до сих замислів прилучаються всі такі а такі учні середніх шкіл, робітники та всі інші громадяни. Тепер подіє д. Дорошенко в 115 ч. „Ради“, що в оточенні листів за потребою заведення українських катедр закликає до 10349 українських голосів. Добре. Дорошенко каже: „Богато з нас пам'ятає, що між 5—6 років (перед тим) від українською мовою, адресою, чи волею чи неволею, навіть у поважних національних справах було відібрати досвідчені голоси. З цього погляду ми не можемо не пробити поступ.“

Події в Росії.

Земельне питання і уряд.

Декларація уряду про земельну справу, обійшла всю Росію; її уважно вивчали всі, щоб знати, на що можна сподіватися від теперішнього уряду в тій справі, котру всі вважають за найголовнішу і за негайнішу. Нова декларація мало чим відрізняється від торішньої; як торіш, так само і цього року уряд сказав народним заступникам, а через їх і всьому народові, що він не має на нинішній час жодної думки, що можуть і чого доповідають, як від імені народу його заступники в Думі. Установа прем'єр-міністра Столипін уряд посилює свій рішучий запит Думі, що він не може виступити навіть на дуже скромну земельну реформу надто; що ж до проектів реформи інших партій, що сидять в ліво від кадетів, то тут і казати нічого. Своєю заявою уряд сказав перед Думою попередню ніж думка земельна комісія неспіває розвинути різні законопроекти земельної реформи, обмірковуючи їх і подаючи до Думи. Зроблено це видно для того, щоб дати і земельній комісії і самій Думі певні настанови, певні завдання, або ж „обмежований строгими рамками наслід“, котрого бракує земельній комісії, як сказав сам міністр, щоб Думи знала межі того поля, на якому вона може і повинна працювати. І міністр провів сі межі з усіх боків, відмовляючись такий слухати, на якому Думі й повернути ся від, як раз як теперішньому малоземельному хліборобові доводити ся з плутом обертати ся на своїй нинішній. Ось ті межі: протестувати бачи було спонукати і надати землі у поміщицьких; з сит земель акуї з земельних скарбівки та урядових земельних маєток не земельний державний фонд, з якого і розпродувати ме хліборобам землі на легких умовах. А як тепер люди збільшили і їм може несприятливо було платити спеціальний прожиток за ту допомогу грошима, що казна їм давала, то казна сама виплачувати ме половину процента. Суму, котру що року було доплачувати казна, вона вносила ме в бюджет, а через се і виходила ме, що люди геть з усієї держави допомагати мути бідним хліборобам принапувати собі потреби їм землі. Ось той найбільшій спосіб, яким уряд думає зарадити польовій нужді селян в землі і той шлях, на якому він твердо стоїть і наміри ся ніколи з його не змінити. Про викуп земель примусом навіть таний, за який стоїть партія кадетів, не може бути й розмови. Як, що уряд і згодиться ся на примус, то тільки там, де без нього не обійти ся, як от: де треба відвести проток до водозбору, вигон, пастбища, шлях і нарешті де треба осягати ся ті шкоди, що чинить червонозасілля. Уряд той думи, що як до сих заходів додати ще право хліборобам на відний вихід з об'єднаних та улаштувати справу з переселенням, з позичкою грошей під заклад надільних земель і впровадити кредит на меліорації, то сям би способом питання про землю можна хоч і не рішення цілком, то во правий мірі направити його в „справедливий напрям“, як висловив ся Столипін.

Що ж нового почула друга Дума від уряду про земельну справу і про спосіб зарадити земельній нужді селянства до того, що торішні уряд першої Думи? Не суті діла в новій декларації уряду нового нема нічого проти торішнього, або ж хоч і є — то сама малість. А коли так, то виходить, що й говорити з примусу урядової декларації нічого. Але — що в його бачить, той про те й говорить, — каже привабливо. А земельна справа — се така справа, що адляна вже болить людям від неї і напевне довго ще боліти ме, там то і доводять ся підводити її стільки міся і уваги.

Столипін, не сказавши майже нічого нового, що торішній ся до суті земельної справи, чимало за те сказав такого, чого поперед його не говорили ніякі міністри, щоб захистити і оборонити ту позицію, на якій стоїть уряд що до земельного питання. Оборона ся дуже бучила окола і з великими претензіями на широкі і серйозні на словах, на ділі виявила дуже легенькою, підбитою вітром з порожніх слів, котрі до того що на кожній ступні стоїть в дуже острій суперечній між собою. Поперед усього Столипін казав, що, промовляючи від імені уряду, він нестараться ся стати на чистоту „государственную точку зрѣнія“, по-

страсть ся „отнестись совершенно беспристрастно, даже больше того — совершенно безотрасно к данному вопросу“. Натуральна річ, що по такій торжественній обіцянці міністрові Дума мала право сподівати ся почути від міністра щось таке, чого народом ще ніколи не доводило ся чути. Вийшло ж як раз навпаки: увесь час прем'єр-міністр дуже „пристрастно“ і дуже „отрасно“ обороняв інтереси 130 тисяч земельних власників проти 130 мільйонів робочого люду, обороняв навіть тими ж самими словами, якими 19-го марця обороняв в Думі інтереси поміщицьких синів Святлополь-Мірських, коли казав, що примусової передачі земель хліборобам не можна допустити через те, що така реформа „погубить інтересам одного хотя бы и многочисленного класса крестьян, интересы всѣх остальных сословій“. Сі слова винесли точка в точну повторяв Столипін. Неваж в сему е „государственна точка зрѣнія“? Неваж хтоось по-вірять в „беспристрастие“ міністрове після сего?

Нарешті що одна увага. Острість і безжальність земельного питання крається ся на три чверті в тому, що народ гине від безземелля та малоземелля. Сему, я думаю, не перечить і міністр. А як що так, то рада одна: треба дати землі людям. На думку ж міністра восім сего не треба робити, а треба тільки дати селянському сиромому самому „выбрать тот способ пользования землей, который его наиболее устраивает“. Людека крок десь ся відомий через те, що людям отаго тісно, що землі немає і нема на що її купити, ні арендувати, що немає значить чим „пользоваться ся“, а міністр каже, що тільки треба вибрати спосіб як „пользоваться ся“ землею і все буде гаразд. Якеж його „пользоваться ся“ тим, чого ме немає? („Рада“)

Мінаць другій Думі?

Заграничні днівники подають трівожні листи, що Дума довго вже не поїде. Розв'язав Дума має бути порішена. Правительство мало поспішити екавати нову, третю Думу на підставі нової ординації виборчої, яку в дорозі державного замаху оновити ся як новий закон. Новий закон виборчий вже навіть має бути готовий. З тою ністю згадують ся і відомості про переміщення виборчих мік кадетів що до удержання Думи при житті. Провідники кадетів Родічев і мав признати трудність, із якою приходить ся працювати правительству в Думі. Родічев побоюється тільки, що з хвилю розмови другої Думи настануть ще більші аграрні заворушення в центральній Росії. — Можливо, що в зв'язі з трівожними листами про розв'язання Думи остає і факт, що для І. с. м. було на новій анкеті у марі і парції 31 правих послів, а тім оба списки: Ельсгоф і Плятона та грає Бабрицький і Пуришевський.

Партія селянських в Думі.

Як відомо, сивод заборони депутатів-селянських називати до „ліній“ партій. В тій справі відбувся збори всіх селянських депутатів під проводом деп. Петрова, який і піддав своїм товаришам думку, щоб зложити в Думі окремішній клуб селянський на підставі становой організації членів того клубу. Селянський депутат, член сего клубу, мав-б у всіх місцевих поступати після правил евангелія. Ельсгоф і Плятона рішено не прийняти до сего клубу.

НОВИНКИ.

Чернівці, 6. червня 1907.

Посол п. Николай Василько надіслав з нагоди іменювання його почесним членом червонозасілля „Народного Дому“, головні сего товариства Ви. надр. В. Ясєнінському таку телеграму: Так світлоє відзначення справило мені велику радість, тим більше, що ухвалення його одностайно. Се найліпший доказ для мене, що я з успіхом старав ся розуміти цілі Товариства і в его дусі діяти. Найсердечніша подяка Вам, високоповажаний і многозаслуженний Добродію, і всім нам. — Николай Василько.

Релігійний фонд — і брїхня польських пудів. Невдовзі прийде „Dziennik Polskie“ таку не дуже воімовірну, але й не можливую злодійсько-зловбу ністку з Червонозасілля: „Під протекторатом нос. Василька утворив ся єдинокласний клуб, яка має отримати право виключного виробу у всіх місцях, належачих до дїбр буковинського гу. прав. фонду релігійного на довгий протяг (адже ся 50) літ. Ціна має бути стала, й підставою теперішній норма: фонд релігійний має мати участь в будучім чистім заску, розуміє ся, оскільки єдинокласний клуб змєстив такий вигане. Фінансовою стороною тої справи має зайняти ся віденьська інституція „Bankverein“. Матрополит Рента, що довго опирає ся тому, є тепер до цілої справи прихильний“. Що там брїхня навторило парля і „Stowo Polskie“ і так само недоумі „Buk. Nachrichten“, додавши ще до тої ністки довгу, брєзгаву статю, про се кожний міг сподіватися. Посол Василько, який в ося справою не має нічого до діла, вислав названим часописам отос сиротопала: Хваліши Редакції! В намім нехитішим члосі в одній статі витиснено мою особу в справу наміреної трансакції буковинського релігійного фонду. Невідомою нас, що я про сю справу не то що нічого не знаю, але навіть такий протект осудив би так, як ми то робимо в нашіх статях; може притім заявити нас переконання, що не то ми звисно

дуже корисний правий шоє буковини до В. Ясєнінського, але дуже рігорований директор дїбр, гоферат Ульман, але навіть і митрополит др. Рента не були би за такою трансакцією, яку описує наша стаття. Посол Николай Василько.

Погрози до послів. Др. Стезькець, посол з Солигороду, одержав анонімний лист такого змісту: „Давмо тобі до відома, що тобі дорога отворта, іменно пречи ся мандату, коли тобі жите дороге. Ти ж батяр як ти негідний заступати народ, навіть як би він був гірший як ти. Може ти наємніси ся на сими стрічками, але ми кажемо тобі, що такий батяр не утєче перед нами, будьто тут, будьто в Відні, навіть якщо тебе хоронив поляк жовнір. Завважмо тебе, злодюго, зречи ся мандату. Твої дні почислені!“ — Посол Брайтер одержав вже широкі смерті. І какуть, що бути послом є приємно.

Виді тоє „Народний Дім“, вибраний на загальних зборах для 2. червня с. р. уюніститував ся так: Надр. Володимир Ясєнінський, голова; проф. доктор Стефан Смаз-Стоцький, І. заступник голови; др. Володимир Филіпович, ІІ. заступник голови; проф. Антін Камі, касер; др. Кость Клим, контролор; учк. Олександр Русак, господар; учк. Казимир Петрачук, секретар; о. проф. Євген Семанка, заступник секретаря; о. совітник Мозетій Галіч і інш. пр. Омелін Попович, члени виділу.

Виді надзорної ради: о. проф. Денис Єремійчук, голова; секретар Михайло Коралевич, заступник голови а інш. і посол Николай Синиуд, секретар.

Зачайні загальні збори „Наукового Тов. ім. Шевченка“ у Львові відбули ся в четвер для 30. мая н. ст. в алонал Товариства при ул. Червонозасілля ч. 26. при участі около 43 членів. Збори зачали ся о год. 10:30 перед пол. По прийнятті справоздань з наукової діяльності Товариства й діяльності Виділу (пасієрського, секретарського й ін.) приступлено до виборювання виділу: головою товариства вибрано проф. Мих. Грушевського, членами виділу дд.: К. Вандрицького, В. Гнатюка, др. Д. Луїновича, М. Мочульського, К. Павликовського, др. Ст. Томашівського й Ін. Ясєнінського, заступниками дд.: Ін. Диджорю, В. Колосового, Ф. Колоску й Гр. Пекельського; до контрольної комісії дд.: Галицького, о. Івана Рудовича й Ю. Січинського. З нажйїшних ухвал загальних зборів згадуємо ухвалу — приступити до розширення археологічно-етнографічного музею Наукового Тов. й виняти для нього окремішній льоваль. Збори закінчили ся о год. 12 в полудне.

„Товариство продуктивне і конзумційне“. Там-члени комітет „Тов. продуктивного і конзумційного“ в Чернівцях скликає отсєм в неділю, для 9. червня с. р. загальні збори в сали ратушеній в слїдуючим денним порядком: 1. звіт основателя, 2. вибір старшини і 3. справа отворення експону. Ложить в інтересі всіх без різниці віри і нації знати участь в сих загальних зборах, на які отсєю дорогою запрошає ся тимчасовий комітет: Николай Востокський, К. Зибачинський.

„Вашнівський Боян“ устроє, як вже було оголошено, ві второг для 11-го червня 1907 р. Шевченківські Вечеринці в німїтах „Рускої Весіли“ зі слїдуючою програмою: 1. Вступне слово: виголошить О. Л. 2. Січинський: „Дніпро реве“ (хор міш.) 3. Нижанковський: „Люблю дивитися“ дуєт соіран і алет відсидивають І. Я. і Е. Р. 4. Шевченко: „Каліна“ декламация, виголошить М. С. 5. Лисенко: „Козаченьку куда йдеш“, „Ой любов“, „Як поїхав“ (хор міш. н. п.). 6. „І широкую долину“ дуєт соіран і тенор відсидивають Ви. І. і Л. 7. Шевченко „Каліна“ декламация, виголошить В. Л. 8. Ніжинський: „Вечерини“ (хор міш. н. п.). — Початок точно о год. 9-тиї вечором. — Ціна мість: Крісло 2 К., місце отсєче для інтелігенції 60 сот., для селян і міщан 20 сот. Окремішні запрошеня не розсилаєсь. — Оголошуючи отсєм програму, сподїємось, що наша патріотична Громада змєстив ся на вечеринках в комітеті, тим більше, що се Шевченківські вечеринці перші в Вашнівцях н. ч. — Виділа.

Подяка. Отсєм сиваляю сердечну подяку всім Ви. П. Т. інтелігенції і сестям в Вашнівцях н. ч., які змєстив змєстив своєю присутністю велими численно зведичати два представлення „Буковинського руского народного театру“ які відбули ся там же в днях 2. і 3. н. ст. червня с. р. Особливо ж дякую Ви. панам: Кизькому, Гринцишинові і ін. Ріпалю за труд і заходи около представлень, Ви. истарисні місцевому Елг. Стрицькому за злосаво прийняте і поміщенє дружини театральної у себе, Ви. дідичам Фраїтагові за підступленє салі і дощок, Ви. поміщареві Мадіонському, тов. „Вони“, „Січ“ напівнісній за утримання порядку в салі і коло забудованих, де давано представлення, Ви. Вілнерові, головні „Сіона“, ін. Сіонетам, Дрови Погайдацьові і Галицькій за приведення більшої сивітності селян на представлення, пречтї всім Ви. П. Т. Гостям в околиці і містечкам, які будуть радою будьто приващувати гостей, причиняючи ся до розширення білетів. В німї Ви. добр. Христови за надання на ціл театру. Спасибі! — Дирекція „Бун. мар. театру“.

Ціна оголошень за однією лінійкою: Ціна сторони по К., 1/2 сторони 60 К., 1/4 стор. 40 К., 1/8 стор. 20 К., 1/16 сторони 10 К., 1/32 сторони 5 К., 1/64 сторони 2 К., 50 с. — Анонси об'єднані за ціною об'єдну місяця не ціною кожного тексту.

ОГОЛОШЕННЯ.

За рубрикою: Надіслані і Оголошені редакції не підлягають.

При відборі оголошень або при рішенні замовлення, значний ефект.

Дрібні Оголошення мають друком (petit), числять на 4 с. від слова.

Надходження за змістом жаргонів постійно не приймає ся.

Панове що побрали календарі „Рускої Ради“ на 1907 рік в розпродаж, звільняють, скасовують вирівнювати належності, бо час друкарню закінчили. — Те саме відноситься до тих, які винні ще за календарі з р. 1906 і 1905. *Заряд друкарні.*

Весняні загальні збори наші поклали і шари, для громади Тарашани, відбудуться на 18. червня с. р. о 2. год. посподуши в шкільним будинку з сідуючим двеним порядком: 1. Справоздаче нашою за рік 1906. 2. Визначення двох членів старшини і поновний вибір на їх місце. 3. Довіренний вибір ради надпорядок. 4. Запитання і пояснення. — *Іван Бунатар* зачитавши.

Другі загальні збори наші поклали і шари, для громади Бряза, через від товариства не надійшли рішення, не могли відбутися на 2. червня 1907. За те відбудуться на ті самі загальні збори і в тим самим двеним порядком на 16. червня 1907 в домі Івана Гринюка о 1. год. посподуши. — За старшину: *Іван Гринюк, Е. Світосюк.*

Г. ФАЙЛЕС
усувач нагнітон
Чернівці,
ул. Руска ч. 8.

КАНЦЕЛЯРИЯ
друкарні товариства „Рускої Ради“
порукає
КНИГИ для тов. випасу худоби
Всі книги до ведення товариства коштують **50 коп.** wraz з стемплом, а з пересилкою **51 коп.**

Дорожніють всі штучні навози

Від 1. липня 1907, повнадто доставка буде трудна так для браку навозів, бо фабрики не в оці приготувати потрібну кількість, як і для браку навозів на естаках жовтих, що з року на рік портуються. Тільки замовлення надіслані до

Спілки для господарства і торгівлі в Перемишлі

найвигідніше до 15. червня можуть бути по теперішній ціні і на час доставлені.

108 (3-10)

Дирекция.

Найліпші і найдешевші машини рілничі
дістанете лешень у

СТЕФАНА ГАЇНИ

Чернівці, Ринок 10.

Великий склад машин рілничих з перворядної фірми

УМРАТ і Спілка у ПРАЗІ.

Знамениті плуги легкі і тяжкі, сіварки, борони, рілнородні молотільки, кіратові і парові як також млиники до чищення збіжжя.

Головний доставець ц. к. ради культури краю.

Селані! аскуруйте ся від шид огневих!

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

у Львові, при ул. Рускій ч. 20. (в власнім домі)

приймає обезпечення будинків, великих рілчій домашніх господарств, абиж і наші на случай шид заподіяних через пожеж. Оплата премій мала, а користь для погорілих велика.

Шноди ліквідувати виплату „Дністер“ з найбільшою шворостою. При опції шид бувало заворовані 2 господарі осяжно з поміж членів. Дотенер виплати „Дністер“ 13.747 відшодовань в сумі сім і пів мільона коп.

Зиск по сінченні рені звертається ахонам. Звороту на р. 1906. дістануть обезпечені члени по 10 сот. за кожду корону заплаченої річної премії.

Банк красний у Львові і Чернівцях. Капа осяжн. у Львові, і т. д. приймають покла „Дністра“ при укладанню позички.

Жителі обезпечення приймає „Дністер“ для красівського товариства, а провізцію під таких обезпечень відступає „Дністер“ на публичні добродійні цілі.

Повищення до обезпечень укліка Дирекция або агенти, Агенції „Дністра“ находит ся в кожнім місті і в многих осязах; там, где, еще неробить инший агент „Дністра“, можуть писемні селані старати ся в уклікані агента. Дотенер дістали агенти 969.607 копон провізії.

Фонди Товариства 21. грудня 1906.

Фонд резервний	Коп. 846.189-20
„ резерви премій	550.140—
„ на звороти	16.159—
„ на ріжницю кур.	23.866-35
„ резерви ссодняла.	31.040.78
„ омер урядників.	185.810.21
виплати фонди заасмотрени.	25.000—

Селані! аскуруйте ся від шид огневих!

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

має на складі

Книги і друк для Каси райфайзенських.

СКЛАД ТОВАРІВ Б. БАЛЬТІНЕСТРА МОЛОДШОГО

Чернівці, уліца Головна-Шенкенберга ч. 9.

Телефон ч. 301.

самостійних

ц

н.

складів

Рік заложення 1873.

Обуви: Ахонні Чанка у Відні, Ф. Л. Попера в Хрудні. | Капелюхи: І. Гейраха Іти у Відні, Ожжа Піллера і Селані в Грону.

Товари з альпани і хінського срібла В. Бахмана і Спілки у Відні.

Найбільший вибір тукраєних і заграничних фабрикатів:

Капелюхи в оліску для панів, хлопців і дітей.
Капелюхи об'єднані для панів, хлопців і дітей.
Різнородні шапки для панів, хлопців і дітей.
Довгі сорочки для панів і хлопців.
Сорочки для хурчів і до гри „Теніс“ для панів і хлопців.

Концерти і ханжети для панів і хлопців.
Пам'ятки і подарунки для панів і хлопців.
Хусточки до носа для панів і хлопців.
Букарі до подарунків і шапки для панів і хлопців.
Різнородні артикули до подарунків.
Ванни до подарунків.
Убрання для хлопців і дітей.
Жакети для хлопців і дітей. Довгі шапки.
Резинери, ружники і зенга акрибні.

Черешки для панів, хлопців і дітей.
Ментри „ „ „ „ „ „
Сандяки „ „ „ „ „ „
Довгі черешки для панів, хлопців і дітей.
Парасольки для панів, хлопців і дітей.
Парасольки від дощу для панів, хлопців і дітей.
Пам'ятки для панів.
Браслети для панів і хлопців.

Шкіряні рукавички для панів, хлопців і дітей.
Шкіряні рукавички для панів, хлопців і дітей.
Шапки і подарунки для панів і хлопців.
Повелі для панів, хлопців і дітей.
Перезини і жила.
Щітки до рілчій, до голови і губів.
Теніс-Ракети.
Теніс-черешки.

Видав товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

3 друкарні товариства „Руска Рада“ в Чернівцях під зарядом Івана Затарца.

За редакцію віповідляє: Віктор Острога.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор.,
на пів року 9 кор., на чверть року
4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на пів
року 4 карб., на місяць 1 карб. 50 сот.
в інших державах: на цілий рік 82 гр.,
на пів року 42 гр., на місяць 16 гр.

Передплата на „Буковину“ разом із
тижневником „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (або 9 рублів або 34 гр.)
а на пів року 9 кор. (або 4-50 р., або 17 гр.)
Поодинокі числа 10 етеників.

БУКОВИНА

Виходить кождої середи, п'ятниці і неділі.

Реданція, адміністр. і експедиція

„Буковина“

в Чернівцях ул. Петровська ч. 3.

Т. телефону 178.

Адрес для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся на 20 сот. від

строки. „Надслани“ по 40 сот. від строки.

При постійних замовленнях відповісти раба.

Рекламний неоплачений візніт від порта.

Рукониси емерте редакції лише на попереднім застереженням і збереженням відповідності почтєвої.

В справах редакційних можна устно по-розуміти ся по днях від 9—10 рано і з—3 по год. при пошті і електр.

ЗАПРОСИНИ.

„Національна Рада Русинів на Буковині“ устроює в четвер, дня 13. с. м. (на вознесеніє) о 8-ій годині вечером в салі „Музичного Товариства“ в честь нововибраних з Буковини руских поселів до Ради державної товариські сходуни. на які запрошає сим Русинів і Русинок з цілого краю і надіє ся, що на се народне сьвято прибудуть представителі інтелігенції, міщанства і селянства з усіх місцевостей нашого краю як численіше, щоби спільно обійти веселій празник нашої сьвітлої перемоги при по-слідних виборах.

Що далі?

III.

В попередніх статтях наші дішли ми до висновку, що теперішня наша організація політична ще не може сповнити всіх своїх завдань, бо обмежує нашого політичного впливу, яке хотіли б по причині заведених вищого, рівного і тавного права господарства до Ради державної, незмірно розширити ся а з другої сторони і сама внутрішня наша сила громадська вимагає розширення дотеперішних рацій нашої політичної організації. В „Національній Раді“ наші мусять засісти представителі всіх верств руского народу на Буковині, а і селянство, якого значіє в теперішній політиці вже навіть офіційно санціоновано в нашій державі, мусять мати в нашій „Раді“ репрезентацію значно більшу, як досі. В „Національній Раді“ наші повинні думати всі думки і погляди національно свідомих гуртів наших, бо тоді dopiero така організація наша будає висловом думок всієї нашої національної громади а наші ма-

гани політичні тим дешиє могли б тоді все і новою найти одну наріну і єдилярну велику народну громаду, яка в кожній справі вилзла лавою до бою за права народні.

Що висловлені нами в „Буквині“ попередні і теперішні думки в справі розширення нашої політичної організації не є думками якої небудь одниниці, але є поглядом теперішньої політичної репрезентації нашої, свідчить писмо „Національної Ради Русинів на Буковині“, з яким на днях звернулася она або в часті що і звернує до всіх інтелігентних громадян на Буковині — і яким закликає до злуки всіх людей наших, щоб разом працювати на ґрунті національних змагань буковинської Русі. Теперішня „Національна Рада“ хоче доконче позбутися в собі всі свідомі національно умні нашої рускої громади без огляду на їх розуміння тактики в політичній роботі; щоб уможливити се, „Національна Рада Русинів на Буковині“ готова значно розширити свій склад, намово обговорити а навіть змінити програму своєї діяльності, порозумітися з всіма в справі тактики і нашої сформованої так намово нашої національної організації. Всіх, що зголосять охоту свого присутства до цієї нової нашої праці, окличе „Національна Рада“ на публічний збір і там полагоди́ти ся вже всі важні завадати всієї нашої дальшої діяльності. Дальшим завданням нашої буде: скликати в кожній своїй вісі (і такі вісі скликавати відтак по селах як найчастіше), щоб всі політичні і суспільні справи обговорити а народом, щоб маріт все втягнути в тісну а певну звазі організації, щоб одним словом а самим найдавшим долі уґрунтувати нашу руску політичну силу а нашім краю і щоб в той спосіб забезпечити справу руску від всіх припадков, із неспівомістності політичної невизначеності, про які згадували ми в 58. і 59. ч. „Буквини“ („По перемі“ і „Що далі?“ I.).

Можна і треба сподіватися, що на нашім буковинській Україні найдуть ся ще багато людей, які в розумінню нашого загального добра все будуть готові віддати народній справі і свою частину. Коли ми щиро але і серйозно думали о тім, щоб здобути в краю і в державі належне місце, — то ми повинні зрозуміти, що до цієї цілі мусимо відійти в собі ту золоту нитку, яка всіх нас виводить у біл за нашу правду і за наше право!

Чи отворене границь для ввозу худоби для нас добро чи зло?

Закри приступимо до обговорення самої справи, чи отворене границь для ввозу худоби є для нас корисне чи шкідливе, мусимо зазначити, що говоримо лише зі становища інтересів сільських та міських робітників та сільських дрібних господарів, яких інтереси дуже близькі собі.

Як отже представляє ся те отворене границь для ввозу худоби а нашого становища? Отже з горі відповімо, що отворене границь для ввозу худоби є річ не лише для нас добра, але і дуже пошадана і ми мусимо ся її домогати всіма силами. А тепер розберім, чому оно так є:

Насамперед мусимо знати, що до замирення границь для ввозу худоби довело ділчі. Для чого они се зробили? Для того, що они забували за свою худобу брати багато грошей. Ділчі планували дуже багато худоби і ту худобу продавати тисячами на великих міських ринках. Коли отже піднесло ся ціна на худобу, то з того підвищення ділчі мають дуже багато хіона. І тому то они все підвищували ціну на худобу як мож найвище. Але тут їм ставала на перешкоді загранична худоба. Іменно з Росії та Румунії довозили до нас багато худоби за таку ціну і тоді вони не могли брати за свою худобу, кілько їм хотіло ся, але мусіли продавати і свою худобу по тій самій ціні, як і заграничну худобу. Вони отже доти напирали на правительстві, аж оно замкнуло границю і заборонило довозити до нас худобу з Росії та Румунії, а в остатних часах навіть зі Сербії. Тепер доперва вони вразили. Піднесли ціну на худобу до незначайної висоти. Худоба стала два рази дорожша, як була перед тим, і з кожним тижнем стає все дорожша. І які наслідки отого? Ділчі вгортають до своїх кишень мільони. То раз. А другий раз, у цілій державі настала страшний дорожничка, бо як стало дорожше м'ясо, то зараз дорожшало все. Отже все так є в народній господарстві, що як потаніє який одна річ загально потрібна, то потягне зараз за собою потаніє і інших річей дешиєго ужитку, а як одна річ така дорожшє, то викликає дорожничку і на інших річах. Через дорожничку свою треба підвищувати податки, бо тоді і держава має більші видати і на війско і на урядників і т. н. Одним словом стає тяжко жити робітникам, який мусить що раз гірше жити ся, а що раз більше робити; стає що раз тяжко жити і мужикам, який так само за все мусить дорого платити що і до того великі податки давати. Ділчі викликали

Роман Цегельський

фотографія і її значіє в практиці тай в науці.

(Кінець.)

Моментанні образи або фотографії а їх міліють дають ся виконати при помочи великої чутливості на світло плати і при добрім освітленю. Час експозиції т. є. виставлення плати на світло є дуже короткий; триває 2 до 3 секунди. При помочи моментанного способу можна відфотографувати ряд рухів. В сій цілі усталили ся певні спільні фотографічних відношень пристосованих апаратів на против предмету, що порушає ся н. пр. на против біжучого або екачучого колеса або коня. Сі апарати так улажені, що один по другім отирає ся і замкає ся. В сій спосіб одержуємо в 1 секунді 15 до 30 таких образів, що представляють поєднані рухи а часових інтервалах від $\frac{1}{15}$ до $\frac{1}{30}$ секунди. Однак одержані образи є дуже маленькі (10—40 мт.) і їх треба відтак збільшати. Важним подем фотографії є архітектура і краєвиди. Она достарчає нам образи найінтереснішах планетон будівництва і краєвидів а різних місцевих околиць тай тим служать до науки. Образи виконує ся тут, як звичайно. Коли злімає ся моментанні образи, уживає ся апаратів, що сильно сконцентрують світло; в інших случаях бере ся соціни а малим проміром, котрі збирають світло не так сильно, але дають образ більшої просторости. Особливо добрий апарат до знимання краєвидів є панорама. Підчас фотографування обертає ся він так, що цілий краєвид довертує ся за один раз; при тім обертає ся відповідно і плита так, що на ній повстає ціла панорама, т. є. краєвид довернутий. Фотографувати краєвиди по-

є так легко. І тут треба уважати добре на розклад світла і тіний. Особливо роблять труднощі змари. Від них паде до апарату так сильно світло, що може знищити образ. До дальшого роду фотографії краєвидів належать стереоскопічні образи. Дяльність треба було їх малювати, що було воляти утилітативним. Тепер фотографує ся дані предмети або часті якогось краєвиду з двох різних точок. Коли предмет є дуже близько, то бере ся тоді окремий апарат, що має дві соціни. В апараті повстає 2 образи, один для правого ока, другий для лівого. Коли ж предмети є віддалені, то треба оба зняти робити окремо і те з двох різних місць. Дальше заслугують на увагу фотографічні образи, що передставляють якийсь краєвид при світлі місяця. Дяльність робає в сій цілі знимати при соцінним світлі і коніюваню їх так тонко, що они виглядали, наче зняті вночі при світлі місяця. На сих образах до-робляють штучно місяць. Однак тепер можна при помочи дуже чутливих плит фотографувати при місячнім світлі. Але за се час експозиції мусить бути 144.000 разів довший, чим при соцінним світлі.

Збільшеніє фотографічних образів відбуває ся подібно, як а спінтїконі. Освітленіє ся негатив дуже малим світлом і підляє ся образ сего негативу при помочи відповідної соціни і збільшеніє еорнати на другу плиту. Мікроскопічні образи одержує ся, коли камера є дуже маленька. Дягон одержав на одній і тій самій соціній плиті 24 образів. По утворенню образу розтяв сю плиту на 24 частин і кожну часті, що мала на собі один образ, наліпав на склянку соцінку, на 5—6 мм довгу, а на 2 мм грубу. Через сю соцінку видко побільшений образ. Такі мікроскопічні образи відіграли велику роль при облозі Парижа в війні француско-німецькій р. 1871. Денешні, які посилає при помочи поштових голубів, поміну-

вало при помочи мікроскопічної фотографії на можливо найменшій плиточці. В сій цілі писано ві 100 денеш на одній панери, фотографовано їх мікроскопічно на холодильном, відризано тонесенкі верстки з образом і багато їх викладано до худолочів з пер, що були привязані до голуба. Коли сі денешні ділили на своє місце, побільшано їх при помочи Міктікану і копіювано.

Особливо важну роль відігравала астрономічна фотографія. Людино оно не є на всі дучі світла чутливим, но фотографічний прилад уміє дійство сих невидимих дучів записати. Найліпше се показало ся при фотографуванні соцінного спектра або дуги, що повстає по дощі. Око розрізняє 7 головних барв, починаючи від червоної аж до фіолетової. Но фотографії дає образ не лише сих 7 барв, але ще дає образ, витворений невидимими лучами, котрі названо ультрафіолетовими або хемічними. Близко студійована дучі соцінного світла з фотографічним апаратом в руці дає можливість мірити довготу еалі різнобарвного світла, котрі повстають в проникаючій увесь світл неспадним етері. Також розвід важних явищ підчас затміваня сонця, відкрите деяких нових зьвезд тай пізнаніє їх руху завдачуємо фотографії.

Остаточно звертаємо ся до найновішого при-міненя фотографії, а іменно в криміналістичній. Загально відомою річю є, що дорослі поліцей по більших містах укладають альбуми переступників. Но не лише самі особи переступників фотографує поліція, але також місце злочину, жертви злочину зі всіма покатченнями і знаряди переступників. Сі знимки є для розправи дуже важні. Власно у Відні можна бачити тепер шоталу, уряджену хеміком дром Еєррієм з Берліна, котра показує наглядно, яку прислугу піддає фотографія справедливості. Дуже не раз замотані

дорожничу не на те, щоб на ній стратити, а заробити. І він справді заробляють, бо міліони за дорожню худобу вгортають до своїх кишень, а податки налягають на робітників і мужиків через підвищені податки від річків своїх кишень, як сім, п'ять, цунар, горілка, пиво, тютюн. З сего ми бачимо, що замкнені границі для ввозу худоби є для відвідування інтересом, бо для ім великі втрати в втрати, які оно за собою потягає, спадують в цілому на працюючий нарід.

А тепер подивимся, що на тім знає робітний нарід: що знає мужик і робітник через замкнені границі? Відповімо в горі, що робітний нарід лише страждає на тім. В який спосіб? Спитаємо. В дуже простий спосіб. Передовсім через замкнені границі і подорожні худоби найбільшійш веретня сільського населення страждали цілком можливості купувати худобу і сім'ї. Вони просто не можуть вже тої худоби докупити ся і тому її не тримають. Така бідність є у нас 50 процент, то є половина цілої людності. Друге: оскільки 25 процент населення, то є чвертьна цілого населення через ту дорожничу може дожити лише тільки худоби, що на полях: от там яку нездалу корову, козу або вівцю чи там свиню. Третє: оскільки 15 проц. населення через дорожничу мусять держати о позовинку менше худоби, як би се оме держало, вози би худоба була тамша. А що з сего виходить? Виходить те, що наші мужики задля браку худоби не можуть добре обробити і тих клатків землі, що мають бо ім не єсть навозу, ім бракує гною, тої душі сільського господарства. Одним словом замкнені границі для ввозу худоби низькопало серед біднішого населення (а то біднішого населення вноситься 90 проц., то б то 90 бідних проти 10 дунів) браку худоби і причинило ся до погіршення управи землі. А далше оно впливало також і те, що тих 30 проц. населення стало гірше підживляти ся. Як була худоба тамша, то і бідний міг здобути ся на коровину і мати дрібну молоку між діти. Тепер треба вже бачити, щоб міг стигнути ся на корову, а молоку єсть ще раз різною стравою бідного населення. Коли до сего додати, що через дорожничу худоба повстала загальна дорожничка і що те бідо і середно зможе сільське населення мусять дорого платити за все, що п'янує, що оно мусять дивити на собі цілий тижир неоподаткованих податків, то тоді оно єсть нам ясно, що замкнені границі то не єсть для 90 процент сільського населення, та що отворені границі для ввозу худоби се річ для того населення нечужа.

А що і ціла політика краєва і державна повинна йти на его користь, тому то і новинні ми жалати зміни цілої політики державної на користь тих нас бідного робітничого населення. Тому ми і тепер домагаємо ся отворення границі для ввозу худоби. Через отворення границі, питання худоби і стане єї більше по сплаті. Буде більше худоби, будуть мужики ліпше обробляти землю. Питання ясне і молоде і найбільшійш стягнути ліпше підживляти ся; зростуть їх потреби і вимоги, будуть зростати і сили ті вимоги заспокоїти. Наші люди ще ніколи не вирішували на та ні єсть, але за те міліони нарівають на дорожничу. Економіст.

Політичний перегляд.

Репрезентація австрійської України в новім парламенті.

Австрійську Україну в будучім парламенті має репрезентувати 82 послів. Та репрезентація складається

справа ушло ся писати при помочи фотографа так, що дійсно справджує ся дослідово загальний вигляд наріду, що і найгірший класик мусять кінці кінці на денно сьміти.

Своєю невправою і найбільшійш сльди якогось учинку і запису їх в образі. Лише треба сей образ побільшити, а бачити ся все. І так є н. пр. на віденській виставі виставлені для грошові листи, що дійшли без грошей до адресата. Оба листи виглядають, наче б були повнорозумні. Хоч би не знали, як їх оглядати, не наїде ся нічого підозрілого. Побільшена фотографія зраджує сльди проступку. На ній виразно видно на одній куверті подвійний шрифт, там, де ліній єть тай червономаня почтової печатки о дуже маленьку ліній. Віденський листок, що лист отворено вже по прибутті печатки. В другім листі видно при помочи фотографії відтиск, який зробила печатка на білім листі паперу. Отже доручено мабути урядові вже лист без грошей, лише з білими паперами, на котрих замітний сльди печатки. Цей фотографічний образ зраджує якийсь любовний роман. Є со образ біду, котрому притиснено яких 50 листів. Черти писма перехрещують ся так, що їх такно віджерувати. При помочи побільшеної фотографії удає ся по одню відчитати, як н. пр.: Мій любий Мано... ніколи не була-би я вірною... що... так пишати. Твої нещастя, пірні Єні... похворілоє і похворіло... сьвідками докати... Она лизала ся Єні, єї любовний Мано. Вібула була однією дозвоні обманеного мужа в проноі о вірозометно, який він награв.

Якийсь убийця мав на собі підко дозвоні злочини маску в позотна і в руках жертви найдено пірний кусини єї маси. Підчас ревіції у чоловіка, що его підозріла о убийство, найдено кусини подібного позотна. Фотографія не лише доказала тожсамість тварини — 4 чорні нити ішли все за 14 денями — але також вирила однакові баци в обш

ся з чотирох сторониц: націонал-демократів 22, (17 з Галичини, 5 з Буковини), радикалів 3, соціал-демократів 3 і москвофілів 5. Українські політики в новім парламенті будуть і мусять старати ся утворити єдин руский чи там український клуб. Такий клуб може скласти ся лише з 30 членів, бо соціал-демократи Вітня та Остапчук мусять присутити до соціал-демократичного клубу. Однак, як начувати, будуть вони отонти в близькій азучі з руским клубом, або будуть навіть його госпітантами, значить будуть іти в національних питаннях союзари з руским клубом... Умиривши москвофілів, як др. Король, о. Давидяк і Курляков будуть певно обстоювати за отворення сільського клубу всіх руских послів. В сій справі лише посол Курляков в „Галичанин" ось що: „Робота (парламентарна) може бути тим успішнійша і для руского народа порешійша, чим кріпше зацікавить ся сома всіх руских послів, чим агітційша буде їх азучі як в нутрі клубу, так і на ній в відносинах до всіх противників рускої справи. Ідея — служити пірво рускому народові на парламентарній арені і освободити його від дотеперішньої неволі і неволі повинна усунути всю дотеперішню незгоду, нарівняти дотеперішні партійні рахунки наладити в посли, а інше настроїти послів, так як перед руского народа той, який інтереси своєї партії ставити понад інтереси народу". В справі електронного поступання москвофілів до руского чи там українського клубу висказав ся знова пос. Будзінський перед редактором „Słowa Polaka" ось так: „Є чуття, що і москвофіли хотіли належати до сільського клубу; але і значна часть моїх товаришів не годимо ся на те. Як то має бути руский клуб, то не можуть до сего належати Москвофіли. Бо бачите, частина членів москвофілівського стороництва то т. зв. старі Русини, як др. Король і н. Вони від початку належали до нашого стороництва тай тепер признають ся до нього, але вони все таки Русини. Їх однак ознакували москвофіли чи властиво сьвідомі Москвофіли, як Марков, Гибоніцький, Дудиневич і др. Тами старі Русини не заважали би нам в клубі; але що до Гибоніцького і Маркова і мої товариші рішучо противимо ся, щоб їх прийнято до клубу... Можна прешті так справу улажити, що ті два могли би бути госпітантами руского клубу". — Як віднесуть ся до сільського клубу радикальні посли, се має порішити партійний азид сего стороництва. „Громадський Голос" каже що посол Трилюсовий в танок і др. Загоднійший вступають правдоподібно до клубу; що до дра Бачинського, то ще не знали, як справа порешить ся, бо він не кандидат за своєю програмою вступлення до клубу; також і ся обставина може здержати дра Бачинського від сільського клубу, що „Народний Комітет" заважає його поборювати (?).

Твердим ориком для творців руского клубу буде ще назва сего клубу. В сій справі лише „Громадський Голос" так: „Руский клуб буде правдоподібно називати ся в парламенті „українським клубом" для означення єдності в українським клубом в державній Думі в Петербурзі. Се однією раціональна назва, бо тоді амусять ся москвофіли раз на все сплатити останнє слово: або причисляють себе до українського народа, або до російського, якого в Галичині нема. Розуміють ся, що для москвофілів буде дуже трудно рішати ся, бо як признають ся до українського народа, тоді нема рації істнованя москвофілівської партії, а як не признають ся до українського народа, тоді тратити весь ґрунт під ногами, бо російського народа в віденським парламенті ніхто не буде заступати і в русинках позотна. Убийця закусив свою жертву шнуром; подібний кусини шнур найдено в его кишень і доказав при помочи фотографії ідентичність его з тямтим. — Також виправдає збільшена фотографія сльди прови, які голо оно не добачує, і так н. пр. на папелі убийця, на одені і т. д.

Кулі, вибиті в тіла якогось убитого чоловіка, фотографовано в збільшенім виці. Показали ся на поверхні їх нерівності, котрі мусять повстати в наслідок не зовсім гладкої душі револьвера. З сего самого револьвера вистрілено кілька кулі і при помочи фотографії констатовано на них зовсім такі самі нерівності. Цей образ представляє нам аутографі сьвідчення останки наперу. При помочи збільшеної фотографії відчитано писмо на онх рештках. Сі останки походять в патрона револьверу якогось убийця. Він ужив при набиванні револьверу конерти, що подавала его власну адресу.

Важкою є також ся обставина, що тепер не можна вже сальшувати чийсь підпис, бо фотографія підпису сальшована. Она зраджує різні чорини, ужиті при підписанні, а відтак і се, в яким трудом дрожащою рукою сальшовано підпис, наслідуючи ориґинальний. Так то не може вже бути мови про сальшовані повелів і державних та приватних паперів. Нічо не укрив ся перед сьвітлом ні найбільше раліроване ні перомальоване; повсюди оно прокинує і в найскритіші простори.

Так то обговорили ми найбільшійші задачі естографії. Однак тома ще не є вичерпана. Ще би можна глядати про естографічний режіє, про сьвітлодруки, про естографічний міланій друк; але се належить вже до спеціальних фаховців. Фотографія розвиває ся далі і удосконалює ся в численних своїх напругах, а єї значенє в науці та в практиці щораз більшає.

борці раз на все відносять ся своїх послів і більші їх не виберуть. — Головою клубу буде правдоподібно посол українських парламентарієв пров. Романчук, а заступниками Никодим Василько і др. Олександрович.

Як поступати буде руский клуб в будучім парламенті, про се лише пров. Романчук в „Ruith. Korrespondenz" ось що: На питанє, з якими партіями в парламенті має йти руский клуб, годі тепер вже цілком певно відповісти, тим менше, що творенє партій нового парламенту лише що почало ся. В кожнім разі можна пранустити, що руский клуб в найбільшій азучій буде держатись в поступовим. Чи се наступить в кожнім окремій случаю, про се поводити має аж будучість. Одною з перших задач руского клубу буде зміна виборчої реформи, головна для Галичини, де-б замість ємопаліковані системи заледено поєднучу, як то є вже в цілій Австрії. Також була би конечна загальна виборча реформа, яка зменшила би виборчі округи. Що до діяльності нового парламенту, думаю — лише пос. Романчук — що она буде іти під впливом національних і соціально-єкономічних інтересів. При тім треба підкреслити, що національна політика в жаднім разі не буде залежати від більшійш імпеціо-романського і славянського, бо такі бласи є чистотою неможливістю. — Остаеть ся ще справа місць в посольській палаті для наших послів. Деякі часовнікі подали вже вістку, що посол Н. Василько вибрав вже 30 місць для руского клубу побіч соціал-демократів з одної а Чехії з другої сторони.

Більші партії в будучім парламенті.

Найбільшою партією в новім парламенті буде християнсько-соціална партія. Вона разом з клерикалами Австрії горішної буде числити верх 100 членів. Підперта всіма клерикальними і реаліційними членами Польщі, Словенії та Італіїв будо вона в новій палаті рішучим еалтором. Проти неї стоїть могутий клуб соціалних демократів, який числитиме оскільки 90 послів. З них будуть іти праймі ліній стороництва інших народів, щоб ставити противагу християнсько-соціалній фракції. Третім з ряду сильним стороництвом буде чесний клуб, числячий поперх 80 членів. Політичний сьвідомості чесних провідників удало ся злучити всі національні партії (мозодохелів, старочехів, аграріїв, клерикалів і реалістів) в оден сьвітлий чесний клуб. Головою чесного клубу буде правдоподібно старочех Захек, а не др. Крамарж, як було першійшо намічено, бо сому спротивили ся чесні посли в Моравії. — Третьою сильною парламентарною фракцією мали бути зєднані в оден німецький клуб німецькі стороництва: поступовці, людовці, нім. аграристи і нім. радикали (перехто вілімь веселів) числом оскільки 80 мужів. Однак деякі неконцентраційні замасна розбили ся, а то по причині поминених при запрошенні на сьвітлий нараду віденських міліодуцій (Гон, Овенер, Курляк); другою і далше важайшою причиною було то, що людовці, радикали і аграристи підчас сьвітлий наради в палаті поступовців нараджували ся окремо між собою, а також в тої причині, що їх програма має в собі добру дозу антисемітзму. В виду сего поступовці відмовились від дальших переговорів, а людовці, аграристи і радикали утворили в бі членів досить слабкий „німецький національний союз". Партія поступовців зовсім розбала ся, а барон Гон задумує утворити нову німецьку демократичну партію, в якій знайдуть ся і останні поступовці. Польське коло мало би числити 55 членів. Однак більше як правдоподібно, що до нього вступлять і людовці, які доси все відносяли ся від штемпельської бранжі.

Нові члени палати панів.

Між новоіменованими членами палати панів надходить ся міністри Бек, Бінерт і Мархет, провідности торговельних камер Рівнич, (Прага), Кінг (Віден), Гороніц (Львів), дальше бувають посол Стірк, Беррайтер, Катрайн, Хамец, Скен, Грабмаєр і Слама як також віцепрезидент „Zivnostenska Banka" Ого.

Заворушення в Китаю.

Вже від довшого часу приходить з Китаю вісти про заворушення, які аспертають ся головю проти чужинців купців, місіонарів і представників заграничних властей. Правительство зарядило охорону будинків консулатових і посольських. Англієвці і німці амеріканські кораблі одержали наказ сконцентрувати ся недалеко Гонконґу.

НОВИНКИ.

Чернівці, 8. червня 1907.

Надзвичайні головні збори „Рускої Бесіди" в Чернівцях відбудуть ся в четвер, 18. с. м., о 5. годині в „Народній Думі" закла іменованій почетного члена. Накази-б не відіає ся принесяти число членів, то о 6-ій годині відбудуть ся збори без огляду на число присутніх членів. — За виді: Омелан Попович, голова.

Компромітація „Галичанина". Зісний в своєї пайної галузі „Галичанин" окричав буз подивно страшною подією в Горуцку як наслідок союзу „україно-

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор., на пів року 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на пів року 4 карб., на чверть року 2 карб., на місяць 1 карб.
в інших державах: на цілий рік 32 гр., на пів року 16 гр.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (або 9 рублів або 34 гр.) а на пів року 9 кор., на 4-50 р., або 17 гр.
Поодинокі числа 10 етиків.

БУКОВИНА

Виходить кождої середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція

„Буковина“

в Чернівцях уз. Петропільч. ч. 2.

Ч. телефону 176.

Адреса для телеграфу: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 сот. від

стрічки. „Надбавки“ по 40 сот. від стрічки.

При чистійшій відповідності відповідей работ.

Рекламний посередник відкидає ся від порта.

Рудинські авторські редакції живи на попер-

едних авторських і редакційних п'ятих-

тостях початку.

В справах редакційних можна устатко-

розуміти ся по днях від 9—10 рано і 2—3

по пол. при наданні і етикет.

ЗАПРОСИНИ.

„Національна Рада Русинів на Буковині“ устроює в четвер, дня 13. с. м. (на вознесеніє) о 8-ій годині вечером в салі „Музичного Товариства“ в честь нововибраних в Буковині руских послів до Ради державної товариські сходниці, на які запрошає сии Русинів і Русинок з цілого краю і надіє ся, що на се народне святю прибудуть представителі інтелігенції, міщаньства і селяньства з усіх місцевостей нашого краю як найчисленніше, щоби спільно обійти песелні п'язини нашої світлої побіди при по- слідних виборах.

Політичні г'льоси.

Дня 17. с. м. збираєт ся вперше новий австрійський парламент. Вже злині візла дів віддалює нас від сїї землі, а предіє і тепер ще ніхто в Австрії не знає, яким шляхом піде у нас парламентарна праця, як утворюють ся поодинокі сторони, хто становити ме таи за державну підпору в новім австрійським парламенті, а хто перейде в опозицію? Мало того, — не знаємо ще навіть нині, хто вплиде в склад парламентарної привиді? Попередні вісти в тій звіді, яке майже певні, починають ставати сумнішими. Можливо, що і в набінеті зайдуть вже небагом певні зміни. Християнські соціали вибавили, щоб їх чоловік став міністром різництва, а проти міністра Коритовського вже на вершні засідань парламенту виступили поступові послав дуже остро за те, що він перейде в Відня трох урядників, які піддаються закладуванню проти христ. соціалів — і порешали. Загальна неспокійність огорнула всіх і неї відуть на помалки. Правительствени: законопроекти (зміна карного закону, — удержання жовтників і т. д.) готувати ся теж без ніяких певних виглядів в новій палаті послів. Всього тепер змінилось. Зміни-

лись навіть ті сторони, які ніко бачено в данній державній Раді. Іншими стануть соціалісти, які тепер входить в палату в такім великим числі (зрієт — і упадок — партій різне воодно в цілій тактичній сторони). — Іншими стануть і ті вононі величаві партії, які вийшли тепер до дуже вірадної роки. Одно лиш певно: пропали в новій палаті аристократичні феодалі. І п'явше з польського „Кої-а“ на се не поради. З давних 80-ох князів, графів та баронів — остало іх тепер може 12. Пропала давня палата а з нею і її традиції, яка перед тим по виборах згори вже давня можливість орієнтувати ся в недалекій політичній будучності. Тепер все нове — і нова палата буде мусіла витворити свою нову традицію. Можна однак вже і тепер надіятись, що нова палата, не слухати буде, але ро- казувати. Як раз тому, що не вже в ній нічим візна давня традиція. Клюб руский хоче задержати в новій палаті візну руку. Власиво все майже палата має тепер в боцях візних візну руку. І тому повинно тим трудніше вгадати, що принесе нам наближена парламентарна будучність.

Коли великою тайною виривали ся наближена будучність, то сам п'єсід виборів осявляє знов дуже добре і недавню минушість і всю нашу спеціальну урядову теперішність в Австрії. І так відомо вже, що в Галичині віддано при останних виборах всіх важних голосів: 1, 164, 548. Польські партії мають в тій таку участь:

Фракції	Голоси	Вибрані послав	Вибрані послав
1. Польське кози:			
високоні	138,186	11-8	17
консервативні	137,467	11-8	15
клар. центр.	80,978	7-8	14
поступни дем.	10,733	1-0	1
демократи	5,941	0-5	—
2. Індивіду	133,086	13-4	15
3. Соц.-демокр.	49,416	4-2	4
4. Сахосілі	33,745	2-9	3
5. Служба	54,069	2-0	4
Разом	617,778	32-9	79

Так отже завдяки спеціальній галичній новій ординанції виборчій Польня, які (як виходить се із числа

відданих голосів) повинні були вибрати лише 56 своїх послів, мають їх аж 79! На підставі числа відданих голосів... Але що ті числа польська власть гаєнца здобуде?

А тепер врагляємося аналогічній статистиці руских голосів. В їх 548,775. Згляди всіх відданих голосів в краю становить се 47-1 проц. Тими голосами вибрано 27-ох руских послів. А повинно б їх бути (як в сего разунку виходить) — аж 50-ох! Се є галицько-польська справодливність! Се є ох „любов і прада“, о якій так солодко балакав і Сенкевич і Падеревські... Радує ся Польща правдою твоєю!

На Буквині здобули наші народні послав із всіх руских тутешних голосів (яких було 48,974) — 33,834. Москвофіли мали 10,140 голосів.

Як Польня здобувала собі голоси і як переводили вибори в Галичині — всім вже відомо. Тепер додати ще можемо деякі цифри. І так в 261. ч. „Kurjer Lwowski-ego“ читаємо, що при виборі послав меншости в окрузі Ланцут-Швенорек віддано важних голосів 19,679. З того дістав ин. Любомірський 3,828 голосів. Відносно иншесви бракує до четвертої часті 1982 голосів. Але від чого ж галицька меншості? Котієві і без того оголошеня, що послав вибрано иншесви! Справа сего вибору нагне європейським скандалом! Правительств краєво в Галичині зазнає, що не орієнтуєт ся в тій привірній справі, бо відповідні акти вже пішли до Відня. В справі „порочної чистоти“ галицьких виборів відбули відомий публічно німе минулої суботи, Галицькі шарахателі виборчі, єдині на усею воєвину, заберуть небагом вже кілька певних засідань в новім парламенті. „Kurjer Lwowski“ доносить, що вглядом того восяго вже тепер власть виступить проти кількох галицьких старостів в карнесудонім судіством. Львівський краєвий суд має віддавати вже навіть до сего львівський карний суд. Побачимо...

Третю важною справою на онді нашої народної політики є будучий руский клуб в новій палаті. Доєй палатки там і послав — москвофіли. Ніколи не приходили з ними наші народні послав до якихнебудь непорозумінь. Давнішим москвофілам почували себе Русинами. Тепер однак? Чи Марков або Галбонський владають себе теж Русинами? Се явраз і вся kwestія. Качаши все говорять о собі, що они „русси“. Сі два се продають они чорний сотні ро- емійськ як свою істину-роєйську національну деп- рацію. Перед мужиками однак нашими і воляною час- тиною старої рускої інтелігенції так в Галичині, як і на Буквині сі два се не мають ніби то ніякого

В. А.

Дещо про землю і владіне наю.

Воздух, вода, земля самі по собі ніякої ціни не мають; алеж тоді, як до них приложена праця, вони набувають ціну.

Повітря потрібне людям, які працюють в шахтах, але вже ціну; дятлого, щоб його вилупити в шахті, потрібні особливі машини і людський труд, а те і друге не даремно.

Вода в ріках та озерах не купувана: всякий скілько хоч! Однак, як треба її в річки возити, скільки, позивати яку небути рослину, вона набуває ціну; та ціна складає ся із ціни снасти, з якої її возять і з праці чоловіка і коня, які їх возять.

Земля теж сама по собі нічого не коштує. Дайте наприклад чоловікові А 100 десятин (— 100 гект.) самої ситої землі і не дайте ему чим обробляти (пуги, борони, снітани і т. п.), то нехай він буде най- працюючим, найроумнішим, але нічого не їдї і помере в голоду. Виходить, що і земля сама по собі без праці і капіталу (бори, пуги, снітани, грошів і т. п.) не має ціни а тільки цінні в нани.

Ціна на землю булає то більша то менша, се залежить від того, скільки вкладено в неї капіталу (удобрєня, гарного обробітку, затоплюваня і т. п.) і скільки людей бажє на ній работи, користувати ся нею.

Чим більше в землю вкладено капіталу (удобрєня, гарного обробітку і т. п.) і чим більше людей намагаєт ся на ній работи, тим більше коштує право на

владіне наю. Через те а дорожчає усе землі! В остатню пору багато людей побільшало, які бажать робити і робити на землі, а поряд з они вкладати до землі великі капітали, нероздільно зв'язані з нею. До таких капіталів треба думати великі заборобні головні і додаткові роботи, які мають підняти родючість землі, і весь той живий і мортвий інвентар тил або іншими звичайний а обробіткою її (комори, повітки, хліва, ко- силни, пуги, борони і т. п.).

І так, — земля, не маючи сама по собі ціної ціни, коштує все більше і більше через те, що попит на працю на ній росте і втрачають ся поряд з тими в неї все більші і більші капітали. Земля чим далі тим більше і більше буде коштувати ще через те, що її не прибуває а вона завжди постійна. Раз земля остаєт ся по своїй величині постійною, люди мно- жуть ся, то виникає думка, як-же далі задовільняти ї до ділатись людям? За ними стоїть один великий екал бєсєйги — жуни. Осєйга звичайно повозувала людям ту отежку, по якій можна було обминути на- чєб-то не манує лих. Осєйга нам каже, що як ми будемо краще обходитись з землею і з тим, що вона родить, то і вона дасть від своєї сили ще багато більше ніж те, що ми зараз з неї маємо.

В ту, давню минулу, пору, як тільки землі було дуже багато, люди мало думали про те, щоб над нею працювати. Вони брали з неї те, що вона давала: після гурти сноту, ним харчувались, в нього одига- лись. Як тільки людей побільшало, розум їх поні- нійшав, вони почали встрохи працювати над кращою незабраною землею і одержували з неї дуже мало, бо їм було доволі. Як-же сутужнішо стало жити на

світї через те, що землі на кожного унадало менше, люди почали більше працювати над землею, більше на нею похажати і мали через те з неї більшу ко- ристь. І так йшло до нас і буде після нас. Сою отежкою ідемо ми і сою-ж отежкою вже пройшли да- лєво в перед наші заграницні єсєди. Вони купують право на користованє землею далеко дорожче і беруть з неї даєво більше ніж ми. Дуже дорога для нас шна в 800 корон за гектар на право владіти землею, для них дуже дешова. Середня ціна за гектар 1000—2000 корон, — за те і середній урожай з гек- тара, ємаже жити, у них не 80 пд., як у нас, а 300 до 400 пд.

Як же-ж вона дійшла до того? До того їх до- вела освіта — великий людський розум. Вони приди- вались за тим, які рослини користийні, як за ними похажати, що треба давати землі, щоб вона праце- родила, переробляли і перероблюють все, що тільки дає земля, на заводах і фабриках. На заводах і фаб- риках мають заробіток безземельні, а те, що на них переробляють ся, набуває більшу ціну ніж оно мало до переробітку. Одно слово, вони працюють на ній розумно а через се і мають з неї велику користь. Вони що перейдемо до того, як люди в світї вла- дють землею.

Найгодованіших і найцінніших єорм власного владіна землем нам відомо в нашу пору 4: 1) оо- бнєтє (свєрємо, часновладіччє); 2) громадєно (община); 3) заповідєно і 4) державно (національєно).

(Далі буде).

принципівального значення. З того виходить, що пер-
відна комедія нападника. Щоб се вже раз вбити і щоб
парламентарну репрезентацію нашу поставити гідно
і ясно, як репрезентацію українського (русского) на-
рода, так, як се вже навіть у російській Думі, —
зібрані для 8. е. м. галицькі народні посланці постано-
вили, що членами руського клубу можуть бути тільки
посли Русини, а не Москвалі. Каляни най-
шанс у незалежнім положенні. На карту кошовної ви-
грали мусить ставити тепер і свою політичну життя.
І звідки (як всі знають) засну російської чор-
ної сотні. Ся один чи так, а втім тим процес ви-
плине вже раз галицька політика руска на чисту,
ясну воду — згладом теперішньої „русської“ нападни-
ки.

Земельна справа в Англії.

Коли в російській Думі заговорено о земельній
справі і коли там так рішучо поставлено питання
примусового виласнення не лиш казенних,
порочних та монастирських, але і приватних земельних
володістей, — то неодному із бувальщизинних
чи галицьких сповідачів людий вийшло се догадане
чимсь так „радикальним“ та немислимим, що він
може і радів, яким російське правительство всіма си-
лами опирає ся такому погляданню сеї панучі і так
дуже емоційованої справи. Очевидно не говорять
се тут о тих, які орієнтовані ся в історії великих су-
спільних перетворень. Загалом наших людей дуже
часто розум „лівих“ думських партій в земельній
справі не розумить. Він розумить велику наслідність пр.,
або щось подібне, але примусове (а ще може
і безплатне) виласнення невідомо йому чимсь таким,
чого ще на світ не було і не буде. Послухаймо
однак, що тепер в тій самій справі задумує почати
така культурна та європейська держава, як Англія?

В Англії парадоксально не довелось до цілі, бо при-
тані і приватні емігрантські фермери, виласні свої
форми, обтяжені хотів дитини, однак сео так не-
вигідними для них тигарями. В сеї справі Англія
осталась майже без хліборобного стану, бо ціла Ве-
лика Британія (Англія разом з Ірландією, Валлею
і Шотландією) на 44 мільйони населення, виласні виласні
972.000 ріллянів, отже менше, чим одна Галичина.
Виласненню краю завдячує майже виключно від за-
граничного приливу, — а се обставина представляє
в кожнім разі чималу небезпеку, яка може подальше
перемінити ся в катастрофу.

Велика більшість всієї англійської землі дежить
облоком в панських латифундіях. Англійські лорди,
які яких багатства складають ся заміромні підприємства,
чиншові доми і т. п., не стоять о управу землі, а хо-
тять уникнути неперотатів з нахтарями, землі не
платять за землю, а поминали її у дощові ревіри, де
в наших днях стані виласні масу чигирини, яка
достарчає їм осесні виснажених приватностей і... доброго
послуги. Тому найбагатший і найкультурніший край
британських островів представляє ся в середній ан-
глійській краї, заселений приватними, серед яких ведуть
значенно удорожувати дороги до величезних замків
і виласні багатих англійських лордів.

Отже щоб парадити сям невідрадин відносинам,
англійський ліберальний кабінет нині дня 29. ма-
я с. р. чиря міністра Гаркурта правительствений про-
ект в палаті громад, в справі удорожження землі.

Кожний лордський обласний — ціла сега
проект, — приватити означену емілію своєї

землі на малі фарми і випахувати їх хліборобам на
80 літ за чини вже з гори означені. Коли сега не
вчинити з якої небудь причини, тоді ради культури,
утворені в кожнім графстві (county), піддержувати під
нього ся землю на такий час, або купити її, а в разі
опору лордів — виласні примусово і запла-
тити установлену в даній місцевості ціну. Коли рада
культури (інституція з вибору мешканців самі) ді-
лає подбало, то правительство займає корозішеного
комісари, який кермуться виласні центральної дер-
жавної комісії. виласні відповідні частини акти-
фундів і поділяти їх на фарми. Фонд потрібний на
векні виласнення, на добровільне закупи, як і на
удорожження фарм, буде в міру потреби поставати
з продажі державної ренти.

Вся земля закуплена графськими родинами, або
корозішеною комісарією стає власністю держави
і ніколи не може бути продана приватній особі, як
указувалось виласно, як на різництво. Сі будуть роз-
давати чиншівним в державу на літ що найменше
14, а найдовше на 35. На державні чиншівники, або
его спадковим контракти мусить відмовити ся, коли
ті особи самі займають ся різництвом. Державний
чинш можуть відмовити при відмові на контракти,
однак сега не можна вчинити в таких випадках, коли
партії фарми зросла єдино виласно розумної праці
і виласні фермера. Особливо чинші не виласні на
покрите проносив від ренти і сі селати, о стільки
дозволять скарб держави з загальних доходів. Фарми
не можуть бути менші від 5-акрових, а більші від
50-акрових. Виласні проект закона становить, що пер-
ед означеною землею під примусову параселію на-
дежить виласні парки, городи і плані для фер-
мерів.

Найважливішими моментами сего правительствен-
ного проекту є: засада примусового виласнення і за-
сада утворення перетя державних чиншівників хлі-
боробів. З огляду на епід палати громад уважене
сего проекту не відлагає сумнівної а стрігити ся
він з оновленню тільки в палаті лордів. Однак раз
виласні ся виласні самим правительством не унаде
нше, а що вона а аж надто актуальна і в нинішніх дер-
жавних, то небагом перелазі і на континент.

Події в Росії.

Насильство над священниками депутатами.

Читачам „Буківина“ відомо вже, що Синод уря-
дово приказав священникам депутатам виступити із
„лівих партій“ в Думі і опрадатись із свого дав-
нішого поступовим. Очевидно і се ниде не чуване
наслідство. В тій справі нині „Рідна справа“: Синод
атручає ся не в своє діло: його діло — порва,
і більш нічого. Коли-б сі священники робили щось
так, що від того стала ся яка шода порва — тоді
нільна річ. А до політики — Синодів нічого втри-
вати. Правда, правительствений Синод часом і сам
виступає проти політики, — так наче-б то він справді
не причетний до неї і ніколи до неї не втручає ся.
Але хто-ж то, як не член Святейшого Синода, митро-
політ Владимир, ходив на Великодні Святах до
Москви з чересотенного процесією та привласні Боже
благословення на сях виласні? Хто-ж то, як не митро-
політ Київський Філарет братує ся з кибесами
„восточно-русскими“? Хто-ж то, як не Святейший Си-
нод дав волю багнотному монахові почайському
Ізодорови намовити людей на душогубство, на погроми,

на братовбивство? І се не політика, що Ізодорови
вільно „сблизвати малых сях“, нацьковувати їх одних
на других, дурити, обманювати, писати погроми про-
клятий в „Почайському Листе“, а священники Пе-
трова, члена державної думи, за те, що калчав людей
на евангелію, засаджено в малахир на три місяці
на послухання? А тепер от що нитом священникам-
депутатам хоче Синод рота завязати... щоб не го-
ворили правди, щоб не виступали ся за народ. Тих
депутатів вибрав народ, виласні ти: „отак і отак
робити, того та того добивайте ся!“ І сі священники,
маючи в собі чисту совість та бачючи серцем за бід-
ний, голодний і безпривний народ, прийшли в Думу
і працюють разом з тими, хто справді про народну
долю дбає. А Синод хоче, щоб і одного священника
не було, котрий за народ стоїв би. На що-ж тоді
було священників в Думу пустати? На що-ж було
отому-ж Синодів по всіх парасіях насили розослати,
щоб священники неодмінно на вибори ставили? Та
звільно на що: бо була нахлі, що самі виласні „ораві“
в Думу підуть та старі порядки назад нам завернуть!
А коли виласні ся поміж священниками кілька, що
в Думі не так, як Синодів хотіло ся, працюють, то
ось же нам пара: або владниками ставайте народни,
або — а нас священники позбавляю. Тих робити „Свя-
тейший“ Синод через члена свого митрополіта Анто-
нія. Трудова громада у Думі, до якої належить троєх
або навіть чотирьох з тих священників, пробала „за-
прос“ председателем Ради („Совета“) міністрія та
обер-прокурором Синода: 1. чи знають вони про те, як
Синод потовтив статю 14. закона про державну Думу,
в котрій прописано, що члени Думи повинні вільно
думати та міркувати про все, про що міркує Дума,
і 2. коли вони знають про се, то що вони думають
зробити, щоб депутатам забезпечити із законне право.
Трудова Група, крім того нагадує, що є ще статя
8. закона 8. марта 1906. року, котра карає арештан-
тськими ретами на кілька літ того, хто страляючи та
обортує свою власть проти члена Думи, не дає
йому робити своє діло. Дума, як один, пристає на
сеї „запрос“.

Завч прийшла відповідь від міністерства, офі-
ційально порішив вже справу (як читаємо в 119 ч.
„Ради“) — Синод. Він постановив не тиги до одні-
чальности ден. Гриневича (тепер члена „Україн-
ської Громади“), який вийшов із єранції трудивників,
де досі належав. Бриліантова, що довсім висту-
пував і не послухав нішої церковної власті, Тих-
винського, Азімова і Колокольникови,
які своїми повсякними потвердили, що вони навмисно
не були на засіданні дня 20. м. н., коли Дума вноса-
вала свою радість, що пар щасливо вийшов із го-
тованого для него заговора (ден. Гриневича був на
тім засіданні), постановлено віддати під
суд місцевеного єпархіального началь-
ства, заборонити їм виласні в цюрі.

Дума.

Вісти про розвизання Думи не вгаляють. — Най-
більш справна дитина поставила вносення, щоб на по-
рядку денним найближшого засідання найшанс справу
внесення смертної кари і проєкт амністії
Васосе се поперла правди, надіючись, що сі
вмислуване Дума в перотативі царя стане причиною
розвизання Думи. Кадети дуже противились
сему і від себе (в промовах Родічева і Гессена) про-
кутували, щоб замість сего радита вперед над справною
реформі альяльного судівництва, яку можна перенести.
Остаточне прийшло до голосованя. Внесення лівих пар-

7. Святий мир.

Родимка катастрофа є грех акток.

Переклад Франц Козарський.

(Далше).

ВІЛЬГЕЛЬМ (припадає ся на коліна): Зрештою — село
по старому. Ідо! — се мусить мені дійсно при-
знати!

ІДА: Мені пораз чогось так страшно, Вільм. Чи ніяк
не дучше було ба... Мама дійсно не знала, що
се тобі так тяжко буде, а я... я думала, що
як мама сказала... а сього не хотіла... Але
тепер, скоро вже так далеко... чуєш... зроби
се для мене зі! (обіймає його).

ВІЛЬГЕЛЬМ (поглиблює чиря Іду, робить кілька кро-
ків і примикає глибоко, внутрішнього воору-
ження): Кожний крок наперед... чогось я ту не
прошлю.

ІДА: Лий не гробити! не випахувати минулого.

ВІЛЬГЕЛЬМ: Глинь, во! Тепер мені розсміло ся.
Твоя мама не повинна була мені ралти. — Вока
все така пенна себе, така... Я знаю, а се ти
казав, але си майна, тверда як скла невиність...
Я не повинен був дати себе виласніти!

ІДА: Ах, як ти село глибоко береш! Вір мені, застра-
буден інакше говорити — як тільки їх знов неїх
побачиш!... Тоді будеш бодай сам перед собою
оправданий. Ти доказав, що хочеш поважно по-
годити ся зі своєю рішюю.

ВІЛЬГЕЛЬМ: Як думало ся на те все... Я знала
бачу ті старі закутки — виступає так вразно...
так вразно — знаєш? Манушість підходить
так близько — так навірно близько! можна
би... прямо в чолоні безбороний!

ІДА (з клячем обіймає його шию): Коли так бачу тебе,
Вільгельм... ах не думай!... На Бога, не ду-

май, що я була би виласна на тебе... як би
я лиш могла була подумати, прочути... Лиш
сього не думай! Ти мені такий страшний біл
справив.

ВІЛЬГЕЛЬМ: Ідо! Се лиш тобі кажу! Я не могу тут
остати! Не могу знести сього навору ріжних
чувств. Се мене зомить, нищити, може й на все.
Ти ще дитина! соаліз, чиста дитина. Ідо! Ти
я не знаю, бездумувати, що ти не можеш у-
внати собі, що я... Що се за чоловік бачило
тебе... тобі скажу... Невиність! Жовч! Вла-
не а ступня...

ІДА: Чи хочеш, щоб я звідсі пішла? Чи маємо
сейчас звідсі піти?

ВІЛЬГЕЛЬМ: Так, бо в тім окруженні навіть ти —
я дедим відмічати тебе від інших! Я терю
тебе!... Се само вже злочин з моєї сторони,
що ти а тут.

ІДА: Як би трохі менше виражував ся, Вільгельм.
Ту мусіло змбати досі страшний зайти, що...

ВІЛЬГЕЛЬМ: Тут? Злочин! І то тим страшний, що
він не виласні ся злочином! Тут дали мені
лише і тут мій там жите — саму лиш тобі —
свотоматично нинішні, аж я паскуни ся сам
себі і а сего життєвий тагар дивив, тиснув за
собою, утискав ся як він — при ся з ним, ховав
його — чи знаєш — але се терпіне без науки
невиність, скарженість, злоть, зновіра — ані хвалі
спокоем. День і ніч ті самі терпіння, що жоруть,
палать (показує на чоло) тут (показує на серце)
і — також — там...

ІДА: І що-ж мені тепер робити, Вільгельм? Я не
мірю, щоб а тобі щось поможла... а така...

ВІЛЬГЕЛЬМ: Ви повинні були бути адоволені, що
я був щасливий так далеко, як я був. Вело було
добре — село вже було близько... тепер бачу,
як далеко... (сильно вооружений падає безсильно
на коліна).

ІДА (облававши криком): Вільгельм!

П. ВУХНЕР (дука швидко збігає зі сходів. Підби-
люючи до Вільгельма). Вільгельм! послухайте-но
мене, Вільгельм! пригадайте собі тепер те, що
ми говорили. Тепер... коли я у вас тільки
варта... молю нас... Тепер покажіть... і на-
віть мажаю... Я жадаю як мати своєї дитини...
Вільгельм... тепер від нас виласніть... лиш
від нас... Вільгельм... як тяжко збудили...
Ви страшно вину будете все пожити. — Я про-
биза — а говорив а вашим батьком, він...

ВІЛЬГЕЛЬМ: (відкинувшись в тору а отупілим на лиці
Б-батька. Як? ... а... м... моїм батьком
(смиєт ся і заточує ся як божоговний і доче
пожити своі ричи).

ІДА (з великим страхом): Віль... Віль... Вільгельм
(дає знак, щоб його не задержували).

ІДА: Ах... Мама... Вільгельм... Ти... ти... не по-
винна — була сего йому сейчас палати.

П. ВУХНЕР: Вільгельм! Чи ви мужчина? Ви-ж не
могли нас ошукати! Як у нас що сворил любия
для нас — для Іди... а жадаю від нас... а...
жончина...

ІДА (миде ся до Вільгельма, що позбавив вже свої
ричи і адержує його обнимати): Ти не підеш,
або я... Мамо! Як він піде, піду я з ним!

ВІЛЬГЕЛЬМ: Чому-ж ви се перед мною ватали?

ІДА: Нічого... Ти не повинен так але про нас... Ми
не ватали нічого...

П. ВУХНЕР: Ми всі, наша мати, наша сестра, неї ми
прочували так, а і ви. Перед кількома хвилями
ви прийшли — не заповніши наперед; і бачите,
я сейчас подумала...

ВІЛЬГЕЛЬМ: Хто — нам се — казан?

П. ВУХНЕР (зі сльозами а очас зветас його за руку).
Ви страшно, страшно збудили.

ВІЛЬГЕЛЬМ: То ви знаєте —?

П. ВУХНЕР: Так, тепер...

хий, щоб на порядку деннім поставити справу амністії, прийнято 193 голосами проти 185. Сей висхід є в першій мірі програмою надотів. Чи і Дума — годі знати. Гессен висказав надію, що власть ся внесене о амністії порешати до комісії без всякої дискусії. — Міністр різництва відповів на снід на інтерв'ю в справі еміграції на Сибір, яку уряд намісав підборав. Міністр у відношенні своєї заперечив се і запер, що правительств несприродний і небезпечний снід еміграції мужиків не може впровадити. Дума прийняла порядок денній, який сні відповів міністра признає несприродною. — Брат през. міністра Столяніна запер на вчорашній проєкт розважати Дума. Сей думки має боронити і през. міністра. В останніх часах заговорено о тім, що власть розважати Дума, має настановити зміна кабінету з Віттем на чолі.

Поміж Литовцями.

Член державної Думи з Литви узамитували недавно з'їзд Литовців. Газета „Siet Ukrainkuz“ повідомляла, що на цьому з'їзді міркували про ось що: 1. Законопроект автономії Литви. 2. Відношення Литовців до проєкту автономії польського поля, який зостається в межах автономії Польщі ту частину суверенної губернії, де перебувають здебільшого самі Литовці. 3. Організація постійного інформаційного бюро, потрібного для депутатів. — З'їзд узамитив ось які постанови: 1. Обрати комісію з 5 осіб, щоб вона впровадила проєкт автономії Литви на широкій демократичній підвалині. 2. Коли в Думі з'явиться будівля питання про автономію Польщі, або ж про проєкт міського самоуправління, Литовці будуть вимагати, щоб литовське місце в Польщі відістав з польським мек. 3. Позалюдити по всіх значних литовських містах такі інформаційні бюро, щоб вони подавали всі потрібні відомості литовським депутатам. Не хоче йти з Польщею Україна, але доки часи наближаються Польщі, що при них остане Литва. Тепер і ся надія меркне... Неудачно „bydło“!

НОВИНКИ.

Чернівці, 11. червня 1907.

З університету. В другій половині сего місяця відбулися вибори академічних фуніонарів на рік 1907/08. Вибір ректора призначено на суботу, дня 22. с. м. о 12. год.

Конференція учительства крального. Сегоднішня конференція учительства крального з'їзду ся 20. серпня під проводом крального інспектора п. Омелана Поповича.

З учительського семінара. Учні семінари зрізали в сні школі розвинути ся в день 1. липня с. р. Предсідателями будуть віце-маршалок др. Смаля-Стопчик і др. значайних інтонацій, а унів. проф. др. Теодор Тарнавський для естетичності і естетичності.

Сходина в честь послив відбулися в музичній залі при залу славної музики Алена Парашука з Галицької. Для жіноцтва резервовані зложі. Надіємо ся великого з'їзду інтонацій, міщанства і соціалістів.

Збори членів „Українського Касина“, яке засновує ся в Чернівцях з'їзду членів „Народного

ВІЛЬГЕЛЬМ: Вель?

П. БУХНЕР: Так, вель; — і, бачите, що я була ображена думками, що за нами щось тягне ся. Се була ся тайна.

ВІЛЬГЕЛЬМ: Знате, що я...

П. БУХНЕР (показуючи на себе головою).

ВІЛЬГЕЛЬМ: А їда? — Чи вона має бути овирою чоловіка... як... як... як... Чи вона се знає? Ідо — чи ти се знаєш?

ІДА: Ні Вільгельм, — але чи я се знаю, чи ні, то мені вель одно.

ВІЛЬГЕЛЬМ: Ні! Ся рука, що ти — яка тебе — ся рука... (до п. Бухнера) Чи се то?

П. БУХНЕР (винос показуючи).

ВІЛЬГЕЛЬМ (до Іди): Як я тебе нічемо ошукли. — Тепер не могу сього... Піваймо!

П. БУХНЕР: Вільгельм! Я знаю, що жадаю, але я... Ви мусите повернути ся перед нашим бідним батьком — аж тоді, аж тоді почуєте ся таким емоційним! Простіть його! Молять його! Ах, Вільгельм! Ви мусите се зробити, Ви мусите обняти його вайна, а як він відтруне вас ногою, не бороніть ся! Не говоріть і славочки! поспішно як ніщо! Кірте мені, жінки, що нам найлучше жадати.

ВІЛЬГЕЛЬМ: Ви не знаєте... ви не знаєте, чого під мене... о, ви мусите бути відчутні, Богови, паві Бухнер, що він укрив перед нами свою строгість... Се може бути негідно. І. Се що я зробив, може бути негідно, але що я промислю — тут! — борючись в серці, терплячи страхи! А те що він на мене накинув, а який що до того ся проклята вайна... Аз про те! (одинаючи ся до неї, лабучою в очі) Дякує вам за сегодішню рішучість. Може — мило того — власть ся мені...

(Даліше буде)

Дому", відбулися ся сні суботи о годині 8-ій вчором заклади наради над статутами, які виготовив комітет.

„Українське Касино“ в Чернівцях подає сні до загальної відомості, що вступ до Касина й до города і вругочайні, які Касино відважило від „Народного Дому", відважили ті ж таки для членів і гостей, що мають карт вступу.

Засідане кральної ради шкільної відбулося ся сні п'ятниці.

До Вп. учительства у вишнічій повіті. Для 17. п'ятниці с. р. в часі конференції учительської відбулися ся вчором у вишнічій у вишнічій. В запрошених на сні вчором пропущено в сні комітету не мало над і учителями. Стало ся се головне по тій причині, що годі було на зміні форматі комітету підлядавати йому. Згадує ся се зачасу заклади загальної порозуміння. — За комітет: Ю. Гордійчук, П. Прохорук.

Шесті звичайні загальні збори „Історичного Товариства“ в Чернівцях відбулися ся в середу, дня 12. н. ст. червня 1907 о 7-ій год. вчором в І. залі університету. На денній порядку: 1. справоздане уступаючого виділу; 2. вибір нового виділу; 3. вітні вносення; 4. відчит проф. В. Мильковича на тему: „Справоздане і наукової поїздки по Галичині“. Гости дуже раді. — За вибі: „Істор. Тов.“: др. В. Милькович, голова; Василь Слюсевич, цисар.

Концерт в честь Михайла Драгоманова уряджує товариство українських студентів „Січ“ в Чернівцях в неділю, дня 16. червня 1907 в залі „Народного Дому“ з сідуючою програмою: 1. Ветунне слово, 2. Франко-Лисенко: Вічний революціонер — хор мужеский, 3. Тартіні: Сепіто ся сол мінеур — скрипковий солю відіграє т. І. К., 4. Шевченко-Лисенко: Іван Гус — хор муж., 5. Відчит: Михайло Драгоманов — суспільний діяч, 6. Лисенко: Народні пісні: а) „Ой а за гора, а за ліману“, б) „Ой не гаразд Запорожці“ хор мужеский, 7. Деміанович, 8. Ш. де Бетіст: Duo concertants, Op. 57, I. Moderato — дуєт скрипковий відіграють т. І. К. і Д. Н., 9. Шевченко-Лисенко: Косар — хор мужеский. Хор стоїть під управою т. т. М. Павлусевича і Д. Николаєвича. На естетичній суировокати се тов. Ем. Стратичук. Початок о год. 8-ій вчором. Ціна місць: крісла першорядні 2 кор. 20 сот., другорядні 1 кор. 10 сот., треторядні 55 сот., партер 33 сот., а для учеників і селян 22 сот. — Заріз тов.

Подяка. Тов. „Жінка Громада“ почуває ся до милого обов'язку, висловити щиро подяку тим всім добродіям і добродіям, котрі брали участь в концерті 2. с. м. і тим самим причинились до зважання нашої сніти. Переходім дякуємо сердечно Ва членам „Богна“ і його управі за артистичне відізначення народних пісень, не менше зобов'язані ми Ви. навам Н. і Ф. Пігуліничини, першій за чарівну гру на естетичній і скрипках, другій за прекрасний снім. Щиро спасибі Ва членам Грушевничини і Левинської за чудові декламації і Ви. п. дрова Кобилянському за артистичну гру на чолі. — За вибі: Е. Кумаров, голова; М. Трусович, секретар.

З'їзд польських льодовців. У Львові відбув ся в неділю з'їзд польського льодового сторонництва і виділу льодової ради того ж сторонництва. Після розв'язки редактора Висоуля і посла Станіслава в справі відношення льодових послів до „польського кола“, ухвалено пропозиції референтами умови, під якими льодові послі вступили би до „польського кола“ і під емоціями тих умов зроблено записаним закладенням внесень льодової ради сторонництва та установами дати конгресу. Після цього постановлено, що льодові послі утворять самостійний клуб і має продовжити ся „польському колу“ порозуміння в парламентарною комісією клубу льодових послів в національних правних справах і взагалі в справах польської репрезентації у Відні. Згадані умови, під якими льодові вступили би до „польського кола“, обговорювано строго доірочно.

Віденьське віче в справі галицьких виборів. В Відні відбуло ся дня 8. червня величаво віче в справі протесту галицьких виборчих надужит, заклади котрим етапи послами назове Мойсей от tutti quantі. Кілька тисяч Німців, кількост Жидів і Русинів віденьської мови, сні була битом набата, багато осіб товпало ся в коридорах. Між визначнішими Німцями видно було посла д-ра Оєнера, посла бар. Гока, д-ра Лінніца, д-ра Гаршнера, Наїду і др. Кривавостера. Зборами проводив др. Кривавостер. Він промовив: „Дякую за вибір і прошу поозначити кілька хвиля уваги на наслідки доного такого, що нам було здавати ся неможливим. Від донного часу сіджу, що дні ся в тій славазній Галичині, і признаю ся вам, що там гарно з'організованої банда опришків для виборчих розбій, як в Галичині, мабути нема на цілім сьвіті. Се, що нам щоденно пресою подає, не може нам дати докладного образу того, що дні ся в тім нещасливій боризнаї... Він оновив як в Тоніах з'організувала козича знах на його жите вказуючи в очі найближчим драбам місце його підлігу (др. Б. має на се сьвідів). З великим признанем говорив відчит про Русинів. Представивши потім наглядно „вибір“ п. Мойсе і тов., звернув ся до нововибраних нім. послів, щоб сні справу докладно в парламенті розсіджали. По нім промовив др. Яросевич. Він кандидатів тепер на перший раз; знає Галичину, бачив наглядно всі розбій та мусить при-

знати, що тили одного не пізнав в Галичині. Коли бачив, як жарко і солярно, в великим розумінням вибірів ішли маса народу до урні, як нічим себе настрашити не дали, прийшли до переконання, що руский народ в Галичині політично зовсім проірі. І не від парламенту сподіє ся, що нижче неправдо „вибраних“ послів, що мало таких індивідуів не сіджати сідати чесні горожане; — ні, з тими інами наш народ з'їзди сам собі дати раду. „І нехай нест вілла буде в нашій рідній мові (тут почав говорити по руски) звернути ся до нас, дорогі земляки, з сего радісною вістю, що наш народ в Галичині для своєї рішучої і поважною борбою доказав своєї політичної зрілості“. (Тут прав. комісар не дозволив говорити далі по руски, бо він сні бесіди не розумів, а в повідомленню староства про віче не було сказано, що приміщення мови що в інших молах буде говорити ся). Слідуюча промова д-ра Оєнера, нісного льодового політика і посла. Він дуже емоційно відіс ся до нашої справи, представив ціло некло шляхотного режиму в Галичині та запер, що воля сніти буде старати ся в парламенті о провіренні виборів знісних шляхотів, хотів заздалегідь знає, що вибрані з „волі народу“ послі з'їзди викинути ся. Відчитаво привітне писмо посла Перестетера, котрий не міг заклади надати особисто ливити та переслав зборам залу своєї симпатії. Промовив ще алад. Маврер та др. Лінніца. Війни ухвалено односторонню резолюцію, постанову д-ром Бірибачем: „Кількатисячі віче Німців, Жидів і Русинів без ріжноті партій звертає ся до нововибраних послів, звертаючи до їх особистої чести, нехай дозволять в парламенті всіх сні, щоб не могли побіч них засідати панове, вибрані в той спосіб, як п. Мойсе в Вучачі. Віче признає міністра справ внутрішніх, щоб раз зглянув в те, що дні ся в Галичині“. При рішці промовив ще др. Оєнер; він наводив розмову своєю з міністром Вінертом, котрий оправдував наїсиппа Потошного і не хотів телеграфічно вітати старостів, щоб карти легітимізації видавали перед дні виборів. — В найближній часі має бути у Відні льодовий комітет міжпартійний для розв'язки галицьких виборчих розбій, для естет. потягнення пиновини перед суд: до того комітету мають уїїти найближніші віденьські адвокати. З нововибраних наших послів був на вічу д. Семана з Буковини.

Якими мовами говорять в Чернівцях? Богато говорять ся про німецький характер Чернівців; однак приглянувши ся статистичним даним довідуюмо ся про правдивий характер нашої столиці. На тисяч мешканців уживало мов:

	1890 р.	1900 р.	приріст або зменшен.
Німецької	512-98	523-68	+ 10-70 проц.
руської	195-89	198-12	+ 2-23 "
румунської	145-83	142-96	- 2-90 "
польської	143-56	130-78	- 12-78 "
чеської-слов.	3-19	3-80	+ 0-61 "
мадярської	0-51	0-56	+ 0-05 "

Як бачимо з сні таблиці найбільше уживають німецької мови. Але між тими „Німцями“ було 1890 р. 209-86 Жидів а в році 1900 майже половина. Уживає польської та польської мови в процентів відносно до зросту німецької мови та рускої зменшило ся. В цілім краю сні проценти зовсім інакше виглядають. Приріст в уживанню мов представляють ся тут в році 1900 сирітці 1890 ось як:

	приріст
Рускої мови	29-431 + 10-97 проц.
румунської	20-717 + 9-95 "
німецької	25-985 + 13-46 "
польської	3-253 + 13-80 "
мадярської	1-377 + 10-92 "
чеської	60 + 11-19 "
словінської	80 + 285-71 "

Наради ширшого Народного Комітету відбулися в четвер рано в львові „Рускої Бесіди“ у Львові при участі понад сорок членів зі Львова і в краю. В нарадах взяли участь також всі послі нац. демокр. сторонництва з німцями джак (др. Окуновського і д-ра Евгена Левинського, котрі за для важних порешнок не могли прийти і свою неіроутність оправдали). Між іншими мали збори порішати, що до руского клубу парламентарного у Відні будуть наляжати ті всі рускі послі, які признають опремінність українського народа.

Найбільші дзвони на сьвіті. Найбільший дзвін на сьвіті не є в Кремлі в Москві, але в японсьім місті Озаса. Дзвін сей має обід на 54 етпи, перетину на 16 етп і грубість двох етп; його вага вага вага 114.000 кілограмів а висота 8-5 метрів. При його низку в році 1903 на пам'яті середовищного японського принца Шотену з'ужито на закладення дзвонної страви 150.000 мідиних зеркал, яких на сні цілі налічиано по цілому краю. Дзвін в Москві є з ряду другим найбільшим дзвonom на сьвіті, бо дзвін Шотену переважає його майже о 2 метра. Дзвін в Кремлі вагає 221.850 кілогр. і є поодиночно найтяжшим дзвonom на землі. Він снічав на пам'ятний підставі побіч 82 метри високої вежі і є правдоподібно палитий на тій підставі. Для дзвонення вайом його не уживано а то іза надмірного тигару. На третє місце між найбільшими дзвонами приїде пісарський дзвін в перні в Кельні (Köln). Він вагає зібудутих французьких канон і вагає 25.000 кілогр.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 зр., на пів року 8 зр., на чверть року 4 зр., на місяць 1 зр. 30 сс.
в Росії: на цілий рік 8 зр. востаннє, на пів року 4 зр., на місяць 1 зр.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 18 зр. (на 9 руб. або 84 зр.)
на пів року 9 зр., на 450 р., або 37 зр.

Поодинокі числа 10 сотиків.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція

„Буковина“

в Чернівцях уз. Петровича ч. 2.

Ч. телефону 178.

Адреса для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення вставляються на 20 сс. згідно з тарифом.

При чотирьох замовленнях відповідей робота.

Рекламний матеріал відкидається від редакції.

Відповіді на запитання даються за попереднім запитанням і нагородженням відповіді.

В справах редакційних можна устатковувати за умовою.

В справах редакційних можна устатковувати за умовою.

Політичні гльоси.

Посох Пігудая говорить в найновішій числі „Ruth. Correspondenz“ про становище Русинів в будучині парламенті ось що: Находячи з того перенесення, що рускі посали лиш тоді зможуть відновити своєму призначенню, як будуть поступати солідарно, є в рішучий прихильник національного, єдиного руского клубу. Тому в самостійно приступило до руского клубу. Я є в принципі за прилученням руского клубу лише до поступових партій. Програма Русинів не може бути ніякою як поступова. Консервувати можуть лише ті, що мають що консервувати, отже посидати. Ми Русини не посидимо в порівнянню до інших народів в виборках нашої національної ідеї і нашої національної церкви, як багато причинилось до збереження нашої народності, — майже нічого, чого можна би придержуватись. Одне в практичній здумує са практичні люди так, як сего вимагає даний момент. Лучити са з тим, який і подає найбільшу поміч. Отже хочемо в принципі думати са з поступовими партіями, хоч са ще не виключає здуму з іншими сторониствами, коби лише таним робом можна побороти нашого ворога в краю.

Основою нашої політики мусить бути національна ідея. Се одне розуміють са не перешкоджає, старати са нам о здобутти на економічній і культурно-поступовій постою. Школа мусить бути відома від всіх оком, а усунення безладдя в сьогоднішній формі по-другу може бути лише користю для народу.

Що говорить са питання, тоєр багато обговорюваного з іменно — зміна виборчого закону для Галичини, знаємо цілком слушним, що теперішня виборча організація дуже віддалена від ідеального права виборчого. Однак тоді забувати, що ємо дало нам 82 послі, вибраних волею народу. Знаючи знова до нової реформи от що лише збереженого закону, є неможливим ніє зі згаду на величезні труднощі, які сподучені в таким змінам, або через то може й се розбитись, що ми тоєр одержали. Але домагає са усіма силами усунення так званої пропорціональної системи в Галичині є ділом, яке дає нам здоровий розум і інтерес народу.

Вступлять москвофізські послы галицькі до українського клубу посали у Відні — як ві? Посудуймо, що говорять в тім „Галичанин“ у своїх відісланих дописях. Вперше заговорив як відомо пос. Курякович і знаємо са за тим, щоб всі послы рускі в Галичині творили один клуб. Та се було позисе.

Тепер говорить орган галицьких нациів таке: „Мы русско-народная партия, проминуты общерусскому идею и признаем единство всего русского народа: сепаратизм же утверждають прино противоположное. Вот поэтому то в один общий клуб не вступят русские послы, прино немалым“.

На те відповідає „Діло“ (ч. 120): То, що синаємо при ній наведеного уступу, справді розумне слово. Москвофізм стосає на одній національній основі, Українці на другій, — отже й організація українських і москвофізських послів повинна бути така, як організація послів двох окремих народностей.

Що більше — додамо від себе — відносини між українськими і москвофізськими послами не можуть бути навіть такі, як між польськими і українськими, німецькими і чеськими, бо коли між ними може дійти до розуміння на основі справедливого рішення національного питання і на основі спільної соціально-політичної програми, як се пр. бачимо в соціально-демократичній клубі, — то між Українцями і москвофізами не може бути ніякого принципового розуміння, бо українство, се заперечення москвофізства і навпаки, бо отсі напями мусить бороти са, аж доки один з них не зникне з нашої землі. Що синаємо не буде українство, се вже доказано дотеперішнім розвитком української національної ідеї і українського національного руху.

Скаж, чи так, а вперше можна мати надію, що преді раз клуб руский не прийме до себе послів, які скажуть в собі, що они „проминуты общерусскому идею“. І на се галіти треба, як на великий поступ.

Деякі буковинські послы рускі (в останніх часах правове: Єротей Пігудай і Іван Семан) заявили за т. зв. „вільною школою“. Поступлять „вільної школи“ заворушив вже давно всі ліберали, поступові елементи і в тім напрямі веде са доволі острій бій між поступовими з однієї а клерикалами з другої сторони. Ідея „вільної школи“ обіймає цілий ряд речей в шкільній заповідності (наука в рідній мові, зменшене число дітлй в класах, економна дітй перод зарібновою працею, зменшене шкільне так, субвенції держави на народні школи, зменшене обсяження і педагогічна незалежність учителя, автономія шкільництва і т. д.). Клерикали асуювати проти „вільної школи“ те, що она домагає відшколи школи від церкви. Так оно і є. Лиш треба се як слід розуміти. В тій справі пише „Проміс“ (число 12): „Засаднича вага не впливає тут іє усея агітативного (проти ідеї Бога або таког змислу, як кажути клерикали), але із ріжницю між задачею школи вільної а задачею церковної школи. Задачею вільної школи є: привести дитину при помочи наукових та педагогічних средств до певного розвою її характеру та тілесних і душевних спосібностей, приносособити її до соціального, правдивого і морального життя, котро було би для однини і суспільности людської жерезом радості, позитиву та шасті. Звертаючись до дитини яко природного ества, находити вона в її природних дарях достаточне поле, щоб її розвою та ублигородженем піднесла вартість та укресла зміст земного життя, не уважаючи своєю задачею підпорядковувати її праці і силі згадану на позатргову постою.“

Задачею церковної школи асуювати а чоловіка віру на пересір розумови і воли і вірою забезпечити ему надію на блаженне посмертне життя.

Конфлікт між школою вільною а церковною є отже частію відікненої боротьби між наукою а вірою. Котра школа має право на егзистенцію. о сім рішає історичний розвій нієз того, як она позатрговує конфлікти між наукою а вірою на прочих областях людської чинности.

Нема ніяк логічного, як жадати від школи, щоб приготувала до життя, бо она на се заведена. А напоям аидати, що всі галузі продуктивної людської чинности розвивають са і керують са наукою правдою, не була би школа приготуванням до життя, але проти життя, наводиб була заложена на пірі і підпала церковній власті.

Роздуми школи від церкви жадать са також, яко консервенції горючих ієрарх. Арт. 14. основного державного закону каже: „Цілковита свобода віри і совісті є для кожного зарученою“. Але як довго буде мати церква привілей, що в кожній шкільній уряді буде зятована своїм дедікатом, дити не може бути бесією о свободі совісті а школі і без вартости є також §. 2. державного закона з дня 25. мая 1868. р., після котрого переконано є мати жадного шкільну на науки інших предметів, крім релігії. Вільна, від церкви незалежна школа, являє тут як поступат опраяданий духом основних державних законів. Науку релігії каже веде собі церква своїми власними средствами яко своєю справою внутрішню, до котрої не буде ніякати ані школа, ані учитель. Для вільної школи припадає залача, щоб до свого образуючого програму принала також історію релігії яко певний підді історії культури. Нею приспосовбує са нікоманні до того, щоб в релігійних питаннях зуміли розтанутись і рішати без упередження і еанатизму“.

В. А.

Дещо про землю і владіне нею.

(Даліше).

Особисте владіне землею таке, що землею порядкує сам той хазяїн, який нею владіє і на ній порядкує як бажав: продає, віддає в аренду, в придане, закладає, привласнює і веде на ній, який йому бажавно, хазяїнський зад. Виникло те особисте владіне землею там. З давних давніх люди жили незалежними сім'ями, родами, які повинні були боронити себе і своє добро від усної напасті. Відоме діло, що і землі теж всім родом оборонялось і всією сесо сімєю родичів оброблялось. Далі, як почали роди між собою туратись до кули — одні на добрий воєт а другі по неволи, підпалюючи від власності сільських, заснувалися князівства та неволні держави. Деякі із родів остали са при прежньому порядкованню землею а другі порозпадались в своїх справах хазяйства на менші сім'ї, і ще на менші і так почали владіти землею кожний окремо, як тепер у нас трохи не по всій Україні. Особисте владіне землею найбільше розвивоєжене в сьвітї. Так аємо сего в державах: Франції, Австрії, Італії, Китаю і т. д.

Громадське (общинне) владіне землею сегоє і доє в Москопщині (община) і подекуди у нас на Україні. Другі держави єго ніє керують, хоті і вони колись ним доволілились. Громадське владіне землею, як відомо, веде са так: яко небуд село має спільно там громадської землі, яку громада подає на кожному громадоному сімю або на кожному громадоному дити на тільки чоловічу, чи чоловічу і жіночу. Подають са вона на кожного порібно для господарства на ній на отілого-то рені. Через деяку пору кожний громадоном повертає землю знов у власність громади. Громада пораділає всю землю між громадомами порібно і ви-

начає, до яко буде карта чим засіна. Подати за землю при таким ладу платити са всією громадою, вона розкладає їх порібно між громадомами і рунити са за кожного з них. У нас на Україні мало не всі села мають в громадоном власній владію громадоном вигонно-тоєрні, котріх далоє не досить для селян.

Завоєдніє владіне землею найбільше устотило своє поріє в Англії і в Німеччині. Там веде са так, що сільсько-го десятині землі переходить із хазіна в воєно, по послідству, одному людоу-небуді в сім'ї, найбільше старшому синові і знов са майоратом.

Державна або національна земля, се такий лад владіні, при котрім вся земля в державі належить державі. Державна яко править і роздає всім хазіборам в аренду за яку там плату, як сільсько там рені або і на все жите.

Нема в сьвітї такого ладу, щоб у нім неможна було найти порад з гарним, користним і небаланого, некористного. Се саме ми маємо і в справі власного владіні землею в різних єго формах.

Одню із головних заслуг особистого владіні землею можна лічити єго вільність, вільність хазяїна заштуватись на землі, як єму бажаво. Той, хто має землю, сам собі голова: що хоче, те на ній і робить; йому ніщо не заберовить свою землю чи обробити самому чи віддати в аренду, чи зовсім на ній нічо не робити. Хазяїн землі, коли хоче, як хоче і чим хоче її засе, заведе на ній той або який плодощі, і буде на землі, як і та всім своїм добром, далеко краще доглядати, ніж за чужим; він добре знає, що всяка втрата, яку на ній робить, не піді нікому другому даремно на користь, аніж його, а се ріє вільної ваги. Хто єтано втрачати са на даремно на аренду землю, її уціновати, винодити на ній бурли і тани ніше?!. Вільне хазяйство, як ми бачимо є найкращий лад для самостійного розвою людської ваги і поруч з усім для розвою самого хазяйства.

Та-ж сама вода хазяїнувала на особистій землі має і свою погублю. Особиста земля, як який небуді карбованеш, переходить а рук в руки, поки або розминає са або припадає дуже до чий небуді рук і піде у стованку та на невичну люду. Земля розпадає са з одного боку на дуже малені смужки: то переділяють са по послідству між синами і дочками, то продають са і прокинають са знедоленним і лідчими, то з другого боку збігає са від бідности до рук якого небуді павука багатири. Через се і викодить, що одні остать са або зовсім без землі або з такими клантиними, що на них не то хазяїнувати, а як тануть, і руки покладають іде; а другі владіють са всю через край і тоді вже керують як хотить: устанювають свою надзвичайно велику аренду ціну, загалують неможливий відробіток і т. н. І як не-ні, а бідності треба з такими шаленими умовами згоджувати са, щоб не загинути від голоду.

Та не одна се біда вільного переходу землі з рук в руки веде са у нас, а веде за собою трохи про не гіршу біду червонолоєнню. Той хто з мено не неволі владіє са, той бачив від цієї не мало лика. А знати са з червонолоєнню доводять са. Одні відділяють від своєї землі шматки в придане за дочками, які часто ідуть версти за 20 від сім'ї, другі купують землю до небуді геть далеко від своєї оселі, треті продають по нужді свої шматки — хто кунити може і з другою село. Тая і родить са червонолоєнця. Хазяїнує тоді на такій землі, як вона часто Бог зна де, та що може неє в долоє. А сільсько таких земель?!. Викодить, таке безладі, що і недобрий ладу єму не дасть. Є не мало хазяїнів, що мають землі десятині 10—20 не в одному шматку, а варіно; при такому стій хазяїнувати часто буває ніє неможливо.

(Канєк буде).

Сучасна Україна.

Колосі оден з найгорячіших борців за українське відродження, членів, що назвали любові свій край і народ і працювали для них до загину, в хвилину гнилу вплив свої почуття в гіршому вірні: „народо без пута, без чести, без поваги... Не злоба і ворожнеча, а жаля і повний любови гнів пробивав Бузішу в ту хвилину, коли зміг його пера вплив ся такий тяжкий осуд любимого народу.

Такеж саме почуття примусило одного з найвидатніших сучасних українських патріотів, професора М. Грушевського, помістити в останній книжці „Літ. Наук. Вістника“ свою статтю „На українській темі“. Грушевський вірять у велику будучину українського народу, він більше, ніж хто інший потрудились і зробив для українського руху, для нього, як видатного вченого і громадського діяча, зовсім невідомі і невідомі сторони українського життя. І от се знає, се любов до рідного краю і народу дає йому право отверто сказати гріє, притре слово правди своїм землякам. Моя пророк Єврей до великого Ізраїля, називаю пронавантис професор до великого українського громадянства. Він зринає те лахміття, який наші „патріоти“ прикривали анемію, дисгармонію українського життя; не болючий людський осуду, він сльозно виставляє на людські очі наші гріхи. Нехай видний Українець їх бачить, нехай намітає свої і земляки своїх помили і на долі старається се їх не повторити.

„Народ“ — се завжди широке поняття, в яким ми знаємо не тільки сучасні поновлення і їх ділами, хвилями і помилками, а в поновлення давніших і їх стражданнями і подвигами. Під поняття „народ“ ми розуміємо як цілість етнічних, темних, невідомої мас, так і десятки тисяч людей, що мають у своїм розпорядженні всі засоби культури і задають тон тим етнічним масам, позбавленим можливості самоозначення, інформативні й організації. Отже до тих верхів, до тих десятків тисяч, до української суспільності звертається Грушевський. Слова Бузіша він переробляє так: „Суспільність без пута, без чести і поваги...“

„Що ж „пуга“ справді небагато... Що означає українська суспільність з тими засобами, які мала в українській народі, починаючи від часів його еміграції й починаючи всіма духовними, артистичними його силами й засобами? По своєму числу український народ стоїть в ряді перших „світлових“ народів Європи — єсть тільки чотири або п'ять народів в Європі, більших від нього, — а але він має значіння чи в політичній, чи в культурній чи в економічній житті? Нічого! Як би зник з лиця землі маленький, двоїм діючий данський або норвезький народ, певне браз його був би помічений в культурній чи політичній житті Європи; але якщо зник український народ, то й не на ній би не гравува. Во він не тільки не здужав вибороти собі якісь впливи в культурній, чи політичній житті, а навіть не потрапив використати своїх духовних чи артистичних засобів, щоб увести їх в оборот культурного життя. Не тільки світлового, а навіть і свого власного — своему власному не подбав надати якусь індивідуальну фізіономію. Український народ має свою народну музику, мелодію може найбагатшу з усіх культурних народів, а як же безвременно мало використала українська суспільність, се багатство, як мало ввела в свій ужиток з своїм старобинним. За сто літ українського відродження се суспільність мала властиво тільки одного сербського, талановитого композитора, що спеціально віддав се ку-

льцюванню української музики. А поза тим тільки більше менше талановитий — Місентатизм. І в інтелектуальній області пам'ять і по сей день такі чужі українській музиці річі, як „Стоїть гора високая“, „Цвітла дрібана“, „Помаринка наша доля“, „Рече та стогне“, на мотив „Вільність парусь одиною“, або чужі романи в українських перекладах, а свого навіть готового, вже обробленого — майже тама й не чувають. Понторяємо ходили ерази про те, що ті або сі чужі композитори польські чи російські використовували українські мотиви для своїх опер, і самі беремо чужо, а своє злимаєть ся змивати й вигнати. Або в сесрі орнаменту? Подиви з свого, дуже убогого в порівнянні з нашим народного орнаменту, старанно розробляючи, комбінуючи, обережно домішуючи чужим, спорідненим (в тім і нашим), виробили на наших очах цілий стиль, так званий закарпатський. Ми з безсумнісного багатства нашого народного орнаменту, лінійного і кольорового (подібно мічного) досі не зробили з нього нічого, а до пробукання його використовувати, н. пр. в вишивках, карав позасмічували його чужими тризвучностями, які на українських елементах сидять, як на корві сиділо. Мамчи прегарний візир свого первісного будівництва, зобов'язано українську землю обрадливими витворами „синадального стилю“ — навіть Галичину, на місці її прегарних, стилічних церков вкрито за останні десятиліття, закладами різких „зазвужених“ українських архітекторів, бравими, недоречними мішаними російського типу... Мало пута, мало!

Нема самоповажання, кат-ма й поваги!... Цілі поновлення тих верхніх десятків тисяч замість розвивати в собі відпорну силу проти всякого гнету, насильства, кривди, тільки зміля цілувати та змивати ті руки, що їх гнітили й катували, що зводили на ніч все національне життя. Силували се з душею і з чобітьми влізти в сорни присвоєного для них „утвердженого образу“, хоч би з утратою чи ушкодженням свого людського образу й подоби. І маси, яких суспільні воли волі, навчали й виконували в тім же напрямі. Прищеплювали їм своє ласкостиво й сервілізм, виховували в справжнім ідолюванні, обожнюванню власного естета, доводячи се до крайних розмірів, випереджуючи в своїм „самостверженні“ нещадно багатства, кожний знак жерства того естета. Чи бачили ви в старих церквах України, XVIII віка, державні оран на мурах церков та дзвіниць, над хрестами бань, в середині церков поруч обрамів, на високіх церковних хрестах великі двоголові оран, немов інші предмети культу? Се символи того рабського аполітеозавання влади, який не визнавали, обидли для самого державного режиму, омиляли сервілізму, ними ті українські верхи національні суспільності, народні маси стіляли-ж власною волею, скільки й навалою. Буз утвар, пресія, терор від правительств — се правда. Але суспільність українська, загалом беручи, все бігла сто протів вперед перед такими заходами правительств, побиваючи всі рекорди в своїм відреченні від всієї самостійності гадки, самостійності життя. І се власне ті верстви, економічно й культурно забезпечені, які, закладаючи сему забезпеченню, могли-б і повинні були-б провадити найбільшу відпорну силу: у нас вони були навчани омильцями сервілізму, національної деморалізації.

(Малець буде).

Політичний перегляд.

Міністерська криза в Сербії.

Сербія є одна з тих держав, де кабіюти дуже скоро міняють ся. Від коли запанував у Сербії король Петро I. під того часу бачила Сербія вже неседин кабінет. Найдовше потрапили вдержатись при пермі Пашіч завдяки своїм здібностям, не в малій мірі своєму хитрунству. Однак то хитрунство помітили молодорядники і вони станули до нього в опозиції, а в останній часі ріжними спарками унеможливили всяку парламентську роботу. Пашіча обановачували о спричиненні війни цілою в Австро-Угорщину, що ставало для Сербії дуже погубною. Пашіч хотів якогось поладнати сербсько-австрійський спір і убігав ся прихильною дорогою о аудієнцію у графа долухоненого. Се також вийшло на верх і лише збільшило число його ворогів, до котрих належить також великий сербський заступник в Австрії др. Вуйч. Пашіч в помяненні послав Вуйча старав ся о згадану аудієнцію у австрійського міністра закордонних справ, який не одержав. Сам заявив одиак ніякшине, що він не старав ся о ніяку аудієнцію. Вуйч се йому доказав і Пашіч обзавував ся. Се і подібні ніякші його тайні заходи захитали страшно його позицію; в останній хвиля хотів він ще ратуватись, пропонуєючи правительствений партії поретворене кабінету, розважале спунштивні і взаємне опозиції змінені в новій палаті порядку нарад. Ст одиак пропозиція Пашіча стрінули на опір в йогож тами партії і він оголосив демісію цілого правительств. Король Петро приняв демісію, але поручив Пашічеві утворене нового кабінету. Пашіч одиак відмовив і пропонуєючи королеви поручене той місяці Ніколічеві, котрий є міністром віроісповіданя. На просьбу Ніколіча звернув ся король анон з пропозицією до Пашіча. Тоді Пашіч на повенеренції в своєму партією правив мією. Посадній місяці доносить, що отворив ся вже новий кабінет, до якого належить всі міністри попереднього кабінету з винятком Протіча, міністра внутрішніх справ. Міністер справедливости Трієвоніч перебере тимчасом агента міністерства внутрішніх справ.

Скандал у висних сферах в Німеччині.

Вже кілька літ жахом пробивав берлінське вищі сфери діяльність відомого німецького публіциста Макс-Еміліана Гардена. Тиженики його „Zukunft“ широко розповсюджені і велим популярний орган. Недавно Гарден виступив з сенсаційними висказками, звернувшись проти самого цесаря Вільгельма і близьких до його людей. На основі документів з'явився в „Zukunft“ стаття, в якій доказано, що німецький цесар при всенних інших дочасних прихх уже довгий час захоплюєть ся спиритизмом. Огодили, сенсе, душі зайнявши тепер розум, представники загально-німецької найвищої влади. Сему новою страстю цесаря Вільгельма добре для себе скористував ся його особистий приятель, який Пилин Айзінбургський. Усім в Берлін відомо, що діяльність Пилин Айзінбургського, якого Вільгельм зве „своїм коханим Філі“, давно вже була для держави велим неохростна. Недавно він ледве не спричинив ся до одставки канцлера Біллова Наренті тепер взяв ся вилити улюбленого цесарського фаворита Гардена і адзеть ся, виграв справу. Редактор „Zukunft“ анонім доказав, що який Пилин, моротуючию новою примхою цесаря за допомогою „духів“ з того світа, впливав на призначення урядовців, добрав ся для своїх приятелів чинів, ордерів

* Гергарт Гаушман.

Свято мира.

Родимка катастрофа в грех ангел.

Переклад Франц Ковалевський.

(Далше).

Другий акт.

Гала пуста. Що чисти осмічує її червона джана, завішана на сподівані луку, а вітряк свистить підло юловою криль відчинені лімі дери з поною. Там сидять при вечері, що градає брентіж шмалюк гарайє і посу-бажи. Іда, вісела Вілмелль виходять з поною.

ІДА: Наренті! (віддаєть ся.) Але ти мусиш подумати про батька, Віллі! Не гитай ся на него, але на ти — який в батька просити за щось прощення, то не треба вдатися, аж він до тебе віде. . .

ВІЛЬГЕЛЬМ: Чи-ж батько хоче війти на долину до лоторі . . .

ІДА: Певно, Мама його. . .

ВІЛЬГЕЛЬМ (обіймає й притискає до себе Іду є малім, напруженим вусом).

ІДА: Ах . . . ах . . . ти — як би хто — моя волоса. . .

ВІЛЬГЕЛЬМ (опускає безсилно руки, одломлює пальці, одружає юлову і стоїть озлобленим ся марал як азобій зломлений на торччій урину).

ІДА (притиснувши волоса): Що за напруженість з тебе дитина!

ВІЛЬГЕЛЬМ: Ти знаєш се напруженість. — Я зову се — зовсім — підліткою.

ІДА: Але-ж Віллі! — Чому-ж ти знова нарад такий прихильний? Ти неоправданний!

ВІЛЬГЕЛЬМ (морочено шматко її на руку, класуючи рама на її плече, гніме її шматко в собою по салі): Неправильний. Так, бачиш . . . нараз се! — Я не бою ся нічого так дуло, як що я . . . що всі твої заходи супроти мене підути на марне. Я так

страшно змінився се! (завстає на чоло.) Тут нема ні ханниного спокою. Ціле життя в одній хвиля! Я сам себе бою ся. Чи розумієш, що се значить: втікати перед самим собою. А бачиш, я так втік-каю ціле життя.

ІДА: Остаточне — але ні, се не винадає —

ВІЛЬГЕЛЬМ: Скажи!

ІДА: Нераз — я вже нераз о тім думала — дійсно нераз приходило мені на гадку, як би — злине не гитай ся — як би тут не було перед чим втікати. Я вже сама. . .

ВІЛЬГЕЛЬМ: О ти, сьому не вір. Чи ти вважала на Роберта, чи бачила?

ІДА: Ні. — Що?

ВІЛЬГЕЛЬМ: Чи ти заважала, як він мене питав?

Сей, бачиш знає, що я мушу втікати перед собою; сей мене знає. Його снитай, а він тобі поносить. І тим він мені грозить. Я се дуже знаю. Уважай, який все на мене дивять ся. Мене зимає тріпот, а бою ся. Га-га-га! Ні братчина, на що не такі дуже пожалування гідні. І тепер бачиш, Ідо, що я не могу до сього допустити, щоба . . . себто я до току допустити, щоба ти мала якийсь ілюзі? Діне одна можливість: мушу бути отвортий з тобою. . . Я примушу себе до того. . . Я силую ся на те. . . Як ти мене ніяком пізнаєш, то. . . Я думаю, що як ти мене тоді знаєш, — або як ти можеш мене що любити — то . . . було би се шасте. . . тоді в мені омило би щось . . . щось мотучого, щось гордого, кажу тобі . . . тоді я жив би, а як би вони всі натордукували мною (Іда тулять су до нею є повільним віддаєть ся). А тепер . . . мушу тобі також . . . від піду до батька . . . ти знаєш о чім я думаю?!

ІДА (притиснувши).

ВІЛЬГЕЛЬМ: Тепер ти . . . я мушу се змивати на собі, щоба сказати тобі, що я — з моїм — батьком. . .

Ідо, Ідо, я хочу се зробити. . . (бере її під рамя. Подумає собі! Я прийав сюда в гостину . . . ні — так не могу зачати. — Мушу дальше назад вернути ся. Ти знаєш, що я вже тоді від кількох літ сам криз життя пробивав ся . . . чи в тобі сього не опівідав?)

ІДА: Ні . . . але спокійно . . . лиш не безнотрібно . . . лиш не звернувай ся так, Віллі!

ВІЛЬГЕЛЬМ: Бачиш знова таке: я бонгуз. Я ще до тепер не знав ся опоністи тобі про мою нирвність. . . На кождий случай се газард. . . Здобуваю ся на щось — сам супроти себе. . . Однково! . . . Як я раз не зважу ся на те, то як би а кіг се адійснити — щоба піти до батька.

ІДА: Ах ти, не муч себе! — Тепер тільки знають ся на тебе! . . .

ВІЛЬГЕЛЬМ: Ти боїш ся?.. як?.. ти боїш ся сього послухати?

ІДА: Фе! Ти не повинен ти говорити.

ВІЛЬГЕЛЬМ: Отже — представ собі: там на горі мешкає батько. Нім оженив ся з матір'ю, жив самотно і те саме зачав скоро опісля. Він жив дальше як самотний пустинник. — Нараз пригадав собі нас — Роберта й мене, Ангустою зовсім не журив ся. — Десять годин денно сльняв ми над книжками. Як бачу ся влиничу асенію — що нині!.. вона притинала до його робіт. Ти її бачила.

ІДА: Велика сали на горі?

ВІЛЬГЕЛЬМ: Так. — Як ні там ввійшли, могло сонце не знати як приїх. ніна сльїтати — для нас була тоді віч. І тоді. . . бачиш. . . ми бігли до мамі. . . ми втікати від неї. . . а тоді відгравали ся спина. . . Мама тинчала мене як одну, бачиш другу руку. . . Дійшло до того, що Фрібе мусяв нас на гору вносити. Ми боронили ся, кусали його руки; та се очевидно не помагало, а наше життя ставало ще більше неохростне. Ми робили

і т. п. До приятелів князя Палана належав, між іншими син фельдмаршала Мольте. Князь Айзенбург хотів сего великого нездатного чоловіка зробити комендантом Берліна, але Вілгелм II. не згоджувався на це. Помогав однак стоник, що крутить ся, і спиритичні сеанси... Перед очима імператора під час одної „сеанси“ з'явив ся дух старого Мольте і наказав призначити сина комендантом, бо інакше розпадеться ся Німеччина. Вілгелм II. повірив, наказав „духа“, який одобувив таку власть, почав і до інших справ мішатися. Гарден доказав, що таким робом одбута посада державний секретар Цирні і багато інших, менше важких урядових. Серед урядовців, що не мали шаста належати до спиритичного гуртка, тепер запанувало велике обурення, а серед загалу людности — шира веселість. Комендант Мольте титло Гардена до суду, з чого сей останній, як пишуть, дуже здивований, бо се дасть йому змогу вийти на верш усього гідного князя Палана. Близькі до імператора люди сильно боять ся судової справи і радять Мольте плати казну скаргу. Князь Палав Айзенбург, комендант Мольте і багато інших урядовців вже одержали одставку.

Події в Росії.

Дума.

В суботу рада думи даліше над аграрною справою, при чім соціалісти острого атакували як Століпін, так і кадетів. В голосуванні відкинено всі двоякі порядки пропозиції ріжними партіями з'явили ся в справі будучої аграрної реформи. Проти внесення двоякої господарства: приватної, кадети і Полаци. — На повестині засідання різниці над справою амністії. Міністер судівництва заявив, що по мисли арт. 3. основних законів справа амністії належить до прерогативи самодержця і тому, по думці правительства, се справа не належить до компетенції думи. П. М. Малинов (кадет) заявив, що справа інтерпретації постанов арт. 3. основних законів є справа і постанови внесення, щоб передати її спеціальній комісії в цім розв'язана, чи дума має радити над зинестійними внесеннями. Се внесення прийнято.

Вісти про незалежне розв'язання думи якимсь притили. Мабуть бюрократія в останній хвилині заважала се розв'язати думу, бо в такому випадку Росія не могла б зацікавити за границю полички.

„Berl. Tageblatt“ відзначив попередню свою відомість о тім, немовби то Вітте має обійти місце Століпін.

Голос польських послів з Литви і України в земельній справі.

Через непорозуміння в аграрній комісії думи Польки опинились у великій незручності становищі. Польські народові заявив в „Gazette Polskiej“, що вони не мають нічого проти примусового винку; се знов викликало острій напад крайних правих поміщицьких органів. Палав заявив навіть собі велику платонічної застави і народові мусив виправдатися на сторінках своїх газет. Однак для послів в Польщі виявилось, як завсідки, дуже зручний вихід. Вони принципово виключають ся за примусовий винку, але остаточно розв'язання сего питання для Польщі відкладають до будучого польського союзу, а зараз підтримують відповідні вимоги різних партій тільки що до Росії. Заступники польських інтересів в Литві і

се що раз більше упрямі і тоді почав нас батько неважко бити. Ми робили се так довго, аж раз зігнали нас по схолах на дощину. Не міг нас більше вистоси — наш нид справив йому ображення.

ІДА. Але — твій батько — се чейже мусив прийняти — мав добрі наміри зглядом нас. Ви повинні були багато вчитися, як...

ВІЛГЕЛЬМ. До певних зглядів був тоді добрий намір в него. Але тоді були ми лише хлопці десяти до десятилітні, а ту вже нічати ся і надвучити наміри. — Протино: він має тоді намір згинути нас швидко. Так так! На злість мамі! Через нить дит були ми позашені самі собі... ми були спрашки, злоді... Я бодай ще щось мав — я одбував ся мушкетом. Роберт не мав нічого. — Але ми навчили до різних річей — яких насалили ми зодки тоді знали. Врешті ознало ся суміжне в батька. Прийшло до страшних сцен з матір'ю. Війни наші мавати спанували і нас примістили в німесь заведення. А як я не міг навичити там до робочого життя і ній зійтам, казан він мене зловити і відвести до Гамбурга: в лінох, ривав до Америки... Але лінох і звідти вті. Я ривав се забути, що в жено є родичі і годуючи та меринучи пробивав ся на власну руку крізь життя. Роберт має менш-більш таку саму кар'єру за собою. Та маво того ми остали лінохами в очах батька... — Пізніше був я раз так наївний, що жадав у него підмоги — не просив! — Я хотів ходити до консерваторії. Тоді він написав мені на отвергій партії: їд до шовця. В сей спосіб стали ми такими свого рода self made men — але ми на те особливо горді.

(Даліше буде.)

і на Україні не мають такого „дипломатичного“ лахоту. Вони мусив нарізати смачну масу і отверто замішати себе ворогами примусового винку і прахляніми урядовою земельною програмою. Вони, правда, окрім Століпінського подала намагають таном виліти великих жертв з боку уряду і місцевого самодержавства, та на жаль не виключають, які се саме „жертви“ і хто має жертвувати. Во всякому разі одне принаймні ясно: польські посли є проти примусового винку на Україні. З сего приводу нині „Рада“, як дуже одоволів завою д. Лісовського і інших польських панів послів: краще мати справу з отвертими ворогом, ніж з меншим приятелем.

Заява жінок.

До трудової групи в Державну Думу прислано (на верш яже) заяву, тепер з підписом 19,944 жінок, у якій вони звертають ся до Думи, щоб вона встановила закон про жіночу рівноправність. Найбільше підписів в Петербурзі: 3,855. З Москви — 1,808. З Європейської Росії, не числячи „окраїн“ — 12,942 підписів. З Кавказу 1,244. З Литви та Польщі 12,441. Трудова група ухвалила подякувати спілці рівноправності жінок за те, що вона збирала підписи і встановила за потрібне скласти законопроект.

Чутки про зміну виборчого закону.

В газеті „Парус“ пишуть ся, щоб бюрократи той думки, що виробити новий закон що до виборів повинен „сам народ“, а не правительство. Для сього, на їх думку, повинно спеціальним маніфестом скласти „земський з'їзд“ — заступників від земств та городів: городських голів, голів земських урядів та предводителів дворянства. Сей „народ“ і повинен скласти такий новий закон що до виборів, який був би пристосований до „стародавніх заповітів та підвалин Росії“.

НОВИНКИ.

Чернівці, 12. червня 1907.

Капітан з Кепеніку. Пам'ятають, що читачі наші голосували справу шеви Voigt-а, який адавав капітана і в тім характері відобра від маломісного бурмістра в Німеччині троха грешив для себе і своїх воєнів? Пам'ятаєте, як веселили ся тоді весь світ незриваними сими дотеном? Коли так, то тепер подано в тім справі дальші вісти. Світ не лиш веселив ся Voigt-ом, але і пам'ятав о ній. З відячності за чудовий і бравурний дотен його сейчас заряджено для нього ескадру. Досягнато 35,000 марок. Сю суму дістане Voigt, як вижде — в вивиді. Во треба знати, що суда німецькі на дотені не порозумілись і вивиди Voigt-а до темниці...

Спростоване. Добр. Я Веселюхоский надіслав нам спростоване, в якій заверчує вісти подану нами за „Руськом“ немовби то він мав обійти редакцію „Свободи“. Від д. В. Кушніра одержали ми тем тако писмо: Викопованний нами Редактор! Подана в Вашій ний, часовий замітка, немовби за дла моєї недуги редакції „Ukrainische Rundschau“ і „Ruthenische Korrespondenz“ має обійти д. Кушніра, оперта мабуть на хибній інформації. Ніколи і на ніщо перисті редакції котрої небуло із згаданих часописів не з'явив ся, обі редакції веде особисто, сам і вірною вості й на далі. Натомісті, надуть ся між ними а д. Кушніром переговори що до вступлення його в склад редакції на місце д-ра Тустановського, який не може остати на дмлі при редакції в огляду на те, що обіймає урядову посаду. З поважанням Володимир Кушнір.

Грає Штернберг перед своїми виборцями. Грає Штернберг не явив ся у своїх виборців що перед виборами, а зайшов до них аж по виборах і то в минулу неділю. Обговорюючи вибори замітив, що чесний народ мусив при виборах вибрати або позитивного банкрута або соціаліста. Однак народ показав, що він є патріотичним і воля вибрати мужів, котрим доказано перед судом негарний діла, як заступників чужих капіталістів, бо народ має переконання, що ліпший є безчесний Чех як агент, чужий рабінник. „І добре зробив се народ, — говорив пос. Штернберг. Але чи маю я своїм чесним ім'ям покривати шахрайства дієт і субвенцій в публичним життю нашої бідної вітчизни? Ніколи! Я нічого не очию, що могло би зичити солідарність, але відкинути ся старим провідникам під новими кличами, сего я не зроблю. Я кажу: Я сам є сторонництво. Моє сторонництво має ім'я і звучати: Сторонництво чесних аграріів.“ При кінці сказав грає Штернберг: „Я не годен як слід подякувати вам за вибір, але історія подякує вам, і так як в Палермі імена тиесичи монітрів Гарибальдого вирізняло в мармурі, тих жонітрів, що освободили Сіцилію, так і наші імена будуть сльотити в історії Чехії, що під нами проведом і мочари корупції мусять повернути в область історичних прав та загальної поваги.“ — Зді яким казуть, що грає Штернберг, в часі сеї промови своєї, був мабуть пияний.

Товариство для сліпих і глухонімих. Ви пан президент торговельної палати Фридрих Лангенгау, підтяк великі промисловці пп. Макс Ангальт і Маркус Кісслінгер і Ви пані Анна Кісслінгер приступили до товариства яко члени основателі

з датию по 200 К. Філія банку авіакового жертвувала товариству 100 К а Ви. п. Янів Білагі 20 К.

Іспит зрілості зложив у Львові в академічній гімназії буковинські студенти пп. Іван Фрунзе і Гриць Стрілчук.

Трагедія семинариста. З Західних теміграють: Тутейний нятомець учительської семинарії Едмунд Шеремета застрілив ся минулої неділі. Причиною самоубійства була нещаслива любов. Шеремета полюбив тутешню 14-літню дівчину, який і обвінчав свою любов. Однак дівчина не хотіла нічого про него знати. В суботу старав ся він ще в останнє одобути серця дівчини; одиав надармо. За те постановив він відобрати собі життя: про сей намір познайомив своїх близьких. Однак за постановою тия скоро сіднувало діло, що ніхто не міг його одержати від такого страшного учинку. Шеремета чевив 20 літ і мав любовом ставити ся до іспиту зрілості.

Дрібні вісти. „Wiener Zeitung“ з дня 11. с. м. оголошує сідуюче дискурс писмо: „Ми, Франц Лосе і т. р. оповіщаємо і повідомляємо про скликання державної ради на день 17. червня 1907 в нашій столиці місті Відні. — Діній в нашій королівській столиці Будапешті дня 8. червня 1906, в 59. році нашого правління. Франц Лосе, Вен. Коритовский, Аверсберг, Мархт, Дідушинский, Прадо, Кайн, Бінерт, Форшт, Дершата, Папак, Лятинер. — Діновий порядок першого засідання є сідуючий: представлено президія, признає засідання отвореним, установає секретарів, подає до відомости впливів, вибір 5 верейкаторів, вибір по 9 членів до постійних комісій: правничої, політичної і економічної. — Провідник німецьких соціалістів Бебелє тяжко занедумав. — Дня 29. с. м. обходять львівське Русне тов. педагогічне 25-літній ювілей свого існування і при тій нагоді збирає датки на початку вже будову нової великої бурси.

Збиточна малпа. Малпа, котру вичучено штуку зводіскої, заробила подиство сльіха в одній отрафній поліційній в Парижі. Іменно, воїдний змалала чоловіка, котрий вті перед кількома місяцями в криміналу. На рамени мав він малу маленьку, котра уміла ріжні веселі штуки, так що сей урядовий в стражники бавивсь вом. Найбільші збитки робила малпа комісарови поліції, адавала ся якби той найбільше єї подобав ся. В тім побачив один поліційний, що малпа котру вже вичучено на се, витягувала дуже скоро цуларес з кишені комісари і подляв зручно своему панови. Комісар не надумуючись довго віддав малпу до шрау, а єї властителя до криміналу.

Дивна просьба. Магістрат міста Будапешту одержав перед кількома днями рідку просьбу. Один робітник просить, щоб магістрат вибрав для него заречену зміж нікованиць міського приюта сиріт, в котрою він арав оженити ся; зазначає притім, що заробляє тільки, що може удержати родину. На жаль магістрат не міг вводити тому бажанню яко в той причини, що в приюті сиріт перебувають лише до 14 року життя. В додатку мусить петент зазначити ще кару за написане подані на неостемпльованим папері.

Із штуки і літератури.

Дзвінок, ч. 11. Зміст: К. М. Руска школа (стих). — Юліаніє сьвято Руского Товариства Педагогічного. — В. Маслак: На осі (стих). — Як українські школярі сьвяткували у Львові Тарасові роковини. — В. Л.: Велика втрата (комедія). — Голубя (стих). — Праця і забави: Перепише редакції. — Виходить у Львові 10. і 25. кожного місяця. Предплата на рік вносить 6 кор. Адреса редакції і адміністрації: Львів, Сантуса ч. 47.

З тов. „Руска Бесіда“. В жовтні с. р. отже за три місяці, має повнитись наш Календар на р. 1908, через що вже тепер треба зібрати матеріал до віддху „Для науки і забави“. Редактор Календаря має до розпорядженості отсі популярні статі: „Так Бог дав“, образок з народу В. Левіного; Ф. Порубського: „Нам провесоріи“ (парос); „Із сьвітних поліцій“, „Дубок“ і „Весіля на Калічані“ (образок з народності); „Смітання“, (оповідання); „Адуат“, пародію оповідане Ів. Візюничу; „Ресентий Богоданий“, оповідане О. Мартоша. Розвідки поучаючі: „Будоване і утримане шкільних будинок“, „Як себе опанувати“. Статі літерні: „Дієта“, др. Марушій, „Занори“, „Гостець“, „Зачалене селестіки“, „Камінь жовчавий“. Життєписи: Природознавець Ліно, М. Заньковець, А. Манастирський, Василь Колибаба. Нехруковані поезії І. Воробієвича. Нові стихи А. Манастирського і т. д. Надто уложу проє. В. обширну хроніку світову, загально руску і буковинську, проє. К. руский ідеатизм, а учитель П. прагматичні ради. Однак ми хотім би, щоб сей 35. річник нашого Календаря, що єв ся сираним книжкою народною, не розходив ся в краю в понад 2000 примірників, злепоків всі бажання руских речив. Тому то звертаємо ся до наших нп. писателів в середньому просьбою, щоб надіслали нам ласково свої праці, які надають ся до Календаря. Поучаючі розвідки зі всіх галузей науки, статі господарські, промислові, купецкі, описи наших сільських отоваришень закладів і організацій, народних обичаїв, образів і пісней, сьміхованок і дотепів, оповідань і т. д. Просимо також о еототраєчів записів, пригодній для нас. Ми маємо дещо, а посол п. Семка поотарє ся у Відні о численні ілюстрації, якими богато упрасмо наш Календар. Просимо не забути на нас. — Проф. Ем. Семка, (Чернівці, ул. Менгера, ч. 1).

Реданция, адміністр. і експедиція
„Буковини“
в Чернінних ул. Петровича ч. 2.
Ч. телефону 178.

на півний рік 18 кор. (мід. 9 рублів або 34 гр.)
а на пів рік 9 кор., мід. 4-50 р., або 17 гр.
Показує число 10 сотників.

Оголошення приймає ся по 10 сот. від стрічки. „Надіслане“ по 40 сот. від стрічки. При частійшій замовленні відплати менше. Рекламний персонал відліз від порту. Рукоників зворот редакції лише за поштовими застереженнями і залученням навісних твистів поштових.

В справних редакційних можна утисно не розуміти ся по дві дні 8—10 разів і 2—по пил. Крім цього і ємкості.

Виходить кождої середи, п'ятниці і неділі.

Та, бажано нашім хліборобам, поля знайму-
вати на своїй землі в громадах не має місця, а
і с, то дуже знищена. Одно слово „громада“ у
визначає, що в громадах палідно землю немоу го-
дова громада: вона господар і розпорядник. Громади
походять між громадянами землю, визначає, де, що
сїяти, і хоч не каже, як сїяти і працювати ко-
жемі, то до сего примушують обставини громадян-
ства. Громадяни годовують тільки в себе і оселі,
а не в полях. Тільки в оселі їм розгортається са-
моземство; а далі його думками, його розумом, його свїто-
глядом правити громада поля, держати його жит-
мов ітшину в катї. Через се громадянин і не ро-

хто небудь вибраний послом нашими мужиками заний тепер, що він не наш, а Москаль. Думаю, що не найдеш між послами нашими в Галичині нікого, щоб в виду тамешної найогидливішої в світі адміністрації, в виду великої бедоги нашого народу, хотів тепер вести мужиків руских під російські юрти! Дехто із немичних і старих може щиро і поспридімо думати о тім, але щоб думати так реально думаючи негоді послом, все не хочу вірити. Коли-б хто в наших шлюбів і над міру привабливим 30 візюновим народі хотів встановити ще другий наріз, то се було б сумнішно під найбільшого гора в найбільш зближнім галицьким нашим селі!

Вся наша історія — се стремління до свободи і своєї волі. Немає жодного народу, який би для своєї цілости своєї, для кожної своєї одиниці і для всіх інших — держави не так собі ідеї. В тім напрямі підути і наші послом, які лущатись будуть лише з тим, які теж в заповідності, Належимо до Славян, але два найбільш славянські народи: і великий Голит російський, який для себе побити малым Япанцем і високоповажаним паном Польши тепер і далі більше накладає і накладе на нас все нові наклади, несправді і кривди. В парламенті польський камі заступає праймо ворожу нам галицьку систему і в по відношенні між нами і ними. Сила Польки однак їм славянську поміч (Чотири пр. лише абсентувались при голосуванні в комісії для наб. реформи). Як минулих вказує нам на свій погляд, що в нашій історії для Славян поміч можуть бути лише чисті академічні. Мусимо дбати о освітленні, де найти можна поміч. Є ними німці і партії і в хімії. Правда, часом дехто з Німців думав, що лиш для них є світ. Пізнають і они однак скоро, що їм нас буде треба. Загалом беручи стара кривда нашого народу уявляється нам орієнтацією. Притім на годину рахунок ми, що тільки матеріалізм, можемо жити; чи зможемо однак жити при нас наші вороги, се ще неясно.

Домагання наші мусять обіймати всю австрійську Русь, бо опіюю нашою ми обіймаємо весь наш наріз в Австрії, а не лише його буковинську частину. І так і в справах культури будемо домагатись всіх наших прав на поди народного і середнього шкільництва в Галичині. Вже нашу силу звернемо в борбу о український університет. Зобов'язує нас до сего і хочем, щоб нас потреба свої інституції і нечужиний героїзм нашого славного студентства, проведеного так, що в не дивували б ся, як би воно вийшло і остаточний екстремізм. Студенти наші запросили мене до себе, пішли з мною радою і до сего часу ними проповідані в історичній сенсативі мислю у Львові своїм. Є європей, бо в дав своє, що в університетській справі зроблю все можливе, як зберу. Державна Рада. Своє слово в цьому напрямі і в підприти мене всім товаришам послом. 2. Ми є націоналістично автономістичні і будемо в тім напрямі все ділати. Переходимо закладаємо поділ Галичини із розділом всієї гал. кривди упрямі. 3. В економічних справах не відємо сідати за аграрні питання, хоч наріз наш се славіст господарі. Наші господарі се майже всі — пролетарі. Відповідно до сего будемо поступати, абияки щоб все здобути для поліпшення долі нашого білого працюючого люду. — Останнє це наша справа угоди з Угрями. Ми, як наші автономісти протестуємо проти панкларесної галицької системи владом інших народів Угорщини і тому будемо піднімати все, що ослаблює панкларесну Угорщину. Се булаб наша програма. — Бесідники ще раз дякую за честь, яку йому

дали і кінчить свою знамениту, більшою як годину триваючу промову завершенням, що останній піддих його буде мітінням до руского народу, «якому я служив і який мене шанував».

Не треба хибляти, що промову п. Н. В. а не хибляти вірний бурю емоцій і оплесків. По промові сій владує грімка наша ніс: «Не пора!»

Відтак виступив із промовою послом д-р. О. Козесса. «Дорогі Родичи! Я щасливий (почав бесідники) що запрошений маю нагоду поділитись з вами радостями нашої, яка прийшла в часі, коли в Галичині і на Україні народ наш пробудив ся до нового і великого життя. Буковина в тепер не пізнаю. Бесідники поринувши давні часи з теперішніми, каже про муравля, неспинну діяльність. Отож сего і Польки (що через виконання собою учительство дає собі оне бумовинський народний душ) і наймає працю тих людей з теперішньою славною діяльністю п. Василья. Відтак знайомив нас. Козесса не лиш свідомість галицького селіства і приривання борбу нашого народу до борби Антона і Герасимом закла, що ми інші панци, що росте і яку держать свідомі славні робітничі маси і рухи. До сего причисляється і революція в Росії і крім, про яку каже сербський поет, що в вимітання жодя ідеї. З огненного моря промисливий послом возі на російській Україні, до того ж маємо своїх послом, які вносять проект автономії України. «Позвольте панове — кінчить бесідники — що моїми словами виважу тут від вас привіт нашим братом послом в Думі, які борять ся інші за волю України на місці забуваннім колись на козацьких трунах!» (Вура емоційно!)

Послом Пігуляк заклає шати, які інші спляють послом від ноги із давним козачим термом народних діачів. Вихід до сего півліт провідання народ нашого все зміни вийти в труди для народи. Тепер треба всю роботу звернути до самого найглибшого долу в народі і тим забезпечити всі народні здобуті вже права. Бесідники підчеркнув пробудження жіноцтва і казав, що в тім треба бачити дальшу заворуку всієї кривди будучої долі.

Потім промовляли ще панове: надуч. Ізюк (з Кичери), студ. Деміянчик (іменем тов. «Сова») і п. надуч. Дарій Пігуляк (з Старої Жучи). Вже час пішли пісні і настрій загальний був позитивно гарний і поважний. Починалось се нежданно наше свято гет-гет по пімочі.

Сучасна Україна.

І проваля са собі сервізм, розуміє ся, не тільки в відношенні до правительств, чи правительственої політики, а взагалі перед всякою чужою силою, чи економічною, чи моральною. Нехтували своїм і спинались засвідчити свідку, чомо уларити перед чужими благами, перед чужою силою, щоб зарекомендувати себе «злучені сторони»: «Дивись, мовля, який я пдав ся культурний і освітлений, і не тільки мене з необразованою українською масою: можу цілком ствердити ся всього свого і як первозаданий Адам їти, куди мене пішете». І інші служили і прислужували са. Нема інших службистів, як «Українці»; нема людей, які-б зміня так совісно своєняти всякий моральний чи службовий обов'язок для чужого і чужих, і варазом так нехтувати усяким обов'язком су-

можна, бо посібно витончуть суспільні вимоги, які будуть інші ніжніші. Переважате-ж громаду, як кожному відомо, дуже важко. Треба бути дуже і дуже розумним і жвавим, щоб звернути її на правильний лад, відзначивши під того, до чого вона змилася в діла-праділа.

От такі несприятливості має громада владна землемо. А проте воно має й свої зручності. Громадяни у Московській владі позбавили свою «общину», вріпні за неї стовп, бо вона обороняє від заклидів кожного «общинника». Громадяни знає, що хоч він і корить ся громаді, за те й вона за його заступить ся в яку годину, дасть йому землі і окрім землі заволодіє. Та дарма, робота лиш тоді добра, як робить ся з доброї волі а не примусу.

Тепер гляньмо на те, що звуть ся заповідною землею. Заповідна земля, переходить із воля в кодімо — по засвідку, кому небудь із сів — значайно старшому сивою. Такий лад владна земля до чому користний а де в чому ні. Користний він через те, що земля не розділюється ся, як греші і не переходять від одного до другого як при особистім владі. Тут люда не звільняє ся з відомою нам через-полосницею. Як що на такий землі остане ся нерушимо і остане, то се воно добре. Такий лад має спротиву понатом, розумно і не боючись втрати, ператись коло землі і коло якого того, що потрібно для хазайської справи на землі: виводити ті або інші пристрой, будівлі, машини, худобу і т. п. Все се діється ся не чужому а відомо на марить свій дітний; розширяти мети ся далі і далі у своєму поколітті. Кожний бачив, щоб після його не зникла його думка і бажання. Та дедбильного й дити, хоч і не помітно для себе, несуть у собі чуже і природу своїх батьків і ведуть батьківські дла до чужої праці. Се все дуже добре з одного боку. А з другого боку й не добре. Даж ділати ся усім тим, що не останають ся на заповідній землі, а повин-

проти свого. В чім хочете — чи в уяріві безгосподарності і «Ш. отхлєній», чи в ароні «слави и добра» по-стутности. Російська бюрократія і російське цесу-новне життя однаково вприсали й реакції на українських постах, одна на постах тих, що душу свою позлагали для російськ. чинів і орацелів, — друга на постах тих, що так само не за страх, а за совість трудили ся для розвитку й розширення російської культури й пошту, кадаючи на «благословенну Україну», чи то на український селітний тільки погодний від-падки. Бо се був тільки селітний для них. Верні десяти тисяч, чи тисячі українські в Гетьманщині XVIII в. з шірі діли, щоб якимось стерти з себе український вид і обличчя; вони не могли було дітний післати до якоїсь людської піснє, посилали до про-мислів, шилих кауцьких кодецій, посылках, або на-бравачис «суданні», стирали з себе український образ і подобі; хоч би нікому несприятливої політики та середовищної латини набрався, або не смерділи українським потом. Верні XIX в. так само напружували свої сили, щоб бути своїми в культурі і житті великоросійським — щоб і не нахлю від них Українцями. Толерантність до всяких чужих претенсій супроти українства несе української суспільності була вчу-вання. Готувались пізнати й розстерти ногою все своє й несприятливо на кошт його чужо — просто ушпи-тєльня.

Розуміє ся, можна сказати, що в тім була по-хвалана селітність своїх слабих культурних сил, скромності, значить. Що й казати, річ похвалана — особливо для тих, що крім скромності таке й не мають нічим більше похвалитись. Та тільки з селітності тих слабих сил повинна була б вийти рішучість потрудити ся на зближенні, до розвою тих слабих культурних, національних засобів, — а от її не видно було. І скромність, розуміє ся, не то що самообла-гування, брак самоповажання. Білі ми, білі, та тільки «в рубішч почтєнна добродітель», а ми-ж тапи, що совість, ні в чім не замічені». Чого вше чого, а «добродітель» у кожного народу хоч одбавляй. Об-дерні його свої й чужі, як звину, і стоїть він голів, як турчаній сьвятой, — та з міною «булого чело-віка» — не горніського занаверивши, а скромного «неудачника» — тиснуть ся при дверях, сплякує ся заняти своєю особою як найменше місця, або в чім небудь «не обзавоювати» їх високостеювання», що поронадавали свої інші утробі на його місця, селі-домі своїх високих культурних примет і самопо-важання.

Так-так, народиць скромний. Кажу йому не про той містичний «народ», а про «громадянство». Под-воленій малю. З адячності приймає, як хтось силуює в українській біс — або тільки хоч трошки мав їм і значіння. Розуміє ся, їм й значіння між чужими. Хто жите своє покласть на службу українському народові, то розуміє ся, з таким «своім» нема перемоні; йому однаково піде ходу і він стер-нять усе — отже йому можна дати почути український «демократизм» в повній силі. Але супроти земля-нів, що на чужій службі добивались якогось — хоч невеличкого імені, чи впливу, чи звани — о су-проти них все має бути позина обережності, велике поважання! З безмірною адячністю приймає ся, коли такий землянич некаже ягусь «високостеювання» для української народності чи українського патля. Тільки і казав, і спітети «царого Ураїнца» (чи навіть «герон», «борон» за український народ) зарав йому за се. Так лєство поставити себе під крило й оборону чоловіка, що шось значить у чужих, при-казати ся до нього — дарма, що його відносно до

бать так щиро на землі не особистий казав, а швидче як арендатор, як наймит, котрого до всего приму-щують. Громадяне владне водить ся тепер у Москов-ській, де є та звана «община». Там люди позувають собі поле в трох місяцях: а тозай, а ошнім і верні. В деяких губерніях виділяють ще який небудь зна-ток із всієї громадянської землі під місце травою. По-діли на кожного громадянина визначають ся одна-кові і останають ся в їх руках скільки там років: 3, 6, 8, 9, 12 і т. д. Се залежить від уминня громади і від того шлодомину, який громада ви-значає. Як що громада визначає шлодомину на 3 роки: 1. толока, 2. озиме, 3. яри, то земля на окре-мим громадянином остане ся 3 роки, або в дше — троє більше, щоб громадянин шцорт обійшов круг шлодомину, раз або скільки там прийдесть ся. Як ми-нуть визначені літа, на які відділяла ся земля грома-дянину, він вертає її знов громаді а вся громада знов переходить землею. Такий лад тим шходить хазі-роботу, що завжди дає поруч а черезполосницею і в нехазіроботі хазіна. Чи буде хазіна добре догоджати землі, як вона, через поту там пору, від його відби-расть ся, а значить нех дадуть йому шину землю? Він буде завжди на землі так робити, щоб не штра-чати ся на землі (угноувати, анищувати бурини) а та-кою думкою, щоб штрача повернулася а землі вони він нею владі. Як бачимо, земля при такий обставинах занахтєть ся, шворюєть ся і бєснє. Не в кращих обставинах і кожний громадянин, що порадить на своїй шматках. Він повинен обробляти землю, орати і збирати хліб на ній не тоді, коли йому хочеть ся, а коли робить всі громадяни. Громадяни хоче свій поділок шворати під озиме — на черний пар... Гро-мада йому забороняє, бо се їй шводить. Швораний владарський поділок із всієї громадянської толоки шмє-шує саму толоку, на ній шветь ся весь громадянський шот. Він хоче раніш засїяти свій поділок, і того не

ні від неї відсахнути ся? Вони повинні самі шукати, якої звільють роботу, якоюсь жити на білім швітї. До якої там пори вони сімє живе шупі, похашть ся з од-ного хазієства, а потім, окрім одного, відірвала сибя від шлого хазі. Гуть вони у найми на заводи до других хазіробів і геть то, зближуючи верету лю-дей безземних, шоретув, називаю пролетаріатом. Не лєсто від того і тому рішкому хазієству, яке вони не поволи кадають. Хазієство повинно, як мага змагагься, щоб шпатарити на всю сімю братів і сестер і дати їм званину шпроту и житю. Таке змаганє не на по-ривить хазієству: воно без трошій бєснє і не може шости шничайного і бажаного хазієського шду. Добро шє, як той із сімї, котрому дістала ся земля, шданий до хазіробєства, а як ні? Тоді горе: хазієшуй, як шна-ш, чи хочеш, чи не хочеш. З шлого бєну шповідно владне шемло, як бачите, не користне. Воно нам шга-дує громадянське владне шемло, яке не даємо біль-ше шиншує талан, шлодоу шпроту і не дає їм роз-горгатись по волі.

Лише ся нам державний чи то національний лад владна шемло, коли владне владне шемло на-зєшуть одні тільки державі або народові — і селі лад шдєть ся найшрасшним через те, що надшправед-ливий і найшкористий і для держави і для всіх лю-дей селі держави. Держави чи шдєня порядку тоді по волі шлого народу на добро шгаду і рождє шемло всім хазіробам в аренду, як шу там шлату на шпіль-ни там роки або і на все жите. Арендні шзати шна-шчуть ся то більша то шєнша; се залежить від родючости землі і шдєних шгаліних обєстаків. Такий лад шгадує тепер в Новій Зеландії і там шдєся ся він дуже добрим, найшрасшим ні шєх, яких до тепер шємо.

деть изъ украинизація партія! Не можна „удилатися“, що ті оспіри українські відікають ся вже слова „руський“, коли они (дух святый при нас) хочуть тепер повалити те все, що так дуже „дорого руському народу!“ В кожній другій нашім записанні таких вимовлях бы даже позначили, чтобы показать того рода програмами отъказались отъ мандатов! Словом — консьє свѣта, гинь „русская партия“ і „русская національность!“ — Се був бы вже й не жарт — коли-б був в тім — сенс! Пригадуємо „Галичанам“, що весь „руський“ народ в також і величезна більшість „нашого українського народа (і то в Буковині не лиш на Україні) — се православний народ і сей православний народ вже давно має ту свободу в супружестві, за якою тепер залив ся п. Пігулик, православний Русин. Відний істинно „руський“ „Галичанин“ плаче над zagrożенням католицизмом... Се вже верх канцелярської підлої обдурі! Буковинські заводи пишуть у своїй „Народній (а) Раді“, що п. Пігулик хотів би „унію“ завести на Буковині, а галицька канцелярська натага рече в жалю, що той сам Пігулик хоче еривославити католицизм!... Отже загадку розв'яже кождий, хто знає, що тут є румунські пани православні, а там католиці, польські. Всім нам треба служити — і все треба нищити Українці — хоч би без пам'яті і сенсу — отже засада „Галичанам“. Свідти на нитках стігали і на всіх нитках крикнути плачливо душою! Поді блявни! — Пос. Пігулик висказав верочим овою лиш думку і за нею певно не піде цілий клас наших носів. О тім „Галичанин“ добре знає, — але чому для дешевого гештету не мав би він збрести? — Можна годати ся з поглядами п. Пігулика, або ні, але треба мати честь і почути правду, не треба адекваті дота, коли в душі є хитро, погане злодійство. Сего під „Галичанам-а“ годі нимати... І тут ще раз показалося, що справді „вишло шило із мішка“, але не се шило, о яким думала канцелярська шматка — і не з сего мішка! —

Зібрав ся парламент — отже перше для нас питання, що нажить ся з сего подієм, так: що-ж буде з руським класом? Вступили москвофільські послани до него — чи ні? Від негось часу справа ся заворушила всю нашу суспільність. З одної сторони цілком раціонально завадали нам і галицькі народні послани, щоб членами руського класу в державній Раді могли бути лише ті послани, які знають, що почитують себе Русинами (а не пр. Москвофілами). Се домагає мусить хваба кождий признати мінімальним. На жаль — від кількох днів вся москвофільська преса заговориза, що в пиду такого усміна послани москвофільські до класу руських посланів не повинні вступити і що заважає їм є аложити особливий клас „руський“. Як небудз лишне може було би, либи клас наш мав ще і п'ятьох москвофільських посланів в своїм складі, то все-ж такий з другої сторони такий рішучий прох москвофільів велика причина би ся до розв'язання справи між тям, старими Русинами (recte Москвофілами) а Українцями і се майже цілком певно був би лише дальший крок до цілковитого загиніти москвофільського ренегатства в нашій народі. Правдоподібно однак щонайменше деякі послани москвофільські рішучо не знають себе Москвофілами і ле одностайного класу руського все таки вступити. „Діло“ не вірять в се...

P. S. В останній хвилі одержали ми телеграму від посла п. Никодая Васильяка, в якій читаємо, що він (30) послани рускі (отже і 5 „москвофільів“) вступили до руського класу! Так отже і ся справа остаточно покінчилась.

3 учительського свѣта.

1. Конференція учителів сторожинецького повіта.

На 31. мая і 1. червня с. р. відбулась учительська конференція повіта сторожинецького в Сторожині в двох групах: а то, руська учительство під проводом руського інспектора п. Рєзюшова, а польське під проводом польського інспектора п. Нуцу, до якого причислялись і німецькі учителі.

При сих конференціях мали вибрати обі групи район під прох. пов. інсп. трох делегатів до правчої учительської конференції.

Як давно не були сі Волохи Русинами прихильні, так і тепер при сих виборах показали ся они проти нас Русинів і Німців цілком несправедливими а більша часта їх шовіністами і загрозливими порогами.

В сторожинецькій повіті є зверх 60 волосних учителів, зверх 30 руських а зверх 20 учителів німької народності. Отже по справедливості припадало-б для Волох 2, а для Русинів і делегат.

В сій намірній старав ся руський інспектор пан Рєзюшов порозуміти ся з Волохами і порозумілось переговором. Правда були і консервативні Волохи, котрі піднімали сю думку, але шовіністи, а вони ними надуч. Стефанюк з своїм братом попом з волостного Банькова заважали під 30. мая так рішучо, що всі Волохи голосували аніжачно на своїх трох волосних учителів а на руського лиш два голоси вважи. Очевидно Волохи вибрані в Русини ворогами.

Сей факт свідчить докладно про волоску приязнь і їх справдівість.

2. Замітки з нагоди повітової учительської конференції в Чернівцях.

Нарешті дочекало ся й українське учительство чернівецького заміського повіта і дістало свого інспектора Українця. Коли порівняємо сего рішучого консерватора з торішнього, то остерігаємо великий поступ до злишого. До сего року проходили конференцією рішучо інспектор Румунський для України, Рукунів й Німців. Та завдання неспівучості наших носів, а не менше і нашого невтомилого каменира на поля українського шкільництва на Буковині, д. Ом. Поповича, що з великою енергією боров ся і бореть ся ще далі, чтобы наші школи визволити з румунізаторського та німецького впливу, удало ся, що чернівецький повіт поділено на два шкільні повіти, себто на чисто український і румунсько-німецький. Таким підходом зроблено дальший крок до націоналізації шкільництва на Буковині. Коли попередніми роками не мож було почути на конференціях і одностайного слова по українськи, бо все шваркотало по німьцях, то сего року на нашій конференції панувала майже виключно українська мова, а п'ятим 2-3 старших учителів, що ще не можуть помістити у своїх мозках, як то можна говорити нашою рідною мовою без німецької примішки.

Приступаю до властивої теми. Як звісно, конференція відбула ся 7. і 8. червня с. р. в Чернівцях. На денний порядок були сідуючі теми: 1. Як би навчати буковинське шкільництво зглядом вивчення дітв, поєднати школи і шкільного примусу та як нарядити они класом? 2. Як заступити припини нового шкільництва і наукового порядку зглядом охорони дітв до буковинських обставин? 3. Як узгодити науку мови в народних школах, аби дешче і невинніше освітити практичну ціль сєї науки? 4. Внеси зглядом переповнення приваєв нового шкільного і наукового порядку догично наукових приборів. 5. Внеси в становищі справ учительства, його відносин, прав і обов'язків. Над всіма сими темами має нараджувати ся ще краєва учительська конференція, що має сего року відбутися ся.

Конференцію відкрив посол до державної Ради д. інспектор Микола Свинюга. Се перша конференція не лише на Буковині, але і в цілій Австрії, якою проводив посол. Коли лише почини ся д. Свинюга, приватало його все учительство бурєю оплесків, даючи сам доказ, якими симпатіями тішать ся він серед нашого учительства. Се не перший злиший бюрократ-інспектор, але щирий парламентар і заступник українського учительства. Будучи ще в Вишнівцях на посолі інспектора, здобув він собі надзвичайні симпатії. Кожному учителю був він приятелем-другом. Він ніколи не вживав ся, що він то інспектор, а ніколи лише учителем. Перейшовши перед роком до Чернівців, він не лише що не змінив свого широго і злишого поступованія зуроти учителів але докладав ще більше своїх сил, аби кождий учитель був ним як найбільше задоволений. При тім був він завжди справдішній. Невинних учителів брав в оборону, хоч нерідко мусів виступити проти несправдісних учителів з відповідною енергією. Си його об'єктивності а при тім надзвичайній щирості придбала йому чимало прихильників не лише серед учительства, але і серед інших верств нашої суспільності. І коли сего року раджено над поставленням кандидатів до державної Ради, то „Національна Рада Русинів на Буковині“ одностайно видвинула його кандидатуру і доложила всім старим, аби він отав послом.

По відкриттю конференції приступлено до наради над поодинокими головними рефератами, які, мимоходом кажучи, були виготовлені в німецькій мові, бо так зажадала правна шкільна Рада. (?) Навіть протокол сивеновано в німецькій мові. Се спонукало учителів, що вони одностайно ухвалили, звернути ся в сій справі до правчої шкільної Ради, чтобы на будуче можна було виготовляти і головні реферати в нашій мові. Бо-ж се дивно виглядає, що дебатують ся по українськи, а відчитують ся реферати по німьцях. Треба би вже і сему зробити кінць. Коли вже маємо свої конференції, то похай вони будуть ділено нашіми.

Всі реферати були виготовлені солісно і дуже старанно. По рефератах були дуже живі дискусії, в яких лабарали слово чимало учителів. Не завадило тут спілкувати, що наші учителі майже не забирали слова в дискусіях, а вимовили двоє чи троє, а се велика шкода, бо а учителі повинні інтересувати ся шкільництвом не менше від своїх мужських товаришів. Довладно над кожним рефератом не буду розводити ся, бо не позволяють на се рамки сєї статті.

Другого дня сего-то 8. червня загостив на конференцію буковинський народний учитель, а теоретичний правий інспектор д. Ом. Попович. Все вібрало українське учительство повітало сего невинчайного гостя велими охотливо. Посол Мик. Свинюга сказав в імені всего учительства д. Ом. Поповичеві щиро подяку за гостинну, піднеси з притиском, що як раз йому мусить ся замідити, що наше шкільництво чим раз краще розвиваєть ся. Посол Свинюга агадів, що що до надання в чернівецькій повіті було дуже мало шкіл, а сегодня, завдяки щирим і енергічним змаганням правого інспектора Поповича, удало ся довести до того, що в чернівецькій повіті є самих українських клас понад 150, через що й мусіло ся поділити сїй шкільний повіт на два: д. Ом. Попович подякував сердечно за утресні йому овалі і злишення, що як

доси, як і на даху працювати мо на користь нашого шкільництва, а тим самим і нашого учительства. Заразом висказав надію, що українське учительство долати має всі перш сиз о піднесення свого шкільництва і повіті, яке спочинає тепер виключно в його власних руках.

Як раз у присутності сего дорогого гостя дебатувало над найважливішою точкою денного порядку, себто: Як узгодити науку мови в народних школах, аби дешче і невинніше освітити практичну ціль сєї науки? Красний інспектор Попович дуже уважно прислухував ся нарадам, а опісля забрав охоту і в донній промові, навидаючи при тім до виводів поодиноких учителів, агадів з притиском, що вже пора і нам узяти ся до зрештормованя науки мови в народних школах. Доси вчено в нас по школах мови після перестарілих шаблонів, вивчувано без найменшої потреби різні граматичні правила, а на практичну ціль мови майже не знавало ся. З сего вибили такі наслідки, що більшість учеників, описавши народну школу, не вистій як сід вивчовувати ся в певній своєму рідною мовою. Тому то треба зробити зворот до цілком нової методи під сий зглядом. Граматичні правила та абстрактні доєйні треба злинути в народній школі, а натомість читати більше практично, поправляючи дітв у вимові, в будові речень і т. д. Поки річ, що хто хоче других учити мови, то неродовсім мусить самий нею добре володіти...

Не буду тут довго розводити ся над виводами д. Поповича, бо се би за далеко завело. Одного собі лише бажаю, чтобы таких викладів як д. Попович доводило ся послухати нашому учительству густіше, що безперечно причинило би ся до значного поєднання нашого шкільництва не в однім ще напрямі.

Ще не одне красне слово були би почули учителі від д. Поповича, але на жаль він не міг дойти остати ся, бо не позволяв йому на те час.

Коло п'ятої години по поладу спичали учителі свої оєційальні наради і приступили до послідньої точки денного порядку, себто вибору трьох делегатів до краєвої учительської конференції. Сих делегатів вибиравли учителі спільно обох конференцій під проводом посла Мик. Свинюга. Дони приступлено до вибору, склала ся сідуюча поді: Румунські учителі удали ся до нашого учительства, чтобы порозуміти ся, кого мають ся вибрати на делегатів. Українські учителі відповіли, що мусить перший раз сні між обою порадились ся, чи входить в ними в компроміс, чи ні і зараз таки мали в тій справі нараду. Одні були за компромісом, а другі проти него. Перші казали, що мусимо бути впроваджені суроти Румунів, бо так вимагає правна політика (!) і чтобы відступити один мандат румунському учителю, а другі знову обстоювали такі при своїй, домагаючи 3 наших кандидатів, мотивуючи се між иншим і тим, що румунські учителі сторожинецького повіту, маючи за собою більшість, не хотіли й знати українських учителів, яких є більше як третина, а разом з німьцями товаришами майже половина усіх учителів сторожинецького повіту, і вибравли такі трьох румунських учителів на делегатів. Остаточне угодило ся все українське учительство одностайно, в патком учителя М. Т., чтобы не входить в ніякі компроміси, а поспирати всіма силами своїх 3 кандидатів, маючи певність, що легко зможуть се освітити, бо були в більшості. Се все зроблено під сльом честі.

Та тут отало ся щось нечуваного. Учитель М. Т. нарушив справу солідарності, заявивши, що він вже наперед заклочив компроміс з румунськими учителями, хоч його до того ніхто не вповномочував, — вирвав ся як Філіпп з конопелі і побіг чим скорше до Румунів. Вернувши відті за кілька час назад, отав відмовляти хитких учителів, що самі не знають, що вони, чи несе, чи повбав, чтобы віддали свої голоси не на нашого кандидата, але на найбільшого румунізатора в наших повіті Шлапска-го, що цілком насамі перетягає наших дітв в Чигрі до волосних відділів і румунізує їх тям. І за таким авторізм пороком нашого шкільництва став побивати ся М. Т. як Марко по волі, чтобы його перенести в делегати, бо так, мовля, вимагає теоретична правна політика (!) Коли би се був зто инший зробив, то би се так нас не дивувало, але що се зробив вправ учитель М. Т., то нам се в дива не виходить. Ми не просту не можемо собі уявити, що сїй учитель, який так заважало боров ся повсю з румунізаторами, став видвигати тепер їх на ноги. Де-ж новосивенція у Вас, пане М. Т.? — Не ветидуючи ся свого некрасного учинку, кидав ся М. Т. всюди і так перемішав на 14 картках імя нашого кандидата, а натомість дописував власноручно імя: Шлапска-го. Таким чином допоміг М. Т. повалити нашого кандидата в корінь румунізатора й ренегата-перевинника. Наш кандидат узяв 68 голосами проти 78. Отже лише 6 голосів нам бракувало, а був би і 3. наш делегат порейшом.

Хоч я мені тяжко приходить ся писати оні кілька стрічок на адресу учителя М. Т., то думаю, що се його смятатє і він прийде до переконання, що змили і будо врати ся свого злишого учинку.

Я невиний того, що все українське учительство осудити як сід сего поступованя М. Т. і що оно свої справи веде так, чтобы щось подібного більше вже не сталося.

Ціна оголошень на односторонню їх розміщення: Ціна сторони 80 К., 1/2 сторони 40 К., 1/3 сторони 20 К., 1/4 сторони 10 К., 1/5 сторони 5 К., 1/6 сторони 2 К., 10 с. — Анонси обчислюються після обсягу змісту на ціну кожного тижня.

ОГОЛОШЕННЯ.
За рубрики: Надіслані і Оголошені на редакцію не відновляються.

При підписуванні або при розміщенні оголошень, вичислюється вартість. **Дрібні Оголошення** налічують друком (реклама), виходять за 4 с. від слова. Накази і листи на анонси на редакцію не прийняті.

Загальні збори каси позичкової і шадничої для громад. Довгогоде відбулись 30 червня с. р. в будинку шадничої в садибному порядку днівним: 1) Отворене зборів. 2) Справоздання старшини з своєї діяльності за рік 1906. 3) Вибір 2 членів старшини на місце уступаючих членів. 4) Вибір 2 членів ради надзорчої і місце членів уступаючих. 5) Ухвалення абстрактів до теперішньої старшини. 6) Обговорення справи задоволення шадничої. 7) Замкнене зборів. *Олександр Пилипчук, нач. каси.*

Весняні загальні збори каси поз. і шадничої для громади Камени відбулись 23 червня 1907 о 2 год. по пол. в шадничому будинку в садибному порядку днівним: 1) Справоздання касово за рік 1906. 2) Вибір касиєра. 3) Вибір членів. *Юрій Шербанюк, нач. каси.*

Звичайні загальні збори каси поз. і шад. для громади Вашнівці н. Ч. відбулись 25 червня с. р. о 2 год. по пол. в селі тов. „Руска Весіда“ в Вашнівцях н. Ч. в отриманому порядку днівним: 1. Отворене зборів. 2. Звіт з діяльності товариства. 3. Вибір членів. — *Іван Герасимович, нач. каси.*

Звичайні загальні збори руско-православної спілки торговельно-промислової в Вашнівцях н. Ч. відбулись 25 червня 1907 о год. 3 по пол. в селі тов. „Руска Весіда“ в Вашнівцях н. Ч. в отриманому порядку днівним: 1. Отворене зборів. 2. Звіт з діяльності товариства. 3. Звіт касовий і бізнесу товариства за перші 2 квартали його діяльності. 4. Економічні зміни в управі і Раді товариства. 4. Вибір членів. — *Іван Герасимович, голова товариства.*

Весняні загальні збори рускої каси поз. і шад. для громади Чагор відбулись 30 червня с. р. о 2 год. по пол. в домі Михайла Гантовича в селі тов. „Руска Весіда“ в Вашнівцях н. Ч. в отриманому порядку днівним: 1. Привітання річного обранства і бізнесу за рік 1906. 2. Вибір 2 членів старшини на місце уступаючих. 3. Вибір 4 членів ради надзорчої на місце уступаючих. 4. Вибір касиєра. 5. Ухвалення, щоб не тратити відсотків під пів. 6. Справа заступника доми для каси. 7. Вибір скарбачого для каси і призначення плати для него. 8. Вибір членів. *Михайло Гантович, нач.*

Весняні загальні збори каси поз. і шад. для громади Мігоя н. Сер. відбулись 25 червня с. р. о год. 11 перед пол. в селі касовий ч. Д. 117. 3 отриманому порядку днівним: 1. Відчитане протоколу за рік 1906. 2. Справоздання касово за рік 1906. 3. О переміну ради надзорчої. 4. Доповнення одного члена старшини Каси. 5. Вибір нового касиєра. 6. Вибір членів. — *За старшину: Николай Черноуц.*

Г. ФАЙЛЕС
усувач нагнітон
Чернівці,
ул. Руска ч. 8.

ЖЕНЮ СЯ!
Одним словом, багатий чоловік, по дху православної релігії, у шадничій на запитом службі в Чернівцях, шукає собі жінку учительку і культуру, або з іншим. Може бути і дівка бездітна до 30 літ. — Може бути рішучою релігійною жінкою, яка буде дуже красна, шаднича, або бездітна, без жадного жадного діла або добре серце діла. Остаточно може бути на університеті і не така шадна панна, або навіть хова до 15 літ, яка б мала готувати їсти і майже омолодіти 60-80 років життя. — Фотографію пошлюди, відати верне ся об'яву.
Адрес: Руска готельна. Почта Чернівців число 5.

Дмитро Гришун, купець в Садагурі,
пошукує 185 (2-5)
для практики хлопця
у віці від 13 до 15 літ. Знання читати і писати по руски і німецьки мають перевагу.

Найлучше і вже випробоване
средство на ревматизм есть
NERVOL
„Назва право забезпечена“
антикара др. Ю. Францова
в Тернополі.
Се о антикара, універсально средство до натуралі протів ревматичних болів, простудних, запалених, запалених і нервових болів. Примування на ліки „Nervol“ і не приймаючи ліків „Nervol“.
Ціна флакона 80 сеп. 10 флаконів (оплатити) 8 мор. з оплатою і опаківкою. Тисячі літ в подяку. — Вислана 2 рази денно до всіх країн.
В Чернівцях на складі у Шмідта і Фонтіна.

Опуст 20 Кор.
на вагоні, крім сего 6 мор. надзвичайного опусту в маю а 3 Кор. в червні при 6 місячній безпроцентній кредиті дає
СПІЛКА ДЛЯ ГОСПОДАРСТВА І ТОРГОВЛІ В ПЕРЕМІШЛИ
кожному, хто замовить якогось товару з відомою або без відомою на осях. Пізніше надзвичайних опустів нема а ціна товару підноситься майже о 10 Кор.
При закупівлі суперечностей даємо тож можливо найбільшій вигоди. — Всі ці надзвичайні опусту даємо безпроцентно при чим звертаємо увагу на нашу відомість до наших товариств і країн.
Дирекція.

(Steckenpferd-Lilienmilchseife)
МОЛОЧНЕ МИЛО З ЛЕЛІЙ,
Бергманн і С-ки в Дрезні і Тешні над Ельбою
ціна одержуваного шаднича мила з призначенням, а і отримав ся за милом жадним милом найуспішнішим, протів соціальних захворювань на шкірі, на такому милом до одержання і милом одержано милом і рожевий діла. — Штук 80 сеп. у всіх дрібних, складках шадних і торговельних діла. 44 (17-50) п.
Голов. склад у Шмідта і Фонтіна в Чернівцях, ул. Головна.
(Kaiserberg-Handelsreise)

В 6 днях до Америки,
Перейд подорожних до
Канади і Аргентини

Жадайте пояснень
Напишіть лист карту кореспонденційну до
Falek & Comp.
Гамбург, Raboisen 30 Amerikahaus.
Кореспонденція у всіх мовах.

Найліпші і найдешевші машини рілничі
дістанете дешень у
СТЕФАНА ГАЇНИ
Чернівці, Ринок 10.
Великий склад машин рілничих з перворядної
фірми
УМРАТ і Спілка у ПРАЗІ.
Знамениті плуги легкі і тяжкі, сіварки, борони, рілнородні молотильки, кіратові і парові як також млиники до чищення збіжжя.
Головний доставець ц. к. ради культури краю.

ПОЗІР СЕЛЯНИН!
Машини до виробу цементових дахівок і цегол
форм до рур, кругів, бетонів і т. д.
Усього рода машини рілничі і т. д.
Купуйте листи в
„Домі для Торговлі і Промислу“
в ХШАНОВІ
бо там добрі тривалі і дешені.
Там прийняють також старі машини віддати насправу.
Вивіз цементу, оливи і фарб до усіх країн.
Написати на такий адрес:
Дім для Торговлі і Промислу в ХШАНОВІ.
Почувати ся наклади і листи тільки одержати цементових виробів ухажати безплатно. 129 5-7

До Америки і Канади
найшвидший, найдешевший і найперший шлях через
ЛІНІЮ КУНАРДА
Головне заступництво для
Галичини і Буковини
Львів, ул. Браерівська ч. 6.
Заступництво для Буковини **Чернів.**
ул. Головна (Kaiserberg) ч. 32.

Передплати на „Буковину“ разом із тижневиком „Русна Рада“
на цілий рік 18 кор. (пл. 9 рублів або 34 гр.)
а на пів року 9 кор., пл. 4-50 р., або 17 гр.
Постійна ціна 10 сотиків.

Виходить кождої середи, п'ятницї і недїлї.

В сиравах редакційних можна устатко-
розуміти як що дня від 9—10 рані і 2—3
на пол. між ними і сирит.

несомні панує спокій. — З Петербурга відійшли вже війська по більшій частині назад до літніх таборів, з чого відгадується, що правительством не побоялося військових розривів.

З різних сторін Росії надходять однак далішні звістки про військові бунти та соціальні заворушення. Як побудувати реакція піднесеного тепер гордо своєю головою, то все таки можливо, що згаданий теперішній спокій, се тиша перед бурєю!

Політичні гльоси.

Про руский (український) клуб у віденському парламенті пишуть нам посли:

По дводневних нарадах і переговорах закінчилися одностайний руский (український) клуб послів австрійського парламенту. — Сей клуб складає ся з 30 послів, а імено: 17 галицьких національних демократів, 3 галицьких радикалів, 5 буковинських націоналів і 5 галицьких москвофілів.

Програма основна руского (українського) клубу звучить, як слідує:

1. Членами руского (малоруского) клубу послів Рад державної у Відні суть всі посли з Галичини і Буковини рускої (малорускої) народності, котрі являть ся на першій засіданні того клубу, скликаним через майстарського німця посла, згідно завазять на руського того посла своє вступлення до клубу.

2. Завдання руского (малоруского) клубу є заступство і оборона інтересів малорускої нації для її самостійного розвитку політичного, економічного, етнічного і культурного.

3. Конституція, що всі члени клубу признали істотною малорускої нації, повинна ся поодиноким партіям і членам клубу до полі, при публікованні урядових енциклопедій клубу уживати на означення клубу і нації або терміну малоруський або терміну український. — В німській мові офіційна назва клубу є „Ruthenenklub“.

На сю програмну основу клубу згодили ся так звані москвофіли посли без застереження, що для всіх інших послів було важною несподіванкою. З сего виходить, що москвофіли посли признали істотною малорускої нації і визнавали ся боронити її інтереси та працювати для її самостійного розвитку політичного і культурного. Рівночасно однак зажадали москвофіли, щоби їм зробити формальну уступку в тім напрямі, щоби у внутрішнім урядованні клубу терміни „український клуб, українська нація“ не були обов'язковими, але могли бути заступлені терміном: „малоруський клуб, малоруська нація“, та щоби вони (москвофіли посли) публікуючи урядові енциклопедії клубу могли уживати термінів „малоруський клуб, малоруська нація“, а тим, що інші партії і члени клубу можуть в таких случаях уживати терміну: „український клуб, українська нація“ і т. д.

На сю формальну уступку для москвофілів згодили ся: 1 радикал і 9 національних демократів з Галичини та всі буковинські посли. Проти сєї уступки для москвофілів голосували: 2 радикали і 7 національних демократів з Галичини.

Що до регулювання клубу, то прийнято за засаду, що в справах національно-політичного значіння обов'язує безоглядно любовна єдність і єдиність та що жаден посол в своїх посольських виступах не сміє стати в супротивності з основною програмою клубу,

натомість в інших справах, як економічних, соціальних і культурних, оскільки не мають національно-політичної досконалості, кожда група і кождий член клубу можуть австрійськи собі відшукувати руку.

Про українських послів соціал-демократів, а згадкою про їх ентузіазм вступлення до українського клубу в характері госпітальності, ніщо нам несе. І. Семага, що єд. Семен Вітні надіслав до українського клубу писмо, в яким закликав, що не може вступити до нього, бо належить вже до соціал-демократичного клубу. Рівночасно зазначив однім послом Вітні, що у всіх національних справах підє разом з українським клубом.

Повертаючись ще раз до факту вступлення москвофілів до українського клубу, признаємо раз, що в тім факті бачимо несподіванку, патрістичне діло москвофілів. Як пише нам пос. Пігуляк, в великій мірі причинився до сего, що клуб згодив ся прийняти москвофілів — наші буковинські посли. Кождий, хто на політику і на народну роботу глядить реально, той з такого поладнання справи радіти повинен. — „Галицький“ написав ся на своїх послів на вступлення до укр. клубу на явних условах — останніми словами. Зає їх прямо зрадили! — Гербогто і негідна не випростує. — Головою українського клубу обрано Романичука, заступником Н. Васильєва. До парламентарної комісії входить: др. Кості Левицький, др. Король (москв.) і др. А. Вацький (рад.). Секретаріат клубу ведуть: др. С. Діустрійський і І. Семага. Клуб український виготовляє декларацію, яку внесе на одній із найближчих засідань палати.

В середу, дня 19. с. м. в полудне відбуло ся призначений церемоніаль торжественно відкриття Рад державної в царській палаті. Вона в ній участь члени обох палат Рад державної, що дуже численно зібрали ся. В церемоніальній залі на підвищенні був установлений престол, місце перед престолом займав член Рад державної, а на трибунах з боку були запрошені гості. Точно в годину 12 з'явили ся: Цар, всі архієпископи, міністри, маршалок двора гр. Монтенуово і найвищі двірські достоїнства. За монархом ішли капітани гвардії і генеральний ад'ютант. Архієпископи, міністри і найвищі двірські достоїнства та маршалок двора з мечем держалим зайняли місця на підвищенні коло престолу. Цар вступив на престол, сів на ній і з накрітою головою відчитав престольну промову. (Промову ту задала недостатність місця подамо в окремій часті. Ред.).

Ситуація в парламенті досі ще не з'ясована. Вибір президента посольської палати прийде на дивний порядок аж на повільно з'ясовано по полудні. Виглядає дра. Вайсхірнера на ієрархічний дивний погляд ся д'ятого, що ієрархічний Садовіці заклали, що в тім справі підуть разом з християнсько-суперніальними сторонами. Супротав того християнсько-суперніальні сторони мають для свого кандидата вже достаточне число голосів. Ієрархія, що в ієрархічній Чехії підуть разом з християнсько-суперніальними сторонами. Те сторони мають при собі рівних посередників хоче притягнути соціалістів, або они не ставали принципіального опору виборам дра. Вайсхірнера. — Достаток італійських послів в, вибраних на консервативну програму, унеститувало ся вчора як народний клуб італійський і вибрало председателем дра. Бенціо. Клуб український розпочав переговори з італійськими послами інших

сторони, т. є. ліберальними і соціалістами, в справі утворення одного італійського клубу, об'єднаного всіх італійських послів.

З учительського світа.

III. Шкільництво в повітах Гуморським і Кімполонгським, освідомлене руского люду і повітова конференція в Кімполонгї.

Не веселі нісці подано родинцям з сїх наших окраїн. В повіті гуморським лип в 2. школі учать по руськи тай то послужайть дїти, ала то та наука. В Качинї учать русьчини Полєх, що казачать нашу мову до неможливости тай ала то наука! Учителі той не має понятія о правописі, так що виходить ціла наука для наших дїтей як щось непотрібне, писмо, та прости. Як же руська дитина може полюбити таку карикатуру, як є шанувати, познати она чужу порядку науки мови польської, німецької і волоської, а лиш свою бачить в пониженю. А треба знати, що Качина від якогось часу розсадили польонізації на Буковині. Тут працюють законники польські спроваджені в Кракова, тут увесь апарат свій се вишколюють. Подано урядова червонозна польонія торжественно отворення польського „Союзу“ в Качині. Почин до сего для очиняно попи польські. Свято відбуло ся величаво, свідались огненні боїм патрістичні, всі урядники садири вирушили на сю парад, забаву сю польську урядову в садири огорді. Була колія ту руська читальня та на жаль не було інтелігентного провідника і она упала; та те є мінї тут польська читальня хоту названо католицькою і до котрої належать Руськи. В читальні перекладають польські попи і она має подвійну палачу, насперех польонізація Руськи в крім того утримує людей в тій консервативній вушності. Ще гірше має ся справа руська в Салоні. Школа чисто польська, руські дїти не чуять рідного слова, оніка польські попи дуже поважа. Відні наші люди просять тай просять (права рада шийла не бачила досі тих просьб. — Ред.) для своїх дїтей о руську школу, але від чого польські ієнескатори, попи тай двірники, аже они потрадять справу тай уладити, що аж тоді буде руська школа, коли не буде жадна дитина уміти по руськи говорити. Але чейже Руськи наїдуть ще на те спосіб, щоб для 60 руських дїтей отворити руську школу. Подано мало прийти янсь запитанє до двірника а сїй май сплатити „не треба руської школи“. А що одно село руське, Гайт. Учителем у нас Полєх, він тепер не вступив проти нас пороже, але і поміч від него не маємо. Ні Читальні ні власні склади, нагадні нічого в селі нема. У нас більшість Руськи гр.-кат., але і гр.-ор. в лиш пару зайшлих Румунів. Досі не було жадного пона в селі тай не було гоним руськи. Тепер надала волоська консисторія заперу покла на пона до нас, він почав від самого початку волоську політику урядувати, волоська консисторія мабути на те і прислала волоху пона, щоби звозити руське село. Той поница так загорів в своїм шоніальні, що коли почу руське слово, ніяк ся зі злости, ганьбить людей а навіть з погордою направляє ся о наші мови. Нам дивно, чому гр.-кат. консисторія не дбає тут про 700 душ Руськи гр.-кат. Але мабути не має часу журити ся Буковинкою, для неї найважливіша подія і борба в чисто руських селах. У Кімполонгським повіті рідкож творда поєрана янля. Інтелігенція наша се учителі, не працюють они, нема

РОБЕРТ: Як же тобі тепер?

ВІЛЬГЕЛЬМ (дивлять ся вгору в задумі на Роберта слабий голосом): Роберт? — Се ти?

РОБЕРТ: Так — се я... Роберт — як же почуваш себе?

ВІЛЬГЕЛЬМ: Добре (відповідає) цілком добре — тепер. (Сміє ся вимучено, силує ся підняти, але се йому не вдає ся).

РОБЕРТ: Ей ти чи се що троха не за скоро, ні?

ВІЛЬГЕЛЬМ (притимує, зітхає і змучений замикє очі).

(Павза).

ВІЛЬГЕЛЬМ (отворивши напружено і спокійно очі і говорить тихо, але вразливо). Що-ж властиво стало ся — ту?

РОБЕРТ: Я думаю Вільгельм, що се було найлучше, як ми дамо йому на разі спокій... І заповню тебе, щось... про що я думав, що ново ніколи неможливо.

ВІЛЬГЕЛЬМ: І я — рівно-ж — ні.

РОБЕРТ: Во і я... ех! Дурниці! Се було без условно невраджено! — Але мимо того стало ся.

ВІЛЬГЕЛЬМ: Так — тепер присадує ся мені — одно по другім — се — було — чудове (Вона сімні напоємляює ся слізами).

РОБЕРТ (ліжко дріжжачим голосом): Сентиментальні баби з нас... Одно лиш перед нами навечно — знова осуд на світо: ми старого не знали — се можемо певно сказати.

ВІЛЬГЕЛЬМ: Батька? — ні! ми всі — так сліпі, так сліпі!

РОБЕРТ: Се — Бог знає! — ми...

ВІЛЬГЕЛЬМ: Як про те згадаю! — дивно! Він-же нас любив! Сей старець так по божеськи добрий!...

РОБЕРТ: Се може бути, а в сего досі не знав.

ВІЛЬГЕЛЬМ: Чимало розяснює ся мені...

РОБЕРТ: Я розумом — і так — бачив — давно вже се познав. — Все стало ся тепер. Я не вимував

батька. — Світло вже від роїв. — Ані за себе, ні за кого небудь із нас. Але доперва він і се відчув; а се, можеш мені вірити зовсім, що вишлого... Ділено мене се випело в рівновагу. — Як я побачив його... як він заходив ся коло тебе... прямо гей би грів в мене аларм! А тепер мушу все себе шити: чому се вже не... чому ні? Се тепер в нас ожидо, отже се було в нас — а чому не показало ся скорше? В батька, а тобї не і пробіс в мені таєм? Се-ж було в нас. А він — батько — а все в собі давня — і ми таєм — так довго.

ВІЛЬГЕЛЬМ: Се одно мені прашало ся: чоловік не лиш показує кождому чоловікові яншу свою сторону, але і дієсно супроти кождої людини новім, зовсім вишнім.

РОБЕРТ: А чому-ж се мується бути та між нами? Чому ми мусимо себе все і все відшукувати?

ВІЛЬГЕЛЬМ: Я се тобі скажу: нам бракує доброти серця. Вони прихромі Іду. Се, над чим ти роздумував і шукав — се в ній живе. Вона нічого не судить. Вона до всего бере ся так нагло, так милосердно — як до найдошклатішних річий. А се — знаєш — так привадує! — се... і я думаю, се то...

РОБЕРТ (гтоє) Як же тобі тепер?

ВІЛЬГЕЛЬМ: Мені цілком добре тепер...

РОБЕРТ: Е — що се все поможе! Але що я хотів сказати? Мабути добре нам буде.

ВІЛЬГЕЛЬМ: Кому?

РОБЕРТ: На, як-же?... Тобі і — не а Іді розуміє ся.

ВІЛЬГЕЛЬМ: Мабути. Обі мають таку силу — тако-ж і пани Вушери — але головне Іда. Я думав, що се може мене вратувати... Спершу я боронив ся...

РОБЕРТ (с любовою задумі): Се вони мають... Вони мають таку силу і для того... спершу — спокійно отворто, а маю тобі се за зло.

ВІЛЬГЕЛЬМ: Я се чул.

РОБЕРТ: Бо подумай лиш: Я почув о твоїх заручинах і побачив Іду: всюду виспівувала вона і так посело — не маючи понятія о...

ВІЛЬГЕЛЬМ (відкинувшись): Я тебе розумів; а признавав тобі навіть радую, щоді хочеш!

РОБЕРТ: Так! — Я навіть — се врешті зовсім що вишлого. — Я мушу тобі се сказати... якби то... Розумієш?

ВІЛЬГЕЛЬМ: Цілком.

РОБЕРТ: Отже приходеш зараз.

ВІЛЬГЕЛЬМ: Я лиш ще чому... Пди вперед ти!

РОБЕРТ: Добре. (Іде і вертає): Саутайно ти! Я не можу внаше, мушу тобі сказати, твоє піле поступованє — супроти батька — а також — в дуже чесне. — Се на тебе так — попросту напад — в прокляті дурноті. Та... до черта! І а від давня вже вінш іперас чую охоту розумієш! налянувати собі самому у вічі! Се хіба вистарчить тобі, що? Не, а ти хіба також аробаш се для мене і — як в тобї... як а чим-небудь зробив тобї прикрість, від коли ти тут. Отже — я жалую! чуєш!

ВІЛЬГЕЛЬМ: Брате! (зворушено стискають собі руки).

РОБЕРТ (виглядає спокійно свою руку з Вільгельмової, схиляє голову, закликає її, курить і каже при тім собі сам до себе): Блаженські думи! Не, не! Не явраз! (Звертає ся до відходу, Ним створивши джері до німкати, може звернувшись голосу до Вільгельма): Я хоту тобі її прислати.

ВІЛЬГЕЛЬМ: Ах — ти — аніж — по — врешті.

РОБЕРТ (ниже мовою і зникає за дверми).

ВІЛЬГЕЛЬМ (відкинувшись свободно. Велика радість іза нимолою проймає його).

ІДА (входить з кімнати і кидає ся в його рамена): Вітали!

(Далше буде).

поступу, аж страшно погадати, як низько стоїть у нас селянство. Замедлено, лишено повної помочі матеріала для румунізації. В горі до нас не радо йдуть учителя і ті, що вже йдуть в нечестності майже не журяться на народною роботою. Суть у нас озивниці, що хотіли б для руськості працювати, але їх праця мусить обмежити ся на своє село. Девки на нові навіть умисно так маніпулюють, щоб добри діло, до якого бере ся наряд сам, лишеной проводу свого вчителя, викинуло. Таке стало ся в Руській-Мадявці. Люде самі заохочили собі „Січ“, „Сілен“ і „Читалицю“. Люде не мали нікого інтелігентного а при тім найшом ся один хитрий, що мав людей в полі; тепер всі товариства упали, люде нарікають, членів „вільної нігоди“ відганяють. Тепер ту треба добре попрацювати, щоб наряд знов до своєї організації довести.

Для 7. і 8. с. м. відбула ся помітова конференція учителів повіта Кіміолюнгу. Сього року в 2-х окремих відділах, окремо Волохи — а знов Русини і Шваби. Провід був сих других під імен. нм. Бергантін, інспектор для руських (!) шкіл Долянський брав участь цілий час в волосній (!) конференції. Русини мали свої реферати по німецьки — а лиш один учитель зачав бачи говорити по руськи, одини закріпачений німцини для своїх.

Для 7. с. м. відбули ся збори вільн. „Руська школа“ в Кіміолюнгу. На сї сходились правбу і інспектор для руських шкіл н. Долянський, а праватаний в імені товариства н. Кочою, сказав тако „Моя почтотівка в дуже тішу ся, що ви радуете ся“. Се речене починає собі зайти рада шкільна краса, що поставила н. Долянського інспектором для руських шкіл. Предметом зборів був на першм плані відкрити н. Алама „Розній шкільництва в повіті Кіміолюнгу“. Та на жалі н. А. подав на ру дат отворення руських шкіл, подав на ру упрани Буковини за возможності такого розпорядку тай по війн.

Збори сї не покінчили задовільної пори. Визнали мусимо в жалем сказати, що тов. „Руська школа“ не відповідала своїй цілі і она лиш на папері існує а наспі і бере ся, то зараз на ру вирішувати та покривати справу, що тов. розходить ся непорівняннє нічого користного

Качуцький Михайло.

Політичний перегляд.

Обетруція в угорськй парламенті.

Від якогось часу — важкі мари повисли над угорською землею. Юналей 40 літнього панованія теперішнього угорського короля не мав ся. По холодних словах і маніфестаціях пісар перед речинцем, що його вперід заповів, виїхав з Угорщини — а в парламенті угорськй розгорілась довга обетруція.

Коаліція показала ся рішуче невідповідною до упрани. Провідники коаліції зробили той байд, що уважали остатню побіду при виборах за апробату своєї програми в р. 1848. через більшість засідання тоді як се була зовно реакція против адміністраційних надуманій партії незалежності в надії, що бодай тепер буде її програма переведена, навіть ся, і то сильно. Наві наймо всі політики мадярські переконані, що боротьба з королю у формі, яку їй надало, була збіна і сї проби своєї сили угорськй сейм не повинен був піднимати. Остаточним результатом її є діяльноті упорення тих, що розпочали тоту борбу. Мадяри стратили чотири літа спорою, котрі використувати національно, могли принести далеко більші користі. Через чотири літа велась боротьба, що вичерпувала сили народа, щоб вінни показати перед світом свою безсилність.

З дня на день ростуть ряди недовольних в краю і розлад в самім внутрі коаліції.

Тай прим. понад 50 посів підписало на дні внесення, котрі домагає ся радикальних реформ аграрних, на прим. щоб ординарні посівності обмежити майніше на 1000 моргів, а решту розпарцелювати між безземельних хлопів. Інші домагають ся відокреплення нових шкіл народних коштом двох мільйонів поррон, звільнення безплатної науки у всіх народних школах, звільнення наліх господарств від податків, установлення мінімуму доходу відного від податку, а інші знов заведома загального права голосування.

Всі внесення натрапляють на великий опір правительства, і новою подалася чим-раз глибоше в кризі і безнадійне положення. Показує ся, що ріння і корона, не і части посів і маси так мадярського ви і немадярського народа, натискають на правительство, щоб перевело прийняті на себе зобов'язання і щоб перевело виборчу реформу, котра має зломити перенату родової аристократії і шляхетності та пробити вже раз кінець середовищним відносинам на Угорщині.

Сього домагають ся передові сторонники радикальні і соціально-демократичні; однак корона домагаючись сї реформи, робить се в надії, що загально право голосування зломить перенату мадярських шовіністів, котрі стремлять до цілковитого відірвання Угорщини від Австрії. Тамчасом теперішнє правительство мадярське і його сторонники тремтять на саму згадку о наслідках загального права голосування і одини з них бажанем є або зовсім реформу відки-

нути або, як краще не дасть ся, то бодай відсунути на необмежений час.

Однак доси опір правительства не досягнув бажаної цілі. Не помогли ріжні погрози, не помогло залившене більших торжеств з нагоди коронаційного ювілею; пісар піддав з Вуданшту огірчений, а все, що досягнуто, обмежує ся до того, що корона наче дада правительству час до напису аж до осені.

Мадярські сабрізанти народної гідності радій використати сї царські відвідання задовляти прерапордані патрістичного обурення. Мистоголова партії незалежності, Угрон, договорив ся в своїм органі „Magyar Nemzet“ до такого: „Не люблять нас і не маємо нікого, кого б ми могли любити. Бачимо добре, що король і з нас недовольний, що від нас відвернувся і хоче се дати нам знати“. Будь що будь вісна затягнена високо, — тільки не багато неможливо. Мадярська політика своєю націоналістичною материнністю і брутальністю супроти посів других народів (vide пригода Вайда) доведла до того, що сини дини втрапили одного із найкращих союзників у борбі із давнім правительственным режимом — а се Хорватів. Дійшло до того, що хорватські посли подали руку другим немадярським послам — і ведуть вже відважні обетруції в угорськй сеймі, переконані, що раз, що се за чудовище та „угорська свобода“.

Новий тридержавний союз.

Маємо в Європі доси два державні союзи: французько-російський та австрійсько-німецько-італійський. Союз такий заключав ся на те, щоб і разі війни мати заперену будто військову будто грошеву підмору. До сих двох союзів прилучив ся тепер ще й третій між Англією, Францією та Іспанією. Той самої дини, коли отворено мирову конференцію в Гаї, повідомив заступників сїх трьох держав своїх кабінети о сїй тридержавній угоді. Як Англія так і Франція закінчують з Іспанією угоду, яка між сїм трем державам забезпечить стан посідання на середній морю, а також в колоніях. Сей новий союз заповоляє дуже Німеччині, бо вона бачить в сїй нове вістріє проти себе. Іспанія Німеччина не страхав ся, але до ворожих їй держав приключив ся тепер дві, які мають велике слово в світовій конферції: Франція та Англія. Сї обі держави не дивили ся ніколи на Німеччину поганим оком, а в грудях кожного Француза, починаючи від найнижшого до найвишого, від робітника до голова держави, таї іскра національної німоти на Німеччину за Седан. Се ноне лишне на політичній арені може дуже абити з глуму недовольного заступника державного на мировій конференції в Гаї. І тепер будуть всі дуже обережно брати ся до внесення о загальнім розоруженню. Німеччина знає дуже добре, що она є союзником ослабленої вічності кризми Австрії, а також не більше сильної Італії. Англія союзником є Японії, Іспанія, Франція, посідана-ж має за союзника Росію. Націоналістичні держави світа опірні Сполучених Держав північної Америки забезпечили ся угодами, що мало би бути заворукою світового мира. Після настрою одини, який заплував тепер в державах, здасть ся, що се лиш тиша перед гірною бурєю.

Конференція в Гаї.

В суботу 15. с. м. зачали ся наради мирової конференції в Гаї, в яких взяло участь 47 заступників держав. Конференція отворил голландський міністр загранічних справ Ван Тетс ван Гудрієн євangelічною промовою. Він передав привіт від королеви Вілгольмівни і закликав, що правительство нідерландське уповажніло його висказати подяку цареві Росії, що є ініціатором мирових конференцій. Також висказав подяку президенту США за його заходи околом світового мира. „Мая надія — говорила безсідни — що конференція, яка зачинає сьогодні свої роботи, буде означати епоху на дорозі, яка мусить повести до приманової цілі і що вона не буде посідним“. Міністер зазначив відрядну появу, що в конференції взяли участь подвійно число делегатів супроти першої мирової конференції в році 1899. Висказав пропозицію делегатам два внесення: щоб до російського царя яко ініціатора мирових нарад вислати привітну телеграму, та щоб нарадами проводили російський заступник амбасадор Нейдов. Оба внесення прийняті і посол Нейдов взяв місце провідника наради. Він подякував за почесті і попросив голландського міністра ван Тетса, щоб взяв місце почесного президента. Відтан пропозиція Нейдов зібраним, щоб вислати привітну телеграму до королеви Вілгольмівни за гостинність, якою наддала зібраним. І д о л а м и р а — говорив далі Нейдов — споводувала правительство писати сюди вистатних мужів, які мають ради над інтересами, що найдорожшій людству, іменю інтересам згоди і справедливості. Переходячи до завдань конференції, зазначив сї дві частини: перше розходять ся о те, щоб винести середства, якими мирною дорогою налагоджувати б можна дієвочі вирішення між державами і заволяти перервано відносини та новим життям. Далше треба старати ся взаїм війни улаштити тигарі, які она з собою приносить, так для борців, як також і для тих, що ідірентно підтан торпелі. Нейдов обговорив діяльність мирових судів і закликав на їх усеїніють в 83. судучач, з котрих до-ві були дуже поважної натури. „Ведені звільню світового мира — кінчив безсідни — будемо працювати для добра людства“. Мирені конференції в Гаї є актом світової наги. Різночасно з отворенням миро-

вих конференцій в Гаї, котрих ініціатором є цар, рознімаю в Росії другу Думу. Се нове владне на тіх нарад, бо велика частина делегатів думи з сего недовольна і правдоподібно, що і Нейдов зрозівує з президентури, а його заступником стане делегат Сполучених Держав північної Америки.

НОВИНКИ.

Чернівці, 20. червня 1907.

Франценція гімназий. При інавгурації ректора на сїй рік нарікан уступачий проректор др. Герцберг Френкель іза надиродуції описаних учеників в будовинських середніх школах. Ілюстрацію до сего подати „Statistische Mitteilungen“. Після нїх мала Буковина в сїм році в своїм 700.000 мешканцями 3751 учеників на 7 гімназий. Перівно богата Австрія горішня мала в 8 гімназий 2213 (300.000 мешканців), Сирія в 1.300.000 мешканців в 10 гімназий 3054 учеників, Побрерже (700.000 мешк.) в 6 гімназий і 1 реальній школі 2572 учеників. Чехія, що числить пісім раз тільки мешканців як Буковина, має 14.435 гімназійних учеників отже лиш чотирі рази тільки, що Буковина, яка належить до найбільшійшх провінцій в Австрії, а має реально найбільшу європейську. Характеристична є також статистика успіхів науки. В загальн в Австрії 87.9 проц. учеників гімназійних досягнуло бажану цілі науки. Що до поодиноких провінцій, то річ стоїть так: В Чехії досягнули бажану цілі 90.5 проц., в Австрії горішній 90.4 проц., в Далмації 89.7 проц., в Сольногороді 89.2 проц., найгірше в Італії в сїм огляді Буковина, бо лиш 78 проц., в Тиролі і Передаруваній 86 проц., в Побрержі 86.1 проц., а в Моравії 86.4 проц. Отже Буковина має реально найбільше гімназистів і — найбільше речотентів.

Демісія громадського заступництва Вишніці. Висно число громадських радних в Вишніці зложило свої мандати, а то з той причини, що післям вибору нового бурмістра годі було прийти до згоди між обома ворожими собі таборам. Демісія подано до відомо урядуючому бурмістрові. Тому що більшість радників громадських зрєкла ся своїх мандатів, мусить ся тепер розписати нові вибори. Правдоподібно аж до нових виборів перейде місца упрани в руки правительственного комісара.

Ц. к. державна гімназія в Кіцмані. Іспити приватності за II. шкільний піярів відбудуть ся 3. і 4. липня від 8 до 12 год. перед полуднем а від 3 до 6 по полудні. Шкільний рік кінчить ся 6. липня в вступні іспити до I. кл. відбудуть ся 8. і 9. липня (літній речинень). Ученики, які хотять до той класи бути прийняті, мають в тих днх між 8. а 10 годиною перед полуднем в родичах або їх заступниками прийти ся в комітат III. класу в висказати метривою, що вже мають або до кінця сего року будуть мати 10 літ, а як ходили до публічної народної школи, предложити що й сьвідочтво єреспентальне або шкільно повідомлення, що найменше за 4. шкільний рік. В обох сїх сьвідочствах вступ в нові випадкові повинно бути зазначений одною потю загальною, а крім того мусить в них бути виразна замітка, що ученик пороходить до школи середної. Вступні іспити відбудуть ся в означених днх від 10. до 1. год. (на писемі), а від 3. до 6. год. по полудні (устно). Виснові таям, які треба зазначити з горі, разом з малюванням 12 сот. за I. примірник принципів дисциплінарних виснести 7 вор. 32 сот. В разі поспрания ученика, також звернуть ся назад. Ближні відомості, що до нказу звали при вступних іспитах подані будуть на чорній таблиці закладу. Залиши учеників до класу приготування відбудуть ся аж по ваканціях. — С. Школярівський, директор.

Розтрачуванє гроша черновецькою радою громадською. Пактарі податків за живності жалували ся, що они понесли втрату і просили раду громадську в Чернівцях, щоб їм опустив з числу 30.000 К. Мамо того, що багато податків такно поверти, або покривав ся їх лишне підписаннем податків та новим виготовленням, — щедра рада громадська в Чернівцях на домірочій засіданні рішила на внесення ради. Лєз опустити пактарам тих 30.000 К. Се викликало велике обуренє серед черновецького населення. Проти утвали ради громадської внесенно протест іза маршований міського гроша. Сей протест мав свій успіх, бо на засіданні в вістороп преасумовано попередню увагу на внесенє д-ра Квятковського. Мають проіприти ся нижши відпавники, чи они мають право жадати такого опусту.

Огонь вибух в ночі в 14. на 15. с. м. в пососоріп Ландава і Найбергера в Кучурові мав є новивиснені доси причини. Огонь так скоро розширив ся, що до 10. го години агоріла 3. стодола, і шона аї біжком, як також всі господарські приради. Огнюм оторожа з засталим, яка повилася тая в ночі на місці нежежі, працювала з такою браурістично, що їй удалось виратувати з вогню стодолу, яка містила кілька соток метрових сотнярів збіжжя. Шнода вивисить 15.000 К. З того покривав аскурація 9000 К.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 18 кор., на шість місяців 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 скт.
в Росії: на цілий рік 8 рублів, на шість місяців 4 руб., на чверть року 2 руб. 50 коп., на місяць 1 руб. 25 коп.
в інших державах: на цілий рік 32 фр., на шість місяців 16 фр.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (або 9 рублів або 32 фр.)
на шість місяців 8 кор., (або 4 руб. 50 коп. або 17 фр.)
на чверть року 4 кор., (або 2 руб. 50 коп. або 8 фр.)
на місяць 1 кор. 50 скт. (або 1 руб. 25 коп. або 2 фр.)
Одноразове число 10 сентимів.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція „Буковини“

в Чернівцях ух. Петровича ч. 2.
Ч. телефону 176.
Адрес для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 сот. від стрічки. „Надіслане“ по 40 сот. від стрічки. При числітих замовленнях відповідний рахунок. Рекламні неоплачені вікла від порта. Рукониси чертає редакція лише на попередній авторизації і залучення плати за користуванням.

В справах редакційних можна устно порозуміти ся що дня від 9—10 ранку і з 2—3 го поз. прим. ввххх і сент.

Український клуб.

Стало ся отже то, чого не всі могли надіятися. До клубу українських послів вступили і тав. московські послы. Офіційно клуб знати ся буде: Ruthenischer Klub, а неофіційно ніхто не знає його: українським або мажоруским.

Як на се маємо глядіти, як оцінити наш треба отсей перший, але незвичайно важкий крок нашої народної репрезентації в австрійській державній Раді?

Для нас, буковинських Українців, які в часі виборчої акції все виснажували ся тим, щоб вибрати в український клуб наших послів нашої народи з Галичини і Буковини, се відоме нам вже позадана сеї справи принесло ся збав несподіванку, що більшість всіх українських послів Австрії вирішила справу прийняття московських послів (на ухвалі, які подали ми в попередній часі) так, як ми сподівали ся, і тій справі наші буковинські, українські послы. Більшу несподіванку принесло се рішення галицьким українським організаціям позитивним, які вже перед зборами українського клубу радили над сою справою і були певні, що будучий клуб наших послів не прийме московських як своїх членів і тому офіційно знатися не українським клубом.

Всю се було перед зборами всіх руских послів, тоді, коли будучність могла було тільки підгадувати, коли ніхто не міг знати, що скаже се в тій справі і друга інтересована сторона: московські послы. Що більша, можна було майже певно думати, що московські послы йдуть за думкою свого начальника партійного орґану (Галичанин) і заложать в парламенті російський клуб. Очевидно в такій ситуації було ясно, що українські послы повинні заложити український клуб без московців, тепер вже властиво листях Москва. З тим думкою, для всіх ясно і певно, виїздили галицькі українські послы до Відня.

У Відні — стало ся однак чудо. Українські послы, складаючи вчора статут українського клубу, постановили, що вступити до сего клубу можуть послы нашої народи, які згодні працювати для національної політичної, економічної, соціальної і культурної самостійної української нації. Сю резолюцію дістали і московські послы і — тут вперше стало ся те, чого ніхто не сподівав ся — московці вийшли під небо європейської та такої клубу і піднявуть відповідну декларацію. Зажадали ж, щоб слово „український“ заступити ідентичним словом „мажоруский“. Більшість українських послів погодилась на се. Московці вступили до клубу.

Одержавши таку вістку від наших послів в Відні

— ми привітали її радо! Очевидно для нас і офіційна назва: Ruthenischer Klub і отже „мажоруский“, але відступились московцям, певно не такі мизі, як „Ukrainischer Klub“ та „український“. — бачимо однак реальну користь в тім, що побіч наших послів не було на сьміх нікому свідомості на вітку польським називам і правителству російського клубу (хоч і знаємо, що се дисперитувало б знаків перед народом), — бачимо реальну і велику користь нашої і піднесеній московцями декларації, і котрій дуже ясно зазначено національну самостійність нашої народи. Ми знаємо, що се декларация не вбе що ніяком московцям в Галичині, але не вбила б його і „російський“ клуб. Ми знаємо, що „російський“ клуб був би вигідним для наших мітаторів, але ми віримо в те, що сама наша незалежність, ідея та програма націоналізму в народі вбе згодом московському клубу і без сеї спеціальної агітаційної поведінки. Згладом невідомої недовіри в народ і неохочення терору можна і треба було погодитися на прохання послів московців, тим більше, що йшло тут не о річ, не о ідею, але о слова. Річово і ідейно Українці побідили — і се зрозуміли собі дуже добре „Галичанин“, коли в нагоді вступили свої послы до українського клубу промовляючи: „вступити такій, то не ошиба і не леземозерності, а право пам'ятаю основний ніколи нашої партії і метадія русської народної ідеї... Така солідарність — то самубийство“. — Зрозуміли се студенти кацани, коли особля зателефонували своїм послам, що вимагають їх „звільнення русської ідеї, обмалювання довіри своєї“. — Не тече сего (на жаль) зрозуміли лише — мовчимо „Діло“ (гл. ст.: Одночасний руський клуб — в ч. 127).

Ми не будемо позивувати в „Діло“. Ми віримо в те, що „російський“ клуб був би і в старших кацаних (але все таки Руських) авторитеті також свідомості Москва — а не якийсь підозри би тут і так кананство. Варочім нашу думку ясно і отверто висловлюємо без зайвої поведінки в отсей не раз статі. Ми не заперечувати, однак щонайменше проти вистави „Діло“ немоє би то лиш „опортунізм“ укр.-буковинських послів рішати справу допущення московців до українського клубу. Відповідну резолюцію ухвалено на зборах всіх українських послів 18 голосами. Буковинських послів 5. Як свідчить допис в „Раді“ (ч. 128.) вищий Народний комітет у Львові також не рішив за вступу клубу не прийняти московців до клубу українських послів. Протинно тоді рішено, що: „не буде заборонено вступати до клубу і московським послам, як виставити на загальну програму“. На тій нараді боронили сеї (ухваленої відтак) думки

такі послы і визначні галицькі Українці, як Романчук та Олександрів. Не розуміємо отже які причини теперішнього недовольства „Діло“, які його легкомудрого шабонані опітетом „опортуністи“. — Вирочім і „Діло“ ще пізнає, що буковинські послы підперли добру справу.

„Діло“ каже, що осталилось московцям „задні двері“. Завважимо на се, що сими „задніми дверми“ будуть могли виходити московці, що найбільше до „Галичанина“ але ніде в ніколи в парламенті. вже заступає до сьх дверей в „Галичанин“ посол Гібошиний, всі однак знаємо, що є певна різниця між статую в „Галичанин“ а офіційною декларацією в державній Раді. — Коли б ті двері були для нас надто величезні, тоді ще клуб послів наших може вийти рішуче слово. Покищо однак треба було прийняти московських послів, не тому, що були за тим буковинські послы, на яких ні звіден, ні підти знають тепер „Діло“ всю „уронину“, — але тому, бо вимагав сего розум і такт. Вспомінемо іст immer Feind des Guten — мовля Вісмарк. В позаданню обговорюваної нашої справи можливе було лише: das Gute. Тому в ширім і певнім розумінні, що стало ся несподівано не може — але добре діло, питаємо „український клуб“ із 30 членів і бачимо йому як найкращих успіхів у своїй його діяльності.

ПРЕСТОЛЬНА ПРОМОВА.

На святоточнім відкритті державної Ради в середу, 19. с. м. відчитав імператор сльзуючу промову: „Повишши панове обох палат Ради державної! На початку нової важної сесії вібрав я вас коло мого престолу і сердцем нас питаю. Реторика виборів, котра утворює певного привабливу в праці виборчим всіх горожан держави зробила повинятимим і кождому признала рішаний вплив на публичні справи, сирає ся на довіру, що маю до державної первості моїх народів. Будо особливою звичкою нововибраної палати послів опирадати те довіре і доказати, що даємо ідучо розширене політичних підстав правних іде руна в руку ві агуртованим і серйозним політичним сьм держави, бо право співправління накладає обов'язок співвідповідальності за судбу цілости. Для того домагаю, що вступити до клубу, яке вийшло з загального голосування при повній свідомості своїх обов'язків супротив держави, буде готове разом з моїм правительством дбати о задоволення життєвих потреб держави і виконувати піддану працю для добра вітчизни. Так само очікую, що палата послів, для котрої

Фелікс Гейнц.*

Зелені свята.

Вобразимо нашу стару хату в молодечу зелені і рішноманітні квіти.

Раннім ранком, як орбіні ворі почали зливатися із золотом світла надходячої днини, пізнаємо в старім, синім батюм до густого лісу, щоб вилізати цвітучого глала. Душі наші повірно мозались до Сонця, що буйним жатем вилізав, а в асній розраді вилзи під небо європейської та такої клубу і піднявуть відповідну декларацію. Зажадали ж, щоб слово „український“ заступити ідентичним словом „мажоруский“. Більшість українських послів погодилась на се. Московці вступили до клубу.

І тавимим шепотом почали вельчати наші уста всі цвітучі „дуки“, всі розсипані ріки і всі ліси воступили в те, як бить ся материнське серце своїм і тоді вперше пробудилась в нас як полоний горяча туга за великим, безмежним поханням...

Як вийшлисьмо в темний ліс, відмах задержав нам давня музика, що лить ся в лісі, — гей! — в лісі...

Як вийшлисьмо в темний ліс, наші очі привинулись самі, щоб перший чар, добачений в тих морозних снігах, зловити на віки, гей! — на віки...

Як вийшлисьмо в темний ліс, наші уста, насичені молодечою привабливою похлунків, перемінялись в цвітучі і пахучі ролі.

* Ф. Гейнц — молодий, сучасний поет польський, музичний сам в Німечці.

А наші душі стались нагдо сонячним співом о гарний життя, яке ми все любимо, бо було на ш.

І почали ми злилися зомати сонцето галузи бунів і столітніх дубів, щоб заматти нашу стару хату.

Найкраще глала схилялось до нас, глалючи нам здорові ліси — і радо йшло на май для нашої хати.

Непомірна огорнула нас радість, як малисьмо вже великі свої зелені на мовах. І спинав батюм: ходім майти, бо день вже постан.

Вийшлисьмо в ліс. Вариті россою дана збіла і мрялою загорнені зуги, хати малюнки і бурдої з'являлись в огні перед нами. Сонце затопило цілий світ морем горячого світла.

І наші душі вийшли ся Сонцю...

А як прийшли ми до нашої хати, — побачили, як мама стояла на порозі і підперши білоску голову на спираюваній руці, плакала з утіхи. Світлим саєм, які в надісе вилубили, благославляла нас, своїх дітей, дітей зомлі...

А потім батюм взяв мене за руку і сказав: треба заматти ся хату. З молодечою ожною і радістю почав я вбирати нашу стару хату в чудову зелені, а брат і сестра, що подавали мені глалю, схилялись до мене приляго і пещело. Як вже ціла хата зеленню вилзлась, ми плакали всі, як діти, яким Ісус небо вночі показав.

І стало ся чудо.

Всі галузи вросли ся в стіни нашої почорнілої хати — і ціла хата зацвіла і нині цвіте і кличе Тебе, любя:

— Прийди в мої хорони на Зелені Свята, прийди, кохана...

Переклад: О. І.

Свято мира.

Година катастрофа в тав акал.

Переклад Франк Кековський.

(Далше).

ВІСЬМЕЛЬМ: Тепер... тепер... Ти... Ви... Ви... обі возоті душі виборозм мене! Тепер цілком ново жите. Ти не знаєш, як се мене підносить. Сам собі здаюсь великий! — Ох Ти — се доперла тепер бачу — се страшно на мені тяжило. А тепер чую силу. Я чую силу. Ти! І вір сьому, що в се адобуду! Я йому покажу, що деланий може! Я дам батюм доказ! Я йому докажу, що в мені щось живе: сила, іттука, перел ожною вони мусять познати ся! Найтвердші голови похилить ся, в се чую! — Се знаєш! лиш тиглуло мене домі! А тепер, щось про мене. Я хочу творити, творити.

ІДА: Бачиш, тав добро! Тепер ти вреніт знайшов себе! Найдорожший! в радує ся! Я хочу радувати ся, тішиться! Бачиш, що в була в праві: міче в тобі не зашмерло! Спало лише! Я все назала собі, що вою знова відживе! І бачиш і відживає!

(Вони обнимають ся, цілують і проходжують ся по сьмі сьматні руками в таві частю).

ВІСЬМЕЛЬМ (стає, млядти щасливий у сьмі сьмі материнської, потім млядти доонола по сьмі і каже): В тих зимних як під мурах... се як чар весни! (Поцілує, сьматемі в таві частю, подять далше).

ІДА (сильно ріпю, в монетерійною приадиною на щось мильує, щось либи): а бачиш, що моя правда.

Коли липи розвинути ся

в зацвітуть

сия давні, весняні джоть ся...

авторитарного значіння сотворено важливіми законними постановами нові заборони, вірна заповідям, як досі так і на будуче покласти ся місцем зрілої розв'язки. Перед усім сонечна річ, аби парламентарне право узгоджувало бюджету і право контролю знов віджило та аби погоджуваним на час бюджету дати державний господарський правильну і згідну з конституцією підставу. Панове будете мусіти дбати також о те, аби регуляціїм палати приміняти до відносин, значно змінені під часу, коли договірний регуляціїм укладано. Моє правительство пропонує вам внести, що мають на цілі погодити свободу з порядком в парламентарних нарадах, датиши присісти під робіт і забезпечити заний діяльності успіх. Розвинене виводі важливіх спосібностей моїх народів сприяють національній протівності, котрі від довгого часу переполнюють публічне життя. Найбільшійше пропонує, як він в справі зашквоні, котрої остаточне урівняння ще досі не повело ся. Мамо того австрійська рани державна не зміє на тім синити ся, мусить радше яко свою цілі мати на оїх постійні пореміщення єди народних на сил державні. Розв'язка може вийти ся винятково лише при ширій волі всіх інтересованих, аби в рамках основних законів державних і потреб держави зрозуміти ся і порозуміти, як також при взаємних уступках, для потреб ново сотворено політично зрівняння прав творити користні підвалини. Така розв'язка була б тим самим напором суверенного спільства історичности у спільних державних задачах і конечної єдності державних цілей адміністративних. Єсть моїм горечим бажанням, аби в своїм часі поспішити моїм народам яко дорожчому спільству забезпечення єдності із народного добра, а тим заборонити загрозити національний спокій, котрий був би свідомою власністю всіх припадків вітчизни. Моє правительству поклав я то за обов'язок, аби всі свої сили в тім напрямі напружити, і звертаю ся до всіх тих, котрим із народності і добро держави є рідно дорого, а простобю, аби з цілком пожертвованим єдністю в освітленні тої цілі. Було би великим зиском для держави, коли б удадо ся до для зміни конституції, переведеного так успішно в єдиний світ ради державної, додати рівної ваги для на волі управи. Моє правительтво пропонує, щонам в тій цілі внести, які мають на оїх реформу організацій політичних властей утворенням властей окружних, підлягаючих правним властям політичним. Та реформа має сотворити ліній адміністративний основи політичного заряду, а скороченням дороги інстанцій уможливити прирешення адміністративного постанови і приміняти его до збільшених вимогів, ставлених державній адміністративній машині. Подля на округи наблизити адміністрацію до інтересів населення, а така тіснота сполуча амеже узелити загально прозруміне того, що можливе і що має ся осмислити в публічному житті. Разом зі суспільним переобранням іде нова уважне господарських основ держави. Коли для мене і моїх власних молодости було суджено довершити остаточного узвізлення єдності від грунтовних татарів, коли від того часу свобода вироблена горожан виводі вістала сотворена, то мушу надати ся, що топер удасть ся справу державного обслуговування усовершити сотворенням забезпечення на старість і на случаи неспосібности до праці і тим способом для широким кругів зароблужних часів суспільности довершити для гуманности і суспільної справедливости. Дотичні пропозиції, як також

пропозиції в справі реформи відповідальної душови часу, забезпечення робітників взагалі, що буде розширено також і на морині, будуть вам представлені. Не менше і на полі оборони робітників по ниски вислідів бернської конференції з р. 1908 суть коночні законні заарядження що до нічної праці жончин в підприємствах промислових і в гірничих. Разом з неспосібностями соціально-політичними мусить постувати добро обдумані і енергічні підлітки промислові, котра лучала б всі в населенні живучі сили господарські до гармонійного розвитку і зростає можливість поспішити зі здобуттів технічного прогресу. Переговори в справі закінчення нових торговельних договорів мають на цілі розширення нашої загальної торгівлі. Рівночасно вивіри наших товарів має заважати постійної державної допомоги. Збільшенню оїх значіння телеграфів і телефонів, яко важкого дальшого розвитку телеграфічної і телефонічної стії, моє правительтво вдовольняє пропозиціями на полі законодавства і спільним підпиранням тої справи на полі адміністрації. Здоровий розвиток суспільних відносин вимагає удержання здорового середнього промислового стану. Дбам о его поведженню вивіряти ся в постійним узлітнуванню промислового законодавства, а дальшим розвитком справляти підпирання промислу, а особливо в напрямі обдуманій піднесенню економічних спосібностей. Вивіри продукції і праці середнього стану найде скріплене, в вислідок утворення „Центральної каси стоваришства“ дорогою пошрива кредитних відносин. Приймаючи велике значіння різниці для загального добра, моє правительтво буде собі уявляти за обов'язок пропонує щонам внести, що мають на цілі скріпити населення сидючого на рілі, працюючого в так важкій галузі народного господарства. Передусім займе ся оно справою урівняння різниці кредиту личного і реального, аби в міру можливости зменшити тиск відсотков, аби дивити ся різниці посібности і здержати їх дальше здержуване. Політик планують худобу може дати при раціональній старанні о много більший зисок як досі, проте правительтво намірає завеста організаційні заарядження з цілі побільшення стану худоби і більше сильного підпирання племени коний із сторони держави. Важна справа суспільно-політична мусить бути розв'язана на полі гірничих. Намірена є реформа забезпечення гірничих, як також відповідна реформа законодавства гірничого, приміняна до потреб часу і новочасних здобутків наукових. Особливо важне моє правительтво раду державну справою, чи державна згідно зі ставленими до неї яко до підприємств жаданнями має в більшій мірі брати участь в добуванню нафти, аби бодай що до потреб власних підприємств забезпечити ся на всім случаи. При збільшенні ся значіння середств руху для господарського життя вимагає особливої уваги зі сторони правительства звільнення. Далшого одного з найважливіших задач моє правительтво буде вести дальше акцію удержанням власних земель, важких зі становища конституційної політики і в той спосіб побільшити господарські сили держави, набуваючи ті нові середства властей. Аби тривало вдовольнити потребам збільшючого ся суспільного руху істотуючих земель державних, потрібні суть числові доповнення і узлітнення. Достаточне середств на ті в важкій мірі продуктивні видатки, як також на будову величезних важкого ряду і на дальший розвиток законних підстав ліквідації величезної буде предметом заходів моє правительства.

(Кінця було).

Політичні гльоси.

Русні посли вносили слідуючому правно-державну завау іменем Русинів Галичин і Буковини:

Цікавіші русні посли з Галичини і Буковини стверджують, що русні королівства Галич і Володимир, котрі в 1772 р. були ревіндиковані на основі приналежности до угорського королівства, по ниски найвищого декрету з дня 2. серпня 1848 р. разом з сусідньою Буковиною мали бути отримані в окрему руску провінцію і одержати на основі конституції в дні 4. жовтня 1849 р. окремі олії. Сей від річий, оперативний на підвалинах розвитку народу, а маючий довести до автономії руского народу, заколожено тим, що отримано рускі провінції Галич і Володимир з княжествами: Ольвенієм і Затором, приналежними до чеської корони і з великим княжеством Краківським. Сотворено тим способом несприродний стан, бо злучено в одну велику провінцію національно й історично зовсім ріжні часті краю. Сим видано руский народ на ласку більшости галицького союму. Руску людність на власній П землі обезсилено, до чого головно причинило ся і австрійське правительтво тим, що принало військове становище галицькому намісництву, що санкціонувало виняткові закони для Галичини, що утворювало становище міністра країни і що безсмерно пропонує винятки адміністративних урядників. При засвоєнні рівного виборчого права до державної ради принало Русинам о поволінню менше мандатів, чим їм належало ся. Дальше менше енергічних руских протестів ухвалено і пропонує до санкції закон о розширенню компетенції правої пільної ради, а винятки послідні вибори до державної ради переведено тенденційно і в суверен законним постановам, в наслідок чого навіть се мінімальне число руских послів зменшило ся. Се все приналоме нас, заступників руского народу, в Галичині і Буковині, частини руского народу, котрий ніколи не зріг ся своєї єдності, заявити, що ми, стремлячи до осмінення народно-територіальної автономії в Австрії, настерігаємо ся проти штучної, на нійших історичних правах не опертої злуки, згідно подля нашого народу через засаду правої автономії. Тому протестуємо проти правої автономії, проти виняткових законів для Галичини і проти утворення нашої репрезентації через позачасно переведення виборів. З сии застереженнями вступаємо до державної Ради і заявляємо, що будемо старати ся великі безправства, якими Русини в припадках, усувати і привернути наші народні і політичні права.

Як відомо в Галичині вибаралося крім послів ще й їх заступників. Заступниками руских послів вибарано:

В окрузі 55. О. Роман Чайківський, гр. кат. парох в Тарнові дошійний, заступник посла Курізовича.

В окрузі 53. Др. Данило Стахура, правний адвокат в Самборі, заступник посла о. Овчиневича.

В окрузі 54. Григорій Сенкус, господар в Сущині римої, заступник посла Вітня.

В окрузі 55. Др. Михайло Коцюба, головний учитель мужської учительської семінарії у Львові, заступник посла Романчука.

Др. Навалай Лагодінський, правний адвокат в Делятині, заступник д-ра Трильовського. Сей мандат др. Трильовський зложив і тому др. Лагодінський став на його місце послом.

В окрузі 56. Юра Солонійчук Юсевич, господар в Жабі, заступник посла д-ра Трильовського.

Павло Лаврун Семена, господар в Іспаса, заступник посла о. Войнарівського.

В окрузі 57. Др. Станіслав Дієвський, професор університету у Львові, заступник посла д-ра Овчиневича.

Др. Володимир Дудкевич, правний адвокат в Коломиї, заступник посла о. Давидя.

В окрузі 58. О. Іван Смолий, гр. кат. парох в Північній волості, заступник посла д-ра Овчиневича.

Василь Стефанів, письменник в Степанів, заступник посла Охримовича.

В окрузі 59. Мартин Король, господар в Чернівцях, заступник посла д-ра Вачинського.

Стефан Танчаківський, нотар в Потопі золотій, заступник посла д-ра Левинського.

В окрузі 60. Др. Володимир Загайкович, адв. кандидат у Львові, заступник посла Будиницького.

Левонтий Пегельський, ливничар у Львові, заступник посла Габла.

В окрузі 61. Захар Сиварю, урядник бану в Мостислав, заступник посла Пегельського.

В окрузі 62. О. Іван Голосів, гр. кат. парох в Явній волості, заступник посла д-ра Корали.

О. Іван Кширіан, гр. кат. парох в Немирові, заступник посла д-ра Дієвського.

В окрузі 63. Гаврило Мудкович, коваль в Камінці струм., заступник посла Габонського.

В окрузі 64. Др. Леонтий Озаревич, правний адвокат в Геродку, заступник посла о. Фоліса.

В окрузі 65. Федір Процик, господар в Пресовичах, заступник посла Маркова.

Др. Михайло Олійник, лікар в Камінці струм., заступник посла д-ра Петрушевського.

В окрузі 66. О. Андрій Пеленський, гр. кат. парох в Кийничках, заступник посла д-ра К. Левинського.

Гриць Комарницький, господар в Курятах, заступник посла Старука.

П. ШОЛЬЦ (входить, а заваженим обом, поче ві дати).

ІДА (заваженим се, уриває пісню і біжить до мамі Шольц). Не вітати, матуно!

П. ШОЛЬЦ: А панно! Ви мене не потребуєте!

ВІЛЬГЕЛЬМ (обіймає і цілує свою матір і помагає вдержати її).

П. ШОЛЬЦ (весело). Але-ж ти ошале. Ва е... Не тагити...

ВІЛЬГЕЛЬМ: Е, що там, маме! Тепер вже все одно — маме! Тепер бачиш порад собою зовсім нішого чоловіка. (Стоячи між матір'ю а нареченою держуть обі за руки). Холя, стара мамуся! — Гляньте собі у ніч! — так — подайте собі руки.

П. ШОЛЬЦ: Дурняло!

ВІЛЬГЕЛЬМ: Пошудуйте ся!

П. ШОЛЬЦ (обтирає лице барв'яком). Ех, та дурняло! — се — сем віщо великого... до сього не треба нас... правда, Іда? (цілують ся зі сміхом).

ВІЛЬГЕЛЬМ: А тепер мир!

П. ШОЛЬЦ: Щобсь не віри, ханче!

ФРІБЕ (мислячи доволу руку; а мушкеті параводить до пояса).

ВІЛЬГЕЛЬМ: Ого! — а щож Фрібе — добре се?

ФРІБЕ (переходить). Е, хочби ви мені тепер не по-дарували, то я би і дрібни в уст не взяв.

ВІЛЬГЕЛЬМ: Не вже, Фрібе!

ФРІБЕ: Перше, так — але тепер я — щось мене відвинуло. Я не тепер — лиш — переважно — гірку смачу. (відходить).

ІДА (повертає Вільгельма назад і обтінула бачуку).

ВІЛЬГЕЛЬМ: Вже добре... Ватно добрий?

П. ШОЛЬЦ: Він так ошале! — Нераз тоді зрозуміти!

ВІЛЬГЕЛЬМ: Сорно а мене зачинає знова битися.

П. ШОЛЬЦ: Щоби лиш Роберт тільки не пав.

ВІЛЬГЕЛЬМ: Ах маме, нелі... нелі се все одно, нелі...

ІДА: Не, ходи скоро, він знає...

ВІЛЬГЕЛЬМ (до п. Шольц). Поче з нами?

П. ШОЛЬЦ: Нелі самі, адить.

(Іда і Вільгельм відходять до шквоні).

П. ШОЛЬЦ (стоїть а задумі, притирає рукою чоло і поглядає щось нараз роздумав підходить до дверей поною, ає жасує).

ФРІБЕ (входить тихою дверми. Видно добре, що він нелі). Прешу нелі.

П. ШОЛЬЦ: Що?

ФРІБЕ (спирнуто, товмиче). Цікаві річі діють ся — прешу нелі.

П. ШОЛЬЦ (маленьким відступом а зад). Ви — забогато нелі! Ви!...

ФРІБЕ: Я вже — так як всі способи — що я... що я хотів би щось сказати.

П. ШОЛЬЦ: Не добре, добре! Каміть скоро, що маєте сказати.

ФРІБЕ: Я лише собі так думаю.

П. ШОЛЬЦ: Та каміть же, Фрібе!

ФРІБЕ: Я так собі думаю — що се все не в порядку! Я ті сирани — ту є що багато, що мушу замовчати — а лиш думаю — що пан — то він донго не потягне...

П. ШОЛЬЦ: О Боже, Фрібе! Чи він... о Боже! Чи він казав? Чи він є дурій?

ФРІБЕ: Не тільки — то я либа розумію?

П. ШОЛЬЦ: Щож єху є?

ФРІБЕ: А — коли мені — не можна говорити.

П. ШОЛЬЦ: Але чи щось непозажного? (Фрібе заступає).

Але він либа не говорив про смерть?

ФРІБЕ: Він мавіт — що білімо — такі річі — але...

(Далше буде).

В опрузі 67. Поема Янів, пров. Гинз, а Ярослав, зступний поета д-ра Стахури.

В опрузі 68. Куба Іванів, господар в Куріпках, поета Остапчука.

В опрузі 69. О. Іван Горобітський, зступний поета Колоса.

В опрузі 70. О. Михайло Чачівський, гр. кат. парох в Товстів, зступний поета Петрацького.

Посилайте своїх дітей до реальної школи.

Вже кілька разів звертаюся в „Вуковину“ улагу Русинів на те, аби послали своїх дітей до гр.-прав. реальної школи в Чернівцях. У нас при агітації за гімназіями люди цілком скупчилися з очей вартість реальних студій. Кождий думає, що гімназією своєрідно певніше дібаєся діти як по скінченню реальної школи. Тимчасом річ зовсім не має ся так. Вольнім приміром, що родичі зводили, котрий скінчив свою школу добрим усвідомом, не мають матеріальних засобів, аби послати его на висшій студії до Відня, то чи-ж для него не знайде ся досить місця в краю? До почти і телеграфів а так само до жовтій задля расуєнів, окресної геометрії особливо ж вадливі знання мінливі, сучасних мов — реалістів приймають. А кільки то людей знайшла б поміщене по наших місцях зробиши в дивенній дібр ієнит дієничий (Fürstprüfung), аліжко то молодіжні зводили ієнит на геометрію, мога би знайти красний хліб по наших містах і містечках повітох? Не говоримо вже о тім, що по 7 років остає ся опіченому реалістичній і вільній дорота на теологію, філософію і медицину, позидати за оден рік латину і греку (а се кождий і набожний ученик потрапляє), а більше нічого від него і не жалеє ся в доповнене до матури гімназіальної. Притім треба замітити, що студент, який починає реальні студії, змає оден рік, а по матурі може занесяти ся на університет і йому той рік, потрібного потребує на доповнене гімназіальної матури, а зараховує ся.

Ми гадаємо, що не потребуємо багато розповідати ся над користю цих студій, коли ученик піде на дальше освітлене до Відня або Праги. За десять літ він опинить ся на висшій освітлені в дивенній дібр як університет, з котрим ні своїм впливом ні матеріальним положенням не може рівняти ся перелік аллопат, ні навіть нотар. О токийш нема що й говорити. За п'ять літ по матурі дивить ся молодий чоловік вадливе ся інженером при заводі. Або коли хто не годен витримати два роки в Відні, то по двох роках, зробиши ієнит, на висшій курсі геометрії, стає компетентним геометром, який ще аліжко стоїть, як значний геометр.

А що тепер, коли буде перепропалжувати ся ревінія ґрунтових книг в Буковані та Галичині — що потребує аліжко 10 літ — потрібно буде геометрію, о сім нема що й багато говорити.

Чому б нам не йти також у торговельну академію? Дасть Бог, наша „Селянська каса“ і „Руська каса“ не будуть вічно такими жалючими як тепер а стануть обернати колись тижнями зотками мільонів, то і будуть потребувати людей з високим освітленем банкірства.

А тепер застановимо ся більш над причинами, чому наші люди мають таку відраду до реальної школи. Звичайно кажуть, що нема ні техніки, ні дієничної академії в місті, а до чужини послати тяжко, бо багато грошей коштує. А ми скажемо на се ось що: Коли стільки бідних людей мають перелік — аніж се гуздівені у нашому, помогли собі у Відні, то чому би і Русин того не потребує? А побіжте троха, то в знайдете ся для него перелік акація, за яотру він не дістане так як у Чернівцях в нужденних гуздівені, але потра йому дозволить, і закінчити свої студії. Вон бідована нема і успіху. Кілько то перелік буває учеників-Жидів, що з однією сукхою буздою сидять щомісяч рапками у школі? А там дивись на якийсь час він і має акацію і уберє ся добре і мешкає аліжко і гроший собі троха заощадить а по семіх акації йде до Відня і т. д. Треба нам ще багато від других учеників. У певній раз годить ся замітити на сім місці, що „Віденська руська громада“ повинна би подбати о якусь заповідну інституцію для студентів, котрі перебувають тут в Галичині і Буковані. Ми гадаємо, що таку інституцію радо би заповідали Русини так в Галичині як і в Буковані.

Що наші мужики наrado рішають ся на те, аби послати своїх дітей до реальної школи, се нас не дивує. Коли того і не розуміють тай по найбільшій частині і не мають грошей на те, щоб отримувати своїх синів у Відні. За те ми просто по можливості розуміти, чому собі селі справно так багатайшу, наша інтелігенція. Також і найбільшійшій учиню може дати своему синові бодай 200 р. у рік, коли його вислав на 2 до 3 роки, не кажу вже на п'ять літ, до Відня. Синою перших кілька місяців пробідує, а далі трапляє ся якийсь акація, а на кінці літ він вже і чоловіком стає.

Подумаймо серед яких тяжких відносин студіювали перші Русини у Відні, коли то ще не було в Чернівцях університету, та коли не було і перелік русинів, котрі певно при великій патрії заступали ся на своїх людях.

Найпершійше вражає, що наші міщани, котрі так складають, мають всі школи під носом, а них не користують. У реальної школі їх нема й на літ. Кілько то дітний міщанський ухвалю учиню, не рабачий нічого. А коли би їх родичі послали до школи, то з них за кілька літ все таки вийшов би не оден чоловік,

котрий не потребував би так тяжко бідувати, як тато і мама. На сім місці ми звертаємо ся до наших сільщеніків і учиню міщан, аби вони на кождім кроці спонукували міщан, послати своїх дітей до середніх шкіл а тако ж до реальної школи...

Професор Русин.

НОВИНКИ.

Чернівці, 22. червня 1907.

Наш літературний додаток. При нагоді Зелених свят аніжко нашим читачам літературний додаток. Складаєть ся він із перелік нашого і чужого письменства. Ми нові, що наші читачі приймуть се з правдивим інтересом і думаємо, що в салі ла тим і передизлата нашої часописи зростає не з помідом дном. Для читачів наваж робимо все, — наші літер. додатки приміром в гарний унікатом, на який досі не спромогли ся ніхка укр. часописи, — маємо вже і веску підставу вимагати від наших читачів такої допомоги, щоб „Вуковина“ аніжко небагато могла поналятися ще до нині!

Із укр. акад. тов. „Союз“. Як ми вже оголосили підбуде ся в акадній поведіж (24 с. м.) прогулянка з танцями в дієну на Горечій. Початок о 8-й годній по обіді, вступ від особа 1 К 50 сот. Колиб и поведіж падав дощ, то замість прогулянки відбудуть ся в „Народнім Домі“ сходови з танцями за таким самим вступом. Початок о 9-й ввечері. Просимо о членстві участь. — *Види.*

3 „Історичного Товариства“ в Чернівцях. Засідання видаю „Історичного Товариства“ відбуде ся в поведіж, 24 с. м. на університеті в салі V. о годній 7-й ввечері. На порадку денній: Обговорення і виконання всіх справ, які поручили видаю VI. за галицькі збори. — *Др. В. Малишевський, голова; І. Приймал, писар.*

3 муз. школи ім. Миколи Лисенка. Заряд школи подає до відомості загалу, що випускний ієнит учинків відбуде ся в четвер, 27 с. м. в салі „Народного Дому“ о 4-й годній по полудні.

Подяка. Іменем „Жіночої Громади“ почував ся до милого обов'язку, аложити прилюдно подяку, В. П. Ярошинській, за щедрій доток 10 К на цілнішого товариства. — За виді: *Олена Шугалова, писарка.*

Курс для пасічників устроєно сіліз товариства для пчоловодства в Чернівцях і в окрестностях в порозумінню з правдою радю музетури для 2—4 акація с. р. для пчоловодства в Старих Мамаликах у шийнім будинку під управом наглядного учиню для акаціячів і практичного пасічника, а вадуч. Із Проконевича. Курс призначений головю для русинів селан пасічників, які дістануть аліжко по 1 К денно на стравне. Згодошу паті ся треба в управителі курсу п. Із Пришпоновича, надучителі в Старих Мамаликах.

На тов. „Руский Народний Дім“ жертвували Ва. п. Кості Шанирович 5 К а Іван Герасимович 3 К; членів пчоловодства акаціячів: М. Базюкович і радні Ключенко по 20 К; Ол. Садатурський, Д. Ошович і Д. Падуря по 10 К; К. Паліх 6 К; Р. Цегельський, Д. Шугала і Т. Вринська по 5 К; О. Проскуринський і Ол. Веренич по 2 К; Г. Мамалишевський 1 К. На бурсу ім. Федьковича акаціячів Ва. п. Николай Влад до Вердеш 20 К; Федір Іванович, Пилип Андрій, Николай Спинуа і акаціячів Емілія Смаль Огонька по 5 К; Сропей Шугала 3 К; Николай Григорович, Демітр Русин, Емануїл Ярошинський, Николай Кушнірюк, Іван Ярошинський, Василь Продик, Володимир Ясевич, Омеан Попович і Геліппі Лисинський по 2 К; Дмитро Гринчук, Олександр Барбір, Михайло Коразенчик, Юрій Лунгузов і Омеан Купека по 1 К. — Сорочину подину акаціячів за виді тов. Ангім Кляк, писар.

Вісті з парламенту. Президентом палати посідів ставе вено др. Вайскірхнер. Сосія теперішній тревати буде аніжко кілька (3—5) тижнів. Всі акаціячів справи приймуть під обради аж в акаціячів. — В місто Люстера (набр. для ризи) вибрало у Відні 6. м. ієністра Віттек, який кандидат на трист. м. оп. програму.

Жертва американського педдиню. Недавно застріляна ся в місті Голдсмитоваргеті на Угорщині кулею Самуїл Цайсер, позашинний акаціячів, в котрім оповідає, що улаж жертвою американського педдиню. Цайсер, аніжко резервний підполковник відбуду в році 1881 воєсової виправ і мав з товаришем Гейлою Найштадлер-Уйлаті, котрий також аніжко підполковник відбуду виправ, аніжко сир, акаціячів американського педдиню. Цайсер, акаціячів чорну кулею, мав собі до вильох літ відобрати жите. По двох літах довідав ся, що Уйлаті помер в Америці. Цайсер гадав, що тепер аніжко акаціячів від довершені самоубийства. Омеан аніжко аніжко самостійний кулею до робав ся маету. Прабувши до Вуланету, стрітив на улиці Уйлатіго по 26 літах. Уйлаті приставив до Цайсера і крикнув: „То ти живеш? Так додер жуєш слона? Тілеу!“ Цайсер для акаціячів акаціячів попросив Уйлатіго, аніжко порозуміти ся в акаціячів.

Коли засів при століку. Цайсер благав Уйлатіго о звільнені від улаж самоубийства, жертвував аніжко протиником цілій сирі маети, але Уйлаті відмовив: „Не потребує твоїх грошей, а багатий. Хочу твого жита!“ Цайсер приставив до дому, відобрав собі жите. Суд на підставі того листу зарядив акаціячів і сивоєстатувал, що Уйлаті пропав без вісті.

До нинішнього числа (крім літ. додатку) долаємо що і рекламний обіжжик нового руського сезону в Чернівцях и. Стернюка.

Відчит д. Гната Готкевича. Як оповістили акаціячів нашої громади розпалені сиріж акаціячів, в середу дня 26 с. м. приїжджав до Чернівців славний бандурист д. Гнат Хоткевич. Вура російської революції приїжджав до нас перелік роком д. Хоткевича і від него вперше почувли ми наші рідні і чудоді думи позашинні при супроводі піканого акаціячів незнайомих у нас бандури! Тенор завітає до нас талановитий поет, новеліст, драматург і літературний критик д. Хоткевич аніжко не з сиріжком, але з відчитом про бандуру і про бандуристів. Програма відчиту така:

Божественно походжоне музика. Погляд побарив на самих себе. Бандура — національний український інструмент. Хваляний погляд на позашинні наші бандури в Англії, установалений російським учинем Фамінциним. Джерело сирі думи. Бандура акаціячів маетра Джона Роке. Подібність его до акаціячів, цитри чи гітари. Ім'я акаціячів bandurra, італійська pandoro, французька mandole, німецька Bandor. — Перші відомості про нашу бандуру. Її основна відмінність від всіх акаціячів акаціячів інструментів. Дієство її походжоне. Струнні інструменти Египта та Асирії-Вавилонії. Pandora древній Греції. Арабсько-перський tambur. Gumbir алжирських Кабілів. Джугар, стар, чартар, пачтар. Dombier Команів. Татарська dymbira, киргизська dymbra, акаціячів thymbra. Шестиструнна pandura Грузинії. Турецький tambur bazark, tambur baghlamak. Славянська panduri. Трехструнна tamburak в Індії. Подібні інструменти Саянів: tambura на заше, danguba, tamburica, zina bagartia, krupna bagartia. — Лютий інструмент наших предків (id, tambur) в сиріжках арабських писемнописів Ібн. Даста, Ібн. Фадлана, Ал. Беєрі та акаціячів. Фрески Кієво-Софійського собора, Ковач Половців, kobuz Татар, kobuz Турків, kobuz Хорватів, kobuz Венгров, kobuz Румунів, савза Литовців, kobuz Чехів. Сиріжках акаціячів про неї. Початок бандури на мизинку Рігельмана. Що таке торбан. Ракета theorba, tiörbe, tiörbe. Польський theorban. — Теперішня бандура. Номіналітура П. Генопольського деревю наших бандуристів. Широке уживане сирі інструментів в акаціячів період нашої історії. Малики Запорожців з бандурами, тая акаціячів „Мамали“. Пісенні акаціячів. Думи „про сиріжках позашинні бандури“. Бандура на одні. Теорія дум та пісень. Бандура в часі гайдамацтва. Гайдамацький кобар Данило Бандура. Бандура в Великій Росії. Згадки про неї в акаціячів тодішньої епохи (Маркович, Betscholtz, Stollia, Georgi, Bellermann). Роль нашої бандури в Московському господарстві. Руйнування Сирі, акаціячів, економічне впливування Москвою нашого народу, і вплив сирі екаціячів на українського кобарів. — Сучасний бандурист. Его репертуар. Думи. Польські. Сатири. Гумористичні. Таяч. Гріз наших акаціячів. Еволюція гри на бандури. Три її тия. Остан Версоя, акаціячів по останній українській бандурист. Перелік акаціячів кобарів російським урядом. Думи сучасного кобарів на се сему. Наша ера в історії українського кобарів. XII. Археологічний акаціячів в Харкові в 1902 р. Прохана Археологічного Товариства до „Правительствуючого Сенату“. Загальне широке зацікавлення бандуристами. Новий тип бандури. Бандуристи інтелігенти.

Підчас відчиту будуть позашинні рисунки інструментів, сиріжках з бандурою. — Початок о годній 8. ввечері. — Відчит відбуде ся в салі нашого „Народного Дому“. — Ціні мистец: Крісло 1 р. акаціячів 2 кор., Пряде 1 кор. 50 сот., III-рядне 1 кор., вступ на сакі 50 сот., для селан половина. Вілети акаціячів можна забувати в „Руській касі“.

Хто чує музику бандури а прі ній наші народні пісні, — хто хоче акаціячів в історію (а акаціячів в акаціячів не каже собі того?) — сиріжках акаціячів ся в середу, дня 26 с. м. о 8 год. ввечері в „Народнім Домі“. Отже — до побачення.

Лікар дитячих недуг др. Юліус Центнер,

бувший волонтер-асистент бердінської вероульської акаціячів акаціячів недуг (проф. Гайбнера) і бувший акаціячів акаціячів „Skuglingshe'm у“ (проф. Саліго) акаціячів

в Чернівцях, ул. Паньська ч. 21

і ординує від 2—3 год. по полудні акаціячів до 14 год. ввечері

129 (3—3 п.)

Телесон ч. 376.

Дрібні **Оголошення** мають друком (ремі), чисельність не по 4 с. від слів.
Навчальностей на анімації жариком початковим не приймає ся.

За редакцію підписав: Віктор Строїч.

НА ЗЕЛЕНІ, ГАРНІ СЬВЯТА!

Михайло Жук.

НІЧ.

(вступ).

В моїй уні є така країна:
Туди люблю я від життя ходити,
Люблю послухати паву, як дитина,
І там люблю я іноді спочити.

Там тепло ти і гарно, як весною,
Там ліс розсипаний і старий, як сніг;
У лісі ти стрічаєшся з тобою,
А ти протарна, як лелі цвіт.

Там навируги — так тепло сонце грає,
Листок радіє як мале дитя;
Там змучена душа бди не знає,
Як в дні минулі, перші дні буття.

А навируги — стоять дуби столітні,
А навируги — пташок давешні віси;
І там квітки всміхають ся привітні,
Струмочки там сльозяться, як у сні.

Не раз я був у лісі заповітнім,
Не раз тебе, моя красо, стрічав;
Тішали дні туманом непомітним,
Тішали дні — даш я тебе кохав.

Не мало візок ти переназала
Моїй душі; не мало днів — квіток,
Живучи в лісі, ти поназбирала
І кинула в фаянсові струмки.

Не мало снів, які тобі там спалися,
Не мало фарб із неба ти взяла,
Блискавич зоря, що в літню ніч світилася,
Поки візок фантазії спала.

Твоя душа — то промінь сонця ясний,
Твій погляд гострий, як двубійний меч;
Вогнем горіла ти... Вогонь твій власний
Створив сю казку про манулу ніч.

Ти знаєш як: Творчість. — І твоїм законам
Покірний я. Так богобійний син
Покірний матері, так першак давном
Покірний той фанатик християн.

Оригану-вітру так пісок покірний,
Титан — бистрокрила стріла,
Войовнику буває війна так вірний,
Кораб заледнений так лий від стерня.

Де ти витаєш — гарно, як весною;
Там ліс розсипаний і старий, як сніг,
У лісі ти стрічаєшся з тобою,
А ти протарна, як лелі цвіт.

У лісі ти стрічаєшся з тобою,
А ти до мене, як вітерець лютий,
І, як вітерець, підмучиш мене зі мною
І казку ліса етихатомови.

O. Wilde (Уальд).

Червона рожа.

— Обишла, що буде танцювати зі мною, як
принесу їй квіти червоних рож — говорив до
себе молодий студент. — На жаль, в моїм городі
немає червоних рож...

Чув се соловій в гнізді, причеплений до
зеленого дуба і гляді на него із здивованим
кризь зелене листя дерева.

— Ані однієї рожі нема в моїм городі —
повторив через студент а його гарні очі залунали
сльозами. — Від яких то дрібничок залежить іноді
людське щастя! Читав я все, що писали мудрі,
знав всі тайни філософії, а от ізза одної рожі не
можу досягти щастя.

— Прощай стрічав остаточно щиро залюбле-
ного — сказав соловій. — Співав я о нім кождої
ночі, що не знаючи його, щовочи оповідав віршам
чужої мови о нім, а остаточно наджу його. Во-
досе його я не бачив гігантів а уста цураурові,
як рож, що її гарно бачав, — від пристрасної
побажанні одинок його лице, як слонової мови а білі
запахнівали на чолі його алоїсним цвітком.

— Завтра вечером дає князь бал в своїх про-
сторих коминах — шепотів молодий студент —
а між гістьми буде моя кохана. Як лиш принесу
їй червону рожу, буде танцювати зі мною аж до
рани. Як принесу їй червону рожу, вона схилить
ся в рамена мої, в танці схопить на груди мою
головку своєю а в руці держати му в своїй долоні.

Та в моїм городі нема ні одної червоної
рожі — і тому сидіти му самотньо, буду глядіти за
нею адалека в мое серце рвати ме шалений біль.

— От і справді залюблений щиро — мовив
соловій. Він торпав те все, що я співав; що мені

розраду приносить, для него зміняється в біль.
Без сумніву любов є щось, що може дивувати. Вона
доросла від найціннішого смарагду, ніжнійша
від найкрасшого овалю. Ні перли ні інші алмази
не можуть рівняти ся з нею, а партіота її не дасть
ся оцінити.

— Мушкетери засидуть на своїх місцях — шепотів далі молодця — а їх струн залити мути лагідні, мильодійні звуки а моя кохана буде танцювати при співі арфи і скрипки. Вона танцює так легко, що ніхто її пройно доторкають ся землі. Кругом неї буде тиснутися юрба розбавлених прихильників — а зі мною вона певно танцювати не буде, бо не принесе їй червоної рожі...

І білий кохачок кинувся на землю, скрив
лице в долоні і ревно заплакав.

— Чому він плаче? — запитала метка, зелена
ящірка, переходила коло него.

— Так, чого-ж він плаче? — повторив се
питання нестрій мотиль, що літав у сніжні сонці.

— За чим плаче? — шепнула одна цвітля
другій, що росла опедальк, голосом лагідним
і зніжним.

— Плаче ізза червоної рожі — відповів їм
соловій.

— Ізза червоної рожі? — загомоніла всі із
здивованим. Сеж смішино! І ящірка, що в роду
мала нахвал до гламу, засміяла сміхом голосним.

Соловій знав однак добре болючу тайну студента і стоячи на тихих галявах дуба, задумав ся глибоко про містерії любови.

Нагло, розвинув брунатні крила до лету і піднявся високо. Пролетів як тінь понад гаям і як тінь спустив ся до городу.

Серед зеленої мурави ріс гарний корч рожі. Соловій сія на одній його галявці.

— Дай мені одну червону рожу — почав
його просити — а я заспіваю тобі найсолодшу свою пісню.

Корч похитав однак заперечуючо своїм верхом.

— Мої рожі білі — відповів — білі, як мор-
сна піна, біліші від снігу, що криє верхи гір. По-
линь, як хочеш, до мого брата, що росте коло
старої пильхи — а може бути, що найдеши там те, чого бажаєш.

Винить полетів соловій до корча рожі, що росла коло старої пильхи.

— Дай мені одну червону рожу — почав
просити — а я заспіваю тобі найсолодшу свою пісню.

Корч похитав однак заперечуючо своїм верхом.

— Мої рожі жовті — відповів — Жовті як
волося сирени, що сидить на бурштиновім престолі,
жовтіші, ніж асирі, що цвітуть на ланаді, заки
знає їх рука косаря. Полинь, як хочеш, до мого
брата, що росте під ніжною студентів, а може бути,
що найдеши там те, чого бажаєш.

Винить полетів соловій до корча рожі, що росла під ніжною студентів.

— Дай мені одну червону рожу — почав
просити — а я заспіваю тобі найсолодшу свою пісню.

Корч похитав однак заперечуючо своїм верхом.

— Мої рожі червоні — відповів — червоні,
як ніжні голуба, червонійші ніж коралі, що ро-
стуть на дні омиву. Суворі зима заморозила од-
нак мої жили своїм ледовим віддихом, мої пупки
повіднадали їм мерзоту а град вивави мої галявці
і в тім роді на жаль не завітнуть німе мої рожі.

— О одну лиш, о одну червону рожу прошу —
благав соловій — о нічо більше, лиш о одну рожу.
Чи нема способу, щоб дістати її?

В один спосіб — відповів корч — але він та-
кий страшний, що неможу тобі виявити його.

— Скажи, скажи — просив соловій — а не
бою ся.

— Як хочеш мати червону рожу — загово-
рив корч — мушиш віддати своїм співом, щоб она
запала і краску мушиш їй дати кровю власного
серця. Мушиш співати тут коло мене, спираючи
груди свою на один а тернів моїх. Цілу ніч му-
шиш так співати коло мене, а терня мушиш про-
колотити серце твоє, як кров спілине в мої жили.

— Дорого треба заплатити за одну рожу —
відповів соловій — жити треба її купити, а жити
всюди дорого. Мило є мешкати в зеленій діброві,
глядіти на сонце на золотім лоні і на місяць на
срібних політиках. Миліє є запах лісових квіток
і мило глядіти на повні, як мить ся в гору. Од-
нак справді любов дорожша від життя — і щод
знати жите бідної італіанки кони йде о людське серце?

Розвинув крила до лету і полетів високо. Пе-
релетів як тінь над городом і як тінь вернув ся
у гай.

Молодий студент лежав ще простигнений на
муралі, на тім самім місці, на котрім оставив його
соловій а сльози все ще шили в його гарних
очіх.

— Будь щасливий! — сказав ся трель соловія —
будь веселий! Будеш мати червону рожу! Своім
співом при світлі місяця адію, що она запалить

а краску дасть їй кров могого серця. За те лиш
надаю від тебе, щоб кохав ти щиро, бо любов має
в собі більше мудрости, ніж філософії, хотіла
і наймудрійша, більше сили, ніж влади, хотіла
і наймогутнійша. З полум'я є її крила і тіло, уста
її солодкі, як мід, а віддих її пахне, як каділо.

Студент лежав на муралі, глядів вперед себе
і слухав, але не розумів нічого з того, що співав
йому соловій; він розумів лиш те, що читав в
книжках.

Зате добре порозумів сей спів дуб і посум-
нівав, бо щиро любив малого соловія, що мав
гніздо причеплене до него.

— Заспівай мені свою останню пісню — за-
шумів стиха. Чую, як великий смутек мене огор-
тає на саму згадку, що мене покинеш.

І соловій заспівав дубови пісню; голос його
був сльозлив, як ручай, що пливе а гір, сльозлив —
як вода вилита із срібної чаші.

Як зможе спів соловія, студент витягнув во-
шиї а кашені і одішов.

— Без сумніву — форма його співу без за-
мислу — мовив відходячи з гая. — Та чи є в тім
справді і чуте? Думаю, що ні. В тут, як у всіх
артистів: форма, стиль та щирости нема. Він не
годе посвятити ся за других, думає виключно
о собі, а знаємо переді, що штука є егоїстична.
Все таки треба признати, що спів його гарний
і мильодійний; шкода лиш, що не має ніякого зна-
чення і що він не звортає його на ніяку правдиву
користь для других.

Кажучи се, шийшов до своєї кімнати, поклав
ся на убогій ліжку, подумав про кохану і заснув
небавом глибоким сном.

Як місяць показався на небі, соловій полетів
до корча рожі і притиснув груди до терня а сту-
дент сльозлив місяць нахилив ся, щоб аїмше чути
його. Цілу ніч співав а терня чимраз глибоше
вбивалося в його дрібну грудь і кров пилла густим
потокком.

Співав, як а серце дівчини і молодця будить
ся любов. На версі найвищої галявці почала цви-
сти чудесна рожка, платок за платком в міру, як
одна пісня йшла по другій. Та біла була вона, як
рожа, як ішла, що підноситься ся рівном над водою
ріки, — срібна, як крила раної зорі. Рожка що за-
пала на версі найвищої галявці корча, була якби
відбиття рожі в срібнім аеркалі або в зеркалі води.

Корч просив соловія, щоб сильнійше притис-
нув до терня свою грудь.

— Сильнійше притисни, соловійчику — гово-
рили — бо аж в ясний день рожка червоною стане.

Соловій сильнійше спер ся на терня — а його
спів залунав ще голоснійше, бо співав далі, як
будить ся любов в душі молодця і дівчини.

Платочки рожі почали покриватися ніжкою
рожевою краскою, подібною до краски, що стелить
ся на лиці любови, коли цілує її пареченій. Однак
терня не діїло ще до серця пташника, тому се-
редина рожі оставала все ще біла, бо лиш сердечна
кров соловія може зарожувати всю рожу.

Корч просив соловія, щоб сильнійше притис-
нув до терня свою грудь.

— Сильнійше притисни, соловійчику — мо-
вив — бо аж при снізі для рожки червоною стане.

Соловій сильнійше спер ся на терня і воно
вбилося в його серце; суворий біль страє воїм ті-
лом його. Страшний був се біль! Дико залунав
топир спів соловія, коли осмівував любов, ушли-
хотненьку цілунком смерті, любов, що ніхто не на-
ходить навіть і в могилах.

Чудесна рожка червоною стала, як рожі, що
цвітуть під гарячим небом полудня. Червона
була коропа її платочки, червоне нутро її було,
як рубін.

Зате голос соловія почав слабнути, натріпа-
тали дрібні крили а легна, тонка оболонка закрала
йому оченята. Сльозі затикали а в горлі чути він
щось, що його данило. В сльозі віддав останній
свій віддих.

Відійшов місяць слухав його і забуваючи що то
вже досвід, зловилась свій відхід. Слухала червона
рожа, задремала в утіху і відхилила свої платочки
під подухом сльозного ранка. Чарівний відгук по-
ніс спів соловія аж до своїх печер в далених го-
рах, пробуджуючи пастухів із сну — побіє його
аж до корчів рож, що росли над рікою, а ся подала
його далі мореним фаням.

— Глянь! глянь! — озвав ся голосно корч рожі.
— Рожка вже зацвіла!

Соловій не відповів; лежав неживий на муралі,
бо в дрібне його серце вбилося острє терня.

В полудне отворив студент вікно і поглянув
в город.

— О, яка щаслива несподіванка! — промо-
вив — Червона рожка! Ніколи не бачив я ще та-
кої чудесної рожі. Така гарна, що певно має якусь
довгу латинську назву.

Вихилився з вікна і зірвав її. Відтам копав
капелюх і вмиг побіг у дім професора, держачи
в руці невичайну рожу.

гах людей: мовчання один, що по словах моїх прийде, коли дин справді люблю, знає, як глибоко сягаєш, моріні свого слова і в терні зродить оно йому неспівність, а те мовчання і ся неспівність не повторять ся в друге в житті...

Чи-ж не мовчання знаєш і укріплює смак любови? Любов, що не знає мовчання, не має смачу нічого ані нічого смаку. Хто-ж з нас не знає отсих вімих хвиля, коли розлучають ся уста, щоб могли азучитись душі? Сі хвиля допити треба по-випини. Немає солодшого мовчання від мовчання в любови; справді се одинок мовчання, що палезить виключно до нас. Нинішні великі мовчання: мовчання смерті, терпіння або призначення не є такі. Они йдуть до нас із глибою волею і вибрані собою годни, а ті, а котрими они не віддуть ся, не журять ся тим ані трохи. Мовчання в любови самі однак можемо вийти на стрічу. При дверях наших оно день і ніч викидає а в різно гарне, як його брати. Завдаєш йому душі, що майже не знає слів, можуть жати а другими душами так багачко, як і ті, що були дуже нещасливі. І тому ті, що много люблять, знають такі тайни, яких не знають ніхто; бо в тім, чого не виговорять уста, приязні і правдивої та глибокої любови живе ти-сич-тисич тих чудесних речей, яких не зможемо задержати в тайні інших уст...

Переклад О. Я.

1 Тургенев.

Поріг.

(Прислухують ся борини за свободу.)

Я виджу велителську будищу. В передній стіні мушні двері, отворені на розтік, за дверима непроглядна мряна. Перед високим порогом стоїть дівчина... руська дівчина.

Моромом динте та непроглядна мряна і разом з ледною струмою надістають ся із глибини будищу суворий, глухий голос.

«О ти, що бажаєш переступити сей поріг, чи знаєш, що тебе чекає?»

— Знаю, відповідає дівчина.

«Холод, голод, неспівність, насмішниця, обиди, турма, боляні і — смерть...»

— Знаю.

«Відчужено, самота...»

— Знаю... Я готова. Я перенесу всі страждання, всі удари.

«Не дин від пороги, але також і від рідних, від друзів?»

— Так... і від них.

«Добре. Ти готова на жертву?»

— Так.

«На боги́нню жертву? Ти погубиєш, — і ніхто... ніхто не буде навіть знати, чиню пам'яті почитати?»

— Мені не потрібно ні адріаності ні жалю. Мені не потрібно імені.

— Чи готова ти... на провину?»

Дівчина зіслала голову.

— І на провину готова.

Голос не скоро повторив свої допити.

«Чи знаєш ти — заговорив він наконедь, — що ти можеш зневірити ся в тім, чому вірини тепер, можеш погубити, що обманулась і даром погубила своє життя?»

— Знаю і те. І все так а хочу увійти.

— Ввійди!»

І дівчина переступила поріг а тиня заїска зашала за нею.

— Дурна! — пробурмотів до-хто.

— Сміята! — прошепотів а відніс у відновідь.

Переклад Боданевський.

Богдан Антонів.

Т. Шевченко і кн. Варвара Репнін.

Знакомство Шевченка з княжною Репнін¹⁾ — се незначайно гарна сторінка в життєвнн поета.

Увійм собі пильнотну княжого, полковницького роду і бушного прелеза, артиста і поета Тараса Шевченка, та подумаймо, що між ними завязують ся пильна незначайно вісній натури, яких навіть голі мучно назвати, щось між любовю а дружбою.

Весь то як таї першої половини XIX столітя, коли між верствами суспільними лежала непроходима стіна а на жаніональських дворах царював етикет а часів Людовика XIV.

Наш поет, людина непримирима, адріа буйна, натура широка, мушні інколи пражати нерви пам'юти, викриваної серед кривавої родинної

культури — а мимо того вона не піддається ся від нього, пильна себе сестрою і найлучшим другом поета. Гостить його у себе, старается ся пізнати його, цінити його талант і рада-б, щоб сей талант розвивав ся як найкраще. Піклують ся ним, поки поет був на волі, а як попав ся у в'язницю, та пішов на прогнання, любавать ся а ним, як за найдорожшою людиною і старается ся о його вилучення, не плаваючи на те, що юне сама оїна над чоловіком и очак ряду її висших аристократичних верств так спомпромітованим, як Тарас, кидала на неї «недобре» смітло.

Княжна Варвара була рішучо людиною шімковою, висшою понад свій час і понад середніх людей. Її листи вказують, що була вона висока не тільки духом і душею, не тільки відвагою, котра єї мала аристократична масурованість життя, але і своїм артистичним даруванням. В листах тих видно безперечний літературний кист, сполучений з незначайною, як на єї обетанні, щиротю думок і почувань.

Найлучша мати і найбільше любача сестра не годні відомити ся кріпимо, як відзнають ся пера княжна до свого приятеля Тараса.

Волишь мене — пише вона дня 22. вересня 1844 — що люда так часто відймають ся захитати нашу віру а добре і святе. Прощавайте добрий поет; не позадуйте ні вера, ні певнати; відіть чистотю, святою стежкою і да покрив Вас благодать Господня²⁾.

Княжна Варвара, єе добрий антел Тараса, його розрада і заохота. Вона відчувала його горе і терпять разом з ним — (а спроботного Вашого листу у мене слюва повернути ся, пише 19. липня 1844³⁾ — вона турбуєть ся не тільки ним але і його рідною (що видно а листу на Радю 1845 року)⁴⁾, а як на правдивого друга пристало, вона вміє і хоче сказати йому таном гірко слово правди. Довідавши ся, що Тарас етоварищував ся а гуляшнн гуртом Запорожського, пише до його:

Кілька разів істина равала ся а моєї душі, бажаючи і сподіваючись, що душа Ваша прийме єї, як ліпший доказ мого свестриного пішовання про Вас. Обишувачують Вас не задрісники, не «падляци», а а обвинувачую, а — сестра Ваша, найщиріший Ваш друг⁵⁾.

Що княжна Варвара вважала Тараса чимось багачим собі, як бувають для нас аничайні ані комі, видно хатби а того, що повідомляю його про смерть свого батька не церемонійною оповісткою, а листом, в яким, як перед рідним називав оїй жалю.

«Виплачте пісню на пам'яті про чоловіка, якого Ви так уміли любити і шанувати. Мого доброго тата нема вже між нами».

Не диво, що княжна Репнінська (1850 року на заставню) поет згадав княжну, аї родичів і оїй побут між ними і пісню писати зпоти до Варвари Репнін словами: «Усі дні перебування мого колись а Йогині, були і будуть пильною прекрасних споминів».

Не диво, що листи княжни Варвари переносити муть бідного поета а пазарини темряви до рідної України⁶⁾ і що читачки їх він буде серед гори раковити (25. лютого 1846).

Але-ж бо і листи княжни Варвари могли справді дати такі чуда: так багато а них глибокого чуття, широго вислову, така гарна зовнішня форма.

... а радїла-б, коли-б побачила Вас тепер і молила-б Бога дати мійому знаку красномовности, щоб утішити Вас, піднести дух Ваш висшо Вашої долі гіркої. О! Кола-б се від мене залезало! Ади а бідоланна, бевсила і що зможе а робити для нас, мій добрий Тарасе Григоровичу!

Молять ся, щоб Господь укріпив Вас, щоб вловив милосердя а серце тих, що навкрути Вас...⁷⁾ Або лист до генерала Орлова.

«Коли заданням державного сановника і добродїйного чоловіка асть оберетати лад і вчинити многопадінні, там, чи не є Вашим заданням добродїйности те, щоб стежити нильно, аби справдливність не повертала ся в шоретюість, а перемінялась милосердем. Перенята таким переконанням а стая перед Вами, Пале Графе! заступивши за бештального Шевченка. Я добре знаю Шевченка: тим то і я могла мені заповніть свідчати, що хоча він не була а нім нім, він — відданіем його в салдати і засланіем а рідного краю, отільки вже померав ся і сполучував єї, що ледва чи є ані потреба до єї пари додати ще тонкої жоретюости, заборонюючи йому малювати»⁸⁾.

Лист оїй останеть ся дуже гарним смілотвом благородної душі княжни, одним а доказом бильше, що навіть серед найбільшого отупіння і упадку аноїсь суспільности княжни ся одиначі висті і гарнійші.

А брутальна відповідь шифа жандармів Орлова буде для нас остерогою, до оїй грубости, до якого морального занепаду може довести чоловіка невідличне спомнювання воїї сатрани, навіть хотби той чоловік, як Орлов, походив а графського роду⁹⁾.

¹⁾ Князьня: Т. Шевченко. Том I. сторінка 139.

²⁾ Ibidem Том I. сторінка 139.

³⁾ Ibidem Том I. сторінка 171.

⁴⁾ Ibidem Том I. сторінка 131.

⁵⁾ Князьня, Ор. сіт. Том II. сторінка 89.

⁶⁾ Граф Орлов писав: Листованіє Пале а Шевченком як і те, що Ви що а перше вказали ся до мене а благославні пісню тому рідному, доводить, що Ви «прощали» а нех учасіє

Ян С. Махар.

Два похорони.

(Історична палеодія.)

Чудовим світлом королевський гріб пеначе небо зоране палав, а мавзолей ділних королів труни нової викидали днесь.

Шум знав ся, — а гору голови знавмо: акрав до гробу похід прибігавсь. Горіли факлі, сміло полуми на шоломах, на синіх мечях, труні вмерлого аладі-королів, зявдних, хрестах старих достойників, і на брилантах многих дворних дам; — слюси оної ним у поході даремно тут прийшло би ся шукати, щоб іскрилась пеначе діамант; — лиш чорний трен, принадині, гокий стрій, муз музика, протиний сьвіт пошів з'являти мали жалю і сум краю.

З труною а дверях храму станули. А воїні неї а пильнот розстунувос рад тих, що цильнот зауть ся людскости: князі, міністри, круг достойних дам, совітників та генералів гурт і шлахта місцева і висланці; — густі та довгі воїні ради ділали їх від чернї патопу: від селяхів, дітлї та міщухів, які тиснулись далі у юрбі щоб бачити всю подію діяну.

Втім виступав старенький кардинал і срібним жезлом підпирившись отей промоніа, трасуєсь, слова: «О, Боже вічний, а милости прийми слугу твою, — царя єї землі, який помер від вражої руки і а грїхами може стане на твій суд! Був королем а Твої милости, для люду свого добрим прикладом, любови і віри а Тебе понав все — (тут шлю старця диню затривіа: мабуть бражню кардинала давнесь) «був люду свого охороном, для воїнів вірдем неаринаніем и вірдах за право і вітіння добро, які загартать хтілі ворога» — (а воїни, що чути се могли, уєї відсміхували ся аничай а брешливі великі хордижила фраз) «а і а миру час премудро володіти: краєви честь а відати умів а чужих» — (ао шматки ризок виславляє чужих сповідний усьміє промеліа) «Сей край був шукати храмом та аніа, які так шедро він підтримував» — (а шматок одику був тут єї Муд, динч одику із тин, що є місті тин є брудний відмитиє мерли чоловіка — Ві зна, ах був а тою засмілясь!) «Був батьком добрим анів та сиротит і справдливність над усе цінив, — одним був а тих рідних володарів, яких ніколи люда не забува» — (на часе колас так тремтіа йому, що не діялось так дальше між ради, де люду аніа мучилась байді) «рідні свої добрим анів вітцем, примірним мужем любові жєни» — (а шлю бильше аристократичних дам є шукати шати шити княжеск аристократичний румянец, що на лиці який від адрю палеко набіа) — — — А кардинал у мєні поступав; трасуєть голос тихшав бильш та бильш, що тільки слабо чути мож було, коли блалав, щоб Бог у славу вняв ту душу, що перед часом руна ворога гнала перед божий суд...

Та люда нанешно буйби стрепонуєсь (колиб ані шлю колас чуда мож буні) від єї, аніа шлюдом на повені звернуєсь до неба старик-кардинал: «Прости, о Боже, лоз мені, усьо, яку вїбрав а над тин труном днесь; а вірїю, що а прна твої слюнуа, весь край від тирані зявляни і страшною смертю грїх єїй заплатити, — по Твоїм милотердію суди!» Склонив ся а паз і рух а гору знав.

За містом анов у тихім замутку, на невисоім, смертнім горбину, як семій вечір етал від єїкого дня, коли поховано вже королів, сходясь юрбами люда аї воїх сторін. На шибениці темнім рамени тут висів той, що забив королів. Ніхто нинь оїго труна не стріг.

нашліччав по єї порівнянь а ризаратних споминках.^{*} Дальше грешить навіть Орлов, щоб княжна не шукнула ся «з діла Мавроєсія», бо мнє пражати єїй прикрі добути. (Князьня Ор. сіт. Том II. сторінка 90).

Огорожа теж вже відійшла
лиш з далека ще придивляла ся,
що зібраний робити ме народ.
Одні стягнули із гори моряц,
тіж в мить мотилою та рясалем
на горбі кари виконали гріб;
(у нинішній місці група показує
по правому звичку — люд не сьміє);
відтан в труву, яку тут привнесли,
згорненого в біле полотно
вложили аюде збитого з стонца.
І весь народ навколівши припав
у шиз схилився голі голови,
а старець, у якого сиве
волоси вітер тихий розвівав,
молитву ширю голосно почав:

„Ти, що бажав нас бачити братами
і в груди дав нам туго вільності,
о, милостиво душу сю прийми!
Ти Сина свого дав на хрест прибити,
щоб живи нас з верою сатини —
ласкавим буди для обавці нашого!
Там волею Твоєю не було,
щоб сей — з твоєї (ніби) ласки — шар
чим нашу кров і сльози і наш піт; —
сей мун тут — суду твого знаряд був!“
Силокниши голову на трумно, так мінчив:
„Зложи спомібно свої кости тут,
проклята місце осянута вже сам.
Не міг ти датиш на кридах всі глядіть,
ні терпіти инші мовчазно, —
і був відважний, як пі один з нас;
щоб край на все від тирана звільнити,
на се ти смертю, брате заплатив!
Во нині нем благословить тебе,
імя твоє буде мольбою в нас, —
святим для правнунів будо твій гріб. —
Прийми ласкаво, Боже, душу сю,
а люду глос — Твоїм най буде!“ —

Грудки посипали ся на труку,
бо змилі жінки, муні, дитай товпа,
все гнало, щоб лиш грудку в діл вернуть;
дівчата цвітін повні китиці
збирали в поли і скидали тут
аж виповнили ними повний гріб.
Дехто з мужів ще навіть нілля груд
на памятку із гробу сего вав.
А на погіднім западі небес
червоноволотий місяць гордо шлив,
та своїм світлом землю багрянити.
Горою лив ся жайворонків сьпів...
Немов пращальний і сердечний плач
з над хмар сей сьпів сьпадав на сьвіжий гріб*.

За місяць се було... Від ранку вже
спішив кробою горно зібраний люд
по вигарілих в місті уличках:
коронував ся днесь новий король,
спи того, що з руни убійці знів.
— Як же сатрап-отець його владі,
злі вісти ліхо мовила о нм, —
коляж встунив на батьківський престіл,
то повість сю ділами так ствердив,
що в кут пішов, гринний отець-тиран!

Тиснув ся люд в широкі уличках,
куди із храму похід мав іти;
а в шумі, гуку, нестрім вірі тім,
знакомі лиця скрізь витали ся
і втирались до балавани уста.
Коротким голосом мінов ронгомір
і зараз сьпав та з лану затихав:
боявся люди, щоб хто не зачуп,
як долю свою вгадували лу.
Думок немало нпало тут плохих
(при чім ще більш зближались голови):
— Чи не просити-б їм чого в той день?
там нині певно добрий є король! —
Та послуху ся думка не найшла, —
король либонь ноторджує воїм, —
снорійш щеб валожни їм тигарів!
— Так може би вітати в чушину?
Гей, хто покине землоньку свою?
— Чи може як тоді отсєй молодик-мун —
що ляду волю смертю заплатив?
Поглянувши на бесідника всі
сполохали, — і на сьотки уваг
із стиснених грудий враз загуло:
— Де другий є, щоб адіав се, як мін?
— Перовум в тім! шалений, брате, шлан!
— Хто ана, що в сьід аз тим прийшлоб?
— Миж вже тоді звільнялись від батін
а днесь їх маємо ще й в уламах!...
— Дарма, — торіть, торіть! Ласнакий Бог
і всевідучий у ділах своїх;
хто знає, — може ще й в добро
вса лють їх нагло звернет ся!
А там і закид нині гірний
на того, що не так вже давно
на горбі кари вічний сном заснув.
І напад сей у народній юрбі
сейчас живе признана найшон
і ріс... ще чудо, що народ не шлиз!...
Відтан — відтан, як довгий час минул,
сильні ближ храму гуки заревли
і дзвонів гомін гримко залунав;
над городем арматн загули,

ето зустріли старі ще раз верли
і похід филозав по уличках.
Риди возів та довгі шнурі шийск
плизли і в мить трівожили усіх;
глюта і шум і вічний людю крик
ще більш зможинсь, як повіз королн
милув всю зібрану ось тут юрбу.
Тоді то: „Слава!“ дохто закричав,
на те нове: „Слава!“ загуло;
по жонтих лицах владі короля
логенка усмішка тоді мигла;
та в сьміку тім могли читати всі:
— Тонно дурна, погорду шлю Тобі!
Та люд любов, ласнаість бачи в нм;
в мить напелюхи, одім та шнурн
хитались королеви на привіт,
щоб королівский усміх не поник.
І чесний старик, що не давно ще
убійника колишнього славив,
муні, що ще і нині в шипених
в його могилі мали грудочин
і ті дівчата, що в сьліми в очах
волись квітками вирили його гріб, —
ревіли нині всі нараз в юрбі:
— „Нехай живе король!“ —

(Із збірки поезій автора а. з.: *Confiteor* — переклад
ще в 1902 ім році — О. А.)

C. Bandelaire (К. Бадлер).

Дрібні поезії в прозі.

I.

Чужинець.

Кожий найбільше любив, дивний чоловіче, —
скажи! Тата, маму, сестру чи брата?
— Не маю ані тата, ані мамки, ані сестри,
ані брата.
— Другів?
— Ти навів тут слово, якого значіння по нп-
нішній день не вию повати.
— Вітчину?
— Не знаю, в котрій стороні сьміта находити
ся вона.
— Краю?
— Радо любив би й — надземну і безсмертну.
— Отже напевно золоту?
— Ненавиджу його.
— Що-ж дорожє тобі отже, давний мандрів-
ничє?
— Люблю хмари... хмари, що переходять...
там... чудові хмари!..

II.

Роспука старенької жінки.

Відна, померщена, старенька бабуня зрадїла,
як побачила гарненьке дитино, до котрого кождий
примилувався сї і кождий бажав подобатися йому;
се дрібне острівнячю, таке слабке, як вона, ста-
ренька — і та, як вона, без зубів і без волося.
Наблизилась до него, щоб стрігти сьмішки
і потїнні примхи.
Вона однак перестрашена боронилась од не-
стоїця як граб старенької жінки і малісним при-
ном надовпило всю хату.
Тоді старенька заминулась в своїй нічній са-
моті і плакала в своїм кутку, говорючи до себе:
„Ах, навіть і зглядом немовлят — мпнув вже для
нас, нещасливих старих жінок — час, як і ми подо-
бались; — гірку нехїть будимо для себе в дітах,
що їх хочемо любити!“

III.

Пес і флякон.

„Мій гарний песику, мій добрий песику, моя
дорога дитино, ходи до мене, прийди понюхати
чудові перфуми, ані купиш в місті, а перший
перфумер!“
Песик, крутичи фотом, що азначить у них,
адаєсь мені, щось як би усміх і доволанє, набли-
жуєсь і доторкаєсь ся цілаво вогким носиком от-
вертого флякона; нагло відвертаєсь ся і ганкає на
мене, немов із докором.
„А-а, нуждення собака, як бим дав тобі пачку
тнов, нпхав биєсь радо а може і зжерби його.
А так — і ти негідний товаришу мойого жити,
подібний є до жрби, котрій ніколи не треба дава-
ти запашків ніжних, бо ті розвтрують її, але стара-
но вибране сьміта.“

Переклад О. А.

Гаральд Гардаль.

Пісня про дівчину з руської країни.¹⁾

Край Сиділі далекої
Наш кораблик пролітав:
В пишних стронх ми на покладі
Поставали, як і сьід.
Живо біг поспитий човен наш,
Гордий, що героїв нїс...
Гей, в кого не муніиша душа,
Не посьмія би плавати там.

¹⁾ Гаральд Гардаль Гардаль, один із найвизначніших норвеж-
ських героїв, член норвежського королівського роду, назвався до
тих Варатін, що на поемі князя Ярославна Мудрого прибув

А про те дівчина з руської країни,
Що в короні сьє, мене не приймає.

Як ми з Трандами зустріли ся,
Вільше їх було, як нас;
Гей, тож люта і заматала
Почала ся боротьба!
Встав у бою юний наш король, —
Я підбивсь ні нього геть...²⁾
Гей, в кого немуніиша душа,
Не встави би в бою тім.

А про те дівчина з руської країни,
Що в короні сьє, мене не приймає.

Раз, дівчинонько, шиснаєть нас
З чотирьох проломів враз
Морську воду черпає мусли. —
Хвилі люті реми.
Заливали човен наш до тла, —
Та таки ми не дались!
Гей, в кого немуніиша душа,
Не посьмія би плавати там!

А про те дівчина з руської країни,
Що в короні сьє, мене не приймає.

Завою нісім штук: умію а
Вірні голосні складають,
ладить на коні прудкому як змива,
Плавати в пінавах валах,
І на джикях по сьїгу шмуглять,
Списом в оленя кидають,
Веслувати, як досвідний гребець,
Мечем, луком воювати.

А про те дівчина з руської країни,
Що в короні сьє, мене не приймає.

Там на юзі жінка нї дівча
Не затаїть, а признаєть,
Що ми в ранні в юнне місто те
Вшали наче звірі в снають.
Там то бривик ішов від наших зброй;
Там то кров лила ся з тіл!
Там то в імя своє вписав
На сьвідомстві своїх діл³⁾.

А про те дівчина з руської країни,
що в короні сьє, мене не приймає

Я родив ся в Упланді, де люд
Славно луки натига,
А тепер ненавистні хлопам
Човни волюй мої
То до берега причалюють,
То відуть в море, як чайки.
Як їх в берега повозуєм,
Криють хвалі водні.

А про те дівчина з руської країни,
Що в короні сьє, мене не приймає.

(„Л. П. Вістна“). Переклад Іоанн Франко.

Василь Пачовський.

І знов мені снилось...

І знов мені снилось, прийшла десь до мене
вса біла, несмїла, в ридання змарилла,
а добра як ангел, і серце шалене
мені потїшала у сні!

Прийшла десь до мене, кладе білу ручку
край серця — реберця і каже: „Не сердь ся,
що я тобі, любий віддала обручку —
так тато казав мені!“

(„Сьвіт“, 1906*).

а на жорі до Новгороду і вшачив ся в службу у руського
князя. Гаральд був не лише сьмілим воїнином, але також сла-
вним у своїх часі „спальдок“, сьбго поетом, і голонні відомости
про його життя мають збігати з його кірми, які заховали ся до
нашого часу. В нх збіжало ся, що князь 15 літ він перший
раз брав участь у битві; се було кроваво битва в л. 29. князя
1090 р. під Стіпаньтадом, у якій поєб Гаральдів брат, король
Одле, прогнакий сьмітєв. Гаральд поранений муже убити до
Швейцї і падав ся до Новгороду, де ота на службу у Ярослава.
Тут він одбув собі таку славу і пошугу, що міг оспалити ся
просити у Ярослава руни його дочки Сьміквети, яка по матері
була Норвешкою. Та Ярослав ніког не вшачив ся від того сватання
і Гаральд покинув руську службу 1043 року і поїхав до Кон-
стантинополя на службу до греческого імператора. І тут змн-
чав ся сьмітєв воєнними зчїнками та зтїроцями, про нього
повідомляють відомости, що він одбув одне місто в Сиділі саме та-
кими зтїроцями, як Одис одбував доречальський Ієнроєць, тоб
то сьмітєв окупу замкада голубів, які потім із запаленими дьон-
тами занустили на місто. В р. 1040 він брав участь у одбутті
ахенської принтаї Прєсї і занесяв свою їм норвешський ру-
наки на мармурові сьїлі, якого в р. 1697 венеційний полково-
дець Моронаї переніс до Венеції, де він стоїть і досі. Та при
Константинопольським двої обухали ся против Гаральда якісь
підаріи та істрєги і 1043 р. його поадемо до темниці. Та
змовили ся зі своїми товаришами він утік із тїроц, зібрав
свою богату добычу і викопав у пристані два кораблі; одні
із них, розфаранши занути, який була занкнєна пристань,
пішов на дво, а на другім Гаральд із товаришами втік на
Русь. В тій утєчі він по десятилітній службі в Византії ота-
дав свою любов, „дівчину в Гардаріку“ (руського краю) і уз-
диз на її честь свою пісню. Певна річ, пісню мужици сьмітєв на
Ярославовім двої в Катї; при тім голосна слава і богата до-
бича Гаральда придала йому не лише серце дівчини, але та-
кож прихильність батла, який і віддав Гаральдові свою дочку
за жінку. — І. Ф.

²⁾ Натик на градму в вєстї батлу в 1030 р. Король, що
знав у тіл батл, був рідний брат Гаральда.

³⁾ Натик на одбутті Прєсї в р. 1040. Гаральд поклязав
ся на сьвідомстві жінки і дїчат. багачиши так дати знати, що
мужі (грєсїяї) всі були побатї і тому не можуть засьвідчити
сїї пради.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор.,
на рік 8 кор., на чверть року
4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 рубльовиків, на рік
4 руб., на чверть року 2 руб., на місяць
50 коп.
в інших державах: на цілий рік 32 гр.,
на рік 16 гр., на чверть року 8 гр.,
на місяць 2 гр.

Передплата на „Буковину“ разом із
тижневником „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (вкл. 9 рубльовиків або 34 гр.)
а на рік 9 кор., вкл. 4-50 р., або 17 гр.
Поодинокі числа 10 етиків.

БУКОВИНА

Виходить кождої середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція

„Буковина“
в Чернівцях ул. Петровича ч. 2,
Ч. телефону 170.
Адрес для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення виймає ся по 20 стр. під
стрічку. „Надслани“ по 40 стр. під стрічку.
При частійшій змінах відповідний рахунок.
Рекламний копювання ціна під порту.
Рукописи звертає редакція лише на пово-
редомі застереженнях і залученні пильно-
стості початку.
В справах редакційних можна устатко-
вувати ся що для під 9—10 рано і 2—3
на пол. при неділі і святі.

ХУЛІГ. ЇМ.

Вже по зложенню останнього прийшла до нас телеграма, що посли Гайбон. і Марков виступили в українського клубу і прилучились до Чехів! Без застережень признаємо, що такого поступку навіть від капанів ми не надієлись. Щоб по добру й довго розважались вступі до українського клубу між виступити з нього хто небудь із послів вибраних українськими, бідами і від німів глобальними мужиками, — сего навіть годі було надієтись! А преді — оно сталося! Два капанів посли політичні громаду, що має боротись о права нашого народу і боронити його перед економічною нуждою і шкешпольським напором. Сей поступок осу-дять певно всі наша суспільність, бо годі терпіти, щоб в винніший злотій хизлі торгував посол наш своім мандатом! Буковинські Румуни вибрали послом Німца Гайбона і сей вступив до румунського клубу. У нас двоє послів Русинів виступає із свого клубу і прилучаєт ся до Чехів! Сей ність повинні часописи і люди наші рознести по нїх закутках австрійської України, щоб знав весь народ, що то є капани, щоб весь народ міг знати останнього вступу обох капанських послів і щоб народ сам пізнав, що долю люду годі передавати в руки зрадників і очайдухів!

І в справу ою важко є одиак ще одне. Виступлене Гайбонівського і Маркова принає „Галичанин“ дуже радо, так, як зрадою назвав вступлене послів москвофілів до українського клубу! Що більше „Галичанин“ заговорив, що він „небуждаєт ся із українських нимпирів“, бо се „убійственим“ швом для нашого народу. Вже ліпше, ніж будуть подоби швом! Одним словом „Галичанин“ став тепер яким речником російської і то істинно хуліганської ідеї! Се добре знати! Тепер може би євентично запитатись, яким правом держати ще пр. звітності Народний Дім, даний завісьним Русинам — російські хулігани? Може би так наші посли сечас єм ділом заміняєт ся?

Останню зраду обох москвофілів-послів і заяви „Галичанина“ оновити треба всім нашим людям! Не тім, що сталося, хіба міждя вже чесний чоловік не буде мати сумніви, як поведатись має зглядом москвофілів чурів! Ми певні, що всі обдурені хизю, але чесні дотеперішні прихильники капанського стремління відречуть ся давних своїх божків і впернуть ся на шлях широкі слуги і праці для нашого гірко страждуючого люду! Най в найблизшим вже часі відділять ся люди від заплечення та зломороздільних зарисів!

Вісти з Відня.*)

(Диплом.)

Найстарший віком, посол Романчук запросив всіх руских послів на неділю 16. с. м. на спілний наради. Вперед ходило о то, щоб перонуніти ся що до утво-рення спільного руского клубу. Ті наради тигнули ся через цілу неділю і понеділок від рано до пізної ночі.

Перше питання було: а) чи має ся на москвофілів реалізувати при творенні клубу, чи ні? б) Як ні, чи шукати з ними якогось зв'язу, чи ні?

Дискусія йшла дуже живо. Велика більшість висказала ся рішучо за тим, щоб не шукати зв'язу і не мати з москвофілами нічого спільного. Радикали і поодинокі національні демократи знавали, що не приступлять до клубу, коли би рішено прийняти москвофілів. Але були і умірковані голоси закликаючи, що в інтересі досягнення позитивних зобов'язань для народу вимагає раціональна політика придбати як найбільше союзників і творити найменше протинників. Із огляду на то, було покладено заповіді тому, щоб москвофіли творили окремий ним протинний клуб, бо єго вижи-нали би протинники Русинів за орудіє проти всіх амігань руских послів і шухували би кождий крок руского клубу. Допустити до створення москвофіл-ського клубу, дїсталаби ми в кождій комісії протинника, котрий би несправдізував всім національним аматом наших членів комісії. А протинникам, головне Полькам, лиш того треба. Правительство знов малоб при кождім питанні шимув: „Так того не всі рускі вступники жадають!“ Зав'язання тих п'ятьох москвофілів з собою амонізувало ся із в клубі між 30 членами, або в повзонало ся для спільного праці.

Більшість рішавсь проти прийняття. Рішено з галичких національних демократів, радикалів і пильних Буковинців утворити клуб, котрий би числив 25 членів.

Важко програмове узалеє що до прийняття членів так, що москвофіли з гори, як налізавсь всі, стан неможливий вступу до клубу. Рішено одиак вступити в переговори з москвофілами і рускими соціалістами (хрома). Зайшло тепер із сторони москвофілів, щось чого ніхто не предвидів. На програмове узалеє приступлене до руского клубу відповіли москвофіли річею ідентичною програмою, лиш зміненими словами і иншою стилістикою.

Посли найблизішого радикального закрою склали отверте, що по такій звані нема рації відступити москвофілів від себе. Що пробували деякі одинокі оперти ся на прийняття москвофілів. Тигнули ся переговори через цілий понеділок і до послідної хизлі

* (Гарній сїй дивак не могла ми наперед подати. Хоч до-що тепер знімаєт ся, все таки кістимо її, щоб читачі наші знали, як складав ся теперішній український клуб.

немож було знати, по котрій стороні буде більшість. Пізно вночі відбуло ся голосованє. Більшістю голосів рішено, на підставі вже опублікованої національної програми клубу, прийняти „старих“.

Посол Вітня відповів писемом „kurz und bündig“, що називаєт ся своїм товаришем Остапчуком до иншого стороництва, тому не може в руских послах виходити в переговори, лиш буде в національних справах з ними від часу до часу порозуміляти ся.

Таким чином утворили 30 руских послів спілний руский клуб, в котрім мають місце всілякі відтінки політичних наших стороництв і індивідуальностей, від крайної палких радикальних до твердо консервативних. Наслідки сїєї події неочисливі.

Необчисленні люди з ходом парламентарного життя, будуть негодувати, просто тому, що зазначені несподіванкою, такою самою, як і всі посли тут. Лип тут улагодила ся справа на підставі найвсесильніших дебат і переговорів та винили гадки а в краю буде неждий судити на підставі своїх індивідуальних поглядів, симпатій і відч., не маючи навіть понати о дуже тижнім терені парламентарнім і о винюгах парламентарного життя у Раді державній. А парла-мент державний, надтож австрійський, предтляв окремий світ, в котрім можна лиш на місяці і то по довгим докладним обсервуванню, з'орієнтувати ся. Тому треба писаних послів наділяти великою порцією до-віри, дати їм свободну руку діляти а вроні і тактику їх осуджувати аж на підставі успіхів або невдач в посольській роботі.

По уновитиуванню клубу і виборі голови Романчука, заступника Василья і двоє секретарів, Дністрянського і Семана, приступив клуб зараз до своєї праці. До полудня і по полудні у пильний вечір йдуть дош. а день дуже оживлені дебати над послами внесеннями.

Навигнізі бої і терпіня народу вибухають тут з грудий широкі вступники життям, не вичерпаним жерелом пориву і запалу до праці. Не обчисленні ще члени клубу з ходом тутешнього парламентарного життя і під впливом домашнього світлогладу перебор-щують в сім або тім, не розрізняють часом що важ-ливіше, що менше негуче, що можливе, що неможливе але кождий аж горить, щоб пресажити ся як най-ліпше своему народові.

За якийсь час освідомлять ся і освоят ся вони з тутешнім думом палати, отіснені бистрі потони втихомрять ся у дош і поплинуть імїзо і поважно ширшим руслом парламентарного життя владучи основи до нової доби життя австрійської України.

Осирний.

Михайло Жук.

НІЧ.)

Частина перша.

(Речер.)

„Anfangs wollt' ich verlangen,
Und ich glaubt', ich trüg' es nie;
Und ich hab' es doch getragen, —
Aber fragt mich nur nicht: Wie?
Heine, „Buch der Lieder“.

Сідало сонце. Золоті змари
Столи тихо, як дивні чари;
Гарний премінь на землю злину
Цілував околі і тихо гану.

Сріблесті верби — стали, як золоті;
Горіла річка там на звороті;
В селі далеко віконця саля;
На спеліх осени живини стали.

Тим, як ворог, сіли в долини
І сподівались тої хвилини,
Коли всосають саде за гору, —
А їм настанє більше простору.

І сподівались трава і квіти,
Що візьмо вмогуть за ніч спочити,
І сподівались роса придбати
Аврови світлого радо світлоти.

На річці човен... Пісня дунає!...
Невже то сонце землі співає?

* Вступ до сїєї поеми похали на в літер. додатку до попереднього числа. (Ред.)

Щоб вона тихо, спокійно спала
І щоб на зустріч асному встала.

Пісня дунає, пісня сьмієт ся!...
Видно, що з серця людського являє ся.
Тема: козаче, — пташка кралата,
Цьвітот хизлини, сизий ботата.

Пісня.

Прийди, прийди тихо, спокійно,
Нікого не буди!
Щоб мати не побачили,
Щоб не було бід.

Як будеш їти лозадою —
Закрий світ яскравий вид,
Бо він такий як зіронька,
Як асний п сьвіт.

І зашпечоче дерево:
„Чи таке краса?
Не вже угубили зіроньку
Далекі небеса?“

І зашпечоче дерево,
Схилившись до землі,
І віде річ почувана
В нічній прозорій май.

А прали дрібна пташечка
Вже пісеньку складає:
Про що козак з дівиною
Розмовоньку веде,

Вамовика пісня... Збільшились тіни;
Туман прозорий криє долини;
Літо одитув ся в таємні шати;
Річка потухла — збираєт ся спати.

Хто се на сьвіт стоїть, сизий сь?
Чи він на річку так задивив ся?
Чому та постать сума для он,
Наче тополи струнка, висока?

Чого він хоче? Кого чекає?
Невже та зірка, що в млі копає,
Вечірня зірка його очинила,
І блакитні очі сумом повнала?

„Хто він і звідки, може хто знає?“ —
Трава зелена квітот интає.
Чому одерж на йому біла,
Чому він має великі крила?“

„Який він гарний“, — каже злила —
„Наче чудова еса — дічинна!“
„А краса жовті“, — осона мовляє —
„Так тільки осінні але одигає.“

„Кучері білі!...“ меночуть квіти.
„Я сьвіт зморо“, — гомонять віти —
На тів березі, що біля краю,
Схилившись з сьвіт, тихо дрімає.

Він на нозіна стає, дивить ся!
Він хоче плакати, хоче молит ся!...
Так гомоніли дерева й квіти,
Так шелестіли берези віти.

(Далі буде).

Розмова не визалась. — З виборного закону вона напала на будучину нашої справи. Хто буде боронити її далі в третій Думі, хто буде так горіло, так плавно братися за неї, як бралися наші селяни в останній час. І чи будуть в ній справжні народні заступники? — І знов новий виборчий закон, і знов в сотний — в тисячний раз кожний з нас переписує свій виборний державний узагоді. — «Що ж робити?» — сумно питають селяни. — «Варіть лише чанове і розводжуйте собі збірники до селат, — каже один — хай люди побачуть, з чим мають діло!» — «Горілки не пийте!» — каже другий. — «Ні, і се не може!» — відказує третій.

І знов страшний бачив туга опановує всіма. Ясна, біла ніч дивить ся у вікна ераціональної квартири. І під червоною сквіткою її бліднуть обличчя промовців, без слів волонтерів, без промов красномовних стисають губи. — І один за другим виглядають незачині посли народної Думи. — «Добра ніч, товариші!» — «Ох, добра ніч, панове!» — сумно промовляє хтось за мною. Обертаюсь. Біля гарної голови, в часинні глибокими очима волонтерського депутата. В них стільки гори, стільки туги, немов ся людина втерала все найдорожше на своїм віку і тепер їй нічого вже не лишилось окрім епічних аршин землі. І замість утіхи, замість поради і в мене приваєть ся з уст: «Сумно пановче!» — «Ох сумно, сумно, добрий товаришу!» — «Ви молодий ще. Ви колись побачите і зорю або й день працюючого життя! Але ні, годі вже! Усе пішло в праір!» — «Прощайте!» — Першою і слізною тремить старочий голою. — «Ні! ваю. Хай буде до скорого побачення! Пам'ятайте Тарасів заповіт! Ось що нам усім тепер аосталося». — І тісно стискає старочу руку. А в Петербурзі, в півночі далекої насовують нові грізні тучі. Будиний вітер реве і бушує в Таврійському ставу.

Руда.

З історичного товариства в Чернівцях.

Дня 12. с. м. відбули ся VI. загальні збори історичного товариства в Чернівцях на університеті в сали V. Збори відкрив голова товариства др. В. Милькович а відтак звали вніт з діяльності видлу пров. В. Сімонич. Як небудь не було великої діяльності в році 1907, бо майже всі члени видлу були на відпустці, все ж таки старанням товариства відбуло ся до 20 наукових підчитів. Мали їх пров. Ісупов, Пегельський, др. Кордуба і інші. Відчити ті відбували ся в «Народнім Домі»; сали все була повна. З наукової роботи треба віднести відчит пров. Кішківничат «Про палітету і мовотет» відчит, що друкован ся свого часу в «Вісниках Буковини». По прийнятті звіту до відомості уділено старому видлові абсолютну і вибрано новий видл, до котрого ввійшли: др. В. Милькович голова, др. С. Смал-Стопний заст. голови, І. Прийма вкар, Р. Пегельський вкар, др. Кушніков і др. О. Макопей видлови, Ю. Кобилянський і В. Кішківничат заст. видлових.

Відтак на ввесеє др. О. Макопей загальні збори поручили видлови, щоб обдумати способи видання членими, в котрій друковано би всі праці і відчитати членими товариства і через се втагало би ся та захочувало людей до роботи в користь товариства. На ввесеє др. В. Мильковича заг. збори рішили, щоб видл звали ся зборним фондів на творені стипендій для нашої академічної молоді, щоб можна було виплатити як найбільше число молоді до великих видловів на науку в чужі краї. Далше на ввесеє др. В. Мильковича загальні збори дозволили видлови видчитати в фондів товариства до 200 К на заповню для тих академіків, що під проводом др. Мильковича будуть займатися ся археологічними дослідями на Буковині і в східній Галичині. В тій цілі виробив др. Милькович у президиата суду дозвіл розчитувати ся у людей підчас розправ судових про нескі старинні пам'ятки в поодиноких особах, а у шов жандармерії право побуту підчас поїздок наукових в місцеві жандармерії і удержання за 1 К 20 сот. довно. Рішило ж за стариком др. Мильковича прирекло й «Мушкетерське товариство» дати заповню на цілі археологічних дослідів. Накази би всі наші люди науки і цілі наша суспільність причинили ся чи то морально, чи матеріально до здійснення тої праці, якої віддало ся історичне товариство, тоді пізнали би і ми самі нашу манушність, і чужі не посміли би говорити, що ми то у нас цілком манушности. Збори закінчили голови зазначили членів до праці наукової і до приєднання товариству як найбільше членів, щоб висхід праці міг бути як найвиратний.

Телеграми „Буковини“.

Дня 25. червня 1907.

Інтерпретация посла Н. Васильяна.

Відень. На сьогоднішнім засіданні виїс посол Васильяна відлучую інтерпретацию до еспеціальних нашіх міністра різництв графа Аленберга: Поодинокі поземні і буковинські часовні денесні модаль, що явля епічна задумує на довгий час (говорено що на 50 літ) васти в посеві ліси буковинського реалізаційного фонду і що правительство сей проект по-

тирає. Рішочасно зазначено, що підписаний історик скриваєть ся за тим проектом. Се давало привід до догаду, що відповідний часовним не йшло так о саму річ як о побороване немолодого собі кандидата на посла. Підписаний владив сейчас сям часовним владу, що він про сю справу не лиш нічого не знає, але який проект як найвиратніше осуджує. Мимо того та олістка часовний остає й на далі предметом дискусії і то не лише в буковинських партійних часовних, ані обговорюють справу в лівому тенденцією постанити підписаного в повсім світлі і публічний світлі краю, але також і в «Вісник» часовних промовців. Також лівий Вашої еспеціальній дана президиату товариства австрійських промовців доручено не уявляло буковинської публічної оліст, яка жадає, щоб при закінченні нової угоди установити такий фонд: 1. гр. ор. реалізацій фонд наві як найбілшій користі із продажі дерев, 2. щоб утагданово в білшій мірі мужиків, як дотепер, 3. щоб в промовці при тім брали лиш красні вірки і то також малі трамки, 4. щоб уживало лиш домородних буковинських робітників, яких би хоронили перед виворо-стуваним невим норми обовязуючі реалізацій фонд. Підписані зачитують отже Вашу еспеціальцію: 1. чи врандні є денесні денесні, а в данім разі яко становлене займає Вашу еспеціальцію вглядом того строго осудженого інтерпретативного проекту? 2. як гадати Вашу еспеціальцію на виворо-стуваним умовах дитачао транзакцій в лісах буковинського реалізаційного фонду? Промисл деревозавний в в Буковині одиноким галузю ганяло, жерелом найбільшого доходу гр. ор. реалізаційного фонду і жерелом прожитку многих тисячів працюючого люду. Для того підписані, числячись з великим заінтересованією тою справою многих туртів суспільних, просять в спорі і докладну відповідь на отсю інтерпретацию. Нимодий Васильяно і товариші.

Відень. (К. Б.) Чехи рішили ся на ревераті Бра-маржа голосувати на Вагнерхера як будучого пре-зидента нолати.

НОВИНКИ.

Чернівці, 25. червня 1907.

Від видавництва „Буковини“. З дня 15. липня опоратності ся місце головного співробітника „Буковини“ і „Рускої Ради“. Ті, що рішили ся би прийняти агадані писмо обовязки редакції, аювати подати нам свої улові на адресу: Редакція „Буковини“ — Чернівці.

Посол Николай Спинул, який повернув був до Чернівців на два дні, виїхав назад до Відня.

Місця руских послів в парламенті. Рускі посли заклали місця в середніх рядах, маючи по правій сторіч Чехів, по лівій соціал-демократів а саме перед собою лаву міністрів. В першій лавці сидять пос. Васильяно, Колесса, Ежен Левинський і Семала, в другій Войнаровський, Гігуляк, Спинул, Лукашевич, в третій Романчук, Кості Левинський, Статура, Петрушевський, Дієтрянський, в четвертій Олосинський, Онуковський, Петрицький, Старух, Габель і Малаєр, в п'ятій Лагодінський, Вачинський, Трильовський і Брайтор, в шостій Будинковський, Ошніковський, Фозло дайте Охриновський, Куріловський, Корвал, і Давидов.

Повибірчі протести. З Галичини і Буковини проголошено протести проти вибору сідуючих послів: др. Дуленба (2 протести), Віонцев (3 протести), ки. Любомирський (2 протести), Штанд (4 протести), пров. Стажинський (4 протести), др. Кадітор (3 протести), Загурський, др. Вацьківський, др. Левинський Евг. др. Зіборняк, Стажинський, др. Булес, Заранський (2 протести), ко. Жешутко (2 протести), Пгась (2 протест), Мойсє, Скоросі, ко. Конішинський, др. Трильовський, о. Войнаровський, др. Біліньський, др. Левинський, Ствертня, др. Ваталя, др. Томашевський, др. Колесса, др. Малаєр, др. Коритовський (2 протести), Яблонський, Фідлер, др. Колоневський, др. Статура, Стругандель, ко. Шовалер, др. Бобківський, о. Ошніковський, др. Гомбінський, Галь, Буль, Вуйцик, Мачко, др. Охримович, др. Онуковський. (з Буковини) Лукашевич. Сепарацию виклинує, що проти чесного посла Хадунки вносеє — 19 протестів.

Українські часовні. На якийсь час спинило ся далше видання „Рідного Краю“ який переносить ся з Полтави до Києва і прийде до своїх пред-платників аж по довшій часі. — Останнє число „Рідного Співача“ привнеси нам сумну вістку, що часовні ся перестав на разі виходити по причині розлігання другої Думи. Коли зложить ся третя Дума „Рідний Співач“ мабути знов появлять ся.

Демонстрація проти посла сіоніста Малаєра. Проти посла сіоніста Малаєра, який є прийнятим доцентом на вісним університеті в Празі, урядио тамешні німецькі студентство демонстрацію а тої при-чини, що він будучи професором на вісним університеті виступав яко сіоніст. Організаційні сіоністичні товариства з Відня, Праги, Берна, Бракена і Львова, як також чернівчеські жидівсько-національні товариства „Зейра“, „Емуна“, „Гасменеа“ і „Геброніа“ вислали

телеграфічно протест до міністра просвіти Мартета на причині гоци, яку записували прамені студенти проти денесура д-ра Малаєра.

Прогулянка „Союза“. Прогулянка урядио в золотий поведлок акад. товариством „Союз“ вийшла зяменито — киме непогоди. Навіли ся часовні не лише чернівчеські Русини, але також і в доєреспіч олістич. Між гостями був також віденариналон др. Смал-Стопний в родиною та суд. надрадник Ясєвичий. Головно була заступлена красна частина людського роду. Як би не дощ, то прогулянка вдалась би ще краще. Гости забавили ся в ліску, а в часі дощу в павільоні ресторану аж до пізнього вечора.

Подорож ноги. Одна з російських часовних при-посилі таку історію іди одної ноги: Недалеко віденського двірда „Кривоустійський“ переїхав потяг козачої ноги. Козаки вляго до шкитало, між тим кози ноги остади на місці нещастя. Робітник велікозорожний передав ногу урядионової стації, а сей началь-никови. Начальник з своєї сторони віддав ногу жан-дармерскому позиданню. Жандармерія післала її до шкитало, в яким наладив ся вилстителі ноги. Тамошній лікар одинок відказав ся прийняти ногу. Таким чином виступила нога подорож назад на стацію Кривоустійський до жови нещасного салдату. Куди жона вислазла ся ногу, про се в історії невідомо.

Оповідки, іменовані і т. п.

Пригадуємо, що відчит А. Г. Хоткевича про бандуру та бандурістів відбуде ся в середу д. 26. с. м. в „Народнім Домі“ о год. 8. вечером. Сподіємо ся, що сали буде повні, бо предметом відчиту є не-шана у нас частина нашої рідної культури!

З музичної школи ім. Миколи Лисенка. При-гадуємо, що пописе ученики нашої музичної школи відбуде ся в четвер д. 27. червня о год. 4-й в сали „Народного Дому“. Крім професійного викладу фортепианного, скрипкового і сольного співу відбуде ся іспит всіх учеників з теорії музики і гармонізації. На сей попис, який має представити загальний востун сей нової інституції, маємо честь запро-сити загла нашої інтеграції. Вступільний. Заряд.

З історичного товариства в Чернівцях. Дня 20. с. м. вголосив голова тов. др. В. Милькович І. ча-стину свого відчиту: „З подорожі наукової в східній Галичині і Буковині“. Відчит вголосив ся в V. сали на університеті. Президиент товариства про надзвичайні центри культури і дороги, який там культура розши-рала ся по всіх землях і як та гоци діяла она до нас, і до сучас у нас сали надзвичайної культури.

Станівецька сім'я товариства „Руска Школа“ утрює на 29. червня с. р. вечером в танцями в бу-дівлю сторожи еспеціаль в Станівецьких дозичних, на котрій заирашає воя Р. Т. доєреспіч інтеграції. Учальство заирюєт ся посередом через заради до-тичних шів. Початок точно о 1/2 9 год. вечером. Му-зика Гливицька. — Вступ від особи 2 К 50 с., а від родили 6 К. — Писали честий дохід причинений на підмюг білшій шкільній молоді, то приймемо в відч-ностві всім палатим. Стріл візантиї або народний. Комітет постарает ся, щоб всі гості а особливо красеного поза в кожнім агаді в того вечора задо-повнені були. — За комітет: Партемія Дамула, Василь Гливиць, Н. Серочак, Нестор Фрундел, Денис Салом-Штробел.

Загальні збори гімнастичного товариства „Січ“ в Чернівцях відбудуть ся дня 29. червня 1907 о год. піл до 9-ої вечером в алонали товариства українських студентів „Січ“ в Чернівцях при уланні Пилипів ч. 22. Порядком денний зборів буде такий: 1. Програ-тані а зборівіковані протесту а попередніх загаль-них зборів, 2. звіт устудуючого видлу, 3. вибір по-вого видлу, 4. еспеціальні. — За видл: Др. Теодот Галла, кошовий; Святослав Левусти, вкар.

Важне для Мінинів. Сям подає ся до загальної відомості, що у Вишній побіч школи є чотири меш-кани до виллїму. Важні відомості подає видл чи-талий „Рускої Вєсїа“ у Вишній п. Вишній.

Надзвичайні поїзди для перевозу подорожних на празниє с. м. Іваня в Сучаві. В цілі перевозу осіб, що улають ся на празниє с. м. Іваня в Сучаві, будуть в дні 5. і 6. липня 1907 переходити надзвичайні поїзди із Снятина до Ілкан, а Гайбоки до Ілкан, над-звичайний поїзд з Чернівців до Ілкан; а поворотом знов в дні 7. липня 1907 надзвичайні поїзди в Ілкан до Снятина, та з Ілкан до Коломиї. До сих поїздів як також до особливих поїздів буковинських алозальних вєзінців, які сходить ся з номіною агаданних поїзда-ми (з вимком шлиту Ілканя Сучави буковинських алозальних вєзінців) буде ся видавати у всіх ста-нціях, через які наведени поїзди порекодити будуть, білети поворотні по знижених цінах, котріх важність писласє 7-го агадно 8-го липня 6. р. На протєгори Коломиї-Ілканя уривають ся поворотні білети до Ілкан знов теми надзвичайними поїздами; ані туди ані назад неспільно перериваєт ся іди.

ПЕРЕДПЛАТА НА „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 15 вер., на шість місяців 8 вер., на чотири місяці 4 вер., на місяць 1 вер. 30 сот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на шість місяців 4 карб., на чотири місяці 2 карб., на місяць 1 карб.
в інших державках: на цілий рік 22 вер., на шість місяців 12 вер.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 18 вер. (всг. 9 рублів або 34 вер.)
на шість місяців 9 вер., всг. 4-50 р. або 17 вер.
Одноразове число 10 сотинців.

БУКОВИНА

Виходить щомогої середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція „Буковини“

в Чернівцях уз. Потренича ч. 2.
Ч. телефону 174.
Адреса для телегр.: „Буковина“ — Чернівці.
Оголошення приймає ся по 30 сот. від стрічки. „Надіслати“ по 40 сот. від стрічки. При чистійшій відповідності відповідний рахунок. Рекламний відділ редакції відкритий з 10 до 12 год. Рухомий апарат редакції знаходиться в приміщенні виставки і залучення виставки. В справах редакційних можна устаткувати пошту зм. по днях від 8—10 ранку і 2—3 по пол. крім неділі і свят.

З Державної Ради і українського клубу.

(На підставі листів ВЦ. послані І. Семени).

На вчорашній палати посів д. 25. с. м. вибрано на президента палати посла Вайсхирхера і віцепрезидента Др. Зичена та Стажинського більшістю голосів.

Перед вибором Стажинського записав голова руского клубу Романчук в новий палати застереження Русинів проти вибору Стажинського з тої причини, що він вибір неспроможний (4 протестами) і не такий посил як Стажинський вибраний великим мажоритарієм а до того ще одні з найбільших ворогів русів наші не повинні бути вибрані на місце президента.

Висока Романчука, щоб перервати засідання на 1/2 години для обрання між партіями над вибором 2-го віцепрезидента перервало всіма голосами проти голосів Русинів і соціал-демократів.

Секретарі заклали 394 картки, між ними 387 українці. На Др. Стажинського впадо 270 голосів а решта 117 голосів на Пернерстореєра, на котрого голосували соціал-демократи і Русини.

При оголошенні вибору Стажинського урядові рускі послали страшну бучу, кричали гамба, керина, били пультами, кричали неспроможний: Unvollkommen, laider, schmerz! і т. д. і недопустили Стажинського до слова та заявили, що йому ніколи не дадуть говорити.

Між послами ходила чулка, що Послам тільки тому поставили Стажинського кандидатом, аби его матеріально задоволили, бо він має донця, а аби віцепрезидент потягав діти регулярно через цілий рік без ріжнани, чи сесія єсть чи не єсть.

Вчор, яку Русини зробили, а при котрій соціал-демократи і соціалісти їх поперали, зробили в палаті велике враження в деякі мічені послані заявили, що як би були передом о тім знали, не були би голосували на Стажинського, проти котрого Русини так воювали. Ситуація була так грізна, що один з польських послів грозив послові Бачинському кулаками і хотів его бити.

Цікава історія зложилась при перевірці кандидатури пос. Ш. а. р. а. Реверонт пос. Регор заявив, що не може поставити внесення на затвердження вибору і вище, щоб перекласти його комісії легітимній, тому що в актах не достаті цілої низки виборчих протоколів із підписаннями місця голосування, а також ті акти, що є, такі ламані, що по їх перегляненню мусіа реверонт мити собі руки. Посл Абрагамович і Пастор ждали, щоб мимо сего затвердити вибір Шьєра. Війни прийнято внесення посередом пос. д-ра Літа, щоб попросити президента о те, аби він поставив се

а доповнене виборчих актів Шьєра. Висока, щоб корресерентом того вибору був Абрагамович, відкинув. Висока сего Абрагамович і з другими коін-спірами наклали демонстраційно на сесі засідань.

Посл д-р Гроссман, д-р Герольд, доктор Хаджина, д-р Урбан, Романчук і Абрагамович і др. постановили ето палати внесення: 1. на вчорашній сесії Ради державної прокламацию про примування в трісну еміграцію правих емігрантів; 2. щоб те вправительство прокламация, мит його внесення се в парламенті, прокламация всім правим виборам і конференції правих виборів на русіи маршалка політико-австрійського союзу, так, щоб врат могли мати широку знати становини європейського представлення. — Даліше палати внесення поставили послан: Галловель, д-р Ренер, Вілгер, Скобар, Остапчук, Морачевський і тов. в справі попарам міністерством скарбу русинського резидента Фр. Шміда, офіціала русинського Вілгелма Позинера і скарбового консієнта д-ра Людвіка Вабера. — Посл Гуден і Вітня, Пернерстореєр і тов. в справі надумати виборчих в Галичині; посл д-р Окуновський, Давидя і тов. в справі газетних надумати виборчих. Висока палати домагають се вибору комісії із 56 членів для прослідження надумати державного відношення для родни австрійських жертв галицької боязливості; пос. д-р Штайнд і тов. в справі виборчих надумати в Галичині із домагаєм вибору європейської комісії; пос. Брайттер і тов. в тій самій справі; послан Ліберман, Вітня і тов. в справі наспівства, яких доуспіли се в Перемислі дні 17. між поліційні жандарми по доверченні виборі.

На вчорашніх засіданнях українського клубу, порішили наші послан внести на найближшій повний засідання палати послан замість того загальне внесення в справі галицьких надумати виборчих, причім ано внесолазав і головні бесідники виступили на, Окуновський і Давидя. Посл Окуновський вів ано велику інтерпретацию (підписаву цілим клубом і жидівськими посланми) в справі європейських виборів в Галичині. Даліше порішено виступати участь в дебаті, яка має виникати се в палаті послан в приводе вишнього переносення трьох відносин урядових на вибори. В тій дебаті мають рускі (українські) послан виступити проти масового переносення урядових Русинів і учасників Русинів з політичних мотивів. Ано головного бесідника до тої справи визначено п. Будининовського.

На внесення п. Стажинського порішено на найближшій засідання поставити в палаті послан загальне внесення о уділенні допомоги нашим солдатам-хворобам, потерпілим з причини сегорічного неурожаю. На внесення п. Василья і Колоски порішено в найближших днях починати відповіди заходи в справі університетній,

а на внесення п. Бачинського порішено виступити проти внесення європейського ємігрантів ємігрантів нашого селянства зі сторони політичних властей. Інтерпретацию посла Н. Василья в справі індустрії доуспіло з бук. прав. ред. фонду подати ми ано в попереднім числі.

По сесії парламентарній, яка тривала від 11 год. до 3 1/2, по обіді, відбуло ся засідання послів з Буковини під проводом графа Безеґарде. Рішено одностайно не творити єформального клубу від часу до часу на запис посла Безеґарде звертатись на нараду в справі обходоу Буковини, (приміром в справі убоженства робітників при нещасливих випадках, в справі жданні комісії канцелярійних, в справах емігрантів правих і т. д.).

Український клуб постановив на засідання з дня 19. червня с. р. вислати Барнаононі слухачи писмо:

„Український клуб палати послан державної Ради ухвалив одностайно на своїй засіданні дні 19. червня 1907 у Відні вислати Вам, Ва. нашо, глибоку і сердечну подяку за Ваше сміливе виступлення в європейській пресі в обороні руского народу проти утисків польської палати і польско-австрійського уряду в Галичині. Ваш публічний виступ в обороні нашого нещасливого народу ставив новим листнем у вітні нашого європейського ємігрантів і став приміром, як великодушний мого нехоту стати сиромо європейського авторитета в обороні утисненого точ чужого для них і великою престою відкинутого від них народу. Ваш виступ став європейським, що міжнародно європейським між борцями за волю і право з кожним днем приймає і приносить покладати ілюди власне для тих націй, котрі найбільше внаслідок історичних причин потребують охорони. Ваше грізне слово піднесене в обороні нашого народу звернуло увагу європейського ємігрантів на сесі так численний, а так нещасливий народ і соромом покрило тих, що гноблять його. Нехай же не втрачуйте Вас напад на Вашу честь а так внаслідок для європейського ємігрантів особу — тих, що перекручуванем фактів історичних старають се затерти правдивий стан річі, а низькими нападами на Вас старають се пімотати се на Вас за відкриті перед ємігрантами їх аточинів, яких они доуспіли се на беззастені народі.“

Нехай в далішній успішній праці Вашій для добра людськості європейського Вас переосвідчене, що 30 мільонів українського народу з подивом і пошаною відносять се до Вашого чоловічозлюбного поступу і що імя Ваше буде почитати наш нарід від рода в род по всі віки!“

Міхалко Жук. НІЧ.

Молитва.

О, земле, земле, сльє прайно!
Грішні воликих сторона;
Трагедій ти страшний картина
І му, що біливість не до дня.
До стогнуть в криках білі люди...
Щоб хліб добути — крові дай;
Де камуть: щастє тільки буде!
Де живуть поради: поско я рай.

Творче, тобі я молю ся!
Валгаю тебе — поможи!
В яній оці дивлю ся —
Дорогу мені покажи.

Хоч край свій, землею новий,
Ти усім людям дарував,
Але зродив ся кат поштив
І твою добрість обирав.
Поставив мура і кордоны
І зруйнувавши світлий рай,
Він відсея томні лєґіони
Настанав, а над всім — нагай.

Боже великий і прайний!
Зглянь ся над долею тих,
Котрих обхотан лугавий
І котрих кидав на сміх.

(Даліше).

Довкола: визинні, кайдани,
Задані байдати — тьма;
Довкола: напують тирани,
Просвітлої дини нема.
І сходять раби непомітно
В могили від гніту спочити,
Іх сонце ніколи несправитно,
Ім днів було важко прожити.

Творче, Тобі я молю ся,
Валгаю Тебе: поможи!
В яній оці дивлю ся —
Дорогу мені покажи.

„Мамо, скажи нам, що він мовляв?“ —
Василья стиха землю читав.
„І нам, голубко... і нам, рідненько!“
Прохають квіти — „скажи нам, земля!“

Земля мовляв: „Вам треба спати,
Треба до рана сили набрати!
А моя правда нам проти ночі
Не спом а з жаху закривє очі.“

„А моя правда... Дай Бог вам, красні,
Щоб дні всі ваші були дні щасні,
Щоб вас не тисли люди морозні,
Щоб не збирала я ваші сльози.“

„Мамо, голубко!“ — навкруги чути,
„Скажи нам правду, встигнем заснути.
А ми, знемігшись, почне хто спати,
Того не буди решта займати!“

„Правду скажу вам всім, мої діти,
Правда нас вистигне всіх обхотити.
Краще а в плазу дива чудові
Вам новітньо в своїй роковині.“

„Ліпше а в квітці спинось над снами:
Вони по спей — були віками
Найкрасним літом. Вони єдині
Давали спокій хорій людий!“

І починає земляти — мати
Квіточкам назку мрійну палати.
Погідний печер все жмурить очі,
Наче дитина, спатонням хоче.

Заблизли зорі і в річку впади,
В горі і долі тихо моргали,
Ле, як той вєдла, що в доні стонив ся,
На дини сльози спати поможив ся.

Година красна!... Сномкою хвилі
Бувають часто для серця милі.
А коли серце горе стискає —
Такого щастя воно шукає.

„Сномкою!“ — наже. Я знаю, бідно,
Сномий для тебе немощ щось рідно.
Тебе він нестиг, сльози болі,
А тобі, серце, я сього до воли.

(Даліше буде).

Допише з російської України.

(З приводу міністерського проєкту загальної освіти.)

Міністерство освіти внесло в другу Думу законопроект загальної освіти в „руській“ мові. Наші посли таємно обороняють права свого народу, щоб мати школи на Україні в своїй рідній мові. Так вони й мусять робити. Усі українські партії, укр. студентство, учні шкіл, селяне і робітники — цілий народ український устані усіх своїх силів намагає цього.

По міністерському проєкту початкова освіта мусить бути загальною і звичайною, в „руській“ мові. Сучасна школа на Україні — то орган обрусіння. Малою карав їх небогато. А от, по своему проєктові буде їх у нас багато: значить школа од їх для нас значно побільшає. Силою для узаконення і покращення українських душ має бути більше і воля, освіта, будуть досконаліше зроблені.

Російські поступові партії, що складають більшість в Думі і, значить, можуть легко проводити свої законопроекти, обстоюють за загальністю, незалежністю початкової народної освіти і навіть за обов'язковістю її. Питання про мову в школах для російських поступових партій — неважливий. Проте це питання в справі освіти — є головне для недержавних націй.

Чим російські поступові партії збудуть в собі стільки пихатості безсторонності, чи будуть обстоювати українську мову в школах на Україні, чи будуть обстоювати того самого для інших недержавних народів Росії, чи російських поступових партій тріпотять інстинкти національного egoїзму, на який їм сором?

Про те хай пам'ятає російське поступове громадянство і його партії, що загальна примусова освіта в „руській“ мові на Україні буде для нас гіршим злом, ніж сучасна недосконалість. Тоді хочеш не хочеш, а мусиш зійти в обрусительну армію під есенеримент обрусительні, які старата муть ся з усієї сили надерти у нашої дитина українську душу і вставити москвинську. Досить нам уже торкати на собі сак оюраторів над душами дітей наших.

Посли українські в третій Думі мусять неважко проєкт загальної освіти, коли російські поступові партії (од їх залежить справа в Думі) не згодять ся підняти домагання українських послів: націоналізації шкіл на Україні.

Домагання залежності шкіл на Україні від місцевого громадянства, від його органів самоуправля треба ставити окремо, в той час, як буде порушена справа місцевої самоуправля.

Чи може бути сумнів, що мова в початкових школах, що обслуговують Українців, мусить бути іншою, а не українською? Так само і інші нації, що живуть на Україні, мають право мати свої власні школи. Це питання розв'язується не зовсім природно. І тому нема ніякої підстави ставити розв'язання сего освітнього питання і так важкого для нас питання на хисткий ґрунт: домагатись віддати право запроваджувати ту чи іншу мову в школах на Україні до рук нових ще не існуючих місцевих самоуправля, які ще не відомо, коли будуть, та і які будуть що до своєї форми і організації.

* Мислячи про інтересу допису, хоч про поступове громадянство російське не думавши так але, як истор. Рел.

Які тільки експерименти не робили над народом нашим! Хаба тільки одні Ізраїляни можуть змагатись з ним за первенство в сумній долі. Нарід наш били, смертельно били, а найбільш по голові. XVIII. і XIX. віки були часами страшного розгрому України і українська академія в Києві була закрита, так само і народні українські школи. Студенти і учні розігнані, професори та учителі теж, або переселені по тюрмах. На руїнах української просвіти і культури закінчили ся XVIII. вік. Та того не було досить. Страшні переслідування українства в першій половині XIX. віку і прешні закон 1876. року — парок смерті. Засядлого, зваженого водитишину винуто в могилу, на сина і могилу зрізано. Було оголошено: „Українського народу нема“.

На все те дивилось російське громадянство. Воно бачило, як на його очах убивали народ. Воно все бачило. „Щорукосі“ усміхались панібазеским ємськом. Російське поступові, червоні і півчервоні дивились і мовчали. Були і такі добродії з червоного, російського табору, що казали так: правда, нищити націоналістичні, денационалізують „нечисті“ руки, але люди чіпляють ся і борять ся за свою націоналістичність тільки тому, що дурні, що це не випливає ся від старих забобів, та що не зрозуміли висновку ідеї будучини — інтернаціоналізму. Колись усі народи візьмуть ся за „єдину“. А значить „нечисті руки“, що п'ють, нищити націоналістичність, тим самим несправедливо немагають, преследують ся здійсненню цієї „великої інтернаціональної ідеї“.

Очевидно по теорії сак людей піднявши п'ясливої будучини пладуть ті „нечисті“, по їх власному признанню „руки“. Чудова теорія. Як легко такий теорією виправдувати усякий злочин! Середньовісна інквізиція пахла на агі людей, виправдувався тим, що дбала про їх порятунки від вічної погони.

Цієї теорії держать ся і сучасні інквізиції, хоч вони перемінили обране і носить другі назви. Але нас не се обходить, для нас важний — висновок з сього: Докори сумління за нашу долю не порушили російське громадянство.

Велика життєва енергія нашого народу! Після тяжкого хорупання він знов піднімає, оживає і набирає сили; звідусіль чуємо, як буде українська школа, як буде автономія — то парід оживає, встає. Російське громадянство дивоване на се дивить ся, на його при. „Не може бути“ — мислять вони — „адже ми сами бачили, як парід убивали, як його поховали! Не може бути! Се мари!“ І російське громадянство улає, ніби воно нічого сього не бачить. Так дивно мислять навіть поступові російське громадянство. Усі поступові русські часовні, навіть ті, що видають ся на українській землі — всі зирка про українство, ці одна поступова російська газета не вгадає, що сучасна школа на Україні — то зруде обрусіння. Кожний російський поступовий часовіць, що видаєть ся на Україні, а значить годувать ся від українського читача, майже в кожнім числі пише: Треба більше шкіл, треба загальної освіти, треба обов'язкової і безплатної освіти. Питання — на якій мові мусять бути школи на Україні, ім навіть до голови не приходять; вони щиро думають: Звичайно на „руській“, а на якій-же іншій, як не на культурній русській? Вже ж не на діалектній, некультурній, загальній мові! А може, і та думка, що „хтох“ одержавши освіту в українській школі, не читати не російських газет замість своїх українських.

інських, себ-то турбота уже про вишню перешидує ім вишню мислити? Хто його знає, почнемо, жито усе ширше. Тільки нехай російське поступове громадянство єдине маніфесту, що посить в етосунках з нами і отверто скаже нам: хто воно? чи друг, чи ворог? Не би не дивилось російське поступове громадянство, а надто те, що жне на Україні, на справу освіти на Україні, хай воно пам'ятає, що для нас — примусова загальна освіта в „руській“ (московській) мові — є примусовим загальним обрусінням, є агітним насильством, тим більш страшним, що воно має бути загальним і обов'язковим.

Тепер російське поступове громадянство має змогу спокотувати свій тяжкий гріх перед українським народом: воно може рішучо стати в оборону його політичних прав і сак фактом одрестися від насильників. Се останній момент, коли се ще можливо зробити, — більше тавого момента не буде. Чи послухає російське поступове громадянство і його партії сього голосу сиреності? Явно показане легковажне а навіть зневажливе відношення російського поступового громадянства і його партій до прав українського народу — принесе останньому велику користь. Адже серед нас досить бачить ідеалістичних російське поступове сусільство. Тоді прийнявши ідеалістичну страсть усякий ґрунт під ногами а гору возмуть ті ідеологи українські, що казуть: „не падай ся, — народе український, на свий людський сак!“ а поклядай ся на самого себе, на свої власні сили!“

В. Тимошевич.

Борба виноградників в полудневій Франції.

Вже три нехлії проходить, як ціла полуднева Франція підняла бунт. І сей бунт неабиякий, а досить небезпечний для цілої Франції, чого не думалося в сій рекубаній вже від кількох десятків літ. Ситуація тим грішніша, що бунт обхоплює навіть департаменти, починаючи від робітників аж до президента міста, від простого жовіра аж до команданта. Причиною бунту стало невідрадне положення тамошніх виноградників. Ціла полуднева Франція суха і продушна, нещадна до ураганів і за те незвичайно пригода для культури виноградної лози. Особливо зростає ураган віна в хвилю, як вона по переведенню жезланих ліній прибрала цілу капіталістичну, ведучи за собою соціальне розворствованя між багатими елітитами винників а зарібними селянами і наймитами. Ситуацію змешували ще й збігочення, які поробила у тамошніх виноградниках фільонсера, руйнуючи особливо дрібних виноградників, а винники безладно в діній французій господарії виноградній. Коли продується не має стрінути навіть віза, то між продування його аривнула а між винобронанем на него із боку популунія мусить бути неважко рівновага. Тимчасом винники французських виноградників переповнені і то не лиш засобами із року минулого а то й літ дванадцятих. Виродки бувають у Франції давно й такі часи, що виноградники мали ще більше вина як тепер, але тоді його розпродано, а на се нині ангадія немає. Заграничний навіз французьких вин є значний, але він не росте рівномірно до більшої продукції і то

Свято мира.

Родинами напастрофа в трає актах.

Персонаж Франц Коховський.

(Даліше).

П. ШОЛЬЦ (з початку): Ах, як гарно! (Хвилю наслу-хую, одіслав вибухав плачем).

РОБЕРТ (ходять по столу, коли починає ся пісня, робить німі, якби хотів сказати: „но лишити же се“, ходять даліше, усміхає ся іронічно і починає мовити. В переході мови щось пінолосом до Августо).

АВГУСТА (триває зворушення, тепер вибухав золосим ємськом).

ВІЛЬГЕЛЬМ (стояє тепер отвертий о стіл — різкі чуття крали йому в душі — і бубниє пальцями; тепер естає червоніючи ся а обурений).

РОБЕРТ (еставде при німці, якби терпів фізично від впливом пісні. Неможливість відірвати ся від її впливу торгують його і одірає чинраз білоси. Безпосередньо до останнім слів пісні виривають ся йому мимоволі — майби діалектній та мово-малу — слова: Дитяча комедія у вірних гоні. — Вей а також і доктор чули ті слова і дивлять ся остерігати на Роберта).

П. ШОЛЬЦ і АВГУСТА: Роберте!

Др. ШОЛЬЦ (удалено вибух шаленого сміху).

ВІЛЬГЕЛЬМ (страшно обурений підходить до Роберта).

П. ШОЛЬЦ (видаєть ся до него і обіймає його): Вільгельме, — зроби се для мене!

ВІЛЬГЕЛЬМ: Добре мамі! (ходить старанно ся опанувати своє обурення. В тій дивній зачинаєть ся друга стробфа. Ледею шаркі гоні одійшли до його уся, робить ся є нім який різном, анісвідом людо від до дверей кохую).

Ляжть у окоші
всеслає ємськом,

и Марі серденно
так радісно бесі,
а пастирі турма
пожебно плака' —
над ними ангелів
гучний хор співав'.

П. ШОЛЬЦ (виступає йому дорозу): Вільгельме, що робаш!

ВІЛЬГЕЛЬМ (вибухаючи): Най перестано співати.

АВГУСТА: Ти хайа влурів!

П. ШОЛЬЦ: Але будь же... Ти дійсно... не, добре, але тоді не побачиш мене ним більше.

РОБЕРТ: Ляжть се, мамі! Хай собі робить! Се ж його особиста справа.

ВІЛЬГЕЛЬМ: Роберте! Не йди на далеко! Послухай мене. Ти відіграв недивно передімною комедію зворушення, а се робить те ще більше гидким.

РОБЕРТ: Зовсім справедливо. Комедію зворушення. Я сам так думаю...

ВІЛЬГЕЛЬМ (відходить до дверей кохую).

П. ШОЛЬЦ (задержує його анон). О Божемоу, хлопче, чому хочеш П... (друга стробфа німчить ся).

ВІЛЬГЕЛЬМ: Бо я всі рази того не варт.

РОБЕРТ (відходить до Вільгельма а дивим людою жучим поглядом є його вічи). А може ти?

П. ШОЛЬЦ: О Боже! знов зачинаєть ся само? (За-чинає ся третя стробфа).

Вей пастирі дари
правосить йому,
пожнату, що мають,
найврасну саму,
молба, сир, насло,
и кошах агідни,
біленький віні
убрані в квітня.

ВІЛЬГЕЛЬМ: Най скінчить!

П. ШОЛЬЦ (задержує його анон): Хлопче!

ВІЛЬГЕЛЬМ: Просто — без ніякої чести. Се сави-

тотатство. Се злочин супроти тих жінок, коли їх...

... і... ні! Слово чести а соромлю ся іза нас всіх.

АВГУСТА (ображена): Но, знов так цілком лихі та марні ми хайа що на є.

ВІЛЬГЕЛЬМ: Августо! — Я бріджу ся мамі!

АВГУСТА: Най там! Тал, так — параз нишуте ся найгірші блудні. Ну і треба їх причинати сестрі поєда. Се лихі і се не добре! Але панна Іда...

ВІЛЬГЕЛЬМ (вибухав не памучи над собою): Не ли-говорюй того імені!

АВГУСТА: Також чое! — Чейже о Іду...

ВІЛЬГЕЛЬМ: Ще раз кажу тобі, лиш се іна!

АВГУСТА: Чи ти адурів? Я хайа... вона чейже таліж не ангел а хайа.

ВІЛЬГЕЛЬМ (кричить): Момчи, кажу тобі!

АВГУСТА (обертає ся до него плечима): Е, що там!

Та примі зможеш.

ВІЛЬГЕЛЬМ (встає Августу за плечі): Зіжво! — Я!...

РОБЕРТ (хочає руку Вільгельма і говорить з ним — матаскаючи жуче слово): Вільгельме! — Чи —

ти — маєш — знов — намір?

ВІЛЬГЕЛЬМ: Чорті!

АВГУСТА: Так кажеш ти? — Ти! що на батька руку підняв?

Др. ШОЛЬЦ (дріжачим з кійку малосам, абсолютне роз-падуваючим тоном): Августо! Найди а віден! —

сейчас!

АВГУСТА: Но... а хотіла би знати...

Др. ШОЛЬЦ: Сейчас найди звіден.

П. ШОЛЬЦ: О Боже милай! Чому не возмеш мене звіден. (а класем): Августо! Чуєш! — послухай батька!

РОБЕРТ: Е — мамі! Се явни би і й думо за але.

Вона вже не мала дитина. Богу дякувати, ті члєв вже зміняли ся!

Др. ШОЛЬЦ: Але а не зміни ся. Я паном дома.

Я вам докажу.

(Далі буде).

з вини подітих економічної французького правительства. Заграниця наложивши на нас податки на вино французські, через це піднесла ціну піну, отже й зменшила збут. Не добре дісталося і в консумі вино також в самій Франції. Чи малу конкуренцію роблять виноградарям місцеві адорольські піної віні „аретіні“ а також абсент, який розповсюджується в у Франції ще раз більше. Але найбільше дає нам в знанні виноградарям полудневої Франції піної віні фабриканти пунру, що стали величезними масами продукувати штучно вино і наливати своїми фальсифікатами французький ривок, згублюючи таким чином в корінь полудневу французького виноградарства.

Отже і не диво, що полуднево-французькі виноградарі, ставши над берегом матеріальної руїни заворушилися, тим більше, що досягли в це до якого вини податки від урядів вина а ще більш вишуканий податок ґрунтовий. В острів вилу унішляв криза особливо від 9. червня. Того дня урядові виноградарі Монпель небували доїх демонстрацією, а який доводило урядові шістьох тисяч осіб! Демонстрації привезло аж 200 вождів, а ще більша частина їх приналежала до вишуканих або так званих. Перед містом починили устаткувати ся були у величезну лаву і потагли серед озброєних ворожих правительства на вісочку лаву, де промовляв до них керівник пілого руху Марсель Альберт, означуючи іменем „800.000 жовбраків“, що виноградарі перестануть платити податки а всі інші ради поділяють ся до демісії.

В Нарбоні, Монпель, Перпінні і по других містах прийшло до острів конфліктів між населенням а представниками уряду, при яких вийшло на вулицю й те, що французькі офіційні висвітлювали та до того затримували урядові дисципліну а французькій армії, який дійшов до того, що відозвонили 139. полку піхоти, почувши, що его воєні стріляють до народу, зложивши ширку і перше поклали вину своїм візникам до землі! Із Агд нимашерували снаряди по вечірній правлі дні компанії піхоти до монастиря de la Nativite, де були місцеві компанії і прицеливали їх до спільного походу. Тих міст узброєних компаній разом із ними сотнями мільйонів вилонили брами навіх касарень і приволокли їх дозволу, яка вже декілька в літку, вибрати ся разом в похід до Нарбоні, щоб виступити проти франсмерів, які масакрують народ. Богато воєні в нових касарнях було неадонідованих і одні з них повішали, а другі поклали від кулі зренозтованих воєні. Відтак розвалено браму до магазину амуніції та забрали віден острі набой по 200 на кожний постріл. Цією роз'явлено було так важко, що убили президента депутатів муніципальної, який вимагав їх до поверноту, обіцяючи дароване вини. Проти зренозтованих компаній вилонили вилонили полк жовнірів а вилонили багатьох воєні до атаки, а на се відповіли бач сільною сальвою. Французькі воєні, видно, не думають стріляти у товаришів абруй.

В виду сего так грізного бунту потратили міністри газети, на їх чолі сам Клемансо, якого противники соціалісти розжарювали бунт чимраз то більше. Парламент приволокли ухвалити на борі закон, який заливало би виноградарів полудневої Франції від матеріальної руїни. Та бач! послав піної віні Франції не годять ся а предложеном правительства, бо вони заступають продуцентів штучного вина. Правда ухвалено закон, який одні обурив заступників а піної віні Франції, а недовольні послав і народ з полудневої частини республіки. Мимо того бунт все таки згодом упадає. Самі виноградарі бачать, що за далеко пішли. Провідник Марсель Альберт був у Клемансо на аудієнції, йому представив йому недовольних а то говорив з сльозами в очах. Клемансо навіть його не казав арештувати, замінив його лише, щоб дозволити старим до усмирени недовольних, а правительство скоро запобіжить їх недоволь. Взагалі правительство поступало собі темер дуже загідно із бунтовниками.

НОВИНКИ.

Чернівці, 27. черня 1907.

Від видавництва „Буковини“. З днем 15. липня опорожнюється ся місце головного співробітника „Буковини“ і „Руської Ради“. Ті, що рішилися би прийняти владу всієї обласної редакції, зволить подати нам свої усякі на адресу: Редакція „Буковини“ — Чернівці.

Засідання „Національної Ради Русинів на Буковині“ відбуло ся в суботу, дня 29. с. м. о 8. годині ввечері. На денній порядку дуже важні справи. Промовою о численну участь. — За голову: проф. Антін Клим.

З університету. Академічний сенат на рік 1907/8 склав ся з наступних членів: Ректор магістратський проф. Василь Галай, проректор проф. др. Євген

Ерліх; декан: теологічний відділ: др. Степан Сатін; правничий відділ: др. Кароль Адлер; філософічний відділ: др. Михайло Радасевич. Продесані теологічний відділ: др. Євген Кошак; правничий відділ: др. Валентин Герман; філософічний відділ: доктор Раймунд Фрідріх Кайндль. Сенатори: теологічний відділ: др. Василь Таривасі; правничий відділ: др. Йосиф Дубас; філософічний відділ: др. Юліан Ігнор.

Наша черновецька „русская малядьон“. Мало але не так звано, що в Чернівцях є товариство „руської малядьон“, „Карнат“, в якому гуртують ся — три чи чотири „руссі“ академіки. Ся гурт Багатирича та Галицького тоді, коли українське студентство змани-востувало ся за заложеном самостійного українського університету у Львові, закладали „русскаго малядьон“. З часом пізнала та „малядьон“, що Натирон та Галицький а капітанами лави а гетьману, а впродовж мало їх інтересує все „руссіка малядьон“. Дехто з „Карната“ зирнув а ними і заложив літературну бібліотеку касеткою „Зерцало“, в якій наклали ся на Багатирича та Галицького і карикатурували їх постаті. Все було писано тут вже московськими лавічниками, а не лавічниками „Народної (а)Ради“. При виборах постигло напівнезаконні кандидати „провадення“, але сини випустились „русскама малядьон“, вони все надію поклали на „Галицького істинно руського“. Із авіацією — аж нате, але о горе! Зразу вступили всі нате до українського клубу у Відні. Зразу посмала ся на посміхання лавічники зі сторони клубу академічних худіганів у Львові, а черновецькі постигнули руською малядьон вилонили до Відні — як „Діло“ подає — такі черновецькі телеграмки: 1. „Reichsratsabgeordneter Romanowuk, Wien. Den drei Volksvertretern Dawydyak Karel, Kurylowycz unsere tiefste Verachtung“. 2. „Reichsratsabgeordneter Markow, Wien. Als Russen auftreten und diesbezügliche Erklärung abgeben, sonst beide als Volksvertreter verachtet“. Обі телеграмки (архивні відомості ся до Маршала і Галицького) підписали: „Die unabhängige russische Studentenschaft“. „Діло“ додає від себе, що підписники можна по-числити на пазці одної руки. І одної за богато — спажено від себе.

За славянські університети. З графу пишуть нам: Славянські графенські університети мали острі підбити збори в сирани славянських університетів і про-слали ректора а відступлення вилі. Сей аж мусів силувати сенат (!), який зборюючи збори, мотивуючи свій поступок тим, що ніче в такою програму не може відбутися на академічній ґрунті. Графенці німецька преса дуже позначала сей шовіністичний прохоті Славян. — З другого боку відомо, що намісництво доїсний Австрії забороняло віденським студентам ніче в сів самій справі, хоч оно мало відбутися на університеті, мотивуючи заборону тим, що академічні збори мають відбуватися ся на академічній ґрунті! Коли хочеть ся віддати собу, то наїде ся й бач на се. Власним чином сі догадки славянського студентства не дуже в силі.

Маленьке запитання до нава Галіцького, урядника п. к. землі на Буковині. На днів був в особисто в Дирекції землі на Чернівцях а подане о зниження карти на жовніцію для одної мої широкщини. Планок, що був шина від мене подане написане по руську, зробив напевно піну (сей пав прийшов а Галичину), а коли в славян, що маю сьвідомство подтверджене трома властями (уряд вирох, громаду і п. к. Староство), сказав такою нім що побачив то є сьвідомство: „Es wird etwas fehlen“. І дійсно напов унаві сьвідомство невиспираним; — бракувало щось в сьвідомстві, хоч недовольно сего ні уряд гром. ні Староство. Відна людина потерпіла шкату. Цікаво би знати, чи таке, що наймоче негуманне і несоротно поступоване п. урядника стрілялоб се подане, колиб оно не було писане по руську або колиб пр. не прийшло до діла із людиною, яка відбула своєю урядову практику — в славній Галичині? Цікаво було знати. — А. Порубальський, гр. ват. парох.

Виступ з римо-католицької церкви. В суботу ввечері відбуло ся в Відні на передмісті Отавріну позичало ніче реоріаторів подружнього права. Вступив слово мав адвокат др. Гот, який обговорив в своїй рефераті церковно-правну природу австрійського права подружнього і зазначив, що від нового парламенту годі багато сподіватися, бо в ній переважає клерикальний елемент. Потім говорив парох старокатолицький Геснер про нерозлучність католицького подружжя. Темперамента бешла серед гучних окресів зазначив окресом: Las von Kom! Між ними з Отавріну Романій заявив, що він та його родина, як також 17 аналогичних виступають з римо-католицької церкви і подають до публічної відомості своє приотулене до старокатолицької церкви. В протіву, ввечері оголошав що даліших 81 осіб свій вступ в старокатолицьку церкву.

Державний союз урядників банків і кас шадничих в Австрії. Місцеві труна урядників банків і кас шадничих державного союзу Австрії відтримав в пазію, 30. с. м. 1907 о 3-ій год. по полудні а слав гімнастичний (у. л. Йосифа ч. 14) збори а отримав денним порядком: 1. урочисті урочисті збори, 2. вибір голови, 3. вибір ради; двору д-ра Кляйнехтера. —

Лев Баймер, прокурор банківного товариства віденського, вилі в Чернівцях; Роберт Шерф, надбухгалтер вилі п. к. вилі. гал. гін. авт. банку в Чернівцях.

Оповіді про преміювання коней, які мають відбутися в возводстві Буковини в році 1907 і про есенціальне закупів гудульських оґерів. В цілі переповнені розпоряджень міністерства різництва, що до розігрування премій державних при преміюванні коней в возводстві Буковини відбудуть ся в році 1907 преміювання в Шаноті дня 12. липня, в Доріт-Ватрі дня 15. липня, в Кімполонаті дня 18. липня, в Сереті дня 17. вересня, в Молоді дня 18. вересня, в Сучаві дня 19. вересня і в Радівцях дня 20. вересня 1907. р. після сьїдуючої програми: Пристання коней починає ся о 9. год. а комісія для преміювання розпочинає свою діяльність о 10. годині перед полуднем. Премії державні будуть розділені на класич-матері а лоша-матері а сучасні і відлученні, за першій класі, за лоша-матері і лоша-матері. Кін, котрий одержав державну нагороду в протіві побудь стадії преміювання, виключений від дальшої конкуренції в інших містах преміювання в тім самім році. Поділжене впродовж о премії державні конкурентного коня, а то або від державного або ліценційованого приватного оґера, або від оґера, що знаходиться ся в посіданні власителя, мусить бути доволна, і то в перших двох разях через предложеном лігальної карти обложень, а надрі треба предложити приписані карти на худобу. По мисли повисеного розпорядження есенціальне а надрі сьїдуючих премій коней закупити ся вилі, що товариство коней, гудульські оґери придатні до коня а вилі 2½, аґ і вилі і гудульські відлучені лоша. — Державні премії будуть наділені: а) Класич-матері а лоша-матері і то: державного коня від пазого до дванадцятого року включно, коли они здорові, сильні і добре ховані, назвали посідують класі сьїдства добрі до коня і мають власне суче або відлучене лоша, що походять від державного або ліценційованого приватного або власного оґера дотичного власителя тої класі. Класич-матері преміювання в попередніх разях раз або кілька разів державними преміями не виключені а границі сьїдства коня від дальшої конкуренції о державні премії. При преміюванні маточ-класич а сучасні або відлученні лоша-матері не відносять ся в загалі наложеном обов'язанні, преміювання коня через оден рік не продавати, також на дома преміювання класі. б) Класич-матері і то: державного коня, чотири-річні і п'ятирічні, коли буде дозвано, що вони покриті сего року. Гудульської раси три- і чотирирічні, коли буде дозвано, що вони покриті сего року. Обложень тих класич через державного ліценційованого приватного або власного оґера дотичного власителя класі мусить бути доволна. Покриті класі, котрі ако 4- або 3-річні виліли вже раз наділені преміями, можуть і на другий рік ако 5- разово 4-річні знов бути преміюваннями. в) Лоша-матері а оґери а то: державного коня, гудульської раси одно-, дво- або трирічні, сьїд властителям добре ховані, і можна з них надіти ся доброго розвитку на дальшій доброго ховання, отже на будуче можуть бути добримі оґерами для розіграду! Не дістають ніякої заповної державної. г) Лоша-матері а класі і то: державного коня, одно-, дво- і трирічні, гудульської раси одно- і дворічні, сьїд властителям добре ховані і дають надію на добре розвіччє на дальшій і добре ховані, отже на будуче можуть бути добримі матками. Лоша-матері а лоша-матері, що преміюванні ако одно- і дворічні, можуть бути а сьїдуючій році ако дво-, нагадно трирічні преміюваннями. Зможі кількох конкуруючих і в протіві однаково вартісних лоша-матері а лоша-матері належить передовсім узгадувати ті, котрих властителям можуть доказати письмовим подтвердженням громадського начальника і двох сьїдів або в виліний достовірний спосіб, що мають до вилінувати лоша, оскільки се захлі їх руху і поробування на дворі змимі і лігом виліччє. Кожий властитель коня преміювання державною премією грошовою мусить реверсом обов'язати ся, що буде держати преміювання коня що оден рік не розіграду премії і що приведе сего до сьїдуючого розіграду премії, аки той кінь що буде жити, а коли-б не долармав котрого побудь-г-обов'язання реверсом, що зверне одержав премію без жадного відлику п. к. день оґерів в Висім Висім. При преміюванні лоша-матері а сучасні або відлученні лоша-матері а лоша-матері, не продавати преміювання коня через оден рік, не відносять ся на лоша-матері а класі тому, що преміювання класі а не лоша. Насиль-б лаві доволно віддалені від місця преміювання або з інших важких причин не можливо було припровадити преміювання коня, то має властитель приєздити конію преміювання сьїдомство виставлено громадським начальником, що кінь знаходиться ся в его посіданні. На станції преміювання в Сереті, Молоді, Сучаві і Радівцях припроваджені до ремонтів коні дості відомі 3 до 4-літні класі і оґери будуть наділені відповідними преміями грошовими а субсидією краєвої а лаві 500 К.

Познательность на уровне высшего образования по различным ст.

За редакцією відповідає: Віктор Стрелч.
Задає:

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор., на пів року 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованих, на пів року 4 карб., на чверть року 2 карб., на місяць 1 карб. 50 коп.
в інших державах: на цілий рік 32 фр., на пів року 16 фр.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (вс. 9 рублів або 34 фр.) а на пів року 9 кор., вс. 4-50 р., або 17 фр.
Щодиноке число 10 естаків.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція „Буковини“

в Чернівцях уз. Петропавла ч. 2.
Ч. телефону 176.
Адреса для телеграм: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 сот. від строку. „Надіслано“ по 40 сот. від строку. При часі прийняття замовлення відповідай роботу. Рекламний персоналі має від порта. Рухомий експерт редакція дає на попереднім застереженням і вказує на відповідність початку. В справах редакційних можна ужити порадників як що для від 8—10 разів і 2—3 на год. при наданні плати.

Вісти з Ради державної.

На зборах правління всіх клубів, дня 26. с. н. промови бар. Бек правительственный проект зміни регуляцію в обрадах палати послів. Зразу задумувало правительство внести свій проект, що до нагалих внесені, інтерпретації і т. д., — в останній один раз рішення було виступити з пропозицією основної зміни регуляції, опираючись на проект бар. Гауца, виготовлений ще разом з його ж-тани проектом виборчої реформи. Новий законопроект бажав ввести в життя такі постанови: Кожний виборець в середі є призначений для нарад над правительственным проектом. Більшість двох третин може ухвалити, що в тих днях має радити і надати (не правительственным) внесенням. Значна зате більшість може призначити і який другий день в тиждень для правительственного проекту. — В п'ятницю приходять на чергу внесення палати і відповідей на інтерпретації. — Перше читання проекту наступить лише на письмово заявлено ждане цілої сотки послів. Більшість двох третин може ухвалити, щоб сейчас наступило друге читання проекту. — Поіменно голосована може відбутись лише на ждане 100 послів. Буде ж-това комісія мусить надати до 6 тижнів подати пропозиції й прохати бюджету; коли-б сеї праї комісії не поінічила, сейчас приступав палата до другого читання бюджету. При другім читанні бюджету не відно нікому (крім референта) промовати в генеральній дискусії довше, як три чверти години а в спеціальній дискусії довше як 30 хвилин. — Президія палати може пократи посла за порушення опискою в палаті за угодою двох третин виключенням із засідань найбільш на 14 днів, при чім покращений не одержить дієт. — За особисту образу особи стоячої поза палатою послів можна на внесене відповідної комісії пократи п'яного посла відобранем дієт навіть на протиг 4 тижнів, або виключенням із 14 засідань, очевидно без дієт. — Вей інтерпретації в палаті послів мусить мати 25 підписів. На інтерпретації можна відповідати і письмово, якого ж-то в палаті не прочитують. Наглі внесення мусять мати сто підписів. — Як бачимо, законопроект нового регуляцію не визначає жадною заміною...

На засіданні дня 27. с. н. виголосив першу, програму промови президент міністрів бар. Бек. Промова його визначала дуже добре напрям своєю логікою, рішучістю і демократичним тоном. Бесіда визначала, заслугою виборчої реформи є і те, що соціальні демократи, котрі досі могли числитись лише як У. курія, вийшли нині на денне світло парламентарної правної рівності. Тепер не можуть вже вони нарікати на укорочене прац. Бесіди радше видать їх в палаті, чим поза палатою. Тепер соціальні демократи повинні доказати, як творча сила містять ся в їх ідеях. Хоч бесіди дати промовати від соціально-демократів, всеж правительство старати ся буде здійснити чималу часті соціально-демократичної програми. Горизонтальні сторони палати будуть могли з вицідити виборів палати недовести, які треба соціальною працею доповнити. Посліди ж-тани мусили переконати ся, що підконують власний грунт, коли їх представителі відімають державні рошани і одержують від праці, поминаючи її способів існування. Палатні послідки мусить більше, чим досі, змістом своїм думати ся з добром народу. Висхід виборів звертає ся далі проти культурної системи, чим проти неосудованої рівності праці. Даліше визначу президент на численні а великі завдання, які заповніла престольна бесіда. Щоби їх перекласти, треба угадати органичність державного і суспільного ладу. Висхід односторонню, малодушну класову політику треба познати, а стрімити до здійснення реформи в загальних рамках. „Гуртуйте ся, панове, новою правительством і його програми. Чого не мені маєте сподіватись, се знаєте: а то політика чесних шляхів, чесних способів і простої дороги“.

Міністр фінансів Коритовський промови проект фінансового закону, бюджет на рік 1907 і бюджету, п'ятирічну провідорію. — Визначу приступав до нарад над нагалим внесенням Гесмана-Романчука-Василья і тов. в справі санції країнних фінансів. Мін. Коритовський зазначив, що правительство в осени внесе відповідний проект. — Пос. Ренер домагав ся загального, рівного і тайного голосування при соймових виборах. В імені правительств сиротини ся сему міністр Бінерт, якого підпер Абрагамович; проти Абрагамовича і Бінерта виступив соц.дем. посол з Галичини Діамид. По промові кількох ще послів замишено засідання.

Побіч національних клубів починають гуртуватись в парламенті послы на підставі господарських, економічних програм. Першою такою коаліцією буде союз всіх аграріїв. Сті інтер-національні, економічні спілки послів є наслідком соціал-демократичної організації і виступати, що колись і в Австрії спільною ниткою всіх виборців і послів буде економічна програма.

Цікаву обструкцію ведуть в парламенті Чехи. Цікаву тому, бо ймю. Чехи постановили іменню так довго не промовати в парламенті, як довго не будуть офіційно протоновані чесні промови.

Між нагалим внесенням є вже внесення н. Гока в справі перовесення урядників, що кандидували у Відні, — н. Зайца о внесення карі смерті, н. Віткіна, Остапчука і Морачевского о засновані українського університету у Львові і т. д.

Новою журбою українського клубу є те, що зарад радикальної партії вирішив, щоб послы-радикали виступили з українського клубу, коли він і далі має застос. Rathenklub ом та щоб, зложивши власну ерацію, стали геситантами українського і соц.-демократичного клубу. Як сю справу задумує клуб вирішити, на разі ще не знаємо. З гори однак можна бути певним, що клуб не стоїть позбутись послів радикалів.

На засіданні клубу, дня 26. с. н. делеговано з клубу до бюджетної комісії в палаті н. Короза, Романчука і Василья; до регуляційної комісії н. Вудачинського і Трилювського; до комісії для елементарних початків н. Онуфренського.

Іменем українського клубу атакує вже посол Дністрянський внесення, щоб заснувати український університет у Львові, пос. Олесницький вів інтерпретацію в справі прохання прохати в Горушу, пос. Курізеніч в справі покращення української мови в галицьких уладах. Послам Курізенічови і Семаці поручили клуб виготовити законопроект о новелі до гіпотечного закону в тім напрямі, щоби правні акти, відносячі ся до предметів меншої вартості (оцінювано до 1000 корон) могли протополарно виготовлювати суди.

Секретарем палати послів став з рамни укр. клубу посол Лукашович.

Михайло Мун.

НІЧ.

(Даліше).

Частина друга.

З'явився ніч, дівчина краса.
Вознос сина, з личенька мена;
Брова тоненькі, очі глибокі
І багаччі, як з гір нотони.

Мазодо тіло вкривають шати: —
Туман проворий, але внізати
Краси не трудно: краса, як сонце,
І в нолі світять і у німощі.

З'явився ніч. В просторі чути,
Наче не в світ хтось, десь заснути;
Наче він рапть ся, хоче співати, —
Мого-ж хтось вишній хоче смукати.

Вже ніч на окозо звільна ступає,
На нить спливають очима сідає
І починає носи часати,
І починає дрібно спати.

Іноді — хто зна — щось тако хрусно,
Іноді реба у рині плесне.
А зорі всі гуртом співають
І в своїх співах ніч вихваляють.

Гурт зірок.

Не спи! дивись! вона прийшла,
Вона до тебе принесла
Квітень, що малює зуть ся.
Вона в неволю нас вивла,
Вона у носи нас вивла...
Дивись, як носи нють ся!
Сини! поглянь на неї ти
І не кажи, що треба йти
Тобі в світлі далоні.

Вона тобі покаже край —
Він шепть ся: „ночі тихий рай“ —
Там гомонять смерек.
Ся Ніч вразилася, мав струна:
Торни рукою — і вона
Одять ся тихим дзвоном;
Твою тугу, твої гадки
Вона повторять залюбки
Своїм могутнім тоном.
Нові світлі візла вона
І твою душу аж до дна
Порухить словом пісн;
Порухить неї твої чуття
І вступить на стежки життя,
Нові стежки, незвідні!..“

Янгол.

Чому ти серце так сильно беш ся,
Чому радеш, чого сльмиш ся?
Чому у жилах твоїх киплять,
Чом мої груди так розвивають?
Замовни серце, тебе прохую!
Я твого щастя зовсім не знаю.
Чудний тиїт зана... Звідки він ший ся?
Вогнем горючим чом розвиває ся?
Чому звернувшись у той бік очі,
Чому сльмиш їх не мало моті?
Невже той привид сльмишний нолі,
Невже він краше Янгола дозі?

Небо блакитне, небо без краю,
Блакучі зорі — я вас кохаю!
Я розумію всю вашу мову,
Зам і поірийнй Глозі слову.

Мені не відно гріхам соритись,
Мені лиш відно за них мотитись;
Мені лиш відно Небо блакати, —
Не дуже остро людий карати.

З верши дивних, з наказом Бога,
Мене пісали. Важна дорога
Була на землю... Але меторо
Я був пасляний: я йшов до бою.

Богато праці, богато сил
Мені потрібно, щоби до цілі
Дійти самої. — А цілі велика:
Ничити горе, ато чоловіка.

Зроби ся, серце, тверде, мов криця,
Мов діамант той. Хай мої лиця
Вогнем тавним так не палають,
Хай мої очі спокус не знають.

Були они, серце, з тобою разом
У ції країні з вшестим розказом. —
Те було вперше. Я велике діло
Тя не похитно, разом зробило.

Згадай світланок... темну ввизницю,
І вартового з його рупницю...
Згадай ти назви немичне тіло,
Що в муках смерті, як лист, тремтіло.

Згадай ти, серце, як ми урили
Жите людний з душу забрала
На світ, на поля. Як ми летіли
В простір широкій, як ми раділи...

Замовни, серце, тебе благаю:
Я твого щастя — зовсім не знаю!
Не розумію твоїх мотів,
Хоч слухав часто слова твої.

Так з його серцем розум змагав ся.
Одне кохало, другий сльмиш ся.
І так повільно споконин встали,
Що десь в минулім давно дітали.

(Даліше буде).

По розв'язанню другої Думи.

Є (може навіть і в нашій суспільності) такі люди, які осуджують розв'язання другої Думи дивно дратівно. Боже, мовля, правительством розв'язано парламент, коли сей нічого не робить! Поминувши навіть те, чи друга Дума могла би сама працювати і чи в труді її треба вчислати лиш те, чого мажало від неї російське правительство, не відважимося згадати о тім, що цар розв'язуючи другу Думу оголосив новий закон виборчий із значним огнищенням права людності, а се в замах на права Думи! Се атентат революційний — в гору! Лиш Дума має право дати нові установи. Останній постанов паре се безправство, відбирає той маленький частини права і новотитуційної свободи, якого добровільно Росія морем своєї невинності крові. О тім не відважимося забувати. — Реакція, панопане чорної сотні худогів огоргане Росію чим раз сильніше. Слабкішні конституційні баляють тепер до краю. З другої сторони в цілій Росії панує прагнення і бодий хвиля знесвіра в успіх алясидної розирали з урядом.

Маніфест із закликом до революції видали тільки соціалісти-революціонери й трудовики. За теж потерпівши соціальні демократи зрозуміли, що уладати генеральний страйк, добачуючи, що нема вигадки на його удачу. Як небудь ново підрадне, що уряд не мати-ме нагоди до нового безмірного злуцання над народом, встали се рівнозначне із ослабленим революційного настрою знесвіщені має російського населення. Петербурзькі а слідом за тим і московські соціал-демократи зрішили думати прагнучи генерального страйку, не думуючи рівночасно про те, щоб ханити ся тактично бойові Думи, але приготували ся до третьої кампанії виборчої, яка в виду нової виборчої організації буде набути для селян і робітників величавно несподівана.

Наближаєть вибори зриваються рівночасно нові партійні відношення. На найбільшій успіх при третях виборах репрезентують октябристи, та кловіт в тім, що серед них не має майже жодних спосібних людей. В виду сего мають вони відступити із сподіваних 300 мандатів 50—60 правим кадетам. Для правих надотія се дуже примамливо, тож в П. підрі що раз виразніше чути голоси про остре підмежоване від лівої, що пропонує особливо відомий П. Струве. Праві надотія задумують покинути свою партію а приступити до октябристів. Се мабуть довершить ся вже незабаром. Поки що радить кадетська конференція в Терітопах і між ними рішених видати меморіал із осудом тих партій, що відмовили із державного замаху, довершеного 16. с. н.

Делегати заграничні часониси подали сенсацийні вісти, що небавом вже вибухав на Україні військовий революція, а в цілій державі виставе генеральний страйк козлівих і почтових урядників. На раз се, що голосно загворили вже о тім конспірацій часониси, свідчить вже дуже але о всій тій справі і привнесла дитадуватись, що до сего — не прийдє.

Англіська часониса „Nation“ містить отвертий лист Маленіна Горького, в яким він пристрастивши, горачини словами звертає ся проти піддиряни Англією російської автократії. „Самбий, історичний Микоза П. (нині М. Г.) борєсь за автократію. Англії, що славилося старою культурою, ван союзники

в від голови до стіп облитий людською кровю!... Нарід російський борєсь о волю і о світло правди, нар борєсь о алясти, а урядництво російське о волю в грабінж! Вибирайте!“

В останні часи приходять вісти о спорадичних арештованих небезпечних революціонерів і о нові напади. Недавно грабували в Тивісі революціонери 250.000 рублів випадком на поштовий віз, сплунувши при тім в сторону правит, охорони 10 бомб. Загалом одна беручи — сиріа пригноблені і неміт. Стогзова реакція починає знов шаліти...

Polnische Wirtschaft в Башківцях н. Ч.

(Довісти).

Сей неслі, т. е. 20. с. н. у нас парад: Доко-рання пана Шнайдера і Регота медалем заслуги за 25 літню пошаричу діяльність (зот у нас сторони огнива всего під 15 літ)! Що собі маломісточкові по-важи, пан секретар Шнайдер (у нас кождий радний називє „секретар“) і пан містодірний Регота, роблять паразу, се нас дуже мило вражає! Пан секретар Шнайдер, чозоні у нас волям заслужений коло добра громади, і пробив для неї дуже багато, бо перед кільк-нацати літами прийшов до Башківців бідним сте-ляхом, а вступивши в службу громадску посинув се менше нехитне ремесло, заняв ся так щиро упр-авою громади, що нічого не робить, а вже має чотири хаті, — і в замочним чоловіком. Пан Регота також так само щиро і пильно заняв ся громадою, але немяючи економічного талану, знеруи спом ревнїсть більше на поже політичне, і тут довний поважного стану: вступивши двірника. До сего належить додати, що пан секретар є і командантом поліційного корпусу, а зовжого а двоє підліт, не одному мужеві, а пан Регота веде річні дуже важні річи в громаді, є го-ловною кету, а в нормальнім етапі поважен, а оба разом є командантами (чи старшиною) в сторожі огнией, комендують заповіді щиро, рівночасно, в навіржко-родійшим зиселі, голосно, і вирост протавно, як удасть се, і на се іх тепер дєворють! Отже честь, кому честь, честь не задурно, і не одному, бо ціле волямо елєрманин бере собі дрібку того гонору, і ціла упр-ава громади горді, що такі люди знайшли ся! Бо ці у нас бодото не у та, що в мостат на серед міста діри, що аж люди западають ся в воду, що школа гірша від найогиднішої ставні, що друга школа з грибом і майже валить ся, що громада в донгах по уха, се зовсім нічого не має до річи; що підчас „славної“ діяльності згаданих панів елєр-мани не мали майже ніяких прикладів, а ному, таку сиванку, куплену за дорогі гроші, „зисували“ зисовим нивань за два рази се такж не має нічого до річи, бо властиво не о се ходити, а о щось зисового. Пани воляти се підстава теперішнього режіму громади, найстрашніші „виборачики“, найнеквіліші зашукники двірника і нагірні руськоїди! Отже чому не ро-бити ім гонору! Але найквіліша релі нашого елєр-миста, Штронера! Перед двома роками пішов в від-пустку наш упр-авителіш школи, і дістав за 40 літню службу похвалу і трест заслуги від імперіа. І пан староста післяв учителем сей хрест поацаєн, а панам о згаданих прикметах при-чепити медалі власноручно! Чому у нас, пано староста, така ріжниця межі заслуженим учителем,

а першим літним елєрманом? Чи не тому, що вони Поляни, а директор, є Русин? Можеби пан староста літний се „polnische Wirtschaft“, не робив того, що ему спало двірник робити для своїх людей, бо пан заісно, в яким відношенню стоїть воля і слава двірника до пана старости, який і отверто жалує ся, що в двір-ником не годен нічого відати! Пан Штронер дєворує радний, певно буде ім пилоти заправі війни, а у нас в громаді безголові і неладі, що овором! Болото на дєлєних улицях серед міста по уха, (бо там є „Руска Besida“ і д. С.), мости дірані, що аж люди зап-адають ся, школи гірші старі, відношення санітарні на глум здорові, на торонцях сходять стіг з ставні пана радного громадского, на ринку сьмітє, і вагалі, до возодіюча рука лівого дємоні нашій громаді має пилоти, або досити, там кривий нелад! От тут поле до попису, пано староста Штронер, от тут по-нажїть нашу добру волю!

А що до Русинів місточка і округи Башківців, то думавмо, що они китатитуть конвенції з упо-свідчення знаного і поважаного директора, і постулять зглядом параді панів Штронер, Шнайдер і сони, тєл, як ім се мєсть воліти.

А сю параду під комендою двірника Валонес-кула, і всю нашу „Polnische Wirtschaft“ ми еще при-гадаємо.

Вашківський

Політичний перегляд.

Поважна криза на Угорщині.

Мадяри — народ героїчний, свободолюбивий, та лише для себе. Занепаваючи над другими, вони від-бирають ім останню крихітку національної волі, маляр-цять своїх слабших братів; такни чиним гадають Мадяри збудувати новий незалежний свою державу. Керму державну павло тепер в руки кілька графів та баронів та їх повіреників, які гадають дещо дослу-жати ся оніло своїх хлібодавців. Головне слово веде на Угорщині малярський індекорал Кошут, таж само, як грає Потоцькі в Галичині.

Недержавним народам Угорщини, які разом пере-вешають чисельністю Мадярів, стало тажко жити. Під ними обставинами приходять ся ім бороти ся за найважніші справи, про се нагадно свідчить елєра румунського посла Вайди, якого — попросту сиваньши — вивинули з селі парламентарних засідань, бо він, мовля, образив малярську націю. Подібно, як послови Вайді, мало дучити ся недавно хорватському послови Потоцькому. Підчас його бесіди в хор-ватській мові грозил йому незалежний бузалами, та що вининуть його за всі вороги парламентарії, таж що він мусів перестати говорити. І тим ковалістом елєра ситуація вострилася. Крвати стали в опозицію з угорським парламентом біля Румунії, Слованії і я. Опозиція Крватія, яка небавом перемінить ся в обструк-цію, там небезпечніша для угорського правительства, що Хорвати злучені з Угорщиною на підставі угоди, подібної як між Австрією і Угорщиною, що мають свій власний сейм, своє власне правительство і ємють в угорським парламенті виголошувати свої бесіди в хор-ватській мові, чого не має ні один инший народ Угорщини.

Крвати вже від довшого часу справляли маляр-ському правительству труднощі, однак роїгорілася

О. Олєся: „З журбою радість обнялась...“

І знов новий, милодий, упр-авіський поет! Мало хто в знав у нас сказати щоньбудь про нього перед роком, а нараз з'являють ся гарні книжечка його віршів.

У нас, на нашій гарній, цвітими етеповими, золотим збіжжм і великою дерев вкритій Україні, де сам народ висловив такі чудові пісні, де на всіх а-нах і на всіх гірських портах, в кожній базні і в кож-дїм дузі вічно злеті ся божественна, до глибокої душі зворушуюча пісня, де, злавало-б ся, пов при-рада і весь люд живе й росте при мєлєдїях своїх сьнінів, — де не лиш суцисна, але і давно нинкуз історична елєра вічно плаще понажним а чудовим шумом дун і пісень, — у нас, від якого-с часу, таж вальмо павло нам а руси гарна збірка артистичних, широк, сердечних поезій...

Від часу до часу — тут і там осяють ся, побіч патетично-рєтеричних віршів щиро слово і зана Фракия, залула гомін горлої і вічно мєлєдчой, хоч овар і гірно сумовитой Лєсі Українці, промовить Манюей, Щурат, — а в прочім — який не солові, ангєлєсно добрі сьніни Богдана Ленного, який во граціозні, пєстрї метелики Василія Пачовського, що дивно привадно згадують нам зру цесу, цвітї, гори і море, який не сумовиті і тужні поалями позаного Петра Карманьського, який не гірко — пєселі нїба а бодючі думи пок. О. Козацького і ще кількох мєлєч знаменних алричних наших поетів, — тоді во-вічно жаждуча обнови душа нашого народу немала б для себе нічого, крім партійних, дивовишних, міро-мань і нїби то зявнїх та остерєжєнїх а безталанного „Лїтературно-наукового Вістника“, де і в мєлєч призначєні для сьнін Мут вічно пропону-дують нам Канєльгородскї та инші Черкассєни, не-

дотєпні, адять ся, мєлєдники вєслуженого апрочім, але все таж сухого і дєрєв'яного поета, добродїя Гринченка...

Вогато зайня і зяоби і мєлєж дїтвачкї злїзості поспиналось вже на голови тих наших мєлєдних поетів, що не вилиз пазом наших старих, сєйцїальних, дєрєв'яних добродїїв з „Вістника“ чи „Ном Громади“, а все таж вічно, тут збо там пивляють ся до нас знова спорохїлїх, старих паравів — рожева, сьніжа, мєлєда малєва.

Такою сьніжєю, весняним сонєком гєлєбєвєю, весняним вітром хлєсною, але все в негідним, яким нєбі залюбєлєю, рожевою малєвою — є і поезії Олєся.

Чумий „Вістник“, — „Громади“ і всім іх чудовим Єлєрманам сьміхотворним — приходять до нас Олєся, як гарна, сонєчна, погідна дивна. Від разу, як тільки глануть на окладанку і зєвнїшню елєрму його збірки, а ще більше, як прочитати два — три віршів його, — сєйчас відчувать ся, що се мєлєда душа, неона мудрієть хоруюча старєнька сова, але мєлєдний нїтаж, елєсїї! Вже впердє догадєлись мєлєжа, що Олєся, сказє своїм читачам: „будьтє радї тєшу і веселї“, душно злїтїйте до сонєд! Вар-чїм парєрєзуючи слова одного коротєльного віршєва Олєся, мєлєжа сказєть, що душа його булає часом мєлє та „чїлка над водою“; вова і сєлєдять тужно і розєззєлє неран сьїт, як не бачить тємного, ясного сонєд. З мєлєдчєю журбою в нього радїєть обнялась! Кєє сєрєд обєлєвнї, коли на лєгкі, сьніжєнібїлї крилє змарить чєє червонї вєлї прона — а яєний дєлє змарить ся і тємєтє, як бї наблїзєлєсь вічна нїч. Олєся не страхєсь:

Тя на нїч не дивєсь...

Як-б нїч пєлєлї!

Нї бузє на зємлі, —

Прїйдє равєк позєсь! (ст. 73).

Нєрєлє сувора дїєсїєть зєрєтєлє на сєбє його увагу. І тоді душа його болить — і він пєтєє сє сєбє:

„Я жив... а що кому зробив,
Куди я хїб чуїтї і думи,
Колї й чїє жєтїя зєгрїв,
Кого на сьмітї я вивїв а стуми?“

Бажєв а тїлєю і сьнієв,
Прє нїч зємлі, прє сєлєво нєба
І в людє пєлєю пєсєлєв
Зє мєнє адїєсїтї, що трєба. (ст. 79).

Пєрєтє все новєй Олєсє живнїтє, як елєлї; раз гудуть сумовїтє, то знов сьпївають радїєно і пє-сєло прє „мєлєч зєлєхонїєв а нїч чєрїєну, прє сонєко, що „цїлєє рожеву вєсєну“, прє пїтанї і сє-лєдє мєлєжє, прє нєпїтанї, що тєбєчуть нїд ві-ном мєлє дїєнїє в сєлєні, як вібєть сє тє з пєлєху, — прє нєдрє, чїєнєрї, грєлєтї а мїєлєлє в Крїмї — над морєм, — слєвом прє всю мєлєдїєть а пї вїтєлєнї і журбєлєнї.

Очєвїдєно, Олєсє — поєтїє не вдумєсь глє-бєго нї в тєлєнї всїх душєвнїх сумнїєнї і тєрпїєнї, нї в сєлє жїтєєєє радїєть. Він зєлєбїть сонєко і цвітї і нїє сьпїватє прє нїх. В тїм найблїжєшє відходїть мєлєж до Василє Пачовського, хоч і Лєснїє і Кар-маньскїє, а поєлї шєрїєє гєлєдїтє, то Л. Українка і Щурат, Манюєй і Чєрїєвскїє — всї мєлєтє, зєлє-жєтї його своїм мєлєдїм, добрим і блїжїєм другом. Наблїзєлєсь він до нїх своєю душєю і своїм нїє-чїєм грацієзним, зєлєтїм і поєтїєчїєм нїєслєвом.

Зєлєчїуючи отєю коротєєєлєю і думє нїє таки прїєлєгїдїєу нєтєтєу прє пєрїєну збірку поезїє О. Олєсє, зєлєчїє і прїєлєжєє, що Л. Олєсє — справдї мє-лєдє а — і справдї поєт! Прє бєгєтїєх знанїх і прїєлєжєнїх не мєлєжа б сєєє сказєтї.

Збірка прєдєлєжєєтє ся зєлєжїєно думє прїєлєдїєно, а є в нїй такі гарні цвітєкї, що іх пєрєно нїєлєтї стєтїтє тї, що зєлєбїть сонєко, рєжї і рєлє вєслухують ся, як бєть сє щєрє, тєплє, людськє сєрєє.

Осєнїє Лєлєєнїє.

борба аж тепер в виду того, що напущає на нас перше недержавним народом останній кусок землі. Угорське правительство ввело законопроект, після якого воля, що стосується при угорських державних закладах, отже урядові і робітникам, мусить бути угорським громадянином і змусити мажоритарну мову. Сему протеставши Хорвати угоду в року 1868, по якій на цій області Хорватсько-Славонійська мовна хорватська є мовою законодавства, адміністрації і судівництва і що між жителями Хорватсько-Славонійської хорватська мовна яко урядова, є мовою для органів сільського правительства. Угорська влада однак інтерпретує свої законопроекти в дуже оригінальний спосіб. Вони боронять, кажуть, щоб на території нам змінити основний закон; однак дозволяють, намово, славонській державній мові є державна інституція, лише „протоколована“ фірма, урядові славонській — не є державною урядовою, отже точка з угоди в року 1868 не має ніякого впливу на славонців. Така ситуація хоче мажоритарна мовна побити і змусити в основні закони Хорватсько-Славонії і через те змусити Хорвати боротися в угорським парламенті, боротися на життя і смерть.

Бач Хорватії Пенденіч старався погодити обидві партії, та кожен його зусилля були таємні, що мусить подати ся до комісії. На його місце назначено барона Раєковича, одного з найбільшійших мажоритарних міністрів. Хорвати вже і стрінули його гідно: урядові демонстрації йому в привіт. І так тепер дома в Хорватії веде ся боротьба з власним правительством, яке виконує закони патручної Хорватії в Будапешті, а в Будапешті розвела грізну борбу парламенту з урядом Хорватії. Конечь буде такий, що закон славонський узгодити ся з ним, мимом обструкції, як не сьогодні, то завтра — го-го-го мажоритарні міністри, бо послы славонських народів Угорщини потапають своєю сільністю в мажоритарний пучини. Однак борба теперішня є для Маджоритарних міністрів, що кожен мить терить тим недоволенням народом урве ся і падаєть щось більше.

Робота другої Думи в Росії.

Розглядаю вже і другу Думу, „Річ“ збрала всю працю її і подає тепер такі відомості: Друга державна Дума прожила 102 дні, збиралась 53 рази. Зборів прилюдних було 51, закритих 2. В день збиралась Дума — 49 разів, а вночі — 4 рази. З 53 зборів пішло: 3 на те, щоб обрати бюро Думи, 1 на те, щоб знайти новий будинок для зборів (тоді, не заважала стола), 1 на міркування з правдою державної влади. На „продовольственому“ питанні пішло 4 збори; на закон про воєнно-польові суди — 2; на питання про безробітних — 1; на воєні запитання — 11; на аграрні міркування — 10; бездіяльні — 4; на питання про рекрутів — 2; на ітати державної Думи — 1; питання про загальну освіту — 1; на суверенитет про цілий державний Думи — 2; на законопроекти по 87 статті — 3; на елітарні законопроекти — 4; на пром. про місцевий суд — 3; про судову відповідальність депутатів — 1. Тут перерізано ті збори, які цілком були присвячені на якесь одне питання. В Думі було 23 комісії, а в них усього членів було 525. Дума ухвалила ось які законопроекти: про часо рекрутів на сей рік, про присвоєння 6 мільйонів карбованих на продовольственому запозичку, про опасування правих, виданих 3 вересня 1892 року (зара за потайну науку польською мовою), про опасування воєнно-польових судів; про провизію міністерства торговлі; про провизію міністра доріг; законопроект про землі в Туркестані, про податки з перунової мисливості. Однуго так законопроекти: про зміну поземельної податі в середній Росії, про засоби не давати арештантам утілати (даниця), — про збільшене нарі за пропаганду серед німців, про ікру тин, що вихаляла муть злочинства в розмові і в газеті, про те, як забирати в сільські тин, над ним велить ся сільсько на державно злочинство, та тих, хто під доглядом поліції, провизію міністра торговлі та промисловості.

З наказу державної Думи прийнято 3 розділи. Скінчено справу 5 запитань: про вчиня Гершельмана, про Агачинську тюрму, про катування в Рязі, про вчиня марного походу в Ланхутат та про спосіб поблизити переселення.

НОВИНКИ.

Чернівці, 29. червня 1907.

Від видавництва „Буковини“. З дням 15. липня опорожнюють ся місце голавого співробітника „Буковини“ і „Рускої Раді“. Ти, що рішавсь би прийняти згадані писмо обави редакційні, згодить подати нам свої улюблені на адресу: Редакція „Буковини“ — Чернівці.

Відчит Д. Г. Хотимовича відбув ся в середу. Шановний прологист подав зібраним богато поганих про бандуру і про бандуристів, а говорив так гарно, так цікаво, що подібного відчиту не будемо чути так скоро. На жаль слухачів зібралось далеко не тілком, як того було треба. Се вже справді сумно...

О процесі українських студентів доносить „Zeit“. що до міловського правого суду надійшло доносення

з міловського суду правого того змісту, що там в шайбівських днях відбув ся в сараві процесу проти українських студентів провірив ідентичності особи. Відомо, що суд адоржав був перше сідство проти 25 студентів, яких не знав, і що за ними розписано було гоми листи. Невдано ті студенти самі проголосили ся в суді і зажадали, щоб проти них було відновлене сідство. Тому, що заявили, що в демонстраціях не брали участі, назвали суд около 60 сідствів, котрих буде конвентувати в палаті судовій в шайбівській тежсамості особи анних. Адвокати студентів опротивляли ся тому, щоб провірку перепроводжували функціонари міловського суду, против котрих піднесено було свого часу також завади, і зажадали, щоб сідствий суди, який провадив в Відні сідство в тій сараві, поїхав до Львова і перепроводив особисто провірене тежсамості особи.

Українці зглядом рішничих страйків. „Zeit“ доносить, що український „Народний Комітет“ отже описує, який управительське творене страйковий комітетів в східногалицьких селлах. Комітет має старати ся, щоб окрім домагає еміційних ставлених дідам таї політичні домагає, які містять ся в програмі „Української Націонал-демократичної партії“. В останній згляд містять праміе страйковий домагає, щоб польські ділачі дали писменну явку, що не будуть ані до ояму ані до парламенту кандидувати в укр. конітах. Сироневірене страйковий через імпортованих робітників не зміи ся допустити. — Далше говорить „Zeit“, що українські організації змагає обговорювано на зборах господарского товариства. На тайно переселенні засіданні обговорено задумане Подляками саравленне мілних робітників з Кятаю. — Питання лиш, андів „Zeit“ дістає тай відомості?

3 „Українського Насина“. Більше члено Ва. пів зголосили одним писмом свій гремізальний вступ до „Українського Насина“. Відді тогож товариства на підставі одностайний узнали з дня 18. червня побіжний сах навіа, що після § 5. статутів гремізальний вступ не пролидний, а членами писма можуть стати Українці (Українка) — отже лише поодинокі особи, яких прийме видді товариства, що найменше 4 годисами. О тім побіжним інтересованих, щоб після того поодинокі зголосували свій вступ до насина.

Учительська конференція заставницького повіта відбула ся під зручний проводом п. в. пов. інспектора шк. Ва. Олександр Кучанька 20. і 21. червня с. р. — Були то дні не лиш серйозної, щирої праці, але і радісного одушевленого та товариського настрою. О год. пів до 10 прилюдним 20 червня с. р. вив ся п. в. управитель староства Ва. др. Кароль Розін в супроводі п. в. інспектора. Всього учительство зібралось вже перед тим в хлосачій школі. По захоплюючій серпо привітній промові старости п. в. інспектора конференцію. Управитель староства змбрав норний слово і виконів свою гучини оплесками учительства півнітану правітву промову багатими в жини в рускій мові skutочного успіху конференційних нарад на користь учительства народної школи, та на добро народа. Довго нестихаючі оплески надгородили ся промовою з аэрозом ставлєсь доказом, який любовно та пошановно потіпавсь Ва. др. Кароль Розін в своїм повіті. З жажем трудно тут замовчати про дикх привітчу декких одианів, руского учительства, які асе що промовляють в конференційній дискусіях по німечці, пишмо, що товариші згадали та промови їх, щоб бесідували лиш по руски, як поступили собі сам Ва. інспектор в своїй шайбівській конференції. Оминувши сю аноміальну табу декких одианів, велась конференція велим гарно і повально. Головні реферати гарно та ядочно опрацювали Ва. надучитель Тесовіа Попович, Денис Омельський, Дмитро Кейбаш, Іван Боначук і Володимир Калерчук, на що конференція привітала ім своє привітання. Іко відпоручинія до красної конференції змбрав Ва. надучитель: Тесовіа Поповича, Денис Омельського і Василя Радежского. По ввечерішню дискусію порядку, висловивши подяку за поміч в проводі своєю заступничою відчас конференції Ва. надучителем Андрієм Зугаєвичем, головним референтом за удачі відчитати їх праві, які і всім членам конференції за гарну співучасть при нарадах, підліе председатель многолітство на цесаря. Хор відповідав по сій промові народний гимн. В віданні від конференції час відбулись при численній участі збори товариства „Воям“ (дня 20. червня с. р.) і шайбівської „Рускої школи“ (дня 21. червня с. р.). Одучителі до дальшої щирої праці розіхались смерком товариства та товариші по своїх усядах з малим спомном про учительські збори дня 20. та 21. червня 1907. — Т. II.

Es ist etwas faul im Staate... Rumänien. З Букарешту доносить, що прокураторія знала там на сіді нечужаного обманства. Незадово тому університетської влади виразив, що двоє слухачів мали еалшній сідствий зрілості. Сю справу передано прокураторії, а та, розслідуючи її, отвердила, що около 400 слухачів має еалшній сідствий зрілості. На сам правий факультет ходило около 300 студентів, котрі не мали сідствий зрілості, а знавство мали, але відроблені. Сідствий еалшновано в Нох. Прокураторія розвела в тій справі енергично сідствий. Більших студентів арештовано.

Весняні загальні збори насина поживничої і шайбівської для громади Чернавна, відбулись ся дня 7. липня с. р. в 2-й годіні по позудні в шайбівській будинку з сідшучим дискусіюм порядком: 1. саравозданє насина за рік 1906; 2. виголошенє двоє членів старшини і пенсійний вибір на 1х місце; 3. доповниющий вибір ради надзорчої; 4. назначенє платіж касиери; 5. нарада над будовною власного дому; 6. підписанє стану поживчик; 7. устанавленє найбільшій поживчик, яку може старшина одномою членом дати; 8. вілні внески; 9. запитання і посевенє. — Секретар Іванович, начальник.

Подяки. На буреу ім. Ос. Федьковича зложив или радник суду Тесовіа А. в. в. 100 К. на що випадив в іма виділу тов. „Народний Дім“ саравочну подяку. — А. Камі, касиер товариства.

Із штуки і літератури.

Попис учеників музичної школи ім. М. Лисенка в Чернівцях. Дня 27. червня зійшлись батьки і мами учеників та учениці нашої Музичної школи та немало гостей, щоб почути висхід науки в тій нашій будучій консерваторії. Попис вибитов незначайно гарно. З правдою радість гляділось на отсю музичальну молодіж, що вперше може виступати перед „лужини“. Заходами одної трудної одианії (маємо на думі самого директора школи, д. М. Лисенка) вже третій рік є ми сідствий таїх пописів, а кождий з них дає нам доказ, що культура нашого життя росте. Хто знає, може неодному з наших молоденьких учеників та учнів колись отсю музику стане одианом, або найкращим розрадою в житті... А між всіма розрадами — музика все першою отаго. Дешевим коштам можна в нашій школі набутти сиромому тої розради. Тому як раз велим привіт саравозданє сід д. Лисенка, який він перед саравочним пописом розказував, як мало цікавить ся наша громада своєю школою... Менші міста (от збача Станиславів) мають вже українські муз. школи і піддержують їх. Надіємось отже, що і наша громада заопікуєть ся своїм музичним інститутом та, як він заслугує на се цілком оправданно. Славимо нашу школу не тому, що она українська, але тому, що она справді гарна і добра школа. О строгий осуд останнього попису (бо добра справа комментів та реверансів не потребує) попросили ми еалшого знатока Ва. др. В. Гузаря і сей виве нам:

„Коли усяляким коротким час істнованні сєї інституції, то в першій мірі належить ся признанє управительським школи п. д. Лисенку, котрий маю рішничі трудностей зумів довести школу до теперішнього її розвитку.“

Замітним і заравом радісним промовою єсть, що на програмі попису виділо чимало власних імієнних учеників, знам, що і ймнім школи заінтересували ся сєю одианкою в своїм роді рускою інституцією на Буковині. — Попис розпочав ся іскитом з обєгу теорії музики, котрої учні сам управитель школи п. М. Лисенка. Відтак сідшували продучній музикалі і вокалії. В богату програму входили твори найкше всіх визначніших музиків та були виконані молодими адептами шуги в більшій часті зовсім поправно і без замиду. — Переходячи до оцінки поодиноких відчитів, належить на першій місці згадати про відді науки сідшіву, котрої уділка п. в. Шухіп. На жаль, йко дні учеників, п. в. Гайковська і п. в. Ключенко, дали ся почути членство зібраній публіці, підслухуючи зовсім поправно підліе пісень. Голови їх, коли ухвалювати короткий час науки, бо всего одиан рік, суть вже тепер добро вишколені і порожать, що можуть діяти в будучности, очиняючи при дальшій неуготимій праці, до того степеня, котрий називаємо правдивим артизмом. — П. в. Аборда, котра уділка науку гри на скрипці, має мови своїм учениками також одианого точ що цілком молоденького п. Лисенковича, котрий може колись-колись стати малим виртуозом. — Науки гри на фортепій уділка п. в. Бухер. У відділі тім чисельно найбільшим, на більшу увагу заслужили п. в. Олга і Адела Оппенгейм, п. в. Баумріх, п. в. Камі і п. в. Ерзе. Особливо ті дві останні виказали в відділах ними курсивах значний засіб техніки і музичного зрозуміння.

Позволямо собі при тім зробити малу увагу, а то, що іко від самого початку повинно ся старати вишколювати у молоденьких учеників більше зрозумінє теору, який віддають і не властиві вишучої наги на поправно виконання его з технічної сторони.

Вражінє віднесене з попису було пренодівано задовольно. Публіка дуже чисельно збрала нагороджувала оплесками поодиноких учеників і належить надіти ся, що українська суєспільність, котра гітнить ся славою музичальності, прийде в сідшучим році шпільним з сєю більшою підмогою тій одианій нашій інституції. А підмога його таїа можлива, щоб всі записували свої діти на поодинокі відділи музики а тоді зарав, маючи більше середого матеріяльних, буде в сараві розширени ою школою поступенно на правдиву консерваторію музичну.“

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 18 кор., на пів року 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сс.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на пів року 4 карб., на місяць 1 карб.
в інших державах: на цілий рік 32 гр., на пів року 16 гр.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (всг. 9 рубл. або 34 гр.) а на пів року 9 кор., всг. 4-50 р., або 17 гр.
Однотиме число 10 сотників.

БУКОВИНА

Виходить кождої середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція

„Буковина“

в Чернівцях уз. Петровича ч. 2.

Ч. телефону 176.

Адреса для теґлерів: „Буковина“ — Чернівці.

Оголошення приймає ся по 20 сс. від

середи. „Надслани“ по 40 сс. від середи.

Ця частинка замовлена відповісною редакцією.

Рекламам неоплачені відкидаються.

Рукониси листів редакція дає за редакційним авторством і записує на відповідність почтаної.

В справах редакційних можна устроїти поштуванням ся по дні 9—10 рано і 5—3 по пол. при наділі і плати.

Вісти з Відня.

(Допові.)

Кождий початок трудний а для наших послів, котрі перший раз в австрійському парламенті займають своїм числом становище, а котрим прийдє ся числитись парламентаріями, особливо важний. Спосіб улаштування своїх внутрішніх відносин а відтак який виступ на політичній арені може видати устрій австрійський, або в кінцї їх в несподіваний кут і зупинити всі надії, які наші послы мали на своїх виступах. Небезпечно тим більше, що як раз на початку, до вісти сторін зворнені очі на сей новий чинник а парламенті, всі сідять за кождим словом наших послів: що почнуть ті послівні люди? Як знайдуть ся вони на тїм складнім терені? І кождий хвилює крім того тяжко відбити ся на них а з ними і на народі, що його заступають.

Ситуація сама собою трудна. А тут ще своя рідна хвороба збільшує ся до дуже несподіваного і опасного степеня. Хвороба та наша, се московський рак, котрий готує ся таки при самим зародку нашого парламентарного життя атрейти наше тіло, а радше нашу душу.

Нещастє хотїло, що при теперішніх виборах вишло в Галичині на 27 вибраних, п'ять послів, котрі не визнають наш нарід за нарід а тільки за прихвостень московський. З тим прикрам еантом треба було руским послам щось зробити. Зайшло питання: чи брати їх у співний український клуб? чи не допустити їх до клубу?

Каждя річ і кожда справа має два кінці. Важний справу академічно, принципіально, теоретично, то не залежить ся їм місце між заступниками українського народу і справу опієчає! Віда лиш в тїм, що парламент не академія, а принцип, ані теорія а реально жите і всіма своїми неабаченими заботами, грубостями і шоретностями. Парламентарне жите, се зовсім окремий світ, котрий в діаметральній супротивності стоїть з ідеальними поняттями культурної суспільності. Тут воляді безмежно і єдино безгладний природний закон: „сильний пожорє слабшого“ або: „годує ся потом праці слабшого!“ А сила лежить в числі голосів, в артизмі дипломатичнім, або в хитрї „мажоретї“. Сторонництво, котре тут отсїма „гарячим“ приметами не волюде, вже в горі засуджено на немилосердний і безнадійний стан нарісїв. Нічо не характеризує духа парламентарного життя так ясно, як Zwischenruf одного німецького посла, на запит одного боснійця: „und wo ist die Gerechtigkeit?“ — „Nichts geschieht hier aus Gerechtigkeit!“ — була дуже звучна відповідь. Найкращі босїди, хоть би устами Божими виголосені в парла-

менті, пропахють тут, як гарос в пустині, коли по опирті на попереднє називаннє прикметам сторонництва. З сего боку треба й осуджувати ту несподіванку на провінції, яка зашла при записанню клубу новоземляними рускими послами у Відні.

Перший запитання: мати у парламентарнім боє як найбільше голосів до диспозиції. А позаяк тут часто один голос більше рішає, то кожда одиниця необхідна. Там нема сумнію, що вично треба було старати ся заволодіти над голосами тих п'ятих московців.

Алеж бо вони не признають ся до українського народу! Як можуть вони влізти в склад гурту українських послів?

Так, що їх вибрані таки український а не московський нарід. Вони тому мусять, або бодяй об'явити ся наріду інтересу українського народу. Скоро вони до сего признали ся, то се вже дучить їх в парламенті з українськими послами. Грає Велігало, Німець, вибраний в голосїї новїтї, вступив до „москвотського клубу“ в парламенті.

Але се менше. Посли навіть охотї впрохости творити часті більше клуби. Зкладають отже инше питання: Чи був се інтерес українського народу, щоб его а так не численні послы роздроблювали ся? Чи не мали рускі послы об'яву за поби́ти тому, щоб ті п'ять відхорених ся і стали бігати в руках противників нашого народу, при кожній нагодї орудієм проти їх змагань? Між 30 послами вони не то не були нічим небезпечні народній справі, але можуть стати і позитивними помічниками, а не в клябі вони не то не помічники а навіть шкідники народного інтересу. Ліше мати противника або ворога перед собою, як за собою. Тут рідше єдино інтерес народу а не суб'єктивні агляди або погляди послів, або науковий раціоналізм. Як послы правозу стому правлялому народови які небудуть реально здобути: політичній політичній утиску, політичній податковї, політичній в придбанню землі, то нарід буде їх на руках носити. А як рускі послы за шість років своєї політичної праці в Раді державній перед народом нічим більше не похвалити ся, як науковою побідою терміну „український“ над „мажоретським“, то народ готов їх не дуже міжно пустити з рук на волю, або залізати гірко над своїми заступниками і над своєю долею.

Наш нарід несправдливо свій півіт інтелігентним людям у боротьбу за свою утрочену правду, за своє добро, за свій народний інтерес. Він покладає на них найбільшї свої надії, кладе на них припадуючі вимоги. Він виносить їх великим довірєм в їх добру волю і здібність. Вони-ж і євляючі тої великої відповідальності, ані з того всего на них тяжить.

І з повною свідомістю зробили вони то, що стало ся: вступили до свого клубу і тих п'ятих

московців, але аж тоді, коли по арїлії переговорів ті п'ять признали ся до свійної національної ідеї.

Та бо вони не шире беруть ся, до чого признали ся! Може бути. А чи кождий християнин вірить шире в то „віру“, котро устану визнає? Чи кождий творить то, що щодня твердить устами: „якоже і ми оставились до жинням нашим?“ Хто має право заглядати аж в серце чужого чоловіка? Досить, коли що, як він явно признає ся до того, що від него жале ся. А вони признали ся до „мажоретського народу“, признали ся, що хочуть в парламенті працювати: в користь „самостійного економічного і культурного розвитку нашого народу!“

Та бо ширший комітет у Львові рішив: що лиш той може належати до руского клубу, що визнає „віру“ на слово „український“ нарід. Так а, парадоксально таке звучить. Але-ж бо і найбільш строгий судія судить не після мертвих слів параграфів а після змісту слів тих мертвих параграфів — значить, як він несподіваний, розсудний чоловік.

Так рішили в справі завазаня руского (українського) клубу і новоземляні послы в парламенті — у Відні.

Алеж бо самі події, що зараз зашли, потверджують инше, що ті прийняті п'ять инше складали свої політичній віру а инше думали а инше серцю. Бо-ж для московських послів в користі вступили в свійний клуб а оставші три подали в „Галичині“ инший коментар до вложеного „віру“ перед вступом до клубу.

І се правда. Але так само правда, що ті події не то що не шведять нашій народній ідеї, але навіть пообіцяють їй і тому, те, що стало ся, добре стало ся — в тактичній агляді на подї політичної боротьби.

Були-б вони всі п'ять остави ся в клубі, то були-б вітні боротьбу проти „Галичині“. А се чейшим не було-б на шкідливість української ідеї. Розділяючи ся вони, то ще гірше. Сї два відхорених не можуть творити окремого московського клубу в парламенті, тож в не входять а рахубу, як опасні противники. А що вони будуть нападати в своїм партійнім органі на оставших трьох, то се-ж також не але, тим гірше як сї три будуть відхорені ся. Чи з політично-тактичній агляді се але, як противник розбавлений побивав в своїм нутрі сам себе? Кождий новобине старав ся вести боротьбу на полі свого противника а ще гірше, як поведе справу так, що противник сам себе побивав.

На кождий случай добре стало ся. Чи були-б остави всі п'ять в клубі і працювали для нашого народу, що їх вислав, чи роздвоїлись вони, чи остави ті три далше у клубі і будуть шире працювати — о чім нема причини сумнівати ся — в душі

Михайло Жул.

НІЧ.

(Далше).

I. Спомини.

Серед півночі, триває півночі,
В шлюбу сьміті ти пробував.
Зріє, як та квітня, в неба блакиті,
В небі прозорім крила купав.

Раз в товаристві янголів прасиш
Те перед Богом-батьком стоїш;
А один янгол — він був найстарший —
Богови правду твою казав:

„Був на землі я, творче великий!
Гарно там, Боже!.. Свєтлі стріли,
Душ в долині, води аж сміли,
Тільки часом ти мєрє валили.“

І от знайшов я душу людини —
И спинив ся в хаті малій —
І став я душу добру навчати, —
Там було треба волї твої.

А там на лаві жінка змирала...
Краси такої я не стрічав!
И вогосє, вдаласє, промінь,
Горючий промінь сонця літав.

Лице погідно й біде, як місяць,
І, як той місяць, дивно — сумно.
І жалє великий, жалє нерозважний,
Вхопив за серце навіть — мене.

Вона змирала... Такого гора,
Яке містив в грудях його, —
Я ще не бачив. Слова бхидиють,
Слова не в зноїє силєсть того.

Вона померла... Боже мій правий!
Спершу він руки йї цілував,
А там... як буря, як вихор дивий,
Тебе... о Боже! — він просяв.

Гурт янголів.

Тебе — о Боже! — він просяв?! *

Більше не міг я ніко погодити
Душі з тобою. — Він був нічий:
На всі погроми, на всі благая,
Він так дивив ся, наче чужий.

І так помер він аж без похути;
І час останній він просяв.
Під час повнї не їмь Бога,
А їмь жини він просяв.

Гурт янголів.

А їмь жини він просяв?! *

Годен він слуха за сю провину,
Годен він мучи за се приниє...
Дозволь-жо, Боже, сказати слово;
Кричай домі йому благая!

Господь промовив: „працюй домі?...
Доля та красна, котра гірка;

Доля се пієня; як в душі пієня, —
Тоді і пієня буде дивна.

Вогню потреба для чоловіка
І в найкращім вогні той дам,
А тих, що хочуть покарати, —
Тих я вуснаю до щастя брам.“

Довго ти тамна силу похав,
Силу таємну. Дивно було
Тобі се чутти: ти арїє в етері
І тобі небо щастє дає.

Ти ще і в очі смерті не бачив,
„Прощай!“ — мовив ти ще не чув;
Вгрома не знав ти, часу не знав ти,
І перед смертю шнї не гнув.

II.

В душі твоїй прасє багато окзалось,
І вераїя дорогах, і сльз гірних, похучих;
В душі твоїй щось невичайне стало ся:
Бо там зродило ся багато ран болючих.

Ти полюбив далєсу землю білу
І мрієв частоти ратуєи йї подати;
Ти полюбив, несправдливо рідну,
Важав для неї ти все сьміє піддати.

Ти полюбив страшенні людєні муки
І радощі землі тобі метою стали.
Ти полюбив, і сльзавєсь тобі дуки,
І сльзавєсь са сади, що шастєм розпачітали.

Ти був вогнем, коли душа палає,
І будував в вогні сьміти та сьміти нові;

зложеного свого політичного „міру“ при вступі до соціального клубу — це на пошвидкий випадок виходить лиш на порятунок доброго інтересу нашого народу.

А який великий досвід з того, що запобіглося тому, щоб в кожній поліції, шавував роботу руских послан член московського клубу, се може лиш той осудити, хто освідомлений з парламентарною боротьбою. Про осуджуванню подій в парламенті і тактичних кроків на сій політичній боєвищу, не можна спускати ані на хвилину з ока, що се діє ся на політичній арені, і тому мусить бути мірило суду в голіві або руках судиї лиш політичне мірило:

Хто буде судити політичну справу лиш із становища наукового, той осудить справу так, як великий односторонній артист прислужить ся замисляючому перекозодитасю, коли спробує підвести его думі прогарними образами, або театральними представленнями.

Хто не знає тутешнього парламентарного терену, хто не в силі вдумати ся в своєрідну ситуацію тутешнього парламентарного духа або хто знає не годен таку замислану справу всесторонньо осудити, — той най має тільки патрістичного чуття і прозріння, щоб адержав ся від суду, надтож під час самої політичної акції. Хто веде війну при великій статистиці, той мусить приграти боротьбу на полі битви. Судити треба послів по успіхах, або невдахах а не по їх хвилях таємних рухах. Критика мусить мати також певну міру. Вона не сьміє підчас тактичних рухів змушувати послів ті свої тактичні плани відірвати, щоб себе оправдувати. Критика не сьміє перенести масу підчас боротьби і робити не потрібний замахот в краю. Совістна критика не сьміє утрудняти послам їх і так трудно положення, не сьміє надати колоди під ноги своїм людям. Чи то не можливо троха видіти? Чи то не можна сказати: ми сподівали ся інакше, але мусим вперед вислухати своїх мужів довіря, що їх змусило там так а не інакше поступити.

Вже отсе, що та критика змушує до таких невчасних висновоків справа, швидко дуже справи і успішній роботі наших послів.

Огірний.

Три велитні в борбі за одного карлика.*)

Стаття Др. Івана Франка.

Три велитні розвели недавно на шпальтах час. „Zeit“ завзяту борбу — а причину до того дав народ, який неоноволитний український народ. Відна сирота, якої дола хочуть планувати велиті.

Всерод явив ся пілітичний лицар, д. Беризон, а типичною завзятістю горю, а найшляхетішим наміром, заохочувати ся нещасною сиротою, і з браком розуміння, яке велитинові цілком пристоїть. Він розложив собі план нападу зовсім поетично: високосопічний мотив — сатанізм в історії народів, і поодинокі малі факти і часовісні нотації як ілюстрація і доказ величавого мотиву. Напад зробив сильне вражіння, більше по причині сего мотиву, як задалі вібраних фактів, які мали його повертити. А мотив був еалістичний. Історія Польщі і Руси є найменше сата-

ністичною. Є она людська, надто людська історія, на яку треба глядіти по людськи і оптимістично, без якого містичизму, від якого на жаль не свободний жаден лицар, добродій Пазаресен і Сенкович не менше як добродій Беризон. Коли ті закидують йому, що він дав ся знести до нападу русам інформаторам, то се власне ві згляду на його мотива є чиста неспівістичність. Сей мотив є впливом внутрішньої природи Беризона, наскрізь благородної і людської, більше відважної чуттю як знаєм справу. Таким знаємо його з його чудових молодечих новел, з його великих драм, так виступав він також в публіцистичних турнірах.

Ніхто українська інформация не могла добродію Беризона на пр. патіти пересадити компліментами, якими він обсикує польську націю. „Ледво чи маємо знаменитий народ ніж яма. Сильний, гарний, талановитий, світот в всякім своїм діланю, лицарство героїв, колес без сумніву найкрасніший північ лічарських іриць“ — так не говорить історик, жаден критично глядучий дух, так говорить поет, що з поодиноких розсипаних промічків вицарапує величаву характеристику народу. Се характеристика так мало відносна вглядом польського народу, як також вглядом якого будь який: вона не числить ся з поодинокими знаменними новинами — справді поетична, але цілком неісторична.

З тим самим поетичним розмахом обговорює д. Беризон також біжучі справи дня. „Поляти у французській революції, те, що досягнула французська революція, і чого від тоді очікує цілий світ: справедливість поділ землі, — се була перша і остання задача Думи В сій точці були агідні заступники всіх народностей“. Чи се правда? Ані криштим! Ані французська революція, ані російська не мала такої мети. Першою задачею (розвиток людства не знає жадних „останніх“ задач) російської революції було освітнені і забезпечення елементарних прав людських і горожанських для всіх мешканців Росії, знищення всемогутності адміністрації, і вози Дума під гнетом народної неволі насамперед мала ся до аграрного питання, не забезпечивши вперед що найелементарнішого горожанського законів, то була се власне великий тактичний бляд, який також гірко піметив ся.

Дяку! Сі основні хити Беризонових інвентив, проти яких порушили польські лицарі, оставили они зовсім на боці. Лише дрібно уражене болячки в польській історії, до якої Беризон приступив не конче сміливо, викликло в них завзяті прискіпки і дійсно лицарські гавіблина. Сею болячкою — українське питання. Добродій Беризон доєсть легко її дигнути ся, навіть лиш поодинокі відносно менше значні факти. Фальшовані статистики в східній Галичині! Воже, що се за алогія? Люди, яких статистично еалістично описано, не помічають сего зовсім. Панове, які допущали ся сего фальшованя для своїх цілей, будують на еалістичних цифрах висновки, які, еалісти позважують ся еалістичними, і на них докладає ся в своїх власних еалістичних. Так еалістично найновішій виборчу реформу на підставі еалістичної статистики. Полки мали в своїх листах круглий міліон Польців в східній Галичині і роздали собі справно штучну виборчу систему, щоб сею інвентуваною числу допомогти до побіди — і що стало ся? Переважна частия подієсних кандидатів не лише в сілських, але також в міських округах східної Галичини провалилась; планам еалістичним нічого не стало ся, хити почухати ся. Добродій Беризон

завише: Українські мужики в Галичині а між політ мужиків в Європі живуть серед найбідніших життєвих умов, і маює їх як „сотні тисячів худих, обдертих, нечистих мушків, жінок і дітей, які тигнуть ся з нуждонних возів, із гнильними долівками“. Ні, несповітований лане Беризон, се не подає нам жаден український інформатор, се подає нам наше благородне, чутливе серце поета. Але воно помилилось. „Галичина нужда“, яка перейшла вже в приповідку, зовсім не вигладає так, як се змалював собі наша благородна душа. Нужда мужиків в Галичині, і еалістично в українській східній Галичині, є перебуттям лихом, стан, в яким випушено мужиків з патріархальної школи панщини і в якій воно остало ще кілька десятиліть, як довго старі пані мали ще довгі руки. Тепер се вже Темпі разати. Наш бідний, в протигу довгих літ еалістично збідний і адуритий народ, власною силою і енергією видавнув ся з сего понижуючого його стану, через свою силу і здібність до праці виборив собі джерело праці і прижиття в Америці і Німеччині, прислав собі у власній мові елементи образованя, адобув собі ясність в політичних і соціальних питаннях, і глядять з радіною неспівістично в свою прашу будучність. Коли говорите про галицьку нечистоту, то годі вам її шукати в галицьких селах, але в галицьких містечках і містах. Дні переважної части галицьких мешканців на селі є приміром еалістичної пані життєвих еалістичних, але надто лише не містат.

В одній точці добродій Беризон має на поетичний раз слушність: під се модерне прамування до збогута матеріальних і духовних діб галицький народ мужиків і робітників не має залякати своїм старим патріархальним панам. Велика частия припендікової галицької нужди лежить не в збідності мас народних, але в моральній і інтелектуальній наспаді галицьких алуговичі клас. Сам ділним до думани і безиритичним євнті ся дальше сон їх величавості, они і далі живуть старими шикотоскими еалістичними і чутими, зберігають свої давні традиції і пересуду их національні еалістичні, мають для власних, не вагуючи вже проті чужих мас народних лише наругу і погорду в душі, уважають без серпувалісь вельми почуте права для себе необовязковим і питанню всім нараїтам витренелістично утворюють вельми відрах самостійних думок і починів народної душі — також душі свого власного народу. Се є найбільше галицьке лихо! Кажу ще раз, що говорю тут лише про провінцію Галичину і про пануючі класи сєї провінції і з того ніх не видаю осудзглядно цілій польської нації і польської інтелекції в інших провінціях, яких не знаю.

Отсе мої замітки до знісних інвентив норвежського поета. Мимо деяких несправданих висновоків, до яких його допровадила не зла воля, ані хитрі інвентив, лише голівно його поетичних еалістич і його чутливе, благородне серце, добродій Беризон своїм інвентуванням інвентом поета патріархальну правду, наира бодічу точку українсько-польських відносин і заслужив собі за те на вдяку всіх прихильців людю а особливо галицьких Українців. Слабший голів бун сего певно не здолав.

(Конєць буде).

*) Отсю статтю починає в 1710 ч. „Zeit-y“.

Твоя душа в святинях тих сьпівала
І сьпіва ті були сильні і красномовні

Зріняв ся ти так з мріями своїми,
Що почував себе, як сина землі убогий;
Летів в простір з гадками пресьлятими,
То знов схилився без сна під пламні батька
[ноги —

Спомина слово своє сьпічави,
В сьвітні далі знов поетичні...
Потім прочував ся ніска згеньла,
Наче сьпівала дитині поніла.

Пісня Ночі.

Де ти, князю, сонозе,
Де ти забарив ся?
У гостах, у сонечка
Може зупинив ся?

Не баря ся, сонозе,
Прилітай скоріше! —
Ти для мене, князю мій,
Ясних лір милаше.

А я свої кісочки
Дрібно послігтаю;
А я тебе, серденько,
Радо приймаю.

Словами найкращими
Буду промовляти;
Колесову пісеньку
Буду а сьпівати.

Казкам що почуваним
Наважу азетити;
Дуба попрохую я —
Буде шалестіти

(Даліше буде).

14 Гергарт Гаузмая.

Сьвято мира.

Година катастрофа в трех актах.

Переклад Франц Коконский.

(Даліше).

РОБЕРТ: Сьмішно.

Др. ШОЛЬЦ (кричить). Ра-бі-ни-ни! о-при-ни-ни!!!
Я — нас — а нас — на бун — пильну.

РОБЕРТ: Се прямо помічно!

Др. ШОЛЬЦ (опановує страшний вибух мілу і говорить лі страшим голосом і поспіхом). Ти, або я — один з нас повинен сьмі дін — сьмі час!

РОБЕРТ: Я натурально — з приємністю.

П. ШОЛЬЦ (наліз розпалуючи — малий просити). Роберте злини ся!

Др. ШОЛЬЦ: Він піде!

П. ШОЛЬЦ: Фріц! Послухай мене! Він одиницький в довгих сьміотних літах не забув нас, він...

Др. ШОЛЬЦ: Він або я!

П. ШОЛЬЦ: Уступи, Фріц, зроби се для мене!

Др. ШОЛЬЦ: Злини мене! Він, або я!

РОБЕРТ: Алож ли не потребуєте злини мене сварити ся, се дасть ся цілком добре поладити... але...

Др. ШОЛЬЦ: Добре, я уступаю! Тобі і твоїй злині уступаю! — Ти і твоїх злині побідилася.

ВІЛЬГЕЛЬМ: Злини батечку! або як ти підеш, повалю мене з тобою ніти.

Др. ШОЛЬЦ: (відступає назовні — між злині а еалістично). Злини мене — алащо! (зупинючись думати на своїм річаль). Оприни і злині! Алащо!

ВІЛЬГЕЛЬМ: (вибух). Батечку! і ти нас так наважеш?... а ти був той, що... Ах батечку, ні, ні, а не хочу сего знати! Повалю мене йти з тобою, а хочу з тобою злини ся, повалю мене знов напранити весь, що я (показує свої руки на батечку рама).

Др. ШОЛЬЦ (зі страху і дивовижно цюбсе ся як сепаралізований). Злини, злини, важу тобі. Зсідни веротів принахило — відуть злині. Ім на сором. Чи сі люди могуті — і чи вони є мужикими? Чоловік такий як я може мати свої хити і провнни але впротім — цілком і зовсім — і каротко — добрий.

ВІЛЬГЕЛЬМ: Батечку, батечку! Батечку! Прийди до себе! Отин ся!

Др. ШОЛЬЦ (рухав ся в такт сьмі — піснотом). Каротко, добре і цілком...

ВІЛЬГЕЛЬМ (обіймає його з маїром поладувати вибух). Прийди до себе! Отин ся!

Др. ШОЛЬЦ (оборонюючи себе, як мала дитина). Ах, не бий мене! не карай!

ВІЛЬГЕЛЬМ: Але пробіг!...

Др. ШОЛЬЦ: Не бий! — не бий — злині! (Робить даремні еалістичні еалістичні а обіймає Вільгельма).

ВІЛЬГЕЛЬМ: Рука най мені важе — батечку... не думай! батечку, не думай о тім...

Др. ШОЛЬЦ (злімає ся і еалістично а криком о поміч від Вільгельма, що біжить на ним).

ВІЛЬГЕЛЬМ: Бийти мене! бийти мене!

Др. ШОЛЬЦ: Прешу, прешу! прешу!... помічи!

ЦА (вибіє з покою смертельно бліда).

ВІЛЬГЕЛЬМ (доказує батечку і обіймає його). Бий ти мене.

Др. ШОЛЬЦ (а обіймає Вільгельма подіє на столі). Я... а-ах! а — думаю, що — зі — мною — нас — пісень.

ВІЛЬГЕЛЬМ: Батечку!!!

П. Шольц і Август алаи собі а обіймає в смертельній страху, Роберт смертельно блідий стоїє через цілий час несповітований на тім сьмім місці; на його лиці видно вираз меланхолического рішення.

(Далі буде).

Політичний перегляд.

Працання українських думських послів.

В 12. ч. часописи „Рідна Справа — думські вісті“ працюють ся бувші послы другої Думи з своїми виборцями і читачами и дуже широко публікують статі п. п. „Чорна хмара“.

Коли нині (нашуть послы) мала дитина, батька значайно жалують, та не дуже побивають ся: „не так, — кажуть, — шкоро, як нещода“ — бо на ту малу дитину треба великі гроші, щоб одоволяти пола та першу.

А як умирає дорослий хлопець, що вже йшов за лугом, брав ся до поезії, по веселу пивши, ріс на доброго хазяїна, — о, тоді батькова сльоза гірка і неуча!

Друга державна Дума умерла саме тоді, як уже добре вилася до своєї роботи. От-от була-б упорядкувала державне хазяїство так, як того бажає велика більшість народу.

Але не втерпівшись од наглої смерті — і зникла.

Рознізавсь і ті надії, які мали український люд покладав на своїх заступників, — на українську парламентську Громаду, що народилась на світ божий якраз перед смертю Думи...

Що-ж тепер?

Чорна хмара облягла навкруги небо, не видно просвітлу. Невідомо, що вона несе з собою, — чи тільки зливу, чи град та бурю, але шкоро наробить, певне, чимало, та вже я наробила, бо перебила людям гуртову роботу...

Одно можна сказати: все вже ми бачили. Гірше не було, як було, — а так, як єсть, однаково не може довго бути.

Нехай-же добром агадуєть ся друга народна Дума.

Щастя — Боже людям діждати нової — все-народної, не тільки панської!

А нашіні земліан — діждати нової української парламентської Громади, котра-б одразу узялась за роботу для рідного краю!

Надії на третю Думу.

В тій справі пише „Рада“ (ч. 135): Поки була Дума, доти таверейний палац був місцем, що приваблювало до себе очі всіх. Думу розпустили і той палац ніби зник, а натомість залишило ся порожнє місце і людям зразу влоєть стаде ні на чому снитися своїх очей. Але живе життя йде своїм шляхом, заповнює порожні місця і для роботи людським очам і розумови. Правда, ті в'язища з нашого життя, яких судило ся стати на місці такого великого з'явлення, як Дума, самі по собі дуже дрібні, але з снх дрібизів, як зібрати їх до купи, виросте згодом знову щось велике і важке. Чи швидко воно настане, чи ні і що воно буде, — того зараз не вгадати, але поки нема його, того великого, люди міркують над дрібним. Зараз, наприклад, найбільшу увагу звертає на себе з'їзд земців. Приваблює він до себе загальну увагу через те, що по тому, що говорити мовлять ся і що робити мовлять ся на цьому з'їзді, можна буде заздалегідь вгадати, чого можна сподіватися ся від третьої Думи. І в цьому нема помилки, бо після нового виборчого закону, який дає таку велику перевагу великоземельному напівству та городським напівцям, до третьої Думи вибраних буде безсумнісно найбільше послів з гуртків земців, представників яких ось зібрані ся на з'їзді.

Поки що особливий роботи на цьому не помітно, проте вже з'їзд зразу-ж на одному найголовнішому дрізі поклав своє справжнє обличчя. На черзі перед з'їздом стояла справа про реформу земства. В сій справі найбільшійший пункт був про те, кому саме слід дати право брати участь у земських виборах, чи кождому, в кого є хоча і невеличке майно і хто тільки платити земські податки, хоч і невеличкі, чи тільки тим, в кого є багато землі чи иншого якого маєтку. Само міністерство хоча й не виникло охоти угодити волю громадянства, котре увесь час за останні два роки доводило ся, щоб право ставати до виборів було дано усім дорослим і неопороченим людям, проте все-ж таки, ніби відчуваючи потребу домагаю, намірало ся в своєму законопроекті земської реформи дати однакове виборче право всім плательцям земських податків. Але сей законопроект міністерства здал ся з'їздові земців занадто „ліберальним“, і вони не знали змоги пристати на його, вважаючи старий закон праїмим, бо він дає рішучу перевагу тільки великоземельним власникам. Один сей факт показує, чого можна сподіватися ся від теперішніх земців, як їх виберуть ся за послів до Думи.

Але на цьому ще не край. Надійшла звістка про те, що „пращі“ нині з „об'єднанним дворянством“ намірили ся окликати у Москві-ж таля свій з'їзд по теперішньому з'їздові земців. Як відомо, теперішній з'їзд не дуже то далеко відкотили ся від „пращі“ та від „об'єднанного дворянства“. Тем часом, як що вірати газетам, те „пращі“ намірили встати ся до міністерства з проектом, щоб воно не турбувало ся само складати законопроекти для третьої Думи, а дало змогу самій Думі встановити закони для встановлення держави... Як що цьому правда, і як що уряд пристане на думку „пращі“, то як утохмірять державу і встановлять в ній добрий лад будучі послы, коли

вони вже тепер піднімають навіть законопроекти міністерства, як завалято „ліберальні“?

Поживемо — побачимо. — Тільки „Рада“. Виходить, що третя Дума буде реальна.

НОВИНКИ.

Чернівці, 2. липня 1907.

Від видавництва „Буковини“. З дня 15. липня оповістості ся місце головного співробітника „Буковини“ і „Рускої Ради“. Ті, що рішались би прийняти згадані вище обов'язки редакційні, зможуть подати нам свої усяні на адресу: Редакція „Буковини“ — Чернівці.

Повіщення. Від п. Николія Василья одержали ми слідуюче писмо: Хоч власне и разом з прочими буковинськими послами товаришами и цілм вишесним становищем, яке займає буковинське суспільство в справі нашої атеїстичної організації, також, щоб навести міністра релігійства, щоб він в тій справі зваж на те становище, яке служить інтересам всіх дотичних країн: факторів, за основу свого рішення, сейчас при отворенні парламенту виступити, з якої зовсім ясно виходить, що в з проектом обговоренням в одній частині червонової преси не лише не годжу ся, його не лише не можна і не повинно прийняти, але прямо осуджую, то спеціально „Bukowiner Nachrichten“ продовжують далі свої наміри на мене, (які в зв'язі з сям не імовіраєм проектом мають мене представити в некорисний світ і в публічний оціні краю) і наводять спеціально два елти: що в доточній справі нашіра и повіті Марджина, пана Фріца Віке, нахилили подати низшу піву і що в марті сего року одержали телеграму, що ніби то зі сторони інтересованих при сій пресі повідомляло мене о добрім перебігу переговорів з вишесним посланом. Оба ці ніби факти є чистом видумкою. Пан Віке телеграфує мені з Соли: „Що вчора вночі в енергічне спростованні до „Bukowiner Nachrichten“ не знаю про цілу справу нічого, не говорю з вами ніколи про те і стому сподіваю ся нашої маїнації. З поважанем Фріц Віке.“ — Що тичить ся цитованої телеграми, в її ніколи не одержав. Вирочіи ся видумка є частин повзела-ом, бо відомо, що в марті с. р. не було ніяких послів. Се до повення річи. — Николій Василья.

Українці, — український. Як відомо, не прийнято мововісних послів илюб наш в Раді державній зріє ся офіційною назвою „український“ і тим виникла в певних кругах нашої суспільности велике невдоволення. При тій нагоді годило ся однім закринити, що дуже много товариств наших в Галичині та на Буковині нічо не пошлугуть ся назвами: Руска Весна, Руска Школа, Руске Топи, педагогічне, Руска Каса, Руска Школа, Товариство для розвитку рускої штуки і т. д. — Політиків мусить йти своїми шляхами, — най буде й так, але в товариствах наших пощо се руский, руска, руска, а не український? Може би так почати коли вже не від парламентарного клубу, то хотів від своїх товариств? Се буде і гарно — і консенсивно.

Заходи проти Українців. Сими днями в Полтаві трапилось таке: гурток тутешніх Українців надумав поставити в театрі український спектакль. Написали про се оповістку і хотіли вже її друкувати, та тут змінилось ся начальство і завадило, що воно не дозволить друкувати оповісток українською мовою. На думку полтавського начальства мови можна друкувати тільки по московськи. — Харківські професори недавно постановили, щоб в харківському університеті заводити дві мови в лекціях: 1. української мови та літератури і 2. української історії. Та професорам не можна заводити в університеті ніяких нових наук без дозволу міністра народної просвіти. Ож закривши професори віддали ся до міністра, щоб він їм дозволив заводити в університеті ті нові науки. На снх днях від міністра одержано повідомлення, що справу з цими українськими ватавками треба відкласти, аж поки по університетах не буде заведено нових порадів, а там вже видно буде... — (Своє.)

Забави в Станіцях дошкільних. Минулої суботи урядила філія „Рускої Школи“ в Станіцях дошкільну забаву, котрої чистий дохід призначено на заїмочу бідноту шкільної молодоти. Комітет, на якого чолі стояв надзвичайний Давид з Водець, доложив справді всього старання, щоб забаву урядити як найкраще; досить простору кампату громадської напівцарі пристроєно коверцями і залозно дуже принамічно. З Черновців приїхало на вечорі 14 студентів з товариства „Союз“, гостей вібрало ся велике число тамошніх і дошкільних учительство, урядники будови і м., так, що до обох кінців сталося перк 30 пар. Забави тривала до п'ятої години рано. Сид вгадати що й те, що мунди була знаменити, бо — гімназична. Аранжери а також гості мусить бути з снй забави адоволені. — Присутній.

Оповідки, іменованя і т. п.

Відчит добр. Остапа Луцного. В середу, дня 3. с. м. відбуде ся західом „Кружка Жіночої

Громади“ в коннатах „Народного Дому“ о годінні 6-й вечером відчит добр. О. Луцного на тему: Депо про т. за еманципацію жіночу. Гостям великі раді! Вступ вільний. — Валя.

Уконституованне анад. тов. руских богословів „Православна Академія“ в Чернівцях відбудеть ся в четвер, дня 4. липня с. р. о 2-й год. по полудні в духовній семінарії. Святочне отворення владеть ся в сідуючій семестрі.

Буковинське товариство помісних урядників. На загальних зборах буковинського товариства помісних урядників в Чернівцях, дня 30. червня с. р. іменовано послів Николія Василья і доктора Штрайхера за їх заслуги ошом помісних урядників Австрії, головом Буковини, почесними членами названого товариства і повідомлено їх о снм телеграфічно.

Вінчання п. Івана Тірона, п. п. гімназичного професора при II державній гімназії в Чернівцях, з панною Камілією Фоменовичею Шенгенберг відбуде ся у Відні, в п'яторок, дня 9. липня с. р. в парохіальній гр. лат. церкві св. Варвара о год. 11. перед полуднем.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

А. Николія.

I.

Заснувай думі своїй,
Заснувай все чуже живе;
Панують в росуні дні гіркі,
Гадують серце мое рве.

Знесвіру годі розвестися,
Гадують вбрати — о, дарма!
І жду я, жду — і час вже йти —
Так стежка наперед покла!...

1906.

II.

Серце дівоче — глибока прищипа, —
Хто її обігне до дня?
Оно дівоче — асправа віриши, —
Любо, як сльоза весна.

В серці дівочому можна вгадати ся
Як у криниці бєє дна;
Оно дівочий любов завалять ся
Ясна, як сльоза весна.

Люба дівчино! Волянь своє серце!
Очи сльозиві лямки!
Крізь ясні очі гадать твоє серце,
Вічна правда весни!

1907.

Олександр Кошляков. Весна!

Весна! весна зелена та густа,
Прийшла до нас з квітами завашинами!
Радіють їй і села і міста,
І тай дивинять піснями голосиані.

Нове життя наставило всюди враз,
Картини він чарує серце й очі,
І аромат несин туманить нас,
І що миліше — не знаєш: дні, чи ночі?

В душі був повний бурхливий впр,
І чути, як стає крилом звор,
І можеш скріпл, адить ся, в мить летіти.

Широкій світлості вєє хочеть ся обв'язати,
І всіх людей бажан-би новозати,
І їх на нн щасливими зробити.

Віймон з господарських відомостей.

Алеж бо се спова! Коли в часі великої літної спови читали мене люди:

що они мають робити, щоб підчас пісних робіт заспокоити жажду, поради я їм се, що тепер усім моїм читачам поручаю: они мене послухали і діявали потім за добру раду. Надію ся, що не одні з читачів хоч у душі своїй підсуде, як послухав моєї ради.

Вода, поради я людям, і літру води і заваруйте з нею через 5 хвиля нову ложку, менше більше 15—20 грамів „франка“ додатну до капи, який з певністю находити ся у Вашнх жінок в кухні. Потім відстаєте се на 5 хвиля, відкрийте і осядуть в пивниці (дні смачку можете додати цукру). Відвар сей беріть з собою у еланиці на поле, а коли заваняте его в тім в землю, то сей смачний напійок лишисть ся довгий час студений.

Як маєте жажду, то напийте ся трохи сего студеного відвару Франка, а зливете ся, що жажда не верне ся через довгий час.

Франк є проте не лише найлучшим, загально-знаним додатком до капи, але також незрівняним средством проти жажди.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор., на шість місяців 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на шість місяців 4 карб., на чверть року 2 карб.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (або 9 рублів або 84 фр.) а на шість місяців 9 кор., або 4.50 р., або 42 фр.

Щомісячне число 10 сотиків.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Реданція, адміністрація і експедиція „Буковини“

в Чернівцях уз. Петровича ч. 2.

Ч. телефонів 176.

Адреса для телеграфу: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся на 20 сот. від стрічки. „Надсуддя“ по 40 сот. від стрічки. При чотирьох записках відомий час. Рескрипційні оголошення візьми від порти. Рукониси звертає редакція лише на попередній восторженні і залученні надіслати почткою.

В справах редакційних можна устат по-розумінню: з шостого дня 9—10 ранку і з 2—3 по веч. при необхідності.

З Ради державної.

На засіданні посів дня 28. червня промовили вперше лівиский соц. дем. посол Дімайд над внесенням о санації правих фіналіс і навізуючи до сего kwestію загального, тайного і рівного права виборчого до союму, бесідник а цілою силою ударив на „Коло polskie“ і його розуміння правоті автономії. „Коло“ (говорив н. Дімайд) допало своїм поступованем, що не хоче ані автономії, ані парламенту, а хоче лиш задержати неограничене, безглядне панованне шакти над людьми! Відтак перейшов бесідник до змалювання славної галицької адміністрації і закінчив свою бесіду окликом, що „хто хоче з Австрією та Галичиною зробити поволасний край, той мусить ослідити ся за новим загальним рівним, тайним і безпосередним правом голосування також при виборах до союму“.

По кількох ще бесідниках в тій справі про і сонця прийшло на чергу внесена Галка (соц. дем.) в справі перенесення урядників. Посол Галка змалював відому подію з трима відносинами урядників, нещасливими випадками на посів до Ради державної, ударив великим силком на мін. Коритенського, а не обійшло ся при тім і без заслужених привертів звертін на адресу галицького намісника Потопного. Як подивлять останні вісти, міністер Коритенський в парламенті заяву що згаданих з урядників перенесено в дисциплінарній, службовій дорозі — і що міністер цілою по порозу з організації урядників.

По бесіді міністра Коритенського забрав голос пос. Штернберг і розуміє ся ударив і при тім нагоди на сомерінгову політику. Там разом зменьшим шактем, як значайно. Відтак промовив пос. В. Будяновський. Мову свою почав по руски, але сейчас в широкім німецьким резоні представив бесідник перенесення руских урядників із східної Галичини до західної, і представив польську господарку в Галичині, яка нищить нарід руский за допомогою державної власти, постановля таку резолюцію: Визнає ся правительство, щоб повезало дальші перенесення руских урядників і учителів з східної Галичини до західної і щоб вже перенесених назад повернути до східної Галичини. (Оплески.) По промові що кількох бесідників із внесеною Галкою ухвалено тільки додаток Странського в справі видання службової прагматки. Нагайсть внесена перенала. Потім відповідав мін. Бек на інтерполяцію в справі розв'язання Думи, зазначаючи, що не годять ся австр. Раді державній мішатися в підносини другої, запризначеної держави.

Найближшою бурєю в парламенті, поред потрою дрокати Полони, буде дискусія над галицькими виборами. Полони тремтять не лиш перед своїм великим скандалом, але і тому, що унепакнені відомі мандати „Коло“ сейчас відбрак Полонкам більшість галицьких посів і тоді чи то при виборах до делегації чи при зміні виборчої реформи в Галичині Полони вже не будуть рішачі. Щоб забезпечити себе перед таким горем, Полони виїхали в порозуміння з христ. соціалістами і зобов'язались голосувати на Вайсенріхера, коли партія Любгера боронити буде записціновані польські мандати в дисциплінарній комісії. Торгу добито. Антисемітські істерикали алапали, що все для Полонів будуть старатися о більшість в легіт. комісії, а Полони мають підирати в палаті внесена і палии христ. соціалізм. По таким „інтерес“ — Полони почали мати спокійніший сон. Чи їх не пробудять ознак але марено з того сну? Побачимо... І то вже набуть небавом...

Галицькі вибори! Вони все починають нову сесію в австр. парламенті. Тепер також. На засіданні палати, дня 3. о. м. прийшли вже сив на чергу і широкій світлі знов почує цілий історії з краю польського режиму, з царства польського безправства. Перший промовив в тій справі соц. дем. пос. Гуден, відтак соц. дем. пос. Ліберман, який описав при тім нагоди страшні замірства поліції в Перемислі. В імені управленого клубу промовив пос. Окуновський. Наводячи численні приміри ошуканства виборчих і терору галицьких властей згадом Русинів, бесідник звернув ся до представителів всіх націй, щоб підперли еманіципационний рух Русина а правительство перестеріг промовець, щоб вони не час старалось недопустити в Галичині до такого розв'язання, яке там мусить вибухнути, коли буде далі так, як є там тепер. По промові пос. Окуновського промовляв що посол: Штанд і Врайтер. В одержанні чинні переклади докладніше поведисією про галицькі вибори.

Три велитні в борбі за одного карлика.

Стаття Др. Івана Франка.

(Колона.)

Пригляньмо ся тепер обом шлахотним лицарям, що сьвіжо й з невиністю побіди випали напротив пінічного велитня. Маємо тут наперед пана Падеревського; він — великий у концертній саль, майстер фортепиано, озброєний також своєю величавою еригурою, подібно як пийого часу вишній По-

лак, Смаляк, своїми пусами. Його пикав та його музика мене все очарували, тільки-ж музика мусіла бути без сьвіа. Його ж слова или доводило ся почути поред кількома романами, или він, наслідком зачепайної в Галичині лихої господарки, мусів продати зі страдами свої добра в західній Галичині, то за те вичитав здорове патер постер галицько-польській оуспільности, музикам, урядникам і Жидам. Тепер подобаєт ся йому показати ся в востоній Тромпетерд von Sackingen старонольської величності. На жаль він втрубляє самі фальшиві тони. Він заявляє, що „Полони, хоча вони й не є просто народом ангелів, все таки були вже в середніх віках однією з найбільших самободобних і толерантних націй. Експері ди реи! Давна Польща приймала „з усіх релігій“ (по правді, то тільки з одної адно!) Аріанців, Социанців, Кальвіністів, Лютеранів, Греків, Вірмен“ — розумієт ся се було в пору Ренесансу, а не в середніх віках — та всі ті реформатори не долго витримали в Польщі та мусили або перейти на католицизм або кинути країну, опановану язучими. Також Жиди знайшли в нас захист і охорону“, так, воно правда, тільки-ж се не було нічим національним ділом Полонів. а тільки приватною розв'язкою польського порока Казимира Великого, що любив ся був у Жидівку, та застє ся також „моралем мужицьким“ ізла сього, що в своїх „Виселих Статутах“ поклав перші основи під нововознесені польські мужики. Виречім Жиди дорого заплатили за ту польську гостинність; вони прийшли до Польщі як вільні, асимілювані люди та анімали ся тут не оотках ані до погордженого й відстрашаного типу „польського Жиди“; вони з парикатури того типу на наших очах починали виростати перші жидівські національний тип, то Полони є його найважачішими ворогами. Як волясь польські или мали коло себе національного хлопця, так тепер вони хотіли би бачити тільки своїх давніх довіреників, „польських Жидів“, а за шкату ціну не хотіли візляти, повозражених горанів.

Пан Падаревський констатув „що без жалості“, що в Галичині є руска кнестіа. Як гуманно! Плантатор, що з жалом згадує про передчасну смерть поволанців, котрих він-же сам замучив. Його сьмілий почування оновують ся на фантастичних записках старих літеників, котрі вважали Східну Галичину країною пернісно польською, а добутою потім рускими князями, яка чудесним способом по кількох ренках стала зовсім рускою та не зберігла ні сльду пернісного польського населення. Найіша історіографія але давня пізнала безглуздість тої літеничної записки та сиренивала її, — тільки ж пан Падаревський не потребує про те нічого знати.

„Казимір Великий прийняв 1340 р. ту країну без поважного опору з боку русесени в посідаме

Михайло Жул.

НІЧ.

(Колонка.)

Частина третя.

(Римок.)

ЯНГОЛ:

Тебе питаю, дівино-нічко,
Зверни до мене своє ти личко;
Зверни до мене свій погляд ласий,
Чудово мрійний, чудово прасний.

НІЧ:

Його немає!... Погляньте зорі
Чи він далеко? Вам красче зорі
Його побачити, його спитати.
Погляньте зорі: я хочу знати!

ГУРТ ЗІРОК:

Дивись, він шле тобі привіт!
Дивись на очі: сомоньвіт
До тих очей подібний.
Його душа — душа палка,
І його пісня так дівинка,
Як голос дзвонів ерібний.

Спішиш, паріано, час не жде,
Ваватим полем швидко але
Вже сьвітлова віршица.
Коли кохави — то кохай,
Во пролетить твій асний май,
Твої змарніють лица.

ЯНГОЛ:

Наче у грудях пісня палає,
Видо і бачаче до уст злітає.
Куди ти, пісне, хочеш летіти,
В якій країні хочеш жити?

Не лети, пісне, лишнь зі мною!
Співай сильнійше, не будь сумною.
Вислови, пісне, всі чари ночі:
Зіроч розмови, кріт дівочі.

Нямалюй, пісне, давку праїну,
І виси, серце, образ — дівчину!
Висиви, серце, праїці перлини,
Що ти збирало ювіт година.

ЯНГОЛ і НІЧ:

Маки цвітуть,
Годили вдуті, —
Небо дрімало.

Сия роса,
Чиста сльза,
Горно має.

Маки ростуть,
Пора засиді,
Сон ї злітає.

Серце не вить,
Серце тремить,
Когось чекає.

Шевчуть вітри,
Землі дити,
Не рамонлає;

Маки цвітуть,
Годили вдуті, —
Небо дрімало.

НІЧ:

Його не має!... Погляньте кінти
Він над землею буде летіти,
Вам красче, любі, його спитати.
Погляньте кінти: я хочу знати!

ГУРТ КВІТОК.

Він біл тебе давно чекає,
До тебе пісню давно співає;
На його кріла роса вже впадала,
А його мовч. вогнем вже стала.

Квіток ромову нічка почула,
Свій вір у той біт житю зворнула,
А за хвилину посела встала.
І, як та пташка, до його впадала.

Зустрілаєт очі... З моря і з неба
Фарби добути музї потреба.
Добудь-же, музо, в негнїю кохана,
І любову тишу й радість спитана.

Такої сили придбай-же, воре,
Змалюєт очі — глибоке море,
А другу шару — прозорість неба,
До сьвітла грає віт мого Феба.

Зробилось тихо, виче в сьвітлі;
Дивлять ся неба простора сніг,
Кінти замовили, ліо ошочинає,
Вітрець досвідчений тихо літає.

При кількісних або при річках замовленнях, вивезенні вугілля.

Додатні оголошення мають другий (реті), часять ся по 4 с. від початку.

Належності на знання парали вичислення по прийнятих ся.

За редакцію відповідає: Віктор Стриж.

своїми виборцями, то міністер скарбу ograniczenia на те, щоб вибори написати подати до поршмара в Підгір'ю. Іменно сей добродій утрав найбільше голосів. Друга польська оксепзенція в кабінеті, граф Дзедушицькі, ділав яно кандидат дієній чужа. Його вибором так зрадів вмерлі, що святкували масове посиресеня. (Знаменний зміст, Посол Шумаер: То була правдоподібно генеральна проба до страшного суду). При виборах був небезпечний патови вмерані. Оповідати, що хлопця, якого батько вже намер перед чотирма роками, прийшов до виборчого дьяна і кричав: „Покажіть мені батька, хочу його бачити“. Називши ще кілька таких горендальних приток при виборах в Галичині і називаючи причиною всіх тих злочинів графа Потоцького, звернувши ся бесідник з злостью до парламенту, щоб признав нагальність справи, бо в протинний раз народ возіме собі сам оное право — осласю.

Посол Окуновский виводить, що український народ в Галичині чисельністю дорівнює польському, однак має зі 159 мандатів соймових лише 13. Русини мали в правім виділі одного заступника. Сей номер і на його місце недопущено Русина, так, що вже тепер нема українського заступника в правім виділі. Вибори в Галичині є для поодиноких старостів ініціатом, до якого поки мусить від росіа приготувати ся. Сі старости роблять при виборах дієній чужа. В поінті Золочеві зробив комісар з 400 відданих голосів аж 600. Комісар золочівського в ділі пострілено. Міністер внутрішніх справ хай подумав, що в Галичині вже стріляють, а ми від Росії не дуже далеко. Воно тут може ще ліпше підатися. Бесідник не гротить нікому, але його обовязком є перестерігати (сказав з нас Поліція: ви се викличете). Промовець оповідав, як виборці українських єврейських голосувати як польських кандидатів, як жидівських виборців тероризують, доможуючи їм склони, як старости видають партія голосована з намісеном правительственного кандидата, як арештують виборців за те, що один другому пожитив озінця, як староста в Старім Самборі ініціював офіційного писаря для картон, який мав так писати імена, як йому скажуть виборці. Се нагадує на значне пенніє сів в мові злодія, іменно значить, воно, щоб вони перекручували імена. Бесідник наводить один такий случай. Один з офіційних писарів написав виборцю в карту „Шаморський“ замість „Яворський“. Селіники однак зміні читати і заглянувши в карту, запитав писаря, що він там написав. На се йому відповів писар: Ти не саміш зазірати до середини, вибори тайні.

Бесідник аполог вікни до заступників різних націй. До Чехів він не звертає ся. Як ми були в біді, говорив він, писав нас др. Страні-оні до галицького союму. Як нам славишні брата захищають, що ми за голоді, то нехай знають, яна в тім причина. Коли інші народи, Чехи і Польши були в такім положенні як тепер Русини, тоді йміці і інші нації прославили їх в поезіях. Ляше Русини такі нещасливі, що не обдужують очікути у інших народів. Воно мусить змінити ся! І до правительства звертали ся бесідник. Хай воно не каже, що се випадки рускі скарги. Ні, се приходить вже час перед бурєю.

Відтак говорили що переривані окликами Польши і христ. соціалів, сіоніст Штрайх і Брайтер, почім зачала ся дебата над сям внесенем.

абсолютного пасти, пасти, котре має початок всіх гарних почуваннях, що їх мають серце і душа чоловіка.

І була се росіш дивити ся на тих трес щасливих людей. Свої почування хотів я виразити словами і нахиливши ся до двох так кажу: „Родичі адаєсь ні прішні не любять маленької панночки?“

Мати відповіла на се милозвучним ахтом:

„Дитина мав лиш нас, а ми дитину! як можемо взаємно не любити?“

А Лілі обняла руками струнку статі матері, ласкала ся як ніточка, і ніжно її поцелував.

„Чи знаєте що тоді було?“ поспитав Геральд — і зворушений відповіс сам: „В дия тим дучалась страшна вселеняча катастрофа коло Вел-Аір — а поїхав, котрим ми їздили, був той, в котрім два вагони разом з нещасними подорожниками цілком розворушились; ніж подорожники були... Але нащо буду вам описувати сего страшну подію? Цевно пригадуєте собі її в описі... О тоді гуя палили і ся вагонів! Страшній крик! Зойкіт, стоїти равніші! і та діла борба о життя, в котрім люди подібні диким звірам не уважали на інших, всім ози ужинали, щоб видобути ся з рушова, бо гнали їх страшні привиди смерті... Лілі йнула ся від тої страшної хвилі, а ціла катастрофа стоїть мені перед очима, якби я її доперва вчора перебув. Описую лиш вражіння; подробиці могли би ви лиш тоді знати, якби се бачили власними очима, але найстрашніше, котрого ви не знаєте і котрого я до тепер нікому не розповідав, бо то таке жорстоке, таке страшне...“

Тяжким стеном підняла ся груди Геральда і ледве чути було його голос, коли він майже шепотом говорив:

„Я був одним з малого числа, що їх майже чудом поминула смерть... Як по страшнім ударі прийшов я до притомности і поглянув докруг себе, побачив я нестерпиму масу покатлених, поторохених людей, котру обляла позолота; і на тій масі, на тій горі безформних, непорочних тіл, між котрими перед тим був сильний, веселий мушкетер і погідна добра

Перший промови з ранили християнських соціалів др. Ебенгох. Бесідник грав в польську дуаку, бож сі оба стороницігга змлючили „Schutz- und Trutzbündnis“. Бесідник признав, що при виборах могли дучити ся якісь несорентности, однак компетентна се розсудити є комісія легітиміація, а не треба на се окремої комісії, через що я не слухаю тут нагальності справи. Сторонництво бесідника буде голосувати проти нагальности внесення.

Посол Вітня (укр.-соц.) вказує на вірну службу християнських соціалів колу польському, але обі сі партії мають не шістьох роках увійти в палату в допимованім часі. Він обговорює виборчі надужити, каючи, що „грає Потоцькі, пар Галичини, роздани 2 мільони корон між виборчі сімні і купці карт виборчих“. Віт ті гроші брав він з податків. Коли в іншіх провінціях Австрії діють ся ладдигга, то кому мусить знатибачи парламент, бо народ стане сам судити над ладдигга. Затаїло право голосована так придувано для Галичини, щоб власне 3-4 мільйони дістались до палати.

Тепер забрав слово з ранили польського поля др. Малазевскі. Він ніби демократ, але говорив так, як би то говорив вишнєдодіс Гомбінський або Дудю Абрагамовіч. Самопопаче, що всі виводи внеско-дальніє називав брехнею. Дальше заперечує він, що Польши утисають Русини; Русини євродовані, але не євродована ширити ся мітаторами. Бесідник признав євродовані сьомі. Йому дієво жаль, що Польши і Русини не можуть жити як братні народи, але час єніального поступованя прийде — по думі бесідника. Останній бесідник, незалежний соціаліст др. Грос говорить як признав нагальности внесення, на чім засадає із середі невідчужливі.

В четвер промови перший міністер Біерт, який на підставі різних галицького намісництва обороняв того-ж намісництва і урядників польських, в відповідний спосіб поспонував подію в Горлиці і масакру в Перемишлі, обіляв розсудити поодинокі випадки, євротини ся виборони спеціальної комісії для розглядення галицьких виборів і просив о відхиленні нагальности всіх внесення в тій справі. Промову Біерта опіскували Польши і христ. соціали і перебивали соціалісти і українські послы, між иншими кілька разів посол Васильєв.

Відтак промови п. Батація вибраний за півно з власного бронуру; він атакує соціальних демократів, при чім приходить до острих перепалок між бесідником з одного боку та соціальними демократами й Русинками з другого боку. Він каждає соц.-демократів, що їх тактика була терористична та стреміла до одобути влади за всяку ціну. Але на се його партія ніколи не згодилась ся. (Живі оклики серед Польши).

Після Батації дістав голос о. Давидя. Він розпочав промову по руски. П. Вольє (Венієць) за-протестував проти того, домагаючись, аби бесідник говорив по німечці. П. о. Давидя у дальній промові казав, що те, що міністер казав про вибори в Горлиці, годять ся з описом тих подій у всепо-сних часописках. Потім бесідник подробице розповідав про подію в Горлиці на основі своїх інформаций та апелював до палати, щоб признав нагальність.

Пос. Хієрі казав іменем сторонництва німечко-народних і німечко-радикальних, що ті сторонництва мають до правительства довіру. Коли-ж міністер справ внутрішніх заперечив, що суд перевірить квестіонавані події при виборах і винуватих писарів та як відтак

жінка, побачив а щось, що планало, вийшло і при-чало...

Була се маленька Лілі, котра старала ся обернутись, на своїх поломаних ніжках; ясне волеє спадало, очі були замкнені і она інстинктивно вчїнула ся свої руки!... І що я зробив?...

Ах прийшли, любі приятелі, чи можеш чоловіка в таких випадках зупинити, чи може тоді згодічно думати?

Але ні, то не був мозок, ні розум, я знаю добре і приношу вам, що розум не мав з тим ніч до діла, що я віддав; однією лиш серце діло почин... Може видіт я в тій страшній хвилі душу батька, душу матері, котрі уносили ся над дитиною і розпучливо її надали і плакали... я не знаю, але запевняю вас, що то була неперборна сила, котра мене перла, котра на мене апаляла, високо пависитійше надворде пернувало мною, я видів ясно і виразно, що поповно злочин, ножи надру смерті сего дитину... бідне оспроїло дитя, палила, може тонна, плаком сама на світ... я хотів її ратувати від жити... від того страшного жити! і швидко уявляв ся я від рук, котрі мене обіймали і ливили дитину без опору тим самим трутин в сі в жар і втіла, зтіла як божественний...“

Геральд умок. Як би напружено бесідник було на велике, відтінув він важко, а його очі поглянули трівожно по своїх приятелів і адалася, що поглянув той говорить: Відповідайте, знаєте о що яде, скажіть мені, чи я чоловік чести, чи злочинець, чи мав я право так зробити? Чи був се мій обовязок?

Двох приятелів, котрі його слухали, витягнули до него руки і сказали:

„Ти добре зробив!“

Слова ті були потіхом для Геральда.

Але третій в їх кружку мовчав і покивав головою і так питав Геральда „Чи зробив я добре, чи зробив я дурно?“ — осталося на він не розвизало і сумнів сей був журбою його жити.

предложити внесення палаті, то після думки сторонництва бесідника під нагальніз внесення вже освітено-Годить ся надіяти, що правительство додержити своїх обітниць, а в виду того сторонництво бесідника, яке бачить ширі й реальній праці в парламенті, голосу-вати не проти нагальности.

Слідуючий бесідник посол Анд. Морачевский (поль. соц.-дем.) казав, що справа виборчих надужити в Галичині є справою нагалою; то мусить про-вирити комісія спеціальна. Відтак представив бесідник подробице виборчі надужити, які полягають поредахім на безпосереднім змішуванню урядників, галий виборчий агітації і впливанню на вибори. Із окрема описував бесідник надужити, які практиковані, щоб не допу-стити до його вибору і поземіував із бар. Батацією, патиуючи брехнею його тверджене, немаче-б соціальні демократи поспонували ся терором. Теперішнього стану в Галичині годі терити на будуче. Там добуло собі певну силу сторонництво неспираюче правительство тільки тому, що воно залежить виключно від пра-вительства. (Притягування соціалістів. Ка. Постар каже: „Ми не залежні від правительства“). Також і ми жи-вемо в тім краю і мусимо домагати ся, щоб його не уважали за якусь заморську австрійську колонію. Га-лицькі виборчі надужити є ділами приміром для других країв коронних. Як теперішній стан потреває в Га-лицині дальше, то треба побоюватись вибуху революційного руху, бо кожний галицький хлопа знає, що діють ся за росієним кордоном. Тепер зміна від-носин галицьких не може бути байдужна для буржуазий-них партій німечки і чоски. В виду всего наведе-ного просить бесідник о принае нагального внесення. (Опласки соціалістів і Русинів).

Посол др. Ігн. Петелевич (укав. „демократ“) казав, що з поставлених нагальних внесення пробивав ся неонавист до „Кол-а“, донадував, що його вибрано у Кривозі проти Дашинського лиш тому, що се місто „нагородже“, а Д-й обидував болотом все, що було вірно польському народові. (Др. Діаманд каже: „То бачилим брехня!“). Після „доказу“, що краківські соц. демократи поводять ся як анархісти, заворушав бесідник, що вони стратили довіру народу, а тепер за-кадують другим надужити, яких самі доушнали ся.

На внесення посла Клепандора дискусію замкнуто і вибрано генеральніми бесідниками „про“ п. д-ра Діаманда, „contra“ д-ра Левенштайна.

Пос. д-р Діаманд констатує передо всім, що ви-борчі надужити в Галичині мають свою причину і за-коні й ординальні виборчі до ради державної та за-коні про охорону чистоти виборів. Бесідник наводить поодинокі спеціальні для Галичини порішені поста-нови, щоб доказати, як вони прямо унеможливають беззастатне переведення вибору. Як раз соціальні де-мократи, яким тут засилено терором, бачають со-творити основу законних відносин і задля сего про-сити він о вибір спеціальної комісії, перед якою під-окремо наші випадки доказати. Коли нема охоти ви-кисити надужити, то се є вже осудом пануючих сто-ронництва в Галичині. Дальше поземіував бесідник із виводами пос. Батації, які казав цинічними. Со-ціальні демократи є японні рішені дати образ по-одиноким галицьким виборів, а се буде можливо лише по прийнятті нагальности внесення. По острій полеміці із п. Петелевичем внесення ставовица міністра справ внутр. бар. Біерта як, що васти, які він нави, нгито із справодань властей, проти яких само й ви-ступав опозиція. Вкінці законні бесідник, що со-ціальні демократи не силують ся в борбі, вони не по-бідати. (Опласки на лаві послы соц.).

Пос. П. Левенштайн почав свою оборону галицьких надужити виборчих ометатонаним факту, що пожеде правительство „робить“ вибори, ходить тільки о те, щоб се ділясь в конистентних межах. Бесідник прав із „Кол-ом“ є як прослідженім виборів, але не через спец. комісії, бо єні вибір був би ріш-юзначний із осудом галицької адміністрації. Дальше перовенував, що єдиними заступниками жидівського народу є Навсіден з „Кол-а“, нео служать цілому „нагородж-а“. Його притисковистичні виводи викликали досить буряні сцени між „Момками“ із „Кол-а“, а послани жидівсько-народними, із яких не щадив сів „принава“ особливо червоноцарий посол, д-р Воно Штрайтер.

По сім слідуючи кінецьні випадки внескодавців, з поміж яких зря ся слова тілоси посол Гуден.

Відтак приступлено до голосована, а він під-ляниє нагальність всіх пяти внесення внесених проти голосів Русинів, соціал-демократів, польських людонів, сіоністів і незалежних соціалістів.

По укінченім голосованню уділив президент слова др. Духові для постанови занути до пресидії. Та як він тільки обізвав ся, підняв ся гамір на лавках послів інших і соціал-демократів. А відтак під про-мовою п. Василя ка знах розбурханий голос і при-ям заговорили могутний глум. „Ще не вмерла!“ про-свіданий українськими послани як протест проти всіх, хто думає нас знюбити. Заметушились незалежні на-тижники, а підгірше обурани „Кол-ом“. Президент даюнт і просить о тишину, але безуспішно. Після „Ще не вмерла“ заспівали наші послы боєву пісню останній літ: „Не пора“. Гамір не спинився он. Президент міністрів і другі міністри встають і похи-дають салю. Демонстраційний спін Русини тровав ще довго, помімо казав президент, який казав се на тако поведене невідповідно до гідности палати, палати, яка — доламе від себе — перші свої проки зазначує брутальним достанням привиди й стини.

Як тільки в палаті трохі притихло казави пос. Духемба, що в палаті збули ся сцени, які

мусили вразити кожного прихильника парламентаризму, а якім об'єднати всі посіли крайниці зайняти і виконувати всі тероризм, серед якого даліш успішна праця неможлива. Бесідники іменем своїх прихильників не вимагає ані комісії для доглед, тільки заняті президенти, що він думає зробити для збереження гідності парламенту й чести особистої поодиноких посілів. На те відповів президент (маючи очевидно на думі корисний продукт польських посілів Доббі, Батай, Ошовського і т. д. Ред.), що він сам жале із приводу висесів, які зайшли в палату, але він поступив у всіх случаях згідно із властивістю президента.

По послі Дулибії боронили ще призначити пос. Штенберга. Се вже цілком змінило!

Перед приступом до голосування забрав слово при античних спростуваннях п. Я. Сташинський та іменем польської людської партії заявив, що вона голосувати не за наглагом висесів в справі галицьких виборів.

В голосуванні впливено наглагом першого висесів 249 голосами проти 138-х. При дальших голосуваннях відомою голосів не стверджувало.

На сні засідання закінчено.

Наглагом висесів в справі вальпортажи а також другі пакт. висесів з військом висес. п. Дюблера в справі цесарського міністерства і п. Ревера в справі реформи виборчої ординації до пресних соймів — відхилено, так що палата зараз по подальшій доз висесів переведення наглагом висесів приступити до роботи на бюджетному провізорованню.

Вісти з Відня.

(Дониси).

I.

Руський клуб в самім розгарі своєї парламентської праці.

Крім своїх клубних засідань, нарад і праць має клуб нагоду і в повній палаті актуально виступати. Перша акція, в котрій цілий клуб був заангажований, наступила при виборі другого заступника президента палати посілів. Польський клуб пропонував на це місце Сташинського. Сташинський виступав при кожній нагоді, особено в комісії для реформи виборчої, неумолюмо порохо інтересам руського народу. Голова клубу Романчук запротестував проти кандидатури Сташинського перед актом вибору. Коли польське не відтиснуло його кандидатури, палата посілів вибрала його. Тоді наступив вироз невдоволення руського клубу, якого австрійський парламент зі сторони Русії ще не бачив. Галас, крик, стукіт і доквіт шведлами був такий сильний, що Сташинський на занітій місці в президії, стоїти з побайдом, зміненою тварюю і пробував на по виборі дармо своїх кілька слів палаті арозуміло заявити. Надто було див, що трасується мовляв щось устани.

Тепер стоїть ота справа на тім, що президент палати не поклякає Сташинського до заступництва. Тимчасом ведуться переговори між „Колом“ а українським клубом, аби ту справу якогось поладити. Як та справа закінчиться, не мож тепер предсказати.

Другою акцією руських посілів була промова посла Будзінського при наглагом висесу в справі порешення урядників.

Промова посла Будзінського була богата своїм змістом, як завжди всі праці пос. Будзінського і вона була зробила не дивні більше вражіння в парламенті, але мала також і далеко більші вислідки, як би не разваз дотні уга своїм богатством скаринних виразів.

Можна було то саме сказати лагіднішими а тим самим ще вражіннішими словами.

Третя акція руських посілів в повній палаті була промова посла Окуновського в справі галицьких виборів.

Промова була і змістом і формою і способом виголошення добра так, що зробила в кождім огляді немаліше вражіння. Слухав її і міністер внутрішніх справ і не вникли в парламенті число слухачів, яких двіста посілів.

В сій справі находилося козо польське взагалі в прирідній ситуації, бо а другі посіли, що забирали слово в тій справі, доводили, або потверджували всі виборчі лагидатив в Галичині.

Тимчасом йде робота так в цілм нашим клубі як і в вибраних своїх секціях, до двостороннього обговорюють всі дуже поучі і важкі справи.

Огирний.

II.

Офіційний комунікат українського клубу.

Останнє засідання українського клубу, яке відбулося 4. липня і тривало від год. 9-ої до чверть на 12, рано розпочалося промовою пос. Цегляньського, присвяченою голові клубу пос. Романчуку, що святкував того дня свої іменини. Члени клубу потанували голову почитанням із міль.

Сьогоднішні роботи в українськм клубі, в яких важа участь більша частина членів, були присвячені отам трем справам: 1. справа галицьких виборчих надужити, яка тепер саме в тощ парламентської дискусії; 2. справа відпозитивної дискусії; 3. справа університетського.

Сю остатню справу, яку підніс проф. Дитрачський, відложено до найближшого засідання клубу. Надто буде вона предметом дискусії шкільної секції. Дотично засідання сій секції відбулось сьогодні (4. липня) о год. 7-ій вечером.

В справі виборів президенту а. Сташинського порішено держатись дотермінованої тактики.

Що до роботи в парламенті про галицькі вибори експонативно а жазем, що значна часть руських бесідників, які згодилися до сего, не будуть могли прийти до слова а огляду на те, що загально згодилися до багато бесідників з інших партій, передовсім з поміж соціал-демократів, а поміж яких і буде вибраний один генеральний бесідник за наглагом висесів в справі галицьких виборів. З той то причини не будуть могли прийти до слова між нашими п. Цегляньський і др. Дитрачський, як спершу уявлялося. Промовати не в тій справі зі сторони Русії лиш пос. Давидак і висесовалець пос. Окуновський.

При кінці засідання підчитав голова три писемні прислани клубом: від Польсько-савинського клубу; 2. від Freie Arbeitervereinigungen на адресу голови а просьбою о подання імені посілів із руського клубу, які згодилися приступити до загального стоваришення; 3. також писмо від Freie Vereinigung für gewerbliche Interessen.

Після того постановив ще др. Олесницький висесів на вибір бесідника, який має промовати при наглагом висесу на заведення загального права голосування до соймів, яке прийде в найкоротшім часі на чергу. Сего завдання підняв сн др. Кость Левинський.

НОВИНКИ.

Чернівці, 6. липня 1907.

Від видавництва „Буковини“. З дня 15. липня опорожниться сн місце головного співробітника „Буковини“ і „Руської Ради“. Ті, що рішались би приняти наглагом висесів обов'язки редакційні, зводять подати нам свої услів'я на адресу: Редакція „Буковини“ — Чернівці.

Польський сенат львівського університету — як пише „Діло“ — не може спочити на лавах, добутих зимом а боротьбі з українським студентством при помочі д. н. тайної і явної поліції і „пародової“ жандармерії і починає дальшу серию дравоном молодіжк. Отсе розв'язано знов цілу низку польських військ до укр. студентів нібито підозрілих о участь в нападі на львівську „wyzschnic-u“. Після відомого польського студентського віча і ухвалення ним резолюції прийняли університетські власти і укр. військ і полишено цитувати студентів, які на польські військ не могли явитися до суддства. Та як тільки минула тривога, почав ректорат і сенат вертати до давньої практики нехтована нашої мови, а отсе по підплатишневій перерві у веденні суддства починає знайти укр. студентів, без огляду на те, чи судово суддство виказало якусьбудь їхню вину, чи може суддство проти них зовсім застановлено. З сніх поступків сенатських виходять тільки одно, а то: недовольність, нещирість і доміне антихубудь кобонизм або й приречення, не дивлячись на їх форму. Сенат бажав собі найти притону, щоб в кінцм курсу найти собі жертви для своєї дисциплінарної жажди, і нарочно знавав наших студентів у мові польській, щоб вони не могли явитися до суддства і опрокинути закладувані їм провини, які безпідставність а очевидно в світлі карно-судового суддства.

Народні пісні в Австрії. Міністер просвіти а нагоду проєктованого видання монументального твору „Народні пісні в Австрії“ призначив для рецензування української народної пісні в Австрії сідуючих осіб: проф. рецензував школи у Львові В. Шухевича, проф. унів. др. Смоль-Стоцького, гр.-ор. конос. ради. Олександра Манастирського, жидів. комісара Модеста Товічного, всі в Чернівцях, дальше Івана Верхратенського, проф. І. Бикозий у Львові, др. Василя Щурата, проф. Гіма в Брєдах, др. Івана Франка у Львові і Петра Матюка, гр. нят. пароза в Карлові.

З гр.-права висшої школи дівечої. В сій школі було сего року 257 учениць і то: в 4-й класі 119 уч., в 1-й класі 58 учениць. З них 167 учениць, між тим 144 одержали сіддство з добрим успіхом а 27 а лизам (а проєктах 13^{1/2}); в першій році наших класів класифіковано 60 учениць; а з них одержали 8 першу класу з відзначенням, 30 першу, 6 другу а 1 третю; процент злого успіху висносить 14. Дирекція закладу подає до відомості, що в шкільнім році 1907/8 було активований П-ий рік наших класів; апис в чотирі класи відділи а 1-ий та П-ий рік наших відділів відбулись сн 1. а 2. вересня с. р. від 8—12 год. перед полуднем і від 3—6 год. по пол. а дирекційній канцелярії. Шкільні згодилися не угаляти сн. Учениць, що хотять вступити до П-ого року наших відділів, мусить за позволом правого Раді шкільної дозволити вступити іспит, а який сідд закладати таку 12 корон. При висесі до 1-ого року наших відділів потрібні: 1. метрика і 2. посвідчення шкільне осві-

дство. Іспити до 1-ого року відбулись сн 3. і 4. вересня. Сн іспити підлілі від тавес. Вискладова мова а усіх класах а німецько-українська, згідно німецько-волення. В висших відділах а мавто французька мова обов'язкова. Науки у висших класах уділяють учительні спли а середних або відділових шкіль. За науку у всіх класах не платять сн шкільної оплати.

Гімназія в Німполюнгу. Посол грає Вах-Гарда доносить в Відні, що а 1. вереснем було отворена гімназія в Німполюнгу, однак а супереч бажанням тамошнього населення і ухвалі ради громадської а причини ошадності не мо мати німецьких парламентських пісид вірши в Сучані, диве на вір гімназія в Кіцмані буде утворена як унтраїєвістична школа.

Із штуки і літератури.

Фрід Коковський: „Сердечні струни“. Поезиї. Львів 1907. Наглагом М. Петрицького. Ст. 62. 16 кш.

Іма автора у нас доволі знаме. Ще як гімназист засипував він всі свої часописи своїми першими пробами і нема здасть сн на свій галицький та буковинський Русь ні одної людини (між тими, що хоч принагідно читають вірші), щоб не прочитала „во время око“ хочб одного сонета нашого молодого поета. Нині знамо вже цілу, невеличку збірку д. Ф. Коковського і можемо приглянутись ошачм його пильної, мілкалітної праці. — Кожда перша збірка молодого поета — сн річ хоч а части принадекова. Автор не знає значинно, що знати до збірки, а в чин на все попрацювати і дуже часто подибуємо в першій збірці зайві, неострібні строфи. Се не шкодить! Коли а в него талант, то він пробить сн і а найбільшій віршину. Коли а в него щиро, ніжне серце, душа, коли а в него якогось нова. свіжого почуття, який бунт проти світа, коли автор хоч раз а жито пережив щиро і глибоко хоч одну хвилину і записав сн, коли поет має щось сказати своїм читачам, то сн хоч сн-так пробить сн вже і в першій збірці. Я не стану проте знущатись над молодим автором за те, що а нього а надто много прикрив формальних недомогань так а самім складі вірша, як і в мові, — а не буду мучити його такими перестараними мисл а у него знов подибуваннями дивоглядами як те аак'звину (на ст. 3) або „до віна“ (а наголосом над пі, як виходить сн а музичної ритміці вірша на ст. 24), або загуду (на тіл самій сторони), добра (замість добра — на ст. 43), урліл (ст. 59), — а не стану навіть вичисляти подробиці таких його спостережень, що приміром при кованню „золото проміння овалів... пречудово блиска а мовоту держця-топориска (ст. 5), не стану лаяти поета за те, що а нього а немо таких формальних нещадних мисл як сн по-розраване „серце рве плеч твоє“ (ст. 19) і т. д., — а снітаю лише: ала душа поета пробивається сн а його віршах і що він нам хоче сказати, бо волю виїти у молодого автора ато написаний вірш, але свіжий і щирый, — ніж претизно. І тут щиро і отверто (як доброму товаришам) зазначаю, що араз тої свіжості, щирості, молодості душі в віршах д. Коковського не находжу. Нашо вірші значинно студіні, мало а них теплої, сердечної крові; сн зливі, ошні зливі, які вже так змочили а змарніли, що звичайно годі вже пізнати, що і вони колись зеленіли і купались в сонці. Перед кількома роками з'явився перша збірка поезій Кармаченського: а теми сн а м а б і л а. Вона — технічно — тала слабобіла, що нині аїтхо о шій не говорять. Але який темперамент був в тих недовладних словах, як там песо мінніло і рвало сн, відно там відчувалося болю, жаду і ревнуки, відно сердечної крові валяки тоді Кармаченський а свої перші вірші? І нині він у нас великий поет. Перші строфи Лейнего, Пачовського, Олес. М. Підгірняка — вже пахли як свіжа, молода ренета. Той свіжий вент, безпосередності не бачу в віршах д. Коковського. В кождій строфі чути ще чоринно, анір, перо і серозованні а переставляючі сн. Від сего починається, бо не кожний годів віршу виповісти, те що чує і такому все на перешкоді стане технічна формальність і чужа манера і сухий шаблон. Такі письменники мусять виїти в велику артистичну культуру і перемогти себе. Коли в него а душі не адець сн ошлі любови, тут а прелоду, той, який вже не годен стати Горним, чи Ваничичем, чи Ко-любінським, чи Тетмаером, чи Ленком, — то може що бути свого рода п. Варон а Відні, або Писешич-ник а Береман і таким д. Коковський може стати. Він любить читати чужу поезію і може ще змобра-хуватись. Уже а тепер звучить сн у него давні гарні пробаписи (а пильно: На віз'а д і м, — депо в: Ошній сімекс — і останній вірш на ст. 61). Деякі вірші д. Коковського зрадують навіть, що він ніг ба щось вининити а душі, що будо і мождо і гарно. Та до того треба на довший час відійти від паперу і від чорнила і вилитись в життя. І треба ати а те життя, не як автор написаних і задуманих віршів, а як можда людина, що тече щиро, гарно жити!

Я не змію писати рецензі і пишу їх дуже нер-адо. Сам разом одиак сам автор проси мене о рецензію і сн знало мене на сн дорогу. Моїм одином бажанем а, щоб автор не влажав етич моїх уваг злюбники і щоб колись при нагоді снітав душі своєї, відно пради а в отій моїй нотатці? Хочу вірити, що сам автор небавом вже переконається, що першу свою збірку видав без потреби.

Остан Луцкий.

Ціна оголошень на одиницю їх розміру: Ціна сторони 60 К., 1/2 сторони 60 К., 1/3 сторони 40 К., 1/4 сторони 20 К., 1/5 сторони 10 К., 1/6 сторони 5 К., 1/8 сторони 2 К., 50 с. — Агенція обчислює на план обсягу міста на плані малого тиражу.

ОГОЛОШЕННЯ.

Видання: Надіслані і Огн-затримані редакцією міської газети.

При розміщенні оголошень або при річних розміщеннях, значний вплив. **Дрібні Оголошення** мають друком (редакція), чистіть на 4 с. від газети. Платити за ними наперед за місяць поспіль на прохання.

Перші загальні збори каси пож. і шад. для громади Онуф. ст. з. з. н. н. відбудуться в неділю дня 14. липня с. р. о. години 2-й понод. в шкільній будинку з таким денним порядком: 1. Має бути установа стій пал. виласи і роши; то яку найбільшу або найменшу пошину має с. дати одному членови, яку найбільшу виласи шадичу може оди ч. лави виласи, також має с. установа речини сизати пошичи і речини вино-віджени виласи в міни установа стону процентову для пошичи і виласи. 2. Має с. ухвалити, що мілати з ливини в касі грини і н. ділати потрібних для каси грини і виласи в члені „Се-диної Каси“. 3. Ухвала н. сирани за-помогти правові. 4. Вибір касира і уста-новлене плати для него. 5. Ухвала мілати але бути членів в раді адзорчій і 6. Виласи внесені. — За старшину А-секції Давидиш.

Звичайні загальні збори каси пож. і шад. для громади Добриці від-будуться для 21. липня с. р. о. години 1-й понод. в домі Іоанні Рибни з таким денним порядком: 1. Прочитане прото-колу з попередніх загальних зборів. 2. Справоздане старшини за лісовий рік 1906. 3. Вибір старшини. 4. Виласи внесені оди третини членів ради адзорчій і поповний вибір других членів на їх місце. 5. Виласи внесені. — За старшину: Га-єриш, начальник.

ВАЖНЕ

читалень і товариств.

Дуже дешево до набути театральні декорати (міра 2м x 4м). Фронт, кулиси, просцени, два навісники, хати, пооди, мізани околиця і місто. До того по 4 кули. Все те підготоване вже на-лагоджене і добрим стані і дуже гарно малювані ка-ртини н. Виласи декоратори спеці. змислені. — Близько можна виласи в аптекарській друкарні „Русна Рада“, Чернівці ул. Петровича ч. 2.

Найлучше і вже випробоване средство на ревматизм есть NERVOL

„Назва правдою забезпечена“ антикара др. Ю. Францога з Тернополя.

Се є найкраще ускаринне средство до напирани протів ревматичних болю, простудних, ливини кростай, пла-чій рістни і ревматичних анду. Проту ука-зати на мізних „Nervol“ і на прина-маті мізних „Nervonin“.

Ціна флаконів 50 с. 10 флаконів (ек-спресс) 5 л. з виласи і сполученням. Тваричи ливини з ливини. — Виласи 2 рази денно до всіх кростай.

В Чернівцях на складі у Шмідта і Фонтана.

В 6 днях до Америки,

Перейд подорожних до Канади і Аргентини

Жадайте пояснень Найвищі зашкарту кореспонденційну до

Falek & Comp.
Гамбург, Рабоіжен 30 Amerikahaus.
Кореспонденції у всіх містах.

Коси № 1.
Параметри: довжина 10 м, ширина 10 м, висота 10 м, вага 10 т. Ціна: 1000 руб.

Коси № 2.
Параметри: довжина 10 м, ширина 10 м, висота 10 м, вага 10 т. Ціна: 1000 руб.

Коси № 3.
Параметри: довжина 10 м, ширина 10 м, висота 10 м, вага 10 т. Ціна: 1000 руб.

Серпи.
Параметри: довжина 10 м, ширина 10 м, висота 10 м, вага 10 т. Ціна: 1000 руб.

Кк О о Л л Е е С с О о

майже нове

дуже дешево на продаж. Виласи: Друкарня „Р. Рада“ Чернівці, ул. Петровича ч. 2.

Певною річею є, що до

КАНАДИ або АМЕРИКИ

найліпше їхати переправою

М. Г. ФРЕЙДБЕРГА в Антверпії,

бо то є одинок сиранидина, найкоротша і найдешевша дорога до заморських країн! — Є то перша переправа, потра ушана народом на найліпшу! — Завчасу удавайте с. писемно і посилайте залати на шікарти до

M. G. Freudberg, Antwerpen
10. Van Leriusstraat. (BELGIA.)

Нижнівська фабрика вапна

МАЙСНЕР і ГОТФІД.

То виласи що виробляють в ангорних печах при помочи газового опалу генератора перевищає своєю явистію і надійністю всі виласи які випаляють с. в ангорних печах.

Видатність одиного вагона виласи по згашенню 27 М³ товстого ослого вапна.

Резилна вже розпочата.

З замовленнями і пересилкою звертати с. до

Фабрики вапна в Нижневі
або Кароль Майснер, будівничий у Львові,
улиця Набеляка ч. 26. Тел. 944.

Опуст 20 Кор.

на вагоні, крім сего 6 кор. надзвичайного опусту в маю з 3 Кор. в червни при 6 місячній безпроцентовій кредиті дає

СПІЛКА ДЛЯ ГОСПОДАРСТВА

І ТОРГОВЛІ В ПЕРЕМИШЛИ

пошдому, хто замовить вже тепер топасину з виласи або без виласи на осінь. Північне надзвичайних опустів нема з ціна топасини піднесо с. майже о 10 Кор.

При закупці супроводоваті дамо тоже можливо найбільші по-зегчі. — Всімі дальші пошдани удаваемо безпроцентно при чім звер-таемо увагу на нашу відозву до наших товариств і кривини.

Дирекція.

Г. ФАЙЛЕР

усувач нагнітон

Чернівці, улица Руска ч. 8.

До Америки і Канади

найвигодніша, найдешевша і найпев-ніша їзда через

ЛІНІЮ КУНАРДА

Головне заступництво для

Галичини і Буковини

Львів, ул. Браєрська ч. 8.

Заступництво для Буковини: Чернів-ці ул. Головна (Еппенберг) ч. 32.

При изысканиях и/о при речных замечаниях, значительный спуск.

Чернівець, вулиця Головна-Шинкелсберга ч. 3.

Рін зложєня 1873.

История и Культура в Якутии.

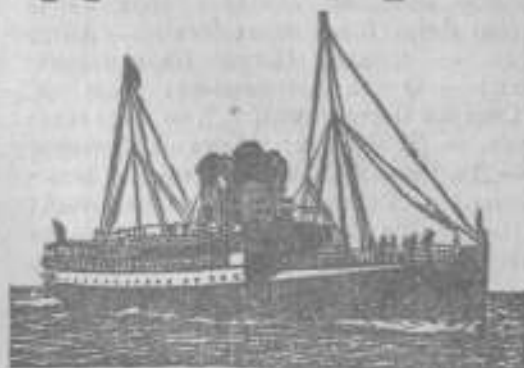
Товари з альпакки і хіньського срібла В. Бахмана і Спілки у Відні.

Знакмені ціни всіх лінійних продуктів, іменно: Парасольок від сонця, одягмонтаж і легкого відділення кимаретів, шнурок, літнього білих, знаменат новітніх, рукавичок, убрани літніх, кравців, стрічок для тюрнетів і новітніх літніх кимаретів і т. п.

Найбільший вибір українських і заграничних фабрикатів:

Замовлення з провінції залагоджують ся сейчас.

A. 45—53. 11.

Получене як складати і вести таку збірну пенсійних виробів
у ділянці безплатно, 120 0—1

Чернівці, улица Руска ч. 8.

 Книга доступна : **ПОТЯНЦА**

Аптика Ріхтера „під золотим левом“
у Празі, вулиця Єлисавети число 5.

Видне товариство „Руска Рада“ в Чернінах.

З друкарні товариства „Руска Рада“ в Чернівцях під zaradom Івана Захарки.

За редакцією відповідляє: Віктор Строїч.

до Галичини, користалися таємними есерів, рішено привізти сюди до багатьох неприємних, призначити пастушником першого о. Данила, а заступником другого д-ра Тривалого. Так отже по волі козуби мали жити у президента міністра в.ч. Романа, Василья, д-ра Костя Левицького, д-ра Тривалого і о. Данила. Після правдоподібних догадок приводом до записки бар. Вена, була демонстрація Русинів в парламенті. На сю тему розвинено дискусію і порішено вказати на причини невдоволення української парламентарної репрезентації і правительств і залити згідно з програмою козубу, що з огляду на неприязнь становлені правительств до багатьох українського народу, український козуб буде супроти нього стояти на опозиційній становищі, нові правительств не повинні волі счиняти цих багатьох. Детальний нахор загальних і мінімальних постулатів рішено виробити на найближшій засіданні, все невдоволено на поведінку, 8. с. м.

З огляду на те, що неба частина посів півхала, рішено віднести ся до них з телеграфічним записом, щоб явили ся в понеділок на засіданні.

Описав пропозицію д-ра Костя Левицького і тим часом програму діяльності „Українського Козубу“, прийняту вже окремою комісією, в якій склад віддали прім автор: д-р. Олексинський і д-р. Бачинський. (Програму подали ми в попереднім числі „Буковина“).

Посад. О. и. ш. я. и. ч. подав прохот, щоб вислати привітні телеграмні вертальниці в Будапешт до вітчизни хорватским послам.

Українські посли вислали д. 4. с. м. тавний лист до редакції „Рада“ в Києві:

„Підписаві посли прохоти Світлу Редакцію помістити в „Рада“ отже на пасея посла Коцесса одноголосно узвезену заву:

Українські посли до австрійської Рад державної, зібрані на своїй засіданні д. 16. червня 1907 р., приймаючи і відчувачи ідейну єдність і солідарність цілого українського народу під Карпат до Кавказу і його стремління до повної самостійності, переслідують сердечний привіт тим бунішим послам-Українцям першої і другої Думи, що між основні точки своєї політичної програми ставили автономію України. Рівночасно висловлюємо жалі, що розпаче Дума показала знов важку перепороху на шляху до горезвісної та національної волі народів російської держави, і не сподіємося бажанні, щоб настав чим скорше час, коли український народ зможе конституційною дорогою добити ся своїх прав“. (Відпис).

ДУМКИ

про політичну організацію й освіту Русинів на Буковині.)

Позавалять, панове громади, поділитися з Вами думками, які наслунають ся мені про справи, що ілаа своєї ваги повинні займати в нас сьогоднішній загальні думки, як досі. Справді про них думали одиниці а може й гурти, про них пишуть і не газети, але загальні, хоч би нашої інтелігенції, що за надто мало займає ся навіть некудишніми „виставками днів“, таба прочитав про них газетну статтю, а гуртків, які під про них у музому гуртків людей, хоч і освітає сараку з різних бонів, то не доходять до відома ширших кругів. Тому добре було б почути різні голоси, що провисали-б справи всесторонню, таї тлі заставляли-б і безкритичних читачів розсуджувати справу після аргументів, які кождя сторона подає лі свого боку.

На жаль і шкоду обізначав нас павало год о с і н у нашої пресі, ба навіть на зборах, за те багато носить ся і в своїх думках, мовляв, „Козуби мовчати а все знає“, а тому, що мовчати, ніхто не знає, що він знає, ніхто не знає, чим він живе, навіть чи він свій чи ні. Не забудом з него слова, а там менше діла, хіба на оправданні своєї невинності скаже, що він ніщої думки або навіть з ніщої „партії“. Виходило вже й таке, що люди, яких унажалось за своїх, а критичній думці відставали „своїм“ ногу, керпали в справі, за якою самі обставили, на яку самі виходили ся. Проте крайня пара повинна прай такому вярисеюству, такий не доцільності, крайня пара повинна „свої“ сил.

Не ходять о те, щоб створити через свій і інших послухників, які-б призначали безкритично всему, що скажуть „провідники“. Такі інсинуації пускають у світ ті, у кого на устах і в серці не лише „свобода думки“. Отже до людей хотіли би вернути бути, все знати, все критикувати, над усім рішати, але не хотіли підчинити ся узвезам, коли вони не знадуть після їхньої волі. Такі елементи не способні

до громадянської праці, не здатні до свідомої роботи в тій громаді, в тій еспізі, до більшості не йде за їхнім голосом. Хто-ж не підняв ся узвезам отого ронинства, а знім сідати, а отже не тільки отим але й ділом проти его узвезам, той мусить уступити з него по волі або по неволі, бо кождя серйозна партія мусить виникати від своїх членів поволу а не павним узвезам, мусить дбати о карієру в своїх рядах, коли не хоче виставити себе на сміх і на мовчання у другий, що рішав ся смерті дотичного сторонництва. На таке посмізнованню не слід притати ніякий член сторонництва, хіба що він притав до него з польованим наміром розбити те сторонництво. А супроти такої національної наміри повинен кождий честливий член партії виступити зі своєї сили, що звелює ся зайняти та, що втручуєть ся до партії знів па те, аби в ній керувати. Опозиція а кождя партія повинна, бо вона а не тільки найближшою контролює діл партії але й її „живучого водю“, охорону проти осидлості і застою. Особливо пожадана, ба кождя політична партія опозиція „молодіж“, есея природного елементу живучості, живучості, поступу а ідейності сторонництва. Але та опозиція мусить бути дельна, себто з наміром прислужити ся сторонництву своїми думками, своїми силами. Така дельна опозиція буде впливати на сторонництво чим раз те більше і з ходом часу та обставина може й перетворити его значно, ба й зовсім, коли воно не виставить над ним свого величчю. Але якщо опозиція чи меншість сторонництва буде заплідня підчиняти ся й повинувати ся більшості, виконуючи вірно і щиро всі постанови, ступаючи на ними як одні мужі, що власне становить силу з тим то й значення кождої партії. Своїм словом стовали досі таї дельні неба, ба буковинські Українці. На жаль прохотим ся між нами деструктивний елемент. Увійшли між нас люди, що хотіли би відразу перетворити все на лад ніщої націоналістичної партії. Вони не доводять ся тим, щоб виникати а тим дусі на національно-демократичне сторонництво Русинів на Буковині, ставши членами своєї партії і повинувати ся „Національній Раді“, доки їм удало ся здобути в ній більшість. Ні, ці панове хотіли сидіти, радіти, визнати й рішати в нашій партії, але їм не обізначує ніяка узвеза, над котрою раділи та й голосували, вони хотіли знати все, що діє ся в нашій сторонництві а підлягати ніщої ніякій більшості, навіть ворожій нам партії і вимовляють ся опісля формальності, що вони не належать до нашого сторонництва. Чи таке поступовне мовчання, про се чиним не може бути дельним. Чи таку ширину зміїні терни серйозна політична партія, про се не абданувати нікого розсудного хоч би й що більший прай такої дельної опозиції, що жадає для себе тільки своїх прав а ніяких обізначень. Отже цілком суть ніякі а крайні. Чи а прай тут ті, що жалували, аби подорожувати край ширині, аби вже раз перепородити організацію сторонництва, зладжено єго членів, щоб вже раз все стало, хто свій а хто чужий, хто має права але й обов'язки а не-лем. сторонництва Русинів на Буковині? Чи може сучинити по отороні таї, що не хотіли належати до сего сторонництва, аби відмовити ся від партійних обізначень, але за те хотіли про все знати над усім радіти й рішати, а навіть винисати май-тайний справи на шовку не тільки нашої партії але й народу, відокрепити й чернати найваслухненіших наших робітників ба навіть виключати членів з нашого сторонництва, деспотизувати й ослаблювати політичну силу руського народу на Буковині? Рішав же отже ніякого позитивного загалом а сам думав, що, чи сен чи так, а політична організація нашого загалу коначна, та що є тоді даліше відкладати, коли не хочемо віддати народну справу на ласку судибі.

(Далше буде.)

Бесіда пос. д-ра Онулевського.

еніоложене на засіданні палати посів д. 3. липня с. р. при дебати наї маломостом емески а сараї залучили виборів.

Васюк павля! Кождя попередній бесідині (д-р. Ліберман) сичини свою бесіду, відозвав ся а прайоті сторони голос: „Зрадний краю!“ Могу відати ся, що й мене стріне з тої сторони такий самий домір. Дятого мущу наперед сказати, дятого ми постановили винести зі сараї в свій павля, а не а собмі.

Мой панове! Я а заступником руського населення, котре в прайоті чинить так само три мільони, як і польське. А таки маємо в собмі цього 13 посів протин 159. Ми маємо лише одного члена в красівім видлі; ми маємо, — бо й той номер, а що не позволено нам вибрати для нього заступника, то тепер не маємо в красівім видлі ні одного члена. Нас немилосердно переколювали. Тому-ж нехай мені вибачати часівни, товариші, що а пренепозбачий говорити тут про ріш, котрі й ми самі повинні воліти би погоджувати в собмі.

А тепер до ріш. Старости у східній Галичині зникли закладатися робити праготовлені до виборів, бо се значить: відслужити повний рік, плати перед ним самим іспит в своїх спосібностях. Тим то староста роями мусить праготовляти ся, а до сього потрібне передовсім: сидати невіддільних вігів, слухати змислати без вибору а уряді на 10 і на

12 літ, або установити правительством комісарів, хоч би то мав бути Жид шанкар. Так праготовляє ся у нас вибори потайні. Одразу вибори продовжує ся жити на 10—12 літ, другому шорочує ся. (Восклиц.)

Особливо про один випадок мущу розказати, бо імпорно нажувати на нього і з такої сторони. В за-аочісній виборній сараї в сої Союзіні сичини вігів д-ра Барташа за те, що нібито він доустиив ся образи мавстату, а на його місце встановили Момла Гороніна. Сей уряд 14 місяців, описав про ово розказують громадську раду і встановлюють комісарів Врандштетера; але власне Гороніц таки дельні урядом, тратить громадські гроші, винискує люд а, не хоче віддати робітничих вишків на до-рето до Америки і до Прусе і тим спосібом виводить громаду, але за те добро підготував вибори. Коли елалення Калба вказує віддати людям гроши, щоб їм уможливити заробітки в Прусе, зараз на-аажав на його заочісній старості 200 Блари.

В тій громаді винисав на літот виборів пав 100 Жалів, котрі почали виїхати з громади, почаста номери, не дозволено переколювати літот і тим спосібом заочісній комісар, справдішав виборів гвима, нтав таку штучку, що з 480 справді відданих голосів, умів зробити 660. Але сю заочісному виборчу тивку пострілено а ділі. П. міністер внутрішніх справ звелить узакнити, що в Галичині вже стріляють на правительством комісарів; а Галичина під Росію павалого, і може прийти що до літотого!

Я не грому нікому, але укажу за свій обов'язок пересторетти на випадок, коли би у нас мало далше тик дітиса, як хіба се досі. (Живі поти-журткі.)

Се лише один приклад, як довж і корупція, винисав політичними властями а найвищі верстви населення ділає ніщо отрує.

Коли Балові був комісаром в Галичині, думаво таї: „донати!“ Настан Піниский комісаром, стадо окликом: „Бредати і бредати третій!“ І ось з того часу савою прайоті „Радіне гнали чин свобода!“ обізначати у східній Галичині свій тивоме. На сю сторону галицької адміністрації повертаю особау усяту аереловсім и. міністра внутрішніх справ.

Наші політичні власти уясвідкують і гнобять найближших людей з номіж нашого селанства, коли вони не хотіли бути слуханими орудом заочісного уряду; а за те відзначують що надігрітих. Кілько то найближших людей сиділо ся перед виборами з під-тинкати, а за те продовжує ся режими урядованні вишків або навіть підначує ся їх ордерами за те хіба, що то підлом проті аезді! Буди ми вказемо, коли сю отрує далше буде ся зацікавити народом! А чи думаєте може, панове, що ся система корупції лише мина ділає? А що-ж значить ся цілком асенурація дельним спосібом здобутих мандатів між низькою павхотенною партією а християнсько-соціалістичною? Чи є вибір и. Стажінського у віцепре-зидента, як не допавом, що ся партія почала вже ді-ляти в свій павля, отже в найвищих крайних законо-аавотів? Отже бачність, мой панове!

Галицькі старости поучували вігів і громадських виборів, як треба виготовляти літот виборів; а на-східля того поучення не хабали. Давна річ, що ним-ходом вишків, густинський староста Діньч мав на те навіть єнд до роадки між людьми; відні він мав гроші, вишків. Громадські вибори пропусали а літот на 50—200 виборів; ті опісля винисали рекламаций, але старости відказували риняцій, навіть не дивлячи ся на них. З тисячких прикладів павелу кілля.

Парох в Ягольній, 72-літній чоловік, що 32 роки живе на місці парохом, режмує своє виборче прайот, бо громадський вибор не випав його в літот. Чортівський староста віденда рекламацию, бо... парох не винисав ся, що він має австрійське громадянство! Парох в Шульганіні, 47-літній чоловік, винисав рекламацию і дола до ній вишківу з своєї метрики; але той сам староста віденда рекламацию, бо... парох не винисав своєї неповітності! Правля, він винисав а метрику долаа паспозу по русини, а староста каже, що таї винисав мають азу лише годі, коли винисаві латинськими буніями. Тербо-вельський староста віденду 700 рекламаций, бо роз-казують не авсказались, що ніколи не був старості. Густинський староста Діньч віденду 1200 рекламаций між вишків дельного, бо те були люди ніщої, а не винисави ся, що вже рік живуть в громаді.

А таки диним дилом часом угаляювано ре-адамаций, ... коли їх робив бернали; колиж зробив рекламацию русинів сичиненя, то її відказано. І таї в валіційній повлі в сої Лисонці Одена. Білний рекламаций два рази, до числа 5918 і 6082. Рекла-мацию угаляювано, але він не знав о тім і ніщо до руського сичинення; той йому вказав рекламацию, і її відказано! (Восклиц.) Ось тут, сичинення, оба ті документи!

Ві, панове з вишків прайот, нічого не знаєте про одну галицьку спичальність. У Вас до кождої громади, хоч би ви мали, мусить прийти комісар на вибори. У нас є вишків закон: ми маємо абірні місця для виборів. Громади, до нема 1200 душ... (Голоси се зроби Стинжінський). Таї, Стажінський зробив се — може галицький староста здучити а одно. Що прайот, закон каже, що при тім треба аажати на довідність людей; але робити се винисав. Дучено громади не судіти, а дельно від себе відказати, лише на те, щоб русині громади прилучити до польських або австрійських, до живих сичиних виборчих гвима, до сидати добрай

* Небажано вже політична організація наша приступає до остаточного проорганізованні своєї форми і програми. Робота в тім напрямі вже почалася, — тому тим більше треба би тепер публічно огоревити всі наші перепірливі недовагани і всі думки що до будучої реформи, щоб на прайоті партійних еллі, до рішати вже будеть ся справу, всі прийшли вже з некими своїми поглядами навіть про подробиці. В тій ділх кістимо і сю парку відказав нам думка, так, як ось парку весь свій політичний тив мислять в сої багато спосібностей і думок, над якими треба тепер основно аспостановити. Очевидно — думка і аспостановка сії повинна вказати до її мети і не а ніщою аспостановою аспостановити. Не сичинено сії думка винисати „Буковина“ і дугу вже відказаву її думка а тім своїй справі. (Від.)

літатор. При тім рішав також голос повітових виборців, котрих старости заступали в раду. А пам'яток усе те лише затверджувало. Се було другою річчю в приготуванні до виборів.

Третя річ — те розділюване виборчих дестиманцій і картон до голосування. Досі адміністрація мала все ще у своїх руках; тепер треба було вже дати віддати в руки виборців, а до сього галицький урядник еше не зник. Але в тут нагадамо цілія штука. І так дестиманції і картон до голосування видавано вже не поименно назависом правительственого кандидата, при чім вислано їх окремо літерним обшаром, величавим станієм і т. п. В Тернополі президент суду Огеско повелівав до себе судій і урядників і наклонював їх, щоб голосували на правительственого кандидата. Ось тут ми побачили історичний звіт буковинського старости, котрий разом з тим листом розказав урядово картон до голосування, а виборці вже на ім'я не. Громицького. Так розказав він ті картон поміж урядників. Такі виборені картон діставали також управи казначейства, і в жалу, що тут нема в сій хвилі п. міністра рішавити, щоб чин, як поступали деякі управителі лісів.

Сього року, як писав, мали ми дуже острудину, а поміж може прозвучити, що така зина значить для руского селянина. Ось урядовий лист Адашберт Курні в Петрівці грозив злом, що по дасть їм дров'яні пасажики, хти не буде голосувати на Цисера. Так само поступали управителі лісів в Войнашові, Долині, Болехові, Кахові і т.

Стрийський староста зник сн на іншу штуку з картон до голосування. Коли вже порозсипав картон, обмітав сн параз, що але зробив. Він висказав тоді на грозави кандидатів і велів підібрати під згодий картон, виборені вже на руского кандидата. Так стало сн прам в Підгір'ї.

Перемиський староста зробив еше гірше. Він висказав свого слугу Лемчию в політ в мішом, поимен картон до голосування, і велів пам'ятовати картон у виборців. (Восеміста.)

(Конче буде.)

Угорсько-хорватська криза.

Іменоване Ракочай баном Хорват-Славонії викликало крайню нездоволеність між хорватським населенням. Зараз урядово визначив демонстрації проти нового бана, в яких мали участь навіть самі послан хорватські в угорським парламенті. По загребській демонстрації хорватські послан повернули до Будапешту з тим офіційною постановою дальшої обструкції в угорським сеймі проти засильного закону, нехтуючи права хорватської мови на їх парламент засіданнях. На однім засіданні парламенту пройшло до дуже бурливих сцен, бз президент підбирав кождому хорватському бесідникови голос по мілкот хвилю. Член партії національності п. Фарибах закликав до Хорватії: „Сини!“ а се викликало ще більше обурення по стороні Хорватів. Президент Юст похав сн до давої Хорватів, аби їх успокоїти, але годі було і засідання перервано, гамір про те далі тривав. По перерві президент прикликав Фарибаха до порядку. Під час дальшої дебати президент відбирав Хорватам голос, за що хотів Хорвати викликати над тим формальну дискусію, однак президент до сего не допустив. Супротив того зажадали Хорвати тайного засідання, на яким жалували сн на повелі президента. На вносення партії національності призначено засідання знову явним та ведено дальше дискусію над § 1. засильного прагматичного службового.

На однім з дальших засідань, вози раджені все ще про ту саму справу, в огляду на мілітаризацію обструкцію пропонував міністер торгівлі Кошт сдуюче вносення: § 1. пропозиція має змінити сн в той спосіб, щоб в ній було вказано, що особа, вант в засильничій службі, мусить бути угорським громадянином і мусить уміти по мадирськи. В Хорватії і Славонії в відношенні з публікою і властими нежадані також являв хорватської мови. Уповажив сн правительством, увести в дите в дорозі розпоряджень постанови службового прагматичного. Решту параграфів належить очеркувати.

Се вносення допровадило хорватських послан до крайності, що і зовсім слушно. Хорвати виступають рішучо проти вносення Кошута. Пос. Тресіли грозить ему поступками і каде обиди, які зараз подано в допоселу до поліції, посягненні незайманості. Пос. Загорац заявляє, що хорватський сейм ніколи не згодить сн на оголошене того закону.

Остаточна Хорвати рішила сн на послідку крайність і установа пос. Сунізи зложили в угорським сеймі декларацию, зазначаючи, що не поимуть участі в дальній дискусії і вийшли з сали. Повинно вносення Кошута по виході Хорватів прийнято, Отже хорватські послан зробили сексією і повернули до Хорватії. Нарід справив своїм борцям за волю знаменитий прийом.

На уліцях Загребу стояла сила народу, з усіх верств суспільності. Повортувачих послан повитав голова хорв. мови п. Тускар. Серед площі, на якій стоїть пам'ятник бана Елячича, мовляв він: „Хорватський народ добув волю, як бан Елячич. А як він не баєстять на всім сонці мечі наших предків, то сн у нас мечі наших орудь і наших почувань для хорватського народу. За ним йшли ми у вій і будемо дальше боротися за найбільше добро народу — за його мову і національність. Нас не побіджево, тільки

обманево. Огеско мимемо побідою викопали Мадара могоду собі самим. Народ не побідивий, народиши не годні Мадара зазвати могоду, ану зазвали наших заступників. Коли народ остане й дальше по палим бої, то побіда наша не далека“. У цілія Хорватії винить. В Загребі демонстрації не переподать сн. Подібні вісти надходять, також із провінційальних міст, де народ береть сн прамі протестати силою мадаронських урядників. Хорвати зазять сн бойкотувати виробу угорського промислу та що раз більше відмежовують сн від Угорщини. Новий бан Ракочай не може вийти нині в цілія Хорватії найменшою парті, аніб скотил агрунуватись коло його правительств. Не улаває найменшому сумнівою, що не хорватський сейм обереть сн, то новому банові — утратить силу недовіри. Поси що закликав він до „честі“, що п. Ракочай виключено навіть із загребського засідання, в яким рішавий голос мають давні хорватські угорці. На днях відбув екстремний комітет хорватсько-сербської коаліції засідання, на яким обговорювалося з'явлення угорсько-хорватської угоди та заміщення спільної акції хорватських посів Австрії в Угорщині.

Телеграми „Буковини“.

Дня 11. липня 1907.

Інтерв'ювання барона Гермузакі.

Відень. В інваторі висте барон Гермузакі підписаву вісти бувовисення послани інтерв'ювання в справі засесування на день 15. с. м. вказаної хитанції відмарку Дубова в цілія вишайму його парламенту мушникам.

Загальне голосування до сеймі.

Відень. За нагасстю загального права голосування для сеймі правних голосували з бувовисення посів Угорщині, сен-дем. Грігоровіч, др. Шварха з Румунії граф Беаггарде. Проти Румунії голосували сеніа.

Стажнийський буде президувати.

Відень. Між президіями угорського і польського клубу прийшло до порозуміння в тім, щоб міг президувати в мілкіт мовал Стажнийський, який досі не мав ще діліна в руках.

Запротестовані вибори буковинських посів.

Відень. Комісія легітимістична призначила графа Ведеггардего презерентом в справі протестів проти вибору д-ра Оячуді і Дульшеніча, а Італіян Буатіого, проти вибору д-ра Іссонескула Гресула.

Союз аграрів із всіх хриів і народів.

Відень. До союзу аграрів, в якого склад входять заступники із всіх хриів і націй, належать в Румунії п. Олескиничий, Василько, Войнаровський, а з бувовисення посів. Кешіан.

НОВИНКИ.

Чернівці, 11. липня 1907.

Від видавництва „Буковини“. З днем 15. липня енергійно сн місце головного співробітника „Буковини“ і „Рускої Ради“. Ті, що рішавсь-би прийняти ідеали вносення редакційні, вказать подати нам свої уліки на адресу: Редакція „Буковини“ — Чернівці.

З черновецького університету. Головного учателю черновецької учительської семінарії в відомого письменника д-ра Осипа Маковея іменовано лектором української мови на черновецьким університеті. Вказав свої розсудки він із зливомю семестром.

Справа сьвященників-депутатів. Сясел, розглянувши справу позашкільних членів другої державної Дуни, сьвященників Бриліантова, Тихинського, Коломийського, Архипова й Гривача, прийшов до висновку, що вони цеслужили собі на архієпископу наву. За те, що вони не схотіли поступити з дівич партій, сьнод постановив днем першим зборенити правити церковну службу протактом одного року, — трох дальших послати на три місяці в монастир, аби покалялись.

З П. державної гімназії в Чернівцях. З Х. річного справовання П. державної гімназії в Чернівцях вказано директором п. Козаким, доповідую сн, що в сн вказав учило (разом з директором) 34 егалит професорів, сьлужатів, учателів реалії, гімнастичних, учателів приготування курсу і побічних учателів, з того 18 Русинів. Всіх учателів при кінці шкільного року 1906/7 разом з приналежностями було 689, між ними 264 Нинці разом з Жидами, 351 Русинів, 70 Польків і 4 німців. Класовісация вказала так: першу класу в відзначенні одержало 83 ученики, першу класу 398, поправку 99, другу класу 62, третю класу 21, закла слабости мають зложити іспит по вказаних 26 учеників (між ними 22 ярав.). Між відзначеними учениками сн оного 50 українських. —

В приготуванням курсу було в кінці року 50 учеників, з тих одержало першу класу з відзначенням 6, першу класу 38, поправку 1, другу класу 5. — Іспити зрізості на сн гімназії розпочали сн 4. липня і тривали з деякими перервами вказано до 10. липня. З Українців адало в кінцім відліт двох: А. Козак і Кмітовський, перший з відзначенням. В українським відліт 6, що часами 14 учеників, аголосило сн до устних іспитів 10, відгинула сн 1, а 3 одержали поправку в семестрі. Заслужило матуру отих 10 абітурієнтів: Дрогомирецький Елген, Бадомескул О. (з відліт), Грігорович Степан, Кіаовський Тріон (з відліт), Кушнірек Теофіст, Мєгалаюк Никодим (з відліт), Орелєвич Іван (з відліт), Павлюк Елген, Рєвудий Грігоров і Іссонидий Роман.

Звіт „Рускої Бурси“ в Німцях. „Руска Бурса“ в Кіннзії удержувала шкільного року 1906/7 45 учеників тутешньої гімназії. Класовісация вказала дуже добре: 9 учеників одержало першу класу з відзначенням, 33 першу класу з трем позначено поправку один предмет по вказаних. — Сєлєко Гавриєл, управитель бурси.

Громадянська свобода резервових офіцерів. Резервовий підпоручик Вачеслава Пруцара військової гоморави суд адеградував за те, що він, як цивільний громадянин, на передвиборчих зборах, вказав голосува політвину промалу. Тепер військова команда призначила Пруцара як резервового жовітра на вправу до Шілань. Сн справа стане перед парламентом; у самій-же Шілані, в доі, явля Пруцар розсиче вправу в разі радного, відбудуть сн демонстраційні народні збори.

Тов. „Січ“ в Волоці п/Ч. Заповіджені вказані збори, театральне представлення і вочершній із танцями в Волоці п/Ч. будуть пересунові з дня 14. липня на сдуючу неділю дня 21. липня. Члени містичні „Січ“ відіграють під проводом п. Н. Давчула на ліній „Артистич“, але і „Каміну дучу“, дучу в одній дп І. Франка і „Сємо не врати“. Вступ на представлення: перші два ради К. 60 сот., прочі місця сидічі 90 сот., а стоячі місця по 60 сот., для Стєпанів 20 сот. Вступ на вочершній від особи І К 40 сот., від ради 3 К. Все инше так як було оголошено. — За тов. Гіма і стор. огневої „Січ“ в Волоці п/Ч. Нєстор Давчула, помісний; О. Давчула, писар „Січ“.

Загальні збори читальні тов. „Русна Бєсїда“ в Тєпоріцях відбудуть сн дня 14. липня с. р. о годіні 2-й по полудні зі значним дневним порядком. — Стєпаніа.

Товариство православної шакhti на Буковині. В понеділок по Петрі, то є 15. с. м. відбудуть сн о год. 3. по полудні в „Народнім Домі“ анчайні загальні збори Товариства православної шакhti з сдуючим дневним порядком: 1. справовання відліт; 2. справовання комітету шєвоого і бурєлчного; 3. вибір нового відліт; 4. сьвятування. З огляду на те, що мають заагадити сн дуже важні справи, просят сн члєнів товариства о часєвну участь. — За відліт: Мєлєтий Гайда, сєл. нєлє., голова; Ісидор Цурманєв, сєкрєтар.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

I.

Поклик.

Гей ви, в кїм дуч живий, горяча кров!
Пурайтесь нєй ви работи шєвоого!
Давно вже час до бою запального,
Нєра братів нам вивозить з олов!

Гей ви, в кїм є шє правда і любов!
Нєже годі нам в ярмі стояти мєчєтє,
Давно вже час лаушани розметати,
І шєсти скрізь прєса засєлє знов!

Гей ви, в кїм є огниє правди і силє,
Кєму нєвє братєрєство й воля мила,
Спїшіть від стєг грядущого добра!

І зиникнуть: власть, і горе і сьлєзани,
І новий мир з руйнованих вєстєлє.
До бою бо! до бою — ає нєра!

II.

Промінь.

Зєзний дє шумить над гєлєбєю,
Нєсєть сн сьлєпє итєшє у вивєнє,
І подіти вітрець в лєво мєлє,
А хмєр дучь вєспєнє чєрєдєю.

Огєю одні над річєвою прудєвою,
Дучє вєспєнє пєсєний аромєт, —
А сонє враз блєвєнує з гємєнє шєт,
І зинєє вєспєнє у хмєрє мєлє мєно.

Кєдєсь „вєспєнє“ вєспєнує, мєлє тє сонє,
Сєрєд нєгєдє пєчєної борєбє,
А потім знов зинє мєлє вєспєнє,
І ганє в бєз „нєй“ ол мєрєбє...

Олєксє Кєвалєнєко.

Ціна оголошень на одне місце в розміщенні: Ціна сторони 50 К., 1/2 сторони 40 К., 1/4 сторони 30 К., 1/8 сторони 20 К., 1/16 сторони 10 К., 1/32 сторони 5 К., 1/64 сторони 2 К. 50 с. — Агенція обчислює ціну після обсягу місця на після кожного тексту.

ОГОЛОШЕННЯ.

За рубрику: Надіслані в редакцію редакція не відповідає.

При розміщенні або при рішенні замовлення, збитковий окуп.

Дрібні Оголошення малим друком (petit), числять ся по 4 с. від савва. Підлягають за алонем марками поштовими не приймає ся.

Свій до свого!!**Виназ діловодства „Рускої Каси“ в Чернівцях.**

За місяць червень 1907.

	Стан з поч. місяця		Збільшення		Разом		Зменшення		Стан з кінця місяця	
	кор.	с.	кор.	с.	кор.	с.	кор.	с.	кор.	с.
Число членів	1264	—	16	—	1280	—	5	—	1275	—
Конто платі	112772	70	966	40	113738	10	149	70	113589	40
Конто резервного фонду	20734	24	78	98	20812	22	—	—	20812	22
Конто щадничих вкладів	200812	56	18387	81	227699	87	15087	78	212632	09
Конто реєстрації кр. бан.	147337	—	46442	—	193779	—	30670	—	163109	—
Конто виш. чуж. бан. С. К.	345022	—	10070	—	355092	—	46600	—	308392	—
Конто пенсій	671447	—	114490	—	785937	—	96794	—	689153	—
Конто довгих записів	143080	25	4360	—	147440	25	1021	75	146418	50
Конто відсотків	19085	95	4142	05	23228	—	1154	94	22073	06
Конто відсот. від вкл. щад.	—	—	4854	61	4854	61	—	—	4854	61
Конто провізій	5413	74	535	—	5948	74	—	—	5948	74
Конто адмін. витрат	1865	29	642	20	2507	49	—	—	2507	49
Конто платі	1800	—	893	—	2193	—	—	—	2193	—
Конто чини	185	75	201	—	386	75	—	—	386	75
Конто інвентаря	1000	—	—	—	1000	—	—	—	1000	—
Конто про диверсі	196	54	30	65	227	18	45	—	182	18
Конто дивіденд	5355	50	—	—	5355	50	449	50	4906	—
Конто страт і збитків	2953	75	—	—	2953	75	2953	75	—	—
Конто каси	44858	11	173726	04	218584	15	217376	93	1207	22
Конто податків	156	38	46	25	202	63	—	—	202	63
Конто різних наф.	5632	50	—	—	5632	50	—	—	5632	50
Фонд пенсійний	1334	37	—	—	1334	37	—	—	1334	37

Чернівці, 1. липня 1907.

Др. Стефан Смаль-Стоцкий.

Складати свої оцінки в „Рускій Касі“. Від складення платити 5 процент.

Видана „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“
Філія „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“,
в друкарні „Рускої Ради“ і в книгарні І. Рехенберга.

РАМИ**ОБРАЗИ****Роботи переплетничі**

найдешевше у

В. Сальтера

Переплетня, склад рам і образів

Чернівці,

улиця Потова число 5.

(Набування бірки), 147 2—3

ВАЖНЕ**читалень і товариств.**

Дуже дешево до набути товариства докраски (квітка 3х4 см). Фронт, куртка, прощайки, два піддмента, хата, ший, віллія окуляри і шпета. До того по 4 куля. Все те позитивно вже на зати, в добрім стані і дуже гарно жадно на катею н. Валлія, декоратора електрик дивізіон. — Висновок можна намітити в книгарні друкарні „Рускої Ради“, Чернівці ул. Петропавла ч. 2.

Нижнівська фабрика вапна

МАЙСНЕР і ГОТФРІД.

То вапно що виробляють в високим печях при помочи газового опалу генератора перевелише своєю якістю і надійністю вої вапна які випадають ся в округних печях.

Видатність одного вагона виносить по згаданню 27 М³ товстого осілого вапна.

Розсилка вже розпочата.

З замовленнями і пересилкою звертати ся до

фабрики вапна в Нижневі

або Кароль Майснер, будівничий у Львові,

улиця Набалака ч. 26. Тел. 944.

120 2—10

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

має на складі

Книги і друк для Каси райфайзеньських.

Опуст 20 Кор.

на вагоні, крім сего 6 кор. падавичайного опусту з маю а 3 Кор. в червні при 6 місячнім безпроцентовім кредиті дає

СПІЛКА ДЛЯ ГОСПОДАРСТВА І ТОРГОВЛІ В ПЕРЕМИШЛИ

кождому, хто замовить вже тепер томасину з згадкою або без згадки на осінь. Пізнійше падавичайних опустів нема а ціна томасини піднесє ся майже о 10 Кор.

При закупні сучасностей даємо томе можливо найбільші пологчі. — Всіми дальші повенення уділяємо безпроваочно при чім зосортимо увагу на нашу відозну до наших товариств і крамниць.

Дирекция.

108 (14—15)

Видав товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Руска Рада“ в Чернівцях під закладом Івана Захаря.

За редакцію відповідає: Виктор Строг.

КкОолЕесОо

майже нове

дуже дешево на продаж. Близько: Друкарня „Р. Раді“ Чернівці, ул. Петропавла ч. 2.

Дорожніють всі штучні навози

від 1. липня 1907, понадто доставка буде трудна так для браку навозів, бо фабрики не в силі приготувати потрібну кількість, як і для браку вагонів на станіях желізничих, що о року на рік повторюєть. Тільки змозжені відіслати до

Спілки для господарства і торгівлі в Перемишлі

найпозітійше до 15. червня можуть бути по тевернійшій ціні і на час доставлені.

108 (11—15)

Дирекция.

Г. ФАЙЛЕР

усувач нагнітон

Чернівці, улица Руска ч. 8.

До Америки і Канади

найшвидішья, найдешевша і найповнішья їзда через

ЛІНІЮ КУНАРДА

Головне заступництво для

Галичини і Буковини

Львів, ул. Браерівска ч. 6.

Заступництво для Буковини: Чернівці ул. Головна (Еяцелберг) ч. 32.

47—52 н.